

Archiv for Søvæsenet.

Samlet og udgivet

af

P. A. Bruun,

Capitain i Søetaten,
Ridder af Dannebrog.

og

L. de Coninck,

Capitain i Søetaten.

Fjerde Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Udgivernes Forlag

hos Fabritius de Tegnagel.

1830.

Indhold af 4de Bind.

	Pag.
T wo Years in New South Wales. To Hars Dphold i Ny Syd-Wales, ved M. P. Cunningham, Skibschirurg i den engelske Marine	1.
Morton's og Thomas's Landsætnings-Bedding, Kings Ekrue Doffe, med tilhørende Tegninger	25.
Om Kullerne for Mandskabets Fordeling ombord paa en Drøfegsmand, ved L. de Coninck	33.
Fordelings-Kuller til en Corvet paa 20 Kanoner	83.
Et Instrumment til at bestemme sin Stilling mellem toende Objecter, af Lieut. Raper, i den engelske Marine	97.
Capt. Glaspoole's Fangenskab blandt Ladronerne	101.
The royal Yacht-Club	119.
Beregninger om de Kuaatsatser, der kunne tieue som Fangkrud ved Skydevaaben ved d-Hr. Hubert, Pelusier og Gay-Lussac	125.
A Guide to Mountsbay. Reviser for de Reisende i Cornwallis	142.
Fisbjerg i det atlantiske Hav	154.
Sketches of naval life. Skizzer af Sømandslivet, skrevne ombord paa de amerikanske Fregatter Brandywine og Constitution	161.
(Fortsættelse)	226 og 306.
Forslag til at slukke Ildbrand ombord i Skibe	178.
En ny Indretning for at lade Ankeret falde	180.
Lieut. Rodgers's Biergemaskine	181.
Et Red-Anker	182.
Den forbedrede Boie	185.
A Voyage towards the South Pole. Reise til Sydpolen, foretaget i Aarene 1822, 23 og 24, af Capt. Weddell	197.
Bemærkninger angaaende Grækenland	252.
Documenter, meddeelt Congressen ved Præsidenten i de forenede nordamerikanske Stater	264.
Forsøg med at anvende Bronze til Skibenes Forhugning	277.
Medicinal-Optegnelse om Gibraltar, ledsagebe med nogle Bemærkninger angaaende Sygdomme i denne By i 1823, af M. Gnyon	293.
Bemærkninger over Seilsadse omkring Cap Horn, af Capt. Weddell	328.
Forklaring over de Explosioner, der kunne følge efter Kabningen af Sikkerhedsventilen, af Hr. Arago	335.
Om at odelægge Uldi ombord i Skibe ved Damp	343.
Den første Dampskib fra Indien over det røde Hav	349.
My first Action	353.
Om at forebygge Forraadnelse i Skibe	368.
Forbedring ved Tilberedelsen af Fjeld til Skibsbeklædning	373.
— ved Bradspillet	374.
En ny Dphængningsmaade for Underkæerne	375.
Indretning til at forhindre Røret fra at smaa	773.

	Pag.
At sprænge Ijen ved Kanonslag	377.
Forløb over den Kraft, hvormed Ijen udvider sig	379.
Forbedret Jisfang	380.

Efterretninger for Søfarende.

Farvandet ved Rio Grande	122.
Om the Devils Rock, af Capt. Swainson	186.
Sandbanker, opdagede i det atlantiske Hav	187.
Forandring ved Fyret paa Windam	ibid.
Det flydende Fyr ved Newyork flyttet	188.
Fyr oprettet paa Mull of Galloway	ibid.
Nummetselse af et Skæer, seet af Capt. Leborgne	ibid.
Fyr paa Den Roza i Mundingen af Floden Rio Janeiro	189.
Reisagtigere Bestemmelse af the Virgin Rocks	190.
Tornde Fyrtaarne, opførte ved Loire Flodens Munding	ibid.
Fyr paa Tarbet Nessi	191.
Underretning om Tyrene paa de joniske Øer, samt Anvisning til Seiladsen gennem Canalen ved Corfu. Med et Kort	281.
Advarsel for Brugten af le Guide des marins pendant la navigation noc- turne	289.
2de Bårder, oprettede paa Bulfsø Eiland	ibid.
3de nye Fyr paa den franske Kyst	ibid.
Forandring ved Fyret paa Wangeroog	290.
Berigtigelse angaaende det i Arkivets 2det Bind anførte om Grundene ved Ducken Eiland, samt en Seiladsen mellem denne Ø og Grundene ved Long Point (meddeelt af Hr. Lang)	361.
Nyt Fyr og Forandring ved Havnedæmningen ved Leith	361.
Advarsel for Grundene ved Waranham	ibid.
Berigtigelse af Misvisningen i St. Lawrence-Bugten	365.
2de Fyr, tændte paa Block Eiland	366.
Forandring ved Boerne i Lebet ved Bliesingen	ibid.
En forseglet Flaske med en Seddel, indrevet paa den vestre Kyst af Jylland	367.

Blandinger.

Ny Bugningsmaade for Skibsfartøier	191.
Den amerikanske Sømagt	192.
Seilad af Bonmud	193.
Navigationens og Constructions-Skole i Petersborg	194.
Seroverier	195.
Expeditionen til Algier	291.
Statistiske Bemærkninger over de engelske ostindiske Besiddelser	292.
Markværdigt Phænomen i Mozambique Canalen	381.
Fragmenter af en afdød Søofficiers Dagbog	381.
Skidiefarerens den gode Hensigt's Brand paa Kiøbenhavns Kied, af samme	386.
Gerdeel ved Anvendelsen af Damp til Skibsfart	388.

Archiv for Søvæsenet.

Two Years in New South Wales.

To Aars Ophold i Ny Syd Wales, ved
Mr. P. Cunningham, Skibschirurg
i den engelske Marine.

London 1828.

Før Revolutionen i Nordamerika, sendte den engelske Regiering til dette Land de Forbrydere, der vare landsforviste; men da de forenede Staters Uafhængighed blev anerkendt af Engellænderne ved Freden 1783, maatte Storbritannien søge et Punct paa Jordkloden, hvor det kunde hensees de Mennesker, som Lovene landsforviste. Climetet af den Landstrækning, hvor disse skulde henbringes, maatte være af saadan en Temperatur (da de vare fødte under en Zone, der snarere var kold end varm), at de, uden at udsætte deres Sundhed eller selv deres Liv, kunde udføre det Arbejde, til hvilket de vare dømt for deres Forbrydelse mod det menneskelige Samfund. Man kunde altsaa ikke bringe dem til Gletter i den varme Zone, hvor Europæerne indvies til en hastig Død, hvis de foretog sig Ar-

beider, som udkræve vedvarende Anstrengelse, naar de til samme Tid ere udsatte for Solens Virkning. Desuden krævedes der, at et saadant Land maatte være frugtbart, at der kunde dyrkes de almindelig brugelige Sager af Planteriget, og at de almindelige Huusdyr i Europa kunde opelkses. Endelig maatte dette Land ikke allerede være beboet af en civiliseret Nation, ei heller være i Nærheden af en Colonie, hvor de, der vilde flygte, kunde finde et Opholdssted.

Disse Betragtninger foranledigede den engelske Regjering til at henvende sin Opmærksomhed paa den østlige Deel af Ny Holland, som Cook havde undersøgt, man kunde gierne sigte opdaget, paa sin første Reise. Han havde givet det Navnet *New South Wales* (Ny Syd Wales). En stor Fordybning af denne Kyst, beliggende paa 34° Sydlig Brede og $151^{\circ} 10'$ Øst for Greenwich var af denne store Sømand givet det særdeles udtrykfulde Navn *Botany Bay* (Botaniske Bugt), formedelst dens Kysters Frugtbarhed. Nabolandet syntes, efter den Beskrivelse, han havde givet derover, at forene alle de Egenskaber, man havde ønsket for det Etablisement, man havde isinde at anlægge.

Det var, ifølge heraf, at Capitain Phillip, der var udnævnt til Gouverneur, transporterede de Mennesker dertil, af hvilke det skulde dannes. Men det varede ikke længe, førend man bemærkede, at *Botany Bay* ikke aldeles svarede til de Forventninger, man havde gjort sig. Bugten afgav ikke det tilstrækkelige Ly, ei heller var den dyb nok overalt. Det ferske Vand var ikke i tilstrækkelig Overflodighed paa de Steder, hvor de bequemeste Landingssteder foresandtes, og endelig var dens Strandbredder paa flere Steder moradsige. Alle disse Ubehageligheder foranledigede Capitain Phillip til næiere at undersøge *Port Jackson*, der var beliggende mere nordlig, og hvilken Cook ogsaa havde omtalt. Undersøgelserne godtgjorde, at dette Sted i alle Henseender var mere hensigtsmæssigt for den ny Co-

lonie ; derfor blev Alt, hvad denne skulde bestaae af, bragt derhen, men desuagtet bliver den dog bestandig benævnt ved Navnet Botany Bay.

Det var den 26de Januar 1788, at Flaaden, der var afgaaen fra England den 13de Mai 1787, ankrede i Port Jackson. En Fregat og en Tender convoierede 9 Transportskibe, paa hvilke der vare 828 Landsforviste, blandt hvilke 270 Gruentimmer.

Siden den Tid er der forløbet 41 Aar, og nu tæller Colonien i Ny Syd Wales (Van Diemens Land iberegnet) mere end 50000 Indvaanere.

Sydney, som er Hovedstaden og General: Gouverneurens Residents, er en meget smuk By. Colonien har en betydelig Handel, og udsfiker til England Ulden af sine talrige Faar: flokke ; den sender til adskillige Steder i Australien Hvede og andre Artikler, som Jordbunden eller Vindskibeligheeden forskaffer den ; en Mængde Skibe anløbe der og medbringe Varer fra alle Verdensdele ; Fiskerier foretages langs dens Kyster, og der udføres til andre Lande Produkterne af denne Egn, der forhen kun beboedes af nogle vilde Horder, og neppe var kjendt. I vore Tider er Ny Syd Wales en blomstrende Colonie ; om nogle Aarhundreder vil den rimeligen blive et mægtigt Rige.

Vi ville ikke følge Forfatteren af dette Værk i Beskrivelsen over Landet, skiondt den er meget interessant, men derimod holde os til Det, der angaaer det selskabelige Samfund, som han har beskrevet med megen Sagkundskab.

Flere Colonister have frivillig nedsat sig i Ny Syd Wales, men det største Antal af Indbyggerne skylder Landsforviste sin Tilværelse.

„Det er meget mærkeligt for Jagttageren“, siger Herr Cunningham, „at see, at der, fra saa ureen en Kilde, er opstaaet en vindskibelig Befolkning, hos hvilken der findes mange

„gode Egenstaber. Disse Menneſker, dømte efter deres Lands
 „Love, til at forſone deres forbryderſke Opførelſe, i et
 „Land, paa en Afſtand af næſten 4000 geographiſke
 „Mile fra deres Fædreland, have rigeligen godtgjort deres Feil,
 „ved at efterlade Børn, der vare bedre end de ſelv.”

I alle mulige europæiſke Colonier adſkilte Hgenavne Ind-
 byggerne, der ere fødte i Colonier fra dem, der ere fødte i Mo-
 derlandet. De første benævnes i Ny Syd Wales under
 Currency (gangbar Mynt) i Modſætning til Sterling. Man
 paaſtaaer, at Navnet Currency blev indført af en Regiments-
 kvartermæſter, ſom var meget ſkiemtefuld, der anvendte
 det under ſit Ophold i Colonien, fordi den gangbare
 Mynt, der da brugtes der, var af en ringere Gehalt end Pund
 Sterling.

Til Hre for Currencyerne kan man ikke nægte, at de
 Laſter, ſom vare ſaa almindelige hos deres Forældre, ſielden fin-
 des hos dem. Druffenſkab er næſten ubekendt imellem dem,
 og deres Uerlighed er blevet til et Ordſprog. Det lidet Antal,
 over hvilke der er overgaaet en Dom, have handlet efter deres
 Forældres ſlette Veiledning, der vare forhærdede i Laſten. De
 fleſte af dem, der ere blevne erkiendte for Skyldige, henhøre til
 3 Familier, hvis Frugtbarhed i Sandhed er en Ulykke, da de
 kun have avlet ſlette Borgere.

Det er en afgjort Sandhed, at Ungdommen, ved ſin
 bølige Karakter ligesaavel kan bringes til det Gode, ſom til
 det Slette, og det ſtaaer for det meſte i Forældrenes Magt, at
 danne deres Børn, ligesom deres egne Tilbøieligheder indgive
 dem det. Da der nu imellem Currencyerne kun findes ſaa Faa,
 der ere opdragne i Laſter, kan man antage, at deres Forældre
 ikke har anvendt noget Middel til at forføre eller fordærve
 dem. Fordelen af Egteſkabet i en ſaadan nyligen anlagt Co-
 lonie viſer ſig da ikke alene ved at Befolkningen udvider ſig vi-
 dere paa en Jordbund, der forhen var ubeboet, men ogſaa i den

velgiørende Forbedring, det foranrsager hos Mennesker, der forhen vare hengivne til Tyveri og andre umoralske Handlinger. De vende igien tilbage i det ærlige Samfund, hvis Fordele de erkiende, som de tilraade, og ved deres Opsørsel lære deres Børn at agte.

De unge Mennesker, af den lavere Klasse, imellem Currencyerne holde mere af at blive anbragte i Handelen og Søfarten, end at tage Tjeneste hos Landmændene. Sikkerlig kommer dette for en Deel af deres Modbydelighed for at finde sig blandede mellem de Landsforviste, hvilke almindeligen blive brugte af Algerbrugerne. Man kan ogsaa henregne det til et Slags Stolthed. De Landsforviste have, indtil nu, næsten været de eneste Arbeidere, der ere blevne brugte ved Algerdyrkningen. Det er altsaa saare naturligt, at de unge Mennesker, der ere frie Folk, ansee denne Beskæftigelse ligesaa fornedrende, som det forekommer de Hvide i Colonierne, i Henseende til de sorte Slaver.

Det er altsaa deels denne Følelse og deels de Principer, der ere blevne dem indpræntede af deres Forældre, at man maa tilskrive de unge Currencysers store Modbydelighed, for at være Politibetiente eller Soldater.

De unge Currencys elske deres Fødeland høit; der ere kun Faa, der, efter at have besøgt England, ikke med Glæde komme tilbage til Ny Syd Wales, hvilket de ansee som et jordisk Paradis. I Almindelighed givte de sig tidlig, og lade ikke til at elske Grillevæsenet, hvilket er saa almindeligt iblandt Sterlingerne.

Foruden disse tvende store Inddelinger i det selskabelige Samfund, nemlig: Sterlingerne og Currencyerne, ere der flere Underafdelinger (i hvis næiere Udvikling vi ei ville indgaae), som opstaae deels paa den Maade, Vedkommende ere komne til Colonien paa, og deels af det indbyrdes Forhold, som de staae i til hverandre. Hvad disse angaaer, bemærker Herr

Cunningham, at det engelske Ord: Convict (Forbryder), hvor- med Loven har benævnet dem, er, ved et Slags almindelig stilftiende Overeenskomst, udslettet af Landets Ordbøger, som for haardt til at blive udtalt under et Himmelstrøg, hvor man blis- ver forunderlig kilden i hvad der angaaer Vren. Ethvert Menneske blandt disse, som ikke har erholdt Friheden, betegnes ved Navnet: government man (Manden, der tilhører Re- gieringen).

Foruden de tvende store Afdelinger, der herske blandt de frie Mennesker, uden at tage Hensyn paa de Colonianske Øgenavne, er der endnu: de Udvandrede (Emigranterne), der frivillig ere komne fra England, og de Frigivne (emancipists) Lands- forviste, der have opnaaet deres Frigivelse ved god Opsørsel, og hvis Straffetid er forbi. Blandt disse tvende Klasser hersker det største Fiendskab. Emigranterne inddeles igien i tvende Klasser, nemlig: exclusifs (udelukkende) og confusionists (Fredsforskyrrere). De Første udelukke aldeles af deres Samfund Emancipisterne, og kalde de Sidste Confusionister, fordi de paaftaae, at disse forstyrre Freden i Colonien.

Saaledes forholder det sig ogsaa i de mindre Landsbyer; privat Fiendskab, Mistro og Bagvasselse er bragt til den højeste Grad i disse mindre Afdelinger af Colonien, men det lader til, at Forbedringerne dagligen gaar fremad.

Det er begribeligt, at med slige Uenigheder i Bestand- delene, hvorved disse ere i en idelig Giæring, har det endnu ikke været muligt, at lade Ny Syd Wales deeltage i de Fordele, som Loven tilstøder andre engelske Colonier, nemlig at blive dømte ved en Jury, bestaaende af Landets Indbyggere, og at have et Repræsentantkammer, som i Forening med et Raad, udnævnt af Gouverneuren, beskæftiger sig med Landets Administration. Hr. Cunningham fremsætter med megen Sagkundskab de Marsager, som endnu i lang Tid maae for- hindre, at slige Indretninger blive indførte i Ny Syd Wa-

les, hvor de, istedetfor at være gavnlige, vilde foraarsage Uroligheder og Uorden. Kriminalprocesserne dømmes alene ved en Militair Jury, der udtages blandt Land- og Søofficererne, hvilke man med Rimelighed kan antage ere aldeles fremmede for de Partier og Fordomme, der herske i Colonien. Anordningerne, i Henseende til Administrationen, undersøges i et Raad, bestaaende af kongelige Embedsmænd, af tvende Godsceiere og en Rixsmand, og i hvilket Landsdommeren er Præsæs. Colonien befinder sig ikke ilde ved denne Indretning; den har bestandig gjort Fremskridt, og er denne end undertiden standset, har det kun været for en kort Tid.

Hvis Emigranterne vise sig tilbageholdne mod de Frigivne, ere disse det igien mod dem, der ikke ere forbedrede. Det vil sige, dem over hvilke der, efter deres Ankomst til Colonien, er overgaaet en ny Dom. Denne Fremgangsmaade, som kunde synes forunderlig, anseer Hr. Cunningham som et Tegn til Stoltshed, som man ikke bør dable, efterdi det hos de Frigivne, der ere forbedrede, er Overbeviisningen om, at deres Opsørsel har været uden Dadel, siden de have givet Loven Fyldestgjørelse efterat have fornærmet den. De fleste Enhver, der er bleven straffet i Colonien.

Man maa give disse forbedrede Frigivne aldeles Ret. Hr. Cunningham beskriver dem, som udgjørende den nyttigste og arbeidsomste Deel af Samfundet. Det er næsten udelukkende dem, der ere Eiere af Brændeviinsværkerne, Bryggerierne, Møllerne og Fabrikkerne. Aldrig ere de blevne tiltalte, for at have deeltaget i Smughandel, medens flere Emigranter have et slet Rygte paa sig i denne Henseende. Flere agtværdige Rixsmænd have forsikket Herr Cunningham, at i de talrige Forretninger, som de have havt Leilighed til at afgøre med de Frigivne, have disse stedse været meget nagiagtige.

„Visse Mennesker, som det er vanskeligt at gjøre til: „pas,” — tilføier Forfatteren — „ville berøve dem Æren af „denne agtværdige Opførsel, sigende at disse Menneskers Prin: „ciper ere stedse de samme, og at Frygten for Straf og deres „personlige Fordeel ere de eneste Drivefiedre og den eneste Bor: „gen for deres Nedelighed. Jeg erklærer at denne Beskyldning „er ærerørig”.

„Det er i Sandhed forunderligt, at see hvor disse Frigiv: „nes Forretninger tiltage. De ere i Almindelighed Folk med „Naturgaver, men som i deres forrige Stillinger have været „slet anvendte. Enten nu at deres Principer faae en anden „Bending ved deres Ankomst til Colonien, eller at Eftertanken „overbeviser dem om, at man vinder mere ved Nedelighed end „ved Uredelighed, saa er det en afgjort Sag, at de aflægge de: „res slette Vaner, for at følge gode, og ved at bruge deres Na: „turgaver i den nye Levevei, de har ifinde at følge, varer det „ikke længe, forinden Alting lykkes dem i et Land, hvor det er „saa let for den driftige og vindskbelige Mand at fortjene „Penge.”

„En Fremmed er mindre udsat i Sydney for at blive „bedragen af en Kræmmer, end han er det i London, hvor „disse kalde sig ærlige. Naar jeg udtrykker mig saaledes, er „min Mening ikke, at jeg derved antager, at de første ere mere „ærlige ifølge deres Principer. Jeg vil kun anføre en Kiends: „gierning, tagen af Sagernes naturlige Stilling. I en By, „der er saa overordentlig stor og befolklet som London, hvor „de offentlige Sager tiltrække næsten Enhvers Opmærksomhed, „kan en Kræmmer bedrage en Fremmed, uden at hans Credit „eller Handel lider meget; men i en By af saa liden Omfang „som Sydney, hvor alle Mennesker kiende hverandre, ville Klæ: „gerne af en Fremmed, der var bleven bedragen, snart blive „igientagne af Enhver, og det vilde ikke vare længe, inden „Kræmmeren vilde see sine Kunder aftage meget stærkt”.

„Ligeledes vil man være tilbøielig til at finde forunderligt, at man kan have ligesaa megen Tiltro til de fleste Handlende, der har været Landsforviste, som til dem, der frivillig komme til Colonien. En Handlende, der har været Landsforvisti, veed, at han forhen har været kiendt for en eller anden slet Handlemaade, og at derfor hans Opsørsel vil blive iagttaget strengere end en Andens, der stedse har havt et godt Rygte, og at alle hans Handlinger ville blive næiere undersøgte end hans Naboers, da disse Feil kunde henregnes til Feiltagelser, medens at hans egne ville blive fremførte som et Exempel paa, at den gamle Suurdei endnu virker. Endelig vil den Haan, de ere udsatte for, ligeledes virke til at frembringe en god Opsørsel hos disse Mennesker. Den Frigivne er ikke uvidende om, at hvis han afviger det mindste fra den Rei, Redeligheden foreskriver ham, vilde alle Emigranterne strax pege Fingre ad ham, og ikke undlade at fremstille ham som en Skindhellig, der i en saa lang Tid har anstillet sig, som et redeligt Menneske, for siden desbedre at kunne bedrage.”

Vi ville nu omtale den Deel af Befolkningen af Ny Syd Wales, som bestaaer af de Landsforviste, der ikke ere frigivne. Det lader som man i en lang Tid har fulgt et feilagtigt System i Behandlingen af de Landsforviste, og ved en uoverlagt Overbærelse, snarere har opmuntret Lasten end straffet den, og ei tvunget Forbryderne ved strenge og fornuftige Midler til at forbedre sig.

„Den kloge Fremgangsmaade, som den nærværende Gouverneur gaaer frem paa,” — siger Hr. Cunningham — „vil snart gjøre en Forandring i den Henseende, og jeg haaber med Fremtiden, at Colonien, istedetfor at være et Paradis for Forbryderne, vil blive forandret til et Forbedringssted, saa at det vil blive et Sted for Straf og Prøve. Erfaringen har lært, at Straffen og Forbedringen følge hinanden. Lader man en

„Landsforviist ved hans Ankomst strax føre et behageligt Liv,
 „ved at lade ham faae Alting i Overflødighed, begaaes
 „ikke aleneste en Uretfærdighed imod Samfundet, som han har
 „fornærmet. men man opmuntrer derved fordærvede Mennesker
 „til at følge Forbryderes Exempel, der blive saa godt behand-
 „lede, og man gjør ham en mærkelig og virkelig Skade. Hvad
 „har været hans forhenværende Vaner? Dovenskab og Ødselhed.
 „Det vil altsaa kun blive ved Arbejde, hvortil han maa
 „tvinges, at man kan haabe at faae ham aldeles forbedret.
 „Tvungen i en kortere eller længere Tid at opfylde et strengt
 „Arbejde, vil han sætte en stor Pris paa Friheden, hvilken
 „han kun kan haabe at opnaae ved en god Opsørsel. Tillades
 „ham derimod ved hans Ankomst, at leve uden at foretage sig
 „Noget, kan væddes 50 mod 1, at han vil føre sig slet op og
 „vedblive sin gamle Opsørsel, da han ikke har været i den Stil-
 „ling, at han rigtig kunde vurdere det Gode, der er tilstæ-
 „det ham”.

Man er saa overbevist om denne Sandhed i Colonien, at
 Maaden der gaaes frem paa, for at faae en god Tiener, er,
 at de i flere Maanedes bruge ham til det haardeste Arbejde,
 de kunne paalægge ham, forinden de antage ham som saadan.
 Den Forviste sammenligner da sin Stilling med den fore-
 gaaende, og skatter naturligvis alle de Fordele, hans nærvæ-
 rende giver ham. Det Samme er Tilfældet med Fruentim-
 merne.

„Den Forviste, som begaaer en Forbrydelse efter sin An-
 „komst til Ny Syd Wales, er der kun lidet Haab om, at
 „han atter kan blive et skikkeligt Menneske. Han bliver pid-
 „stet og dømt til offentligt Arbeid i langt fraliggende Steder,
 „som dertil ere udseete. Han fører et slavisk Liv, blandt Ud-
 „støddet af Forbrydere, og vil i Fremtiden aldrig kunne om-
 „gaaes med Nogen, ikke engang med sine gamle Kamme-
 „rater”.

Den daarlige Virkning, der fremkom ved den uoverlagte Fremgangsmaade, som Administrationen over Colonien fulgte i nogle Aar, er bleven beviist ved Riendsgierninger. Næsten alle de Landsforviste, der sendtes til Colonien, vare i en vis Tid Mennesker, der frivillig gik derover, og som glædede sig ved Tan-
ken at behoe Ny Syd Wales.

Blandt det Antal, som Hr. Cunningham gik over med, vare der kun Tvende, der gjorde Reisen til Australien med Uvil-
lie, men Tingenes Forhold ere nu meget forandrede. General Darlings, den nærværende Gouverneurs, kloge Forholdsregler have havt en velgiørende Virkning paa de Menneskers Tænke-
maade, der ansee Landsforviisningen som et ønskeligt Foretagende. For første Gang i et Tidsrum af 12 Aar, har man seet den største Deel af Forbryderne forskrækkede over de sørgelige Efter-
retninger, de i den silbigere Tid erholdt fra deres Corresponden-
tere i Colonien.

I forrige Tider kunde enhver Indbygger i Ny Syd Wales opgive den Landsforviste, han ønskede at have i sin Tie-
neste. Det indsees lettelig, at denne Leilighed ofte var Kilben til store Misbrug, da de Forbrydere, der havde Bektendtere i Sydney derved fandt en Leilighed til at nærme sig deres gamle Medskyldige, fra hvilke de i lang Tid havde været adskilte, og at de gik omkring i Colonien og brystede sig af, at være skikke-
lige Landmænd. Hensigten med Landsforviisningen blev derved aldeles tilintetgjort, da Forbryderens Stilling ofte blev langt bedre end forinden han havde erholdt sin Dom; og man gav ham Leilighed til at vedblive at være en Plage for de andre Mennesker.

Nutilldags maa en Colonist, der vil tage en Forviist i sin Tieneste, indgive sin Begjæring til Raadet, ved at udfylde en trykt Formular, i hvilken der opgives til hvad Slags Ar-
bejde han vil bruge ham, endvidere Antallet paa de Forvi-

ste, han allerede har i sin Tieneste, hvormegét Jord han dyrker, o. s. v.

Arbeidstiden begynder ved Solens Opgang og ophører kun ved dens Nedgang. Der tilstaaes dem 1 Time til Frokost og en anden til at holde Middag. I Almindelighed gaaer der en lang Tid hen, forinden de fleste af de Forviste kunne lære at arbejde vedholdende; selv de bedste gjøre det kun med Mellemrum og efter Indfald. Den sikreste Maade til at kurere dem for denne stemme Wane, er at paalægge dem et Arbeide, der skal være færdigt i en vis Tid. Forresten er denne Mangel paa Arbeidsomhed ligesaa stor hos de Mennesker, der er fric.

Den nærværende Gouverneur har gjort de Forviste saavel som deres Herrer en stor Tieneste, ved at forandre de hidindtil brugte Reglementer. I forrige Tid, naar en Arbeider løb sin Wei fra de private Mennesker, han var hos, blev han sendt til Havnen Macquarie, beliggende 15 geographiske Mile nord for Sydney, hvor de bleve pidskede, men de erholdte en god Føde, og havde ikke meget Arbeide; det var Alt, hvad de ønskede sig. Regjeringen har dannet flere Afdelinger af Forbrydere, som bruges i det Indre af Landet til mæsommelige Arbeider. Der er allerede opstaaet store Fordele ved denne Indretning. Frygten for at blive sendt til en af disse Afdelinger, der ere anviste Ørkenen til Opholdssteder, forebygger, at mange Forviste ikke løbe deres Wei, eller opføre sig slet. Desuden lykkes det ved denne Maade, at de Mennesker, der ere vant til at stæle, gradviis blive afvænne med, thi naar Hælerne ere bortfiernede, kan Intet opmuntre dem til denne skadelige Tilbøielighed; de erholde tilstrækkelig Føde og Klædningsstykker, og ere i de fleste Tilfælde i en for lang Afstand fra alle Udsalg-Øreder af spiritueuse Drikke, til at de i den Henseende kunne tilfredsstille deres Lyst. Saaledes er Alt, hvad der kan forlede dem til at stæle, lykkeligviis bortfiernet fra dem. De andre Forbrydere i Sydney, som Regjeringen bruger, arbejde

i Jern, hvilket de have om Benene. Deres Klædning bestaaer af en guul eller graa Trøje og Buxer, paa hvilke der ere syede Nummere af sort, hvidt eller rødt Klæde.

„Meget ofte” — siger Hr. Cunningham — „betroer man „Forviste, der ere ansatte som Tjenestetyende, Bestyrelsen af „Bogne, der ere læsede med Vare af en stor Værdi, hvilke „de føre med i en Afstand af 15 til 20 geographiske Mile, og „aflægge Regnskab med en utrolig Næagtighed for Alt hvad „der betroes dem. Andre betroes Opsigten over Huse, der in- „deholde mange Kostbarheder, og opfylde deres Pligter med „Trofskab. Jeg vil ikke dermed paastaae, at jo ikke hos flere „af disse Mennesker kunde opstaae Lyst til at tilegne sig „Hvad der er blevet dem betroet; men Frygten for at blive op- „daget, og at miste en god Tjeneste, saavel som den sikke Straf, „der venter dem, overvinder Lysten, der kunde opstaae hos dem. „Nogle, kiede af det idelige Arbejde, flygte til Skovene, hvor „de kun leve af Plyndring, de udøve paa Colonisterne. Disse „Nævere kaldes Bush rangers, og have været en stor Landeplage „for Van Diemens Land. De vare allerede begyndt at til- „tage betydelig i Ny Syd Wales, da man ikke forfulgte dem „med den tilbørlige Virksomhed; desuden bestod deres Straf „dengang blot i at blive pidsket eller fængslet, med mindre de „havde begaaet et Mord eller Indbrud; men — takket være Ge- „neral Darlings kraftige Forholdsregler — dette Uvæsen, der „udbredte Skræk og Frygt i Colonien, er aldeles ophørt”.

De Forviste, der ere i Colonisternes Tjeneste, boe i Træ- hytter med et Straatag. Hver Hytte indeholder 4 Individer, hvilke spise og sove sammen. Om Løverdagen gaae de til Hovedgaard- den, for at hente deres Fødemidler. Denne Dags Eftermiddag ere de frie for Arbejde, for at kunne vaske deres Tøi og male deres Hvide. Rationerne af Drekke og Flæsk ere tilstrækkelige til at de kunne leve godt; som Belønning for god Opførsel tilføies: Thee, Sukker og Tobak.

Det største Antal af Colonisterne tillader dem at dyrke i smaa Haver de nødvendige Koffenurter, eller og forsyner dem med disse Sager. Det overlades til Herren at bestemme hvad Løn de skulle have; men han er forpligtet hvert Aar at give dem 2de nye Klædninger. De modtage desuden et Overtræk til en Madrats, som de udstoppe med Halm, et uldent Tæppe, et Einkrus og en Kniv pr. Mand; et Jldsted med en Kiedel hører til hver Hytte.

Hvormange Forbrydere maae ikke finde deres Stilling langt bedre end en Mængde af deres Ligemænd, som i forskellige Dele af Europa ere indelukkede i Fængsler, hvorfra de kun udtages daglig, for, lænkede til hverandre, at udføres til de sværeste Arbejder, der ere majsommeligere og modbydeligere end at arbejde i Marken, skove Træer eller røgte Kraturene.

En vigtig Ting er forsømt, det er Oplæsningen af en passende Prædiken om Søndagen. Hvis der ikke blev vundet Andet, end at det tvang de Forviste til at være reentligere den Dag, var der allerede meget vundet ved at opvække en slig Kappelyst mellem dem, og der vilde i disse Forsamlinger paalægges dem en Evang i deres Opsørsel, der vilde være det første Skridt til en fuldkommen Omvendelse.

Den moralske Skildring, som Herr Cunningham giver om Colonien af Ny Syd Wales, er vel af nogle modsagt, men der er dog Flere af hans Mening.

Franskmanden Piron, der besøgte Sydney i Begyndelsen af det 19de Aarhundrede, omtaler denne Sag med Hensykkelse.

„Befolkningen af denne Colonie“, siger han, „var for os en ny Kilde til Forundring. Aldrig har maaskee en værdigere Sag fremstillet sig til nøiere Eftertanke for Statsmanden og Philosophen. Aldrig har maaskee Indflydelsen af selskabelige Indretninger viist sig virksommere, end paa de langt fra-liggende Strandbredder, vi omtale. Nøvere, der vare frygtede

„af deres Lands Regiering, forviste til en anden Verdensdeel, „overbeviste om Straf, og Haab om en bedre Forfatning, steds- „omgivne af en ligesaa ubøielig som virksom Opsigt, ere blevne „nødsagede til at aflægge deres mod Samfundet stridende Sø- „der. De fleste af dem ere, efterat have affonet deres Forbrydel- „ser i et haardt Slaveri, traadte tilbage som Borgere af „Samfundet. Nødsagede til at bekymre sig selv om Ordens „og Retfærdighedens Bedligholdelse, for at sikre den Eiendom, „de have erhvervet sig, og, ved at blive Familiefædre, „ere de bundne til deres nuværende Stilling med de helligste „Bånd”.*)

Det er altsaa ikke forunderligt, at der hersker Orden og Stilhed i Sydneys Gader. Man kan giennemvandre dem med Sikkerhed paa hvilken som helst Tid, saavel om Dagen, som om Natten, skøndt den Vagt, der holdes, kunde være meget bedre, og uagtet der gives mange bequemme Steder, hvor Tyvene kunne skjule sig, for at overfalde de Forbigaaende og flygte med deres Bytte, uden at løbe i Fare for at blive opdagede.

„Jeg har meget ofte”, siger Hr. Cunningham, „været „ude sildig om Natten, og giennemvandret de eensomste Steder „af Byen, uden at jeg nogensinde er bleven opholdt. Tyverier „i Gaderne ere meget sjeldne, derimod finder listigt Tyveri og „Indbrud oftere Sted, men dog i det Hele meget sjeldent. „Selv Huustyverier af de Forviste hos deres Herrer ere ikke „almindelige, og man taler mere om denne Forbrydelse end „Sagen er værd. De fleste af disse Tyverier begaaes i Almin- „delighed for at tilfredsstille deres Lyst til spiritueuse Drikkevarer, „hvilket kun kan opnaaes i Nabolavet af Byerne. De For- „viste ere under et strengere Opsyn end de, der hidtil have

*) See Voyage de decouvertes aux Terres australes, 2den Deel Pag. 281. Udgaven i 8vo.

„høvt et godt Rygte paa sig. De blive snart opdagede, og strax „straffede uden lang Betænkning”.

Man vilde gjøre sig et meget falskt Begreb om Coloniens moralske Tilstand, hvis man dømte efter Antallet af de Mennesker, der indstævnes for Politiet i Sydney, foruden de, der dømmes af Kriminalretten.

Mange af disse Klager, som vilde blive afviste af Retten i England, dømmes her, for Exempel upassende Svar af Tienestetyende, Uforskammenhed, Bortløben fra deres Herrer, Drukfenskab og saadanne flere udgløre næsten over Halvdelen af de Sager, der fremkomme ved Politiet, hvoraf følger, at der undertiden bliver i en Dag over 40 slige Sager paadømte.

Sydney er allerede Forsamlingsstedet for Mennesker fra alle Verdensdele. Klimatets Godhed har loffet mange Fremmede til at nedsatte sig der. I Gaderne møder man Franskmænd, Spaniere, Italienerne, Tydskere og Nordamerikanere. Selv Chinesere have nedsat sig i Ny Syd Wales. Hr. Cunningham omtaler et smukt lille Huus i Paramatta, hvor det chinesiske Navn John Scham staaer paa Skildtet hos en Urtekræmmer og Theehandler, som der er gift med en engelsk Kone, med hvem han har flere Børn. Man møder desuden i Sydneys Gader en Mængde Indfødte fra Archipelene i Sydhavet, med hvilke de Engelse drive Handel. Alle disse Mennesker gaar i deres Nationaldragt.

De Vilde i Ny Holland, der opholde sig ved Port Stephen, omtrent 25 geographiske Mile Norden for Sydney, have en vis Grad af Kultur, og anerkende et Slags Overhoved. Alle disse Australier bygge magelige Hytter af Barken af *Meloleuca Armillaris*, der kunne indeholde et vist Antal Mennesker. Disse Vilde ved Port Stephen have i visse Henseender virkelig bibragt de Vilde af Newcastle (en Strækning, der ligger sydligere) en Grad af Kultur, formedelst den idelige Omgang, de have med disse. De have højere Kultur

end de Stammer, der opholde sig i det Indre af Landet, og overgaae langt dem, der ere i Nærheden af Port Jackson. Der siges, at i Western Port og andre sydligere Egne bygge de Vilde ligeledes magelige Hytter, og skulle endog hist og her have Landsbyer, i hvilke de boe, hvilket er et af de første Skridt, hvorved Mennesket synes at udmærke sig fremfor Dyrene.

Hvad de Stammer angaaer, der umiddelbar ere omkring Sidney's Territorium, have disse endnu ikke opnaaet en saadan Grad af Kultur. De ere fornøiede med at ligge under aaben Himmel, naar de have en god Jld og en løvrig Gren, der stikkes i Jorden, for at beskytte dem mod Vinden. Man har ofte seet, at de foretrække at ligge under aaben Himmel fremfor i en Hytte, selv naar Nætterne ere kolde. Gouverneur Macquarie lod, af Menneskekærlighed, opbygge en Landsby til disse Stammer, men de vilde aldrig beboe den, og Husene forfaldt aldeles.

„De Indfødte i Grevskabet Cumberland, i hvilken Syd:ney ligger, ere i den Grad blevene afhængige af de Hvide, at „hvis de ei erholdt noget ved Tiggeri, Arbeide eller Tyveri, „vilde de ei kunne leve. Landmanden bruger mange af dem „til Accord-Arbeide i Løbet af Aaret; det er ikke længe siden, „at de hjalp med i Høsten, og det er høist rimeligt, at ved „passende Opmuntringer og god Behandling, vilde det lykkes „at gjøre den bedre Deel af disse til nyttige Medlemmer af „Samfundet. — I Aaret 1826 havde en Afdeling af de Ind: „fødte, hos en Landmand i Mulgoa tæt ved Blue Mountains, „indhøstet i 14 Dage al den Hvede, der stod paa et Areal af „30 Acres*); deres Arbeide var ligesaa godt, som om de Hvide „kunde have gjort det, og de kom stedse tidligere til Arbeide „end disse. Foruden Føden erholdt de en bestemt Betaling. „Anførte Landmand sagde, at Aarsagen, hvorfor Australierne

*) Hverved 22 danske Tonder Land.

„i Cumberland i Almindelighed viste Modbydelighed for Arbejde,
 „var, at de ofte bleve narrede af de mindre Landbrugere.

„Stammerne, der ere i Nærheden af Sidney, lever i
 „Særdeleshed af Fiskeri. De forsynes med Snører af Ind:
 „hyggerne, til hvem de bringe de fangne Fisk, og derfor erholde
 „i Betaling: Klæder, Brød og Rom.

„Denne Handel med spirituøse Drikke har hidindtil her
 „forvoldet de skammeligste Udsvævelser, men der er Grund til
 „at haabe, at Gouverneuren snart vil raade Bod paa dette
 „Uvæsen.

„Fruentimmerne har jeg stedse fundet, hvor jeg har seet
 „dem, at være indhyllede i en Art af Kapper, der ere giorte af
 „Opossum, eller og betiene de sig af et uldent Tæppe. Hvad
 „Mandsfolkene angaaer, da ere disse næsten aldeles nøgne, og
 „uden at vise den mindste Blufærdighed, gaar de saaledes om:
 „kring i Sydney's Gader.

„Alle de Indfødte i Nærheden af Byen forstaae Engelsk,
 „og tale det saaledes, at de kunne forstaaes. Ulykkeligviis
 „have de lært de groveste Talemaader og at bande af de For:
 „viste, og gientage disse Eder med en virkelig beklagelig Lethed.
 „Gaae de Klammeri med en hvid Mand, bliver denne nød:
 „saget at tie og gaar sin Vej, hvis han ikke vil udsætte sig
 „for en Strøm af Skildsord, og gjør han Mine til at slaae
 „den Indfødte, truer denne ham med Domstolen og Fængselet.
 „Den almindeligste Maade, de indbyrdes slaaes paa, er med
 „Wadien, en Art af Trækølle. De bukke sig vinkelviis, række
 „Hovedet frem og modtage Modstanderens Slag, vedblivende
 „saaledes, til En falder til Jorden, da det efter deres Skikke
 „ansees som et Tegn paa Feighed at undgaar Slaget.

„De ere de utaaleligste Tiggere i Verden. De forsøge ikke
 „paa at narre ved usandsfærdige Fortællinger; men de gjøre
 „Regning paa at opnaa deres Bøn ved deres idelige Paa:
 „trængenhed, og følge En som Eens Skygge fra Gade til Gade,

„ideligen gientagende deres Begiæring. Har man Styrke nok
 „til med Bestemthed at modstaae to til tre saadanne Angreb, saa
 „er man for Estertiden fritaget for dem; men hvis man ulykke-
 „ligviis en eneste Gang opfylder deres Ønsker, bliver man
 „aldrig fri for dem. Enhver Gave, de erholde, tiener kun
 „til at gjøre dem mere paatrængende. De ere ei heller lette at
 „tilfredsstille, da de sielden lade sig nøie med mindre end en
 „dump, hvilket de udtale dum*).

„Paa hin Side af Grevskabet Cumberland, og især
 „Norden for dette, ere de Indfødte mindre fordærvede end om-
 „kring Sydney. De fleste vilde boe i Hytter, hvis disse blive
 „byggede for dem. Flere af dem bruges til Mark-Arbeider af
 „Landmændene, i hvis Midte de ere fødte, men det er kun til-
 „fældigviis, og kun efter deres eget Lune at de forrette det for-
 „langte Arbeide. Nogle bruges og betales for at gjøre
 „Constable- (Politiebetient) Tjeneste, og andre faae Klæder og
 „bestemte Rationer efter Gouverneur Darlings Anordning, for
 „at forfølge Røvere (bush rangers). Ligesom alle andre Folke-
 „slag, hvis Tilværelse er afhængig af deres ydre Sandseres
 „overordentlige Fiinhed, besidde de et usædvanlig skarpt Syn
 „og en fiin Hørelse, saa at de med Lethed gienkiende et Menneskes
 „Fodspor paa al Slags Jordemon; forudsat at dette ikke er
 „alt for gammelt, og at det ikke har regnet. De slutte sig
 „ligeledes med megen Nøiagtighed til, hvorlænge det er siden,
 „at disse Spor bleve traadte, og kunne af Sporets Tilstand
 „sige, om det har været en Hvid eller Sort. Ja der har end-
 „og været Nogle, som efter Sporets Dannelse have angivet, at
 „Røveren var skiærbenet, hvilken Paaastand siden blev befunden
 „rigtig.

„Disse Indfødte ere heftige, muntre, nysgierrige og have
 „gode Forstandsevner. Erfaringen har viist, at de kunne lære

*) En Mynt, der gielder 15 Pence.

„at læse, skrive m. m., næsten ligesaa godt som Europæerne.
 „Hvis deres intellektuelle Evner saaledes hæve dem over Dy:
 „rene, hvad skal man da tilskrive den foragtelige Tilstand, i
 „hvilken de leve, og den fuldkomne Uvidenhed i al mulig meka:
 „nisk Kundskab, i Sammenligning med andre vilde Folketammer:
 „Omstændigheder, der sætte dem paa det laveste Trin af Kultur,
 „saa at man næsten kan sige, at de udgiøre det Led, der sam:
 „menføier Ubefakten med Menneskene.”

Hr. Cunningham troer, at man maa søge Aarsagen til dette Phænomen i Landets naturlige Egenskaber; i Maaden, hvorpaa disse Vilde leve, og i deres Skikke og Sæder. Endskiøndt Bildet og alt Andet, som paa det Australiske Continent tiener de Vilde til Fødemiddel, findes i tilstrækkelig Mængde, saa er dog Alt saaledes adspredt paa en betydelig Strækning af Land, at de Vilde ere tvungne til bestandig at være i Bevægelse for at forskaffe sig dette, hvorfor de ei kunne have nogen fast Bopæl. Følgen igien af idelig at forandre Opholdssted, er: at jo mindre de have at transportere, med desto større Hurtig:
 hed fortsætte de deres Reiser. De medtage sælgelig kun det Allernødvendigste.

„Den Legems-Anstrengelse, de ere nødsagede til, for at
 „erholde deres Føde, tiener disse Mennesker til Adspredelse,
 „Paa den anden Side forhindre deres evige Krige, deres for:
 „underlige Fægtninger med Zagayen eller Landsen, Børne:
 „mord og Polygami Folkemængdens Tiltagelse. De føle ikke
 „Nødvendigheden af at forene sig og at sørge for deres Til:
 „værelse ved at dyrke Jorden.”

Andre Reisende, der have omtalt de Indfødte i Ny-Syd:
 Wallis, ere i Almindelighed enige med Hr. Cunningham
 hvad disse Vilde angaaer. Vi ville fremsføre nogle Tildragel:
 ser, som et Bidrag til deres karakteristiske Tilstand.

1824 bleve nogle Officierer affendte for at undersøge de
 nærmeste Landstrækninger ved Moreton Bugten, der ligger

i en Afstand af 56 geografiske Mile Norden for Sydney. De traf paa nogle engelske Matroser, der med et lidet Skib havde været udsendte for at indtage en Ladning Brænde Sænden for Port Jackson, men som vare blevene oversaldne af en Storm, der først havde drevet dem til Søs, og derefter ind paa Kysten her, hvor de vare strandede. De traf disse midt iblandt de Wilde, der menneskekærligen havde modtaget dem. Disse Wilde leve i Almindelighed $\frac{1}{2}$ Mil fra Havet, ved Bredden af en Flod, hvor de have deres Hytter, hvilke ere dannede af lange Lægter af (*melaleuca axillaris*). Da de fornemmelig ernære sig af Fiskeri, have de flere Hytter i en Afstand af $\frac{3}{4}$ til 1 Mil fra hverandre, i hvilke de afvejlende opholde sig, altsom Fiskeriet paa et Sted bliverieldnere. Disse Hytter kunne magelig rumme 12 Mennesker. Paa deres Reiser maae Konerne besørge de svære Materialier, saavelsom store Pakker af Bregne-Rodder, der udgjøre endeel af deres daglige Føde. Mændene bære ikke Andet end deres Landse og undertiden en Fakkell. Deres eneste Beskæftigelse er at fiske, hvilket skeer med et Ræt. Udbyttet er i Almindelighed meget stort. Da de aldrig ere uden Jld, riste de Fiskene og fortære disse uden videre Tilberedelser, endog uden at rense dem. Dengang de engelske Matroser kom til dem, havde disse Wilde ikke det mindste Begreb om, at Vand kunde blive varmt, eller koge. En af Matroserne, der havde reddet en Jernpotte, fyldte den med Vand, og satte den over Jlden; hele Stammen samlede sig strax omkring Jldstedet, med Vinene heftede paa Potten, men da de saae, at Vandet begyndte at koge, løb de deres Bei skrigende og brølende. De kunde ikke overtalees til at komme igien, forinden Matrosen havde tømt og reengiort Potten; først da nærmede de sig ham langsomt og forsigtigt, og tildækkede med Sand de Steder, hvor Vandet var spildt.

Hele Tiden, medens Matroserne vare hos dem, kunde de ikke lide at der blev fogt Band.

Hr. Field, der har tilbragt flere Aar i Syd-Wallis, hvor han var Dommer i den Høieste Ret, er af den Mening, at Australierne aldrig ville opnaae den Grad af Kultur, som Øboerne i det store Ocean have opnaaet.

„I en Tid af 30 Aar, siger han, leve vi midt iblandt dem; man har gjort, og man vedbliver med Udholdenhed at gjøre Forsøg paa at overtale dem til at boe i faste Boliger, og at drage Nytte af Livets Bequemmeligheder, men man kan ei bringe dem til at nedsætte sig, og det er umuligt, hverken ved Godhed eller Deeltagelse, at gjøre sig dem hengivne. Vi have opfødt dem fra deres spædste Ungdom i vore Huse, men saasnart de havde opnaaet den mandlige Alder, have Skovene lokket dem, og der har udviklet sig hos dem Instinktet for at søge deres Føde paa Trærne og deres Veie giennem Skovene, en Tilbøielighed, der kun var indslumret, medens de bleve opdragte blandt cultiverede Mennesker. De have en hurtig Fatteevne og en overordentlig Lethed i at efterligne; men de mangle Eftertanke, Dømmekraft og Forsigtighed. De have ingen andre Fornødenheder end Dieblikkets, derfor ere de hverken blevne Bygmestere (Constructeurs), Agerdyrkere, Haandværkere eller Sømænd; de have ei heller nogen borgerlig Regjering, eller Overtro som Øboerne paa Taiti, paa Archipellet af Sandwich og Ny Zeeland. Jeg er derfor af den Mening, at vore Vilde aldrig ville blive anderledes end saaledes som de nu ere; men lad os derfor ikke opføre med vore Forsøg til deres Bedste, lad det i det Ringeste være en Erstatning for det Wildt, som vi have ladet flygte fra de Landstrækninger, vi ulovligen have tilegnet os; lad os ikke blive lunke i vore Bestræbelser for, at de engang kunne erholde Fordelene af Kulturen og Religionens Belgierninger,

„og lad dette være en Skadesløsholdelse for de Laster og de Sygdomme, vi altfor hastig have bibragt dem *).

En anden Reisende, der har giennemvandret Landet Vesten for Sydney paa hin Side af de blaae Bierge (blue Mountains) fortæller, at de Wilde i Omegnen af Bathurst (en By, der nylig er anlagt i den Egn), skøndt de ligne dem, der opholde sig ved Sv.Kysterne, tale et andet Sprog. Det lader til, at de have gjort et Skridt nærmere til Kulturen, end de, der opholde sig i de varmere Egne, da de forstaae den Kunst, med Færdighed at sye Kapper af Huder, hvortil de bruge Sener af Kangarou. Disse Kapper, hvilke de pryde indvendig med alle Slags udskaaene Figurer, bruge de kun til at beskytte sig mod Kulden, men de have ligesom de Wilde i Nærheden af Sydney ikke den mindste Grad af Blufærdighed; thi midt om Dagen, naar det er varmt, bære de Kappen paa Ryggen, og gaae aldeles nøgne. De ere godmodige Mennesker, der ikke have det ringeste Grusomme i deres Sæder eller Udseende.

Antallet paa disse Indfødte aftager, men det er ikke fordi de trække sig tilbage fra de europæiske Etablissementer; dette kunne de ikke, da enhver Stamme, skøndt kun libet talrig, vilde modsætte sig dem, der havde isinde at indtage deres Territorium, hvilket i Almindelighed strækker sig i en Omkreds af 8 til 10 geografiske Mile. De Stammer, der omgive de første engelske Besiddelser, kiende ligesaalet til Landet paa hin Side af Biergene, som de Colonister, der første Gang gik over disse.

Befolkningen er saa ringe i den største Deel af de Egne, som Hr. Oxley undersøgte, at da han gjorde sin første Reise i det indre Land, hvilken varede i 5 Maanedere, mødte han kun 22 Indfødte **).

*) See *Geographical memoirs on new south Wales by Field.* London 1825 i 8vo. Pag. 224 etc.

**) Man finder Resultatet af Hr. Oxleys tvende Reiser i *l'abrégé des voyages modernes depuis 1760 jusqu'à nos jours*, ved J. B. Eyries. T. V. pag. 103.

Denne Omstændighed vil sikkert være en Hindring for at Geographien over det Indre af Ny-Holland ikke gjør noget hastigt Fremskridt. Dets Kyster ere blevne undersøgte og beskrevne af Flinders, ved den franske Expedition i Aaret 1800 og 1804, og endelig ved Captain King; men det dybeste man endnu er trængt ind i Landet er ikke mere end 112 geografiske Mile fra Kysten og Vesten for Sydney. Hvad er denne Afstand i Sammenligning med den umaadelige store Brede af det faste Land? Man kan gjøre sig en Forestilling derom, ved at kaste et Blik paa Hr. Bruce's herlige Kaart over Australien.

Efterat Hr. Cunningham har skrevet sin Bog, ere flere nye Etablissementer blevne oprettede, bestaaende af frie Colonister; saaledes anfører han i sin Fortale, at saadanne ere opstaaede ved Bredderne af Bugterne Jervis og Moreton. Han tilføjer, at Udvandringen til Ny Syd Wallis fra England er saa stor, at hele Kyst-Strækningen fra Port Western paa $38^{\circ} 30'$ til Bugten Moreton paa $27^{\circ} 30'$ S. Brede, vil formodentlig inden faa Aar være opfyldt med blomstrende Etablissementer.

Regjeringen havde tænkt paa, at danne en ny Colonie i Port Western, men Forsøget beviste, at Stedet ei var tjenligt; man har derfor flyttet den til Swan River i Nærheden af Havnen King George paa den sydvestlige Deel af Australien. Ikke destomindre har Regjeringen offentlig bekiendtgjort, at det ikke var Hensigten at sende nogen Forviste eller Fangne derhen. Dette Etablissement vil altsaa komme til at bestaae blot af frie Mennesker, men Regjeringen overlader ikke Jorden gratis. Vel maa man tilstaae, at Betalingen ikke er stor, da der overlades 100 Acres Land, (omtrent 70 Tønder Land) for 15 Pund Sterling; ligeledes vil Regjeringen ei heller have nogen Omkostninger, med Colonisternes Transport, eller forsyne dem med noget efter deres Ankomst.

Betragter man Stedet i merkantilist Henseende og hvad Søfarten angaaer, saa er det særdeles godt valgt. De Skibe, der beseile de indiske Have og Syd:Øen, ville der finde en Forfrisknings-Havn, de høilig kunne trænge til, og den engelske Regjering vil tillige erholde en Orlogshavn mere, for de af deres Skibe, der beseile disse langt fraliggende Have.

Morton's og Thomas's Landsætnings-Bedding. Kings Strue-Dokke.

De store Beføstninger, der ere forbundne ved Anlægget af de saakaldede tørre Dokker, og de mange Vanskeligheder, man ved Udførelsen heraf ofte møder, især paa Steder, hvor man ei er begunstiget af en særdeles god Grund eller af en betydelig Forskiel mellem Høj og Lav:Bande, er Grunden til at man paa mange Steder maa savne disse Dokker, hvilket igjen forarsager at Skibenes Reparation bliver kostbarere, og vanskeligere at udføre, hvor man ei har bequemme Indretninger til at landsætte dem. — Skibene lide desuden meget ved Risthalingen. Det maatte derfor være Skibseierne særdeles velkomment at see Manglen af Dokker erstattet ved andre mindre kostbare Indretninger, og saadanne ere de tvende ovennævnte, som vi her ville omtale.

Det var, saavidt erindres, i 1821, at Th. Morton, Skibsbygger i Leith i Scotland, opfandt og udførte en Bedding saaledes at, med liden Kraft og ringe Beføstning, paa denne kunde opsættes større Skibe til Reparation. Den store Forskiel i Omkostningerne ved Anlægget af en saadan mod de Omkostninger ved Anlægget af en tør Dokke, forenet med den Hurtighed og Lethed, med hvilken Skibene paa denne kunde

opsættes, bragte den snart i Anseelse, og saa har efter saae man flere af Morton's Landsætnings-Bedinger anlagte paa forskjellige Steder — i England, Frankrig og Rusland.

Morton havde, ved at indrette sin Beding, taget meest Hensyn til den Dannelse af Skibe, der oftest forekom der paa Stedet, og da disse ere mindre skarptbyggede end i Almindelighed de amerikanske ere, gav dette Anledning til adskillige Forandringer, som Th. Thomas, Skibsbygger i Newyork, indførte ved en af ham der anlagt Landsætnings-Beding, og som vi i det Hele ansee at fortjene Fortrin for den engelske.

Hovedindretningen ved begge disse er eens, og bestaaer deri, at der udføres en Beding saa langt ud i Vandet, at med Høivande Skibet kan hales ind paa den; paa denne Bedding er anlagt Jernveie, paa hvilke en Art af Vogn kan vandre; denne Vogn bringes under Skibet, medens det endnu er flot; Skibet forstøttes derpaa og ophales med denne Vogn paa Beddingen.

Skal en saadan Beding anlægges paa Steder, hvor Grunden ved Ebбетiden er tør, da er dette en let Opgave, men hvor dette ikke er Tilfældet, og hvor derfor den største Deel af Arbeidet skal udføres under Vandet, bliver dette endeel vanskeligere; men lader sig ved Hjælp af Dykkerkloffen let udføre.

For at anlægge Jernveiene nedrammes 4re Rader af Grundpæle, efterat Grunden først er gjort beqvem for at opnaae den passende Hælding. Af disse 4re Rader staae de tvende midterste tæt ved hinanden og bære Vælkerne for Jernsporene til de tvende mellemste Hjul af Vognen; de tvende andre Rader af Pæle staae i passende Afstand paa hver Side af disse, og bære Underlaget for Jernsporene til de yderste Hjul af Vognen.

For at affære disse Pæle under Vandet, og give deres Topender den rigtige Skraaning, benyttede Hr. Thomas Dykkerkloffen og et eget af ham dertil indrettet Instrument, ved

hvilket Hæbdingen af Vælenes øverste Glade paa alle fuldkommen blev eens.

Sammensætningen af Vognen er ved Mortons og Thomas's noget forskjellig; men Beskrivelserne over de mindre Dele af denne ere for ufuldstændige til at vi deraf kunne uddrage nogen tydelig Forklaring, som desuden vilde blive for vidtløftig til her at meddeles; vi have derfor paa Plade 1. Fig. 5 vist et Giennemsnit af Mortons, og i Fig 6 et Giennemsnit af Thomas's Vogn, og ville indskrænke os til at angive de Fordele, vi ansee denne sidste at have for den første.

Af Fig. 5 sees, at paa Mortons Vogn er Skibet forstøttet ved Klodser og Riler, anbragte paa Tværtømmerne af Vognen samt ved Støtter fra Enderne af disse. Denne Forstøtnings-Maade, der vel kan være anvendelig ved mere fladbundede Skibe, kan ei bruges ved de mere skarptbyggede; den har desuden den Mangel, at da den væsentlige Forstøtning hviler paa Tværtræerne af Vognen, vil i Tilfælde at Klodserne ei alle fuldkommen bære med hverandre, et eller flere af disse Træer udsættes for at bære en større Vægt end de andre, eller end de ere bestemte til, og derved bringes til at give efter, hvilket da kan, saaledes som ogsaa virkelig har været Tilfældet, forårsage at Skibet kæntrer. Det er derfor en væsentlig Forbedring ved Thomas's, at han anbringer hele Forstøtningen paa begge Sidetømmerne af Vognen, lige over Jernsporet.

Efter den af Hr. Sullivan, Bygmester i Newyork, udgivne Beskrivelse over den amerikanske Marin Railway ville vi her meddele en Beskrivelse af denne sindrige Forstøtningsmaade, som er vist i Fig 7 og 8.

Over Tværtræerne (f), der hvile paa Langtræerne (d), er lagt en svær Planke (e); paa denne er over Tværtræerne anbragt en Blok af Jern eller Træ (g), som er udrundet paa den ene Side og deelt i tvende Dele ved et Jern Plan. I denne Udhuling hviler den nederste Ende af Skraastøtterne (h).

Disse Skraastøtter ere parviis med deres øverste Ender for-
 enede ved en Jernforbinding, giennem hvilken er anbragt en
 svær Jernstue (i), der kan dreies ved en giennem dens Hoved
 anbragt Bolt, hvorved et saadant Par Støtter kunne bringes
 til paa passende Maade at støtte Skibet. Udenfor Støtterne
 er opreist en Opstander (o), fra hvilken et Toug, giennem
 en paa deres øverste Ende anbragt Tridse, fæstet til Skraa-
 støtten, tiener til at hæve eller sænke denne. Mellem Støt-
 terne er anbragt en Binde (a), der dreies ved Svinglerne (b)
 og fra denne gaaer et Toug, der er befæstet paa Kimingsbæ-
 rerne (l). Disse Kimingsbærere ere svære Blæsker, hvis
 nederste Ende er fæstet paa det midterste Langtømmer af Bog-
 nen; den anden Ende af dem vandrer mellem tvende Opstandere
 (u n) og kan mellem disse hvile paa Volten (m). Det Leie,
 som disse Kimingsbærere (bilge levers) danne, naar de lige-
 meget hæves paa begge Sider, vil passe under ethvert Skib,
 og tiene saaledes først til at bringe Skibet ret over Kiølblok-
 kene paa det midterste Langtømmer, og derefter, naar de ved
 Volten (m) ere understøttede, til at støtte Skibet.

Denne Forstøtning er sikkrere, lettere at anbringe end
 Mortons, og den er passende for alle Skibe.

Bognen ophales paa Bedingen ved en svær Jernkæde og
 ved et Spil, der drives med Hestekraft, Fig. 9. For at kunne
 hale Bognen ned paa Bedingen, vises Riættingen fra Spillet
 hen omkring et andet Spil, og derfra i en Rende, langs det
 midterste Tømmer af Bedingen, over Ruller ned over en svær
 Jernstive ved Enden af Bedingen, og derfra hen til Bognen,
 hvor den fastgjøres henved 20 Fod fra dennes nederste Ende.

For at opsætte et Skib, stilles dette med Forstevnen mod
 Bedingen, Bognen hales ned under det, og Skibet hales nu
 saa langt frem, at det med Forstevnen træder paa Blokkene,
 over hvilke det stilles ved Kimingsbærerne; det vil da let kunne
 bringes til at træde overalt paa Kiølblokkene; de forreste Støt-

ter anbringes nu, og ved at hive Bognen et Par Fod frem, vil man være sikker paa, at det hviler overalt; alle Rimingbærerne bringes nu til at bære, og de andre Støtter anbringes.

Til et Skib paa 500 Tons ere 4 Heste tilstrækkelige, og Skibet vil, ved jævn Skridtgang, føres 3 Fod i Minuttet op ad Banen, og i mindre end 2 Timer være fuldkommen paa Land.

Morton angiver, at Skibene opsættes med en Hastighed af fra $2\frac{1}{2}$ til 5 Fod i hvert Minut, og med 6 Mand for hver 100 Tons. Han angiver, at Udgifterne for at opsætte og igien udsætte et Skib fra 300 til 500 Tons ei vil overstige 40 Shillings. Th. angiver, at Besparselsen ved at bruge Bedingen istedetfor Dokken vil, for en Fregat, der behøver en Reparation, som kan medtage 90 Dage, være omtrent 1200 Dollars.

Sammenligner man disse Betingelser med de tørre Dokke, da vil man see, at de have væsentlige Fordele for disse.

— Bekostningerne ere mindre, saavel hvad Anlægget angaaer, som ved Bruget, da alle Omkostningerne ved at lense Dokken falde bort.

Mortons angiver, at en saadan Beting vil kunne anlægges under gunstige Omstændigheder for $\frac{1}{7}$ af hvad en tør Dokke vilde koste.

— Disse Betingelser kunne anlægges paa Steder, hvor det næsten vilde være umuligt at anlægge Dokker; og hvor de kunne gives tilstrækkelig Længde, kunne flere Skibe opsættes paa samme Beting til samme Tid.

— Skibet lider Intet, da det strax bliver forstøttet paa Bognen, og al Kraften anvendes alene paa denne.

— Da Skibet staaer aldeles frit for Luffen, vil det snart og hurtigere tørres end i Dokkene, og det vil være meget bekvemmere for Arbejderne at komme til at eftersee det; især

ville disse om Vinteren have længere og bedre Dagslys, end nede i Dokkerne.

— Og endelig kan et Skib landsættes, eftersees og igjen udsættes i en langt kortere Tid, end Saadant kan skee ved Dokkerne, da al den Tid, der medgaaer til disses Fyldning, Udpumpning og Atterfyldning, ved Bedingerne er spart.

Endnu ville vi tilføie Beskrivelsen af den Indretning, Thomas har indført, for at løfte Skibet, naar Klodserne skulle flyttes eller borttages. Disse løftende Planer (the lifting planes) bestaae af 4 Stykker, og ere viste i Fig. 10. De gøres enten af støbt Jern eller af Træ og beslaaes med Jern. For tydeligere at forklare disse, kan man tænke sig en Blok af 4 Fods Længde og 16 Tommer i Firkant; denne deles med et Snit efter Længden i tvende lige Dele; Overfladen af hver af disse Stykker deles efter Længden i tvende lige Dele (c), og hver af disse Dele dannes til en skraa Plan, der har eens Hælding, men gaaer hver til sin Ende (see Fig. 10 f). I Delingslinien nedsættes paa Kant en Jernskinne saaledes, at den øverste Kant er i Flugt med de øverste Kanter af de skraae Planer. Naar begge Stykkerne af Blokken saaledes ere til-dannede, lægges de ovenpaa hinanden, og de skraae Planer ville da danne en Nabning, hvori Rilerne a og b kunne gaae, hver i sin Retning. Disse Riler inddrives nu ved Ramtræer, hvorved den øverste Deel af Blokken lettes horizontal.

Kings Skrue: Dokke.

De ved de foregaaende omtalte, saakaldede Railways, forbundne Vanskeligheder ved at anlægge de for disse nødvendige lange Bedinger, især paa saadanne Steder, hvor man kun har liden eller ingen Forandring i Vandets Stigning, og de deraf flydende større Beføstninger ved deres Anlægning, have foranlediget en

Hr. Kings i Newyork til at opfinde en anden Indretning, der kan træde i Stedet for en tør Dokke, og som han der har udført og kaldet en Skruer-Dokke.

Uf denne meddele vi herved en kort Beskrivelse og Afbildning. Fig. 2 er Grundplan af et Stykke af Dokken, Fig. 1 viser Giennemsnit efter Linien AB, og Fig. 3 Giennemsnit af en Deel af Dokken efter Linien CD.

Efter den Størrelse af Skibe, til hvilken Dokken indrettes, er i passende Længde og Afstand udført tvende parallel løbende solide Dæmninger (abcd a'b'c'd'); paa disse ere igien opreiste stærke Stilladser (aefb a'e'f'b'), ovenpaa hvilke er et Dæk af Planker (g) til Arbejderne at gaae paa. Paa den indvendige Side af Dæmningen og lodret er i passende Afstand fra hverandre anbragt svære Jernskruer (h), der vandre med deres øverste Ende i Huller i de fra Stilladsen udliggende Viælker, og med deres nederste Ende hvile i en Pande paa Enden af en lodret staaende Pæl (Fig. 3 i) *). Paa Skruen selv vandrer en Skruemoder (Fig. 3 k), der er forbunden med tvende Stykker Lømmer (ll), der fra denne vise et paa hver Side af Pælen (i); til disse tvende Stykker Lømmer (ll) er den ene Ende af den convexe Viælke (m) forbundet paa en saadan Maade, at den villigen kan, ved disse Lømmer føres langs op med Pælen (i). Skruerne staae lige over for hverandre, og den anden Ende af Viælken er paa liggende Maade forenet med Skruen paa den anden Side. Paa Hovedet af Skruen er et Ramhiul (n), der staaer i Forbindelse med 4 andre (o, p, q, r) af forskjellig Størrelse; paa de tvende sidste af disse (q, r) kan anbringes en Jern-Vindebom (s), som sættes paa det yderste eller inderste, eftersom man vil anvende større eller mindre Kraft. Skruerne ere smedede, og

*) Skruer-Dokken i Newyork havde 8 Skruer paa hver Side, og disse vare omtrent af 5 Lømmers Diameter.

med flade Giænger. Den convere Viælke (m) bestaaer i en Forening af flere Viælker, og paa denne er Klobsen (l), paa hvilken Skibets Risl skal hvile. I en Fordybning i Viælken vandre Klobserne (u), der ved Tongene (v) kunne hales frem og tilbage, og ved Palene (x) fastholdes fra at glide tilbage.

Naar et Skib ved denne Dokke skal lettes, nedstrues Viælkerne (m); Skibet hales ind mellem Dæmningerne over disse, og stilles med Rislen over Klobserne (l); derpaa strues Viælkerne horizontale op ved Skrueerne, der omdreies ved Ramhjulene og Vindebommen; naar Skibets Risl træder paa Klobserne, forstøttes det med Sideklobserne eller Puderne (u), der ved Tongene (v) hales ind under det, og her fastholdes med Palene (x). Naar Skibet saaledes er forstøttet paa alle Viælkerne under det, ved Puderne, dreies rundt paa alle Skrueerne, og passes at give lige mange Rundgange paa hver. Eftersom Skibet hæves, forstøttes det med Støtter (Fig. 4 z) fra Viælkerne op mod Siden, og lettes saaledes, indtil Rislen er saa høit over Vandet, at Arbejderne, uden Besvær, kunne komme til den. For at lette Arbeidet under Bunden, lægges over Viælkerne et Dæk af Planker (y), paa hvilket Arbejderne staae.

I en saadan Dok kan et Skib paa 6 à 700 Tons med Reising og Baglast lettes ud af Vandet i mindre end 2 Timer med 20 à 30 Mand. Omkostningerne ved Afbenyttelsen ere 25 Cent. pr. Tons for den første Dag, og 8 Cent. for de følgende Dage.

Fordeleene ved denne Dok ere, med Hensyn til tørre Dokker og Rislhaling, at al Lenspompning bortfalder; at Skibet staaer høiere i den frie Luft, er hurtigen tørt, og at det er lysere og bekvemmere for Arbejderne at komme til det; at det i kort Tid kan sættes tørt og igien flot, og at hvor det kun er en partiel Reparation, der skal foretages under Vandet,

behøver man ei at lette Skibet høiere end nødvendig for at komme til den; hvilket altsaa er et væsentligt Fortrin den har saavel for Mortons og Thomas's Railways som for andre Doffer.

Med Hensyn til Anlægget: at dens Bygning kan foretages paa ethvert Sted, hvor der er tilstrækkelig Dybde og passende Grund for Fundamentet; hvilket Sidste især kan foranledige mange Vanskeligheder ved de tørre Doffer.

Efter Opfinderens Opgivende koster en saadan Dofke 20,000 Plastre, og han formener, at være istand til at bygge lignende Skrue-Doffer, med Kraft nok til at løfte de sværeste Skibe, naar Fundamentet har tilstrækkelig Fasthed, og Skrueernes Antal og Diameter forøges. Den Indvending, som vi have hørt anføre, at de midterste Skruer komme til at bære en større Vægt end de ved Enderne, synes at maatte kunne hæves, ved at sætte Skrueerne tættere sammen i Midten og derved ligeligere fordele Vægten af Skibet paa dem alle.

Om Rullerne for Mandskabets Fordeling ombord paa en Orlogsmænd, ved L. de Coninck.

Motto: Det fortrod ei nogen Mand,
i Fred paa Krig at have tænkt.

Det er en afgjort Sandhed, at en Orlogsmænd aldrig kan komme i fuldkommen Orden, naar de nødvendige Ruller enten ikke have, eller ei rigtigere affattede. Forgiæves vil da saavel Officierernes Bestræbelse, som Mandskabets gode Villie være, for at vedligeholde god Orden. Et saadant Skib (især:

deleshed et stort) vil steds blive, om ikke et Chaos af Uorden, saa dog staae paa et lavt Trin, hvad Disciplinen angaaer, hvilket kan have de sørgeligste Følger.

Da derfor denne Deel af Tjenesten er særdeles vigtig, har det foranlediget mig til at fremsætte min Mening herom, og det især, da, saavidt mig er bekiendt, Intet findes trykt hos os om denne Gienstand.

Ikke for den erfarne Officier ere efterfølgende Linier skrevne, ei heller skulle disse ansees som en Norm for Rullevæsenet; min Hensigt med denne liden Afhandling er, at den muligen kunde tiene til en Veiledning for dem, der ei have havt Leilighed til, practiff at udføre denne Deel af Tjenesten.

Jeg føler fuldkomment, at dette vigtige Æmne kunde have været fuldstændigere behandlet, og jeg anseer det blot som et Udkast, der maaskee kunde give Anledning for En eller Anden, der er begavet med større Evne, at fuldføre, hvad jeg har begyndt.

Antallet af de Ruller, som bør findes ombord i et vel organiseret Linieskib eller i en Fregat beløber sig, efter mit Ønskennde, til 12, nemlig:

1. Vaks	:	Rullen.
2. Vagts	—	til Søes.
3. Skyt	—	
4. Entre	—	
5. Brand	—	
6. Beslaa	—	
7. Vagts	—	til ankers.
8. Letnings	—	
9. Ankrings	—	
10. Rebnings	—	

11. Reengjørings: Rullen.

12. Divisions —

Desuden :

a. Kommende og gaaende Rulle, samt

b. General Rulle, hvort ved enhver Mand er anført de Poster, til hvilke han i de andre Ruller er ansat, og af hvilken saaledes have et hurtigt Oversyn over den hele Fordeling.

Hvorledes disse Ruller affattes, og hvilke Principer der bør følges, skal jeg herved anføre, begyndende med den, der bør lægges til Grund for alle de andre, nemlig :

Baks: Rullen.

Naar Nødvendigheden ikke byder det, maa man ikke strax gjøre den faste Baksrulle, ved Modtagelsen af Mandskabet; men derimod sætte det i løse Bakker, som det kaldes, hvorved vindes, at man under Equiperingen faaer Leilighed til nogenlunde at kiende dets Dygtighed, især hvis det overlades Underofficererne, naar den faste Rulle skal gøres, at vælge deres Mandskab; disse ville da gjøre sig Umage for at lære at kiende dette.

Der har været meget omtalt, hvad det Rigtigste var, enten at sætte 10 eller 8 Mand i en Basse. Skaffebakkerne og Ølkanderne ere rigtignok indrettede til 5 Mand, og hentyder altsaa paa, at der skulle være 10 Mand; men efter min Mening burde der aldrig være mere end 8, og mine Grunde herfor ere:

1. Naar 5 Mand faae deres fulde Rangon, saa er baade Ølkande og Skaffebasse saa fulde, at det ved den mindste Bevægelse ei kan undgaaes, at der spildes, som er Tab for Mandskabet, og forarsager Ureenlighed, hvilket ikke saa ofte vilde blive Tilfældet, naar der kun uddeeldes til 4 Mand.

2. 5 Mand kunne neppe faae Plads om en Vasse for at skaffe, derimod sidde 4 Mand beqvemt om samme.

Underofficiererne bør ikke fordeles i Vasserne, men udgiøre Vasser for sig selv, hvad Skafningen angaaer.

Vasserne gives Navne, hvilke i Almindelighed ere :

Underofficier	Vasse
Vaadsmands	—
Vaadsmandsmath	—
Constabels	—
Skibmands	—
Skibmandsmath	—
Chaluproer	—
Jolleroer	—
Travallieroer	—
Barfæroer	—
Matros	—
Flagmands	—
Hellegats	—
Soldater	—
Rofs	—
Archelie	—
Tømmermands	—
Oppasser	—

Af hver Slags gives færre eller flere Nummere efter Skibets Størrelse.

Efterat Officiererne, de civile Betiente, Regnskabsførerne, Rahyts-Rof, Hovmester og Tienere ere fradagne, inddeles det øvrige Mandskab i Vasser, begyndende med Underofficiererne, saa langt de kunne række, nemlig: 1ste, 2den, 3die, o. s. v. Underofficier:Vasse. Herpaa opstilles Mandskabet, og Vaadsmanden og Vaadsmandsmathen udtage da verelviis saa mange Folt, der ere bestemte til Vaadsmands: og Vaadsmandsmaths: Vasserne, til hvilke de dueligste vælges.

Bed at fordele Mandſkabet til de øvrige Bakker, maa endvidere iagttages

a. Conſtablerne og de, der ſkulle forrette denne Tienefte, komme i Bakker ſammen; de vælges af Over-Kanoneren.

b. Naar Conſtablerne ere fordeelte, udtages ſaa mange duelige Skibmandsgaſter, ſom ere nødvendige til Tong-Stopperne ved Stifningen, hvilket vil være 10 til et 84 Kanonſkib, 8 til en 46 Kanons Fregat, og 4 til en Corvet; diſſe fordeles, ſaavidt muligt, lige i Skibmands-Bakkerne *). Hvor der er tvende Skibmænd, ſom paa Orlogſkibe, er den ene beſtemt til Laſt-Skibmand og den anden til at have Opſyn med Tongene og Barpegodſet. Laſt-Skibmanden vælger ſig derpaa tvende Mandmænd, ſom maae være ordentlige og ædruelige Folk. Fregatter og Corvetter har kun en Mandmand; hvad der iøvrigt mangler, for at gjøre Skibmandsbakkerne fuldtallige, completeres med Folk, ved hvilke der iſærdeleſhed tages Henſyn til, at de ere ſtarke; deres Duelighed ſom Matroſer kommer mindre i Betragtning.

c. Fartøisfolk. Antallet paa diſſe beroer paa Mængden og Størrelſen af Fartøierne; de ſættes fartøisviis i Bakker. Det bør være paalidelige og ædruelige Folk. Chef-Chaluproerne udtages blandt de ſmukkeſte og bedſt klædte Folk. Det har været en gammel Vedtægt, at Chaluproerne i Almindelighed alene udtoges til Roergængere, ſom ſikkert ikke er rigtigt, da man kan tænke ſig, at Chaluproerne ere alle fra Skibet paa eengang; den duelige Roergænger udtages, hvor han findes. I et vel organiseret Skib maae alle øves i at ſtaa til Roers, i Begyndelſen ſom blind Mand; man vil da ſnart bemærke, hvilke der have Anlæg, og paa hvem der kan ſtoles.

*) Diſſe Folk til Stopperne vælges af Skibmanden paa ſamme Tid, at Vaadmanden og Vaadmandsmatſen vælge deres Gaſter.

d. Flagmænd. Dertil udtages unge, behændige Folk, der have et godt Syn. En Matros ansættes til Overflagmand. Blandt Flagmændene udtages 6 paa et Orlogsskib, der ei have anden Bestilling i Skibet, end at tjene som Sendebud, hvoraf 1 placeres paa Skandsen, 1 ved Chefens Kahyt og 1 ved Officiernes Messe.

e. Hellegats og Archelie Bakken. I disse ansættes: Corporalen, Vådkeren, Trompeterne, Matros; Tambouren, Hjulgastr, Dagvagt, Smørstikkere, Skabmand, etc. etc.

f. Koffene gives Mather af de Søvante; paa et 84 Kanonsskib 4 til Skibskoffen og 1 til Mesterkoffen; paa en 46 Kanons Fregat 3 og 1 til Mesterkoffen; men paa en Corvet kun 1 til begge Dele. Der bør vælges reentlige og ordentlige Folk til Koksmathers, frie for Legemslyder, der kunne gjøre dem ubehagelige i Mandskabets Pine.

g. Chirurgerne gives Krankevægtere, efter Skibets Størrelse og Antallet af de Syge, der er ombord, hvilke som oftest udtages blandt Soldaterne.

h. Forvalteren bør have Tilladelse til at udvælge 2 Smørstikkere paa et Linieskib og 1 paa de mindre Skibe.

i. Efterat Officierer og Betiente have udvalgt Oppassere, udgiøre disse Bakker for sig selv.

k. Underofficiererne fordeles saaledes, at de hver have lige mange Bakker under sig, for hvilke de maae være ansvarlige, hvad Skik og Orden angaaer. Denne Fordeling kan kun gøres, efterat Røieplads; Fordelingen er gjort, da Underofficiererne bør ligge blandt deres Mandskab.

l. Hver Bakke maa anvises en bestemt Skaffeplads.

m. Til Møllelæsere udtages ordentlige og paalidelige Folk, der kunne læse, skrive og have en stærk Stemme. Et Orlogsskib faaer 2, og en Fregat 1. Paa Corvetterne mynstrer en Underofficier paa hvert Qvarteer Mandskabet.

ii. Endelig maa bemærkes, at Bakterne deles lige mellem Officiererne, for at inspicere Mandskabet, med Hensyn til Orden og Reenlighed.

Naar Baksrullen er færdig, iagttagende saa meget som muligt de ovenmeldte Bemærkninger, forfattes :

Bagts:Rullen.

Naar Officiererne, Styrmand og Underofficiererne ere lige fordeelte paa begge Qvartererne, tages af hver Bakke hveranden Mand til Kongens og hveranden til Dronningens Qvarter, efterat man har udsat de, der ere frie for Bagt, hvilke ere paa et

	84 Kanon Skib.	46 Kanon Fregat.	20 Kanon Corvet.
Chefen	1	1	1
Landofficierer . .	3	1	„
Præst	1	1	„
Secretair	1	1	„
Chirurg	3	2	2
Forvalter	1	1	1
Proviantskrivere .	2	1	„
Smørstikkere . .	2	1	1
Hovmestere . . .	2	2	1
Muskelæsere . . .	2	1	„
Tienere	5	3	1
Over-Tommermand	1	1	1
Corporal	1	1	„
Kahytsskok . . .	1	1	1
Skibsskok	1	1	1
Roksmatther . . .	5	4	1
Seilmagere . . .	2	1	1
Bødkere	2	1	„
	36	25	12

	84 Kanon Eskib.	46 Kanon Fregat.	20 Kanon Corvet.
	36	25	12
Krankevægttere. . .	3	2	1
Kahytvægttere. . .	3	2	1
Kreatur Oppasser	1	1	1
Bandmand . . .	2	1	1
Dagvagt . . .	1	1	"
Huulgast . . .	1	1	"
Summa	47	33	16
Besætningens Prima Plan	771	404	130
i det Hele til Vagt	724	371	114
paa hvert Qvarter	362	185	57 *)
		186	

Med denne Kulle er at bemærke :

a. Først udtages Skamfilings; og Klyver; Gaster, der maae være af de bedste Folk og tages blandt Vaadsmands og Vaadsmandsmaths; Gasterne.

For at være sikker paa at Mersene blive besatte med lige duelige Folk, maae Vaadsmanden og Vaadsmandsmathen velvælgs vælge.

Antallet til hvert Mers og til Sprydet bør være til et

	84 Kanon Eskib.	46 Kanon Fregat.	20 Kanon Corvet.
Store Mers . . .	10	8	4
Fore — . . .	10	8	4
Kryds — . . .	6	4	2
Sprydet . . .	10	8	2

*) Antallet af Mandskabet er efter Reglementet for største Besætning.

Det halve Antal kommer paa hvert Qvarter.

Blandt Skamflings: Gasterne udtages en Formand, der har Commando i Merset, og som maa være ansvarlig for, at Alt der er i Orden. Han bør have en Næstcommanderende, der kan forestaae det andet Qvarter.

b. At gjøre en rigtig Fordeling af Agter: og Baks-gaster, saa: vel blandt Underofficerer som Matroser. Man kan regne, at omtrent $\frac{1}{3}$ af Qvarteret er Baks-gaster, hvortil udtages de ei fordeelte Baadsmandsgaster, Skibmandsgaster, Travallie: og Barkasroere, nogle Constabler m. m. Til Agtergaster, Resten af Baadsmandsmathsgasterne, Chaluproerne, Flagmændene, Jolleroerne etc. Soldaterne fordeles paa Kobryggerne.

c. Bramseilsgasterne maae opholde sig i Mersene og der ansættes til et

	84 Kanon	46 Kanon	20 Kanon
	Skib.	Fregat.	Corvet.
Store Bramseil	10	6	4
Fore Bramseil .	10	6	4
Boven Krydsseil	6	4	2

d. Næst efter at Antallet paa hvert Qvarter er lige stort, maa der nøie paasees, at Mandskabet ligeledes efter deres Dygtighed ere lige fordeelte. Paa Orlogsskibe udtages en Underkanoneer paa hvert Qvarter, der om Dagen har Vagt paa underste Batteri med saa mange Folk, som der ere Porte aabne. *)

*) Der bør holdes strengt over, at den Mand, der er ansat som Skibsvagt ved en Port, ikke forlader sin Post, undtagen han bliver afstøt, og at naar det bliver befalet, at Portene skulle falde, dette da skeer diebliffeligen. Underkanoneren skal være ansvarlig for, at ikke flere Porte aabnes, end den vagthavende Officier giver Ordre til, og at der aldrig aabnes Porte i Læ. Ligeledes maa han være agtsom paa, naar der skal vendes, da at lade Portene falde, om der endog ingen Ordre kom desangaaende fra Dækket.

Naar Bagtsrullen er færdig, gøres :

Sknyt : Rullen.

Denne Rulle kan ei affattes, førend Bagtsrullen til Søes er færdig. Det er af højeste Vigtighed, at Skibet til alle Tider, i den korteste Tid muligt, kan sættes i Forsvarsstand, og dette opnaaes bedst ved at fordele Mandskabet kvarteerviis til Kanonerne. Jeg forstaaer herved, at de Kanoner med ulige Nummere besættes af Kongens, og de med lige Nummere af Dronningens Kvarter; hvorved det halve Antal Kanoner fuldkommen er besat baade Dag og Nat i Tilfælde af et pludseligt Angreb.

Ved denne Fordeling maa bemærkes :

1. At Constablerne og de dueligste Folk ansættes som Commandeurer og Vicecommandeurer.

2. At ikke Baksgasterne blive fordeelte til de agterste Kanoner, eller Agtergasterne til de forreste.

3. Fartsøis-Folkene, som blive ansatte til Kanonerne, maae fordeles saaledes, at ikke mere end 1 Mand af 1 Fartsøi kommer til samme Kanon.

4. Der bør sørges for, at de Folk, som under Bataille kunne komme til at forlade deres Kanon, for at udøve anden Tjeneste, f. Ex. paa Side-Fartsøierne eller lignende, ei komme paa underste Batteri paa et Linieskib, og saa faa som muligt paa Batteriet i en Fregat.

5. Skibmandsgaster, Barkas- og Travallieroerne ansættes paa underste Batteri paa et Linieskib, og paa Batteriet i en Fregat.

6. At der bliver ansat stærke Folk til Ladere og Haaandlangere.

Efterat Kanon : Fordelingen er fæet, fordeles til efterfølgende Poster :

- a. Krudlangning og Karbunsfyldning.
- b. Skarplangning.
- c. Forladningerslangning.
- d. Rattet.
- e. Grundtallien.
- f. Selen.
- g. Løbegravene.
- h. Hælløgatterne.
- i. Læsten.
- k. Pomperne.
- l. Sprøiterne.
- m. Mersene.
- n. Skildvagt ved Lugerne.
- o. Hos de Qvæstede.
- p. Qvæstedes Nedfiring.
- q. Fartstet.
- r. Hos Chesen.
- s. Generalopsyn paa Batterierne.
- t. Signalerne.
- u. Flaget.
- v. Musketterie.
- x. Seilenes Regiering.

Ved Fordelingen til disse Poster gielder den almindelige Regel, at der ansættes til hver, saavidt muligt, ligemange af hvert Qvarteer.

Endvidere bliver ved hver enkelt Post at bemærke:

Krudlangning.

Erfaringen viser, at det under en Bataille ofte gaar langsomt med Krudlangningen. En god Fordeling til denne Tjeneste er derfor af største Vigtighed, især paa store Skibe.

Det er ei tilstrækkeligt, at det nødvendige Antal Folk hertil er ansat, men der maa tillige sørges for, at disse saaledes ere fordeelte paa de forskjellige Steder, saa at intet Ophold foraar: sages, og at Alt skeer med Orden og Hurtighed.

Det er ei tilstrækkeligt, at der er Folk fordeelte til Languingen fra Magasinerne til de forskjellige Batterier, men der maae ogsaa ansættes Folk, som besørge Krudlangningen paa selve Batterierne til de Kanoner, der ere længst borte fra Languingslugen. Hertil kan der paa et Linieskib fordeles 4 Mand til hvert Batteri, 1 til Skandsen og 1 til Vassen, og paa Corvetter 2 Mand; thi skal Haandlangerne fra alle Kanonerne hente Karduuserne i Languingslugerne, saa vil den naturlige Følge blive, at denne vigtige Deel af Tjenesten vil gaae langsomt.

Enhver Chef vilde snart kunne overbevise sig om denne Tjeneste ordentlig er indrettet, naar der er klart Skib til Hvælse, ved at beordre en Officier, forsynet med en Deel Bliktegn, i Karduuskisten; af disse lægger han et i hver Roggers, der længes ud; dette Tegn skal da Commandeurerne for vedkommende Kanoner modtage. Antallet af disse Tegn, som Commandeurerne aflevere til vedkommende Batteri; Chefer, efterat Exercitien er forbi, maa stemme med dem, der ere udeliveredede fra Karduuskisten, og derved forhindre den Usik, der ved Hvælserne ofte finder Sted, at Roggerserne blot blive viste ned af Languingslugen, igien strax optagne, og saaledes gaae tilbage til Kanonen, uden at have gaaet den ordentlige Wei lige til Karduuskisten. Der maa strengt holdes over, at ingen Commandeur imodtager nogen Roggers, uden at det befalede Bliktegn er i samme, ligesom der ogsaa maa holdes strengt over, at ingen Roggers kommer fra nogen Kanon med Bliktegn i. Naar Exercitien er forbi, vil Chefen kunne overtøye sig om hvormange Skud der er gjort i et vist Tidsrum, og skulde

Antallet ei findes tilstrækkeligt, vil man let kunne komme efter, hvor Feilen ligger. Det er nødvendigt at ansætte en Artillerie: Underofficier, der har Opsyn med Krudlangningen.

Bødkeren maa være i Krudmagasinet, for at være klar til at slaae Krudtønder op.

Skarplangning.

Det er en vigtig Pligt at iagttage, at have saameget Skarp som muligt paa rede Haand paa hvert Batteri, saavel Rugler som Skraasække; men da det Antal, der kan rummes i de reglementerede Kugle:Kammer, ikke er meget stort, saa maa man i Tide være betænkt paa, at Batterierne kunne blive forsynede med denne nødvendige Artikel.*)

Skal Skarplangningen, især paa store Skibe, udføres ved, fra Mand til Mand at lange Skarpet op fra Kuglekisterne til Kanonerne, da maa hertil anvendes et stort Antal Folk, og Langningen vil dog gaae langsomt, formedelst Besværligheden ved at række de svære Rugler op fra Lasten, hvilken desuden forøges ved den Frygt, de Nedenstaaende maae være i, for at de Modtagende skulle tabe Skarpet, hvilket især kan blive Tilfældet med de store Calibre, og naar Drengene eller Halvvorne hertil anvendes.

For at forebygge Dette og tillige befordre, at Skarplangningen skeer saa hurtig muligt, vilde jeg foreslaae, at der blev indrettet Net, saa store at de kunne rumme 4 Atten:Pundige eller 3 Trediver:Pundige Rugler. Nettet skulde være fæstet til en Jernring, der holdt det aabent, og over denne

*) Det franske Drøgeskib Scipion havde forinden Slaget ved Navarino begyndte, optaget saamange Rugler, at der var 800 paa hvert Batteri, men dette Antal slog ikke til; midt under Slaget blev man nødsaget, at lade en Mand gaae fra hver Kanon til Skarplangningen, foruden det Antal, der allerede var ansat dertil.

Ring en Strop, hvori var naaet en Ende Tong, der kunde fare giennem en Blof over Lugen, hvormed det kunde nedfires og ophales. Ved saaledes at have tvende Net i Storlugen paa de forskiellige Batterier, ville disse ikke alene langt hurtigere blive forsynede med Skarp, end paa den sædvanlige og hidindtil brugte Maade, men dette vilde endog kunne skee med næsten det halve Antal Folk, som nu bliver ansat til Skarplangning, af hvilke de øvrige kunne anbringes paa andre Steder med mere Nytte. Paa et 84 Kanonskib vilde derved vindes 10 Mand.

Naar der er klart Skib til Øvelse, vilde det være godt om der blev holdt strengt over, at Ruglerne virkelig blev hentede i Ruglerammerne og bragte til de forskiellige Kanoner, hvor de skulle blive liggende til Exercitien var forbi.

Ved at mærke de Rugler, der stadig have paa Dækket, vil man kunne overbevise sig om hvorledes Skarplangningen er gaaen for sig, naar man tæller de Rugler, der ei ere mærkede, og derefter tage de nødvendige Forholdsregler.

Langning af Forladninger.

Dette er ligesaa vigtigt, som Krud: og Skarplangning, men der bliver i Almindelighed ikke fordeelt Folk nok til dette Arbeide; thi, ansættes hertil f. Ex. paa et 84 Kanonskib 1 Matros og 4 Lærlinger, og til en 46 Kanons Fregat 1 Matros og 1 Lærling, saa vil man let kunne beregne, at det næsten ikke vil være muligt med disse saa Folk, at forsyne Batterierne med det tilstrækkelige Antal Forladninger, naar et Skib pludselig bliver angrebet, og man ei har havt Tid til forinden at forsyne Batterierne.

Paa et Orlogsskib bør der i det Ringeste ansættes hertil 7 Mand:

Til at lange Bunderne til Lugerne nede om Læ 4

Til Ophaling	{	underste Batteri	1
øverste —		2	

Langningen af Forladninger paa et Orlogsskib bør skee til underste Batteri giennem Storlugen og til øverste giennem Forlugen, for at forebygge den store Uorden, at der ei kommer 30Pd. Forladninger paa øverste og 18Pd. paa underste Batteri.

Ved Hielp af de omtalte Bliktegn for at kontrollere Krud: langningen vil man ligeledes komme efter, om Langningen af Forladninger skeer med den tilbørlige Hurtighed, ved at befale Commandeurerne, at de, ligesom forhen er sagt om Kuglerne, lade Forladningerne forblive liggende ved Kanonerne. Antallet af Kugler og Forladninger maa da stemme med Antallet af Bliktegnene.

Som en almindelig Bemærkning til de 3de foregaaende Afdelinger tilføies, at Dreng og Lærlinger bør aldrig ansættes til Skarplangning; derimod ville de kunne gjøre særdeles god Tjeneste paa Batterierne, ved at gaae Haandlangerne imøde fra de forreste og agterste Kanoner med fyldte Røggerser og modtage de ledige igjen fra disse.

Forinden jeg slutter denne vigtige Deel af Tjenesten, nemlig Amunitions-Langningen, i hvilken jeg har omtalt Anvendelsen af Bliktegn til at revidere om Alt er i Orden, saa maa jeg gjøre opmærksom paa, hvad videre Nytte denne Indretning med Tegn vilde stifte.

Naar Exercitien er forbi, maae Batterie-Cheferne indgive en skriftlig Rapport over hvormange Bliktegn der ere fundne hos hver Commandeur, og tillige bemærke, hvis Antallet af Kugler og Forladninger, der ligge ved Kanonerne, stemmer overens med Tegnene.

Et Blik paa denne Rapport vil strax overbevise Chefen hvorledes Alt staaer til med Kanon-Exercitien ombord i hans Skib. Findes det, at der er en stor Forskiel paa Antallet af Skuddene mellem tvende Kanoner, f. Ex. at med den ene er der gjort 15, derimod med en anden kun 10 Skud, saa bør disse

tvende Kanoners Mandſkab exercere ſammen under næiere Opſigt, for at erfare hvad der er Marſag til denne Uovereensſtemmeſe, hvad enten at den første Beſætning er ſaa meget ſinkere, eller muligt ei har gaaet alle Tempoerne rigtig igiennem, eller og, at den ſidſte Beſætning virkelig er ſlettere, og altsaa trænger til mere Øvelse. Ved at ſammenligne diſſe Rapporter efter gientagen flart Skib, vil Chefen endvidere kunne blive overtydet om der er nogen ſærdeles Feil fra Officierernes Side, der commandere de forſkiellige Diviſioner af Kanoner, eller hvilke af diſſe der med meeſt Omhyggelighed exercere deres Mandſkab; findes ſ. Ex. flere Gange, at de agterſte Kanoner paa et Batteri ſtedſe ere i Agterhaanden for de forreſte, ſaa maa dette nærmere underſøges, og den tilbørlige Nos og Daddel blive en naturlig Følge.

Rattet.

En Hovedregel bør iagttages, at der ſættes ſaa Mange til Rattet, ſom der er Plads til, og hvis En ſaares eller ſkides, at han da ſtrax erſtattes af en Reſerve-Morgænger, ſom dertil maa udtages. Diſſe Folk anſættes til Kanonerne i Nærheden af Rattet. 2de Styrmand bør iøvrigt anſættes til Rattet, for at have Tilſyn.

Grundtallien.

Dertil anſættes 4 Mand, 1 Styrmand og 1 Tømmermand. Naar Klartſkib gøres, er det Diſſes Pligt, ſtrax at indſkære Grundtallien, og forblive der. I det uheldige Tilfælde, at Natlinien ſkulde blive overſkudt, maae nogle Folk fra de agterſte Kanoner ſtrax gaae til Grundtallien.

Selen.

Tømmermændene, der ere ved Selen, bør efterſee, at de have Alting paa rede Haand, ſaaſom Tællepropper, Blyplader,

Som m. m. 3 Mand ansættes til at fire Tømmermanden ned. Det vilde være godt om der var tvende Liner paa Selen, i Tilfælde at den ene skulde blive stukt over.

Løbegravene.

I hver Løbegrav fordeles en Tømmermand, som stadig gaaer frem og tilbage, for at iagttage, om der skulde komme Grundskud. Et Par Læringer gives til Assistance, for at kunne bringe Meldinger paa Dækket. Envidere maae de sørge for, at de nødvendige Lanterner blive tændte.

Hellegattene.

Til disse fordeles Dagvagten i Vaadsmandens Hellegat, Huulgaften i Dørken paa Orlogsskibe, og paa Fregatter i Arche: liet; der maa sørges for at Lanterneerne ere tændte.

Lasten.

I Lasten paa et Orlogsskib ansættes 1 Skibmand og 1 Skibmandsmath.

Pomperne og Sprøiterne.

Ved Klartskib møder et vist Antal Folk, for at gjøre disse klar, blandt hvilke der maae være 1 Tømmermand og 1 Underofficier, den første til Pomperne og den anden til Sprøiterne, hvilke ere ansvarlige for, at Alting er i Orden. Mandskabet afgaaer derefter paa een Mand nær til Seilenes Regiering, indtil Pomperne og Sprøiterne skulle bruges. Underofficiere, som er ansat ved Sprøiterne, maa sørge for, at disse saavel som Brandspandene ere fyldte med Vand.

Skulde Ild opkomme under Bataillen, vil det være nødvendigt, at anvende flere Folk, end de, som ere ansatte ved Sprøiterne, og bør man i saa Henseende anvise et passende

Antal Folk til denne Tjeneste; thi ei før Nøden kræver det, maa Brandrullen under en Bataille træde i Kraft.

Mersene.

Det er vigtigt, at Mersene ere godt besatte. Krigen mellem Frankrig og England, saavelsom mellem Amerika og England, afgiver en Mængde Beviser for Rigtigheden af denne Paastand. Skamfilingsgasterne fra begge Qvartererne maae desaaarsag ikke adskilles, men være samlede i Mersene, naar der er Klartskib. Paa Orlogsskibe og Fregatter bør der desuden være en Underofficier i hvert Mers, som har Commandoen. Det vilde sikkert være gavnligt om Mersene bleve nægtigt efterseete af en Officier, naar der er klart Skib, at Alting er i Orden, og at der bliver exerceret for ham. Skamfilingsgasterne maae isærdeleshed øves i at skyde med Geværer efter Skiven, at skyde med Falconetter, Espingoler, og faste Granater; en velrettet Ild fra Mersene har ofte havt de heldigste Følger. De bedste Skytter maae sigte efter Mandskabet, der staaer ved Rattet og efter Officiererne paa det fiendtlige Dæk.

Skildvagt ved Lugerne.

Dertil vælges paalidelige Folk, 4 Mand til et Orlogsskib eller en Fregat, og 1 til en Corvet. Disses Pligter ere: ei at tillade Nogen at gaae ned, uden at de dertil have Tilladelse.

Hos de Qvæstede.

Foruden Chirurgerne ansættes Præsten, Krankevægterne og et par Mand.

De Qvæstedes Nedfiring.

I større Skibe ansættes en Underofficier med 3 à 4 Mand, men i de mindre maa det være en paalidelig Mand, der fore-

staaer denne ikke uvigtige Post. Det vilde sikkert være nyttigt, om der ligeledes blev exerceret med at fire Folk ned, som foreskilledes at være saarede, og at de Folk, der vare ansatte hos de Qvæstede, ligeledes øvedes i at transportere dem videre.

Hos Chefen.

En Officier, Secretairen og en Cadet ansættes hos Chefen, for at gjøre Adjutants-Tjeneste.

Generalopsyn paa Batterierne.

Dertil bruges Overkanoneren og Kanoneren paa et Linieskib; paa Fregatter og mindre Fartøier Kanoneren.

Deres Pligter ere, at see at Alt gaaer rigtigt til, affielpe Uordener, og i vigtige Ting give Batteri-Cheferne Melding. Et par Lærlinge gives til Assistance for at bære Fænger omkring.

Signalerne.

Over-Flagmanden med 3 à 4 Flagmænd ansættes til denne Tjeneste, som dog gaae til Seilenes Regiering, naar de ikke bruges.

Flaget.

Med dette bør ansættes en Vagt af 1 Underofficier og 3 Mand.

Fartøierne.

Et par Mand ansættes til hvert Side-Fartøi, for at eftersee, at Alting er klart, til at disse kunne nedfires naar forlanges. Disse henhøre til Seilenes Regiering; og skal iøvrigt Fartøiets hele Besætning møde, naar det skal i Vandet.

Musketteriet.

Dertil udtages de bedste Skytter af Soldatesquen, paa et Linieskib 40, en Fregat 20 og en Corvet 10 Mand, og placeres hvor de bedst kunne gjøre Nytte. Skal nogen Manoeuvre foretages, afgaae de til Seilenes Regiering.

Seilenes Regiering.

Dertil ansættes alle de øvrige Folk, saavel Underofficerer som Mandskab, hvilke blive tilbage, efterat den hidindtil omtalte Fordeling er skeet til de forskjellige Poster; dog maa iagttages, at Klyvergasterne ei komme til andre Steder, og at de opholde sig stadig paa Dækken.

Det maa være Chæfen en hellig Pligt, flere Gange at gjøre Klartskib underseil, saavelsom om Datten. Der maa da manøvreres tillige, thi uden denne Fremgangsmaade vil Mandskabet aldrig blive rigtigheden øvet. Det vilde være særdeles gavnligt, at indrette Karduser med halv Ladning, for at øve Mandskabet i at bataillere. Skarpe Skud til Øvelse maa der ei heller spares paa. I vedstaaende Tabel A. er givet Oversigt for denne Fordeling.

Entre = Rulle.

Under dette Navn indbefattes egentlig tvende Ruller, nemlig: naar man vil entre og naar man afflaaer en Entring. Denne sidste har jeg ingensteds seet udført, ei engang i Missiesy's Installation des vaisseaux, i hvilken de fleste øvrige Ruller dog ere omtalte. De næsten ubegribelige Entringer, der ere foretagne af de Engelse i Revolutions-Krigen, maae sikkert for en stor Deel tilskrives, at Mandskabets Fordeling paa de angrebne Skibe ei har været godt ordnet, og jeg anseer denne for langt vigtigere, især paa mindre Skibe, end Entre-Rullen, ved hvilken jeg forstaaer den, naar man vil foretage Entringen

General-Label

over Fordelingen i Skibskullen paa et 84 Kanon-Skib med største Bemanding.

Skal have efter Regle- mentet for største Be- manding.	10	3	3	4	5	4	6	10	15	8	9	2	2	8	1	50	483	122	22	2	2	771	Samtgaalen staaer anført under Konstabler, og Dagvagten un- der Matroserne. 2de Artillerie- Lærlinger under Lærlingerne.
	Seofficerer	Land- Officerer.	Lad- better.	Skurter.	Civile Betiente.	Skurmand,	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Skurmand og Tjenere.	Anmærkninger.
General-Commandoen	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Chefen
Underste Batteries Ka- noner — — —	3	1	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	15	165	45	—	—	—	233	3de Commanderende Batterie- Chef. 15 Mand pr. Kanon. Cadet, Adjutant hos Batterie- chefen.
Øverste Batteries Ka- noner — — —	3	1	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	16	144	32	—	—	1	201	4de Commanderende Batterie- Chef. 12 Mand pr. Kanon. Cadet, Adjutant hos Batterie- chefen. 1 Tambour.
Skands og Vaks Ka- noner — — —	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	11	55	11	—	—	1	81	Paa Vaksen den næstcomman- derende, 1 Tambour hos chefen for at give Signal med Trom- me.
Krudlangning og Fyld- ning til Batterierne.	—	—	—	—	3	—	4	2	—	—	—	—	2	3	—	6	6	—	4	—	—	30	1 Artillerie-Underofficer. Gene- ral-Opsyn med Langningen.
Krudlangning paa Batterierne — —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	12	4 paa hvert Batteri. 2 Skandsen og 2 Vaksen. 2de Artillerie- Lærlinger bringe Svengere om- kring.
Skarplangning —	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	1	3	—	—	2	—	12	5 Mand ved Kugle-Kisterne. 3 til Hættene paa underste og 4 til Øverste Batteri.
Forladningers Lang- ning — — —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	—	—	7	
Rattet — — —	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	6	Over-Skurmand og 2den Skur- mand Tilsyn med Rattet.
Grundtaillien — —	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	6	
Selen — — —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	4	—	—	—	—	8	
Løbegravene — —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	Blandt disse 2de Lærlinger.
Hællgattene — —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	
Lasten — — —	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	Last Skidmanden og 1 Band- mand.
Pomperne og Sprø- terne — — —	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	10	—	—	—	—	13	
Mersene — — —	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	20	
Skildvagt ved Lugerne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4	
Hos de Kvæstede —	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	7	
Kvæstedes Nedfiring	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	5	
Gartstiet — — —	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	5	
Adjutanter hos Chefen	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
General-Opsyn —	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	Over-Kanoneren og Over-Læ- rmanden.
Signalerne — —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	
Vagt ved Flaget —	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	4	
Musketterie — —	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	32	—	—	—	39	
Seilenes Regjering	—	—	—	—	—	1	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	44	—	—	—	—	52	
Σ Alt — — —	10	3	3	4	5	4	6	10	15	8	9	2	2	8	1	50	483	122	22	2	2	771	

Mellemste Bemanding til et 84 Kanon-Skib er Prima Plan 669 Mand, altsaa 102 Mand mindre. Fordelingen vil altsaa paa følgende Steder blive mindre.
 Underste Batteri 2 Mand for hver Kanon 30.
 Øverste — 2 — — — — 32.
 Skands og Vak 1 — — — — 11.
 2 Mand for Rattet 2.
 Musketterie 15.
 For Seilenes Regjering 12.

Summa 102.

af sin Fiende. Dette skeer kun, naar man seer det fordeelsagtige Øieblik tilbyder sig; man kan derfor forberede sig dertil, men omvendt er det med at aflaae en Entring; her gjelder det om, hurtig at kunne samle et tilstrækkeligt Antal Folk paa de Puncter, der trues, og at kunne understøtte disse paa det Sted, Angrebet skeer. Jeg skal først omtale Fordelingen, naar man vil entre.

Naar man vil entre.

Paa Orlogsskibe og Fregatter inddeles Mandskabet i 3de Skifter, paa Corvetter i 2de. Ved saaledes at inddele Mandskabet i Skifter, maa derved ei forstaaes, at et Skifte er paa Bakken, det andet paa Kobryggen og det tredie paa Skandsen, men det 2det Skifte maa ansees som Reserve for det første, og ligeledes det tredie for det andet. Jeg antager at for et 84 Kanonsskib maa 1ste Skifte bestaae af 160 Mand,

2det — — 80 —

3die — — 50 —

Hvert Skifte inddeles i 4 Afdelinger, og der ansættes en Officer til 1ste og 2den Afdeling i 1ste og 2det Skifte.

Fordelingen vil blive:

	1ste Afdeling.	2den Afdeling.	3die Afdeling.	4de Afdeling.	3 Alt.	
	Skandsen.	Bakken.	Kobryggen	Merse.		
1ste Skifte	76	52	20	12	160	2 Officerer.
2det —	38	26	10	6	80	2 Officerer.
3die —	24	18	5	3	50	1 Officer.
Summa	138	96	35	21	290	

Mandskabet til disse Skifter tages til 1ste og 2det Skifte:

Fra underste Batteri	60
— øverste —	48
— Skandse og Vak	27
— Mersene	21
— Pomperne og Sprøiterne	10
— Seilenes Regiering, Soldater og Fartøierne	63
— Signalerne	3
— Forladningers:Langning	8

 240

Til 3die Skifte Næsten af Mandſkabet fra Skandse og Vaks:Kanoner	50
---	----

 i Alt 290

Ved denne Fordeling maa bemærkes:

a. Til 1ste Skifte maae udtages de paalideligste og dygtigste Folk.

b. Al kun Matroser udtages til 1ste Entre:Skifte.

c. Naar Signalet gives til Entring, og medens 1ste Skifte er klar til Entring, maa 2det Skifte holdes færdigt.

d. 3die Skifte gaaer i Værk saa vidt muligt at furre Skibene sammen.

e. Der forbeles undertiden Folk til at kaste Granater fra Mersene, men naar man betænker Skibets Brede, Stænge:Banterne, Vardunerne, m. m., saa er det klart, at den Skade, der kan gøres Fienden ved at kaste Granater fra Mersene vil blive ubetydelig. Derimod vil det meget let kunne hændes, at den kastede Granat falder i eget Skib, enten af Mangel paa Kraft fra den Mand, der havde kastet den, eller ved at han blev saaret eller skudt, efterat have tændt Granaten, og Følgerne heraf ere uberegnelige. Granater bør derfor efter min Formening aldrig kastes fra Mersene, naar man vil entre. —

Fra Underræerne vil man derimod kunne vente en god Virkning ved at kaste Granater ned paa det fiendtlige Dæk.

f. Den Officier, der commanderer Skiftet, bør blandt disse udsøge sig nogle af de raskeste og paalideligste Folk, der stedse bør følge og tiene ham til Beskyttelse.

g. Det vilde være særdeles gavnligt, at Mandskabet paa Entreskifterne havde et Tegn, til at kiende hverandre, naar de komme i Haandgemæng, ved at binde et Tørklæde eller et Stykke Ravndug om Armen, eller noget Lignende. I Maret 1805 havde Chefen for den engelske Fregat *Heureux* ladet paa-syie et Anker af hvidt Klæde paa Ermerne af Entregasternes Trøier. Amerikanerne have en særdeles god Indretning i denne Henseende, nemlig: deres Entre-Huer (boarding Caps) som ere Hjelme af Læder, over hvilke der gaae tvende Jern-Bøiler.

h. Enhver Mand af Entreskifterne maae være bevæbnet med en Huggert og en Pistol, idetmindste bør han have den første; men man kan aldrig vente at foretage en Entring med Held, naar ikke Haandarmaturen er indrettet dertil. Lad man give en Mand en Huggert, en Pistol og en Entrebil, uden at disse ere beqvemt indrettede, saa kan man vædde paa, at blandt 10 Mand neppe en kan entre op ad Galdereb's-Trinene, og det uden at der gøres ham nogen Modstand (forudsat, at han skal have alle tre Ting hos sig) endfige entre et fiendeligt Skib. De amerikanske Entregaster entre med den største Lethed, endfkiøndt de ere bevæbnede med disse trende Vaaben, fordi de ere indrettede til sligt et Foretagende.

Paa Pistolerne er anbragt en Hage, hvis Længde er omtrent $\frac{2}{3}$ af Løbets, og befæstes paa Skæftet paa den modsatte Side af Laasen. Entrebilen er let, og ikke saa lang, som de i Almindelighed ellers ere; denne har ligesom Pistolen en Hage, som er anbragt nogle Tommer fra Øren. I hver Huggert er en Læderrem, liig den Cavalleriet bruger i deres Sabler,

saar at Huggerten kan hænge om Haandledet, medens de entre eller affyre Pistolen. Enhver Entregast har en bred Læderrem, som han spænder omkring Livet. I denne stikkes Pistolen med sin Hage paa den venstre, og Entrebilen paa den høire Side, saaledes at den kommer til at hænge lige op og ned med Benet, dog lidet bag for Knæet. Hvad Huggerten angaaer, kan man sige, at denne Mangel let kan afhjælpes ved en Strop af Kabelgarn; dette vilde sikkert være bedre, end slet Intet, men Ingen vil kunne nægte, at det er langt bedre at Eligt bliver ordentligen besørget fra Bærsterne.

i. 21 Mand maae udtages for at kunne besætte Mersene igien i Skamfilingsgasternes Sted.

k. Af Entregasterne bør forud visse være anviste til at søge Flaget, Mattet, Mersene, Lugerne og Krudmagasinet paa det fiendtlige Skib, og hertil maae vælges determinerede Folk. Det vilde være rigtigt, i det Entringen foregaaer, at angive et vist Sted paa det fiendtlige Skib til Samlingssted.

Afslaae Entring.

Erfaringen viser Vigtigheden af Entre:Nettene, og at en Entring, ja selv en Overrumpling sielden vil lykkes, naar disse bruges, og en rigtig Fordeling af Mandskabet med tilstrækkelig Haandarmatur finder Sted; Entre:Piken er i dette Tilfælde et vigtigt Vaaben, der rigtigheden bør være fordeelt. Paa Orlogsskibe ere Entrenettene ei af den Vigtighed, som paa de mindre Skibe, især paa Corvetter og Brigger, hvor jeg anseer det for usorvarligt, hvis de ikke stedse ere færdige til at henses op. Ved Klartskib, saavel som om Natten til Ankers, hvor man kan forvente at blive angreben, bør de stedse være oppe. Det er ei nok at Entrenettene staae godt, men de maae ogsaa prøves underseil, for at man kan overbevise sig, om de ere saaledes anbragte, at Seilenes Manœvre ikke bliver hindret af dem.

Det er vigtigt, at Mersene til alle Tider ere godt besatte, men især naar Entring skal afflaaes. Mersene ere for et Skib, hvad et Kastel er for en Fæstning.

Fienden kan blive Herre af Dækket og tvinge Mandsskabet til at vige; men han er langt fra at seire, saalænge han ikke har Mersene i sin Magt, fra hvilke en velrettet Kastning af Granater og en god Falkoner, Espingol og Gevær-Jld snart vil tvinge ham til at søge sin Frelse ved Flugten. Naar der gives Signal for at afflaae Entring, maa, om muligt, en Officier ansættes i store Mers, som da har Commandoen over de andre Mers, og visse Folk bør i Forveien være udtagne til at forstærke Besætningen i Mersene.

Hvad der isærdeleshed har befordret de næsten ubegribelige Angreb med Baade mod Skibe, som de Engliske saa ofte foretog i Revolutionskrigen, maa isærdeleshed søges i Efterstaaende:

1. Foretoges disse Angreb stedse naar Vinden blæste fra Land.
2. Var der blandt Entregasterne udtaget visse Folk, af hvilke Nogle havde Ordre, at søge Ræerne og gjøre Seil los; Andre at fæppe Tougene, medens Kampen gik for sig, og endelig Nogle fordeelte til at antage sig Rattet.

3. Hvad der i Almindelighed gjorde Udslaget, var den paniske Skræk, der overkom de Angrebne, ved pludselig at see Skibet underseil.

Ræerne ere derfor Punkter, der godt maae forsvares; at fange Perterne op gjør det vel vanskeligere, men ikke umuligt at komme ud paa dem; det have saa mange Affairer givet Beviis paa.

For at man kan have Sikkerhed for, at det ikke kan skee, og at ikke en eneste fiendelig Mand kan komme ud paa Ræerne, saalænge Mersene ikke ere erobrede, indseer jeg intet bedre Middel end at barricadere Undervanterne, hvilket, efter min Mening, kan skee paa en simpel Maade, der vil afgive

fuldkommen Sikkerhed. Man tage 4 Bræder og sammensøie dem 2 og 2 ved paaspigrede Tværstykker. Paa Overkanten af hvert Bræt paaspigres en Jernskinne, hvorpaa der er Jernspidser af 2 Fommers Længde. Disse tvende Sammensøininger af Bræder naales, det ene under det andet, paa Undervanterne, og hænges i smaa Riettinger, der føres inden for Pytting Banterne saaledes: at det øverste kommer 1 Fod neden for Svigtingen, og at Jernspidserne vende udefter. Brædderne bør være saa lange, at de naae 1 Fod foran det forreste og 1 Fod agter for det agterste Hovedtoug. Et Par Mand paa hver Side ville da med nogle Huggertter kunne forhindre, at Ingen kan komme ud paa Underræerne, eller komme op i Mersene, især naar der iagttages, at Bøvlingen, der er lige under det underste Bræt, bliver kappet, naar Entringen gaaer for sig.

Naar Signal gøres til at aflaae Entring, medens man er i Bataille, forblive 2 Mand ved hver Kanon paa Batterierne, Kanonerne indhalede, dumpede, og Portene falde, hvis det er paa underste Batteri; paa øverste Batteri og paa en Fregat maae Kanonerne først sættes i Borde, forinden de forlades. Folkene ved Grundtallierne lade Speil:Portene falde. Der maa sørges for, at hver Mand faaer et Vaaben og søger den ham anviste Plads. 40 Mand af Soldatesquen maae paa et Orlogsfib danne en Colonne midt paa Skandsen, under en Landofficiers Anførsel, for at tiene som Reserve og bruges, hvor det gøres fornødent. Ofter Entringen forfra, saa vilde det, hvis Fienden blev Herre af Bakken, være meget gavnligt, naar den forreste Skandskanon paa hver Side var fastet langsfib, for at kunne skyde med Cartesker langs med Kobryggerne. Kobryggerne kunde meget let barricaderes, naar der langs Melingen og langs Manden af Kulen vare anbragte Jern:Gaster (lig Nare:Gasterne paa Kanonbaadene), af en Alens Højde, i en Afstand af 3 Fod fra hverandre, i

hvilke der tværskibs lagbes Klarer, der surres til disse. Mand: skabet paa Bakken maatte, i saa Tilfælde, være vel underrettet om, at naar de ei kunde holde sig, de da søgte ned i Rullen og toge Post agter ude under Skandsen.

Ligger man til Ankers paa et Sted, hvor man kan have den fierneste Formodning om at blive angreben af Fartøier, isærdeleshed med mindre Skibe, maae følgende Præcautioner og Fordeling iagttages for Natten.

1. Entrenettene maae være oppe.
2. Guldkommen klart Skib.
3. Stormleiderne opfangede, Falderebs; Trappen ind og nøie paasee, at ingen Ender hænger udenbords.
4. Mersene maae være vel besatte og Barricade; Bræderne ophængte i Undervanterne, tæt neden for Svingtingen.
5. 2 à 3 Mand i Nettet til Forestængs Stagsfell, der ere forsynede med Granater til at kaste ned i Fartøierne, der forsøge at kappe Touget.

Nogle Baglastjern, der ere fangede under Sprydet, lige over hvor Touget skærer Vandet, vilde ogsaa giøre god Birkning, naar de bleve kappede, saa at de faldt ned i Fartøierne. En Afdeling Musketterie maa holde sig forud, for at kunne assistere.

6. En Vagt ved Bedingen, hvilken ei maa vige derfra, for at forebygge Kapningen af Touget.

7. Ratlinen seises sammen med Tusindbeen, at Roret ei kan røres.

8. Der maa isærdeleshed fordeles Golt, indenfor hver Vant og agter ude ved Hakkebrættet, bevæbnede med Entre: pikker.

9. Nøie Udkik for og agter, tilveirs og saa lavt muligt; Fartøier udsendes som Patrouille, der stadigen gaar rundt om Skibet.

10. En Reserve midtskibs under en Officiers Anførsel, bevæbnet med Huggertor og Pistoler, for efter Omstændighederne at kunne virke.

11. En forstærket Vagt ved Flaget og en Beskyttelsesvagt for Chefen.

Brand: Kulle.

I det uheldige Tilfælde, at der skulde komme Ild i et Skib, vil en vel organiseret og øvet Brandkulle være af den største Vigtighed. Jeg siger veløvet, thi en god Organisation vil kun være til liden Nytte, naar Mandskabet ikke af og til øves til at møde paa deres anviste Poster, og dette er en Ting, som sikkert saareielden i denne Henseende er bleven foretagen. En Hovedsag bliver det, at sætte saa mange Folk som muligt i Virksomhed, uden at al god Orden derved forstyrres, da de Folk, der ere uvirksomme, snarere ville tabe deres Fatning, end de, der ere i Activitet, og Saadant let forplanter sig til dem, paa hvis kolde Blod og rolige Fatning Skibets Frelse da saa meget beroer. Jeg skal nu berøre de forskellige Inddelinger, der bør paaagtes i en Brandkulle.

a. Fartøierne.

Naar der skeer Alarm, maae alle Fartøier, forsaavidt det lader sig udføre, besættes med fuldt Mandskab, der, under Commando af en Officier, sætter fra Skibet og bliver liggende paa Praihold. Officierens Pligt er det, at sørge for, at intet Fartøj ligger til Borde, uden Ordre fra Chefen, saavel som ei at optage nogen Mand, der springer overbord fra Skibet, men vise ham tilbage.

b. Sprøiterne.

Til hver Sprøite ansættes en Underofficier, som maa være ansvarlig for at denne, saavel som alt dens Tilbehør, til alle Tider er i Orden. Der maa desuden fordeles Folk til tvende Pompeffister for hver Sprøite. En fast Mand udtages til Straalemester. Alle Sprøiterne burde være under en Officiers specielle Opsigt, som modtager Melding hver Aften fra vedkommende Underofficerer, der ere ansatte ved disse, at de ere i Orden, hvorunder jeg ikke alene forstaaer Sprøiterne; men at alle de tilhørende Brandspande ere paa rede Haand. For god Ordens Skyld er det godt, om Sprøiterne blive nummererede, og disse Nummere malede paa de Brandspande, der høre til hver Sprøite.

Foruden Brandspande maae der være tvende Vallier til hver Sprøite, hvilke fyldes og placeres i Nærheden af disse.

c. Vandophaling.

Der maa udtages Folk til Vandophaling og disse fordeles paa bestemte Steder, saasom Skandsen, Bassen, Kobryggen, Batterierne paa et Orlogsskib og Batteriet paa en Fregat, baade om Styrbord og om Bagbord. Dette Mandskab inddeles i Skifter, 10 Mand paa hvert, saasom 1ste, 2det, 3die etc. Skifte; hvert Skifte forsynes med 2 Slaugpøser, der ere nummererede og paamalede, til hvilket Skifte de henhøre. Til hvert Skifte fordeles endvidere Lunte; Svale; eller ferse; Vallier, hvori Vandet kan komme, ligesom det bliver halet op, og af hvilke Brandspandene eller Pøsene fyldes. Naar Signal gøres for Brand, maae 2 Mand af hver Skifte øjeblikkelig bringe deres Vallier til Ophalingsstedet, og 1 Mand bringe Slaugpøsene. Disse Vandophalings; Skifter bør, ligesom Sprøiterne, staae under en Officiers specielle Opsigt, som har nogle Underofficerer

til Assistance. Han maa være ansvarlig for, at Ballierne og Pøsene stedsse ere i Orden, at de hver Aften ved Solens Nedgang ere paa rede Haand, og at hver Pøs er forsynet med en tilstrækkelig lang Ende Tong, til at kunne hale Vand op med.

d. Vandslangen.

Denne kan være til særdeles Nytte for at forsyne Sprøiten paa Batteriet med Vand, naar man lader den fra Dækket vise ned igiennem Lugen og i Sprøiten; er den for lang, bør man ei betænke sig paa at skære den over. Blandt de Folk, der ansættes til den, maa Vandmanden være.

Særdeles gavnligt var det, naar der blev indrettet mindre Vandslanger, der ei behøvede at være længere, end at de naaede fra Batteriet til ned paa Banjerne. Paa et Orlogsskib maatte der være tvende fra hvert Batteri. Ved saaledes at vise disse kortere Vandslanger fra Lugerne og ned i en Tønde, der stilles under hver Luge paa Banjerne, vilde Vandforsyningen gaae dobbelt saa hurtig og med mere Orden, da derved vilde spares den lange Transport af Brandspande og Pøse, der ellers maae langes op og ned. Paa Skibe, hvor man har Spulepumpe i Gallionen (en gavnlig og nyttig Ting, som burde være paa alle), maa der syes en Vandslange, som ledes fra Pompen til Vandslangen i Forlugen. *)

*) Saavidt mig er bekendt, findes en saadan Pumpe ombord paa Skibe af alle Klasser i flere Mariner. Ikke blot i Ildbrands Tilfælde er denne Indretning gavnlig; men den er det ikke mindre, hvad Meenlighed angaaer. Et Skib uden Gallionspumpe maa hale hver en Pot Vand op, der skal bruges til Væfning af Skaffeballerne og til hvad Roffen skal bruge. Hvilken Umage og Tidsspilde er dette ikke, og umuligt, naar Skibet har stærk Fart. Man har sagt mig, at Mar-

e. Ved Jlden.

Den Næstcommanderende bør møde der tilligemed Tømrermændene, forsynede med deres Ører, Vaadsmanden, Skibsmanden og et Antal af udsøgte Folk efter Skibets Størrelse (et Orlogsskib 10 Mand).

f. Vandlangningen.

Forudsat, at man har de ovenmeldte Vandslanger, inddeles dette Arbejde i tvende Hovedafdelinger, nemlig :

1. Fra Ophalingsstederne til Vandslangerne i Lugerne.
2. Fra Tønderne, der staae midt under Lugerne paa Banjerne til Sprøiterne.

Chefen vil snart kunne overbevise sig, om denne vigtige Deel af Tjenesten er vel organiseret, ved at gjøre følgende Prøve.

1. Undersøges, hvor meget Vand alle Sprøiterne kunne fortære i en vis Tid, idet de holdes i Gang med Kraft.

2. Derpaa undersøges, hvor meget Vand der kan tilvelebringes i samme Tidsrum, naar Vandlangningen skeer med Activitet og Orden.

Findes nu for Exempel, at Sprøiterne i 5 Minutter fortærede 6 Tønder Vand, og at der i samme Tid blev ophalet 10 Tønder, saa er Alting i Orden, da der maa hales mere Vand op, end Sprøiterne behøve, formedelst det, der gaaer tilspilde ved Langningen m. m.

sagen, hvorfor mindre Skibe ei havde Gallionspomper, var, at Skibstønderne vilde derved blive svækkede i den Grad, at det ikke kunde tilraades. Er Skibet engang bygget, saa kan denne Indvending muligt være grunder; men jeg indseer ikke, hvad der skulde være i Veien, naar Skibstønderne fra Begyndelsen af bleve indrettede derafter.

Opnaaet ikke dette Resultat, saa maa der være en Feil, der let kan rettes, da der i Almindelighed aldrig kan være Mangel paa Folk til dette Arbeide, ombord paa en Orlogsmænd.

g. Krudmagasinet.

I Skibe, som have den særdeles gode Indretning, at Krudmagasinet er vandtæt, og i hvilke der ere Hæner, for at kunne sætte Magasinet under Vand, maa en Artillerie-Underofficier forbeles til hver Hæne, som ei aabnes, førend Nøden kræver det. En Forsigtighed maa til samme Tid iagttages, nemlig: at der ere Folk ansatte til at slaae Bundene ud af Krudtønderne, at Bandet, saavidt muligt, kan tilintetgøre Virkningen af Krudet.

Det øvrige Mandskab, som ei er fordeelt, holdes samlet under Officiærens Opsyn.

Særdeles gavnligt vilde det være, om Skibene medgaves et Udkast over Apteringerne nede i Skibet, saavel i Plan, som i Siennemsnit, saaledes som det er Tilfælde med de franske Orlogsmænd. Det er vigtigt, at man har nøie Kundskab derom, i Tilfælde af Jidsvaade. Denne Tegning behøver ikke at være med den Nøagtighed, som lig en Tegning gøres med paa Constructions-kammeret til højere Approbation; men saaledes, at den kan være til Veiledning for den Næstcommanderende, eller Den, der bestyrer Slukningen.

h. Spygattene.

Der bør være Folk fordeelte til med Proppe at stoppe disse.

Be slaa: Kulle.

Denne Kulle er af Bigtighed, dersom man vil manøvrere, som det anstaaer sig en Orlogsmænd, nemlig: at kunne beslaae alle sine Seil paa eengang, hvoraf Nyttens i mange Henseender er for indlysende, til at jeg for Sømænd behøver at omtale det.

Bliver denne Kulle ikke indrettet med den tilbørlige Nøiagtighed, vil det ikke alene have den sædvanlige Indflydelse, at Tingene gaae daarligt, men man vil ogsaa udsætte sig for en billig og retfærdig Kritik, selv for dem, der ere saa langt fra Skibet, at de ellers aldrig vilde kunne have opdaget dets maadelige Orden i andre Henseender, om denne havde fundet Sted.

Ved denne Kulle er at iagttage;

a. Hvis man er nødsaget til at bruge Fartøisfolkene, maae disse fordeles jævnt paa Ræerne, med Undtagelse af Barkasserne, hvilke komme paa Fokkeræen.

b. At ikke Agtergaster komme til Forseilene og omvendt med Baksgasterne med Undtagelse af Chaluproerne og Jollerøerne, hvis disse ei kunne undværes.

c. At der paasees at Mandskabet fordeles saaledes paa Ræerne, at Duelighed og Kraft ere lige fordeelte, af hvilken Aarsag der maa holdes strengt over, at Folkene, saavidt muligt, indtage deres anviste Plads.

d. Paa denne Kulle antegnes tillige de Folk, der skulle gjøre Seil los, blandt hvilke ingen Fartøisfolk maae være.

e. At hver Underofficier har en nøiagtig Liste over Mandskabet, der skal paa den ham anviste Maade, saavelsom hvilken Plads Folkene skulle have.

f. Der maa iagttages, at saamange Skibmandsgaster, som der gøres nødvendigt til Stopperne ved Stikning, ikke fordeles til Seilenes Beslaaning.

g. De største og stærkeste Folk komme paa Underræerne.

h. Man maa iagttage, at de yderste Nummere paa Merser og Underræerne i Forveien entre op i Mersene, for strax efter at Løseilspigerne ere halede op, at gaae ud paa Ræerne og faae fat paa Liget, og lange det ind efter, ligesom Folkene komme ud paa Ræerne.

Vagts: Kulle (til Ankers).

Mandskabet inddeles i 4 Skifter, hvilket skeer, ved at dele Kongens og Dronningens Qvarteer i tvende Afdelinger. Ved denne Kulle er at bemærke:

Foruden dem, der ere frie for Vagt til Søs, fritages Følgende:

- a. Fartøisfolkene af de Fartøier, der virkelig ere i Brug om Dagen.
- b. Last-Skibmanden med hans Gaster.
- c. Baadsmanden stedse Dagvagt.
- d. De øvrige Underofficerer fordeles Skifteviis, med Undtagelse af Kanoneren.

Letnings: Kulle.

Denne er meget nødvendig paa store Skibe, af hvilken Aarsag jeg herved skal affatte en for et 84 Kanonskib, der har største Bemanding, og hvor Fordelingen er saaledes, at der kan sættes Underseil, Mersseil, Bramseil, Klyver og Mesan, imens at Ankeret bliver hivet op for Klybset.

Fordelingen har 3 Hovedafdelinger, nemlig:

1. Nede i Skibet.
2. Dækket.
3. Til Weirs.

Hvad der især ved disse Hovedafdelinger er at bemærke, vil i det Følgende blive anført.

1. Nede i Skibet, i Alt 316 Mand.

- a. Touget.

En Officier ansættes til at have Opsigt ved Touget; hans Pligt er at paasee, at Bugterne blive rigtig behandlede, og at

der bliver bruffet Bugt i rigtig Tid. 1 Cadet, 1 Skibmand, 1 Skibmandsmath og 40 Mand afgives til dette Arbeide.

b. Kabelar:Seifingerne.

1 Officier, 1 Skibmand, 1 Skibmandsmath og 32 Mand. 4 gode Matroser udtages blandt disse, hvoraf tvende besørge Paaseifingen forud, og de tvende andre Afseifingen agterud. De øvrige Folk behøve blot at holde fast og følge med Seifingerne.

Alle Skibmandsgasterne ansættes til Touget og Seifingerne. Skibmanden, der forestaaer Paaseifingen, maa desuden være ansvarlig for at have Kabelgarnstroppe og Dreiere i Beredskab, i Tilfælde at der skulde bruges Knibere. Hvis Touget er fittet, maa der bruges Sand.

c. Kabellaringen.

1 Cadet, 2 Underofficierer af Artilleriet og 42 Mand fordeles til at holde af og forfare Kabellaringen under Omhivningen.

d. Spillet.

Bed hvert Spil maae der være 1 Officier, 2 Underofficierer, hvilke sidste tages af Artilleriet, og 4 Soldater-Underofficierer. Soldaterne og de stærkeste Folk ansættes til Spillet. Jeg troer, det vilde være gavnligt at fordele Mandskabet til hver enkelt Bom, saavel som til Hestetougene; samt, at der udtages visse Folk til at hente Bommene og indsatte dem (2 Mand for hver), saavel som til de øvrige Materialier, der høre til Spillet.

Til Underspillet fordeles 90 Mand.

— Overspillet — 82 —

e. Stopperne.

6 Mand ansættes til 2 Stoppere. Den forreste (nemlig mellem Bedingen og Klybset) paalægges strax, naar der er hi:

vet om til Pal, og Ankeret er for Klybset ; og den agterste (nemlig agter for Bedingen) paalægges, naar der er halet en Bugt Tong saa langt forud, som Distancen er fra Klybset til Kranblæken, for at forebygge, at Ankeret ikke skal gaae i Bund igien, hvis Ratten sprang.

Overfigt af Fordelingen nebe i Skibet.

Hvortil.	Offi- cier.	Cadet	Under- officier.	Mand- stab.	iAlt.	Anmærkning.
Touget . . .	1	1	2	40	44	den 4de comman- derende Officier.
Kabellar: Geisfin- gerne . . .	1	„	2	32	35	7de Command.
Kabellaringen	„	1	2	42	45	
Underspillet .	1	„	6	90	97	6te Command.
Overspillet . .	1	„	6	82	89	5te Command.
Stopperne .	„	„	„	6	6	
Summa	4	2	18	292	316	

2. Paa Dækket, i Alt 348 Mand.

A. Agter, 194 Mand.

3 Officierer. Den Næstcommanderende, der har Comman-
doen. 8de Commanderende besørger Stor:Reisningen.
9de Commanderende Kryds:Reisningen.

1 Cadet, Adjutant hos Chesen.

8 Underofficierer.

- 80 Mand til store Merse Faldene ; naar Mersseilet er strakt, gaae Bagbordsgasterne til Fokkesfiøde, og Styrbordsgasterne til Storsfiøde, eller omvendt.
- 40 Mand til Merssefiøder. Disse besørge derpaa Bramseilet.
- 24 — til Krydsfald, derpaa til Springfiøde.
- 16 — til Krydsfiøder, derpaa til Boven Krydsseil.
- 4 — til Rattet, dertil tages Styrmandene.
- 18 — til Braser, Stivtonge, Gaardinger, Rebtallier, Firing og Merse-Toplanters Dørhaling.

B. For, 154 Mand.

- 2 Officerer. Den 3die Commanderende, der har Commandoen, og den 10de Commanderende.
- 7 Underofficerer.
- 10 Mand til Affiring af Ratten, Vøierebet og det der vedkommer Ankeret.
- 70 — til Merssefald ; naar Mersseilet er strakt, gaaer 26 Bagbordsgaster til Fokkehals, og 28 Styrbords til Storehals, eller omvendt; Resten til Rlyveren.
- 38 — til Merssefiøder, derfra til Bramseilet, og 6 Mand til Rlyversfiøde.
- 12 — til Overhaling paa Dækket.
- 15 — til Rlyversfald.

3. Til Weirs, 74 Mand.

Til Kryds	:	Naaen	6	Mand.
— Boven-Kryds	—	2	—	
— Stor	—	16	—	
— Store Merse	—	10	—	
— — Bram	—	4	—	

Til Fokke	:	Kaaen	16	Mand
— Fore Mers	—		10	—
— — Bram	—		4	—
— Rhyveren			3	—
— Mesanen			3	—

Naar Seilene ere faldne, forblive paa Kærne:

Stor:Kaaen		12	Mand	} Til at fange Gaardingerne til Nakken af Blokkene og opsfyde dem i Bugter paa Kaaen.
Fokke	—	12	—	
Store Mers	Kaaen	4	—	} Til at overhale Girotouge, Gaardinger m. m.
Fore	— —	4	—	
Kryds	—	2	—	
Store Bram	—	2	—	
Fore	— —	2	—	
Boven Kryds	—	2	—	

40 Mand.

Af de øvrige 34 fordeles:

I Store Mers	. . .	8
- Fore	— . .	8
- Kryds	— . .	4
Paa Sprydet	. . .	3

Resten, som udgør . . . 11 Mand, søge Dækket igien.

Almindelig Oversigt ved Mandskabets Fordeling
i Letnings-Rullen.

Nede i Skibet 316 Mand

Paa Dækket 348 —

Til Weirs 74 —

Til Skildvagt og Udkik 4 —

724

Ei fordeelt 29

Summa 771 Mand, der udgjør hele
Besætningen.

Ankrings-Rulle.

Ligesom ved Letnings-Rullen skal jeg herved fordele til en Ankring med et 84 Kanonsskib, der fører Underseil, Mersseil, Klyver og Mesan, hvor man vil bierge disse Seil paa eengang.

Fordelingen har 3de Hovedafdelinger, nemlig:

1. Nede i Skibet.
2. Paa Dækket.
3. Til Weirs.

1. Nede i Skibet, i Alt 54 Mand.

1 Officier, den 4de Commanderende.

1 Cadet.

1 Skibmand.

1 Skibmandsmath.

4 Soldater:Underofficerer.

46 Matroser

Disse fordeles til Louget, som jeg antager er ophalet isforveien. Officieren maa være ansvarlig for, at Bugterne af

Touget ligge klare, at lade de Porte falde, der kunne være iveien for Ankeret, og naar Touget er fastet til Bedings, at den øverste Bedingsbolt indsættes.

Endvidere maa der eftersees om Stopperne ere forsvarelig paalagte, og naar Touget har taget til Bedings, da strax indsætte den anden Bedingsbolt. En Mand ansættes til hver Stopper, for om det gøres fornødent, at stifke.

Knækstopperne maae være i Beredskab, saavelsom Sarving og Smerting til Touget.

Soldater:Underofficiererne fordeles saaledes, at de kunne være ansvarlige for, at Ingen, der tilfældigviis kom ned paa Batteriet, kan komme til Skade i Bugterne. Naar Alting er fuldkommen klart, meldes det til den Næstcommanderende.

2. Paa Dækket, i Alt 571 Mand.

A. Agter 333.

- 4 Officierer, Nr. 2. 5. 7. 9.
- 2 Cadetter, den ene Adjutant hos Chesen.
- 14 Underofficierer, deraf 2 af Soldatesquen.
- 3 Styrmand til Rattet.
- 3 Lodhivningen. Over:Styrmanden, og en Mand i hvert Røst.
- 10 til at fire paa Braserne og Krydsgodset.

Til at hale.

- 16 Til Stor ; Brasen.
- 12 — — Merse —
- 4 — — Bram —
- 16 — Fofke —
- 12 — Fore Merse —
- 4 — — Bram —
- 6 — Vergine —

4 Til Kryds : Brasen.

2 — Boven Kryds —

6 — Læ store Toplant.

3 — - Vergine —

Til at løse.

4 Til store og Fokke-Sklæder.

4 — — Merse —

2 — Kryds —

2 — Store Bram —

2 Boven Kryds —

2 Spring Sklæde.

Til at hale.

42 Til store Givtounge.

32 — — Nofgaardinger, 8 til hver.

24 — — Merse Givtounge.

24 — — — Gaardinger.

12 — — Bram Givtounge.

16 — Kryds Givtounge.

10 — — Gaardinger.

4 — Boven Kryds Givtounge.

22 — Mesans Givtounge.

Til at løse og overhale.

2 Til store Merse Faldene.

2 — Kryds Faldene.

1 — Bram Fald.

1 — Boven Kryds Fald.

4 — at overhale Sklæder og Halser i Stor-Næstene.

B. For, 238 Mand.

- 4 Officierer, Nr. 3. 6. 8. 10.
 10 Underofficierer, deraf 2 af Soldatesquen.
 10 til Alt hvad der vedkommer Ankeret, Voie og
 Bøiereb.

Til at løse og overhale.

- 2 Store Hals.
 3 Fokke —
 6 til Buglinerne.
 1 Klyver Skjæde.
 2 — Galb.
 4 Fore Merse Skjæder.
 2 — Bram —
 2 — Merse Galb.
 1 — Bram —
 4 til at overhale Skjæder og Halses i Røstene.

Til at hale.

- 28 Store Buggaardinger.
 38 Fokke Givtoug.
 28 — Nofgaardinger, 7 i hver.
 22 — Buggaardinger.
 20 Fore Merse Givtoug.
 20 — — Gaardinger.
 6 — Bram Givtoug.
 20 Klyver Nedhaler.
 6 Læ Fokke Toplænt.

Paa Dækket, Agter 333 Mand.

— — For 238 —

I Alt 571 Mand.

3. Til Veirs, i Alt 95 Mand.

Store Mers.

- 1 Underofficier.
- 10 Skamfilingsgaster.
- 12 Extra.

Fore Mers.

- 1 Underofficier.
- 10 Skamfilingsgaster.
- 12 Extra.

Kryds Mers.

- 1 Underofficier.
- 6 Skamfilingsgaster.
- 6 Extra.

Store Stænge Sahling.

- 10 Bramseilsgaster.

Fore Stænge Sahling.

- 10 Bramseilsgaster.

Kryds Stænge Sahling.

- 6 Bovenkrydsseilsgaster.

Sprydet.

- 10 Klyvergaster.

Almindelig Oversigt over Fordelingen:

Nede i Skibet . . .	54
Paa Dækket	571
Til Veirs	95

Transport	720
Ved Luntevageren	1
Skildvagt ved Kahytten	1
Til Udkik	2
Ei fordeelte	47

Summa 771 Mand.

Ved denne Rulle inagttages isvrigt:

a. Mandskabet er vel fordeelt, lige mange til hvert Sivtoug og Gaarding, men luster det noget, maae der stedse være flere i Læ end til Luvart

b. 40 Mand, 2 Matros:Underofficierer maae strax efterat Underseilene ere opgivne møde paa underste Batteri, i Tilfælde at der skulde stikkes Toug.

c. Fra Mersene gaaer der et Par Mand ud paa Møffens af Underræerne, for at hielpe til at overhale Mersse Skibderne.

Rebnings: Rulle.

Et Skifte udtages af hvert Qvarteer, paa hvilke Skam: filingsgasterne stedse ere ansatte.

Antallet til hver Raa er følgende:

Skibets Størrelse.	Store Mersse Raaen.	Fore Mersse Raaen.	Kryds Raaen.	I Alt.
84 Kanon skib . .	40	36	20	96
46 Kanon Fregat	32	30	16	78
20 Kanon Corvet	14	12	8	34

Ved denne Rulle er at bemærke, at et Par paalidelige Folk ansættes til hver Mærse Bras, som maae være ansvarlige for, at Braserne ei blive fastede løse efterat de ere stivhalede, saalænge Mandskabet ligger paa Ræerne.

Det Samme er at iagttage ved Mærsefaldene, og, hvis man reber rumfskøds, da ligeledes ved Gaardingerne.

Reengjørings-Rulle.

En almindelig Reengjørings-Rulle er aldeles nødvendig, dels fordi den Næstcommanderende derved sættes i Stand til at vide hvem han skal holde sig til for et eller andet Steds Reengjøring, og dels vilde denne vigtige Deel af Tienesten kun blive slet udført, naar der ikke var en rigtig Fordeling.

Den Næstcommanderende har Generalopsynet.

Der fordeles til 5 Steder, nemlig:

1. Dækket.
2. Finkenettene, Røstene og Udenbords.
3. Øverste Batteri.
4. Underste Batteri.
5. Banjerne.

1. Dækket, i Alt 211 Mand.

	Officier.	Cadet.	Under-officierer.	Mandskab.	I Alt.
Standsen	1	1	4	120	126
Kobryggen	„	„	2	18	20
Vakken	1	„	2	62	65
Summa	2	1	8	200	211

NB. Blandt Underofficiererne tages 2de af Soldatesquen.

Mandskabet tages fra følgende Steder:

a.	Fra Kanonerne paa Skandse og Bak . .	77
b.	— Skamfilings- og Klyvergasterne . . .	36
c.	— Musquetteriet i Klartskib	20
d.	— Seilenes Regiering, Krudlangning og Chaluppen i Klartskib	50
e.	— Sprøiterne, Pomperne, Grundtal- lien m. m.	17

Summa 200.

Naar Reengjøringen skeer under Seil, saa gaae 13 Skamfilingsgaster fra, hvilke forblive i Mersene.

3	Store Mers	5
-	Fore	— 5
-	Kryds	— 3

2. Sinkenettene, Røstene og Udenbords, i Alt 36 Mand.

1 Officier.

3 Underofficierer.

32 Mand.

De 32 Mand tages fra Kanonbesætningen paa øverste Batteri, nemlig 2 Mand for hver Kanon.

3. Øverste Batteri, i Alt 161 Mand.

2 Officierer.

1 Cadet.

8 Underofficierer.

150 Mand.

NB. Blandt Underofficiererne 3 af Soldatesquen.

Mandskabet er det, der hører til Kanonerne paa øverste Batteri, efterat de 32 Mand ere afgaaede til Reengjøringen af Sinkenettene og Røstene.

4. Underste Batteri, i Alt 206 Mand.

2 Officierer.

1 Cadet.

8 Underofficierer.

195 Mand.

Blandt Underofficiererne 2 af Soldatesquen. Mandflabet er Besætningen af underste Batteri, paa 30 Mand nær, der afgives til Banjerne.

5. Banjerne, i Alt 75 Mand.

1 Officier.

4 Underofficierer, Skibmændene og deres Mather.
70 Mand.

Mandflabet tages fra underste Batteri, 2 Mand fra hver Kanon, hvilket udgjør 30. De Øvrige fra Krud:, Forladning og Skarplangning, Kvæstedes Nedfiring og Oppasning, m. m.

Overfigt af Fordelingen til Reengiseringen
paa et 84 Kanonskib.

	Officier.	Cadet.	Under: officierer	Mand: flab.	I Alt.
Dækket	2	1	8	200	211
Finkenettene, Røstene m. m.	1	„	3	32	36
Øverste Batteri . .	2	1	8	150	161
Underste Batteri. .	2	1	8	195	206
Banjerne	1	„	4	70	75
Summa	8	3	31	647	689

Ei fordeelte 82

I Alt 771.

Ved denne Rulle maa endvidere iagttages :

a. Svabere, Levanger, de saakaldte Cartesser (Børster), Nøse, Vallier og Koste maae fordeles til de forskjellige Afdelinger, og visse Folk udtages, der besørge disse Requisiter bragte.

b. Hver Commandeur maa være ansvarlig for Spulingen og Reenligheden, hvad Raperterne og Kanonerne angaaer.

c. Kongens Qvarteer gjør reent om Styrbord, og Dronningens om Bagbord.

d. De under Litr. a omtalte Requisiter bør nummereres og opbevares paa bestemte Steder, for at forebygge Uorden.

e. En Underofficier ansættes i hver Afdeling, for at besørge alle Trapperne spulede og skurede.

f. Paa Banjerne ansættes en Skibmandsmath i hver Løbegrav, der besørger Reengjøringen der; enhver af dem gives 15 Mand.

g. Af de ei Fordeelte kan da erholdes Mandskab til Kahytens og Mersenes Reengjøring.

Divisions Rulle.

Paa store Skibe er denne Rulle særdeles nyttig.

Efterat efterfølgende Mandskab er fradraget i Besætningen af et Orlogsskib paa 84 Kanoner, nemlig :

Fræ for Vagt	47
Næstcommanderende	1
Overstyrmand	1
Højbaadsmand	1
Overkanoneer	1
Skibmanden i Lasten	1

Transport	52
Stamflings- og Klyvergaster.	36
Overflagmand og Flagmænd	7
Skibmandsgaster	20

i Alt 115,

saa inddeles den øvrige Besætning, nemlig 656 Mand, i 8 Divisioner, saa at der kommer 82 Mand i hver.

Overfigt over Divisionerne.

	1ste Divi.	2den Divi.	3die Divi.	4de Divi.	5te Divi.	6te Divi.	7de Divi.	8de Divi.
Officier . .	1	1	1	1	1	1	1	1
Cadet . . .	1	1	1	”	”	”	”	”
Styrmand .	”	”	”	1	1	1	”	”
Underofficier .	3	3	4	4	4	4	4	4
Mandskab .	77	77	76	76	76	76	77	77
Summa	82	82	82	82	82	82	82	82

Der maa ved denne Fordeling iagttages, at ikke for mange tages til en Division fra een Kanon, een Kaa, eet Fartøi, eller noget som helst andet Sted, da disse Steder derved vilde være for meget blottede for Folk, naar Divisionen var bortsendt fra Skibet.

Nytten af denne Kulle er indlysende, skøndt den ikke, saa vidt mig er bekendt, er bleven brugt paa vore Skibe. Den Næstcommanderende sættes derved istand til lettere og hurtigere at sende en Deel Folk fra Borde i hvilket som helst Grinde det end skulde være, og Arbeidet i Land vil blive lige fordeelt paa Mandskabet. Ved at tilføie det Mandskab, der ei er fordeelt, ligemange til hver Division, kan den tillige tjene som Landgangs-Kulle, ved at give 1 à 2 Divisioner Landlov efter Omstændighederne.

Character.	Købe Nr.	Vaks: Kulle.	Vagts Kulle.	Skylt Kulle.	Entre Kulle.	Afflaae Entring.	Brand Kulle.	Beslaae Kulle.	Vagt til Ankers.	Reengis: rings: Kulle.
Matros . . .	72	Travaille: roerVakke.	D. B.	Ranon Nr. 2	2 Skifte.	Vakken. Hugg.og Pistol	3 Skifte.	St.M. Kaa.	4 Skifte.	Ranon Nr. 2
— . . .	73	—	K. B.	— — 3	—	Vakken. Hugg.og Pistol	—	Fokke Kaa.	1 —	— — 3
— . . .	74	—	D. B.	— — 4	—	Midtskibs. Hugg.og Pistol	—	—	3 —	— — 4
— . . .	75	—	K. B.	— — 1	—	Vakken. Hugg.og Pistol	—	—	2 —	— — 1
— . . .	76	—	D. B.	— — 2	—	Vakken. Hugg.og Pistol	—	—	4 —	— — 2
— . . .	77	—	K. B.	— — 3	—	Vakken. Hugg.og Pistol	—	Aben.	1 —	— — 3
— . . .	78	—	D. B.	— — 4	—	Midtskibs. Hugg.og Pistol	—	St. Stænge Stagsfeil.	3 —	— — 4
— . . .	79	Jollerøer B.	K. A.	— — 9	—	Skandsen. Hugg.og Pistol	Jollen.	StorKaaen.	—	— — 9
— . . .	80	—	D. A.	— — 6	—	Midtskibs. Hugg.og Pistol	—	—	—	— — 6
— . . .	81	—	K. A.	— — 7	—	Skandsen. Hugg.og Pistol	—	St.M. Kaa.	—	— — 7
— . . .	82	—	D. A.	Saarebes Nedfiring.	—	Fore Mers. Gevær.	—	—	—	Cahyt og Lukaser.
— . . .	83	—	K. A.	Ranon Nr. 5	—	Midtskibs. Hugg.og Pistol	1 Skifte.	Fokke Kaaen.	2 —	Ranon Nr. 5
— . . .	84	—	D. A.	— — 8	—	Skandsen. Hugg.og Pistol	—	—	4 —	— — 8
— . . .	85	—	K. A.	— — 7	—	Skandsen. Sabel.	2 Skifte.	F.M. Kaa.	1 —	— — 7
— . . .	86	—	D. A.	— — 6	—	Midtskibs. Entre Pif.	—	—	3 —	— — 6
— . . .	87	Skibmands.	K. B.	— — 1	—	Vakken. Sabel	Bandslangen	Aben.	2 —	— — 1
— . . .	88	—	D. B.	— — 2	—	Vakk. Gevær.	—	Klyveren.	4 —	— — 2
— . . .	89	—	K. B.	— — 3	—	Vakk. Gevær.	—	Mesanen.	1 —	— — 3
— . . .	90	—	D. B.	— — 4	—	Midtskibs. Gevær.	til Dropper i Spygattene.	St. Stænge Stagsfeil.	3 —	— — 4
— . . .	91	—	K. B.	— — 5	—	Midtskibs. Gevær.	—	F.M. Kaa.	2 —	— — 5
— . . .	92	—	D. B.	— — 2	—	Vakk. Gevær.	3 Skifte.	—	4 —	— — 2
— . . .	93	—	K. B.	— — 1	—	Vakk. Gevær.	—	St.M. Kaa.	1 —	— — 1
— . . .	94	—	D. B.	— — 4	—	Midtskibs. Entre Pif.	4 Skifte.	—	3 —	— — 4
— . . .	95	Flagmands.	K. A.	Flaget.	—	Skandsen. Entre Pif.	2 —	Kryds Kaa.	2 —	Cahyt og Lukaser.

Character.	Støbe Nr.	Vaks: Nulle.	Bagts Nulle.	Skyt: Nulle.	Entre Nulle.	Afflaae Entring.	Brand Nulle.	Beslaae Nulle.	Bagt til Ankers.	Reengis: rings: Nulle.
Constabel . . .	48	1ste Constab. Vasse.	D. B.	Ranon Nr. 2	1 Skifte.	Vaffen. Hugg. og Pistol	Sprøiten.	Fokke Naanen.	3 Skifte.	Ranon Nr. 2
— . . .	49	—	K. B.	— — 3	—	Vaffen. Hugg. og Pistol	Brand: pompen.	—	2 —	— — 3
— . . .	50	—	D. B.	— — 4	—	Midtskibs. Hugg. og Pistol	—	—	4 —	— — 4
— . . .	51	—	K. B.	— — 5	—	Midtskibs. Hugg. og Pistol	—	F. M. Naa.	1 —	— — 5
— . . .	52	—	D. B.	— — 6	—	Midtskibs. Hugg. og Pistol	—	—	3 —	— — 6
— . . .	53	—	K. A.	— — 7	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	Stor Naanen.	2 —	— — 7
— . . .	54	—	D. A.	— — 8	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	—	4 —	— — 8
— . . .	55	2den Constab. Vasse.	K. A.	— — 9	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	1 Skifte.	—	1 —	— — 9
— . . .	56	—	D. A.	— — 10	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	—	3 —	— — 10
— . . .	57	—	K. A.	— — 9	Granat: kastning.	Skandsen. Sabel.	—	—	2 —	— — 9
— . . .	58	—	D. A.	— — 10	—	Skandsen. Sabel.	—	—	4 —	— — 10
— . . .	59	—	K. A.	— — 7	—	Skandsen. Sabel.	—	—	1 —	— — 7
Matros . . .	60	—	D. A.	— — 8	—	Skandsen. Sabel.	—	—	3 —	— — 8
— . . .	61	—	K. A.	— — 5	—	Midtskibs. Sabel.	—	St. M. Naa.	2 —	— — 5
— . . .	62	—	D. A.	— — 6	—	Midtskibs. Sabel.	—	—	4 —	— — 6
— . . .	63	Sluproer Vasse.	K. A.	— — 7	1 Skifte.	Skandsen. Hugg. og Pistol	Sluppen.	Stor Naanen.	—	— — 7
— . . .	64	—	D. A.	— — 10	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	—	—	— — 10
— . . .	65	—	K. A.	Saarede's Nedfiring.	—	Kryds Mærsk. Gevær.	—	St. M. Naa.	—	Cahyt og Lukaf.
— . . .	66	—	D. A.	Ranon Nr. 8	1 Skifte.	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	—	—	Ranon Nr. 8
— . . .	67	—	K. A.	— — 9	2 —	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	F. M. Naa.	—	— — 9
— . . .	68	—	D. A.	— — 10	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	—	—	— — 10
— . . .	69	—	K. A.	— — 5	—	Midtskibs. Hugg. og Pistol	Sprøiten.	Kryds Naa.	1 Skifte.	— — 5
— . . .	70	—	D. A.	— — 10	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	—	3 —	— — 10
— . . .	71	Travaille: roer Vasse.	K. B.	— — 1	—	Vaffen. Hugg. og Pistol	3 Skifte.	St. M. Naa.	2 —	— — 1

Characteer.	Alde.	Vaks Nulle.	Bagts: Nulle.	Skylt Nulle.	Entre Nulle.	Afslaae Entring.	Brand Nulle.	Beslaae Nulle.	Vagt til Ankers.	Reengis: rings: Nulle.
Skibmand . . .	24	2den Under: offic. Vasse.	D. B.	Seilene.	2 Skifte.	Vassen Hugg. og Pistol	Bed Jlden.			Vanjerne.
Baadsmandmath	25	—	D. A.	—	1 Skifte.	Skandsen. Gevær.	4 Skifte.	St. Naa.	3 Skifte.	Skandsen.
Qvarttermester paa Sluppen	26	—	K. A.	Sluppen.	1 —	Vassen. Hugg. og Pistol	Sluppen.	J. M. Naa.		Vanjerne.
Qvartterm. paa Trav. Slupp.	27	3die Under: offic. Vasse.	D. B.	Saarebes Nedfiring.		Fore Mers. Hugg. og Pistol	Brand Pompen.	FokkeNaaen.	4 —	Vassen.
Qvartterm. paa Jollen. . .	28	—	D. A.	Vagt ved Eugen.	2 —	Kryds Mers. Hugg. og Pistol	Jollen.	St. M. Naa.		Finkenet og Røstene.
Over: Lømmersmand . . .	29	—		Selen.		Vassen. Entre Pist.	Bed Jlden.			
Soldater: Under: officier. . .	30	—	K. A.	Musketteri.	Musketteri.	Skandsen. Gevær.	5 Skifte.			Midtskibs.
Matros . . .	31	Baads: mand's Vasse	K. Sprydet	Seilene.		Vassen. Gevær.	Sprøite.	Klyveren.	2 —	Lahyt og Lukaser.
— . . .	32	—	D. Sprydet	—		Vassen. Gevær.	—	—	4 —	—
— . . .	33	—	K. J. Mers.	J. Mers.	1 Skifte.	Fore Mers. Hugg. og Pistol	Bed Jlden.	J. M. Naa.	2 —	Fra forreste Kanon.
— . . .	34	—	D. J. Mers.	—	—	Fore Mers. Hugg. og Pistol	—	—	4 —	—
— . . .	35	—	K. J. Mers.	—	—	J. M. Hugg. Pist. og Gevær.	Haandsprøite Nr. 1.	—	1 —	—
— . . .	36	—	D. J. Mers.	—	—	J. M. Hugg. Pist. og Gevær.	—	—	3 —	—
— . . .	37	—	K. St. M.	St. Mers.	—	St. M. Hugg. Pist. og Gevær.	Bed Jlden.	St. M. Naa.	1 —	Fra agterste Kanon.
— . . .	38	—	D. St. M.	—	—	St. M. Hugg. Pist. og Gevær.	—	—	3 —	—
— . . .	39	Baadsmand: math Vasse.	K. St. M.	—	—	St. M. Hugg. Pist. og Gevær.	Haandsprøite Nr. 2.	—	2 —	—
— . . .	40	—	D. St. M.	—	—	St. M. Hugg. Pist. og Gevær.	—	—	4 —	—
— . . .	41	—	K. Kr. M.	Kryds Mers.	—	Kryds Mers. Hugg. og Pistol	Bed Jlden.	Kryds Naa.	1 —	Midtskibs.
— . . .	42	—	D. Kr. M.	—	—	Kr. M. Hugg. Pist. og Gevær.	Haandsprøite Nr. 3.	—	3 —	—
— . . .	43	—	K. A.	Kanon Nr. 9	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	Sprøiten.	Mesanen.	2 —	Kanon Nr. 9
— . . .	44	—	D. A.	— — 8	—	Skandsen. Hugg. og Pistol	—	St. Naaen.	4 —	— — 8
— . . .	45	—	K. A.	Pomperne.	—	St. Mers. Hugg. og Pistol	Haandsprøite Nr. 3.	—	1 —	Lahyt og Lukaser.
— . . .	46	—	D. A.	Sprøiten.	—	St. Mers. Hugg. og Pistol	Sprøiten.	—	3 —	—
Constabel . . .	47	1ste Constabel's Vasse.	K. B.	Kanon Nr. 1	—	Vassen Hugg. og Pistol	—	FokkeNaaen.	1 —	Kanon Nr. 1

H o v e d : K u l l e
over Mandskabets Fordeling ombord paa Corvetten N. N.

Til Pag. 83.

Characteer.	Løbe Nr.	Vaas Kulle.	Bagts Kulle.	Skyt Kulle.	Entre Kulle.	Afslaae Entring.	Brand Kulle.	Beslaae Kulle.	Bagt til Ankers.	Reengis: rings: Kulle.
Chefen . . .	1			Skandsen.		Skandsen.				
Næstcomm. . .	2		K. A.	Bakken.	1 Skifte.	Bakken.	Bed Jlden.			
3die Comm. . .	3		D. A.	Chef for Batteriet.		Midtskibs.	1ste Skifte.			
4de — . . .	4		K. B.	4 mellemste Kanoner.	2 —	Skandsen.	Fartøjerne.			
5te — . . .	5		D. B.	3 forreste Kanoner.	1 —	Bakken.	Sprøiten.			
6te — . . .	6		K. A.	3 agterste Kanoner.	2 —	Store Værk.	3die Skifte.			
7de — . . .	7		D. A.	Adjutant.		Skandsen.	Bed Jlden.			
Chirurg . . .	8			Hos de Qvæstede.						
Under : Chirurg	9			—						
Forvalter . .	10			Adjutant.		Skandsen.				
Tiener . . .	11			Krud: Langning.		Skandsen. Entre Vile.				
— . . .	12			Skarp Langning.		Skandsen. Entre Vile.				
— . . .	13			Forladninger		Skandsen. Entre Vile.				
Hovmester . .	14			Krud: Langning.		Skandsen. Entre Vif.	Sluppen.			Cahytten.
Kahyttskok . .	15			—		Skandsen. Entre Vif.	—			
Over : Styrmand	16		K. A.	Rattet.		Skandsen. Sabel.	2det Skifte.			
2den —	17		D. A.	—	2 Skifte.	Skandsen. Hugg. og Pistol	3die —			
Seilmager . .	18	1ste Under: offic. Vasse.	K. B.	Seilene.		Vaff. Gevær.	Jollen.			
Bøfker . . .	19	—	D. B.	Krud: Langning.		Vaff. Gevær.	—			
Kanoneer. . .	20		K. A.	General Opsyn.	Raste Granater.	Midtskibs. Sabel.	Bed Jlden.			Skandsen.
Under : Kanoneer	21	—	D. A.	—	1 Skifte.	Skandsen. Hugg. og Pistol	Sprøiten.		2det Skifte.	—
— —	22	—	K. A.	Krud: Langning.		Skandsen. Entre Vif.	1ste Skifte.	Kr. Kaa.	1ste —	Midtskibs.
Baadsmand . .	23		K. B.	Seilene.		Bakken. Entre Vif.	Bed Jlden.			Bakken.

Character.	Post.	Bæks: Kulle.	Bagts Kulle.	Skylt Kulle.	Entre Kulle.	Afflaae Entring.	Brand Kulle.	Beslaae Kulle.	Bagt til Ankers.	Reengio: rings: Kulle.
Matros . . .	96	Flagmands. Bakke.	D. A.	Signal.		Skandsen. Entre Pif.	til Dropper i Spygattene.	Kryds Kaa.	4 Skifte.	Finkenettene og Røstene.
Dreng . . .	97	—	K. A.	—		Skandsen. Entre Pif.	—	—	1 —	—
— . . .	98	—	D. A.	Pomperne.		Skandsen. Entre Pif.	—	—	3 —	—
— . . .	99	—	K. A.	Sluppen.		Fore Mers. Gevær.	—	St.Br. Kaa	2 —	Finkenet og Røstene.
— . . .	100	—	D. A.	Kanon Nr. 6		Midtskibs. Entre Pif.	2 Skifte.	—	4 —	Kanon Nr. 6
— . . .	101	—	K. A.	Seilene.		Skandsen. Entre Pif.	—	—	1 —	Banjerne.
Lambour. . .	102	—	D. A.	—		Skandsen. Entre Pif.	—	—	3 —	—
2den Tømmern.	103	Hællagats B.	K. B.	Selen.		Bakken. Entre Pif.	Bed Jlden.	—	2 —	Midtskibs.
Die —	104	—	D. B.	—		Bakken. Entre Pif.	—	—	4 —	—
Tømmermands Lærling . .	105	—	K. B.	—		Bakken. Entre Pif.	—	—	1 —	Banjerne.
Huulgast . .	106	—	D. B.	Krud: Langning.		Skandsen. Entre Pif.	2 Skifte.	Stor Kaaen.	—	—
Dagvagt . .	107	—	K. B.	Seilene.		Bakken. Entre Pif.	Bed Jlden.	Fokke Kaaen.	—	—
Smørstikker .	108	—	—	Skarp: Langning.		Bakken. Entre Pif.	2 Skifte.	—	—	—
Skibs:Kof . .	109	—	—	Krud: Langning.		Bakken. Entre Pif.	—	—	—	—
Roksmath . .	110	—	—	Skarp: Langning.		Bakk. Gevær.	—	Fokke Kaa.	—	—
Krankevægter .	111	ArkelieBakke	—	Hos de Kvæstede.		— —	4 Skifte.	—	—	—
Lahytvægter .	112	—	—	Krud: Langning.		Skandsen. Entre Pif.	—	—	—	Lufaf.
Kreaturoppasser	113	—	—	Skarp: Langning.		Bakk. Gevær.	—	—	—	Midtskibs.
Bandmand . .	114	—	—	Hos de Kvæstede.		— —	Bandslangen	—	—	Banjerne.
Dreng . . .	115	Oppasser B.	K. B.	Kanon Nr. 3		Bakken. Entre Pif.	4 Skifte.	J. Br. Kaa.	1 Skifte.	Kanon Nr. 3
— . . .	116	—	D. B.	Forladninger		Bakken. Sabel	—	—	4 —	Banjerne.
— . . .	117	—	K. B.	—		— —	—	—	2 —	—
— . . .	118	—	D. B.	—		— —	—	—	3 —	Finkenettene og Røstene.
— . . .	119	—	K. A.	Seilene.		Skandsen. Entre Pif.	—	Boven: Kryds Kaa.	2 —	—

Character.	Boie Nr.	Vaks Kulle.	Bagts Kulle.	Skyts Kulle.	Entre Kulle.	Afflaae Entring.	Brand Kulle.	Beslaae Kulle.	Bagt til Unders.	Reengis: rings; Kulle.
Dreng . . .	120	Oppasser Vafte.	D. A.	Seilene.		Skandsen. Entre Vik.	4 Skifte.	Doven Kryds Naa.	4 Skifte.	Banjerne.
Soldat . . .	121	—	K. A.	Musketteri.	Musketteri.	Skandsen. Gevær.	5 Skifte.		1 —	Spulepom: pen.
— . . .	122	—	D. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		3 —	—
— . . .	123	Soldater B.	K. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		2 —	—
— . . .	124	—	D. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		4 —	Banjerne.
— . . .	125	—	K. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		1 —	—
— . . .	126	—	D. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		3 —	—
— . . .	127	—	K. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		2 —	—
— . . .	128	—	D. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		4 —	—
— . . .	129	—	K. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		1 —	—
— . . .	130	—	D. A.	—	—	Skandsen. Gevær.	—		3 —	—

Efter saaledes at have omtalt de forskjellige Ruller til et 84 Kanonſkib, vedlægges her de fuldstændige Ruller for en Corvet, saaledes som de for Tiden, efter Reglementet, ere bemandede og affattede efter de omtalte Principer, med Undtagelse af de Ruller, som jeg ikke anseer for nødvendige paa et Skib af denne Størrelse.

Fordelings-Ruller til en Corvet paa 20 Kanoner, bemandet med 130 Mand.

Hovedrullen, see vedlagte Tabel.

Vaſs: Rulle.

1ſte Underofficiers ; Vaſke Nr.	18.	19.	21.	22.	.	4	Mand.
2den	—	—	—	24.	25.	26.	3 —
3die	—	—	—	27.	28.	29.	30. . 4 —
Vaadsmands	—	—	—	31.	32.	33.	34.
				35.	36.	37.	38. . 8 —
Vaadsmandsmaths	—	—	—	39.	40.	41.	42.
				43.	44.	45.	46. . 8 —
1ſte Conſtabels	—	—	—	47.	48.	49.	50.
				51.	52.	53.	54. . 8 —
2den	—	—	—	55.	56.	57.	58.
				59.	60.	61.	62. . 8 —
Stuproer	—	—	—	63.	64.	65.	66.
				67.	68.	69.	70. . 8 —
Travailleurs	—	—	—	71.	72.	73.	74.
				75.	76.	77.	78. . 8 —

59 Mand.

Transport 59 Mand.

Gølleroer	Bakke	Nr. 79. 80. 81. 82.	
		83. 84. 85. 86. .	8 —
Skibmands	—	87. 88. 89. 90.	
		91. 92. 93. 94. .	8 —
Flagmands	—	95. 96. 97. 98.	
		99. 100. 101. 102.	8 —
Høllegets	—	103. 104. 105. 106.	
		107. 108. 109. 110.	8 —
Arkelie	—	111. 112. 113. 114.	4 —
Oppasser	—	115. 116. 117. 118.	
		119. 120. 121. 122.	8 —
Soldater	—	123. 124. 125. 126.	
		127. 128. 129. 130.	8 —

J Bakker fordeelte 111 Mand.

Ei fordeelte Nr. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

11. 12. 13. 14. 15. 16.

17. 20. 23. . . . 19 —

J Alt 130 Mand.

Wagts: Kulle.

Kongens Qvarteer.

Agter. Nr. 2. 6. 16. 20. 22. 26. 30. (St.
 Nr. 37. 39). (Kryds Mers 41).
 45. 53. 55. 57. 59. 61. 63. 65.
 67. 69. 79. 81. 83. 85. 95. 97. 99.
 101. 119. 121. 123. 125. 127. 129. 35 Mand.

For. Nr. 4. 18. 23. (Fore Mers 33. 35).
 (Sprydet 31). 47. 49. 51. 71. 73.
 75. 77. 87. 89. 91. 93. 103.
 105. 107. 115. 117. . . . 22 —

Kongens Qvarteer 57 Mand.

Kongens Qvarteer 57 Mand.

Dronningens Qvarteer.

Agter. Nr. 3. 7. 17. 21. 25. 28. (St. Nr. 38. 40.)

(Kryds Mers 42.) 44. 46. 54.

56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70.

80. 82. 84. 86. 96. 98. 100. 102.

120. 122. 124. 126. 128. 130. . 34 Mand.

For. Nr. 5. 19. 24. 27. (Fore Mers 34. 36.)

(Spryd. 32) 48. 50. 52. 72. 74. 76.

78. 88. 90. 92. 94. 104. 106.

116. 118. 22 —

56 —

Frie for Bagt Nr. 1. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 20.

108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 17 —

3 Alt 130 Mand.

Skist: Kulle.

Kanon Nr.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
Commandeur . .	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.
Vice-Commandeuren	71.	72.	73.	74.	61.	62.	59.	60.	57.	58.
Lader	75.	76.	77.	78.	69.	80.	63.	66.	43.	64.
Luntten	87.	88.	89.	90.	91.	86.	81.	84.	67.	68.
Haandlanger . .	93.	92.	115.	94.	83.	100.	85.	44.	79.	70.

1 Commando Agter Nr. 1.

1 — Vaffen Nr. 2.

1 — Batteriet Nr. 3.

3 — af Kanonerne Nr. 4. 5. 6.

2 Adjutanter hos Chefen Nr. 7. 10.

8 Mand.

Transport 8 Mand.

- 4 Høst de Kvæstede Nr. 8. 9. 111. 114.
- 2 Rattet Nr. 16. 17.
- 4 Fore Mers Nr. *33. *34. 35. 36.
- 4 Store Mers Nr. *37. *38. 39. 40.
- 2 Kryds Mers Nr. *41. 42.
- 2 Generalopsyn paa Batteriet Nr. 20. *21.
- 4 Selen Nr. 29. 103. 104. 105.
- 1 Bagt ved Lugen Nr. 28.
- 3 Saaredes Nedfiring Nr. 27. 65. 82.
- 8 Krudlangning Nr. 11. 14. 15. 19. 22.
106. *109. *112.
- 4 Skarplangning Nr. 12. 108. 110. 113.
- 4 Forladninger Nr. 13. 116. 117. *118.
- 1 Sprøiten Nr. *46.
- 2 Pomperne Nr. *45. *98.
- 1 Flaget Nr. 95.
- 2 Signaler Nr. 96. 97.
- 2 Sluppen Nr. *26. *99.
- 11 Musquetterie Nr. *30. *121. *122. *123.
*124. *125. *126. *127. *128. *129.
*130.
- 11 Seilenes Regiering Nr. 18. 23. 24. 25.
31. 32. 101. 102. 107. 119. 120.

80

til Kanonerne 50

i Alt 130 Mand.

Anmærkninger.

1. De Folk, der ere betegnede med *, møde i Tilfælde af
Jld til dennes Slutning.

2. Nr. 64 og 67 ere Reserve: Koergængere.

3. Hver Skamfilingsgast faaer et Gevær; de øvrige Geværer fordeles til Mandskabet, der er paa Dækket, og ei er ansat til Kanonerne.

Entre: Rulle.

Første Skifte, af 32 Mand.

2 Officerer Nr. 2. 5.

3 Underofficerer Nr. 21. 25. 26.

27 Matroser Nr. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42.
43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52.
53. 54. 55. 56. 63. 64. 66.

Andet Skifte, af 22 Mand.

2 Officerer Nr. 4. 6.

3 Underofficerer Nr. 17. 24. 28.

17 Matroser Nr. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76.
77. 78. 79. 80. 81. 83. 84.

Disse bevæbnes hver med en Huggert og en Pistol. Desuden 10 Mand paa 1ste Skifte og 5 Mand paa 2det Skifte, hver tillige med en Entrebile.

Til at kaste Granater, 7 Mand.

Nr. 20. 57. 58. 59. 60. 61. 62.

Musquetterte, 11 Mand.

Nr. 30. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130.

3 Alt fordeelt til Entringen 72 Mand.

Ei fordeelt 58 —

Summa 130 Mand.

Affslaa: Entring.

3 Mersene, i Alt 18 Mand.

Store Mers.

1 Officier Nr. 6.

6 Matroser Nr. 37. 38. 39. 40. bevæbnede med Huggert, Pistol og Gevær.

— 45. 46. bevæbnede med Huggert og Pistol.

Fore Mers.

1 Underofficier Nr. 27. bevæbnet med Huggert og Pistol.

6 Matroser Nr. 33. 34. — — —

— 35. 36. — — — og
Gevær.

— 82. 99. — Gevær.

Kryds Mers.

1 Underofficier Nr. 28. bevæbnet med Huggert og Pistol.

3 Matroser — 41. — — —

— 42. — — — og
Gevær.

— 65. — Gevær.

Midtskibs, i Alt 17 Mand.

1 Officier Nr. 3.

1 Underofficier Nr. 20. bevæbnet med Sabel.

15 Matroser Nr. 50. 51. 52. 69. 74. 78. 80. 83. med Huggert og Pistol.

— 61. 62. med Sabel.

— 90. 91. med Gevær.

— 86. 94. 100. med Entrepikke.

Bakken, i Alt 38 Mand.

- 2 Officierer Nr. 2. 5.
 2 Underofficierer Nr. 23. 29.
 7 Matroser Nr. 103. 104. 105. 107. 108. 109. 115.
- } med Entre
 Piske.
- 2 Underofficierer Nr. 24. 26.
 9 Mand Nr. 47. 48. 49. 71. 72. 73. 75. 76. 77.
- } med Huggert
 og Pistol.
- 4 — — 87. 116. 117. 118. med Sabel eller Entrebil.
 12 — — 18. 19. 31. 32. 88. 89. 92. 93. 110. 111. 113. 114. med Gevær.

Skandsen, i Alt 55 Mand.

- 3 Officierer Nr. 1. 4. 7.
 1 civil Betjent Nr. 10.
 1 Styrmænd Nr. 16
 5 Mand Nr. 57. 58. 59. 60. 85.
- } med Sabler.
- 1 Styrmænd Nr. 17.
 1 Underofficier Nr. 21.
 15 Mand. Nr. 43. 44. 53. 54. 55. 56. 63. 64. 66. 67. 68. 70. 79. 81. 84.
- } med Huggert
 og Pistol.
- 1 Underofficier Nr. 22.
 12 Mand Nr. 14. 15. 95. 96. 97. 98. 101. 102. 106. 112. 119. 120.
- } med Entre
 Piske.
- 2 Underofficierer Nr. 25. 30.
 10 Mand Nr. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130.
- } med Gevær.
- 3 Mand Nr. 11. 12. 13. med Entre-Biler.

Recapitulation.

3 Mersene . . .	18 Mand.
Midtskibs . . .	17 —
Bakken	38 —
Skandsen . . .	55 —
Et fordeelt Nr. 8. 9.	2 —

Tilsammen 130 Mand.

Brand-Rulle.

Ved Jlden, 15 Mand.

- 2 Officierer Nr. 2. 7.
 4 Underofficierer Nr. 20. 23. 24. 29.
 9 Matroser Nr. 33. 34. 37. 38. 41. 103. 104. 105. 107.

Sprøiten, 11 Mand.

- 1 Officier Nr. 5.
 1 Underofficier Nr. 21.
 9 Matroser Nr. 31. 32. 43. 44. 46. 47. 48. 69. 70.

3 Haandsprøiter, i Alt 6 Mand.

Sprøiten Nr. 1	35. 36.
— — 2	39. 40.
— — 3	42. 45.

Bandslangen, 4 Mand.

- Nr. 87. 88. 89. 114.

Til at indsatte Propper i Spyggattene, 6 Mand.

Nr. 90. 91. 96. 97. 98. 99.

Side Fartsierne, i Alt 17 Mand.

1 Officer Nr. 4.

2 Underofficerer Nr. 26. 28.

10 Matroser. Sluppen. 14. 15. 63. 64. 65. 66. 67. 68.
Jollen. 18. 19. 79. 80. 81. 82.

NB. Hvis Omstændighederne ei tillade Fartsierne at
gaae fra Borde, udgøre disses Mandskab det 6te Bant:
halings Skifte.

Brandpumpen, 7 Mand.

1 Underofficer Nr. 27.

6 Matroser Nr. 49. 50. 51. 52. 53. 54.

5 Ophalings og Langnings Skifter, i Alt 57 Mand.

Skandsen.

1 Officer Nr. 3.

1 Skifte om Vagbord.

1 Underofficer Nr. 22.

10 Matroser Nr. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 83. 84.

2 Skifte om Styrbord.

1 Styrmand Nr. 16.

10 Matroser Nr. 85. 86. 95. 100. 101. 102. 106. 108.
109. 110.

Bakken. 3 Skifte.

1 Officier Nr. 6.

1 Styrmand Nr. 17.

10 Matroser Nr. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 92. 93.

Midtskibe.

4 Skifte om Vagbord.

1 Underofficier Nr. 25.

10 Matroser Nr. 94. 111. 112. 113. 115. 116. 117. 118.
119. 120.

5 Skifte om Styrbord.

1 Underofficier Nr. 30.

10 Soldater Nr. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128.
129. 130.

Recapitulation.

Bed Jlden	15
Sprøiten	11
Haandsprøiterne	6
Bandslangen	4
Spygattene	6
Fartstjerne	17
Brandpumpen	7
Band: Ophaling og Langning. .	57

123

 Ei fordeelt Nr. 1. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 7

Summa 130 Mand.

Beslaanings Rulle i Alt 88 Mand.

Bagbord.		Styrbord.	Under offi- cier.	Ma- troser
Stor Kaaen.				
*44. *46. *54. 56. 58. 25	60. 106. 79. 64. 57.		1	16
63. 80. 59.	*55. *53. *45.			
St. M. Kaa.				
*37. *39. 61. 65. 81. 28	94. 72. 82. 66. 62.		1	14
71. 93.	*40. *38.			
St. Br. Kaa.				
99. *100.	*101. 102.		"	4
Fotte Kaaen.				
*47. *83. *50. 110. 107. 27	75. 76. 111. 108. *49.		1	14
73. 74.	*84. *48.			
F. M. Kaa.				
*33. *34. 91. 51. 67. 85. 26	86. 68. 52. 92. *35. *36.		1	12
F. Br. Kaa.				
115. *116.	*117. 118.		"	4
Kryds Kaaen.				
97. 98. 69. *41. 22	*42. *70. 95. 96.		1	8
Boven Kryds Kaa.				
*119.	*120.		"	2
Klyveren.				
*31. 32. 88.			"	3
Mesanen.				
*43. 89.			"	2
Aben.				
*77. 87.			"	2
St. St. Stagsfeil.				
*90. 78.			"	2
			5	83

De med * betegnede gjøre Seil løs.

Recapitulation.

Til Beslaaningen i Alt . . .	88
Ei fordeelt Nr. 1. 2. 3. 4. 5. 6.	
7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.	
15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.	
23. 24. 29. 30. 103. 104. 105.	
109. 112. 113. 114. 121.	
122. 123. 124. 125. 126.	
127. 128. 129. 130. . .	42

Summa 130 Mand.

Wagts Kulle til Anfers, i Alt 85 Mand.

Første Skifte Nr. 22. 35. 37. 41. 45. 47. 51. 55.	
59. 69. 73. 77. 85. 89. 93. 97. 101.	
105. 115. 121. 125. 129.	22 Mand.
Andet Skifte Nr. 21. 31. 33. 39. 43. 49. 53.	
57. 61. 71. 75. 83. 87. 91. 95. 99.	
103. 117. 119. 123. 127.	21 —
Tredie Skifte Nr. 25. 36. 38. 42. 46. 48. 52.	
56. 60. 70. 74. 78. 86. 90. 94. 98.	
102. 118. 122. 126. 130.	21 —
Fjerde Skifte Nr. 27. 32. 34. 40. 44. 50. 54.	
58. 62. 72. 76. 84. 88. 92. 96. 100.	
104. 116. 120. 124. 128.	21 —
De til Soes frie for Wagts	17 —
Ei fordeelt Nr. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 16. 17. 18. 19.	
20. 23. 24. 26. 28. 30. 63. 64. 65.	
66. 67. 68. 79. 80. 81. 82. 106. 107. 28	—

Σ Alt 130 Mand.

Almindelig Reengjørings-Rulle, i Alt 113 Mand.

Amtal

6	Officerer Nr. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
3	Underofficerer til Skandsen Nr. 20. 21. 25.
2	— Vakten Nr. 23. 27.
2	— Midtskibets Nr. 22. 30.
2	— Banjerne Nr. 24. 26.
1	— Finkenettene, Røstene og udenbords Nr. 28.

Batteriet.

50 Mand fra Kanonerne; Kongens Qvarteer om Styrbord, og Dronningens om Bagbord; hver Commandeur er ansvarlig for Reengjøringen af sine Kanoner og Raskerter.

Fra forreste Kanon og for efter.

4 Nr. 33. 34. 35. 36.

Fra agterste Kanon og agter efter.

4 Nr. 37. 38. 39. 40.

Kahytten og Lukaserne.

9 Nr. 14. 31. 32. 45. 46. 65. 82. 95. 112.

Banjerne.

16 Nr. 101. 102. 105. 106. 107. 114. 116.
117. 120. 124. 125. 126. 127. 128.
129. 130.

Transport 99

Spule Pompen.

3 Nr. 121. 122. 123.

Finkenettene og Rostene.

6 Nr. 96. 97. 98. 99. 118. 119.

Midtskibs til Assistance.

5 Nr. 41. 42. 103. 104. 113.

I Alt 113.

Recapitulation.

I Alt fordeelt 113

Ei fordeelt Nr. 1. 8. 9. 10. 11.

12. 13. 15. 16. 17.

18. 19. 29. 108.

109. 110. 111. . . . 17

Summa 130 Mand.

Et Instrument til at bestemme sin Stilling
mellem tvende Objecter; opfundet af Lieut.
H. Raper af den engelske Marine.

United Service Journal. 1829. No. 9.

Naar man i et Fartøi skal tage Lodstubbene i en ret Linie mellem tvende Gienstande, tværs over en Bugt eller Havn, da er det næsten umuligt, isald der enten er Vind eller Strøm, og man ingen Punkter kan faae overet med Gienstandene, at holde Linien mellem dem, fordi man ei ved Væt alene kan bestemme, om man netop er i denne, eller ei, og ei kan opdage Afvigningen, før denne er bleven stor, eller derved at man maa forandre Coursen, naar man kommer den modsatte Gienstand nærmere. Compasset er til liden eller ingen Nytte til dette Brug i et Fartøi, og den eneste Maade er derfor, ved horizontale Vinkler mellem tvende Gienstande at bestemme mellemliggende Punkter; dette er en Operation, som medtager Tid og medfører flere Uleiligheder ved at aflægge Lodstubbene i Koret efter disse.

Dette foranledigede Lieutn. Raper til for nogen Tid siden at opfinde et Instrument, ved hvilket Observator kan see, om han er i den rette Linie mellem begge Gienstandene, eller om han er til Høire eller Venstre af Linien.

Instrumentet er meger simpelt i sin Construction, og viser, ligesom Speilene paa en Sertant, det reflecterede Billede af den Gienstand bag ved Observator ret under den Gienstand lige for ham.

Det bestaaer af tvende Rør, forenede med et mindre vidt, saaledes som Fig. 11 Plade 1 viser. Væt stilles for Nabnngen E i det større Rør, som rettes lige paa Gienstanden forud;

Tværrøret holdes horisontalt, og ved at dreie Hovedet libet til Siden, for at lade Lysstraalen fra den bageste Gienstand falde i det korte Rør, fri af Øret og Haaret, vil dettes Billede vise sig reflecteret i Speilet i det større Rør. Er Observator ikke ret i Linien, dreies Instrumentet horisontalt til højre eller venstre, indtil det reflecterede Billede af den bageste Gienstand viser sig; sees dette da paa højre Side af Gienstanden forud, da er han paa den højre Side af Linien mellem Objecterne, og sees det til venstre, da er han paa venstre Side af den.

Nogle faa Minutters Øvelse vil gjøre fuldkomment bekendt med Brugen af Instrumentet, og sætte Observator istand til at opdage den mindste Afvigelse fra Linien; og det kan bemærkes, at det reflecterede Billede gaaer saa hurtig over Speilet, at man er istand til at opdage en Afvigelse af nogle faa Fod paa en Linie af 3 *Quailes* Længde.

Naar Observator har opnaaet nogen Færdighed i at bringe Objecterne sammen, vil han finde, at det vil være bekvemmest, at holde begge Øinene aabne.

Dersom, medens man er i Linien, en Vinkel observeres mellem en af de tvende Gienstande og en tredje, saa er herved Punktet nøjagtig bestemt. Dette vilde ligeledes ogsaa være bestemt ved en Vinkel mellem hvilket som helst tvende Gienstande, da der kun kan være eet Punkt i Linien, fra hvilket Distancen mellem tvende Gienstande kan spænde denne Vinkel *); men

*) Heri feiler Forfatteren dog; thi dersom den Linie, i hvilken han vil bestemme sit Punkt, skærer den Cirkel, der kan dragges giennem Observators Punkt, og Gienstandene mellem hvilke Vinklen maales, da ville de tvende Punkter, hvor Cirklen skæres af Linien, vise samme Vinkel mellem Gienstandene, og disse tvende Punkter kunne under visse Omstændigheder falde meget nær hinanden.

Man bør derfor helst vælge en af Gienstandene i Linien.

Vinkler med en af Liniens Gienstande ere altid at foretrække. Derfor er, i de Tilfælde, hvor Observator kan stille sig i en Linie mellem tvende Gienstande, dette Instrument det bekvemste til at bestemme Stationen.

AB er et smalt Speil, fæstet i den underste halve Deel af Røret EZ; DF er et andet Speil, stillet i en ret Vinkel mod AB, og da Linien CK er perpendicular paa EZ, eller Axis af Instrumentet, saa staae disse Speile under en Vinkel af 45° mod Axis af Rørene; Speilet DF er fæstet til Pladen gh med en Fod fra K, og ef ere tvende Skruer i Giennemsnitsplanen af Instrumentet, for derved at stille Speilet DF perpendicular paa AB. I en Retning perpendicular paa ef ere tvende andre Skruer, hvorved Speilet DF kan stilles perpendicular paa Instrumentets Giennemsnitsflade; kl og op ere Planglas, fæstede ved Kapseler paa Enden af Rørene; ligesledes er der et Planglas for Nabningen E.

Længden EZ er 3 Tommer, Længden af det andet Rør noget mere end 2 Tommer, og Diameteren 1 Tomme; Distancen CK er $2\frac{1}{2}$ Tomme, og Diametren af Sværrøret noget mindre end af de andre.

En Straale fra Punktet y i Linien ky, forlænget, saa at den kan ansees parallel med EZ, vil reflecteres fra K til C, og derfra til Øiet i E i Linien CE; naar derfor det større Rør stilles efter Gienstanden Z i den forlængede Linie EZ, saa vil y sees i denne Linie.

Instrumentet kan justeres naar man stiller sig i en Linie mellem tvende Objecter, som ere i en betydelig Afstand, og da ved at dreie Skruerne e f bringer det reflecterede Billede i en vertical Linie under det andet.

De anførte Størrelser kunne efter Behag forandres, men de her angivne ere de bekvemste for Transporten, og Afstanden mellem Rørene er tilstrækkelig for at Straalen fra y frit kan komme til Speilet DF under Hatten fri af Haaret

og Hovedet. Det kan gøres meget større, uden at medføre nogen mærkelig Feil ved Parallaxen, hvilken ei kan komme i Betragtning i Practiken; den eneste nødvendige Betingelse er, at Speilene skulle staae med en ret Vinkel mod hinanden.

Forfatteren har fremsført Beviis for, at den Feil Parallaxen kan forarsage, aldrig vil være større end Afstanden mellem Speilene.

Til Brug paa store Distancer kan Instrumentet gjerne indrettes med en 4 Gange større Forstørrelseskraft, uden at forandre de her givne Dimensioner, og ved at forlænge Rørene kunde den bringes til 12 à 14 Gange; men i dette Tilfælde vil det være raadeligst, for at forstørre Lyset, at anvende Prismes istedetfor Speile.

T i l l æ g

til

Archiv for Søvæsenet, 4de Bind 1ste Hefte.

Den Anonym¹⁾, som i Tillægget til Archivets 3die Binds 4de Hefte har opkasted sig til at være min Tugtemester og Doctor, sigter mig i vred Hu for adskillige Ting, saasom: for at have hjemstøgt en beskeden Forfatter med en skarp og snærtende Critik, og det efter at hans Arbeide var mere end halv forglemt, istedetfor at jeg burde ladet det blive ved en mild Critik, og anseet endeel af hans Feiltagelser for Trykfeil; for at have i flere Poster forsætliggen fordreiet Forfatterens Mening; og for at have „i den hele Behandling” viist en Ostentation, der er ligesaa ufljøn, som den er paa uret Sted etc. etc.; og efter disse Sigtelser dømmer han strax i Sagen paa denne Viis: „I det vi overgaae til at „sammenholde begge Forfatters Mening” — altsaa førend han var færdig med Undersøgelsen — „finde vi Anledning til at „ytte vor Dom, at det først ommeldte Stykke forekommer „os af større Værd som Veiledning for practisk Mand etc.

Under Sagens øvrige Behandling søger han at slaae mig, deels med laante Comedie:Wittigheder, deels med Argumenter,

1) Variationerne i Stilen vise tydeligt, at der i det Mindste er To; men for Kortheds Skyld regner jeg dem for Een.

samlede hos Hammersælgersker²⁾ og Tømmersmandslærlinge³⁾; ligesom han ogsaa stræber at understøtte sin Paastand om Forbreielse ved at forandre hvad han paaberaaber sig, saaledes som det bedst passer med hans Hensigt. Men ikke desto mindre indrømmer han, skjøndt som det lader, imod sin Villie, at jeg har „bestridt hver Ytring af Forfatteren”, og at overalt, hvor jeg afholder mig fra snærtende Critik, der indgaaer jeg med Sægtkundskab i min Materie, og godtgjør mit Løfte om yderligere Oplysning — hvorved jeg naturligviis føler mig særdeles smigret.

At det er mindre i den Hensigt at komme paa det Niene med en saadan Recensent, end af Agtelse for dem af Archivets Læsere, hvis Omdømme jeg sætter Priis paa, at jeg nedskriver disse Linier, haaber jeg Ingen vil fortænke mig i.

Med Hensyn til de Motiver han tilskrifer mit Forfatter-
skab, maa jeg foreløbig anmærke, at jeg hverken tænkte paa at forstyrre den Nolighed, som, efter hvad Recensenten nu siger, maa antages at være bleven „det fordringsløse Stykke” til Deel, eller paa at nedrive dets „beskedne Forfatter”. Men i hvor lemsældigt jeg end vilde gaae tilværks mod en Forfatter, som i „practiske Bemærkninger for at skønne Egetræets Beskaffenhed” havde angivet en fast af Jord og Leer, med Sand og smaae Stene blandet, høitliggende Grund, som den bedre for dette Træ, og villet lære os, at, naar Træet skal ansees for godt, saa maae Narsværterne være jevnt tiltagende, og ingen af dem lysere eller mørkere end de andre; at Fibrerne gbe op og ned i Træet; at Rydning bestaaer i at ophugge med Roden; at Træet aldrig maa henligge med Barken paa

2) Tillægget Pag. 17.

3) Till. Pag. 21.

efter at det er slinget ⁴⁾, med mere af samme Natur ⁵⁾: kunde det dog ikke undgaaes at omtale disse Feiltagelser, og jeg troede da, at en noget slemtsom Tone i Behandlingen var den, som mindst vilde gaae ham nær. — Vlev end min Bedømmelse af hans Arbeide saaledes ikke til en mild Kritik, som Recensenten nu reccommanderer ham til, saa formodede jeg dog, at den ikke vilde findes ubillig af Nogen, som vidste at vurdere de muelige Følger af slige practiske Bemærkninger. Personligheder kunde der i al Fald, saavidt jeg seer, ikke være Spørgsmaal om, da Forfatteren var mig ganske ubekjendt.

Naar Recensenten paadigter mig Mangel af god Villie, som han siden endog lader gaae over til Uvillie, er det sandsynligt, at han tillægger mig, hvad han selv har følt ved at læse, uden at forstaae, hvad jeg har sagt i det af ham saakaldte matte og tvivlende Raisonnement ⁶⁾. Jeg fandt hverken Anledning til at nære Uvillie mod Forfatteren eller til at tvivle om hans gode Hensigt. Jeg yttrede ligesvem, at Forfatteren var ikke uden Fortjeneste — forsaavidt han havde villet give Bidrag til Veiledning; ligger deri nogen Tvivl, saa er det ikke om hans gode Villie eller Hensigt, men om hans Dygtighed, og den vedkjender jeg mig saa meget desto villigere, som jeg endnu, forsaavidt han ikke siden er bleven bedre oplyst, er af den Me-

4) Skiondt det vel er overflodigt for den største Deel af Archivets Læsere, skal jeg dog anmærke, at den saakaldte Slingning bestaaer i at behugge Træet paa Siderne, hvorved den fældede Stamme skilles saavel ved Barken, som ved endeel af det inden for samme værende Træ.

5) Jeg beder sammenholdt Forfatterens Beskrivelse af Egevedets Udseende, Pag. 375—379, med min, Pag. 229—241, det særskilte Aftryk, Pag. 37—39, og, i fornødent Fald, begge Dele med et sundt og godt Stykke Egetræ.

6) Jeg beder sammenholdt mine Ord paa Afhandlingens første Side med Recensentens Citat i Tillægget Pag. 4.

ning, at han ikke formaaer at give paalidelig og fuldstændig Anviisning i denne Materie. Den Varsomhed, hvormed jeg saaledes betegnede min Mening om Forfatteren, var imidlertid ikke fremkaldt af den Beskedenhed, Recensenten roser ham for; thi jeg fandt intet Spor af denne uden i Slutnings-Noten, der ikke er af ham selv, men af Archivets Udgivere?).

De Spidsfindigheder om „særdeles Marsag til Umfindtlighed“, „fornærmende Betræden“ af hvad han kalder mit „Gebet“, og „Belysning af dets Grændse“, med Mere, hvorved Recensenten har søgt at anfægte mig, troer jeg at have forud tilstrækkelig afvist ved det i min Afhandlings Begyndelse yttrede Ønske, at en eller anden virkelig erfaren og indsigtfuld Mand vilde paatage sig at rette hvad jeg mueligen feilede i.

Hvad den Ostentation angaaer, som Recensenten tillægger mig, saa kommer det her saa meget an paa individuelle Anskuelser, at det er vanskeligt at disputere derom: Han finder Ostentation i mine Citater af gamle og nye Forfattere, — jeg finder den deri, at han offentlig tildeler Bevidnelse af sin Yndest og Opmærksomhed, og holder Lovtale over Sækrigere, der ere langt over hans Roes⁸⁾; Han finder den i det uskyldige Brug, jeg har gjort af den Smule Latin, han troer, at jeg ikke forstaaer, — jeg finder den deri, at han vil tage mig i Cuur og det endda paa Quaksalverviis — med Tilsidefattelse nemlig af „den Varlighed, hvormed gavnlig Medicin fordres given⁹⁾“.

Det samme gjelder, efter min Mening, om den Trivialitet, han indbilder sig at finde i enkelte af mine Udtryk. Naar

7) Den beskedne Erkjendelse af Mangel paa Fuldstændighed m. v., som Recensenten paa flere Steder omtaler, findes der ikke et Ord om hos Forfatteren.

8) Till. Pag. 1.

9) Till. Pag. 3.

jeg, til Exempel, har paa et af de udhævede Steder sagt, at Forfatteren lader Træets Gafter drage i Vinterquarteer nedem for Træet,—som Følge af hans Yttring, at den varme Luft driver dem op igjen, hvilket jo unægtelig tyder paa en forud steet Nedgang; og naar jeg endvidere har sagt, at han seer skævt til sunde Knaster, i det han anfører, at „er der Knaster i „Træet, saa maae de være sunde og frie for Skjæver“, og paa et andet Sted, at raadne Knaster ei ere farlige naar de ikke naae Marven,—hvorefter han jo aabenbar viser sig gunstigere mod de raadne Knaster, end mod de sunde: saa forekomme disse Udtryk mig vel at indeholde nogen Skjæmt over Forfatterens besynderlige Lærdomme, men ingen Trivialitet, især naar jeg veier dem mod Recensentens Avis: Vittigheder for Exempel. Hans Paastand, at jeg her og paa de flere af ham anførte Steder har forsætlig fordreiet den Andens Mening skal jeg omhandle i det Følgende.

Mod Recensentens Yttring, at jeg paa flere Steder „taler haant“ om „de gamle og i Practiken erfarne Folk“, maa jeg gjøre alvorlig Indsigelse. Jeg bøier mig dybt for den sande og virkelige Erfarenhed; men der gives Folk, som kunne reise Verden om og see meget, men erfare intet, og erhverve sig der for hverken Erfaring eller Erfarenhed. Saadanne Folk er det uidentvivl, som have indgivet „den beskedne Forfatter“, hvad han igjen har lært fra sig om Slingning og Afbarkning, skadelige Ringe, Fibrernes Løben op og ned i Træet m.m., og kun dem har jeg sigtet til.

Med Henpegning paa formeentlige Synder mod Grammatiken, anfægter han mig tillige for Udskilligt, som er Grammatiken uvedkommende. Uden at ville disputere om, hvorvidt den Tilstand, hvori Træet befinder sig om Vinteren, betegnes rigtigere ved „No“ end ved „Hvile“, maa jeg anmærke, at efter hvad der egentlig sigtes til, nemlig Vegetationens midlertidige Ophør, synes „No“ ikke at være saa ilde valgt; men jeg ind-

rømmer, at „Hvile” maaskee er, efter Talebrugen, bedre, end: skjøndt det forekommer mig, at man ved Hvile forudsætter foregaaende Anstrængelse, som vel ikke kan tillægges Træet. Hvis „forfryser” ikke er dansk, som han siger, saa maa han afgjøre dette med Videnskabernes Selskabs Ordbog. Jeg troer at have brugt dette Ord rigtigt i den Betydning at fryse for stærkt — om Gafterne i Træet nemlig, naar de tage Skade af Frost. „Pori”, som han er misfornøiet med, er, efter hvad jeg veed, ligesaa brugeligt som „Porer”. Den Tænkereg — Pag. 226 — han holder sig op over, findes anbragt paa rette Sted, Pag. 34, i de særskilte Aftryk af Afhandlingen, af hvilke han maaskee selv har et Exemplar. At Correcturen er bleven overseet i de øvrige Aftryk, kan jeg ikke gjøre ved. Hvor de andre Tænkeregter, som efter hans Mening „ikke give et skjønt Udseende”, ere anbragte, siger han ikke, og jeg kan ikke opdage det. I Øvrigt feiler han, naar han troer her at have udøvet Gjengjeldsens Ret imod mig. Jeg har ikke indladt mig paa Grammaticalia, men kun, hvor jeg var nødt til at citere Forfatteren, betegnet hans Skrivemaade saaledes, at den ikke kan ansees for min, og dette troer jeg i al Fald at være mere forsvareligt, end de Forandringer, Recensenten har tilladt sig i Citater af min Afhandling, hvorved Meningen paa flere Steder er bleven forstyrret, til Exempel Pag. 5, hvor han giver Tømmersøgeren „et nogenlunde Die” istedetfor „et nogenlunde sikkert Die”.

Hvad frem for alt synes at have bragt Recensenten i Harnisk, er de forhen nævnte Citater af fremmede Forfattere, han troer at jeg har givet min Afhandling alene til Prydelse, og som han „i Almindelighed ikke ynder”. Heri maa det tale til min Undskyldning, at jeg ikke ventede at falde i Hænderne paa en saa vanskelig Recensent, og i al Fald ikke kunde vide, hvad der behagede ham, sælgelig heller ikke kunde lægge an paa

at fortjene hans Yndest ¹⁰⁾. „Et er” — siger han i sin Jvren mod Citaterne — „hvad der tilkommer et større udtømmende „Bærk, og et andet den mindre Afhandling; for denne bliver „det vanskeligt, indenfor dens snevre Grændse at behandle „Sagen saaledes ab ovo, uden at faae Anseelse af Affectation”. Men jo mere sammentrængt Afhandlingen er, desmere, synes mig, er det passende at henvise til de afbenyttede Kilder, for at Læseren, om han har Lyst, kan søge i dem, hvad han mueligen ikke finder behandlet omstændeligt nok. Jeg troer derfor ogsaa, at, om der ellers ikke er noget ved min lille Afhandling, saa kan den dog være nyttig som et Slags Vejviser for dem, der ville trænge ind i den omhandlede Materie. Hvorfor jeg ikke — ligesom Andre i deres smaae eller store Afhandlinger — skulde tage de Gamle med, indseer jeg ikke, altsundt jeg hos dem havde fundet god Underretning om endeel af hvad der udgjør Tvistsens Æble ¹¹⁾. At jeg har meddeelt Citaterne i de vedkommende fremmede Sprog, er netop med særdeles Hensyn til det Publikum jeg troede at skrive for. De levende Sprog genere Ingen i dette Publicum; og jeg troer altid, at den, der forstaaer et fremmed Sprog, læser hellere hvad Originalt deri forelægges ham, end en Oversættelse deraf. Hvad de latinske Citater angaaer, saa ere de ikke, som Recensenten siger, i den ham egne Beltaalshed, meddeelte i uoversatte Stumper; — jeg har, efter mit Skjønnende, tillige deels leveret dem i taalelig god Fordanskning, deels saaledes angivet Meningen, at denne

10) Nu derimod, da jeg veed hvorledes han vil have det, og tillige, af hvad han citerer af fremmede Forfattere, seer, at han har sine gode Grunde til at foretrække Modersmaalet, nu skal jeg foie ham ved at fordanske, saa godt jeg kan, hvad her maatte foreskalde af slige Citater.

11) Om Gavnligheden af Træets Udtørring paa Roden, naar det er bestemt til Bygningstømmer f. Ex.

ikke kan forfeiles. Paa det Sted nemlig Pag. 201 og 202 — det særskilte Aftryk Pag. 9 og 10 — hvor det kunde synes, at jeg ikke har holdt mig nær nok til Texten, er desuden tilfældigviis henviist til Evelyn, som har leveret den anførte Sentents paa Engelsk, og hos hvem altsaa den, der ikke maatte være fyldestgjort ved min Forklaring, kan blive hjulpen, om han behøver det.

Den Euvl, Recensenten, paa Grund af hvad han siger at have hørt ymte om, synes at nære om min Evne til at benytte de citerede Steder af Plinius i Originalsproget, skal jeg være villig til at føre ham ud af, saasnart han finder for godt at nævne sig, imod at han da paaviser den unge Mand, som han efter et foregivet Nygte, hvis urene Kilde vist er ham meget nær, fortæller at skulle have „leveret de latinske Uddrag af „Plinius”.

Det er ellers paafaldende, at han angriber mig saa heftigt for formeentlige Synder, som han dog selv gjør sig skyldig i, og det paa en Maade, som i al Fald er mindre forsvarlig: Han holder sig op over mine Udskrifter af Plinius og Vitruvius, hvoraf jeg dog for det Meste har tillige givet Contentum paa Dansk, og han slaaer om sig med uoversatte latinske Glosser; han vil gjøre mig til en slet Patriot, fordi jeg har meddeelt rigtige Udskrifter af nyere fremmede Forfattere, og han byder sine Læsere et Slags Fransk og Tydsk, der ikke synes at passe for en Kritik, der „egentlig er bestemt for et „litterairt Blad” ¹²⁾ — ei at tale om det halvengelske Udtryk

12) F. Er. Pag. 10 og 14 „le charpente” for la charpente; „a b battus” for abattus; „des gros vers blancs” for des gros vers blancs „Alsa c o” for Alsace; „dans les forêts” for dans les forêts mêmes, hvilket sidste Ord ikke kan udelades, uden at forstyrre Forfatterens Mening; „des methes aquatiques” for des menthes aquatiques; „la philoselle” for de la philoselle;

„vor sublunary Klobe" hvormed han titulerer Jordkloden; han føler sig paa egne og Andres Begne fornærmet over at jeg — til Overflødighed, det kan ikke nægtes — har betegnet „Grøden" næiere ved at tilføie „germen", og han fortolker — til endnu større Overflødighed — sit „Cavilleren" baade paa Latin og paa Dansk, og det i samme Øieblik han affecterer at vide Beskeed om, hvad der gjelder for Videnskabernes Domstol.

Hvad Lov og Ret er i Videnskabernes Rige, tør jeg, som en Fremmed i samme, ikke disputere om. Jeg forestiller mig imidlertid, at ligesom dets Borgere selv ere ubundne af Laugsvæsen, saaledes indrømmes det ogsaa den Fremmede at gjøre et hvert Brug af sine faa Kundskaber, hvorved Ingen fornærmes, og tages ham ikke ilde op, om han endnu er Discipel i Sprog og Videnskab, naar han kun anvender deraf, hvad han nogenlunde forstaaer, og Intet forfuser. Jævrigt slaaer jeg min Lid til, at om jeg nogensinde nyder den Ære at møde for Videnskabernes Domstol, min nærværende barste Recensent eller hans Lige da ikke kommer til at beklæde Retten.

Endnu maa jeg, førend jeg berører Sagens Realitet, forudskikke den Anmærkning, i Henseende til det, Recensenten har

etc. etc. Pag. 11, 13 og 16 „einer verhältnismässige natürliche Mischung" for einer verhältnismässigen natürlichen Mischung; „erhalten" for erhält; „unterhält" for unterhält; „eine gemässigte Art" for eine gemässigte Art; „der kleinere Steine" for der kleineren Steine; „erleichtert" for erleichtert; „das Eindringen in der Tiefe" for das Eindringen in die Tiefe; „Wurzeln" for Wurzeln; — Grund (Kieselgruud) gjør han Pag. 11 til Grund, som stet ikke er Tydsk, og Pag. 13 til Grund; etc. Jeg skulde ei have udhævet disse Ubetydeligheder, hvis ikke Recensenten, ved sin arrogante Læremestertone opfordrede dertil.

paadigtet mig om Skovgrunden og Træet paa Roden, at denne Deel af Materien unægtelig hverken hos mig eller hos dem, jeg her har at bestille med, er i de bedste Hænder. Den første Forfatters Indsigt og Erfaring var unægtelig meget indskrænket; — jeg staaer ogsaa, uagtet al min Umage for at faae Kundskab om hvad der angaaer Egetræet, endnu langt tilbage; — og Recensenten veed, efter hvad jeg kan skjønne, ikke synderligt mere end hans Client. Jeg, for min Deel, skulde derfor ogsaa, i Erkjendelsen af min Svaghed, vel have vogtet mig for at omhandle hine Gjenstande, dersom jeg ikke havde fundet Forfatterens „practiske Bemærkninger“ derover, at være saa upaalidelige, at jeg ikke troede at burde forbigaae dem med Tausshed, og jeg skulde ligeledes nu holde mig tilbage, hvis jeg ikke var nødt til at oplyse Recensentens Mistydninger.

Naar jeg har sagt, at ved „sæde og fugtige Steder“, paa hvilke Forfatteren lader Egetræet være hurtigere op til Modenhed, vel ikke kan forstaaes andet, end Mose og sumpige Grunde, som i kortere eller længere Tid af Aaret staae under Vand, og efter Vandets Afløb eller Bortdunstning aldrig blive tørrere, end at der efter et godt Spadestik syder Vand op, som samler sig paa Bunden af Hullet, saa kan vel derimod indvendes, at en Plet Jord kan være sidd og fugtig uden derfor at være en Mose eller en sumpet Grund, og jeg tilstaaer, at jeg ved at bruge disse Benævnelser, er bleven mindre tydelig; men dette svækker imidlertid ikke Rigtigheden af den paafølgende Forklaring om den Grad af Vædske, saadanne „Steder“ maae antages at indeholde; ligesom det heller ikke gjør nogen Forandring i den af mig yttrede Mening, at naar, efter alle Forstkyndiges Erfaring, den Jordbund, hvorpaa Egetræet skal trives godt, ikke bør have mere Fugtighed end der hører til, for at den kan kaldes frisk, saa kan dette Træ ikke antages at være „hurtigere op til Modenhed“ paa Steder, der ere saa vædskefulde, at de

med Joie kunne kaldes „søde og fugtige“. Hvad Recensenten har anført, for at forsægte den modsatte Mening, grunder sig altsammen i Misforstaaelse af hvad han derom har læst saavel hos fremmede som hos danske Forfattere. Du Hamel har, ved at omhandle des terres aquatiques et marécageuses (vaad og marssagtig Jordbund), udtrykkelig sagt, at en saadan Jordbund kun er tjenlig for Piletræet, Elletræet, Poppelen og Lindetræet; tilføiende, at endog disse Træer blive af bedre Bessaffenhed, hvor Vandet har Afløb. Han har endvidere sagt om Træer paa en saadan Grund, qu'ils croissent promptement et qu'ils parviennent à une haute taille (at de vore hurtigt og opnaae en høi Væxt), men at de vore „hurtigere“ taler han intet om. At Recensenten ikke kan begribe, hvorledes jeg har kunnet ansee det for uvist, om du Hamel her tillige mener Egetræet, gjør mig meget ondt; Sagen er simpel: Du Hamel nævner, som ovenfor viist, ikke Egen blandt de Træer, for hvilke han alene finder den omhandlede Jordbund tjenlig, og jeg troer ikke, at man er berettiget til ligefrem at udvide hans Mening til hvad der er aldeles fremmed for hans Ord. Længere hen i samme Artikkel yttre han, hvad Recensenten paa sin Maade citerer: une partie des bois de chêne, qu'on appelle à Paris, bois de Hollande, sont abattus en Alsace dans des terrains gras et humides, ou dans les isles du Rhin. On sait que ces bois ne valent rien pour la charpente Ces bois tendres et poreux sont sujets à être attaqués par les vers; et dans les forêts mêmes on les voit souvent percés par de gros vers blancs qui se métamorphosent en une espèce de scarabée, qu'on nomme capricorne¹³⁾; men Recensenten

13) Endeel af det Egetræ, man i Paris kalder hollandsk, hugges i Elsas paa leret og fugtig Jordbund, eller paa Perne i Rhinen; man veed, at dette Træ ikke er godt til Bygnings-tømmer — — — Dette sprøde og porøse Træ angribes

maa, ved ogsaa at paabejaabe sig dette til Beviis for at Egetræet paa „silde og fugtige Steder“ voxer hurtigt, enten ikke have begrebet eller ikke villet begribe Meningen; thi du Hamel siger her, som Enhver kan see, ikke et Ord om Hurtighed i Væxten. Hvor Egetræet, efter du Hamels Mening, voxer hurtigere end paa en fugtig Grund, har jeg i min Afhandling berørt; jeg tilføjer hans egne Ord i Article V. om den kraftige og frugtbare Jordbunds Indflydelse paa Træerne: *il résulte que ces arbres croîtront fort vite, et que malgré ce prompt accroissement, ils ne laisseront pas d'être très bons, la quantité de la sève ne nuisant à la qualité du bois, que lorsqu'elle est trop aqueuse et trop dénuée de substance gélatineuse* ¹⁴⁾. Hverken i John Knowles's *Uttring: the low marshy grounds* (Marsslande, og ikke silde og fugtige Grunde, som Recensenten mener) *produce trees quick of growth* (frembringe Træer af hurtig Væxt), eller i Fleischers: at han har seet Egetræer af anseelig Størrelse i en vaad, feed og let Jord ved Moser og vandrige Steder, eller i v. Burgsdorffs: at man træffer Sommer:Egen ved fugtige Hebdinger og Båndsteder, eller i Schæffers: at han har fundet overordentlig store Ege nær ved Udkanten af en Ellemose, er mindste Tanke om at Egetræet paa „silde og fugtige Steder“ voxer hurtigere op til Modenhed. Recensenten vil, som det lader, ikke agte paa den Forskjel, der er imellem at staa paa „silde og fugtige Steder“ og ved „silde og fugtige Steder“. I sidste Tilfælde kan Ege:

let af Orm, og man finder det endog i Skoven, ofte gjenneboret af store hvide Orme, som forvandle sig til et Slags Torbist, Træbukken kaldet.

- 14) Heraf følger at disse Træer ville vore meget hurtigt, og at de, uagtet denne hurtige Væxt, blive meget gode, da Mængde af Saft ikke skader Træet, uden naar denne er alt for vandet og blottet for klæbrige Bestanddele.

træet være i den fordeelagtigste Stilling, hvad Jordbunden angaaer, da denne ved Afløbet til de nærliggende Jordbyninger bliver skilt ved den overskødige, for Træet skadelige Vådsk. v. Burgsdorff fører til sin ovennævnte Angivelse: i ganske vaade Jordbyninger er Træet af slet Veskaffenhed og bedækket med Mos og Skab, — havde han meent, at hermed tillige var forenet „hurtigere Væxt“, saa vilde han vist ikke ladet en saa vigtig Omstændighed være uanmærket. — Recensenten er saaledes ikke Sandheden tro, naar han erklærer, at „vor Forfatter“ som han kalder ham, er af alle Nysnævnte tilstrækkelig understøttet i sin Paastand, at Egen vører paa sids og fugtige Steder hurtigere op til Modenhed. At Egetræet paa „sids og fugtige Steder“ bliver af slet Veskaffenhed, har jeg aldrig modsagt; det er netop min egen tydeligt udtrykte Mening. Med de Egetræer paa „en fugtigere Grund“, hvilke Lord Bacon foretrak til Skibstømmer som de seieste, er det en anden Sag; thi det er, af den betegnede Egenskab ved Tømmeret, klart, at Tælen hos ham ikke er om den Grad af Fugtighed, der skader Egetræet. Recensenten har benyttet denne Leilighed til at vise sin Kyndighed i Agerdyrkningen, ved at fortælle, at der gives Marker med „sids og fugtig Beliggenhed“ hvor god Sæd avles, især i tørre Sommer; jeg henstiller til kyndige Landmænds Omdømme hvorvidt dette er rigtigt, med mindre at Vandet afledes ved Grøfter, ved hvilken Operation den sids og fugtige Skovgrund da ogsaa kan gøres brugbar for Egetræet, naar der ellers intet er i Veien. Jeg skal endnu ikkun tilføie nogle faa Ord om hvorfor jeg har anseet Forfatterens Bøxen hurtigere op til Modenhed for det samme som en meget frodig Væxt. Hurtighed hentyder her egentlig alene paa det Tidrum, i hvilket Planten skyder sig frem; Frodighed betegner tillige den Kraft, hvormed den i det Hele udvikler sig. „At vore hurtigt op til Modenhed“ forekommer mig derfor at udtrykkes tydeligere og fuldstændigere ved „fros-

dig Vært", og at „vore hurtigere op til Modenhed" sal-
gelig ved „frodigere", eller hvad der bliver det samme, ved
„meget frodig Vært". Recensentens Misforståelse med dette
forandrede Udtryk, indseer jeg ikke at kunne have anden Marsag
end den, at han ikke rigtig har fattet Betydningen, thi ved at
„vore hurtigere op til Modenhed" maa Forfatteren unægtelig
have meent, at Træet snarere end almindelig opnaaer sin
Fuldkommenhed, og mere opnaaes ikke heller ved en meget
frodig Vært.

Begyndelsen til Recensentens Forsvar for den af Forfatter-
ren anbefalede Skovgrund, er saa besynderlig, at jeg ikke kan
nægte mig at optage den heel og holden. „Den stenede
„Jordbund", hedder det, „hvormed Justitsraaden siger at
„det ikke gaaer Forfatteren synderligt bedre, er ligesom Fore-
„gaaende fortolket vrangt som urigtig Anviisning".
Efter denne Fortælling om, at en Jordbund kan fortol-
kes, og at den kan være en Anviisning, meddeler han,
paa sit eget Slags Tydsf, noget af v. Burgsdorffs Beskrivelse
af en god Skovgrund, og finder, at dette „stemmer ret godt
overeens med Forfatterens Beskrivelse". Derpaa anfører han
Forfatterens Ord: „Paa en fast af Jord og Leer, med Sand
„og smaae Stene blandet, høitliggende Grund voxer
„Egen vel langsommere, men den naaer en høiere Alder og er
„af et bedre Bed"; tilføiende at mod dette „i Almindelig-
„hed ikke kan indvendes noget"; — siden optager han
hvad han kalder min Forskrift: „en Blanding af Leer, Sand
og god Muld: eller Løv-Jord¹⁵⁾, og siger, at denne „næsten
bogstavelig er den samme som Forfatterens"; men
omfider gaaer han til Beljendelse og indrømmer, at Forfatteren
burde, af sin Forklaring om Jordsmonnet, have udeladt de

15) Efter de paa vedkommende Sted i min Afhandling paabe-
raabte Forfattere.

tvende Egenstaber „fast" og „høitliggende", da disse som han siger, „ere imod at Træer voxer hurtigt og „opnaaer den Størrelse, som i en fordeelagtig „gere Bund og Beliggenhed". For at tilveiebringe den formeentlige Overeensstemmelse imellem Forfatteren og v. Burgsdorff, er af dennes Beskrivelse ikke taget mere med, end Recensenten har fundet sin Regning ved. Det tilsigtede Sted hos v. Burgsdorff lyder saaledes: „Was eigentlich bey uns (im Forst: „haushalte) unter Mittelboden verstanden werden soll, bestehet „in einer verhältnißmäßigen, natürlichen Mischung von Sand „und Leimen, mit oder ohne Dammerde". Han tilføier: „Seine mehrere oder mindere Güte für Eichen und „für alle Gewächse, bestehet in der mehreren oder weni: „gern Dammerde"¹⁶⁾; men denne sidste Tirade har Recensenten aldeles udeladt. Ligesom der nu i den anførte Beskrivelse ikke nævnes Stene, saaledes viser v. Burgsdorffs videre Forklaring, at han kun anseer Tilblandingen af Smaaesteen nyttig, hvor Leret er saa fast og bindende, at Massen trænger til at mildnes og blive sfjovere. I det af Recensenten citerede Sted hos v. Burgsdorff: Sobald nicht zusammenhängende Gesteine in solcher Tiefe anzutreffen sind in welche die Wurzeln der Eichen im natürlichen Stande von 4 bis 9 Fuß gelangen sollten; und besonders wenn kleine Steine, Grand, Grus und grober Sand in Letten, Mittelboden und Kleyerde, auch in der Dammschicht eingehüllet sind, so schaden sie dem guten Gedeihen der Eichen

16) Hvad hos os i Forstvasenet egentlig skal forstaaes ved Mid: del-Jordbund bestaaer i en forholdsmæssig naturlig Blanding af Sand og Leer, med eller uden Muldjord. — — — Dens større eller mindre Godhed for Egetræet og for alle Bærter bestaaer i den større eller ringere Mængde af Muldjord.

nichts, ¹⁷⁾ findes endnu mindre Hjemmel for at smaae Stene absolut høre til en god Skovgrund; thi Et er, at en Ting ikke skader; et Andet, at den er til Nytte. Heller ikke, enten hos Schæffer eller hos Unzer, som Recensenten paaberaaber sig, finder han noget Medhold; begge omtale, at Smaasteen kunne, under samme Omstændigheder, som de af v. Burgsdorff angivne, findes og være nyttige i en vis Art af Jordsmon, men de angive dem ikke som væsentlig Bestanddeel af den Skovgrund, der skal bære Egetræer, som „naae en høiere Alder og ere af et „bedre Ved“. Recensenten er saaledes her omtrent i samme Tilfælde som med de fide og fugtige Steder: hans Forsikring, at Forfatterens Beskrivelse af hvad han forstaaer ved en god Skovgrund, „stemmer ret godt overeens med v. Burgsdorffs Beskrivelse“, og at den „næsten bogstavelig er den samme som min“, er ganske urigtig, og man maa saameget mere undres over, at han vover at forebringe disse Urigtigheder, som han selv har gjort opmærksom paa hvormegit Forfatteren afviger fra hvad han forud foregiver ham at stemme overeens med. Hans Beskyldning, at jeg ogsaa her „henter Stof til vidtløftig Demonstration af Ords Fordreielse og Menings Tillægelse etc.“ falder da tilbage paa ham selv, men med det Tillæg, at han ogsaa har givet sig af med at borttage Mening.

For at undgaae Misstyndning gjentager jeg, at jeg aldrig har havt i Sinde at ville deducere, hvad god eller slet Skovgrund er; min Hensigt var og er kun at oplyse, at Egetræet ikke voxer „hurtigere op til Modenhed paa fide og fugtige

¹⁷⁾ Egetræets Væxt stades hverken af sammenliggende Steen, naar disse kun ikke findes i den Dybde, det 4 til 9 Fod høie Træes Rodder kunne naae, eller af Smaasteen, Gruus og grovt Sand, som findes i Leret eller i Muldjord: Laget etc.

Steder", og at „en fast af Jord og Leer med Sand og smaae Stene blandet høitliggende Grund" ikke er den, hvor: paa dette Træ „opnaaer en høiere Alder og er af et bedre Ved"; alt for, om mueligt, at afvende Følgerne af den Mis: viisning, Forfatteren, vistnok imod sin Villie, har givet dem, for hvilke han maa antages at have skrevet sine „practiske Bemærkninger".

Jeg beklager, at jeg først nylig er blevet opmærksom paa den værdige Veterans, M. G. Schæffers danske Omarbeidelse af „v. Burgsdorffs Anviisning til at opelske indenlandske og udenlandske Træarter" 1ste Deel. Kbhvn. 1799. I dette Skrift findes kort og fyldestgjørende Underretning om Skov: grund i Almindelighed, og hvilken Jordbund Egetræet især er tjent med.

Ved at criticere mine Anmærkninger om Egetræet paa Roden begynder Recensenten med at dable mig, som om jeg havde stuffet hans Forventning, ved ikke at sæie, hvad han kal: der „en heel Hoben" til Forfatterens ufuldstændige Anviis: ning. „Jækkun den sædvanlige Modsigelsesaand", siger han, „yttre sig i at anmærke etc.", og derpaa raader han til at sammenholde dette med de „gode Regler for Under: søgelsen af Træer paa Roden", han tilstaaer, at jeg har leveret som Uddrag af flere Forfattere. Recensenten er her særdeles ubillig, thi hvorledes kunde jeg bedre afhjælpe den af mig paa: klagede Mangel, end ved at meddele, hvad jeg i den omhandlede Post havde fundet hos de bedste, mig bekjendte Forfattere. At Reglerne ikke ere af saadant Omfang, at Recensenten vil regne dem for en „heel Hoben", er, synes mig, ikke at dable, thi Korthed er, især ved Reglers Udarbeidelse, en god Ting, naar den ellers er forbunden med Tydelighed og Fuld: stændighed. For Resten har jeg ikke modsagt Forfatteren i denne

Post, men kun gjort opmærksom paa, at han selv har sagt for lidet og paa hans Utydelighed i dette Lidet, hvor han iblandt andet lader „de afbrækkede Grene” endnu findes paa Træerne og være overvoredede, og dog nok mener overvoredede Steder paa Træerne, hvor afbrækkede Grene have siddet; og endnu mindre har jeg været saa urimelig at modsigge mig selv. Naar jeg Pag 204 — det særskilte Aftryk Pag. 12 — har yttret, at et sundt Træ kan i en tætsluttet Skov have en eller flere tørre Grene nederst i Kronen, og Pag. 207 og 209 — det særskilte Aftryk Pag. 15 og 17 — at det er Tegn paa Svaghed hos Træet naar Grenene i Toppen begynde at tørres og bevoredes med Mos, men at enkelte tørre Grene nede i Kronen skade intet, saa er der ingen Modsigelse; hvorom Recensenten sandsynligvis ogsaa kun har faaet Idee ved af sit Citat at ubelade Ordet „nede”.

Hans Befjendelse, ved Tilbagegangen til Egetræets Alder, at han har været for videløstlig, kan jeg intet have imod, og hans derpaa følgende Trubsel med „Skriftens Ord” tager jeg mig ikke af; men hans Erklæring, at han ikke vil „estergive mig nogen aabenbar Modsigelse”, og at det er ham „for trættende at sammenholde mine Ord med Forfatterens, for at vise Fordreelsen og den vrangne Udtydning, jeg giver disse”, kan jeg ikke lade saaledes gaae hen. Forfatteren siger om Egetræets Alder: „det er med Træet som med alle Væxter, det tiltager „i Væxt og Styrke indtil en vis Tid, fra denne af: „tager det og taber af sine gode Egenskaber”; og videre: „Den „lange Nække af Aar, som Egen behøver til at naa sin Modenhed (man antager nemlig, at naar den voredes paa den, for „denne Træart bedst passende Jordbund, behøver det 150 til „200 Aar) gjør, at man vanskeligt kommer til nogen bestemt „Kundskab om dens rigtige Opelsning”. Da nu ved Træets Modenhed ikke kan forstaaes andet, end dets højeste Fuldkom-

menhed i Væxt og Styrke, og da Forfatteren siger, at fra den Tid Træet ophører at tiltage i Væxt og Styrke, tager det af etc., saa maa han vel ogsaa have meent, hvad der i og for sig selv heller ikke er urigtigt, at naar Træet har naaet sin Modenhed, saa begynder det at tage af og tabe i sine gode Egenskaber¹⁸). Men enhver Tvivl om hans Mening hæves ved hans derpaa følgende Forklaring om Egetræets Udseende efter Fældingen, hvor han nemlig angiver, at naar det har staaet over Tiden for dets Modenhed, saa begynder Marven, som først anstiftes, at faae en bruunagtig Farve¹⁹), og at, naar det har staaet længere Tid efter dets Modenhed, saa aabner Marven sig hele Træet igjennem og begynder at forraadne; er Meningen ikke her, at det overmodne Træ efterhaanden tager af og taber i sine gode Egenskaber, saa tilstaaer jeg, ikke at kunne fatte den. Recensentens Spørgsmaal om hvad Forskjel der er paa Forfatterens Ord (om de 150 à 200 Aar) og det jeg har anført af Hartig: „Bey durchaus günstigen Umständen erlangt die „Trauben-Eiche in 180 bis 200 Jahren ihre oeconomische Hauptarbeit im Hochwalde“ kunde han sparet, naar han havde subtraheret 150 fra 180, og i Øvrigt forstaaet Hartig, som mener, at Træet i den betegnede Alder er efter forstøeconomiske Regler tjenligt til Hugst, uden derfor at have opnaaet sin højeste Fuldkommenhed eller Modenhed. Han er her atter bleven forvildet ved at springe over, hvad der ikke behagede ham, det nemlig, jeg har anmærket efter Hartig: at Egetræet lever og vover endnu meget længere (end 180 til 200 Aar) og efter v.

18) En Stillestaaen i Naturen lader sig ikke tænke; Tilbagegangen følger, i hvor umærkelig den end maatte være, umiddelbart paa Fuldkommenheden. v. Burgsdorffs Versuch einer Geschichte vorzüglicher Holzarten, 2ter Theil Pag. 146.

19) Herom videre paa sit Sted i det Følgende.

Burgsdorff: at det opnaaer sin Fuldkommenhed i en Tid af 300 til 400 Aar. Det han citerer af John Knowles hører ikke herhid, da denne Forfatter ikke taler om Træets Modenhed. Hans nye Theorie, at ved Modenhed ifkun forstaaes Træets fulde Væxt i Høiden, strider mod Betydningen af Ordet Modenhed, ligesom den heller ikke finder Hjemmel i v. Burgsdorffs Forklaring om hvorledes Træet udvikler sig til Fuldkommenhed: „Vey häufiger Befruchtung und „Fruchtbringung im männlichen Alter läßt der rasche Wachsthum „in die Höhe allmählich wieder nach; welches gewöhnlich zwischen „60 bis 70 Jahren ihres Alters geschieht; der Baum ver-
stärkt sich aber dagegen auch in allen seinen Theilen etc.²⁰⁾. Hans Uttring, at man kun har „enkelte Exempler paa at Træer af højere Alder end 200 Aar findes i aldeles sund Tilstand“, strider, som vel er, imod Erfaring; i Øvrigt hører den „aldeles sunde Tilstand“ ikke ligefrem med til Spørgsmaalet om, til hvilken Tid Træet kommer til Modenhed. — Jeg troer saaledes at have godtgjort: at jeg hverken har misforstaaet eller fornærmet Forfatteren ved at tillægge ham den Mening, at Egetræet tager af og taber i sine gode Egenskaber fra den Tid, det er kommet til Modenhed (høieste Fuldkommenhed) saavel som ogsaa: at han feiler ved at antage, at Træet opnaaer denne Modenhed i 150 til 200 Aar. Recensenten er sølgelig ogsaa her gaaet Sandheden forbi, ved at sigte mig for „aaabenbar Modsigelse“, „Fordreilse“, vrang Udtydning“ og „uhjemlet „Tilsætning“. Til hans overflødige Anmærkning, at jeg

²⁰⁾ Naar Træet har naaet den Alder, i hvilken det er fuldkommen frugtbarende, ophører efterhaanden den raske Væxt i Høiden, hvilket sædvanlig skeer imellem dets 60de og 70de Aar; hvorimod Træet fra den Tid tiltager meer i Forlighed og Styrke.

„langt fra har udtømt Materien” svares, at jeg netop fordi jeg ikke havde udtømt denne Materie, har henviset til de af ham nævnte Forfattere og mange flere.

I Henseende til Fældingstiden gaaer han temmelig fredelig tilværks; derimod falder han over mine saa Bemærkninger mod visse Dages Udvælgelse til Fældingen, efter Maanens Stilling, og bevæger sig saa underligt imellem saakaldet „Stærkaand”, natlig Vandring i Maanenskin, „Besparelse for Lygtevæsenet”, „Beregninger af Høi: og Lav:Vande”, „Hammersælgersker”, „Troe paa mystisk Sammenhæng”, „Grubleriers visse Frugt” m. m. at jeg ikke tør forsøge paa at føre ham ud af dette Virvar, og skal derfor kun opholde mig et Øieblik ved den ikke uvigtige Underretning, han i Slutningen meddeler om sin Sundhedsstilstand. „Vi derimod”, siger han, „som igjennem „vort natlige Bindue ofte hilses af dens (Maanens) milde „Straaler, vi som lide selv, nu og da, af nysnævnte „Svagthed, vi vove ikke at yttre anden Dom, end den, „Evelyn giver, etc. Hvad han egentlig liber af, maa jeg lade uafgjort, da den „nysnævnte Svagthed”, han tillægger sig, besynderligt nok, ikke er nævnt; men at Svagheden er af et eget Slags, og at han „nu og da” virkelig befinder sig ilde, kan man see af hans Maade at forklare sig paa.

Efter en kort Commentar over den af Schæffer omtalte partielle Afbarkning, som Recensenten finder at have nogen Lighed med den af Plinius og Vitruvius anbefalede Incision i Træet selv, yttre han, at jeg ikke med Høie kan kalde det dristigt af Forfatteren, at han har erklæret sig imod Afbarkningen. Jeg maa her bede erindret, hvad Recensenten synes at have glemt, at Forfatterens Forskrift lød som om Træet kunde afbarkes efter at det var flinget;

for den, der ikke er bedre underrettet om hvad Afbarkning og Oslingning er, synes mig endog, at det er meget dristigt at erklære sig enten for eller imod Afbarkningen. Recensentens Spørgsmaal, om jeg „virkelig skulde være af dem, der „finde det dristigt, at Nogen tør være af anden Mening end deres“, besvarer jeg, i ethvert Tilfælde som det her anførte, med ja.

Istedet for at rykke ud med „et og andet“ som han siger at kunne „indvende imod min Beskrivelse over Træets Tilstand om Vinteren“, jager han atter efter Modsigelse, og troer at finde denne i hvad jeg har yttret om Træets Safter. Foruden at det Lidet, jeg har havt at sige, er i det Væsentlige grundet paa de bedste mig bekendte Forfatteres Meninger, saaledes som jeg har forstaaet dem, har jeg i den tilføjede Note erkjendt, at jeg i denne Punkt, ved nærmere Undersøgelse, mueligen vilde komme til bedre Kundskab ²¹⁾; saa at om endog min „Troesbekjendelse i denne Artikkel“, som Recensenten

21) v. Burgsdorff troer, at Safftængden i Træet formindskes henimod Vinteren; Th. Thomson antager det Modsatte. Naar jeg har vovet at yttre en anden Mening, end disse store Mænd, saa er Grunden dertil, at jeg ikke kan tænke mig hvorledes nogen Tomhed i Safftarrene skal kunne finde Sted under Vegetationens regelmæssige Gang; men antager, at disse Kar stedse maae være fulde; at Safterne fortyndes og udvide sig ved Varmen i samme Forhold som Karrene og Træets øvrige Bestanddele udvide sig, og omvendt fortætte sig i samme Forhold som Træets Masse ved Varmens Aftagelse og Kuldens Indtrængelse sammentrænges. confr. du Hamels Forsøg over Forskjellen imellem Træernes Tykkelse om Vinteren og om Foraaret; de l'exploitation des bois 1re partie pag. 323—337, og v. Burgsdorffs Versuch einer vollständigen Geschichte vorzüglich der Holzarten, 1ster Band Pag. 137 og 228 etc.

kalder mine Yttringer, ikke findes at være tilfredsstillende, dette da ikke er mere, end hvad jeg har gjort opmærksom paa Mueligheden af. Men selv i det Tilfælde, at Sagen virkelig gaaer mig imod ved høiere Paakjendelse, troer jeg dog, at Recensentens Beskyldning for „aaabenbar Modsigelse“ deri: „at „Træet ikke har færre Gaster om Vinteren end om Sommeren“, og „at Gasterne om Vinteren fortætte sig“, ikke vil finde Medhold. At der i Øvrigt, som Recensenten siger, ikke er „den største Klarhed i min Plantephysiologie“, er ligesaa vist som at han ikke er istand til at dømme derom. Den største Klarhed i denne Videnskab bliver kun Gaa til Deel; en ringe Grad deraf er det Høieste, jeg tør stræbe efter.

Om jeg end vilde sæie Recensenten i at „antage opbugget for en Trykfeil istedetfor ombugget“, saa var Forfatteren dog ikke dermed hjulpen, da Rydning af Træer heller ikke kan betegnes ved „Ombugning med Roden“. Recensentens Beflagelse, at „ikke heller tillades Forfatteren her at have Mening“, er uden Grund. Jeg har aldrig erklæret mig imod, at Forfatteren vilde have Mening, men kun oplyst, at Meningen kunde have været bedre i endeel af hvad han har sagt. Ved hans Forklaring, at „Rødningen har til Hensigt at skaffe sig saa meget Længde af Rod:Enden som mueligt“, anmærkes, at Fordelen ved Rydningen i de fleste Tilfælde bliver liden eller ingen, da Rod:Enden endog paa Træer af Middelsørrelse, som oftest har saadanne Feil, at det Stykke, der har været under Jorden, og mere til, dog maa frastjæres. At „Omstændighederne nu og da sætte uovervindelige Hindringer for denne Maade at fælde paa“ er ikke mine Ord, endskiøndt Hindringerne i en stræng Vinter kunne være store nok. Hvad jeg har sagt er rigtigt, nemlig at Rydning mindst finder Sted ved sjældne Værter, fordi man ikke altid har det i sin Magt at faae

Træet kasted til nogen vis Side, hvilket dog dets Skabning som oftest gjør nødvendigt. Ved sjeldne Bærter forstaaes nemlig ikke i Almindelighed, som Recensenten mener, saadanne Træer, ved hvilke Længden er Hovedsagen, men fornemmelig Træer, som enten have betydelig Bugt, eller svære udstaaende Grene, som ere af særdeles Vigtighed ved Anvendelsen, og hvis Beskædigelse i Faldet man er mindre sikker paa at forebygge naar Træet ryddes, end naar det paa den almindelige Maade sælbes.

Med Forfatterens Forverling af Marv og Kjørnetræ, naar han siger, at „i Marven maa ingen Skjører findes, og „at den ei maa være mat eller brunladen“, har det sin Rigtighed; at Kjørnesskjører, som jeg har anmærket, ogsaa kaldes Marvskjører, fordi de stundom krydse den næsten usynlige Plet, hvor Marven har siddet, eller udgaar fra den, gjør ingen Forandring heri. Men har Forfatteren feilet ved at sige Marv og mene Kjørnetræ, saa gjør Recensenten det ikke bedre ved sit saakaldte „Hjerter-Kjørnetræ“, der ogsaa skal være det samme som Marv. De af ham paaberaabte Lømmersfolk, hos hvilke han har lært denne nye Benævnelse, have ikke meent ham det godt.

At Recensenten ikke indseer hvad Urimelighed jeg finder i Forfatterens Ord om Træets Udseende, kan jeg neppe troe. Forfatteren siger Pag. 376: „afhugger man paa Træ som i „kortere eller længere Tid har været skovet, hvidt og her „Spaaner, og det da viser sig „lyst og hvidbrunt“, saa „ansees det for godt etc.“ og Pag. 277: „Ved Sidehugning „bør Træet vise sig med en eensfarvig grøaguel „Farve“. Taler han nu, som Recensenten troer, men uden al Hjemmel, i sidste Tilfælde om „nyssældet Træ“, saa er det jo ogsaa vist, at Træ, som i kortere Tid har været skovet, heller ikke kan have været længe sældet, og Forfatteren, som paa

et andet Sted har villet betyde os, at Fældning og Skovning er et og det samme, siger da hverken mere eller mindre, end at Træet, kort efter at det er fældet, skal baade være „lyst og „hvidbruunt“ og have en „eensfarvig graaguul Farve“. Forfatterens Udtryk „Portere eller længere Tid“, har Recensenten gjort om til „længere Tid“, og ved denne Forandring netop viist, at han ret godt indsaar hvori Urimeligheden laae. Den Overeensstemmelse, han finder imellem Forfatterens besynderlige Forklaring og hvad jeg har anført om Egevedets Farve, Pag. 230 — det særskilte Aftryk Pag. 38 — vil han søge forgiæves naar han seer sig rigtigt for. Det samme gjelder om den paaftaaede Lighed imellem Forfatterens og min Beskrivelse af Knaster.

At det er Recensenten „ubegribeligt“, at jeg ikke har seet „Egetræe, som falder i det Mørkebrune med røde eller brune „Aarer i“, kommer deraf, at han atter har forandret Meningen, ved nemlig at indskyde „falder i det Mørkebrune etc.“ istedetfor „mørkebrunt med røde eller brune Aarer i“, som er Forfatterens Ord. Om dette sidste Slags Egetræe har jeg sagt, at det ikke forefalder i Handelen, og jeg gjentager dette, indbydende Recensenten til, om han kan, at anskaffe et Stykke deraf for min Regning, til Prøve. Vi kunne da bedst faae at see, om der er den af ham paaftaaede Lighed imellem dette „mørkebrune Egetræe med røde eller brune „Aarer i“, og det, der er stamrødt eller rødulmet.

Forfatteren siger rigtig nok, som Recensenten anmærker, stambrun eller stamrød, ved at nævne disse Egenskaber som Feil ved Træet; men han tilføjer, hvad Recensenten har udeladt, for ogsaa her at faae Meningen efter sit Hoved: „thi Stambrunhed er en begyndende Forraadnelse ved Træer etc.“; og viser derved, at han egentlig mener stambrun og ikke stamrød.

Stedetfor at „affectere“, som Recensenten kalder det, at jeg ikke forstod, hvad Forfatteren meente ved „stambrun“, har jeg tydelig tilkjendegivet, at Stambrunhed slet ikke betyder noget, som Feil betragtet, og dette vedbliver jeg uagtet den Hjemmel for det Modsatte, Recensenten har fundet i „enhver Tømmersmands-
„lærlings Forsikring“: at „Benævnelsen stambrun er
„ligesaa almindelig blandt Tømmersfolk som stamrød“.

Recensentens Ytring, „at der var Grund til at afholde
„sig fra Riv om saadanne Ubetydeligheder som de: om gr a a:
„gul eller hvidbrun, stambrun eller stamrød er det
„rette Udtryk etc.“, giver jeg ham forsaavidt Ret i, som Riv
altid er en slem Ting; men for Resten er Gult, Bruunt og Rødt
saa let at skjelne imellem, at dertil ikke, som Recensenten me-
ner, behøves synderlig Øvelse; og Forskjellen er, for en Tøm-
mersøger, ingen Ubetydelighed. At „Træet neppe er-
holder den matte røde Farve før det er i sidste Stadium af
Opløsning“, har Recensenten formodentlig ogsaa erfaret hos sine
ovennævnte Hjemmelsmænd.

Da Recensenten ved at yttre Formodning om, at jeg har
forverlet vrampet med vederbugtig eller esbugtig, dog kommer til det
samme som jeg, nemlig at Planken bliver vrampet, naar den
er skaaret over Traaden, som Skibbyggerne kalde det, saa bort-
falder Formodningen om Forverling, saavelsom hans videre over-
flødige Forklaring, af sig selv.

At „Forfatterens naturlige Forklaring af Speil“ heller ikke
finder mit „Bifald“, som Recensenten siger, lader jeg være hvad
det er; men at jeg „tager deraf Anledning til med sædvanlig
Frihed at spotte ham“, er for meget sagt; thi jeg yttrede kun
min Forundring over, at Forfatteren ingen Sibrer kunde
see i Speil; Sibrerne. At Recensenten finder min Forklaring
kunstig, og Forfatterens: at „Speil er blanke Steder, hvori

„ingen Fibrer sees”, naturlig, og at han foretrækker denne, fordi „det er ham bekjendt, at Tømmermænd kalde de blanke „Steder, der under Tilhugning vise sig paa Tømmerets Sider, „for Speil”, dette undrer mig ikke.

Hvad jeg har sagt om Forfatterens Kjendetegn paa Træet efter Lugten, er, som Recensenten rigtig anmærker, i samme Tone som det, jeg har yttret om Spillet ²²⁾. Forfatteren angiver, at det syrligt lugtende Træ er det bedste efter de Flestes Mening, men tilføjer, at den meget stærke Lugt ikke er noget godt Tegn, hvad enten den er syrlig eller sødagtig. Da han saaledes hverken ynder den skarpe syrlige Lugt, der ellers ansees for en god Egenskab ved Træet, og det jo mere den er reen og skarp, eller den sødagtige Lugt, saa synes mig, at de Udtryk, hvormed jeg i Afhandlingen har betegnet hans Mening, ere ganske rimelige.

Det er urigtigt, naar Recensenten efter det Anførte om Lugten tilføjer, at jeg „nu slipper vor Forfatter”. Jeg har længere hen i Afhandlingen sagt Forfatteren Adskilligt, som Recensenten nok har havt sine Grunde for ikke at indlade sig paa — ei at tale om hvad han har oversprunget i det Foregaaende.

Hans Paastand at have fulgt mig „Skridt for Skridt”, er saaledes ogsaa urigtig. Om hans dobbelte Hiemed ved dette indbildte Følgeskab, at ville oplyse klart min Vej for Vedkommende og tillige hjælpe paa Forfatteren, maa jeg anmærke, at

²²⁾ I samme Tone har jeg ogsaa omtalt Forfatterens Beskrivelse af Svamp, hans Forklaring om „Vandkant, Hvidved eller Gede (rettere Splinten)”, om Ringenes Beskaffenhed, med mere, som Recensenten har forbigaaet.

jeg ikke finder Spor af andet Lys i hans Critik, end det Maaneskin, han selv bader sig i, paa sine Vandringer og i sit „natlige Vindue“, samt at jeg aldrig har paaastaet, „at Alt, hvad Forfatteren har fremsat er blottet for al Sagkundskab“, men kun oplyst, at en Deel deraf er i det Væsentlige urigtig, og deraf følger ikke at Forfatteren maa anses blottet for al Sagkundskab, hvilket dog nok egentlig er, hvad Recensenten har villet vogte ham for.

At Recensenten iblandt andet har, som han siger, bestræbt sig for at vise, at jeg har „bestridt enhver Ytring af Forfatteren“, kan jeg ikke noksom paaafjønne; jeg fatter kun ikke, hvor al denne Godhed paa eengang kommer fra. De Mibler, han foregiver at jeg har anvendt, for at komme saa vidt med Forfatteren, nemlig: Indskydelse af andre Ord og Udtryk, Ords og Udtryks Udriivelse af Sammenhængen, et andet Anstrøg, en lille Tilfætning, et vist siffigt Snit etc., vedkjender jeg mig ikke; troer derimod at have beviist, at alt dette, paa det siffige Snit nær, netop er hvad Recensenten har betjent sig af. At der er „Pretention“ i mit Arbeide, veed jeg intet af; at det derimod ikke vilde have tabt i Fortjeneste, ved større Gehalt, skulder jeg Sandheden at erkjende.

Endelig slaaer Recensenten Hovedet paa Ømmet, i en besynderlig Fremstillelse af sine Pligter naar han møder en Forfatter, som brammer med Kundskaber, han ikke besidder, etc.etc.: Han troer da at burde „sætte Læseren i Stand til at bedømme efter Fortjeneste, „et Forsøg i den des værre! alt „for ofte heldbringende art of puffing“ vussende derhos ved sin Critik at gjøre opmærksom paa, at om det ifkun var „umodne Udgydelser af en tillidsfuld livlig Attraane efter at bidrage til gavnlig Kundskabs Udbredelse“, saa kan „i Forsøg af „denne Art“ ikke savnes Klarhed, Sindighed, reen og oprigtig

Gavnelyst, og frem for alt Beskedenhed, „uden at volde Skaar
 „i den Afgøelse, Publicum ligesaa retsærdigen og villigen yder,
 „som det er strængt i at forbre den for sig Selv“. Jeg
 maa, for hans egen Skyld antage, at der ikkun under en Min-
 delse af den Svaghed, han siger sig nu og da at lide af, har
 kunnet foresvære ham Ideer som disse: at den saakaldte art of
 puffing kan være heldbringende, og at i Forsøg af
 umodne Udgydelser ikke kan savnes Egenstaber, der netop
 vidne om en høi Grad af Modenhed, m. v.; — og det
 bliver da overflødigt her at undersøge, hvorvidt han ved
 denne Leilighed maatte have havt et eller andet dunkelt Hensyn
 til mig.

J Øvrigt erklærer jeg, at om nogen oplyst og indsigtfuld
 Mand paatager sig at rette hvad jeg kan have feilet i, saa skal
 jeg takke ham, om han end ikke viser mig den Skaansomhed,
 den gode Villie i de fleste Tilfælde tør gjøre sig Haab om; møder
 jeg derimod oftere en unævnt Criticus, der er arrogant nok til
 at ville belære Andre, uden selv at kunne udtrykke sig ordent-
 ligt i Modersmaalet eller afkrive rigtigt hvad han giver sig af
 med i fremmede Sprog, og som, ukyndig i det der handles
 om, kun søger at overvælde mig med Udbrud af sin For-
 bitterelse, saa vil jeg lade ham uændset være Den han er, med
 mindre han skulde gaae saa vidt, at jeg blev nødt til, ved
 lovlig Omgang at vise ham tilrette.

W i b o r g.

Capt. Glasspoole's Fangenskab blandt Ladro- nerne i det Chinesiske Hav.

Meddeelt af ham selv.

Den 17 September 1819 ankrede Compagniets Skib Marquis of Ely under Den Samchowe ved den sydlige Kyst af China, omtrent 12 quart Mil fra Macao, til hvilket Sted jeg blev beordret*), med et af Skibets Fartøier, at bringe Forvalteren og Brevsækken, og tillige at forskaffe en Lods til Skibet. Kl. 5 om Eftermiddagen forlod jeg Skibet med 7 velbevæbnede Matroser, og ankom Kl. 9 om Aftenen til Macao, hvor Brevsækken blev afleveret til Hr. Roberts.

Den næste Morgen Kl. 5, da Ebben begyndte, forlode vi Macao, medhavende nogle Forfriskninger til Skibet samt en af Compradorens Folk, der kunde tale lidet engelsk, og som skulde lodse Skibet ind til Lintin, thi Mandarinerne havde, som en Følge af de sildigste Uroligheder i Macao, forbudet de virkelige Lodser at gaae ud.

Da man, den Tid jeg forlod Skibet, gjorde Anstalter til at lette, maatte jeg formode, at dette nu laa paa Nheden, men da vi vare passerede Cabaretta-Pynten, saae vi det 5 à 6 quart Mil i Læ liggende med Styrbords Halse. Vinden var da N., og det blæste frisk; holdt derfor af efter Skibet, men da vi vare det paa en Rabbellængde nær, vendte det; dreiede derfor til Vinden og holdt efter det. Paa samme Tid kom der en stærk Byge, hvilken i Forening med den haarde Strøm, vi havde mod os, gjorde at vi drev stærkt i Læ, og da Veiret tillige blev meget disigt, tabtes Skibet snart af Sigte.

Vore Bestræbelser for at naae op til Luvart, vare forgæves, og vi holdt derfor af efter et Kystskib, der laa til Ankers i Læ

*) Forfatteren var da Styrmand.

af Cabaretta: Pynten, men da vi vare det paa $\frac{1}{4}$ Mill nær, lettede det og gik Seil, hvorved vi sattes i en meget kritisk Stilling, eftersom der ingen Anker var ombord og havde en læ Kyst, fuld af Klipper for os. Ved at neblægge Masterne, lykkedes det os efter 5 Timers streng Moning at klare disse fra os. Paa denne Tid var intet Skib i Sigte, men da Veiret klarede op, saae vi en Seiler i Læ, reiste derfor Masterne og holdt efter den. Det var Compagniets Skib Glatton. Forgieves gjorde vi Signaler med vore Tørklæder fra Toppen af Masten; disse bleve ei bemærkede, og kort efter vendte Skibet og stod fra os.

Vor Stilling var nu i Sandhed fortvivlet. Natten stundede til — det saae ud til ondt Veir — blæste og regnede stærkt med en svær Søgang — Baaden var læl — vi havde hverken Compas — Anker — eller Proviant, og dreve stærkt ned mod den læ Kyst, som var omgivet med farlige Klipper og beboet af de meest barbariske Sørovere.

Jeg holdt gaaende med smaa Slag for klobsvevede Seil til Dagbrækningen, og blev glad ved at see, vi kun vare drevne meget lidet i Læ fra det Sted, hvor vi havde været om Aftenen. Natten var meget mørk med vedvarende haarde Byger og stærk Regn.

Sept. den 19de. — Ingen Skibe i Sigte. — Henimod Kl. 10 om Morgen blev det stille med stærk Regn og en svær Dønning —; lagde vore Master ned og roede; da vi ei kunde see Land, styrede vi efter Dønningen. Da det klarede op, saae vi at vi under Stillet vare drevne flere quart Mile i Læ. En frisk Kuling, der reiste sig, lod os igien sætte Seil og forsøge paa at naae den luv Kyst, for der at ankre for 6 Geværer, der var bundet sammen til dette Brug; men da vi ingen Veir kunde gjøre mod den haarde Strøm, bare vi af for en Bugt i Læ, og ankrede der Kl. 1 Efterm. tæt under Landet paa 6 Favne Vand — det blæste frisk med svær Regn.

Den 20de. Ved Daggry lettede, i den Formodning, at vi havde Flodtid, og stod over mod den luv Kyst, men fandt, at vi drev stærkt i Læ. Omtrent Kl. 10 opdagede vi 2 chinesiske Fartøier, der styrede mod os; bare af mod dem, og gjorde Tegn for at de skulde komme os paa Preiehold; men da vi nærmede os dem, bare de af, og gik i Læ af Ven. Chineseren, vi havde ombord, raadede os at følge dem, da han saa vilde bringe os til Macao giennem et lævarts Indløb. Da vor Munition var vaad og Geværerne ubrugelige, havde vi intet at forsvare os med, undtagen vore Sabler, og vare desuden i en for udmattet Tilstand til at gjøre Modstand, eftersom vi i tre Dage, i hvilke vi bestandig havde været vaade, kun havde haft nogle faa friske Oranger at leve af, og jeg yttrede min Frygt for at blive tagen af Ladroneerne; men da vi ingen anden Redning saae, og Chineseren forsikrede mig om, at der var ingen Fare for at støde paa Ladroneerne, saa samtykte jeg i hans Forslag, og lod staae ind under Læ af Ven, hvor vi fandt smullere Vand og en tilsyneladende directe Indseiling til Macao. Vi vedblev at seile og roe hele Dagen. Kl 6. om Efterm. opdagede jeg 3 store Baade til Ankers i en Bugt i Læ. Saasnart de bleve os vaer, lettede de og gjorde Seil imod os. Chineseren sagde, at de vare Ladroneer, og at, dersom vi bleve tagne, vilde de sikkerligen dræbe os alle. Vi fandt snart, at de vandt stærkt ind paa os, lagde derfor Masterne ned og roede lige op i Binden i 5 à 6 Timer. Da Strømmen vendte sig mod os, ankrede vi tæt under Landet, for at de ei skulde see os, og kort efter saae vi dem passere os i Læ.

Ved Dagbrækning, den følgende Morgen, lettede vi med Floden, og roede af alle Kræfter langs med Kysten, haabende i 3 à 4 Timer, at naae Macao, som efter Chineserens Regning kun var 6 à 7 quart Mile borte; efterat have roet $\frac{1}{2}$ Mill, saae vi adskillige Folk staaende tæt ved Strandbredden; de vare

bevæbnede med Pikker og Landser. Jeg gav Chineseren Ordre til at præde dem, og spørge dem om den korteste Vej til Macao. De svarede, at naar vi kom i Land vilde de give os Underretning; men formodtligst deres fiendtlige Udseende holdt jeg det ei for raadeligt at føie dem. Vi saae da en stor Flaade af Baade til Anfers tæt under Landet paa den modsatte Kyst. Vor Chineser sagde, at det var Fisserbaade, og at, dersom vi gik ned til dem, vilde vi ei alene erholde Levnetsmidler, men ogsaa Lodser, for at bringe os til Macao. Jeg lod styre mod dem, og saae, da jeg kom nærmere, at der var flere store Fartøier, stærkt bevæbnede og armerede med Kanoner. Jeg betænkte mig derfor paa at komme dem nærmere; men da Chineseren forsikrede mig om, at det var Mandarin: Junker og Saltbaade, holdt vi tæt til en af dem, og spurgte om Vej til Macao; de gavede intet Svar derpaa, men gjorde Tegn, at vi skulde gaae i Land. Da vi havde passeret den, kom der en stor Roebaad efter os; den var snart paa Siden, og da sprang henved tyve vilde udseende Mænd, som havde ligget skjulte paa Bunden af Fartøiet, over i vort Fartøj. De vare bevæbnede med et kort Sværd i hver Haand, det ene af disse lagde de paa Nakken af os, og satte Spidsen af det andet mod vort Bryst, medens at de holdt Pje med deres Officier, ventende hans Tegn til at støde til eller ei. Da han saae, at vi ei vare i Stand til at gjøre nogen Modstand, stak han sit Sværd i Skeden, hvorpaa de andre øjeblikkeligen fulgte hans Exempel. De slæbte os derpaa over i deres Fartøj, og bragte os ombord paa en af deres Junker, med det meest vilde Udbrud af Glæde, og, som vi troede, i den Hensigt at pine og bræbe os. Da vi vare komne ombord i Junken, randsagede de vore Lommer, toge vore Tørklæder, og bragte Lænker, for at lænke os til Kanonerne. Paa denne Tid kom en Baad, som tog mig, en af Folkene og Chineseren, for at bringe os til den Commanderendes Fartøj. Jeg blev der ført frem for ham. Han sad i en stor Stol paa Dækket, klædt i Rødt med en sort

Turban. Han lod til at være omtrent tredive Aar, havde et modigt og bydende Udseende. Han tog mig i Kiolen, og trak mig tæt op til sig, udsurgte derefter Chineseren næse om hvem vi vare, og hvad vort Værinde var i denne Egn. Jeg lod ham svare, at vi vare forulykkede Engellændere, som havde været 4 Dage paa Søen uden Føde.

Dette vilde han ikke troe, men sagde at vi vare flette Mennesker, og at han vilde lade os alle dræbe, hvorpaa han gav Ordre til at pine Chineseren indtil han bekjendte Sandheden. En Ladroner, som engang havde været i England, og som talte nogle faa engelske Ord, kom derpaa til Chefen og sagde ham, at vi virkelig vare Englændere, at vi havde mange Penge, og tilføiede at Knapperne i vore Kioler vare af Guld. Chefen gav derpaa Ordre til at give os noget grovt brun Riis, hvoraf vi nød et taaleligt Maaltid, eftersom vi i 4re Dage ei havde havt Andet at leve af end nogle faa friske Oranger. Under vort Maaltid, samlede sig en stor Deel Ladroner om os, undersøgte vore Klæder og Haar, og forstyrrede os paa alle mulige Maader; nogle toge deres Sværd, lagde det paa vores Nakke, og gav os at forstaae ved Tegn, at de snart vilde bringe os i Land og hugge os i Stykker, hvilket jeg med Bedrøvelse maa sige, var flere Hundredes Skiebne, imedens jeg var i deres Fangenskab.

Jeg blev nu kaldt til Chefen, som havde holdt en lang Samtale med Chineseren; han sagde jeg skulde skrive til min Capitain og fortælle ham, at dersom han ei sendte 100,000 Dollars i Løsepenge for os, inden 10 Dage, vilde han lade os alle dræbe.

Det var forgæves at jeg forsikkrede ham om, at det vilde være en unyttig Skrivelse, med mindre han vilde lade sig tilfredsstille med en meget mindre Sum, og at, da vi alle vare fattige Folk, vilde det Meste, der kunde staffles tilveie, ikke være over 2000 Dollars. Da jeg saae, at han var meget opbragt over

mine Indvendinger, skrev jeg til min Chef, for at underrette ham om vor ulykkelige Stilling, skøndt der ei var ringeste Sandsynlighed for at vi skulde blive frelst.

Brevet, sagde de, skulde blive bragt til Macao med en Fisserbaad, som skulde bringe Svar næste Morgen. En liden Baad kom derpaa paa Siden og modtog Brevet. Henimod Kl. 6 om Aftenen gav de os noget Riis og lidt salt Fisk, som vi spiste, og ved Tegn gave de os at forstaae, vi skulde lægge os ned paa Dækket for at sove; men der kom stedse saamange Ladroner fra de andre Fartøier, for at see os og at besøge vore Klæder og Haar, at vi ikke havde et Dieblis No. De vare især begierlige efter Knapperne i min Kiøle, hvilke vare nye, og som de antog at være Guld. Jeg tog den af, og lagde den paa Dækket, for ei at blive foruroliget af dem; den blev om Natten borttagen, og næste Dag saae jeg den berøvet Knapperne. Kl. 9 kom en Baad og anraabte Chefens Fartøi. Han lod strax sit Storfeil heise, og hele Flaaden lettede i tilsyneladende stor Forvirring. De krydsede sig op til Luvert hele Natten og en Deel af den næste Dag, og ankrede ved Middag i en Bugt ved Den Lanton, hvor den Høistcommanderende over Ladronerne laa til Ankers med henved 200 Fartøier samt en portugisisk Brig, hvilken de havde taget nogle Dage forud, og hvis Capitain og en Deel af Mandskabet de havde dræbt.

Idlig om Morgen den 23de kom en Fisserbaad til Flaaden, for at spørge om de havde taget et europæisk Fartøi; da de fik et bekræftende Svar, kom de til det Fartøi, jeg var paa; en af Folkene i Baaden, som talte lidet engelsk, fortalte mig, at han var sendt fra Capt. Kay, for at søge os. Jeg var meget forundret over at han ingen Breve havde med. Foreren af Baaden lod til at være godt bekendt med Chefen paa Ladron-Fartøiet, og blev hele Dagen i dennes Cahyt, hvor han røgede Opium og spillede Kort. Mod Aftenen blev jeg og vor Chinese kaldte til Chefen. Han tiltalte os nu i en meget mildere Tone, og

sagde, at han nu troede vi vare Englændere, et Folk, han ønskede at være i Venskab med, og at naar vor Capitain vilde laane ham 70,000 Dollars, til han kom tilbage fra sit Kryds: tog op ad Floden, vilde han igien betale ham disse og lade os gaae til Macao. Jeg forsikkrede ham om, at det ikke var til nogen Nytte at skrive disse Betingelser, og at dersom vore Løsepenge ei snart bleve fastsatte, vilde den engelske Flaade gaae Seil, og derved vor Udløsning blive umulig. Men han vedblev sin givne Betingelse, og sagde, at dersom Pengene ei bleve sendte, vilde han beholde os og lade os fægte med, eller dræbe os. Jeg skrev derfor, og gav mit Brev til en af Folkene i den omtalte Baad. Denne sagde, at han ikke kunde bringe Svar, før i det mindste om 5 Dage. Chefen gav mig nu det Brev, jeg først skrev, og jeg har ei kunnet opdage hvorfor han har holdt det tilbage, men formoder, at han ei turde underhandle om vor Løsladelse uden den Høistcommanderendes Samtykke, hvilken, som jeg hørte, var utilfreds med at vi vare tagne til Fange. Han meente, at de engelske Skibe nu vilde forene sig med Mandarinerernes og angribe dem. Han gav den Chef, som havde taget os, Tilladelse til at gjøre med os hvad han vilde.

Den 24de blæste det haardt med stadig Regn; vi lede meget af Kulde og Fugtighed, da vi vare nødt til at blive paa Dækket, uden Andet at dække os med, end en gammel Matte, som ofte blev tagen fra os om Natten af de Ladroner, der holdt Vagt. I denne Nat dræbte Portugiserne, der vare tilbage paa den tagne Brig, de Ladroner, der vare der ombord, kappede Touget, og undslap lykkelig ved Nattens Mærke; jeg har siden hørt, at de løb den paa Grund ved Macao.

I Dagbrækningen den 25de lettede Flaaden, som bestod af henved 500 Seilere af forskiellig Størrelse, for at iværksætte deres forehavende Krydstour op ad Floden, hvor de vilde have Contribution af Byerne og Stederne der. Det er umuligt at beskrive mine Følelser i dette kritiske Tidspunkt, da jeg ikke havde

modtaget noget Svar paa mit Brev, og Flaaden nu var under Letning, for at seile mange Mile op i en Egn, der aldrig er bleven besøgt af nogen Europæer, og hvor den formodentligen vilde blive i flere Maanedes, og derved gjøre alle Underhandlinger om vor Løsladelse umulige, da Samfærdselen kun kan skee ved Baade, som have Pas fra Ladronerne, og som ei tør vove sig over 5 Mill fra Macao, da de ere nødsagede baade til at gaae og komme om Natten, for at undgaae Mandarinerne; thi dersom det opdages, at nogen har Communication med Ladronerne, blive de strax dømt til Døde tilligemed hele deres Familie, omendstjondt disse ingen Deel har i Forbrydelsen; men dette skeer, for at ingen af deres Slægt skal blive tilbage, der enten kunde følge deres Fodspor, eller hævne deres Død. — Denne Strengthed gjør Communicationen baade farlig og bekostelig, da ingen Baad vover paa at løbe ud for ringere Sum end 100 Dollars.

Den 26de ved Daggry passerede vi i Sigte af et Skib til Ankers under Ben Chunto. Chefen lod mig kalde, viste mig Skibet, og lod derpaa Tolken sige mig, at jeg skulde see efter det, da vi aldrig vilde faae det at see igien. Hentimod Mid: dag løb vi ind i en Flod Vesten for Bagne, 3 eller 4 Qmill fra Indløbet. Vi passerede en stor By, der laa paa Skrænt: ningen af en meget smuk Høi; den var skattepligtig til Ladro: nerne, og Indvaanerne saluterede med at slaae paa Gongonger, i det vi passerede forbi. Flaaden deelte sig nu i tvende Eskadrer, den røde og den sorte, og seilede op ad forskellige Arme af Floden. Mod Midnat ankrede den Division, hvormed vi vare, tæt ved en meget stor Høi, paa hvilken brændte et stort Antal Blus, hvilke jeg ved Dagbrækningen saae at høre til en chineesisk Leir. Dag ved Høien laa en meget smuk By, omgiven af Vand og med flere skønne Partier af Orange-Træer. Sold: huset og nogle faa Hytter bleve strax plyndrede og brændte; dog frelste de fleste af Indbyggerne sig til Leiren. Ladronerne

gjorde nu Tilberedelser til at angribe Byen med en betydelig Styrke, samlet fra forskjellige Skibe i Hofsartøierne. De sendte imidlertid et Bud til Byen, og begierede en aarlig Afgift af 10,000 Dollars, med den Erubdel, at dersom de ikke indgik denne Betingelse, vilde de lande og ødelægge Byen med alle Indbyggere; hvilket de ogsaa sikkerligen havde gjort, dersom Byen havde ligget fordeelagtigere for deres Hensigt; men da den laa udenfor deres Skudvidde, foreslog de denne Betingelse. Indbyggerne tilbøde at betale dem 6000 Dollars, som de vilde samle og betale ved Flaadens Tilbagekomst. Dette Krigspuds havde den forønskede Virkning; thi medens vi vare borte, plantede de nogle Kanoner paa en Høi, som beherskede Passagen, og gave os ved vor Tilbagekomst en varm Modtagelse istedetfor Dollars.

Den 1ste October. Flaaden lettede om Natten og drev med Strømmen op ad Floden, hvor den i al Stilhed ankrede udenfor en By, der var omgivet med en tyk Skov. Tidlig om Morgenens samlede Ladronerne sig i Hofsartøier, og landede; derpaa gave de Ansrig og styrkede med Sælen i Haanden ind i Byen. Indvaanerne, hvis Antal tilsyneladende var meget større end Ladronernes, flygtede til de nærmeste Høie. Man kan let forestille sig den Skræk, disse arme Indvaanere bleve betagne af, ved at maatte forlade deres Huse, og hvad der var dem kæreast. Det var et ynkeligt Syn at see de grædende Qvinder, trykkende deres uskyldige Smaa i Armene og anraabe disse vilde Røvere om Barmhertighed for dem. De Gamle og Syge, som ei vare istand til at flygte eller gjøre Modstand, bleve enten gjort til Fanger, eller paa den meest umenneskelige Maade slagtede. Baadene gik uafsladeligen fra Land til Borde, ladede med Bytte. 250 Qvinder og adskillige Børn bleve gjort til Fanger og sendte ombord, paa forskjellige Fartøier. Det havde ei været muligt for disse at flygte med Mændene, formodet den afskyelige herseende Skik at sammenpresse Gødderne; adskillige af dem vare ei istand til at gaa uden Hjælp; og man kan med Sandhed

fige, at de alle snarere ravede end gif. Tyve af disse Stakler bleve sendte ombord i det Fartoi, hvor jeg var; de bleve slæbte ombord i deres Haar, og behandlede paa den affhyeligste Maade. Da Chesen kom ombord, udsurgte han dem om deres Stilling og deres Benner, og bestemte herefter deres Løsepenge fra 6000 til 600 Dollars. Han gav Ordre til at give dem et Leie paa Dækket agter i Skibet, hvor de intet havde til Ly for Weiret, som paa denne Tid var meget afverlende, da det om Dagen var meget varmt, og om Natten foldt med Regn. Da Vyen var udplyndret, blev der sat Ild paa den, og næste Morgen laa den i Aske. Flaaden blev liggende i tre Dage, for at underhandle om Løsepengene for Fangerne, og i den Tid plyndrede de Fiskeparkene. I al denne Tid vovede Chineserne ei at forlade Høiene, skøndt der ofte ei var mere end hundrede Ladroner i Land, og jeg er overbevist om, at der var over 10 Gange saamange Chinesere samlede.

Den 5te October. Gik Flaaden høiere op ad Floden, stoppede ved forskellige Byer, for at modtage Tribut, som bestod af rede Penge, Sukker og Riis tilligemed nogle flegte, store Svin, som en Foræring til deres Joss (den Afgud, de tilbede). Enhver maa ved at betale sin Afgift ofre et Svin eller nogle Smaafugle, som Præsten offerer til Afguden under Bøn; det bliver staaende for Afgudsbilledet i nogle Timer, og bliver derefter deelt mellem Folkene.

Der håndtes intet Mærkværdigt til den 10de, undtagen nogle faa Skiermydsler i Land mellem Ladronerne og de chinesiske Soldater. De nødte ofte mine Folk til at gaae i Land med, og sægte med de Geværer, de havde taget, som gjorde god Virkning, da Chineserne fornemmelig bruge Bue og Pile; de have vel Geværer med Lunter, men forstaae ei at bruge dem rigtigt.

Den 10de forenede vi os med den sorte Eskadre, for at gaae mange Mile op ad en stor og skøn Flod, og passerede forskellige Ruiner af Byer, der vare ødelagte af denne Eskadre.

Den 17de ankrede Flaaden nedsfor 4 Batterier, hvilke forsvarede en By, der var saa aldeles omringet af Skov, at det ei var muligt at gjøre sig et Begreb om dens Størrelse. Beiret var meget disigt med stærke Regnbyger. Ladroneerne bleve liggende fuldkommen stille i 2 Dage. Den tredie Dag aabnede Batterierne en heftig Ild, som vedvarede i flere Timer; Ladroneerne besvarede den ikke med et eneste Skud, men lettede Anker og lod drive ned ad Floden. De gave til Grund, for ei at angribe Byen eller at besvare Ilden, at Joss ikke havde lovet dem noget lykkeligt Udfald. De ere meget overtroiske, og adspørge ved alle Leiligheder deres Afgud, og dersom Tegnene ere gode, foretage de de meest vovelige Handlinger.

Flaaden ankrede nu ovenfor den By, hvor Qvinderne vare blevne gjorte til Fanger. Her bleve vi omtrent 5 á 6 Dage, i hvilken Tid omtrent et Hundrede af dem bleve udløste, de Tilbageblevne bleve opbudte til Salg blandt Ladroneerne for 40 Dollars Stykket. Qvinderne ere anseete som Rigsberens retmæssige Kone, og han vil blive straffet med Døden, hvis han affædiger hende. Adskillige af dem sprang overbord og druknede sig, hellere end at underkaste sig denne Fornedrelse.

Flaaden lettede derpaa og seilede ned ad Floden, for at modtage Afgiften af den forhen omtalte By. Da vi passerede Høien, sendte de adskillige Skud efter os, men uden nogen Virkning. Ladroneerne bleve herover meget forbittede, og besluttede at hævne sig; de lode drive ud af Skudrækning, og ankrede der. Hver Junke sendte henved hundrede Mand i Land, for at stikre Riis og ødelægge Orange-Træerne, hvilket paa en eftertryffelig Maade blev udført flere Mile langs ned med Floden. Under vort Ophold her, fik vi Underretning om, at der i en liben Bugt laae 9 Baade, ladede med Riis; der blev strax sendte Baade efter disse, som næste Morgen bragte dem til Staden; de 10 á 12 Mand, der vare tagne med disse Fartøier, og som ingen Modstand havde gjort, tillod Chesen at

kunne blive Ladroneer, naar de vilde aflægge Eden til Joss. Tre af disse nægtede at aflægge denne Ed, hvorfor de bleve pinte paa følgende Maade. Hænderne bleve bundne bag paa Ryggen, og ved et Toug fra Toppen af Masten, viist mellem deres Arme, bleve de heiste 3 á 4 Fod op fra Dækket, hvorpaa 6 Mand sloge dem med deres sammensnoede rattans, indtil de næsten vare døde; derpaa heiste de dem op til Toppen, hvor de lode dem hænge næsten en Time, hvorpaa de bleve nedfiredede, og da paany slagne, indtil de enten døde, eller bekvemmede sig til at aflægge Eden.

Den 20de October. Om Natten kom en Vaad med den Efterretning, at en stor Mandarin-Glaade nærmede sig op ad Floden, for at angribe dem. Den Commanderende lettede strax med 50 af de største Fartøier, og seilede ned ad Floden, for at møde den. Omtrent Kl. 1 om Morgenen begyndte de en svær Kanonade, som vedvarede til Daggry, da der kom et Tilbud, for at den øvrige Deel af Flaaden skulde forene sig med de første; men omtrent en Time efter kom der Contraordre at ankre, da Mandarinernes Glaade var flygtet. To eller tre Timer derefter kom Chefen tilbage med 3 erobrede Skibe paa Slæbetoug; 2 eller 3 vare skudte i Sænk, og 83 vare flygtede. Mandarinernes Admiral sprængte sit Skib i Luften, ved at kaste en tændt Lunte i Krudmagasinet, da Ladroneerne entrede det; imidlertid lykkedes det dog disse, da de laae ind paa Grunden, at bjerge 20 af dets Kanoner. I denne Træfning blev kun gjort meget faa Fanger; thi Mandsskabet, der hørte til de tagne Skibe, var sprunget overbord, da de vidste, at de vilde faae en forsmædelig Død, naar de bleve tagne, efter: at have gjort Modstand. Ladroneernes Admiral overgav nu sin Broder Commandoen over Flaaden, og gik med sit eget Skib ned mod Lanton. Flaaden forblev i Floden, og forsynede sig med Levnetsmidler.

Den 23de October modtog jeg et Brev fra Capt. Kay, hvilket blev bragt med en Fisker. Han skrev, at ville skaffe 3000 Dollars til vore Løsepenge; men raadede mig at tilbyde Ladronerne disse 3000 Dollars, og dersom de ei bleve antagne, at gaae indtil 4000, men ikke høiere, da det ei var klogt at byde dem mere fra Begyndelsen, men forsikrede mig dog tillige, at vi skulde blive løskjøbte til hvad Pris det end skulde være. Jeg tilbød nu Chefen de 3000 Dollars; men han afflog dem med Foragt, og sagde, at dersom de ikke sendte 10000, 2de store Kanoner og adskillige Tønder Krud, vilde han snart lade os dræbe. Jeg skrev derpaa til Capt. Kay, og underrettede ham om Chefens Beslutning.

Den 1ste November lettede Flaaden, og seilede op ad en smal Flod, i hvilken den om Natten ankrede omtrent 2 Mill ud for en liden By, kaldet Whampoa. Foran denne laa et lidet Fort, og i Havnen adskillige Mandarin-Fartøier. Chefen lod mig ved Folkene sige, at jeg skulde give mine Folk Ordre til at gjøre Patroner, og bringe deres Geværer i Orden, for at være færdige, til at gaae i Land næste Morgen. Jeg lod ham svare, at jeg ingen saadan Ordre vilde give, og at Folkene kunde gjøre hvad de vilde; kort efter kom Chefen selv, og truede med at ville give os alle en piinlig Død, dersom vi nægtede at adlyde hans Befalinger. Jeg vedblev min Beslutning, og raadede Folkene, til ei at give efter, da jeg tænkte, at ved at være Ladronerne til Nytte, skulde de sætte vore Løsepenge endnu høiere. Faa Timer derefter sendte Chefen atter Bud, og lod sige: at naar jeg og Quarteermesteren vilde hjælpe dem ved de store Kanoner, og naar det øvrige Mandskab vilde gaae i Land med, og det lykkedes dem at tage Byen, da vilde han modtage den tilbudte Løsesum, og give 12 Dollars for hvert chinesisk Hoved, de bragte ombord. Disse Forslag modtog vi med Glæde, haabende derved at befordre vor Befrielse. Tidlig om Morgen var det til Landgang bestemte Mandskab, bestaaende af

3 til 4000 Mand, samlet paa Røsfartøier. De største Skibe lettede, og lagde sig nær Landet, for at dække Landgangen, samt for at angribe Fortet og Mandarinernes Skibe.

Omtrent Kl. 9 begyndte Angrebet og vedblev med stor Hæftighed, henved en Time, da Volden paa Batteriet styrte sammen og dets Besætning flygtede i stor Forvirring. Mandarin:Skibene vebleve at beskyde os, da de havde spærret Indløbet til Havnen, for at forhindre Ladronernes Baade fra at komme ind, hvorover disse var meget fortvivlede.

For at angribe disse Skibe, lode de 3 Hundrede Mand svømme i Land med en kort Sabel, fæstet under hver Arm; disse løbe derpaa langs med Stranden, til de vare tværs for de chinesiske Skibe, svømmede herfra ombord til disse, og entrede dem. Da Chineseerne saaledes bleve angrebne, sprang de overbord, og søgte at naae den modsatte Strandbred, men bleve forfulgte af Ladronerne, der nedhuggede den største Deel i Vandet. Derpaa buxerede de Skibene ud af Havnen, og angreb Byen med fornyet Mæseri. Indbyggerne forsvarede sig omtrent et Kvarteerstid, men trak sig derefter tilbage til de nærliggende Høie, fra hvilke de dog snart bleve fordrevne med stort Tab. Ladronerne vendte nu tilbage til Byen, som de plyndrede, og forlode den efterhaanden som Baadene vare tilladede. Da Chineseerne saae at de fleste vare borte, samlede de sig, og toge Byen igjen, hvor de dræbte henved 200 af Ladronerne; en af mine Folk blev ulykkeligviis dræbt ved denne Massacre. Ladronerne landede nu igjen, dreve Chineseerne ud af Byen, som de afbrændte, og dræbte alle Fangerne, uden Hensyn til Køn eller Alder. Jeg kan ei undlade at fortælle en gruelig (skjændt dog latterlig) Hændelse, der fandt Sted her. Chefen for Ladronerne havde lovet 10 Dollars til sine Folk for hvert Hoved, de bragte; en af mine Folk mødte, ved at dreie omkring et Hjørne af en Gade en Ladroner, der forfulgte en Chinese; han havde dragen Sabel i Haanden og tvende Chineseers Hoveder, som han havde skaaet af,

sammenbundne ved deres Haar, slynget om sin Nakke. Jeg var Bidne til, at flere af dem fik Betaling for 5 à 6 Hoveder, som de fremviste.

Den 4de November kom der Ordre fra Admiralen, at Flaaden strax skulde gaae op ad Floden til Lanton, hvor han laa blot med tvende Skibe, da der var 3 portugisiske Skibe og en Brig, der foruroligede ham, og flere Mandarin:Skibe daglig vare i Bente.

Flaaden lettede, og begav sig mod Lanton. Da den passerede Den Lintin var der tre Skibe og en Brig, som gjorde Jagt paa os; Ladronerne gjorde sig færdige til Entring, men da Matten faldt paa, tabte vi dem af Sigte. Jeg er overbevist om, at de forandrede Cours, og stode fra os; disse Skibe vare i den chinesiske Regierings Tjeneste, og kaldte sig selv: den uovervindelige Eskadre, krydsende i Tigris Floden for at tilintetgjøre Ladronerne.

Den 5te om Morgenen ankrede den røde Eskadre i en Bugt under Lanton: den første Eskadre stod Øster over. I denne Bugt halede de flere af deres Skibe paa Land, for at reengisøre og reparere dem.

Om Aftenen den 8de kom 4 Skibe, en Brig og en Skonnert udenfor Bugten. Ladronerne vare meget forskrækkede derover, da de formodede, at det vare engelske Skibe, der kom for at befrie os; nogle af dem truede med at hænges os op under Masterne, til Mærke for dem at sigte efter; det var med megen Møie, at vi overtydede dem om, at det vare portugisiske Skibe. Ladronerne havde kun 7 Junker i Forsvarstilstand; disse varpede de ud, og lagde dem tværs over Bugten, Stævnen mod Stævnen, og bemandede alle Høefartsier fra de Skibe under Reparation til Entring. Da Portugiserne saae denne Maneuvre dreiede de til for at raadslaae; kort efter gjorde de Seil, og hvert Skib gav sit Lag, ligesom de passerede, men uden stor Virkning, da de vare for langt borte. Ladronerne

svarede ikke et eneste Skud, men heiste deres Flag, og fastede Raketter, for at lokke dem nærmere ind, for hvilket der ei heller var nogen Hindring, da de yderste Junker laae paa 4 Savne Vand.

Den 20de tidlig om Morgen opdagedes en umaadelig stor Flaade af Mandarin:Skibe, der stod ind ved Bugten. Da de nærmede sig, formerede de en Linie, og stode flodsind; hvert Skib vendte, efterat det havde givet Laget, og sluttede til Arriseregarden; de vedligeholdte en stadig Ild henved 2 Timer, da et af deres største Skibe sprang i Luften ved en Brandpilskastet fra en Ladron:Junk; fra nu af holdt de sig paa en længere Afstand, men vedbleve at skyde uden Ophold til den 21de om Natten, da det blev stille. Ladronerne bærede nu syv store Skibe ud med omtrent 200 Røfsartøier, for at forsøge en Entring; men da det begyndte at blæse, gjorde Mandarinerne Seil, og flygtede. Ladronerne vendte tilbage, og ankrede i Bugten. Portugiserne og Mandarinerne fulgte efter dem, og vedbleve den Nat og den næste Dag en svær Kanonade. Det Skib, jeg var paa, fik sin Goffemast bortskudt, men de omverlede den meget hurtigen med en Stormast, som de toge fra et andet Skib.

Den 23de om Aftenen blev det igjen stille. Ladronerne bragte nu 15 Junker ud i 2de Afdelinger, med den Hensigt at omringe deres Fiender, hvilket og næsten lykkedes dem, da de vare komne paa Siden af en, som de entrede, og der pludselig kom en frisk Brise. Det tagne Gartsøi førte 22 Kanoner; den største Deel af Mandskabet sprang overbord; 60 til 70 bleve tagne, strax nedhuggede, og fastede i Floden. Tidlig om Morgen vendte Ladronerne tilbage i Bugten, og ankrede ligesom forhen. Portugiserne og Mandarinerne fulgte efter, og vedligeholdte en stadig Ild. Ladronerne svarede ikke et eneste Skud, men holdt sig stedse færdige til Entring, hvilket Portugiserne vel vogtede sig for at give dem Leilighed til at udføre.

Den 28de om Natten sendte de 8 Brandere ind, som, dersom de havde været rigtigheden indrettebe, maatte have gjort stor Virkning, da Leiligheden var særdeles gunstig hertil; det blæste frisk, Vinden stod ind ad Bugten, og Skibene laae saa tæt paa hinanden, at de ei kunde forfeiles. Da de først saae disse, gave Ladroneerne et Hurra, thi de antog, at det vare Mandarin: Skibe, der vare i Brand, men de indsaae snart deres Feiltagelse. Branderne kom meget ordentlig ind mod Midten af Flaaden, to og to ad Gangen, og stærk i Brand. En af dem kom paa Siden af det Skib, jeg var paa, men det lykkedes dem at sætte den fri. Det saae ud til at være et Skib, af omtrent 40 Tons, hvis Rum var fyldt med Straa og Træ; paa Dækket var nogle faa Fade med Brandsager, som exploderede paa Siden af os, uden at gjøre nogen Skade. Ladroneerne buxerede disse Fartøier i Land, hvor de slukkede Jiben, og huggede Skibene op til Brændsel. Portugiserne tilskreve sig Æren for Opfindelsen af disse Ødelæggelses-Maskiner, og sendte Rapport til den chinesiske Regiering i Macao, om at de i det Mindste havde ødelagt $\frac{1}{2}$ af Ladroneernes Flaade, og at de snart haabede, at kunne udføre deres Forsæt, aldeles at tilintetgjøre dem.

Den 29de November, da Ladroneerne igien vare klare til at stikke i Søen, lettede de, og stode driftigen ud, bydende Trods til den uovervindelige Eskadre og den keiserlige Flaade, som bestod af 93 Krigs-Junker, 6 portugisiske Skibe, 1 Brig og 1 Skonnert; disse lettede, og fattede alle Seil til, men bleve i 2 à 3 Timer jagede af Ladroneerne under en stadig Jib. Da disse saae, de ei kunde indhente dem, stode de Øster over. Saaledes endtes denne Kystblokade, som varede i 9 Dage, i hvilken Tid Ladroneerne fuldendte deres Reparationer. I denne Affaire mistede Ladroneerne ikke et eneste Skib, og kun 30 à 40 Mand.

Flaaden blev hele Natten under Seil styrende Øster efter; om Morgen ankrede de i en stor Bugt, omgivet af høie og nøgne Bierge.

Den 2den December modtog jeg et Brev fra Lieutn. Manghen, førende Compagniets Skib Antilope, hvori han berettede mig, at han havde vore Løsepenge ombord, og at han i 3 Dage havde krydset efter os; han bad, at jeg vilde aftale det Fornødne med Chefen, for paa den sikreste Maade at aflevere disse. Chefen indvilligede i at sende os i en liden Kanonbaad, indtil vi kom i Sigte af Antilope, og da skulde Compradorens Baad bringe Løsepengene, og modtage os. Jeg var saa henrykt over denne glædelige Nyhed, at jeg havde største Nøie med at skrive 2 à 3 Linier, for at underrette Lieutn. Manghen om disse Foranstaltninger. Vi vare alle saa dybt rørte ved disse tilfredsstillende Efterretninger, at vi sielden lukkede vore Øine, men vaagede Nat og Dag, for at opdage Baaden, der skulde komme tilbage.

Den 6te kom den med Lieutn. Manghens Svar, som var, at han vilde respectere en enkelt Baad, men ei tillade, at Flaaden nærmede sig. Chefen gav derfor Ordre til en Kanonbaad, at tage os ombord, og det var ikke med nogen ringe Glæde, at vi Kl. 4 om Morgenen forlode Ladron:Flaaden. Kl. 1 Efterm. saae vi Antilope under fuld Seil at staae mod os. Ladron: Baaden ankrede strax, og affendte Compradorens Baad, for at hente Løsepengene, sigende, at dersom Skibet kom nærmere, vilde han vende tilbage til Flaaden; de vare netop ifærd med at lette, da Antilope mindskede Seil, og ankrede omtrent 2 qvart Mile fra os. Baaden rækkede den først sildig om Aftenen, da den havde Strømmen stærk imod sig, og forlod Antilope igien just i Mørkningen. En Mandarin:Baad, der havde ligget skjult under Landet og iagttaget den, gjorde Jagt, og var meget nær ved at tage den, da der vistes en Lanterne, som Ladron: neren besvarede, hvorpaa Mandarinerne dreiede af.

Vor Stilling var nu meget ubehagelig; Løsepengene vare i Ladronernes Børge, og Compradorens Baad turde ei vende tilbage med os, af Frygt for at blive angreben af Mandarinerne.

Ladroneren vilde ei blive til Morgen, saa vi vare nødt til at vende tilbage til Flaaden. Om Morgen efterstaae Chefen Løsesummen, som bestod i: 2 Valler af fint rødt Klæde, 2 Kasser Opium, 2 Kasser med Krud, 1 Riffert og Resten i Dollars. Han gjorde Indvendinger imod Rifferten, og sagde, at den var gammel, og at han vilde beholde en af os, til der blev sendt en anden, eller 100 Dollars. Imidlertid betalte Compradoren de 100 Dollars, og da Alt var saaledes i Rigtighed, gav Chefen Ordre til, at 2 Kanonbaade skulde bringe os i Nærheden af Antilope. Vi saa denne just i Mærkningen, da Ladronerne forlode os, og havde den ubeskrivelige Glæde, at komme ombord Kl. 7 om Morgen, hvor vi hierteligen bleve modtagne og lykønskede til vor Befrielse fra et saa elendigt Fangenskab, i hvilket vi havde været i 11 Uger og 3 Dage.

The royal Yacht-Club.

(Uddraget af Journal des Naufrages og the United Service Journal).

Allerede for længere Tid tilbage har det været Brug i England for velhavende Mænd, at eie smukke og bekvemt indrettede Lystfartøier, for dermed, ei alene at gjøre Lysttourer til de nærliggende Kyster, men endog at foretage Reiser til de længere bortliggende Egne; ja nogle af disse Fartøier have endog gjort Reiser paa flere Aar.

Denne særegne Skibsfart, hvis Hiemed alene er Eiernes Forlystelse, har foranlediget disse til at oprette en Forening mellem sig, under Navn af the royal Yacht-Club, som har sine egne Statuter, efter hvilke deres Medlemmer ere underkastede

viſſe ſærdeles Forpligtelſer, og nyde viſſe ſærdeles Fordele og Privilegier. Kongen af England er Præsæs, og efter ham ſtaaer D. R. H. Hertugerne af Clarence og Glouceſter. Medlemmerne optages kun med en abſolut Majoritet, og efter Forſlag af flere Medlemmer. Selskabet eler et Høtel i London, hvor de forſamles, for at afgjøre Selskabets vigtige Ting.

Hvert Aar forfattes en Liſte over Yachternes Antal, diſſes Eiere og det Løbenummer, hvert Fartøi er givet. De føre et ſæregent Flag, ſom det alene er diſſe Fartøier tilladt at føre. Dette beſtaaer i en flyvende Stander, ſom er hvid med et rødt Kors, og føres fra Maſten. Størrelſen, eller Dannelsen af Fartøiet er ikke beſtemt; men ethvert Fartøi ſkal være forſynet med et Antagelſesbeviis, udfærdigt i ſin rigtige Form, og hvori er anført Eieren's Navn og Skibets Nummer. Yachterne ere fritagne for de fleſte af de Afgifter, andre Skibe ere underkafte; flere Stater, ſ. Ex. Frankrig og Ruſland, have tilſtaaet diſſe Skibe flere Begunſtigelſer, og derved opmuntret dem til at ſøge deres Havne, ſom altid vil være til Fordeel for Landet, da de fleſte af dem gjøre betydelige Udgifter; og da Selskabet ingen ſpeculativ eller commercial Henſigt har, ſynes det ganſke naturligt, at tilſtaaer dem diſſe Forrettigheder.

Selskabet har i de foregaaende Aar betydeligt tiltaget, og ſkal i Begyndelſen af 1829 have beſtaaet af 138 Fartøier. Efter den for os liggende Liſte, var i 1828 Antallet 96; hvilke beſtode i:

2 tremaftede Skibe af 351 og 120 Tons Drægtighed.				
2 Galiother	292 til 156	—	—	—
1 Brig	155	—	—	—
12 Skonnerter	220 til 30	—	—	—
4 Luggere	103 — 42	—	—	—
5 Yawls	66 — 21	—	—	—
70 Ruttere	90 — 15	—	—	—

Formue og Nidler til at udbrede Glands over Selskabet, ere de første Betingelser for at blive optagen til Medlem; men dog optages kun agtværdige Personer, som kunne staae i selskabelig Forbindelse med Klubbens udmærkede Medlemmer.

Det største af disse Lyst-Fartøier er for nærværende Tid the Falcon of Cowes paa 351 Tons, tilhørende Commodore Lord Harborough. Dette er Selskabets Admiralskib, og naar flere ere forenede i Eskadre, commanderer Lord Harborough disse. Dette Fartøj har været 2de Nar i Middelhavet, og kom til Navarino faa Dage efter den tyrkiske Flaades Nederlag.

Foruden de nærværende Medlemmer, har Klubben et stort Antal Væres-Medlemmer, blandt hvilke findes de meest udmærkede Personer, saavel af Lorder, som Admiraler og andre Officerer. — Antallet af disse er langt større, end det af de virkelige Medlemmer.

Medens den gode Narsstid varer, samle Yachterne sig i forskellige Havne, og anstille der Prøver paa, hvilke der ere hurtigst seilende. Ved saadan Leilighed udsættes Præmier, enten fra Byen, eller fra Yachterne selv, og der skeer store Væddemaal, ligesom ved Hesteløbning, eller Hænsægtningerne. Naar nogen af Byerne udsætter en Præmie, bestaaer denne almindeligst i et eller andet Hæderstegn, saasom et Væger, en Daase med Diamanter etc. Ved de mellem Yachterne indbyrdes anstillede Væddemaal, er det almindeligen en Sum Penge, som betales til det seirvindende Fartøj.

Da disse Fartøier, som forhen sagt, tilhører de rigeste og fornemste Familier, saa bringe de betydelige Udgifter, som disse gjøre paa de Steder, hvor Fartøierne opholde sig, store Summer i Omløb, og disse Samlinger blive derved meget fordeelagtige for den By, hvor en saadan finder Sted. Naar en saadan Væddesfrid er berammet, gives med al mulig Offentlighed Tiden og Stedet tilkiende, naar saadant skal foretages; dette lokker ei alene flere Yachter, men endog en stor Mængde

Fremmebe dertil, for at være Bienvindner. Den By, som har udsat en saadan Præmie, giver et brillant Val, der ofte bliver giengivet fra Yachterne, og naar disses Størrelse tillader det, stundom der ombord. Lord Harborough giver stedsse sine Fester ombord paa sit smukke tremastede Fartøi.

Man formoder, at der i nærværende Aar vil fra Cherbourg blive udsat en betydelig Præmie for den bedstseilende Yacht; og der siges ogsaa, at Regjeringen skal have udsat en Præmie af et Guldbæger, til 120 Louisd'orers Værdi, for den bedstseilende af de Yachter, som maatte anløbe Cherbourg.

Farvandet ved Rio-Grande.

Rio-Grande ligger ved Floden af dette Navn. Byen er deelt i 2de Dele, den ene sydlig for Floden, den anden nordlig for den. Naar man gaaer 45 Mil op ad Floden fra Rio-Grande, kommer man til Byen Porto Alegre.

Det sydlige Rio-Grande ligger paa 32° 5' Syd:Brede, og 52° Vest for Paris. Ved Seiladsen fra Rio-Janeiro til Rio-Grande, sætter Strømmen stærk Vester efter.

Andvningen er meget vanskelig, da Kysten kun bestaaer af meget lave Sandbanker, og den eneste mærkelige Gienstand er et Taarn, hvilket dog kun i godt Veir er sigtbart i en Afstand af $\frac{3}{4}$ Mil. Ved Mundingen af Floden er der en Barre, som gjør Anløbningen meget farlig; omtrent $\frac{3}{4}$ Mil uden for Barren har man 4 Favne med Sandbund, og paa Barren finder man ofte kun 7, 8 og 9 Fod Vand. Det hændes ogsaa stundom, at Barren i flere Uger ei kan passeres, hvilket er en Følge af de herskende Vinde.

Forhen var der trende Løb over denne Barre; nu er der kun et. Skibe, der seile hertil, bør være forsynede med Flage, for at kunne tilkiendegive deres Dybgaende, forinden de nærme sig Barren. Fra det omtalte Taarn tilkiendegives da ved Signal, hvor mange Fod der paa den Tid er paa Barren, og dersom Skibet ei stikker dybere, end at det kan passere denne, udsendes en Lodsbaad, som lægger sig paa Barren, og ved Signal viser Skibet den Cours, det bør holde; der styres da saaledes, at man kommer paa Siden af Lodsbaaden, fra hvilken da Lodsen gaaer ombord, og bringer Skibet til Ankers tværsfor Taarnet paa 5 Favne Vand, Sandbund.

Indløbet til Floden ligger i et Slags Bugt, saaledes, at dersom der ei er Vand nok paa Barren, og det blæser op af Søvinden, især af N. O., saa vil Strømmen og den høie Sø, som her gaaer, næsten gjøre det umuligt at undgaae at strande.

Ved den første Ankerplads, tværsfor Taarnet, er Floden kun $\frac{1}{2}$ Mill bred; der er kun et seilbart Løb, og dettes mange Krumninger gjør det nødvendigt at have en gunstig Vind, for at komme til det nordlige Rio:Grande, der kun ligger 3 Mill herfra.

Man nødsages derfor stundom til at opholde sig i lang Tid paa denne Ankerplads, der er meget usikker, og hvor Skibe ikkeielden have mistet begge deres Ankere paa eengang.

Ankerpladsen ved det nordlige Rio:Grande er næsten ligesaa farlig; Grundten er den samme, og Dybden 5 à 6 Favne; der er ingen Havn, og man lander temmelig vanskeligt med Fartøierne. Byen er kun liden, og ligger, saa at sige, begravet i Sandet. Der er, med Hensyn til dens Størrelse, en ubegribelig stærk Handel; det er ikkeielden, der at finde en Enes Skibe og flere kommende fra Europa og Nord:amerika. Man indlader Huder, carne seche og Producter fra det indre Land.

Det søndre Rio:Grande ligger paa den modsatte Flodsbred; ligeoverfor, og i omtrent 2 Mills Afstand, ligger der

nogle Sandbanker, der spærre Løbet for Skibene, og det er kun Bårter paa 40 til 50 tonneaux, der kunne passere disse.

Samfærsele mellem disse tvende Byer skeer ved Fartøier, der hver Time afgaae; men naar det blæser frisk, er Communicationen afbrudt.

Den søndre By er større og bedre bygget end den nordre, skøndt den ligger i Sandet, og man omkring den kun seer Sandbanker uden Spor til nogen Vegetation. Før Krigen med Buenos Ayres, havde den søndre By en stor Handel, og der er flere Fremmede, end paa den anden Side af Floden. Alle drive her en temmelig indbringende detail Handel.

Naar man fra Rio vil gaae ind i Søen del Patros, beholder man Den St. Pedro om Bagbord, og en anden Ø, uden Navn, om Styrbord.

Denne Søes Udstrækning er henved 30 Mil, og det omkringliggende Land er saa lavt, at man ei seer det. Da der ingen Læ er for Vinden, saa er denne Sø, der har 2 à 3 Favnes Dybde, meget farlig, og flere Fartøier forlise der hvert Aar. Ved Enden af Søen træffer man igjen tvende Øer, der vise Indløbet til Floden, som fører til Porto Alegre. Denne Flod kaldes ogsaa Rio Grande; den er bredere end den første; Landet omkring den er bevoxet med Skov; der er større Dybde, og man finder 5 Øer i den.

Porto Alegre ligger paa høiere Bredde, Ankerpladsen er sikker, og Landing med Fartøier let. Byen ligger tæt ved Stranden ved Foden af et Bierg, som gjør, at den er noget uregelmæssig bygget, men den har et ret behageligt Udsende; den er større og folkerigere end de forhennævnte Byer. Der findes her Skibsværfter, et Arsenal, og den er Opholdsstedet for Provindsens fornemste Auctoriteter. Omegnen er smuk, og man seer der flere med Smag byggede Lyststeder.

Den 31 August 1829, løb i Rochefort Dampbaaden Sphinx af Stablen. Det er det første hidtil byggede Dampfartoi i Frankrig, og udmærker sig saavel ved sin smukke, som ved sin solide Construction, der er udført af Hr. Constructeur Hubert. Det fører et Batteri af 15 Kanoner, af hvilke trende ere efter Paixhans. Det er 152 Fod langt, og 16 Fod dybt. Maskinerne ere forarbejdede i Liverpool, i Hr. Sawcett's herlige Støberi, og kunne ansees for at være de smukkeste, der ere udgaaene fra England. De have kostet henved 200,000 Francs, og have 180 Hestes Kraft.

B e r e t n i n g

om de Knaldsatser, der kunne tiene som Fængkrud ved Skydevaabnene, af Dhr. Aubert, Pelissier og Gay-Lussac.

(Uddrag af Krud- og Salpeterfabrication-Directionens Archiv 1825).

General-Directeuren for Krud- og Salpeterfabricationen, Hr. Grev Ruty, blev af Krigsministeren opfordret til at lade anstille Undersøgelser og Forsøg med Knaldsatser, og især med Knald: Qviksølvet, for at erholde Forvisning om hvad Fare der maatte være ved disse Materiers Forarbejdelse, Transport og Brug. Han overdrog ovennævnte Herrer dette Hverv, og det er Resultaterne af de i denne Anledning foretagne Undersøgelser, der her meddeles.*)

Man kender en stor Mængde Knaldsatser, som betonere ved et Slag; men med Hensyn til deres Brugbarhed, ved

*) Oversat fra Ann. de Ch. et de Ph. T. XLII—5 til 25.

Ektydevaabuene, fortienet dog alene det chlor sure Kali og Knaldquikſolvet nogen særdeles Opmærksomhed, da der ved Forarbejdelsen og Brugen af de øvrige Sorter viſer ſig formange Vanſkeligheder og Mangler.

Knaldſatſer med chlorſur Kali.

Denne Satſ er en næſte Blanding af Svovl, Kul og chlorſur Kali. Man kan iſtedetfor Svovl og Kul anvende andre let tændelige Subſtantſer; men Satſen taber derved mere eller mindre af ſin Kraft. Efter Opfinderen af den chlorſure Kali, Hr. Berthollet's Forſlag, begyndte man 1786 i Laſonne paa at forarbejde Krud med chlorſur Kali; men en Exploſion, der havde meget ſørgelige Følger, gjorde at man igien ſtrax ophørte hermed. Dette Krud er langt ſtærkere, end det bedſte med Salpeter tilvirkede Krud; det giør Prøve-Morteren meget ſnart ubrugelig, da det udvider Kammeret, og frembringer dybe Revner i dette.

Man har gjort Forſøg med at anvende det til Granaters Sprængning, og det viſte ſig hertil bedre end almindeligt Krud, da det ſtedſe ſprængte Granaten i langt flere Stykker, end ſædvanligt Krud, under ſamme Omſtændigheder, og det vilde derfor være fordeelagtigt, at anvende det hertil, og til Portes ellers Broers Sprængning.

Den Egenſkab, at det lader ſig antænde ved et Slag, bragte det i Brug ſom Fængkrud ved Percuſſions-Geværerne, fra hvilke det dog ſnart blev fortrængt ved Anvendelſen af Knaldquikſolvet, fordi det medførte flere Uleiligheder, nemlig: at det giver meget Slam, og angriber Jernet meget ſtærkt. Da denne ſidſte Virkning kunde være foranſaget ved Udſkillelſen af den fremkomne ſvovlholdige Syre, ſaa forſøgte vi paa at neutralisere Virkningen af denne Syre, ved at blande Satſen med en paſſende Quantitet tør kulſuurt Natron. Dette Forſøg havde den tilſigtede Nytte; men Satſen tabte ved denne Blanding meget af

sin Antændelighed, og desuden viste det sig snart, at i fugtig Luft bliver Jernet meget snart fortæret af det Chlorcalcium, der under Antændingen fremkommer ved Decomponeringen af den chlorsure Kali. Dette er en stor Mangel ved denne Sats, og som ei synes let hævet.

Da man ei mere bruger denne Sats, vil vi ei længere opholde os ved den, men blot for idet Tilfælde, at man ved Artilleriet skulde faae isinde, ved særegne Leiligheder, at bruge den, tilføie, at Forarbejdelsen og Transporten af den, kan skee uden Fare, naar der træffes de fornødne Forsigtighedsregler.

Howard's Sats eller Knaldquikksølv.

Denne Sats anvendes nu almindeligen ved Jagtgeværene, formedelt dens lette Antændelighed, og fordi den ei angriber Jernet. Vi ville derfor betragte dette under dets forskellige Anvendelse ved Geværene.

Det Howard'ske Knaldquikksølv er et Salt, bestaaende af Quikksølv:Oxyd og en eiendommelig Syre, der bestaaer af 1 Deel Kvælstof, 1 Deel Suurstof, og 2 Dele Kulstof; man har derfor givet det Navn af Knaldsuurt Quikksølv, (Fulminante de mer-cure). Naar det ved et Slag, eller ved Varme bringes til at detonere, frigøres herved Quikksølvet tilligemed Suurstoffet i Luftform, og betragter man det kulholdige Nedslag, der bliver tilbage paa den Overflade, hvorpaa man lod det detonere, da er det høist sandsynligt, at Halvdelen af det Kulstof, det indeholdte, danner Kulsyre, i Forening med Suurstoffet, og at den anden Halvdeel af Kulstoffet afsættes eller adspredes. Under denne Forudsætning, vilde ved en Temperatur, liig den af smeltet Jis, og under et Tryk af 0. 76 Meter*), 1 Gramme**), Knaldsuurt Quikksølv give 0. 155 Litre***) permanente Gasarter; men

*) 1 Meter = 3. 187 danske Fod,

**) 1 Gramme = 0. 0020028 Deel af et dansk Pund.

***) 1 Litre = 1. 032 danske Potter.

dennne Masse er i Explosionens Øieblik langt betydeligere, fordi den udvides ved Varmen, og er blandet med Qviksølv damp. En Gramme almindeligt Krud giver omtrent en dobbelt saa stor Volumnne elastisk Luft.

At Qviksølvet igien fremkommer under Dampforn, vilde være en meget vigtig Mangel ved denne Sats, dersom der var en større Qvantitet af dette i Satsen, end den, der virkelig er, fordi Qviksølvdampen er ubehagelig ved sin Lugt, og skadelig for Sundheden. Skjøndt Jægerne ikke endnu have ført nogen Klage herover, saa vilde det dog upaatvivleligen være raadeligt, forinden man anvendte det som Fængkrud i Militair-Tjeneste, at undersøge, om det ei kunde give grundet Anledning til Klager fra Soldatens Side.

Detonationen af Knaldqviksølvet ved et Slag.

Vi ville undersøge denne Egenkab ved Knaldqviksølvet, saavel i dets fuldkomne tørre Tilstand, som naar det er meget fugtigt.

Det tørre Knaldqviksølv detonerer meget let, ved et Slag af Jern paa Jern; noget mindre let ved Slag af Jern paa Bronze; endnu vanskeligere ved Slag af Marmor paa Glas, eller af Marmor mod Marmor, eller af Glas mod Glas. Dog antændes det under disse forskjellige Tilfælde saa let, at man næsten ved hvert Slag kan gjøre Regning paa, at det detonerer. Ved Slag af Jern paa Bly bringes det kun meget vanskeligt til at explodere, og med Jern mod Træ aldeles ikke.

Knaldqviksølvet antænder sig steds let ved Gnidning, især af Træ mod Træ, mindre let ved Gnidning af Marmor mod Marmor, og af Jern mod Jern, og endnu mindre let ved Gnidning af Jern mod Træ, eller Marmor. Knaldqviksølvet, bragt i Pulver, detonerer vanskeligere, især ved Gnidning, end naar det bruges i Krystaller.

Ved at fugte det med 5 p. c. Vand, taber Knaldquikksølvet meget i Antændelighed; det detonerer dog ved Slag af Jern mod Jern; men det er da blot den Deel, der er under Slaget, der brænder, og det uden Lue, og uden at Antændelsen meddele sig til de Dele, der ikke umiddelbart ere under Slaget. Gnidsning af Træ mod Træ viste samme Virkning, men ved Forsøgene vilde det ikke lykkes, at antænde det ved Gnidsning, eller ved Slag af Marmor mod Marmor, eller af Marmor mod Træ. Ved at antændes med et varmt Legeme, bortsvier det med samme Langsomhed, som almindeligt Krud, naar det er befugt med 15 p. c. Vand.

Naar Knaldquikksølvet er blandet med 10 p. c. Vand, er Antændelsen vanskeligere; dog forsvinder det under Slag af Jern mod Jern, men uden Lue og uden Lyd; kun den Deel, Slaget træffer, forbrænder. Fugtet med 30 p. c. Vand, detonerer det endnu stundom under Løberen (Træ mod Marmor) medens det forarbejdes; men Detonationerne ere kun partielle, og meddele sig ei til den øvrige Masse; Løberen bliver derved blot hævet i Veiret, og der skeer ingen Ulykke derved. Dette Forsøg giver derfor Visshed om, at naar man arbejder med Knaldquikksolv, som er ansugtet med Vand, er der kun lidet at frygte for en Explosion*).

Virkingen af Knaldquikksølvets Explosioner.

De Satser, hvilke udmærke sig ved en Grad af let Antændelighed, besidde den Eiendommelighed, at de i det Øieblik, de antændes, detonere, og udøve mod de dem omgivende Legemer samme Virk-

*) Ved de nyere Anordninger, der finde Sted ved den i Jvry liggende Knaldhætte-Fabrik, (som forhen ved en Explosion aldeles blev ødelagt) arbejdes der med saadan Sikkerhed, at der siden den igien blev oprettet, er forarbejdet over 200 Millioner Knaldhætter, uden at der er indtruffet andet Uheld, end at Marmoret under en Løber gik itu.

ning, som den af Legemer, der er givet en stor Hastighed, og det endog om man kun bruger smaa Quantiteter. Almindeligt Krud, om det endog er tilberedt paa bedste Maade, antændes langt fra ei saa hurtigt, som Kvaldqviksolvet, og især ei som Kvaldsølvet, og der vil ei findes noget Gevær, som vil være istand tti at udholde en Ladning af en af disse tvende Satser af samme Størrelse, som den af almindeligt Krud, omendskiøndt disse Satser frembringe en mindre Volumne elastisk Luft, end den lige Quantitet Krud. *)

30 Gramme Kvaldqviksolv, lagt i en liden Papirsæske, paa Bunden af en liden, kun løselig befæstet Tønde, slog et rundt Hul igiennem Bunden, saa stort, som det efter en 4 *W* Kugle. Kvaldet af Explosionen syntes langt stærkere end det af et Gevær.

Uf en ligestor Quantitet Krud, antændt under samme Omstændigheder, kunde man neppe høre Kvaldet; det slog ei Bunden af Fadet itu, og rystede ei engang dette.

25 Gramme Kvaldqviksolv, lagt frit paa et Bræt, der var lagt paa Jorden, slog dette itu, og desuden et dybt Hul i Jorden under Brættet. Den samme Quantitet, lagt under en Tønde uden Bund, og omtrent af 1 Hectolitres**) Indhold, sprængte denne ved Detonationen i Stykker.

Små Beholdere (Chambres) af Staal, hvis Indhold var 3 Cubicmillim., og hvis Sider vare 3 Millim. tykke, bleve ofte sprængte ved det i dem indeholdte Kvaldqviksolv.

*) Med hvor liden Quantitet Kvaldqviksolv man end vilde lade et af de nu bekjendte Metaller forfærdiget Gevær, vilde dette der ved snart blive fordærvet; thi ved Fylbningen af Gænghæfterne med det, ved Blanding af almindeligt Krud, svækkede Kvaldqviksolv blive Stemplerne (poignons), (som ere af hærdet støbt Staal, og med hvilke Satsen trykkes paa Bunden af Hæfterne), meget snart ridsede, ved de hvert Dieblis stedfindende Explosioner, omendskiøndt den frembragte Gasart har en fri Udgang til Siderne af Stemplet.

**) 1 Hectolitre omtrent 3. 2 danske Cubiefod.

25 Gram K. Kviksølv, antændt i fri Luft, antændte en Quantitet Knaldquiksølv, som laa 5 Centm. *) flernet fra den; men Andtændingen forplantede sig ei til en Hob, som laa 12 Centm. derfra **).

Udspreder man Knaldquiksølv i en Stække paa Papir, og lægger derved, eller endog over det Krud, saa vil, naar Knaldquiksølvet antændes, dette adsprede Krudet, uden at efterlade noget Spor af dette Forbrænding, og man vil næsten finde alt Krudet igjen. Antænder man derimod Krudet, saa vil, saasnart Antændingen naaer Knaldquiksølvet, dette ved sin overordentlig hurtige Detonation, adsprede Resten af Krudet, forinden dette kan blive antændt, og man vil, paa den saaledes adspredte Deel, ikke finde noget Spor af Forbrænding. En nøie Blanding af Knaldquiksølv og fint Krud vil derimod aldeles forbrænde.

Dette Resultat, at Antændingen fra Knaldquiksølvet kun flæer i en saa liden Omkreds i den frie Luft, synes saameget mere paafaldende, som Forplantningen af Fængmassen ved Skydegeværerne er langt større, med Hensyn til Massen af Knaldquiksølvet i den; thi den udstrækker sig her til over 1 Centim., og Oberst Chateaubrun har antændt Ladningen i en 24^ldig Kanon giennem dennes 10 Punkter vide Fænghul, med 10 Centigram. Knaldquiksølv. Imidlertid ere de af os anførte Resultater uomtvistelige, og det vil siden vise sig, at de Anomalier, som her fremvise sig, kun ere tilsyneladende.***)

Styrken af Knaldquiksølvet er langt stærkere end den af det bedste Jagtkrud, men det er vanskeligt at sige, hvormeg

*) Henved 2 Tom.

**) 4½ Tom.

***) Den franske Marine har antaget et med denne Sats tilberedt Fængkrud, hvilket, lagt paa Fænghullet, giennem dette ei alene bevirker Krudets Antændelse, men endog trænger igiennem Kardusen af Pergament eller hvilket som helst andet Material denne er af.

den er stærkere. Til Sammenligning af Styrkerne har man ladet sig nøje med at lade forskellige Quantiteter Qviksølv og Jagtkrud detonere under en huul Kobbermasse, der var saaledes stillet, at man kunde maale Høiden, den blev hævet til. Det viste sig herved, at paa denne Maade drev Knaldqviksølvet denne Kobbermasse 15 til 30 Gange høiere end Krudet.

Den store Hurtighed, hvormed Knaldqviksølvet exploderer, og ved hvilken frembringes lignende Virkninger, som ved de af et Skydevaaben udskudte Legemer, kunde finde nyttig Anvendelse i mange Tilfælde, f. Ex. til Petarder, for at sprænge Porte.

Blanding af Knaldqviksølv med Krud til Fængkrud.

Den Quantitet Knaldqviksølv, der er nødvendig til et kraftigt Fængkrud, er saa liden, at den saa at sige ei kan manipuleres; dette ledte til at blande Knaldqviksølv med Krud, for herved at frembringe en større Volumne; men dette er dog ei den væsentligste Fordeel, der er opnaaet ved denne Blanding. Det blotte Knaldqviksølv antænder Krudet vanskeligere, og kun paa meget kortere Afstand, end naar det er blandet med fint Krud, hvilket er en Følge af den Hastighed, hvormed det antændes; thi naar det bruges alene, saa har det elastiske Fluidum tabt den største Deel af sin Varme, forinden det rækker Krudet, og er da ei længere istand til at antænde dette; er det derimod blandet med fint Krud, da bliver dette, medens det endnu har sin fulde Varme, kastet mod Ladningen, og frembringer derved dennes Antændelse. Dette synes os i det mindste at være Forklaringen af de ovenfor anførte Resultater over Forplantningen af Antændelsen ved Knaldqviksølvet *).

*) Det viste sig, ved Forsøg, hvor Knaldqviksølvet blev blandet med forskellige Materier, mere med Hensyn til, at beskytte det mod Fugtighed, end for at forandre Blandingsforholdet, at adskillige Substanter vare skadelige for dets Explosionskraft, om disse endog kun anvendtes i meget ringe Forhold i Blandingen; saaledes f. Ex. Olie, Talg, Harpiks o. s. v.

Det for Fænghæfterne fordeelagtigste Vægt:Forhold til Blaudingen i Satsen, synes at være: 10 Dele Knaldqviksølv og 6 Dele Meelkrudt. 10 Dele Knaldqviksølv og 7 Dele Meelkrudt giver Fænghæfter af noget mindre Styrke.

For de med Bor overtrukne Piller, maa Krud:Mængden være mindre; den er i dem, der forekomme i Handelen 5 Dele, og i dem af Vergnaud til Krigsbrug foreslaaede Knaldpiller 3. 3. Den Quantitet Knaldqviksølv, der er tilstrækkelig i en Hætte til et Jagtgevær, er 0.0166 Gramme d. e. at til 57,600 Fænghæfter er 1 Killogr. *) Knaldqviksølv tilstrækkelig; for de til Krigsbrug bestemte Hæfter, maa derimod Quantiteten noget forstærkes. 3 Knaldpillerne er der omtrent 3 Centigram**), Knaldqviksølv eller omtrent det Dobbelte af hvad der er i Hæfterne.

Jo større Forholdet er af det i Satsen blandede Krud, og jo tykkere Laget af Satsen er, desto større Kraft udfordres der til at antænde denne. Man kan derfor tilberede Fængkrud med en større eller mindre Antændelseskraft, f. Ex. saadant, som antændes ved Slaget af den optrukne Hane, men som kan modstaae Slaget af Hanen, naar denne kun virker fra sit Hvilepunkt (fra første No eller halv Spænd.)

For at maale denne Kraft, betiente man sig med Fordeel af en Galdblok, hvilken man lod falde fra forskellige Høider; men man erkjendte og Nødvendigheden af, tillige at undersøge, hvor langt Straaen af den Flamme, der igiennem Fænghullet skulde antænde Ladningen, strakte sig; thi som forhen er anført, er det ikke det rene Knaldqviksølv, der forplanter Antændelsen længst bort. Iøvrigt kan man bruge Fængkrud af en større Explosionskraft, uden at frygte for, at det skal antændes ved den fra halv Spænd afgaaende Hane, naar der blot lades en meget liden Afstand mellem denne og Fænghullet eller Pistonen.

*) 1 Killogr. = 2. 00 28 danske Pund.

**) omtrent = $\frac{1}{100000}$ af et Pund.

Undersøgelse af Knald:Ængkrudet med Hensyn til den Slam, det efterlader, og med Hensyn til dets Virkning paa Jern.

Knaldqvikksølv et efterlader, som forhen bemærket, en fuldholdig Mæsse paa det Legeme, hvorpaa man lader det detonere. Dette Tilbageblivende er, i Forhold til Vægten af Knaldqvikksølv, temmelig meget; men da den brugte Dosis, er saa overordentlig liden, saa kan den ingen skadelige Følger have; desuden sætter den sig ei fast, og kan ei opsamle sig, uden at blive adspredt ved Virkningen af Detonationen. Den viser sig desuden ei angribende for Jernet.

Knald:Ængkrudet, saaledes som det bruges, nemlig som en Blanding af Knaldqvikksølv og Krud, viser sig derimod paa en anden Maade. Dersom man vilde bedømme den skadelige Følge af det Slam, der efterlades, efter Antallet af de Skud, der forsage, hvorved den skadelige Følge ogsaa temmelig nøie lader sig bestemme, da skulde man ikke antage, at der vilde være nogen; thi efter de Forsøg, der siden skal anføres, forsagede Geværet ikke en eneste Gang af hundrede efter hverandre følgende Skud, da man derimod regner, at af 7 Skud forsager 1 med almindeligt Krud af Geværer med Laasene paa den ældre Maade.

For at prøve Knald:Gatsens angribende Virkning lod man, paa et godt poleret Flinteløb, detonere omtrent lige store Mængder af reent Knaldqvikksølv, og af samme blandet med fint Krud; ligeledes af Gats af chlorstærkt Kali, og endelig af almindeligt Krud; man anfugtede ogsaa en Deel af Løbet med en Oplosning af Kogsalt, og lagde dette derpaa i et fugtigt Locale. Efter 24 Timers Forløb blev undersøgt, hvad Virkning der her ved var frembragt paa Jernet. Det rene Knaldqvikksølv havde efterladt en fuldholdig Substant, der syntes at være af større Omfang, end den af sædvanligt Krud, men Jernet under denne var ikke angrebet. Det sædvanlige Krud havde efterladt mindre Slam, og frembragt mindre Rust paa Jernet, end Knald:

Fængkrudet; derefter fulgte det salte Vand, og endelig Satsen af chlorsur Kali, hvilke vare de, der havde frembragt den meeste Røst.

Undersøgelse om det Fortrin, Percussions Geværer have med Hensyn til Besparelse i Krudladningen.

Ved de almindelige Geværer tabes en Deel af det elastiske Fluidum giennem Fænghullet; dette finder ei Sted ved Percussionsgeværerne, og det maatte være interessant at kiende Størrelsen af dette Tab.

Der blev derfor taget 2 Infanteri-Flinter, af Modellen for 1816, hvilke vi vilde betegne med Nr. 1 og 2. De bleve efter hinanden prøvede paa Pendulen med en Ladning af 10 Gram Musket-Krud, og 1 Kugle af 19 Lødighed, der blev indsat mellem tvende Skiver af glattet Pappapir. Da begge Flinters Recul viste sig meget nære lige, blev paa Nr. 2 anbragt en Percussionslaas, og derefter prøvet hvor stor en Ladning denne nu behøvede, for at have samme Recul, som den anden, med 10 Gram og 1 Kugle ladede Flint. Det viste sig da, at 9. 14 Gramme var tilstrækkelig, og at ved Percussions-Flinter Ladningen kunde forringes omtrent $\frac{7}{8}$ af den ved almindelige Flinter, uden at forringe Flintens Skudvidde. Det angivne Forhold bliver noget nær det samme, naar man bruger en Ladning meget stærkere end den af 10 Gramme, og det gielder nøiagtigt for den til Munitions-Flinterne brugelige Ladning af 12.25 Gramme, af hvilken kun omtrentlig de 11 Gramme komme i Løbet*).

Foruden den Besparelse af omtrent $\frac{7}{8}$ af Ladningen ved Percussionsflinterne, maa man endnu regne Besparelsen af det

*) Forskiellen mellem Virkningen af Percussionsflinten og den med Stenlaasen forårsages muligens, og for endeel ved den større Hastighed, med hvilken Ladningen ved Knald-Fængkrud antændes.

ved den almindelige Flint brugte Fængkrud, hvilket naar Panden fyldes omtrent vil være 1.1 Gramme, og det Krud, der tabes ved at Geværerne forsage, hvilket omtrentlig er 1 af 7 Skud. Disse forskellige Quantiteter ville tilsammen udgiøre en Besparelse af 2.276 Gramme ved et Skud med 12.26 Gramme, eller paa 1000 Skud 2.276 Kilogr. Krud *), som naar Kilogr. ansættes til 2.75 Francs udgiør 6.26 Francs.

Rigtignok opveies denne Fordeel for endeel ved Beføstningen af Knaib-Fængkrudet, af hvilket 1000 Hætter koste 3.5 Francs; men man beholder dog en Besparelse af 2.76 Francs ved 1000 Skud. Vi have imidlertid alene opholdt os ved denne Beregning, for at vise, at med Hensyn til Besparelse maa Anvendelsen af Knaib-Fængkrud snarere være fordeelagtig end skadelig.

Om Percussionsflinternes Forsagen.

For bedre at kunne bedømme Virkningen af Knaib-Fængkrudet, søgte man at foretage Forsøgene herover, under lignende Omstændigheder som de, der finde Sted i Krigen, og man anvendte derfor Musketkrud, der havde tabt sig noget, og var slet renset for Støv. Med dette blev skudt med den sædvanlige Ladning, og med 1 Kugle, og Fængkrudet anvendtes i Form af Hætte.

Med et Fænghul af 1.1 Millim. Diameter begyndte Geværret at forsage ved det 53de Skud, og fra det 55de til det 60de Skud, blev uden at oprense Fænghullet brugt indtil 6 Hætter, forinden det gik af.

Da man siden istedetfor dette Fænghul, brugte et af 1.85 Millim. Diameter, forsagede Geværret, ved flere Rækker af 100 Skud ikke eet.

*) 1 = 4. 558 dansk Pund.

Efter den sidste Række, blev Geværet ikke reengjort, og Dagen efter blev paany begyndt at skyde med det. Geværet forsagede da ved følgende Skud: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 16 og 42, men herfra og hele Rækken indtil 100 Skud forsagede det ei en eneste Gang. Det er klart, at den Afsteningen forhen i Fængshullet samlede Slam, som ved den Fugtighed, den havde tiltrukket, var opsvulmet, var det, som forårsagede Geværets Forsagen. Det bør bemærkes, at ved alle disse Forsøg, var der ingen af Fængshæfterne, der forsagede.

Den samme Prøve blev foretaget med de af Vergnaud foreslåede Knaldpiller, og med den samme Flint, efterat Laasen behørigen hertil var forandret. Luftens Temperatur, som var temmelig høi, lod bemærke flere Mangler ved disse. De blive bløde, hænge med et let Tryk sammen med hverandre, og tabe deres Dannelse. Med et Fængsul af 1.1 Millim. Diameter forsagede de oftere end Hæfterne. Det 20de Skud forsagede ofte, men den vedvarende Forsagen indtraf først med det 60de Skud. Med et Fængsul af 1.85 Millim. Diameter, forsagede af 100 Skud intet, men der blev saa meget udkastet, at man maatte bruge Vedækning for Ansigtet. Af Knaldpillerne forsagede nogle, hvilket ligesaa vel kunde være en Følge af deres forskellige Godhed, som af Laasens Dannelse.

Det er ikke Stedet her, at sammenligne Laasen til Knaldpillerne med den til Fængshæfterne; men vi ville blot bemærke, at Laase til Fængshæfter behøve ei at være saa nøiagtigen forarbejdede, som de til Knaldpiller; at hines Hammer træffer Canalen til Fængshullet sikkert under en lodret Retning, og behøver en mindre Kraft, for at antænde Fængkrudet, og at der udkastes mindre.

Fordelen ved at der ingen Forsagen finder Sted, indskrænker sig ei blot til det herved besparede Fængkrud; man maa tillige tage i Betragtning, at den Quantitet Krud, som Soldaten bruger til Fængkrud, enten uvilkaarlig, eller, hvilket ofte er Til-

fældet, forsætliggen for at formindske Geværets Tilbagestød, er langt betydeligere, end den her antagne. Men uden at tage Hensyn til denne Besparelse, som maaskee kan ansees ei at være af Bigtighed, saa har det den store Bigtighed, at da alle Forsagninger ere hævede, giver det Soldaten mere Tillid til sit Gevær, om hvilket han har den Visshed, at det ei svigter ham i Farens Nieblif.

Man kunde troe, da det er ved en større Bide af Fænghul, at man kan have al Forsagning, at dette skulde være skadelig for Skudvidden for Geværet. Erfaring har dog vist, at Tilbagestødet af Pendul-Flinten (fusil pendule) nøagtigen er ligesaa stor med et Fænghul af 1.85 Millim. som med 1.1 Millim. Diameter. Dette Resultat kan ei findes paafaldende, naar man erindrer, at Fænghullet bliver efter Percussionen tilsluttet ved Hammeren. Det er endog muligt, at man kunde endnu mere udvide dets Diameter, naar man gav Hammeren tilstrækkelig Styrke, til at modstaae det elastiske Fluidums Udtrængning af Fænghullet.

Vi have desuden overbevist os om, at selv ved den almindelige Flint viser der sig ingen mærkelig Forskiel i Skudvidden, naar Fænghullets Diameter er imellem 1 og 2 Millimeter. Følgende Tabel viser de Resultater, vi herover have erholdt.

Fænghullets Diameter i Millimetre.	Den Krudladning, der maa bruges ved hver Diameter, for at erholde samme Tilbagestød.
0. 99.	10. 00 Gramme.
1. 66.	10. 00 —
2. 76.	10. 39 —
3. 48.	10. 72 —

Tilberedningen af Knauldqviksolvet.

Dette Præparat bliver tilvirket af Kviksølv, Salpetersyre af 38° til 40° B. *) og Alkohol af 85 til 88° C. **). Afver:

*) Baumé.

**) 100 Grad.

lende Forsøg i det Mindre have viist os, at det af Howard angivne Forhold er det bedste: 1 Deel Qviksølv, 12 Dele Salpetersyre og 11 Dele Alkohol. Af 1 Killogr. Qviksølv faaes $1\frac{1}{4}$ Kill. reen Knaldqviksølv, hvilken Qvantitet i det Mindste er tilstrækkelig til 40,000 Fænghætter for militaire Geværer.

Da man ved Tilberedningen faaer Knaldqviksølvet i Krytaller, saa smirves det først paa en Marmor-Plade, og med en Træ-Løber, efterat man først har ansugtet det med 30 p. c. Vand, derefter tilsættes 6 Dele almindeligt Krud for hver 10 Dele Knaldqviksølv, og Rivningen fortsættes. Man faaer herved en fast Deig, som, naar den til tilbørlig Grad er tørret i Luften, bliver bragt i Korn, af hvilke hver Hætte faaer et.

Saalænge Knaldqviksølvet er fugtigt, er der ingen Fare forbunden ved at omgaaes med det, men naar det er tørt, maa det derimod behandles med megen Forsigtighed. Smidler: tid kan man undgaae, at bruge det i denne Tilstand, og da Tilvirkningen af Knald-Fængkrud stedse kan være meget liden, da man kan dele denne meget, og bruge meget fuldkomne Fremgangsmaader; saa give vi uden Betænkning den Erklæring, at dette lader sig tilberede uden nogen Vanskelighed, og uden større Fare, end den, der er forbunden med Tilberedningen af sædvanligt Krud i Fabrikkerne. En Explosion vil endog være af mindre Følger, saavel for Arbejderne, som for Bygningen, for: medelst den meget ringe Qvantitet af denne Materie, man paa: eengang har under Arbeide.

Udskillige hidtil bekendte Maader, at anvende Knaldsatter som Fængkrud.

Man har hidtil brugt: 1. Knaldsats i Korn; 2. den pulveriserede Sats i, med Bly eller Papir overtrukne, Pastiller; 3. eller i ferniserede Korn; 4. i Piller, overtrukne med Bors; 5. i Hætter og 6. i Fængør.

At have Satsen i Korn, er meget farlig; thi Explosionen af et eneste Korn vil bevirke hele Massens Explosion. Man bruger ei heller denne Maade længere. De øvrige Maader have ikke denne Mangel, men da disse alle have det tilfælles, at de have et Hylster eller Overtræk, og da man for det Meste kun bruger Borspillerne og Fænghætterne, saa ville vi kun beskæftige os med disse.

Borspillerne vare først i Brug hos Jægerne, og bleve derefter foreslaaede af Vergnaud for Infanteriet. Hver Pille indeholder 3 Centigr. Kvaldqviksølv, og 1 Centigr. Meelkrud; de ere omgivne med en tynd Hinde af Bors, som anbringes paa dem med Haanden, og som ret godt beskytter dem mod Fugtighed, og forhindrer, at de ikke samtidigen antændes; de lade sig ogsaa ret godt befæste paa Vand, og kunne let, og uden Fare transporteres, naar man kun sørger for ei at udsætte dem for Solvarmen, eller at komme i Berøring med andre Legemer, der kunne bevirke at de klæbe sig sammen.

De have den Mangel, at de faste meget ud, og give mere Røg og Lugt, end Fænghætterne. Den nuværende Pris i Handelen er 6.75 til 7 Francs for 1000.

Fænghætterne ere nu næsten almindelig i Brug, og udgiøre i det Mindste de $\frac{2}{3}$ af Forbruget. De til Jagtgeværerne indeholde hver 0.017 Gram Kvaldqviksølv, blandet med $\frac{1}{3}$ af sin Vægt fint Krud. Disse modstaae meget godt Fugtighed, og fænge endog, efter at de have ligget flere Timer i Vand. Deres regelmæssige og meget faste Dannelse gjør, at man ved meka-niske Midler kan anbringe dem paa Fænghullet, hvilket for Krigsgeværer vil være meget fordeelagtigt. Ved Explosionen bliver Kobberhætten sønderreven, og kunielden adskilt og udkastet; udhules Hovedet af Hammeren, da bliver Kobberet blot fastet mod Jorden.

Hætterne blive giorte med stor Hurtighed ved Presning (au balancier). Det hændes stundom, ved Forarbejdelsen af Fænghætterne, at disse fænge Ild; men Antændelsen udbreder

fig meget fælden til det lidet Antal, man har under Arbeide. Deres Transport er let og uden Fare. Deres nærværende Pris i Handelen er 3.50 Francs for 1000. For Nieblisset kan man ikke sige om Fænghætterne eller Knapdillerne fortjene Fortrinnet til Krigsbrug; dette er et Spørgsmaal, som kun ved Erfaring kan afgjøres.

Slutning.

Den Erfaring, man har havt om Knapd-Fængkrud og dets næsten almindelige Brug ved Jagtgeværene, lader ingen Tvivl tilbage om, at det fordeelagtigen kunde anvendes ved Krigsgeværene. Man vilde derved spare Krud, være sikkrere paa Skuddet og bestyrke Soldaternes Selvtillid.

Da det chlorure Kali medfører den Mangel, at Geværene stærkt angribes af Rust, at det slammer meget, og at det tillige lettere forsager, saa maa man til Fængkrudet foretrække Knapdqviksølvet, der ei medfører nogen af disse Mangler.

Omenbskiøndt Tilberedningen af Knapdqviksølvet ikke er uden Fare, saa frembyder denne dog ikke nogen særdeles grundet Bæmskelighed, og Bestyrelsen af Krudfabricationen vil snart kunne være i Stand til at opfylde Regjeringens Fornødenheder i denne Henseende.

De af Vergnaud foreslaaede Antændingsmidler bestaae af Knapdqviksøl, ligesom alle de andre, man nu betiener sig af; men ere alene forskiellige fra disse, ved det Overtræk af Bor, som er givet dem. Fænghætterne synes, formedelst den almindelige Brug, de ere i ved Jagtgeværene, at fortjene Fortrinnet; men Krigstienestens Fornødenhed kan fordre andre Hensyn, hvilket det ei staaer til os her at berøre, og Erfaring kan alene bestemme, hvilke der have Fortrinnet.

Ell Slutning af denne Beretning, troe vi at burde gjøre opmærksom paa en Indvending, man muligen kunde gjøre mod Knapd-Fængkrudets Anvendelse ved Krigsgeværene, og som

er denne, at Qviksolvet, der er Hovedbestanddelen i dette, kommer fra Udblandet, og at man derfor i Tilfælde af Krig kunde komme til at lide Mangel paa denne Materie. For rigtig at vurdere denne Indvendning, behøver man blot at erindre, at til 40,000 Fængsler, i det Høieste behøves 1 Killogr. Qviksolv, og at til 4 Millioner, hvormed 100,000 Mand kan være vel forsynet, ei behøves meer end 100 Killogr. Qviksolv. Det vilde altsaa være let i Tide, at forskaffe sig den fornødne Qvantitet heraf; man veed desuden af Erfarenhed, at under den sidste Continentalspærring manglede man aldrig Qviksolv i Frankrig. Desuden kunde man i Nødsfald bruge det chlorure Kali, uden at derfor behøvedes nogen Forandring ved Laasene, eller ogsaa bruge Knaldsolvet, (Knaldsuuresolv).

A Guide to Mountsbay etc. Reiviser for den Rejsende i Provindsen Cornwallis.

Anden Udgave. London 1828.

Dette lidet Skrift indeholder en Mængde lærerige og interessante Bemærkninger. The literary Gazette i London, af hvilken vi uddrage Efterfølgende, troer, at Dr. Paris er Forfatteren.

Vi ville herved meddele de Steder, der have forekommet os, at være de interessanteste.

Havet bortskyller daglig af Kysten ved Cornwallis. Nogle Indbyggere erindre sig endnu dengang den flade Eng af Western Green havde en Brede af nogle hundrede Fod; nu er den kun nogle faa Fod, og i fordums Dage hævede Præsten i Medron Tiender af Land:Eiendomme, beliggende uden for Penzance, hvor der nu kun er nogle Klipper i Havet.

De nordlige Kyster af Forlandet fremviser ligeledes Ødelæggelser, der ere freikkomne ved Havet. Et gammelt Sagn siger, at endeel af den Strækning, der udgjør Bugten, var i forrige Tider en flad Eng, begroet med Skov, hvilken blev bortskyllet ved et pludseligt Indbrud af Havet. Paa den nordvestlige Kyst, seer man en bred Strækning, der ved Ebben er aldeles tør, og hvor der under en 2 à 3 Fod dyb, sandig Overflade findes sort Muldjord, i hvilken man finder en Mængde Levninger af forskellige Dele af Planteriget, saasom Grenene af Røddetræer med Blade og Frugter; Træstammer af de største Dimensioner med deres Rødder. Den fuldkomne Vægligholdelse og livlige Tilstand, nogle af disse Grene findes i, beviser at Vandets Indbrud har været pludseligt, og Frugtens modne Tilstand viser, at denne Naturbegivenhed maa have fundet Sted i Efteraaret. Et andet Kiendetegn findes endnu, nemlig den granitagtige Egenskab, Sandbanterne have paa den østlige Kyst af Western Green, hvilken er aldeles forskellig fra Bunden i Havet, der bestaaer af intet Andet, end pulveriseret Skifer (Ardosia). Bestemt at angive, naaar denne Naturbegivenhed er indtruffen, og hvad der har forarsaget den, er næsten umuligt. Florenz's og Worcester's historiske Annaler, saavelsom den Sariske Krønike, omtaler et pludseligt Indbrud af Havet, der skulde have fundet Sted i November 1099, men uden næriere at forklare Phænomenet. Jeg vil overlade til Geologerne, der nœie have undersøgt Tilstanden af Kysterne, om de Luc har havt Ret i at tilskrive denne Begivenhed Jordmonnets Sammensynkning. Jeg maa iøvrigt tilføje, at nogle Lærde betvivle derte, og fremsøre som Modbeviis Kysternes Udseende, der bestaae af Klipper, og frembyder et uigienneintrængeligt Skillerum for Havets Voldsomhed. Er Bierget St. Michel virkelig det af Diodore Siculus omtalte Ictis, saa have vi et sikkert Beviis for, at der ingen Forandring er skeet i de sidste 1800 Aar, da hans Beskrivelse, ved at nærme sig vor Æ, svarer fuldkommen til hvad det er nutildags.

Havet, i Forening med de andre naturlige Harsager, have frembragt forunderlige Virkninger paa denne Kyst. En af Klipperne ved Kynances Grotter, som kaldes Sandens Ørefigen, (*the blow of the Devil*), fremviser et overordentligt Særsyn. Igien: nem den store Kløft, der findes i Klippen, hæver sig en Vand: Colonne, ligesom en Vandaafe, ledsaget med et Bulder, som om det tordnede nede i Jorden. Det synes som om det er med den vorende Flod, og naar der er svær Søgang, at dette Phænomen finder Sted. De Luc antager, at Havets Bølger, ved at styrte sig ind igiennem de underjordiske Abninger i Hulerne i Klipperne, bryde sig mod disses Sider, og udvikle derved en Mængde Luft, der stærkt sammentrykkes, da den ingen Udvei kan finde giennem de underjordiske Abninger, der stedse lukkes af nye Bølger, og derfor presses med Kraft giennem Klippens øverste Kløft, førende en Vandcolonne med sig.

Vi ville nu begive os til Sennan:Churchtown, der ligger 391 Fod over Havets Overflade. Dette Sted ligger omtrent $\frac{1}{2}$ Mil fra Lands:End, og har opnaaet en vis Navnkundig: hed, ved dets Værtshuses naragtige Navn, nemlig „det første og sidste Værtshuus i England.“ Den vestlige Side af Skildtet fører Navnet: „det første etc.,“ og den østlige Side: „det sidste Værtshuus i England“. Naar man er kommen paa dette navnkundige Forbjerg, fører en meget steil Brinke til en tæt Samling af Klipper, der slutte den vestlige Deel af vor Øe.

Det vil være vanskeligt, at anføre, hvorfor dette af vore Forbierge, fremfor et andet, har faaet det Navn Lands:End, og dog virke disse magiske Ord saaledes paa Indbildningskraften, at mange reise derhen, blot for dets forunderlige Navn. For videnskabelige Rejsende har dette Sted et større Krav paa Interesse, formedelt dets geologiske Rigdomme og de Spor, der findes paa de store Omvæltninger, der maae have fundet Sted.

Klipperne, der ende denne Deel af Kysten, ere mere steile, (abruptes) end høie, da de kun ere 60 Fod over Vandet. De bestaae af Granit, hvis Dannelse paa nogle Steder fremstiller Søiler, som man skulde troe vare tilhuggede med Meiselen, medens at horizontale Spalter give andre Steder Udseende af Basalt-Colonner. Havet har paa andre Steder udhulet kæmpemæssige Buer, igiennem hvilke Bølgerne rusle med megen Voldsomhed. Nogle af disse Klipper have faaet sælsomme Navne efter deres Udseende, saasom: den bevæbnede Ridder, den irlandske Dame etc. En er iblandt andet benævnet Dr. Johnsens Hoved, og man er temmelig enig om, at denne Klippes Dannelse erindrer om denne store Mands Lineamenter. Denne Række af Klipper ender sig mod Norden med et høit Forbjerg, der er 229 Fod over Vandets Overflade, og som kaldes Cap Cornwallis. Mellem dette Cap og Lands-End, er Bugten Whitesand, et Navn, den har erholdt, formedelsf sin Sandbunds overordentlige Hvidhed.

Blandt de særegne Skikke, der endnu vedligeholdes i denne Provinds, anfører Forfatteren den, der udføres Aftenen før St. Johannes den Døbers Fest, (Byen Penzances Patron), og Aftenen før St. Peters Fest, der er Fiskernes Patron. Neppe er Solen gaaen ned, førend hele Penzances og de omliggende Landsbyers Befolkning, baade Mænd og Qvinder, Unge og Gamle, forsamles paa Havne-Dæmningen og det store Torv, med brændende Begfakler, hvormed de stifte Jib i en Mængde Tiæretønder, der i Forveien ere opsatte paa Stager. Disses Jib udbreder et grøngult, blegt Skin over alle nære Gienstande, og de rullende Bølger tilbagekaste dette paa tusinde Maader.

Seet i en Afstand, afgiver dette Skuespil det forunderligste Syn, man kan tænke sig, og den Fremmede, som betragter dette, og af Nysgierrighed kommer ind i Byen, vil være tilbøielig til at troe, at man har hensat ham i de underjordiske Regioner, eller og troe, at han, i Cornelius Agrippa's magiske Speil, seer

de rædsomme Cereemonier, der bleve holdte den femte Dag i de elyffte Fester*). Gruentimmerens Skrig og Fakkeldærernes Brøl, der med flyvende Haar svinge Faklerne med Hurtighed over deres Hoveder, gjør Indbildningen endnu mere levende.

Naar Faklerne ere udbrændte, tage de, der udføre dette besynderlige Optog, hverandre i Hænderne, danne en lang Kiede og løbe igiennem Gaderne, skrigende, „Et Die! Et Die!“ derpaa standse de pludseligen, og de Tvende, der slutte Toget, danne nu ved at sammensæie deres Arme en Figur, der ligner Piet paa en Synaal, giennem hvilket nu hele Troppen maa passere. Denne Leg gientages, indtil de af Træthed skilles ad.

Dagen efter fremstiller Bugten et aldeles andet Skuespil, og man har Umage ved at troe, at det ere de samme Skuespillere. Mellem 4 og 5 om Eftermiddagen strømme Landboerne ind til Penzance, og søge Havnen, hvor Baade vente dem, paa hvilke der er Musik. Naar Alle ere komne ombord, er Bugten bedækket med disse smaa Fartøier, der bevæge sig i alle Retninger, og afgiver i nogle Timer det livligste Syn.

Penzance skulder en Landgang, som Spanierne foretoges der 1595, at den er optegnet i Historiens Kærbøger. Der var fra lang Tid tilbage en Spaadom der forkyndt, at nogle Fremmede vilde engang lande paa Klipperne ved Merlin, ved hvilken Leilighed Byen vilde blive afbrændt tilligemed Kirkerne St. Paul og Newlyn. Efter Historieskriveren Carew, blev denne Spaadom bogstavelig opfyldt. Aaret 1595 i Juli Maaned landede 200 Mand, fra en spansk Eskadre paa Kysten af Mousehole,

*) Den femte Dag i de elyffte Fester kaldtes Fakkeldagen, fordi alle Mænd og Qvinder, ved Nattens Indbrud, giennemløbe Gaderne med brændende Fakler, for at efterligne Ceres, der efterat have tændt sin Fakkeld ved Jorden af Demeter, vandrede om, for at opsoge sin Datter Proserpina. Man kan deraf see, hvor langt tilbage i Oldtiden, man kan henregne disse Fakkelfester i Cornwallis.

og stak Gld paa Byen, afbrændte St. Paul's Kirken, og da de ingen Modstand fandt, gik de til Newlyn, og selv til Penszance. Indbyggerne, der vare overtydede om det Frugtløse ved at sætte sig til Modværg i en Sag, der var forudsagt saalænge iforveien, flygtede til alle Kanter. Spanierne benyttede den almindelige Skræk, og plyndrede overalt, hvorpaa de stak Gld paa adskillige Steder, forinden de gik ombord paa deres Galleier, med det Løfte, at komme igien Dagen efter, og fornye Ødelæggelserne; men da Indbyggerne vare komne sig af deres paniske Skræk, forsamlede de sig ved Strandbredden, og modtog Spanierne med en saa haardnakkethed, at de bleve nødt til at gaae til Søes, og siden ikke mere lode sig see. Historiefriveren ender sin Beretning med den Bemærkning, at det er den eneste Gang, at de Spaniske have som Fiender gjort en Landgang i England.

De fleste Gruber i Cornwallis have deres Navne efter dem, der opdagede dem. Ordet huel, der i Almindelighed staaer foran, betyder Grube i det Cornwalliske Sprog.

For Diebliffet tæller man 130 Gruber, der bearbejdes, men Antallet forandrer sig meget ofte, da gamle blive forladte, og nye opdagede. Der er desuden Miner, som man kalder Streamworks, der forskaffe det reneeste Metal. Dette Arbejde finder Sted i Dalene, og har sit Navn af den Maade, hvorpaa Arbejdet bliver foretaget, hvilket stæer ved at give et Strømløb en anden Retning, for at lade det løbe over opfyldt Land, for derved at udskille de metalliske Dele, der findes i samme.

Dette kaldes at vaske for Tin. Imidlertid er det dog ved denne Udvasning, at man alene erholder det Guldsand, der findes i Cornwallis, og som almindeligviis faaes i smaa Korn, men ogsaa ofte forenet med Kvartsen. Arbejderne, der ere ansatte ved Tinvasningen, ere forsynede med et Nær, der er befestet ved Bæltet, i hvilket de komme Guldkornene, ligesom

de finde dem. Naar Møret er fuldt, bringes det til Guldsmiden, og Prisen, de derfor erholde, tilfalder dem som Arbeidsløn.

Det Distrikt, i hvilket Botallack's Grubber ligge, er den mærkeligste Deel af Cornwallis, deels formedelst det store Antal Gruber, der findes, og deels for Landets vilde og bydende Udseende. Hvis nogentider et Sted har budet den menneskelige Vindskibelighed Trods, da er det sikkert Botallack, hvor man ligesaa Arbeidets Begyndelse maatte anbringe en Dampmaskine i en Dybde af 200 Fod, for at kunne udvide Arbeidet under Havets Leie. Den blotte Tanke om sligt et Foretagende affrækker Inderbildningskraften, medens Synet af disse kæmpemæssige Maskiner, der ere anbragte i Jordens Indvolde, og den frygtelige Larm, som gienlyder fra de omkring værende Klipper, giennemtrænger Tilskueren, der er over disse underjordiske Huler, med Beundring og Forbauselse, men Overraskelsen stiger endnu høiere, altsom man kommer dybere ind i disse umaadelige Huler, hvor en op: høiet Natur forener sig med Konstens Underværker. Virkningen af dette Syn, der ikke kan beskrives, forøges endnu ved Bølgernes Brusen, der rulle over disse underjordiske Huler; og hæver man nu Høiet op efter, da seer man en lang Række af Muler komme ned, læssede med Kul, til Brug for Gruberne, hvis dristige Driver lader dem trave ned ad en bugtet Godsti, udhuggen i Klipper, som ingen Fremmed turde nedstige uden Frygt.

Altsom man kommer dybere ned bliver Godstien steilere, og naar man kommer til Bunden, ere Klipperne næsten lodret udhugne, saa at det har været nødvendigt at anbringe en Maskine, der drives med Heste lige paa Kanten af Afgrunden, for at transportere Ertsen, saa at naar man seer den fra neden af, synes den at svæve i Luften.

Grube-Arbeidet strækker sig nu til over 400 Fod under Havets Bund; desuagtet findes der Mange her, der imod en maadelig Betaling ere villige til at trods alt det Skærfkelige ved

medens vi kunde ikke andet, end beklage de Ulykkelige, der paa andre Steder blive dømte til dette svære Arbejde, hvilket den cornwalliske Biergmand udfører med Munterhed; og saa stærk er denne Drift, at det er sielden man seer nogen forandre denne Levevei for en anden.

Den almindeligste Maade at smelte Tin:Ertsen paa, seer ved at tilsætte $\frac{1}{3}$ reen Kul, (Culw), og som er blandet med Svovl, og indføres fra Wallis til dette Brug. Det Hele opvarmes vovarende i 6 Timer i en Reverbeer:Ovn. I denne Tid bortdamper det Svovl og den Arsenik, Ertsen indeholdte, og man lader nu den smeltede Masse løbe ud; men det er nødvendigt, at foretage endnu en Smeltning, forinden det bliver støbt i Stænger.

Det største Udbytte, disse Gruber afgive for Øieblikket, er i Kobber, skjøndt det neppe er hundrede Aar siden, at man begyndte dermed. Grunden, der angives, hvorfor man i en saa lang Tid har været uvidende derom, er at Kobberet findes først i en langt større Dybde end Tinnets, og da vore Forsædere ei vare i Besiddelse af de nødvendige Maskiner, til at bortkaste Vandet af Gruben, vare de nødsagede at forlade Tin:Kæren, forinden de havde naaet Kobber:Kæren.

Pryce antog som en Grundsætning i sin *Mineralogia Cornubiensis*, at en Tin:Grube ophørte at kunne afgive nogen Fordeel paa en Dybde af 50 Favne, men i de sildigere Aar have Gruberne i Cornwallis afgivet et rigt Udbytte paa en langt større Dybde. Saaledes ere Gruberne ved Treven i fuld Drift, endskjøndt de have opnaaet en Dybde af 150 Favne; ligeledes Gruberne ved Hewas:Downs og Poldice, der have en Dybde af 140 og 120 Favne. Gruben Guel-Vor har nu opnaaet over 130 Favne Dybde.

Grube:Arbejderne, der først opdagede Kobber:Kæren, vare aldeles ukiendte med disses Bestanddele, og ansaae dem som uden Værdi, hvorfor de forlode Gruben, sigende, at denne

Podar*), som de kaldte den, forðærvede Tinnet**); men i 1735 undersøgte en Mineralog i Bristol, Hr. Coster, denne Erts, og da han saae, at Biergværksfolkene ei kiendte dens Værdi, førte han sig deres Uvidenhed til Nytte, ved at købe Alt, hvad der kom fra Gruberne, og alt Det, de kunde levere i en vis Tid. Dette Foretagende lykkedes overordentlig godt, hvorved han tjente en betydelig Formue.

Provindsen Cornwallis frembringer isærdeleshed Kobber og Tin, men der er dog nogle Gruber, der afgive Bly, Kobolt og Sølv. Blyminerne give for 1 Tons Erts (2240 W) 60 Unzer Sølv (omtrent $4\frac{1}{2}$ W dansk). Næverne af de forskjellige Metaller kaldes *lodes* i Landets Sprog. De meest indbringende strække sig Ost og Vest; men de ere meget forskjellige i Bredden, nemlig fra 36 Fod til Tykkelsen af et Byg-Korn. Middelbredden er 4 Fod. Den samme Nær kan ofte i en Afstand af nogle Favne forandre sig fra 2 Fod til 6 Tommer. Der er intet Exempel paa, at Næverne have gaaet lodret. Den dybeste Grube, der fortiden er under Arbejde, er Dolcoath, den har 235 Favnes Dybde, under det laveste Land***).

Klipperne, igiennem hvilke Næverne løbe, ere af forskellige Arter. Tin og Kobber findes baade i Graniten og i Skiferlagene.

Foruden de Metal-Næver, der strække sig Ost og Vest, gives der ogsaa nogle, der gaae Nord og Syd, hvilke giennem-

*) I det cornwalliske Sprog betyder Podar Noget, der er raadt og uden nogensomhelst Værdi.

**) Det var det samme Tilfælde med Arbejderne i Gruberne i Sæxen, da de opdagede Koboltet. Deres Frygt var saa stor for at det skulde findes blandt Ertsen, at der blev holdt Bonner i Kirkerne, for at bevare Biergværksfolkene fra Kobolt og den onde Mand.

***) Gruben Guel-Sparnon, der afgiver Tin og Kobber, er den eneste, hvor man har stødt paa Kobolt i nogenlunde Quantitet. En Klump, der blev hugget ud, veiede 1333 Pund.

løbe de første, og som derfor kaldes Kryds-Narer; men disse sidste forhindre kun Biergværks-Arbejdernes Gang, fordi de forstyde Metal-Narerne.

En mærkelig Kiendsgierning er, at de saaledes fordrevne Zin- eller Kobber Narer stedse forstydes til højre Side. Da dette ubehagelige Phænomen fandt Sted i Gruben Zuel Pees-
ver, forløb der 40 Nar, inden den fordrevne Nare fandtes igien.

Efterat have meddeelt hvad Forfatteren omtaler om Gruberne i Cornwallis, ville vi gaae over til Beskrivelsen af en vigtig Gren af denne Provinds's Indkomster; nemlig Fiskeriet af en Silde-Art, som de Engelske kalde Pilchard eller crue-herring (*Clupea Pilcardus*). Pilcarterne, siger han, har megen Lighed med Silde, hvad Størrelsen og Dannelsen angaaer, hvorfor og Linneé har sammenblandet dem under Navnet *Clupæa-harengus*, men ved en næriere Undersøgelse, opdages der særskilte Kiendetegn. Pilcarterne ere ei saa store, og mindre tørre. Rygsfinnen er lige paa Midten, saa at naar man holder i denne, beholder Fisken en horizontal Stilling, medens at en Silde, der holdes paa samme Maade, vil synke ned med Hovedet. Skællene paa den sidste gaae let af, medens at de paa de første er meget fasthængende. Maaden de vandre paa, er næsten den samme.

Man troer almindeligen, at Pilcarterne komme fra Norden. De ankomme ved Kysterne af Cornwallis mod Midten af Juli, i en overordentlig stor Mængde, og forblive der indtil Udgangen af September, til hvilken Tid de forsvinde aldeles. Den Forudsætning, at de skulde komme fra Norden, synes mig ikke at være sandsynlig, da man aldrig seer dem ved Skotslands Kyster, ei heller paa de nordlige Kyster af Irland og Den Man, ja ikke engang paa den nordlige Kyst af Cornwallis. Det er altsaa rimeligere, at de komme et Sted Vester fra i det atlantiske Hav, hvortil de igien trække hen mod Win-

teren. I de sidste 10 Aar har de mærkelig afveget fra den sædvanlige Wei, de pleie at tage, til stor Sorg for Fiskerne.

De opholde sig nu meget længere borte fra Kysterne. Det vil være vanskeligt at bestemme, om man skal tilskrive denne Forandring, at Strømmens Gang har forandret sig, eller at de finde flere Føde-Midler i aaben Sø. Desuagtet var de i Aar lidt nærmere til St. Ives Kyster, og i en saadan Mængde, at med et eneste Kast med tvende Net, er der blevet fanget 3000 Muids*) Fisk: men de vare langt fra ikke saa talrige paa de andre Steder ved Kysten.

Mod Slutningen af Juli Maaned begynder Forberedelserne til dette Fiskeri**), og da det er henimod Aftenen, at Pilcarberne vise sig i Bugten, gaar Waadene ud Kl. 4 om Eftermiddagen, og ere i Almindelighed tilbage igjen Kl. 10. Undertiden gøres ogsaa et Forsøg ved Solens Opgang. Waadene gaar ud i største Stilhed og i en vis Afstand fra hverandre, følgende den Retning, som de til denne Hensigt paa Strandbredden udstilte Folk angive; disse kaldes Lurers, sandsynligvis formædelt det Raab, de give, naar de opdage en Fiske-Stime, hvilket de see paa Vandets rødagtige Skær, saavelsom paa nogle andre Kiendetegn. Saa snart at Fiskerne ere blevne underrettede om, hvor de skulle udkaaste Garnet, stæer dette med en utrolig Hurtighed, og skøndt Garnet har en Længde af 300 Favne, og en Dybde af 10 Favne, saa er Fiskestimen omringet i min:

*) En Tonneaux = 2 Muid, 1 Muid er formodentlig 8 franske Cubikfod.

**) Prisen paa et saadant Net med Waadene og alt Tilbehør saavelsom det nødvendige Salt til at salte 500 Tonder Fisk, er ikke mindre end 1000 Pund Sterling. Til hvert Net hører 3 Waade. De tvende første have hver 7 Mands Besætning, Formanden er i den 3die, som er den mindste, med en Fisker og tvende Dreng. De tvende første kaldes Net- og Følge-Waadene, og den sidste Lurker, det vil sige, den, der iagttager.

dre end 4 Minutter. Udbyttet er undertiden meget stort; man har havt de Tilfælde, at der i et Kist, med eet Net, er fanget fra 1500 til 2000 Muids Fisk.

Naar Pilcarderne ere blevene bragte til Kielberne, begynder strax Saltningen. Fiskene lægges i Hobe, et Lag Fisk og et Lag graat Salt omhinanden, paa en skraa Glade. Tran og Blod, der løber af, samles i det dertil indrettede Beholdningssted. Disse Bunker blive liggende urørte i 40 Dage, med mindre Riibmændene haste meget, men Loven byder i det mindste 33 Dage. Derpaa kommes Fiskene i store Kar, for at vadsfæs, hvorefter de blive pressede. Det Tran, der kommer ud, opsamles med megen Omhyggelighed. Fiskerne paaataae, at i forrige Tider fik man 10 Gallons Tran af en Tønde Pilcarder, men at der nu kun erholdes 4; er dette virkelig Tilfældet, da er denne Forskiel vanskelig at forklare. Efter 8 Dages Forløb ere Fiskene færdige til at forsendes til Middelhavet, og isærdeleshed til Italien. Regjeringen hæver en Told af 8½ Skilling pr. Muid af denne Fisk. Der fortæres i England omtrent 30,000 Measures, og udføres circa 100,000 Tønder. Omkostningerne ved Saltningen, Tønden iberegnet, antages at være noget mere end 1 £ St. for en Tønde. Den Tran, som erholdes, betaler alle Omkostningerne, saavel som Afgifter til Regjeringen.

Et heldigt Udfald af dette Fiskeri er af den største Vigtighed for Grevskabet Cornwallis; det beskæftiger over 12,000 Mennesker, og Capitalen, der stikker i det, regner man, beløber sig til mellem 350 til 400,000 £ St. Uffaldet af dette Fiskeri sælges som Gisdnings, for 10 Pence en Bushel*).

Landmændene i Nærheden finde sig meget tilfredse dermed. I Almindelighed blandes dette Uffald med Jord, Sand eller Græsgrøfter, for at forhindre, at det ikke bliver alt for virk-

*) En Bushel = 2.05 dansk Skæppe.

som Gisbning; saaledes sammenblandet, forlænges dets Virksomhed. Landmanden paastaar, at en Pilsarbe, der bruges som Gisbning, gjør en kvadrat Fod Jord frugtbar i flere Aar.

Sisbierge i det atlantiske Hav.

Følgende Fortælling om den betydelige Mængde Is, den amerikanske Brig Ajax mødte i det nordlige atlantiske Hav, er uddraget af et Brev fra Captainen paa denne Brig. Beskrivelsen af hans Stilling mellem Isen vil sætte Læserne istand til at dømme om den Fare, de Skibe ere udsatte for, der passere det atlantiske Hav mellem 40° og 50° N.B.; det synes, at den Mængde af Is, han mødte, har været af en større Udstrækning, end nogen forhen bemærket paa en saa lav Brede, som 44°; denne og de følgende Beretninger kunne derfor tiene Bedkommende til at være opmærksomme paa Seiladsen fra og til Amerika, saavel som til Vestindien.

„Den 12 Marts 1826 Kl. 4 om Morgenen, mellem 42° og 44° N.B., tykt og skyet Veir med Hagel og Smaa-Byger, fandt vi os mellem tvende Isrev, der tilsyneladende bestode af faste sammenhængende Masser; at Søen var bleven meget smulere havde ikke foruroliget os, da vi vidste os langt fra Land og blinde Skær. Vi mærkede først Isen, da vi følte den paa Siden, hvorpaa vi dreiede til og laae bak. Da det blev Dag, saae vi os omringede af en heel Masse af Is. Rundt om os vare over 30 Sisbierge af 150 Fods Høide. Da Isen skamsede paa Siderne, anbragtes Friholdere, men da vi vare løbne for Veiret ind i Isen, var det ei muligt at komme samme Veitilbage. Ved Solens Opgang opdagedes en snever Abning i Læ, efter hvilken vi styrede, og bragte Briggen giennem den.

„Vi fandt os nu i en Bugt af omtrent $1\frac{1}{2}$ Qmiils Brede med
„et Rev paa hver Side af os, og omgivne af mindre Iisstykker.

„Vinden vedblev at blæse frisk fra N.B., og vi holdt for
„Veiret hen omtrent 3 Qmiil, men kunde ei opdage nogen Ab-
„ning mod Sønden eller Vesten; dreiede til og styrede NØ hen-
„ved 3 Miil, og havde megen Vanskelighed ved at undgaae de
„store Iisstykker, der tæt omringede os.

„Da vi fandt, at der ingen Abning var i denne Retning;
„at de omtalte tvende Iisrev strakte sig saa langt vi kunde see, og
„at der var mangfoldige store Iisøer Nord for os, saavelsom en
„utallig Mængde af Smaa: Iis ret forud; besluttedes Kl. 10
„Formiddag at forcere Seil, for at komme giennem Isen; og
„efterat vi havde tilberedt Friholdere af alle Slags, saasom gamle
„Træstumper, Spire, Rork, Bomulds:Valler og ituhugget
„Sværtoug, forcere vi Briggen ind i Isen. Vi laae nu midt
„i Isen, med en svær Kuling, ledsaget af et tykt Snefog, og
„havde vi ei saa godt forseet os med Friholdere, vilde Isen snart
„have skaaret Hul i os. Ved Middags:Tid brød Solen frem,
„hvorved vi fik Leilighed til at tage en Observation, efter hvil-
„ken vi vare paa $44^{\circ} 30'$ N.B. og 43° Vestl. Længde, (mel-
„lem Azorerne og Newfoundland).

„Da vore Friholdere snart bleve ødelagte, vare vi nødsa-
„gede til at kappe mere Toug itu; thi de af Træ sank ei dybt
„nok ned for at beskytte Skibet under Vandgangen. De kan
„af den liben Fremgang, vi gjorde, slutte dem til hvor besvær:
„ligt det var at forcere Briggen giennem Isen; thi vi gjorde
„kun en halv Flerdingmiil i Timen under torebede Mersseil, og
„Fokken, i en stiv Kuling. Kl. 1 hængte vi 2 Valler Bom,
„uld under Nøstene, for at Riettingerne ei skulde blive borttagne
„ved Rullingerne mod de Iisstykker, der omringede os, af
„hvilke nogle vare over hundrede Fod i Omkreds og 6 Fod tykke.

„Der var en Tid, at vi vare saa fast indesluttede, at jeg,
„tillige med nogle af Folkene spadserede paa Isen — en Spad:

„seretour, som nok kun Saa have gjort saa langt fra Land, i det „Atlantiske Hav. — Kl. 8 om Aftenen fandt vi at den os om- „givende Is var meget tyndere, og at der vare færre Isøer; „biergede alle Seilene, undtagen Kloberebet Stormersseil, som „vi kastede bak, for ei at styde forud med Isstumperne.

„Ved Dagbrækning den 13de fandt vi os frie for den store „Masse af Is, men endnu ei for de mindre Glader; vi satte „Seil til og styrede NØ og NNØ i 3 Dage med jævn Ruling og for smaa Seil om Natten. Efter Gisning havde vi seilet tre hundrede Qvartmiil, forinden vi bleve frie af de større Is- flader.”

Den 6te Mai 1823 forliste paa et Isbjerg Skibet the Mountstone, hjemmehørende og kommende fra Plymouth i Devonshire paa en Reise til Newfoundland. Capitainen, Mandskabet og Passagererne, hvilke tilsammen udgjorde 10 Perso- ner, biergede sig i Baaden, men uden Levnetsmidler, og af disse bleve alene tvende frelst af et andet Skib den 17de Mai, — de øvrige vare døde af Hunger.

Efter den Beretning, som Matrosen Francis Wlford, den eneste der blev i Live af omtalte Mandskab, meddeler, lader det til at Skibet havde havt en gunstig Reise til den 6te Mai, da det i en tyk Taage med 8 Miils Fart stødte mod et Stykke Is i Vandfladen. Stødet var saa voldsomt, at hele Bogen af Ski- bet blev stødt ind, og efterat de forgiæves havde forsøgt paa at stoppe Lækken, bleve de nødsagede til at søge i Baaden, uden at være istand til at faae det mindste Proviant, eller Vand med sig, eller andre Klæder, end hvad de gik og stode i, da Driggen meget hurtigt fylldtes. Strax efterat de havde forladt den, sank den, og de forsøgte nu paa at naae Landet, som var 300 Qvart- miil fra dem. Den 17de Mai bleve de tvende endnu levende op- tagne af et Skib fra Liverpool og satte i Land omtrent et 100 Qvartmiil fra St Johns (Newfoundland). Matrosen mistede begge sine Been.

1828 den 4de Mai paa 45° 11' N.B. og 56° Vestlig Længde, optoges fra Briggen, Catherine og Hannah en Baad, tilhørende Skibet Superb fra Bristol, der ved at støde mod et Jisbjerg, havde knust Bungen, hvilket havde nødsaget Mandskabet til at arbejde uden Ophør med Pomperne. De fik da en Skonnert i Sigte, paa hvilken Capitainen gik ombord for at accordere med dens Fører om at modtage Mandskabet fra hans synkefærdige Skib. Medens Capitainen var fraværende, forlode Mandskabet Pomperne for at sætte Fartsiet ud, i den Hensigt at forlade Skibet. De fik ogsaa et udsat, i hvilket syv af Mandskabet sprang ned, og satte fra Worde for at søge Skonnerten, men da der just faldt en svær Taage, tabte de Sigte af begge Skibene, uden at have Levnetsmidler eller Vand, og hverken Seil eller Master, kun tvende smaa Arer til at arbejde med; det var denne Baad, der som ovenmeldt blev optagen; kun een Mand var endnu i Live, og Fortællingen om den Elendighed, de havde udstaaet, er for gruelig til her at gien- tages. 10 Mand af Mandskabet var efterladt paa Superb.

Der er sandelig kun liben Tvivl om, at mange af de Skibe fra Amerika og Vestindien, der aarligen savnes, ere forliste paa samme Maade, som ovenomtalte Skibe, da der er mødt Jisbierge sønden for Newfoundlands Banker i Juni og Juli Maaned. Skibsførerne, hvis Vei falder mellem 35° og 50° Bredeparallelerne, kunne ei bruge for stor Forsigtighed; de bør holde Udkik om Matten fra Fokkeraaen, og i disigt eller taaget Veir, ligeledes om Dagen; desforuden bør der være Udkik fra hver Kranbielke; og naar det er taaget burde Underseilene være opgivende, især naar man passerer Bankerne, hvor man har mødt Jisbierge paa Grund*); Thermometret bør

*) Angaaende Forsigtighedsregler ved Seiladsen mellem Jis om Matten, er det anbefaleligt at eftersee, hvad Capt. Basil Hall derom anfører. See Sø-Archivet 2 Bind pag. 217.

nsie iagttages, da Erfarenhed lærer, at det angiver, naar der er Is i Nærheden. Capt. J. Franklin anmærker, at paa de Steder i det atlantiske Hav, hvor ei Havets Overflade stedse gøres koldere ved den i Drift værende og smeltende Is, saaledes som i den nordligste Deel, der vil Nærheden af Isen stedse angives ved Thermometret; og han raader paa det alvorligste, og som et fortrinligt Sikkerhedsmiddel, til hver Time at undersøge Temperaturen af Søens Overflade paa alle saadanne Steder, hvor Skibene kunne være udsatte for den store Fare, at støde mod Isbjerg.

Styrmanden fra en Vestindiesfarer fra Bristol har fortalt, at, efterat de vare passerede Newfoundland's Banker under en stærk Taage, vare de meget nær ved at løbe paa adskillige svære Isbjerg; Skibet løb da med Force af Seil, og uden at de brugte den Forsigtighed, at lade holde Udkik; det første Bierg, de mødte, blev netop seet saa betids, at de undgik, at komme i Berøring med det, og det første Kiendetegn til dette, var at Folkene paa Dækket følte pludseligen en streng Kulde mod deres Ansigter, om hvilket de underrettede Styrmanden, som derved blev opmærksom og undgik Faren; havde Mandskabet været nede, vilde Skibet sikkerligen have stødt, og Følgen muligen være blevet, som i flere lignende Tilfælde. Da Paketskibet Lady Hobarts Skibne paa den Tid var almindeligen kiendt, burde dette have givet Førereren af dette Skib Anledning til at iagttage de nødvendige Forsigtighedsregler.

Følgende Uddrag af Capt. Lyon's Rapport bekræfter Sir J. Franklins Bemærkninger: „Morgenen den 1ste August var „Veiret tykt og taaget med Regn; Kl. 10 Formiddag observerede „vi giennem Taagen den første Samling af Is med et libet, „henved 70 Fod høit Bierg; vi passerede snart det, men saae „ingen Isflader, endskiøndt vi havde god Grund til at formode, at „der var en stor Masse i Nærheden, formedelsk pludseligt smult „Vande, og dettes Temperaturs Forandring, hvilken nu var 32°,

„da Luftens derimod var 34° . Gientagne Observationer af dette „Slags har nu bekræftet den Paastand, at ved i aaben Sø „at nærme sig mod Isen, vil man kunne bemærke dennes Nærhed „ved den pludselige Forandring paa Thermometret; da jeg forhen „havde gjort denne Erfaring lod jeg holde strengt Udkik, fordi „jeg om Morgenens havde observeret at Thermometret pludselig „var faldet; dog fandt denne Forandring først Sted i en tyk „Taage, og vi løb over 10 Qmile forinden vi saae Isen.”

Mr. Weddell, en erfaren Master i den engelske Søetat, anbefaler, at man, med en frisk Sidevind, stedse skulde passere Jisbjergene til Luvart, thi paa denne Maade undgaar man den løse Jis, der stedse driver hurtigt.

I 1810 den 15 Juni paa $41^{\circ} 33' N$. og $51^{\circ} 17'$ Vestl. Længde, passerede Capt. Inglefield, førende Skibet *Dædalus*, med en Convoi fra Jamaica, tvende Jisbierge, og den næste Dag nok et; lykkeligviis lettede Taagen, som havde været meget tyk, saa at Flaaden klarede denne Fare fra sig.

I 1818 convoierede Admiral Sterling, paa Orlogsskibet *Bedford*, Capt. Walker, en Flaade af 105 Seilere fra Jamaica; den 2den August, om Aftenen Kl. 8, netop som Taagen lettede, traf de paa en stor Udstrækning af Jis med et Bierg paa hver Ende, og som paa en Fierdingmils Strækning var i Flugt med Vandforpen, saa at Søen brød over den med temmelig Voldsomhed. Havde Taagen ei lettet netop paa den Tid, vilde over 30 Skibe, som netop styrede mod dette Sted, have stødt paa Isen, da de allerede vare den meget nær. Thermometret varierede mellem 63° og 65° , Bredden var 45° Nord, og Længden 44° Vestlig, saa at det synes, som om Søen ved og omkring Newfoundland's Banker er Jisbjergenes Region, og derfor bærer fra Skibe, naar de ere mellem 35° og 50° Bredeparallellerne, og

mellem 35° og 60° Vestl. Længde, holdes et skarpt Udkik efter disse Farer.

Disse Bemærkninger kunne være gavnlige for Skibe fra og til Amerika, og for hjemgaaende Skibe fra Vestindien; saavel: som for dem, der gaae til Newfoundland og Quebek; det kan desuden tilføies, at der stundum staae umaadelig store Jisbierge paa Grund i Nærheden af Kysterne, der, ved bestandig at forandre Plads, frembyder mange Farer for de Søfarende; man veed endog, at saadanne Bierge ere kantrode, et Tilfælde, der vilde være forbundet med den største Fare for et Skib, der besandt sig i Nærheden. Det engelske Skib Cleopatra mødte engang en uhyre stor Masse paa Grund ved St. Johns Havn, og Lieut. Enery saae, da han, paa sin Reise fra Barbados i en Orlogsbrig passerede Bankerne, under Force af Seil i taaget Veir, tydeligen i mindre end 30 à 40 Alens Afstand fra Skibet, Noget, som de antog for en Klippe, men som sandsynliggen har været det Tilbageblevne af et Jisbjerg, farvet med Dele af den Grund, paa hvilken det stod fast. Følgende Uddrag vil befæste Formodningen om at dette virkelig var Jis, og ei nogen Klippe*). Capt. E. Parry siger: „Der var i Nærheden (af Martins-Ben) en stor Deel af den særegne Jis, som „Matroserne kalde: Skiden Jis — paa hvis Overflade findes „Stene, Straa, Mos og andre saadanne Dele; Jis af dette „Slags maa til en eller anden Tid have været i Bevægelse „med Land. Mod et saadant Stykke, mod hvilket Zeckla styrede, „saaes Søen at bryde, og da vi nærmede os det, havde det saar „megen Lighed med en Klippe, at jeg fandt det forsigtigst, at „faste alle Seilene baf indtil et Fartoi var blevet affendt, for „at undersøge den.”

*) Imidlertid findes der dog i Kaartene aflagt en Klippe noget Vesten for Enden af den store Banke; dennes Stilling og Tilværelse formode vi dog at være tvivlsom.

Hr. Weddell i hans meget interessante Reisebeskrivelse anfører, „at den 10 Febr. 1823 paa 64° 15' S. Brede og 30° 46' Vestl. Længde, blev ved Daggry meldt, at der var Land i „Sigte, af Udseende som en Sikkertop; saasnart jeg saae det, „antog jeg det for en Klippe, og troede sikkert, at skulde have „fundet fast Land noget sydligere. Klokken blev 2 om Eftermiddagen, forinden vi naaede det, og det var først nu, da vi „passerede det i mindre end 300 Favnes Graastand, at vi kunde „overtøge os selv om, at det ikke var Land, men blot sort Is. „Vi fandt en Is:Ø liggende tæt ved, der skænt den synes „tes adskilt fra den, dog var sammenhængende med den under Vandet, men i hvilken Isen var af en klar Farve. Den nordlige Side af denne Isklippe var saa tæt belagt med mørk Jord, at Ingen i nogen Graastand vilde betænke sig paa at erklære den for en Klippe.

Hr. Williams, en dannet Mand fra Bristol, fortæller, at paa hans Reise fra Amerika mødte de i Nærheden af Vancouverne, under en tyk Taage, og medens Skibet løb med en meget stærk Fart, et Isbjerg af umaadelig Størrelse, fra hvilket de alene frelstes ved Bølgernes Tilbageflag, saa nær vare de ved det.

Vi tilføje en Tabel, hvoraf vil kunne erfares Bredden, Længden og Hægtighederne, paa hvilke der er mødt Is paa saadanne lave Breder.

Skibenes Navn.	Maaned.	Aar.	Nordre Bred.	Vestl. L. fra Greenwich.	Bemærkning.
Skiber Dæ- balus.	Juni	1810	41° 33'	51° 17'	modte 3 Jisbierge. et langt Rev af Jis endende med et Jisbjerg paa hver Ende.
— Bedford.	August	1813	45° 0'	44° 30'	
Capt Beau- ford engelske Marine.	October	ei anført.	46° 30'	ei angiv.	Jisbierge.
Lieut. Parry.	April	—	44° 21'	—	ditto.
Skibet Gly.	Marts	—	42° 0'	—	Ende Jisøer.
Grace Palet.	Marts	—	41° 51'	—	store Jisøer af 5 Mils Udstræk- ning, Bierge fra 209 til 250 Fods Hoide.
danke Brig. royal Sove- reign.	April	1817	40° 19'	44° 46'	paa sin Hiemreise fra Vestindien til Kiøbenhavn, saae tvende Jisbierge. var i 29 Dage ind- sluttet af Isen, som havde en Ud- strækning af over 280 Mmil, der bestod i Samling- er af flere Styk- ker af store Flader af 20 Fods Hoide; de talte over 100 Jisbierge.
engelske Brig Ann.	Januari Februari	1818	46° 54' til 44° 37'	ei angiv.	Jisfl. i Vandfær- pen, mod hvilke den stode og sank.
engelske Brig Mountstone.	Mai	1823	44° 0'	43° 0'	Rev af Jis, fast Jis, Jisbierge af 150 Fods Hoide; Smaaitis; seilede over 300 Mmil mellem Isen.
amerikanske Brig Hjar.	Marts	1826	44° 30'	42° t. 44°	traf om Natten paa en Mængde store Jisflader, Bindeu N. N. D. Bramf. Kul., klar Luft.
danke Dr. logsbbrig St. Croix.	Juni	1826	43° 13,	50° 39'	Jisb. af en over- ordentlig Stør- relse.
engelske Krigs- skib Ring- dove.	August	1826	paa New- found- lands Banken.	—	

Vi ville her endnu tilføie nogle Optegnelser fra den sydlige Halvkugle, hvor man har mødt Jis paa endnu lavere Breder. Officielle Rapporter fra 1792 omtale, at i 1789 har man fra Skibene *Thetis*, *Swallow*, og *Mercury* seet Jisbierge mellem $37^{\circ} 22'$ og $38^{\circ} 44'$ Syd Brede, og mellem $42^{\circ} 50'$ og $43^{\circ} 41'$ Længde Ost for Greenwich; nogle af disse antoges at være af 3 à 400 Fods Høide.

1828 den 28de April mødte Skibet *Elizabeth* Jisbierge paa $37^{\circ} 31'$ S. Br. og $18^{\circ} 17'$ Ost for Greenwich. De vare af 300 Fods Høide, og Søen brød med Voldsomhed mod dem.

The Reaper, ført af Capt. Rhind, som forlod England den 6te Januar, og ankom til Sincapore den 16de Juni, mødte Jisbierge paa $39^{\circ} 4'$ S. Br. og $22^{\circ} 7'$ Ost for Greenwich.

Skibet *Wanstead*, som i Mai 1828 ankom til van Diemens Land, mødte paa $44^{\circ} 50'$ S. Br., $17^{\circ} 28'$ Længde Ost for Greenwich, en meget stor Samling af Jisbierge, af hvilke nogle vare 400 Fod høie. Det seilede en Distance af 280 Quartmiil mellem disse og saae det sidste Jisbjerg, paa $41^{\circ} 30'$ S. Br. og 22° østlig Længde.

Hr. Blossfeville beretter, at det hollandske Skib *la Concorde*, har i Mai 1828 mødt uhyre store Masser af flydende Jis Besten for Det gode Haabs Forbjerg, og paa dette Brede. Paa samme Tid har et fransk Skib ogsaa mødt Jis paa Kanten af *Aiguilles* Bankerne. Man kan ei erindre, at der nogen sinde før er seet Jis paa saa lav Brede i den sydlige Hemisphære.

Sketches of naval life, etc.

Skizzer af Sømandslivet med mere, skrevne ombord paa de amerikanske Fregatter Brandywine og Constitution.

Ved en civil Berient.

Af det under ovenstaaende Titel, i Amerika udkomne interessante Skrift, der paa en meget karakteristisk Maade beskriver Søder og Skikke paa de Amerikanske Skibe, saavel som Skibstienesten i det Hele, troe vi det vil interessere flere af vore ærede Læsere at see nogle Uddrag. Vi skal derfor Ild efter anden meddele nogle af de interessanteste Skildringer.

Forsfatteren kom ombord paa Fregatten Brandywine, den 18 August 1825, der den Gang laa for Anker ved Washington, som Lærer i den Skole, der holdes ombord for Cadetterne, og i hvilken Navigationen er Hovedsagen. Det var første Gang, han gik tilsøs, og hans Hændelser og Bemærkninger ere udgivne i Form af Breve. Fregatten skulde bringe General La Fayette til Havre de Grace, og derfra gaae til Middelhavet, hvor den skulde forene sig med den amerikanske Eskadre under Commodore Rodgers Commando.

Fregatten førte i Alt 54 Kanoner, nemlig: 30 Stkr. 32 Ldige Kanoner paa Batteriet, og 24 Stkr. 32 Ldige Kanoner paa Skandse og Vak. Efterat Forsfatteren i nogle Breve har beskrevet Skibet, General La Fayettes Modtagelse med mere, ville vi begynde med hans første Skrivelse efterat Skibet var kommet under Seil.

Fredagen den 9de September.

Ildlig om Morgenens tilkiendegav en almindelig Tummel i Skibet, at vi var iværk med at lette, og da jeg kom paa Dækket var Skibet for fulde Seil i Chesapeak Bugten. Det var i Sandhed et overraskende Syn. Vi havde et Fyrtaarn paa

høire Side, og langt til Venstre var Toppen af nogle med Skov begroede Bakker, netop tilsyne; hele Mellemrummet var opfyldt med Bølger, hvis Toppe, bedækkede med Skum, reflecterede Solens Straaler, hvilke efter Gaardsdagens tykke Luft syntes at ville ønske os en lykkelig Reise. Hvem af os kommer tilbage? — tænkte jeg; dog Dette maa vi overlade til Forsynet. —

Da Skibet var kommet under Seil, blev ved Viben alle Mand kaldt op, for at mønstres; Mandskabet blev opstillet paa Skandsen, og Skibs-Rullen bragt frem; Mønstringen begyndte med Chefens Ravn; enhver af de øvrige Officierer saavel som Matroser svarede til sit Ravn, og gik med blottet Hoved forbi Chefen.

Vi har et smukt Mandskab, men de ere kun daarligt disciplinerede, og der findes en Mængde Sørvante (green hands) iblandt dem. Forunderligt nok flere af de yngste Officierer gjorde den første Reise over Oceanet.

Kl. 2 om Eftermiddagen passerede vi Cap Henry; en Time tidligere drejede vi til, for at Lodsens Kunde gaae fra Borde. Da Lodsbaaden holdt af og styrede mod Hjemmet, følte jeg, at den sidste Leder til mit Fødeland var forsvunden. Det varede ikke længe forinden Landet forsvandt for vore Øine, og jeg befandt mig selv, hvor jeg hele mit Liv havde ønsket at være, nemlig i aaben Sø. Det er et herligt Skuespil; men for tilfulde at føle dets Størhed, og for maaskee kun maadelig at beskrive det, maa jeg opsætte til en anden Gang at omtale det. Der er visse Scener i det, som netop i dette Øieblik gjøre Indtryk paa mig, i hvilke der hverken ere noget Stort eller Skænt; de fleste af Mandskabet ere søsyge. Fregatten seiler godt, men vasser meget, den slingrer og duver overordentligt, hvilket har Indflydelse selv paa de befarne Matroser. Dog naar Alt kommer til Alt, giver det Anledning til moersomme Scener. En af mine Messer-Kammerater laa til Ræis; den anden var endnu oppe, men hans Ansigt var kridhvidt; dette, i Forening

med blege Læber og en sort Ring om Mune gav ham et jammerligt Udseende.

Med mig selv gaaer det ikke stort bedre; det bedste Middel er at lægge sig ned og holde sig rolig, det vil sige saa rolig, som en syg Mand vilde have det i Land, naar en ved hver Ende af hans Seng vexelviis forsøger af alle Kræfter at ryste ham.

Da jeg kom paa Dækket, faldt mine Blikke paa Marinernerne, der kræbe sammen paa Bakken i læ; nu og da rakte de Hovedet over den læ Reling, og efterat have aftenet deres askegraae Læber, kastede de et længselsfuldt og fortvivlet Blik vester efter mod Amerika. De gamle Matroser havde Medlidenhed med dem, og tracterede dem med en Kop Søvand og et Stykke fedt Flejsk, med Sirup til, forsikkende disse arme Mennesker, at det var det bedste Middel mod Søsøge. — En ond Aand syntes at være kommen over Skibet. Manges stærk Karl var bleg; føies nu hertil, at Batteri: Dækket er fuldt af Vand, at nu og da en Styrtning slog ind i Messes Lukafet, hvor et halv Dussin søsyge Kadetter laa, befalende sig Gud i Bøld, en Knagen og Bragen af Skodder, Rapperter etc., som om Skibet skulde gaae i Stykker, en mørk og stormfuld Nat, og du vil have en fuldkommen Oversigt over det Hele. — — —

Fregatten Brandywine,
tilføes den 16 September 1825.

I Almindelighed beskrives Solivet som ensformigt; at dette maa forekomme de fleste Passagerer saaledes, kan vel ingen Tvivl være underkastet. — De ere blot Trækfugle, der intet Hiem have; deres Bequemmeligheder ere indskrænkede; muligt finde de den selskabelige Omgang fedtsommelig, og tænke med Urolighed paa andre Ting. Med os Andre er det en anden Sag; vi bringe vort Hiem med os, og Enhver føler Sandheden deraf, da man har sine bestemte Forretninger, hvilke

bortfierne al Redsommelighed. Mellem en saadan Mængde Mennesker maae der indtræffe mange forsiellige Tilbragelser.

Jeg finder de ældre Officierer at være meget dannede og behagelige Mennesker. Vi løbe desuden bort fra Tiden, for du maa vide at hele Dagen, med den Fart, vi løbe, er 15 Minutter kortere, da vi seile øster efter. En Orlogsmænd er en forunderlig Maskine, hvor alting gaaer efter en stor Scala. Besætningen er Prima Plan 500 Mand, hvilke alle undertiden ere beskæftigede med SkibsManeuvre, og da er man ikke sielden tvivlsom, hvad man meest bør beundre — enten Officierens koldblodige Commando, Mandskabets sorgløse Activitet, eller Skibet selv, som medens det kløver Bølgerne synes at være begavet med begge disse Egensfaber.

Jeg skal i det Efterfølgende i Korthed meddele mange interessante Tilbragelser. Fregatten slingrede frygteligt; det nødsagebe os i Løverbags til at kaste 17 Tons Rugler overbord,*) og i Søndags blev ligeledes 340 Ballast-Jern kastet overbord, dernæst bleve nogle af de forreste og agterste Kanoner klarte midtskibs hen, hvilket altsammen havde den Virkning, at det nu blev et magerligt og godt Søskib.***) Hvad Seiladsen angaaer, da vil der neppe findes mange, der seile bedre. Mandskabet har derfor ogsaa givet Fregatten Navnet: den flyvende Brandywine. Jeg morede mig i Onsdags, ved at betragte Mandskabet, der exercerede med Kanonerne, en Øvelse, der ofte foretages. Besæt-

*) Det maa have udgiort circa 1062 Rugler, eller omtrent $\frac{1}{2}$ af det Antal Rugler, Fregatten havde ombord.

**) Forudsat at dette virkelig har været Tilfældet, saa have her et nyt Beviis for, hvor langt tilbage Amerikanerne ere, hvad Constructionen angaaer. De 3 første Orlogsskibe, de byggede, mislykkedes, ved at føre deres underste Batteri for lavt. — Nemlig Independance $4\frac{1}{2}$ Fod, Washington $4\frac{1}{2}$ Fod, og Franklin 5 Fod (engelsk Maal); vore danske Orlogsskibe føre deres Batteri omtrent $5\frac{1}{2}$ Fod (dansk) høit.

Udgivernes Anmærkning.

ningen til hver Kanon, og til den ligeoverfor staaende, er 12 Mand. 8 eller 10 Kanoner udgiøre en Division, over hvilken en Lieutenant har Commandoen, og ved hvilken der desuden er ansat 2 à 3 Cadetter. Enhver Mand har sin bestemte Bestilling, og alting gøres under Exercitien, som om det var for Alvor, med Undtagelse at der ikke bliver brugt Krudt. I Førstningen ssee alle Haandgrebene ifølge Commando af Lieutenanten; derpaa ssee det ved hver Kanon af Commandanterne, hvilke udtages blandt de duelligste Folk. Skjøndt vi ei have Krig, eller den mindste Udsigt til at møde noget Fjendligt, var Skibet i den Tilstand, at det efter nogle faa Minutters Forløb, kunde være fuldkommen slagsærdigt. Hver Aften ved Solens Nedgang, med mindre Veirliget var slet, blev der gjort Klart:Skib. Cadetterne mønstre da Mandsskabet ved hver Kanon i deres Division, og modtage Melding fra Commandanterne, at alting er paa rede Haand, eller i modsat Fald, hvad der mangler, og melde igien til Divisionschefen; denne til den Næstcommanderende, der modtager ligeledes Meldinger fra alle andre Steder i Skibet, og giver da en General-Melding til Chefen; efter nogle Minutters Forløb gives Signal med Trommen til at ophøre med Klart:Skib. I nogle af vore Skibe gøres Klart:Skib baade Morgen og Aften, og paa nogle ssee dette paa ubestemte Tider, især om Natten. Nogle Chefer tilstaae ei mere end 5, andre 12 Minutter til fuldkomment Klart:Skib.

Der er ogsaa en Brandrulle, og jeg maa tilstaae, at Blandet standsede i mine Arer, da jeg læste den, og saae hvor koldblodigt alting var ordnet, til at møde den skrækkeligste Tildragelse, der kan tænkes tilføes. Under saadanne Omstændigheder bliver der staaet Klart:Skib; den Næst- og Trede-Commanderende undersøge strax Stedet, hvor Ilden kommer fra, og afgiver Melding til Chefen. Sprøiterne og alt øvrigt Brandredskab gøres klart; Marinerne trække op med skarpladte Geværer, Bajonetten paasat, og hvis Noget forlod sin Post,

vilde øieblikkelig Død være den sikke Følge. Du vil indsee Nødvendigheden af disse Forholdsregler, hvor der er en saadan Mængde Mennesker, og Orden maa være den vigtigste og første Regel ombord paa en Orlogsmænd. Det er saa meget mere nødvendigt i saadant et Skib, hvor der haves Folk af alle mulige Nationer, hvor alle Sprog blive talte, og hvor de ere i saa nær Berørelse og udgiøre saa at sige een Familie, uden dog at være bundne ved andet Baand, end Nødvendigheden. Vi søle, at vi i enhver Henseende leve under militaire Love, og Følgen deraf er, at du vil finde mere Orden og Enighed paa en Orlogsmænd, i hvad der end skal udføres, end paa noget andet Sted. For en stor Deel maa det tilskrives den bestandige Opsigt, Officererne have over Mandskabet, og at enhver liden Forseelse strax bliver bemærket, og i de fleste Tilfælde øieblikkeligen afstraffet.

Lowerdag den 1ste October.

Vi vedblive at flyve igiennem Oceanet, og ere ikke langt fra Europa; den første Gang, jeg ser det, vil være en Epoke i mit Liv. Vi ønske alle at komme til Land, men ere ikke fede af Sølivet; i det Ringeste ikke hvad mig angaaer. — — —

I Gaar Aftes var jeg paa Dækket Kl. 10; Maanen var staaet op, Veiret var godt med en laber Brise. Mandskabet sad nogle hist og her i smaa Afdelinger, hvor der blev fortalt Historier; andre spadserede op og ned af Kobryggerne. Paa Skansen gik den vagthavende Lieutenant til Luvart, med faste, afmaalte Skridt, og i Læ spadserede en halv Snæs Cadetter frem og tilbage. Paa engang standsede Lieutenanten, og saae tilveirs, hvorpaa han satte Raaberen for Munden, og commanderede „Læseil til“; (Binden havde rummet). Scenerne i Tusinde og een Nat kunde ikke fremvise større Forvandlinger — Cadetterne fløi hver til sin Post. Mandskabet sprang op, og fordeelte sig til deres forskiellige anviste Steder paa Dækket; nogle gik til Weirs, og forekom mig som ubetydelige Væsener i Luften. Derpaa blev det stille for en Tid, og da alting var klart løb Commando:

Ordet „heis”. Den forvirrede Lyd af Quarteermester-Piberne, igientagne og givne Ordre, Trampning i Dækket af et pr. Hundrede Mand, der trak i forskellige Touge langs Dækket, nogle i modsat Retning; alt Dette tilsammen maatte lade en uskyndig Tilskuer troe, at der herskede den største Uorden, og dog kan ingen Decorations-Forandring i en italiensk Opera skee med mere Orden.” — — —

Den 5 October ankom Fregatten ved Havre de Grace, hvor General La Fayette blev sat i Land. Chefen gik ligeledes fra Skibet, da han skulde bereise de franske Skibsværfter, og Lieut. Gregory, der var Næstcommanderende, erholdt Commandoen. Den 6 sejlede Fregatten igien, men fik en svær Storm, og blev læk, hvorpaa den løb ind til Portsmouth.

Fregatten Brandywine

til Ankers ved Cowes den 19 October 1825.

Vort Skib er blevet besøgt af en Mængde Mennesker i de sidste Dage, og, saavidt jeg har erfaret, er det blevet meget beundret, skøndt der endnu har været for kort Tid til fuldkomn men at organisere det. Mandskabet og de yngre civile Vættiente vide neppe, hvad der hører til Skib og Orden, men det begynder dog, og vi forbedre os allesammen. L. og jeg gaae ikke mere med hinanden under Armen paa Skandsen; det passer sig ikke. For nogle Dage siden gjorde jeg en dum Streg. L. og jeg ønskede at gaae tidlig i Land til Southampton; jeg gik just op og ned af Dækket, for at udfinde en Maade at komme derhen, da Dampbaanden, der skulde dertil, nærmede sig Skibet. Jeg yttrede mit Ønske at kunne være der ombord. — Vor gamle engelske Lods spurgte mig, om han skulde praie den, hvor: til jeg svarede ”ja,,. Han sprang derpaa op paa Sinkenettet, og begyndte at svinge med sin Hat, og praie af alle Kræfter.

Den vagthavende Officier bemærkede ham strax, og befalede ham at komme ned, hvorpaa han maatte opgive hvem der

havde anmodet ham om fligt; han opgav naturligtvis, at det var mig, og nu var det min Tour at blive trettefat; blandt andet blev der mig sagt, at det ikke var tilladt at prale fra en Orlogsmand, uden udtrykkelig Tilladelse fra Chefen. — Ved næriere Eftertanke indsaae jeg, at jeg burde have haft saamegen Forstand, at kunne have indseet dette.

Jeg har erhvervet mig mere Kundskab om Orlogslivet, men det har ogsaa for en Tid køllet min Iver for samme.

Der foresaldt Katning ombord sidste Søndag; de mindre Straffe har jeg ofte været Vidne til. I fligt Tilfælde bliver Synderen beordret forud, og maa tage sin Trøst af, hvorpaa en Vaadsmandsmath giver ham et vist Antal Slag paa Ryggen med en Tapp, der er 2 Fod lang, og af 1½ Tomme Trosse*); det øvrige Mandskab seer enkeltvis derpaa, og hver gaaer til Sit, uden at tænke videre over dette; men sidste Søndag tilkiendegav Vaadsmanden, der pib alle Mand op, at Mandskabet skulde være Vidne til en Execution; de forsamlede sig i Kilen og paa Kobryggene. En Cadet blev sendt omkring til alle Officiererne for at underrette disse, og strax efter saae man dem paa Skandsen i fuld Mundering med Sabel ved Siden. Marinerne bleve ogsaa der opstillede under Gevær, og Forbryderne blev nu bragt frem under Opsigt af Master-at-Arms**). Forbrydelsen var Drukkenskab. Straffen derfor blev oplæst af Krigsartiklerne, hvorefter de bleve en efter anden førte frem paa Kobryggen, og bundne op, efterat de vare aflædte til Væltstedet, og erholdt da 6 Slag Kat; Rattene bestaae af 12 tykke Snorer uden Knuder, der ere fastgjorte til et Stykke Træ, som er en Fod langt. Slagene bleve anbragte med Kraft og Behændighed, saa at de stakkels Menneffer skrege i vilden Sky.

*) Den Straffemaade kaldes the Colts.

**) Denne Grad af Underofficier have vi ikke ombord i vore Skibe. Udg. Num.

Enhver blev adspurgt om, af hvem de havde faaet Brændevin, men Ingen udlagte Nogen, undtagen En, der angav min Oppaeser. Anthony blev strax kaldet frem, og da han havde tilstaaet, blev han øieblikkelig opbunden.

Aldrig har jeg seet et Menneske saa forundret, og inden han kunde fatte sig, om hans Hoved eller Fodder var øverst, havde han allerede faaet 6 Slag Kat. Jeg maatte være Vidne til slige Ting, men da Executionen var forbi, gik jeg ned i vort Messeslukas, slængte mig paa en Stol, og ønskede inderlig for første Gang, at jeg atter var i Amerika. Skiondt slige Scener høre til de ubehageligste, saa ere de dog nødvendige for Disciplinen.

Skibet er atter seilbart, og vi skulle gaae tilsøs, naar Leiligheden gives.

Torsdagen den 27de.

Vi ere nu atter i aaben Sø, og see kun daglig Havet og Himlen. Da jeg har Tid, maa jeg give dig en næiere Beskrivelse over den Verden i Miniatur, som finder Sted ombord paa et Skib.

For at gjøre en Begyndelse, saa findes der ingen Republicanisme ombord paa en Orlogsmænd; dette bemærkes øieblikkelig, naar man sætter sin Fod ombord, og siden efter ved enhver Deel i dette sammensatte, men dog velordnede System, hvor med man kommer i Berøring. Det Første, der forundrer, er den bydende Tone af en Klasse Mennesker, og den fuldkomne og hurtige Lydighed af en anden.

Der kan ikke tænkes nogen Ubestemthed, eller Opsættelse til Undersøgelse, men naar en Ordre er given, maa den udføres, selv om denne Ordre udgaar fra en Skoledreng, hvilket ofte er Tilfældet. Du indseer strax, at selv en Cadet har en betydelig høi Rang over Matroserne, men hans Lydigheds Tour kommer ogsaa. Han kan lige saa lidet gjøre Indvendinger mod en Lieu-

tenants Ordre, som en Matros tør gjøre det imod hans. Han maa til Søes overlade den Luv Side til Officieren, og til Ankers den Styrbords Side af Skandsen, i det Wieblik denne sætter Foden paa Dækket. Lieutenanten maa igien vise den samme Verbødighed mod Chefen; denne sidste er altsaa i Ordets egentlige Forstand Mandskabets Konge.

Hans Magt er vel indskrænket, men desuagtet er denne dog frygtelig, og selv naar han overskrider den, vil det være klogest handlet, i de fleste Tilfælde at være eftergivende. En Krigsret staaer vel enhver aaben, selv for den simpleste Matros, men med mindre Chefens Forseelse ikke er altfor betydelig, vil jeg raade Enhver fra, at vove dette Skridt. — — —

Fregatten Brandywine
til Søes den 29 October 1825.

En Capitain som Chef har stor Værdighed og Rang, som han vel bør vogte sig for at formindske ved Noget; uden at blande sig offentlig i Detaillen af Tienesten, kan han dog have et vaaget Nie dermed, og overlade denne til sin Næstcommanderende, som han under fire Pine kan sige sin Mening.

Saaledes er denne Officier ombord i Skibet, men han har andre og meget høiere Pligter, hvilke ikke bør tabes af Syne, naar vi ville bedømme hans Karakter. De øvrige Officierer føle sig selv, som Medlemmer af et enkelt Skib; han derimod har en større Virkekreds, thi han er det Led, der forbinder hans eget Skib med de andre Skibe, og hans egen Nation med andre Nationer. I officielle Møder udenlands, er det saaledes ham, der træder frem, og det er ved slige Møder, at hans Karakter vil vise sig. At være skiftet til denne Post fordrer derfor en Forening af Egenskaber, der vanskeligt vil findes forenede hos een Mand: en vel dyrket Forstand, Selskabelighed, nøie Kundskab til Historien, Loven og Regjeringen, sund Dømmekraft, Snildhed, Bestemthed, Fasthed og Ufor-
sagthed.

Jeg kommer nu til de andre Officerer. Den Næstcommanderende har den active Opsigt i Skibet, og hans Dygtighed har en stor Indflydelse paa dets Organisation. Hans Magt er stor og griber ind i alle Dele af Bestyringen indenbords. Han bør være en Mand, der er activ og sindig, ikke brutal, men bestemt, og fremfor Alt forstaae Tjenesten i alle dens Dele. Naar alle Mand er paa Dækket, fører han Commandoen Agter, men i alle andre Tilfælde er han fri for Tjeneste paa Dækket. Han er ansvarlig for Reenlighed og en god Orden inden Skibsborde. Alle Klager gaae igiennem ham, og han afgjør alle Tjenestefager; Regnskabsførere faae deres Attester fra ham, og naar Capitainen er fraværende, er han Chef.

Til en Fregat af denne Størrelse, hører der, efter Reglementet, endnu 5 Lieutenanter. Disse commandere Dagterne tilføes og til Ankers, efter Tour. — — —

Jeg skal nu omtale Masterne, om hvis Tjeneste man i Almindelighed har et urigtigt Begreb. Efter den Næstcommanderende har han det største Ansvar; hans Tjeneste er den meest active og meest sammensatte, og dog forrettes denne Tjeneste i Almindelighed af en Cadet.

Masterne udgjorde forhen en egen Klasse i Marinen, og der blev derfor en Saadan commanderet ombord, men nu er dette ikke Brug længere, og den ældste Cadet paalægges i Almindelighed denne Tjeneste, som er en herlig Skole for ham i Fremtiden. Rejsningen og Lasten, med Alt, hvad der er i den, er under hans Baretagt og Ansvar. Han holder Vestik og Journal, og naar der er Klart:Skib, har han Commandoen Agter, og udfører Chefens Ordre*). Han er fritagen for Vagt.

*) Paa de danske Orlogsmænd maa den Næstcommanderende ikke alene opfylde de Pligter, der paaligger en amerikansk

Vi have 25 Cadetter ombord, som ere fordeelte paa følgende Steder: de 4 ældste høre til Vakten, hvor de have Vagt efter Tour, og have Commandoen over Forseilene; 1 er stadigt ansat paa Batteri-Dækket, og har Opsigt med Alt, hvad dertil henhører; 1 er i samme Hensigt ansat paa Banjerne, og ligeledes 1 i Lasten; denne sidste maa altid være nærværende, naar Brændeviins-Kielderen aabnes. Disse 3 sidste fritages for Vagt; de øvrige inddeles i 3 Qvarterer, og deres Tjeneste er, at paasee at Officierens Befalinger blive udførte med Hurtighed og Orden. Naar der rebes eller tilsættes noget Bovenseil, er der en Cadet i hvert Mærk; de mønstre Mandskabet, naar det kommer paa Vagt, og stundom ogsaa oftere.

Fregatten *Brandywine*,
til Søes den 31 October 1825.

— — Marinerne danne en egen Klasse, der adskilles fra alle de andre; de holde kun lidet Samkvem med den øvrige Deel af Besætningen, og de staae saavel for deres Karacteer, som for de dem paalagte Pligter, aldrig i nogen høi Gunst hos Matroserne. I Havn har en Sergeant med 13 Mand i Mundering Vagt om Dagen, paa Skandsen; af de øvrige udsættes de forskellige Skildvagter. Til Søes afgive de blot Mandskabet til disse Poster; den øvrige Deel deeltager med Matroserne i Arbeidet. Et Skib som dette har 60 Mariner.

Af Matroser have 380 Mand, deelt efter deres Dygtighed i forskellige Klasser; den første (Seamen) bestaaer af de, der fuldt kommen kunne udføre alle Skibsarbejder, saavel til Veirs som nede: af disse have henved 100, de faae 12 Dollars og deres Ration om Maaneden; den anden Klasse indbefatter henved 150 (ordinary seamen), saadanne, som vel ere vant til Søen,

Næstcommanderende, men tillige Masterens Pligter, med Undtagelse af at regne Bestik, og han maa desuden gjøre Vagt.
Udg. Ann.

men som dog ei have den Øvelse, som de Foregaaende; disse faae foruden deres Ration 10 Dollars om Maaneden. Vi komme nu til den 3die Klasse (Landsmen), som have 8 Dollars, og hvis Antal er henved 100; det er Saadanne, som for detmeste ere aldeles uvidende ved Skibsarbejderne. Den sidste Klasse udgjør Drengene og Oppasserne; disse have 6 Dollars om Maanedn foruden deres Ration, og deres Antal er omtrent 20.

Mandskabet deles i tvende Qvarterer til Vagt, naar de ere i Søen; til Ankers gjør kun det halve Qvarteer Vagt om Natten.

En Qvarteermester har stadig Vagt paa Skandsen; til Ankers er det ham, der holder Udkik med hvad der passerer omkring Skibet, der passer Glasset, og melder Fartøiers Ankomst til Officieren; til Søes har han Opsigt med Rorgængerne, at de styre rigtig, og naar loddets besørger han dette. Vi have 8 af disse, der ere udtagne blandt de bedste og ordentligste Folk, og have 18 Dollars om Maanedn. — — —

Fregatten løb nu ind til Gibraltar, hvor Commodore Rodgers laa med den amerikanske Eskadre og ankrede i Nærheden af hans Skib.

Gibraltar den 2 November.

— — Det var the north Carolina, et af de smukkeste Skibe i vor Marine; det er en Tobækker, og er kaldet et 74 Kanon-skib, men fører 94, og kunde føre 102 Kanoner. Paa underste Batteri er 42^lbdige; paa øverste 32^lbdige Kanoner, og paa Skandse og Bak er 42^lbdige Caronader, samt tvende lange Kanoner. Jeg har hørt en Beregning, efter hvilken dette Skib kan, uden Kanonerne paa Kobryggen, kaste 304 ^lbd Jern mere fra sig, end Lord Nelson, som er det sværeste Skib i de europæiske Mariner.

De øvrige Skibe i Eskadren ere the Constitution, the Brandywine, Erie og Ontario, de tvende sidste hver paa 18 Kanoner. — — —

Mahon den 9 December 1825.

— — Om Aftenen spadserer jeg stundom paa Dækket, og hører da Skildvagternes Anraab: „Slup hoi!“ som besvares fra Fartøiet saaledes: er det Commodoren, svares alene „Flaaden“ (fleet); en Capitains Svar er Navnet af det Skib, han fører; af en Lieutenant, eller en af hans Rang, svares „Ja! ja!“ (aye, aye); af en Cadet „Nei! nei!“, og naar der ingen Officier er i det, da „Holla! holla!“, hvorved den Ankommendes Rang strax er kiendt, og saaledes ogsaa hvorledes han skal modtages. Om Dagen modtages en Cadet ved Faldbrebet af en af de vagthavende Cadetter og tvende Mand paa Faldbrebet; en Officier modtages af den vagthavende Lieutenant, og ved en Vaadsmands; math pibes tvende Mand til Faldbrebet; Chefen af et Skib faaer ligeledes 2 Mand paa Faldbrebet, og Honneur af en Corporals Vagt (7 Mand); han modtages af den første Lieutenant, og for Høflighed sædvanligst ogsaa af Chefen. Chefen af Skibet faaer 4 Mand paa Faldbrebet, modtages af første Lieutenant, og faaer Honneur af en Sergeants Vagt. Commodoren faaer 6 Mand paa Faldbrebet, modtages af Officiererne, Honneur af Lieutenants Vagt, og 2 Hvirveler paa Trommen, Musikanterne spille, ifald saadanne have ombord; er det i Tienesten at han kommer, faaer han en Salut af 13 Skud ved sin Vortgang.

Den 7 Februar.

— — I Gaar kom Ontario tilbage, ledsaget af Skonner: ten Porpoise, der kom fra Amerika. Den bragte en velkommen Pakke Breve. Du kan neppe forestille dig den Gølelse, hvormed Brevsækken hilses, dens Indhold undersøges, og dernæst den Vengstelighed, med hvilken man venter Uddelingen af Brevene, og Misforholdelsen af dem, til hvem der ingen er. Vare vore Venner i Amerika Vidner til disse Scener, da vilde de sikkerlig skrive oftere. Dernæst glennemgaaes Aviserne; der tales om Politik, og mange Ting omhandles, der hjemme alt længe have været glemte. Under alt Dette, gik der et Rygte i

Skibet, som satte alle i Forundring; men flere Uoverensstemmelse gjorde, at man ingen Tid fæstede til det. Alligevel fandt jeg i Morges, da jeg kom ombord, at det havde stadfæstet sig, at the Brandywine var beordret hjem: — dette har sat alle i Messen i det Humeur, som man maa være i, naar de lagte Planer og Udsigter pludseligen blive forstyrrede.

Det formodes, at en deel vil kunne blive ved at hytte med andre, isald de ønske dette, og det falder flere af de nye Officerer vanskeligt at bestemme sig til at blive, eller gaae hjem. Hvad mig angaaer, da er jeg bestemt for at blive, og da jeg kan faae Plads paa the Constitution, saa gaaer jeg der ombord. Capt. Patterson har faaet Commandoen af denne Fregat, Capt. Read skal føre the Brandywine hjem, og denne skal være bestemt for Cydhavet.

(Fortsættes).

Forslag til at slukke Ildbrand ombord i Skibe.

En Herr. George Courtney i England har forrige Aar indgivet et Forslag, til at slukke Ildbrand i Skibe. Der kan muligen findes Vanskeligheder ved at udføre Forslaget; men disse ville sikkerligen kunne overvindes.

Forslagets Vigtighed er saa indlysende, at det vilde være aldeles overflødigt her at omtale denne, og Omkostningerne der: ved ville ei kunne komme i Betragtning, naar dets Udførelse falder ud efter Ønske.

Den Indretning, der foreslaaes, til at slukke Vand i Skibet, grunder sig paa Theorien af Hæverten. Et omboiet Kobber:Rør af 1 Fods Diameter anbringes i en Port med den ene Arm udenbords, saa at Enden gaaer lidt ned under Vandets

Overflade, den anden Arm gaaer indenbords saa langt ned, at den er nogle Fod under Vandets Overflade.

Dette Rør forsynes med en Ventil i hver Ende, saaledes anbragt, at disse efter Behag kunne aabnes og lukkes. Naar nu dette Rør, saaledes som ovenfor er sagt, er anbragt, lukkes begge Ventilerne, og giennem en Aabning paa Bugten af Røret fylbes dette med Vand, hvorefter denne Aabning lukkes. Herved drives altsaa Luften ud af Røret, og naar den inderste og laveste Ventil nu oplukkes, vil Vandet vedblive at udstrømme af denne, og Røret saaledes virke som en Hævert, indtil man standser dets Virkning ved at lukke Ventilen.

Det vil være nødvendigt, at den Ende af Røret, der er indenbords, bringes nogle Tommer ned, i et med Vand fyldt Kar, for at forebygge, at Luften ei skal trænge sig ind i Røret giennem Aabningen, og det muligen i den Grad, at det aldeles kunde standse Rørets Virkning.

Forfatteren foreslaaer ogsaa Brugen af disse Rør, naar Skibet er under Seil.

Vi troe, at denne Indretning kun bør betragtes, som et særdeles anvendeligt Middel i Skibe, der ligge i Oplag, for i en kort Tid at skaffe Vand i disse. Den angivne Diameter synes at være for stor, og det vilde sikkert være bedre, i det Sted, at have 4, men af 6 Tommers Diameter, hvilke tilsammen tage ville give ligesaameget Vand; thi disse vilde være langt lettere at behandle, og Ventilerne vilde blive mindre kostbare. Rørene bør bestandig være placerede, og fyldte med Vand (den udvendige Ventil maa være aaben og den indvendige lukket); ved denne Forsigtighed vil den mindste Lækkage af denne strax blive erstattet; tillige afgiver det et stadigt Vidnesbyrd om, at Indretningerne ere i fuldkommen brugbar Stand.

Naar opdages, at der er udbrudt Ild ombord paa et Skib, aabnes blot de indvendige Ventiler, og Rørene ville øieblikkelig være i Virksomhed.

Denne Indretning har følgende Fordele:

1. Simpelt i Forening med liden Bekostning.
 2. Den vil ikke let komme i Uorden.
 3. Den kan med Lethed og Hurtighed sættes i Virksomhed, og denne vedligeholdes uden Menneskekraft.
-

En ny Indretning for at lade Ankeret falde.

Vi have i Løbet af dette Aar paa et Skib her paa Rheden seet denne Indretning, der er simplere, og synes at fortiene Fortrinnet frem for den i Archivets 1 Bind Pag. 103 anførte.

Plade 2 Fig. A, B, C og D er denne Indretning vist i Profil, Plan og Giennemsnit.

Pertyrinen, der her er en Rietting, hvis ene Ende er fastgjort om Kranpullerten og vist over en Klæveklampe paa Agterkanten af Kranbielken, har i den anden Ende i det sidste Led tvende med et lidet Bryst forseete flade Jernkiler (see Fig. 1 C, a, b,) af 5 Tommers Længde, og 1 Tomme tykke i den øverste, men omtrent $\frac{1}{2}$ Tomme i den nederste Ende. Lodret i Kranbielken er et firkantet Hul (Fig. B og C, c, d) beklædt paa Siderne med tykke Jernplader; gennem dette Hul stikkes ned fra og op efter de tvende Jernkiler (a, b,) saa høit at deres udstaaende Bryst er over Overkanten af Hullet. Paa Overkanten af Kranbielken er et Oversald (Fig. B og D, e, f,) paa hvis Underkant er fæstet en kiledannet Tap (Fig. C, h,) der er saaledes placeret, at den kan træffe netop midt i Hullet imellem de tvende der opstufne Kiler fra Riettingen; naar nu dette Oversald nedtrykkes med sin kiledannede Tap mellem begge

de flade Jernkiler, og her fastholdes med en Split eller Krog (g) giennem en Bolt i Kranbielken, forhindres herved de tvende flade Kiler (a, b) at slippe giennem Hullet, og Riettingen vil saaledes bære den i det hængende Anker. Dette Overfald er 15 Tommer langt med en Brede af $1\frac{1}{2}$ Tomme, og en Tykkelse af $\frac{1}{2}$ Tomme; fra forreste Ende til den kilebannede Tap er omtrent $4\frac{1}{2}$ Tomme; i den inderste Ende er en Ring, (Fig. B, D, i) hvorved man kan hæve Overfaldet, naar man vil lade Ankeret falde.

Lieut. W. Rogers Biergemaffine (Life-raft.)

(Trans. Soc. of Arts. Vol. 37—1819.)

Skøndt vel Enhver, der maatte finde sig i den uheldige Stilling, at være nødsaget til at indrette lignende Maskiner, som den, vi her ville omtale, sikkerligen vil vide paa en eller anden Maade, eftersom Tid og Omstændigheder udfordre det, at sammensætte en saadan, saa vil dog sikkerligen Kiendskab til flere saadanne Indretninger, som under forskjellige Omstændigheder have været opfundne og udførte, være gavnlig til nyes Indretning, deels for at undgaae de Feil, man ved disse haver fundet, og deels til at benytte det Bedre af hver især.

Uagtet det alt er flere Aar siden den Indretning, vi her ville omtale, blev brugt, troe vi dog, det ei er urigtigt at bringe den paany for Dagen, og det saameget mere, som den neppe er almindeligen kiendt.

Vi kunne ei unblade ved denne Leilighed, at opfordre enhver Søfarende, der enten selv har været i den Stilling at

maatte sammensætte lignende Biergningsskaffner, eller som ellers maatte være i Besiddelse af saadanne, ei hidtil bekiendte: giorte, til at meddele os samme. Det vil være os en kjær Pligt at bringe disse til offentlig Kundskab.

Den af Lieut. Rodgers inventerede Biergemaskine er sammensat af et Røstværk (Plade 2 Fig. 2 b), hvortil er naaet fire Vindebomme (a, a, c, c) saaledes at disse danne en fir: kantet Kamme; i hvert Kryds af denne Kamme naaes en lodret: staaende Haandspage (g, g, g, g); til disse fire opstaaende Haand: spager naaes atter, i passende Høide, og parallel med de nederste Vindebomme, 4 andre Vindebomme eller smækkre Rundholter (f, f, f, f,) der saaledes danne et Slags Lønning; denne surres desuden i hvert Hjørne ned til Røstværket, for at give det bedre Sammenhold. Under hver af Vommene i Lønningen hænges et tomt Fad (d) ved Surringer om Vommen og gien: nem Krandsene (e, e,); dette fastsures desuden forneden til Røstværket. Fra den øverste Ende af de opstaaende Haandspager gaaer en smækker Trosse (h) rundt om og tiener til endmere at forene disse. Endelig spændes en smækker Trosse paa tværs og langs mellem de øverste Vomme, for at derved de paa Røst: værket værende Folk kunne holde sig fast.

Fra hvert af de 4 Hjørner blev ved en svær Trosse (iii) dannet en Hanefod, hvorved hele Maskinen blev sat overbord.

E t R ø d = U n f e r.

Under den af Capt. Owen sildigst foretagne Undersøgelse og Optagning af Afrikas Kyst, blev et, af de til denne Expedition hørende Skibe, sendt til Østkysten af Madagascar, for at op: tage denne. Der var medgivet denne en lille Tender, hvilken

i Forening med Fartøjerne opmaalte denne udstrakte Kyst trigonometrisk fra dens nordlige til dens sydlige Ende. Denne Kyst, som er udsat for Søgangen fra hele det indiske Ocean, var saameget farligere, fordi paa den Tid den østlige Monson herskede, der medførte en betydelig Sø. Ankrene vare derfor i hyppigt Brug, og denne klippestubbe Kyst havde været saa overordentlig ødelæggende for disse, at Arbeidet neppe var begyndt, før ogsaa Skibet kun havde sit sidste Anker tilbage. Det var da aldeles nødvendigt, enten at faae denne Mangel erstattet, eller ei længere at vove Skib og Besætning ved at stole paa dette sidste Anker i paakommende Tilfælde. Madras var det nærmeste Sted, hvor denne Mangel kunde blive afhjulpen, og dette laa 2700 Miles (675 Mil) borte; men at forlade det nyligen begyndte, vanskelige Arbejde, vilde have foraarsaget, at den gode Varsid, i hvilken dette Arbejde kunde foretages, aldeles var gaaet tabt, og bevirket et Ophold, der muligen, ved Klimaets Usundhed, kunde foraarsage et større Tab af Mennesker, end det, man allerede havde følt.

I denne Forleghed erindrede Chefen sig de chineisiske Træanker; og forinden han forlod den Station, hvor det sidste Anker var brukt, sendte han Folk i Land, for at forskaffe sig Træ af tilstrækkelige Dimensioner og af haardeste Art, for deraf at lade gjøre et saadant. Ved Hielp af Fig. 3 Plade 2 skal vi søge at beskrive dette.

Stoffen og den halve Læg var Alt, hvad der var tilbage af det brækkede Anker. Hele Længden af det til Anker bestemte Stykke Træ var 9 Fod, som var den almindelige Længde for et saadant Anker. Omkredsen af det var 4 Fod, og efterat det var afbarket blev det giennemskåret efter Længden i tvende lige Dele. I den Ende, som var bestemt at støde til Stoffen, blev gjort en Fordybning i hvert Stykke, netop dyb nok til at modtage den tilbageblevne Deel af Lægen, saaledes, som er vist ved de stiplede Linier til B. Dernæst blev i Enden af disse

tvende Stykker udfaares en Abning stor nok til, naar de vare samlede, at modtage det Stykke C, D, der skulde danne Armene paa Ankeret. Efterat disse Stykker vare samlede, forbandtes de med de tvende Knæer E, E, som bleve boltebe til Lægen og til Armene. Derefter lagdes en Buling, G, omkring Lægen, og samme blev forseet med 6 Fiske eller Skaaler, for at forebygge dens Skamfiling. Endnu var kun det halve Arbeide færdigt; thi den største Vægt var endnu ved Stokken. For nu at give Krydset, saavelsom det hele Anker, sin passende Vægt, bleve 4 smaa Ballast-Jern boltebe til Armene, tvende paa hver Side tæt til Lægen, som i H, H, og desuden endnu tvende Riler paa hver Arm, som i I, I, for at udfylde Pladsen fra Ballastjernene til Ankerspaareren. En Ringebolt blev fæstet i Enden af Lægen til Boierebet.

Endeligen bleve for at sammenholde Stokken og Lægen, tvende smækkre Riettinger sammensøiede. Bugten af disse lagdes over Stokken tæt til Lægen toges derpaa, hver paa sin Side, over paa den modsatte Side, hvor de krydsede hinanden under Bulingen; herfra toges de igjen hver paa sin Side atter om paa den modsatte Side, hvor de, efterat have krydset hinanden, toges omkring Armene, som i M, M. Herfra slynge: des de paa samme Maade op om Lægen igjen, og efterat være vel tothalede, toges nu den ene Part op om Stokken og fastgiordes derefter i den anden Part. Aarsagen, hvorfor disse Riettinger saaledes bleve slynge: de, var, for at forebygge de ei skulde slæpes og komme ud af deres rigtige Plads ved Ankerets Oplægning paa Relingen.

Den sædvanlige Vægt af Ankere for den Klasse af Skibe, i hvilket dette blev brugt, er henved 12 à 13 Cent. (à 112 W), og Vægten af dette saaledes forarbejdede Anker, med det paalagte Jern, var omtrent den samme. Tiden, som medgik til dets Forfærdigelse, var omtrent en Uge, i hvilken Tid Skibet havde krydset sig op til den næste Station for dets Arbeider, saa at ingen Tid var gaaet tabt for Tienesten.

Dette Anker brugtes som dagligt Anker, indtil Skibet efter nogen Tids Forløb ankom til Cap Gode Haab, og gjorde samme Tjeneste, som et af Jern vilde have gjort.

Hersfra bragtes det ved et Cossardi-Skib til Engelland, hvor det opbevares paa Deptfords Værst.

Den forbedrede Voie.

Efterstaaende Beskrivelse af en Voie til at udlægge for Mærke, er vel ikke nogen ny Idee, men den synes dog at fortjene Opmærksomhed.

(Plade 2 Fig. 4.)

1 er et Spir af 6 Tommers Diameter, beklædt med tynde Jernskinner paa de tvende Sider.

2 Voien, gjort af et Stykke Træ, giennemboret efter Længde med et Hul af en saadan Vidde, at den villigen kan glide op og ned af Stangen.

3 Tversnit af Voen, hvoraf sees, at den er givet en oval Form.

Stagen forsynes foroven med et Tvertræ eller en Bolt, der kan forhindre Voien fra at glide oven af den.

Den nederste Ende af Stagen er ved en Jernkietting fæstet til en Vægt, af saadan Størrelse, som maa findes fornøden til at holde den paa sit Sted. Længden af Stagen og Kiettingen maa aspases efter høieste Bønde.

En saadan Voie vil altid være mere kiendelig, især om Stagen blev forsynet med en liden Vægt; den er mindre udsat for at rage i Drift ved stormende Veir og stærk Strøm, og den vil behøve en mindre Vægt at ligge for end de sædvanlige brugelige.

Efterretninger for Søfarende.

Capitain Swainson, Skibet *St. Georg* af Liverpool, har givet nogle Efterretninger om *the Devils Rock*, som ere af Vigtighed for de Søfarende.

Den ligger nær Opgangen af den engelske Canal, og er i Kortene aflagt som tvivlsom. Capitain Swainson beretter: „Modvind bragte mig vestligere i Farvandet, end som man almindelig pleier at komme for at gaae til Madera. Den 27 Juni 1829 var jeg om Morgenens efter Observation paa 47° 30' nordlig Bredde, og 13° 19' vestlig Længde efter Søuhret. Styrende med en frisk Brise S. S. V. efter Compasset, saae jeg Kloffen 5 om Morgenens tydelig i $\frac{1}{2}$ Meils Graastand Brændinger og en Klippe, næsten i Bandsforpen, der tydelig viste sig, naar Søen løb tilbage fra den. Jeg forvissede mig strax om min paaværende Længde, efter Søuhret, og den fra Middag seilede Distance, og fandt derved at denne Klippe laa paa 46° 46' nordlig Bredde, og 13° 8' nordlig Længde. Jeg var sikker paa min Længde, da Søuhrene ved flere Reiser havde vist sig gode.

Denne farlige Klippe er ogsaa bleven seet af en Capitain paa Skibet *Fortitude* fra Dublin, og efter hans Observation angivet, at ligge paa 46° 33' nordlig Bredde, og 13° 3' vestlig Længde, men Capitain Swainsons Observationer kunne anses for paalideligere, da han er en øvet Observator, og hans Uhre vare paalidelige. Omendskiødt Capitain Marryat, som med Orlogsfartøiet *Adriane* var udsendt for at opsoge denne Klippe, ikke har været saa heldig at see den, maa man dog sætte Lid til, at den, efter Capitain Swainsons Beretning, virkelig eksisterer.

Unit. Serv. Journal 1830.

Fra Briggen Joseph Hume, Master Kattray, paa dens Hiemreise fra Mobile til Liverpool, opdagedes den 22 August 1827 i 39° nordlig Bredde og 64° 20' vestlig Længde, en Sandbanke. Skibet passerede den i mindre end 3 Rabbellængders Afstand; man saae det hvide Sand over Vandet, og havde i denne Afstand Lodstod paa 20 Favne Vand, Sandbund. Den var af Dannelse som en Hesteskø, med Nabningen mod S.V., og man antog den ikke at være over $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ Fierdingvei i Udstrækning. Denne farlige Banke ligger omtrent 97 Mill nordlig for Bermuderne, og ret i Farvandet for de Skibe, der fra Florida:Strømmen søge en nordøstlig Cours; og har derfor formodentligen været Aarsag til mange af de fra Jamaica, Honduras etc. hiemgaende Skibes Forlis.*)

Unit. Serv. Journ.

Windau Slotstaarn, der tiende til Riendingsmærke for at søge den kurlandske Kyst, har man den 22 Marts begyndt at nedbryde. Samme skal igien opbygges, men vil neppe blive færdigt førend til Efteraaret, og skal da Taarnet blive 12 Fod høiere end det gamle, og erholde en Kuppel, saa at det vil kunne sees i større Afstand. Det midlertidige sikreste Riendemærke for Windau, er den paa Nord siden liggende Mølle, der i klart Veir kan sees i 2 Mills Afstand. H. og J. Tid. No. 31.

*) Udgiveren af *the United Service Journal*, fra hvilken denne Efterretning er tagen, tilføier, at der for nylig er opdaget en Grund i Nærheden af Azorerne, og en sydlig for Bermudas, samt at der er udsendt Orlogsfartøier, for at undersøge disse Steder. Han haaber at Resultaterne ville blive offentliggjorte, og ikke som hidtil gienste i de hydrographiske Comptoirer, og tilføier, at en aarlig Bekendtgørelse fra dette Sted, om saadanne Gienstande, var et gavnligt Foretagende, hvorved de Søfarende kunde haabe, at den Mængde af vigtige Efterretninger, der nu henligge og muelne paa Hylber og i Stufferne i Comptoirene, ikke vilde gaar tabt for Nationen.

Det flydende Fyr, der forhen var placeret udenfor Indløbet til Newyork, er nu flyttet til Indløbet til Delaware; det ligger her paa den sydvestlige Kant af 5 Favne Grunden (the five fathoms bank) paa $7\frac{1}{2}$ Favne Vand, og i Vest $20^{\circ} 30'$ N. fra Fyret paa Cap May, i en Afstand af $15\frac{1}{4}$ quart Mil. Skibe, der komme Nord fra, bør ei holde Cours efter Fyret, saalænge dette have mellem Syd 14° Vest og Syd $41'$ Vest, da der findes 12 Favne Vand i kun $\frac{1}{2}$ quart Mills Afstand Østen for Banken. I S.O. $\frac{1}{4}$ Mil fra Fyret, vil findes 5 Favne Vand.

An. marit. 1380.

Det paa Mull af Galloway oprettede Fyr, er fra 26 Marts 1830 antændt, og brænder fra Solens Nedgang til dens Opgang.

Mull af Galloway der danner det sydligste Punct af Skotlands vestre Kyst, ligger paa $54^{\circ} 38'$ Bredde og $4^{\circ} 50'$ Vest for Greenwich.

Fyret er et omdreielende; det visser sig som en Stjerne af 1ste Størrelse i $2\frac{1}{2}$ Minut, hvorefter det i $\frac{1}{2}$ Minut forsvinder. Det kan sees fra N. N. O. om ad Syd til N. V. $\frac{1}{2}$ V., men det er ei synligt for de, der komme langs Kysten ved Havnen Patrich, formedelst det høie Land ved Dunmann.

Fyret er 325 Fod (engelsk) over Havets Overflade, og kan i godt Veir sees i en Afstand af henved 6 Mil.

Ibid.

Capitain H. Leborgne, Briggen Cybele, kommende fra Point à Pitre (Guadeloupe), bestemt til Havre, har indberettet, at han den 20 Juli sidstleden om Middagen havde Riending af et Skær $\frac{1}{2}$ quart Mil Vester fra sig. Dette

Skær forekom ham at være en Banke, deelt i tvende Dele, der tilsammen havde en Udstrækning af en qvart Mil i Nord og Syd, og kun liden Brede. Havet, som paa den Tid var roligt, brød kun paa Kanterne af Banken, og gjorde denne der ved saameget bedre synlig for ham.

Den nordlige Deel af dette Skær er omtrent kun halv saa stor som den søndre, og Afstanden mellem dets tvende Dele antog han at være 2 Skibslængder. Søen brød ei i denne Nabning, og dens Farve var himmelblaa ligesom den rundt om Skæret, men derimod havde den paa begge Dele af Banken en brunagtig Couleur, der stak meget af mod den af den øvrige Sø.

Skibet Cybele's Plads var paa $24^{\circ} 34'$ nordlig Bredde og $64^{\circ} 38'$ gisfede Længde Vest for Paris.

Den 23 samme Maaned havde Capitain Leborgne Leilighed til at bestemme sin Længde med større Næagtighed ved Distance:Observationer. Af disse Observationer erfarede, at Skibet var $1^{\circ} 9'$ østlig for Gisningen, og da denne Forskiel var opstaaet efter en Seilads af 9 Dage og 18 Timer, rettede han den for Skæret gisfede Længde med den for 3 Dage hertil svarende Rettelse, som da giver $63^{\circ} 57'$ Længde Vest for Paris for Skæret.

Dette Skær synes at kunne være det, som paa Kortene over det atlantiske Hav er aflagt paa $24^{\circ} 34'$ nordlig Bredde og $65^{\circ} 45'$ vestlig Længde.

Journal des naufrages No. 7. 1829

Efter de fra Rio Janeiro indløbne Efterretninger, er der bygget et Fyrtaarn paa Den Raza i Mundingen af Indløbet til denne Havn; og dette Fyr skulde være tændt fra 1 August forrige Aar.

Unit. Serv. Journ. 1830.

Man har i længere Tid været i Uvisshed om den rigtige Beliggenhed af the Virgin Rocks ved Newfoundlands Kyster, og deres Tilværelse har endog været omtvistet. De ere nu fundne at ligge paa $46^{\circ} 26' 32''$ NBrede og $50^{\circ} 56' 35''$ vestlig Længde fra Greenw. Den Grund, paa hvilken Klipperne ligge, har en Udstrækning af henved $4\frac{1}{2}$ Mmil, dens største Brede er omtrent $2\frac{1}{2}$ Mmil. Dybden paa den er regelmæssig fra 21 til 30 Favne, og paa Kanterne 39 til 40 Favne. Klipperne ligge i en uregelmæssig Række, der strækker sig S. V. t. N. og N. t. O. 8000 Yards, med en Brede af 200 à 300 Yards. Den mindste Dybde paa dem er $4\frac{1}{2}$ Favn og 5 à $6\frac{1}{2}$ Favne omkring en hvid Klippe, af hvilken man tydelig kan see Goden. Med Kanten af Grunden er der adskillige enkelte Klipper, paa hvilke man finder 6 à 7 Favne Vand, men ingen Bund mellem dem. En meget stærk Strøm løber over disse mod Vester og sydvest. Disse Jagttagelser ere giorte med den engelske Orlogssbrig Manly, Capt. Bishop og Rutteren Inspector — Lieut. Rose, hvilke Fartøier i tvende Dage laae til Ankers mellem Klipperne.

Journal des naufrages No. 9.

Fra 1ste Januari 1830 er paa de tvende Taarne d'Aiguillon og du Commerce, liggende tæt ved St. Nazaire paa den høire Bredde af Loire Flodens Munding, antændt et Fyr, der vil lyse i henved 4 Miles Afstand.

Fyret paa det vestlige Taarn: d'Aiguillon er et stadigt Fyr; men det paa det østlige, eller du Commerce, er afvejlende hvert tredie Minut ved et klart Skin, der forudgaaer og efterfølges af en kort Formærkelse.

Disse tvende Fyre blive tændte hver Nat og brænde hele Natten.

Den 29 Januari er paa Tarbet Ness antændt et Fyr med afvejlende Skin saaledes, at det i $2\frac{1}{2}$ Minnt viser sig som en Sticne af første Størrelse, hvorefter det forsvinder i $\frac{1}{2}$ Minut.

Tarbet Ness banner den N. Pynt af Grevskabet Cromarty, og ligger paa $57^{\circ} 54'$ N. og $3^{\circ} 47'$ vest for Greenw. Fyret ligger i N. t. O. i 9 Miil Afstand fra Klipperne the three kings og the King's sons, der ere under Vandet; og i NN $\frac{1}{2}$ V. 18 Miil fra Hallimans Scars.

Det maa mærkes, at naar man er inde i Murrai Frith S. for Tarbet Ness, da vil Fyret sees stadigt, indtil man er indenfor den Linie, der fra Tarbet Ness kan trækkes $\frac{1}{2}$ Miil paa Søsiden af the kings sons, da det vil skjules af det høie Land paa Kysten, og giver saaledes Veiledning, til at undgaae disse farlige Klipper. Fyret er 175 Fod over Vandet, og kan i klart Veir sees henved $4\frac{1}{2}$ Miil.

Ann. Marit 1830.

B l a n d i n g e r.

Ny Bygningsmaade for Skibsfartøier.

Af Hr. Johns i Plymouth er opfundet en ny Maade at bygge Fartøier paa, ved hvilken der ingen Spanter bruges. Alle Plankerne gaae fra Rixlen op mod Relingen i en skjøn Retning; de ere ikke svære, men forstærkes ved andre, der krydse i en modsat skjøn Retning. Fartøier, saaledes byggede, ere stærkere end de paa den almindelige Maade, da Maaderne ei kunne give sig, og de altsaa ei blive lække. De have desuden den Fordeel, at de kun veie det Halve af hvad et andet Fartøi af lige Størrelse vilde veie.

Der har været et paa denne Maade bygget Fartøi paa Prøve med Admiral-Skibet Britannia; og skøndt det har været

i stadigt Brug i 18 Maanedes, har det dog ei behøvet anden Reparation end lidet ved Skelningen. Plankerne ere fæstede sammen med tæet ved hverandre staaende Kobbernagler.

Rapporterne, indgivne over dette Fartøi, ere saa fordeelagtige, at det er beordret, at for Fremtiden alle Fartøier skulle bygges paa denne Maade.

Den amerikanske Sømagt.

Efter den fra Marine-Secretairen udfærdigede Liste for Aaret 1829 havde den amerikanske Marine paa den Tid et Personale af 327 af Lieutenants Rang og op efter, 97 Løgere, 41 Forvaltere, 9 Præster, 458 Kadetter, 33 Ober-Styrmænd (sailing masters) 17 Raadsmænd, 19 Kanonerere, 13 Tømmermænd og 14 Seilmagere.

Marine-Corpsets Personale bestaaer af 1 Oberstlieutenant, 9 Capitainer og 39 Lieutenanter. Der er 15 Navy Agents, 7 Naval Storekepers og 8 Constructeurer.

Udgifterne for 1829 vare anslaaede til 3,006277 Dollars.

De have 7 saakaldede 74 Kanonskibe, nemlig: Delaware, Independence, Columbus, Franklin, Washington, Ohio, og North Carolina.*) 7 Fregatter af 1ste Klasse (44 Kanon-

*) For at denne her angivne Styrke af Skibe ei skal vildlede Læserne med Hensyn til disse Skibes virkelige Størrelse og Styrke, tilføies følgende Optegnelser for 3 Klasser af Skibe, der ere fæste i Foraaret 1827:

I Portsmouth (Massachusetts) var under Bygning "et 74 Kanonskib" Længde af Kiølen 184 Fod 2 Tommer. Rund agter, glat Dæk for og agter, forer 3 Batterier, hver med 17 Stykporter paa Siden, foruden de 4 Jagerporter agter og 2de dito for. Dette Skib er bestemt til at skulle føre 42 Bdeere paa underste Dæk, 32 Bdeere paa mellemste og 24 Bdeige Caronader paa overste Dæk.

Samme Sted var under Bygning "en 44 Kanon-Fregat. Rund agter, glat Dæk, har tvende komplette Bat-

ner) nemlig: *Guerrière*, *Brandywine*, *Java*, *Hudson*, *United States*, *Constitution* og *Potomac*; 3 Fregatter af 2den Klasse (36 Kanoner) nemlig: *the Congress*, *Constellation* og *Macedonian*. *Sulton*, som var et Dampskib, og hørte til denne Klasse, er for nogle Maaneder siden sprunget i Luften.

Af 16 Sloops of war ere 2de paa 24 Kanoner, og Resten 18 Kanoner; 4 Skonnerter armerede hver med 12, og 3 hver med 3 Kanoner. Den samlede Magt kan saaledes regnes til 38 Fartøier, af hvilke 21 ere i Søen, de øvrige deels i Dokkene og deels til Tjeneste hjemme. Desforuden er paa Stablen 5 Linieskibe og 6 Fregatter. De ældste Skibe i denne Marine ere: Fregatterne *United States*, *Constitution* og *Constellation*, hvilke alle ere byggede 1797.

Unit. Serv. Journal 1830.

Seildug af Bomuld.

I et foregaaende Hæfte have vi anført, at man i Amerika havde begyndt med at forarbejde Seildug af Bomuld; for at forsikre sig om dette Forstrin, har den amerikanske Skonnert *Nellot* i en Række af 6 Aar været forsynet med Seil af Bomuld; den har i denne Tid været 2de Gange i Smyrna og 2de Gange om Cap Horn, og der har ikke viist sig mindste Tegn til Forraadnelse ved dens Seil. Alle de amerikanske Skibsførere, som hidindtil have Seil af Bomuld, ere enige om, at saadanne vare længere, end de af det bedste russiske eller hollandske Seildug, at de bidrage til at give Skibet mere Fart, og at de ere

terier med 16 Porte foruden de tvende Jagerporte agter og 2de dito for.

I Philadelphia var under Bygning "et Linieskib". Kiøl nærligen 200 Fod. Rund agter (men mindre rundt end de foregaaende); fører 4 komplette Batterier, hvert med 18 Porte foruden 4 Jagerporte agter og tvende for.

billigere. Paa Seil, af hvilke den halve Deel var af Bomuld, og den anden af Hamp, var den første Deel endnu aldeles ubeskadiget, da den sidste var fordærvet. Ved Forarbejdelsen af Bomuldsseilduget skal man bruge ikke at flette denne, og dette ansees som en Årsag til, at den længere modstaaer Forraadelsen.

Unit. Serv. Journ.

Navigationens og Constructions-Skole i St. Petersborg.

Den russiske Keiser har efter Finance-Ministerens Forslag befalet, at der i Petersborg skal oprettes en Skole for Coffardimændene, hvilken skal være en Navigations- og Constructions-Skole forenet. Denne Skole skal staae under Finance-Ministerens Over-Opsigt og under Tilsyn af Handels- og Fabrik-Departementet. Hensigten med denne Skole er: at danne Skibsførere og Styrmande for Coffardifarten, samt at danne nogle af Eleverne til Skibsbyggere for Handelskibe. Antallet af Eleverne er bestemt til 32; men foruden dette Antal, kan fra 12 til 20 Pensionairer tilstedes Udgang. Disse deeltage i alle de Fordele, der tilstaaes de andre, men de nyde ei den Understøttelse, der tilstaaes de første, naar disse forlade Skolen. De betale desuden 500 Rubler (540 Francs) aarlig. For at fremskynde denne Indretning, er det tilladt at modtage de Gaver af Penge eller Effecter, som frivilligen maatte blive skænkede, og hvilke skulle tiene til at danne en Capital, af hvis Renter Elevernes Underholdning i den Tid, de ere ved Skolen, skal bestrides, til at understytte disse, naar de forlade Skolen, og til at danne et Bibliothek og en Samling af Instrumenter. Der behøves en Summa af 40,000 Rubler til Skolens aarlige Underholdning, og en Summa af 10,000 Rubler til at bestride det første Anlæg med.

Ann. Marit. 1830.

Et i Newyork udkommet Blad indeholder følgende Villet, fundet indesluttet i en Glaske i Øen den 25 Januar d. N.

4de Januar 1830, paa 34° Brede og 75° østlig Længde.

„Man anmoder Den, som maatte finde denne Glaske, at underrette Hr. Drev i Duxbury om, at hans Skib Alfred er blevet taget af et spansk Fartøi, ud for Cap Hatteras. Skibet havde intet Mavn, og kom efter hvad man foregav fra Lissabon. Søværne have dræbt alt Mandskabet undtagen mig, som indvilligede i at følge med dem.”

John David, Styrmand.

Capt. Hart, førende det amerikanske Skib Commodore Preble, ankommen fra Cadix til Charlestown har givet følgende Beretning:

„Da jeg den 19 Marts (1830) var paa 32° nordlig Bredde og 75° vestlig Længde, saaes i Horisonten en Seiler, som jeg snart kjendte for at være en Brig. Klokken 10 om Morgenens varede os paa nogle Rabbellængder nær, og uden at den hidtil havde viist at være fiendelig, sendte den os nu en Kugle, som traf Skibet agter. Jeg besluttede at styre lige paa den, men da den formodentlig ei fandt min Maneuvre hurtig nok, sendte den nok en Kugle, som heldigviis gik mellem vore Master, uden at giøre nogen Skade. Jeg gav nu Ordre til at heise vores Flag, uden at forandre Cours. Briggen besvarede mit Flag ved at heise en hvid Stander med en mørkeblaa Firkant i Midten. Saasnart vi vare den paa Praiehold, raabte man til mig paa Spansk, at jeg skulde komme ombord; jeg belavede mig paa at udføre denne Ordre, men forinden mit Fartøi kunde blive sat i Vandet havde Skibene nærmet sig hinanden saameget, at vi vare nødsagede til at sætte os frie fra Briggen med Baadshager og Karer. Efterat vi vare blevne frie af den, gik jeg med 4 Mand ombord paa den. Paa dens Dæk var henved 50 eller 60 Mand klædte paa Spansk, og hvad der især forundrede mig, var blandt disse at see Børn paa 5 à 6 Aar, og Gamle, der lode

til i det Mindste at være over 60 Aar. Trende Spaniere bemægtigede sig min Baad, saasnart jeg havde forladt den, og gik ombord paa mit Skib; efter der at have indeluffet sig i Kahytten med min Styrmand udsurgte de ham om paa hvad Længde de vare, hvor Skibet kom fra, hvor det skulde hen og hvad Ladningen bestod af. Medens man ombord holdt dette Forhør blev jeg ligeledes udsurgt, uden Tvivl for ved Sammenligning at see hvad Tiltro man kunde have til os. Jeg saae snart efter de trende Mand at komme tilbage i mit Fartøi, belæstede med Væger, Instrumenter og andre Ting, som de havde taget fra os. Min Ladning, der alene bestod i Salt, havde ikke fristet dem. Der syntes ei at herske nogen synderlig Disciplin ombord paa Briggen, thi medens den, der syntes at være Chef, udsurgte mig, afbrød ofte 20 til 30 haandfaste Røvere, der omgave mig, denne, for at gjøre mig Spørgsmaal. Da jeg ogsaa vilde see at faae nogen Underretning fra denne, spurgte jeg paa Engelsk, hvorfra de kom; men de vilde ikke indlade sig paa at besvare det. Chefen tilstod mig, at han ei kendte deres paaværende Længde, og at det var de Trende, som vare sendte ombord, der alene kendte Skibets Stilling, og bestemte Courser, men at de øvrige ikke vare Sømand. Man tilstod mig endelig at vende tilbage til mit Skib, hvilket jeg saameget mere skyndte mig at naae, fordi jeg havde bemærket en gammel Matros, som ladte sin Flint, medens han betragtede mig med en Mine, der ei spaaede noget Godt. Denne Mand, som jeg troer at have seet et eller andet Sted, tabte mig ikke af Syne, før jeg var ude af Rækning fra Briggen.

Briggen seilede godt, men var i en meget maadelig Tilstand; dens Taffelage kunde knap hænge sammen; Dækket var slidt og opfyldt med alle Slags, og syntes ei at være spulet i mange Dage. En Caronade paa en dreierende Slæde udgjorde hele dens Artillerie; en Snæs Pflæk, Entrebile og nogle Glinter var alt dens Haandarmatur.

A Voyage towards the South Pole etc.

Reise mod Sydpolen, foretagen i Aarene 1822, 23 og 24. Indeholdende en Undersøgelse af Syd-Polar-Søen indtil 74° Brede, og en Tour til Ijslandet med Fortælling om dets Indbyggere, hvortil er føiet meget nyttige Underretninger om Kystseiladsen ved Cap Horn og de nærliggende Lande, samt et Kort over nogle Havne etc.; ved James Weddell, Esq. Master i den Kongl. Marine. London 1825.

Den egentlige Hensigt med denne Reise var at forskaffe Sæl-hundeskind (Fur—seal Skins) fra Sandwich Land, hvilket antoges da at være et fremspringende Forbjerg af et sybligt Land, der strakte sig Øster og Vester hen bag de nyligen paany opdagede Gerrits Øer, der nu bære det nye Navn af Syd Shetland. Capitain Weddell har vilst, at denne Slutning var ugrundet, og han har tillige betydeligen forøget vort Kiendskab til det syblige Polar-Hav. Denne hans Reise afgiver tillige et talende Beviis for hvad der kan udrettes med ringe Midler, naar disse ere i duelige Hænder.

De til denne Reise brugte Skibe vare: Briggen Jane paa 160 Tons, ført af Capt. Weddell, og Rutteren Beaufoy paa 65 Tons, ført af Hr. Brisbane; den førstes Bemanning var i alt 22 Mand, og den sidste 13; begge Skibe vare udrustede paa den sædvanlige Maade og forsynede med Proviant for 2 Aar. Skiondt ei forsynede med de til en videnskabelig Reise fornødne Instrumenter, havde Capt. Weddell dog de almindelige fornødne, og disse vare af udmærket Godhed — saaledes var

han blandt andet forsynet med 3 Chronometre, med de bedste Patent-Compasser o. s. v., og hans Reise viser, at han har forstaaet at benytte disse Midler.

Da han i 5 Aar har beseilet Farvandet omkring Cap Horn, og i tvende Maaneder opholdt sig i Nærheden af dette Cap, sætter dette ham istand til at give en næiere Beskrivelse over Kysterne deromkring og de ved samme værende Havne, hvilken maa bidrage til at formindske den Uengstelighed, hvormed adskillige Skibsførere udføre Passagen om dette Cap, da et næiere Kendskab til de flere derværende sikke Ankrepladse vil gjøre den hidtil brugte Raade, med Mod-Vind at løbe op under den østre Kyst af Patagonien, unødvendig.

Den 17de September 1822 forlode Skibene England, og den 19de December ankom de til Havnen St. Elena paa Kysten af Syd America. Denne Havn ligger paa $44^{\circ} 34' 16''$ S. Brede og $65^{\circ} 32' 22''$ vestl. Længde for Greenwich*) Da denne Havn giver god Læ for Vindene fra S. t. O. vester om til O. t. S., fra hvilken Kant de sværeste og meest herskende Vinde komme, saa kan denne Plads anbefales som en god Stoppeplads: Vinden er sielden fra S.O., og da i Almindelighed kun svag, og da Strømmen sætter stærkt tværs paa Indløbet til Bugten, saa bliver Søen derved, med en haard S.O., meget formindsket.

Da denne Havn er den, hvis Andvøning er den allerletteste paa hele Kysten, har Capitain Meddell optaget et Kort over den. Der findes kun lidet ferst Vand; derimod findes en stor Mængde Guanacoës og Harer.

Med Ny- og Guldmaane er det høi Vandet Kl. 3te 30', og Vandet stiger henved 22 Fod.

*) For at undgaane Gientagelse bemærkes, at den angivne Længde overalt er vestlig for Greenwich, og at Thermometer-Graderne ere efter Fahrenheit.

Den 26de Decemb. forlod de denne Havn, styrende Syd efter. Paa $51^{\circ} 55'$ Brede og $65^{\circ} 7' 15''$ Længde, der er den Plads, hvor det er angivet, at Grunden eller Brændingen, l'aigle shoal, der i 1817 er opdaget, skulde ligge, gjorde Capt. Weddell flere frugtesløse Forsøg paa at faae Sigte af denne Brænding, der maa være saameget farligere, som den skal ligge midt i Strædet mellem Falklands Herne og Patagoniens Kyst; det er angivet at skulle være en Samling af Brændinger af omtrent 300 Yards Udstrækning; en Hr. Poole aflægger den paa $51^{\circ} 51'$ Brede, og $64^{\circ} 50'$ Længde, men Capt. Weddell antager dette for urigtigt, og det er derfor nødvendigt, at Skibene bruge særdeles Forsigtighed ved denne Passage.

Den 12 saaes Ost:Enden af South Orkneys, en Gruppe af Her, som Capt. Weddell opdagede i 1822, og som ligger Østen for Syd Shetland; disse Kyster ere af et endnu mere afstrækkende og et vilbere Udseende end Syd Shetland. De fangede her nogle Sø-Leoparder, en ny Art af Sælhundede (phoca) som Professor Jameson, formodest deres plettede Skind, har givet Navn af Leopard-Sælhunden.

Efter indtil den 20de Decemb. at have undersøgt disse Her og bestemt deres Beliggenhed, og kun fundet meget faa Sælhundede og Leoparder, forlode de disse og befandt sig efter afvejlende Veir med Taage og Blæst den 27 paa $64^{\circ} 58'$ Brede og $39^{\circ} 40' 30''$ Længde. Compasjets Misvisning var her Kl. 10 om For: middagen $10^{\circ} 37'$ østlig; Luftens Temperatur i Skyggen 37° , og Vandets 34° . Da Veiret her var saameget roligere end som paa 60° og 61° Brede, nærede de det Haab, at, dersom de blot kunde finde Land, vilde de sikkert paa 3 eller 4 Uger have kunnet forskaffe sig deres Ladning; men da de vare sybligere end Syd: Shetlands:Herne, og formodede, at der maatte findes Land mellem Syd Orkenøerne og Sandwichs Landet, stode de igien Nord efter; da tillige Sommeren var temmelig vidt avanceret,

var det ogsaa raadeligere at benytte denne Tid, hvori Nætterne endnu vare forte, til at befare disse lavere Breder.

De holdt derfor Nord efter igien, og var den 1ste Febr. om Middagen paa $58^{\circ} 50'$ Brede og $38^{\circ} 51'$ Længde, men fandt intet Tegn til Land; de rettede nu deres Cours sydostlig hen og holdt siden mellem 60 og 61° Brede øster efter, til de den 4de Febr. kun var 100 Qmiil fra Sandwichs Land og havde holdt i en saadan Afstand fra den af Capt. Cook fulgte Bei, at de vare forvissede om, at der intet Land laa mellem denne og deres Bei. Paa denne Tour saae de en overordentlig stor Mængde af de i disse Egne sædvanlige Fugle saavelsom mange Hvaler og Penguiner.

De opgave nu at søge videre efter Land her; men da Capt. Weddell antog, at det vilde være muligt at gjøre en Tour længere Syd efter end som de hidtil havde været, bleve han og Hr. Brisbane enige om at forsøge dette. I denne Anledning roser Capt. Weddell meget den Beredvillighed, hvormed Hr. Brisbane antog dette Forslag. Den lille Rutter Beaufoy, følgende sin noget større Ledsager giennem den Mængde Is, der omgiver Ny Shetland, Syd Ørkensørne, Sandwichs Landet og det mere sydlige Belte, i hvilket Cook var, men som han var glad ved at slippe ud af igien, erindrer os om Gros bisher, Davis og Baffins i de ældre Tider, som med deres Skibe af henved 30 Tons Drægtighed arbejdede sig frem iblandt Isbjerg og Her paa en saa overraskende Maade, og sandelig, naar man betænker Navigationens Tilstand paa den Tid og de maadelige Midler, der stode dem til Tieneste, kan man ei andet end beundre deres Mod og Driftighed.

Den 10de troede de at see Land, men det var kun et Isbjerg, hvis nordre Side var saa bedækket med sort Jord, at det først, da de vare det paa 300 Yards nær, med Visshed kunde siges ei at være Land; imidlertid gav den Omstændighed, at dette Bierg var saa beladt med Jord, dem nyt Haab om at finde Land i Nærheden.

De vare nu paa $66^{\circ} 26'$ Brede, $32^{\circ} 32'$ Længde. Luftens Temperatur $35^{\circ} 30'$, og Vandets 34° .

Da en lang vedvarende Taage og de ofte indtræffende haarde Byger gjorde, at deres Dæk bestandigen var vaadt, begyndte der at vise sig Tegn til Sygdom blandt Mandskabet. Capitainen lod derfor Kabyssen flytte ned under Dækket, og en god Tid vedligeholde for at de kunde tørre deres Klæder, hvilket tilligemed lidet Medicin snart hævede al Sygdom.

Den 14de paa $68^{\circ} 28'$ Brede og $29^{\circ} 43' 15''$ Længde styrende S. W. var Misviisningen $8^{\circ} 5'$ østlig. Der var en saadan Mængde af Is:Per, at Passagen næsten var spærret. De talte 66 af disse omkring sig, og paa en Strækning af 50 Qmiil længere Syd efter, var det sieldent, at de saae færre ad Gangen.

Den 15de om Middagen vare de paa $68^{\circ} 44'$ Brede og $29^{\circ} 37'$ Længde; Capt. Meddell fandt med Forundring om Formiddagen Misviisningen at være $1^{\circ} 20'$ østlig, og derimod om Aftenen at være $4^{\circ} 58'$. Da Observationerne vare giorte med Glid, og Instrumenterne gode, veed han ei at forklare sig denne store Forskiel; Skibet styrede ved begge Observationerne S. t. V.

Den 16de vare næsten alle Is:Perne forsvundne, Vinden vestlig med jævn Kuling, og Søen meget smul; ved Middag vare de paa $70^{\circ} 26'$ Brede og $29^{\circ} 58'$ Længde. De vare da omringede af en stor Mængde Fugle, og saae mange Hvaler.

Den 18de var Veiret usædvanlig smukt, Vinden fra S. — uheldigviis vare begge Thermometerne itu. Temperaturen kunde derfor ei angives, men den var temmelig sikkert ikke høiere end den vi i December (Sommertiden) havde fundet paa 61° Brede — Observationerne gav Misviisningen om Aftenen at være $19^{\circ} 58'$; de vare om Middagen paa $72^{\circ} 26'$ Brede $34^{\circ} 51' 30''$ Længde. I Anledning af denne store Tiltagning i Misviisningen bleve alle Compasserne undersøgte og al mulig Omhu brugt ved Observationerne — Compasserne fandtes alle

at stemme overeens; men de vare meget langsomme i deres Bevægelser. Om Aftenen var der en Mængde Hvaler omkring dem, og ikke det mindste Spor af Is, Luften var mild og reen, og deres Stilling vilde have været ret interessant, naar de kunde have forjaget Tanken om de Vanskeligheder, de formodentligen vilde faae at stride med, ved deres Tilbagetour giennem Isen.

Den 9de var Veiret særdeles smukt, saa at de vare istand til at foretage adskillige Reparationer ved Seilene og Taffelagen; om Middagen vare de paa $73^{\circ} 17'$ Brede, $35^{\circ} 54' 45''$ Længde — Misvilsningen fandtes om Aftenen at være kun $5^{\circ} 35'$ østlig.

„Nærstiden mindede os nu om at vende tilbage; om Morgen den 20de gik Winden om til S. t. V. med en frisk Kuling, og da Horizonen i SØ. var skyet, og vi i samme Retning saae en stor Mængde Fugle, lode vi staae SØ. efter. „Kl. 10 om Formiddagen styrende OSØ fandtes ved Observation „Misvilsningen at være $11^{\circ} 20'$ østlig. Luftfredsen var nu „meget klar, og Intet, der lignede Land, at see. Fra Dækket kunde „sees tvende Is-Øer og nok en fra Toppen. Paa en af disse „saae vi en stor Mængde Pinguiner. Vor Brede var $74^{\circ} 15'$, „og Længden $34^{\circ} 16' 45''$; da Winden nu blæste frisk fra Sønden, „vare vi derved forhindrede i hvad jeg meest ønskede, at gjøre Bei- „sønder efter. Jeg vilde gierne have undersøgt den sydvestlige „Egn, men ved at betænke, hvor sildig Nærstid det var, og at vi „havde over 1000 Qmiil at tilbagelægge gennem et Farvand, „opfyldt med Is-Øer, dertil de lange Nætter, formodentligen „ledsagede med Taage — nødtes jeg til at tage den Beslutning, „at benytte denne gunstige Wind, for at vende tilbage.

Capt. W. fremsætter den Formodning, at det vilde være lettere at naae Sydpolen end Nordpolen, og grunder denne derpaa, at han paa denne høie Brede var aldeles fri for Is, da derimod paa den lavere Brede af 61° Skibene vare besat af

tæt bepakket Is, som strakte sig over 100 Qmiil fra Landet, og tillige fordi det er bekiendt, at der findes en stor Deel Land meget nærmere ved Nordpolen. Spørgsmaalet bliver her, om der findes Land Syden for den Plads, han var; er dette ei Tilfældet, da kan han have Ret.

Ved at sammenligne den af Capt. W. angivne Temperatur saavel af Luften, som af Vandet, vil man blive overbevist om, at den saa almindeligen antagne, og af saa Mange fremsatte Mæning, at den sydlige Halvkugle er betydeligen koldere end den nordlige, er aldeles feilagtig, og at der ei kan gives nogen almindelig Regel for at sammenligne disse tvende Halvkuglers Temperatur, da denne er saa særdeles meget afhængig af locale Omstændigheder.

Saaledes er det bekiendt, at ved alle de vestlige Kyster findes en høiere Temperatur, end ved deres modsvarende østlige; Newyork Havn paa $40^{\circ} 30'$ Brede er næsten hvert Aar, og Halifax paa $44^{\circ} 30'$ Brede med tilgrændsende Sø, usædvanlig for flere Maaneder tilfrosen, da derimod Søen omkring Norge lige op til Nord Cap paa $71^{\circ} 10'$ Brede aldrig fryser. Islands Kyst er fri for Is, og derimod er Newfoundlands Kyst, som strækker 5° mere sydlig end hin, omringet af Isflaader og Bierge i flere Maaneder hvert Aar. Det Samme er Tilfældet paa den østre Side af Asien. Paa de japaniske Øer bliver Sneen liggende til i Mai Maaned; ved Peking paa 40° Brede ere Canalerne tilfrosne i tvende Maaneder om Aaret, og det er ei usædvanligt, at see Is i Canton, der ligger under Wendekreds.

Disse Anomalier findes ikke, eller tildeels kun i en meget liden Grad, paa den sydlige Halvkugle. Den store Udstrækning, Havet der har i Forhold til Landet, bevirker der en mere eensformig Temperatur, og den er virkelig saa eensformig, at paa hvilken Bredeparallell man vil undersøge den, vil man finde, at der paa hele dennes Omkreds ikke finde andre Forandringer Sted

i Temperaturen, end de, til hvilke man vil finde en gyldig Grund i den forskellige Betskaffenhed af Jordens Overflade, saasom Ørkenener, Bierge, Skove etc.

Da der nu er saa liden Lighed mellem de tvende Halvklober, saa kan man ei heller med Nette antage nogen fast Regel for at sammenligne disses Temperaturer paa de modsvarende Bredegrader. Og vi skulde snarere antage, at det mildere Clima fandtes paa de modsvarende sydlige Breder, end som man almindeligen antager, at der skulde være 10° Forskiel i Bredegraderne for de lige høie Temperaturer, nemlig, at f. Ex. paa 40° Syd Brede skulde findes samme Temperatur, som paa 50° Nord Brede. Sydamerika har baade Vinter og Sommer en høiere Temperatur end Nordamerika. Vi have seet, at inden for den sydlige Polarreds (inden 75°) er meget lidet Is, og Capitain Weddell fandt om Sommeren, Temperatur af Havet overalt høiere end den, Capitain Parry fandt paa meget lavere Breder.

Den 12te Marts ankrede begge Fartøier i Adventure Bugten (paa den S. Deel af Sydgeorgien), hvor de istand satte deres Skibe og søgte at completere deres Ladning. Capitain W. anfører den Mærkelighed, at da han en Dag havde besteg et af de nærliggende Bierge, for at tage nogle Solhøider, fandt han, at Qviksølvet i den artificielle Horizont var i saadan Bevægelse, skøndt der ikke var den mindste Vind, og Alt rundt om var fuldkommen stille, at det ei var muligt for ham at erholde nogen Observation. Grunden maa altsaa være rystet indvendig fra, skøndt det var alene paa Qviksølvet, at dette kunde bemærkes.

De forbleve ved denne uvenlige Ø til den 17 April, da de gik Seil og rettede deres Cours efter Falklands Øerne.

Syd Georgien er opdaget i 1675 af en Hr. la Roche, men først undersøgt i 1771 af Capitain Cook, hvis Beretning om denne Ø gav Anledning til, at adskillige Ridsmænd sendte

Skibe derhen, for at forskaffe Huder og Olie fra den Mængde Sælhundede og Søelephanter, der paa de Eider opholdt sig der; men disse Dyr ere nu næsten tilintetgjorte. Man regner fra den Tid og indtil nu, er der bragt over 20,000 tons Elephant: Olie derfra til England. Amerikanerne bragte Sælhundeskind derfra til China, og erholdt ofte 5 á 6 Dollars for Stykket.

Antallet af de Skind, der deels ved de Engelse og deels ved de andre Nationer ere bragte fra denne Øe, kan ei anslaaes til mindre end 1, 200, 000. Den Desolation, som paa samme Tid blev bekiendt, har produceret paa det Nærmeste ligesaameget som Georgien, saa at man kan formode, at i den Tid disse tvende Øer have været Gienstanden for Handelspekulationer, har der aarligen dertil været i Brug over 2000 tons Skibsrum og 2 — 300 Matroser,

Den Syd: Georgia er henved 24 Mile lang og $2\frac{1}{2}$ Mill bred; der er saa mange Bugter og Indløb, som paa flere Steder gaar saa dybt ind fra begge Sider, at Afstanden mellem Rysterne kun bliver meget liden. Dalrymple har aftegnet denne Ø med en Canal tværs igiennem den, hvilket og muligen har været Tilfældet, da der nær imod dens Midte findes et Jisbjerg, der synes at strække tværs over Øen fra Kyst til Kyst.

Bjergene ere høie, og deres Toppe stadigen dækkede med Sne, men derimod er i Dalene Vegetationen i Sommertiden meget stærk, skøndt Grunden dog kun frembringer en Art storbladet Græs, almindeligen af 2 Fods Længde, der groer buskvist paa smaa Tuer af 2 á 3 Fods Høide.

Der findes ingen firfødde Landdyr; Fugle og Amphibier ere de eneste Beboere. Blandt Fuglene ere Kongepenguinerne de mærkeligste; Albatrosser (Diomedea); en Fugl som af Matroserne kaldes Nelly (en Art Stormfugl) samt de fleste af de i den sydlige Halvkugle sædvanlige, mindre Fugle findes ogsaa her.

Capitain Weddel har ved en i 1820 foretagen nysgigt Eftersøgning bekræftet, at de, i Canalen mellem Georgia og Sallands

gerne afslagte, saakaldte *Muroas* *Høer* ei existere, men at disse maae antages at være de saakaldte *slaggy rocks*, der ligge næsten paa samme Brede, men 6° længere østlig. Denne Undersøgelse er af Bigtighed, thi de afslagte *Muroas* *Høer* laae netop i det Farvand, der almindeligen søges af de Skibe, der ville passere *Cap Horn*.

Efter en besværlig og stormfuld Reise ankrede de den 11 Mai ved *New Hæn* paa Vestsiden af *Salklandsøen*, og da det var deres Hensigt at overvintre her, valgte de *Qværter-Havnen* paa *Svan Hæn* til deres Winterhavn, hvor Briggen blev fortrøiet og aftaklet; Kutteren derimod vedblev at være i seilbar Stand, for med den at fortsætte deres Forretninger.

Mod Slutningen af Juli og i August og September Maaned havde de adskillige svære Snebygger fra Syden; men Sneen laaielden længere end 24 Timer paa Jorden, undtagen paa Toppen af *Biergene*. Da de fandt, at de her ei kunde completere deres Ladning, besluttede de igien at gaae til *Syd-Sherlands-Herne*; Skibene bleve derfor i September begge gjorde færdige, og den 7 October lettede de, for at staae Syd efter.

Capitain W., som i tvende Vintre har opholdt sig paa *Salklands-Herne*, giver følgende Beskrivelse over disse.

„Denne ubeboede Høegruppe bestaaer af henved 90 Høer, der ligge mellem 51° og $52^{\circ} 45'$ S. Brede, og 57° og $20'$, og $61^{\circ} 40'$ vestlig Længde. Tvende af disse ere af betydelig Størrelse, og kaldes Øst- og Vest- *Salkland*. Den vestligste af disse er meget større end den anden, men har saa mange Bugter, at dens næagtige Omkreds vanskeligen kan bestemmes; dens største Længde er i N. O. og S. V. henved 100 Qmiil, og dens største Brede omtrent 50 Qmiil. Den Østligstes Længde er i samme Retning 78 Qmiil, dens største Brede 47 Qmiil, og den har ligesom den anden en stor Mængde Bugter; Sundet mellem disse er fra 7 til 12 Qmiil bred, og i dette ligger en stor Deel af de mindre Høer; det er seilbart

„for alle Skibe, og ved Hielp af Lieutenant Edgar's Kort,
„som er det bedste man har, kan det med Sikkerhed besejles,
„da alle Grunde og Farer i dette er aflagte.

„Jeg er bemyndiget til at anbefale dette Kort, da jeg har
„havt stor Nytte af det i de mange stormfulde Nætter, jeg har
„tilbragt mellem disse Øer. Jeg har ankeret i de Havne, der
„findes i dette Sund, og har befundet dem bequemme og saa
„gode som nogen i Verden.

„Paa den nordlige Kyst af den vestlige Ø er der mange
„Indløb; det fornemste blandt disse er det, der fører til Havnen
„Egmont; det vil kunne sees i en Afstand fra Øen, og ved at
„holde Nabningen i S. O. til S. (efter Compasset) kan man
„sikkert holde ind; — omtrent 9 Mils N. N. V. fra Indløbet
„ligger der 2 smaa Øer; naar disse passerer paa den vestlige
„Side i omtrent $\frac{1}{2}$ Mils Afstand, vil Coursen omtrent være
„S. E. O. $\frac{1}{4}$ O.

„Der har været en engelsk Colonie her, men de have upaa-
„tvivleligen valgt Pladsen for deres Anlæg meget daarlig, thi
„Husene, hvoraf endnu nogle Ruiner staae, have ligget paa den
„sydlige Side af et, idet mindste 600 Fod høit, Bierg, som om
„Vinteren maa have berøvet dem Solens Straaler den største
„Deel af Dagen, og det er vanskeligt at indsee, hvorfor de have
„valgt denne Plads til deres Opholdssted — dersom Karsagen
„hertil ei har været for Ankrepladsen, som rigtignok er bedst lige
„ud for Ruinerne i S. O. henved $\frac{1}{2}$ Mil fra Land, hvor der
„er 9 Havne Vand med meget seig Holdebund. Fra den østre
„Side af den indre Bugt løber et Ævud, som er fiendeligt ved
„den Tang, der groer paa det. Den bedste Vandfyldningsplads
„er ved den lille Bugt, og det er bequimmest at fylde Gadene,
„naar det er laveste Vand, og at staae dem ud til Skibet.
„Brændmaterial kan erholdes ved at grave Tørv omtrent 100
„Yards fra Kysterne, men disse maae tørres, og ere ei saa gode
„som de, man kan finde paa nogle andre Steder. Med Ny; og

„Guldmaane er det høi Banded Kl. 7° 10', og Banded stiger hen;
„ved 9 Fod.

„For nogle Aar siden var der Overflødighed af ferske Provisioner
„at faae ved denne Havn, da Colonisterne havde efterladt mange
„Evin, der vare paa Saunderss Ben; men nu ere disse næsten
„udryddede; Gæs, af hvilke der for faa Aar siden vare utallige,
„kan man nu neppe finde; saa at den meeste Forfriskning, man
„nu kan vente at erholde her, er Wild: Vender og Gæs.

„Det er vigtigt at bemærke det her Anførte om de Lev:
„netsmidler, disse Her nu for Tiden kunne afgive, da de Efter:
„retninger, der herom for flere Aar tilbage ere givne, ikke læn:
„gere kunne gielde, og vilde sætte dem, der stolede paa dem, i
„Forlegenhed. Saaledes kom i 1820 et fransk Skib til denne
„Havn, for at søge en Ladning Sælskind og Tran, og det viste
„sig, at denne Expedition alene var udrustet paa Grund af
„at Skibsførerens Fader for 40 Aar siden havde været der, og
„da fundet Kysten at vrimle af Elephanter og Sælhundede —
„hvilket man endnu troede at skulle være Tilfældet; — da Skibs:
„føreren nu derimod saae sig saaledes bedragen i denne Formodning,
„maatte han opgive sin Reise, upaatvivlelligen til stort Tab for
„hans Medere.

„Hvad Commodore Byron anfører i sin Reise, at Sæl:
„hundene ofte have 18 Unger paa eengang er formodentlig en
„Feiltagelse; i det Mindste have de, der nu findes, almindeligen
„kun 1 Unge ad Gangen. Men Commodoren er formodent:
„ligen bleven bedragen ved den store Forskiel, der finder Sted
„i Størrelsen mellem Hannerne og Hunnerne, hvilken omtrentlig
„er som mellem en Ko og dens Kalv, og en Han har ofte
„15 til 20 Hunner under sit Herredømme.

„Den næste mærkelige Havn er West Point Havn, som
„ligger ved den vestligste Ende paa det sydlige Land af Berkeley's
„Sund. Kortet viser meget nøagtig de 2 Indløb til denne Havn,
„et Nord og et Syd fra; Jafons Øerne ligge N. V. fra den,

„og meget i Veien for det nordlige Løb. Ubekjendte bør lagt:
 „tage, ei at nærme sig disse Øer om Natten eller i uroligt Veir,
 „da Strømmen mellem dem løber saa stærkt og saa uregelmæssigt,
 „at den næsten gjør det umuligt at styre Skibet. Det sydlige
 „Indløb er let, naar tagttages, isald man kommer vester fra, at
 „holde klobs rundt om West Point Øen, saa at man kommer
 „ind i Kanalen; tagttages ei dette med en vestlig Vind, forfeiles
 „let Indløbet, og det vil være vanskeligt at arbeide sig ud af de
 „læe Bugter, hvor der ofte staaer en svær vestlig Dønning.
 „Den bedste Ankerplads er ud for en liden Bugt paa den søn:
 „dre Side af Havnen paa 5 Favne Vand, Sand og Mudder:
 „bund. Ankerpladsen er paa $51^{\circ} 24' 15''$ Brede og $60^{\circ} 36'$
 „ $30''$ Længde. Vandet stiger 9 Fod, og det er høi Vand med
 „Ny; og Fuldmaane Kl. 7^t 30' Form. dag.

„New Øen anseer jeg for den letteste at anløbe af alle
 „de paa den vestre Side. Den er let at kiende, da det er den
 „nordligste af denne Samling af Øer, og der ligge 2 smaa Øer
 „ved dens nordlige Ende nemlig Saddle Øen og North Øen;
 „mellem disse og New Øen er der en reen Passage; men med
 „nogen Ruling kobler Strømmen stærkt, dog har jeg uden Uheld
 „passeret den.

„Om Ship Havn, som er den bedste paa denne Øe, skal jeg
 „bemærke, at naar man søger den med en stærk vestlig Vind, og
 „løber om den nordlige Ende af Øen, bør man være meget op:
 „mærksom paa Seilene, da Windkastene fra det høie Land ere
 „meget haarde. Med Vinden fra SW. kan man vælge det
 „sydlige Indløb. Der ligger en Samling af Klipper, kaldet
 „Seal rocks ved den sydlige Ende af New Øen, og den bedste
 „Passage er mellem disse og Øen; naar man holder langs med
 „Kanten af den Tang (kelp), der i en liden Afstand ligger fra
 „Enden af Øen, er der ingen Fare. Mellem de smaa runde
 „Øer paa den østlige Side af New Øen ere der rene Indløb,
 „og Ship Havn er den tredje sønder fra blandt disse. Den er

„let fiendelig paa den lille Ø, der ligger i den, og som jeg har kaldet Ship Øen. Den bedste Ankerplads er indenfor denne, paa 7 Favne Vand, fast Leerbund, den søndre Ende af Ship Øen i SØ., dækkende den SØ. Wynt af Bugten. Ankerpladsen er fuldkommen indesluttet af Land.

„Øen er meget bjergfuld, og dens vestlige Side har mange bratte Høider, af hvilke en er over 550 Fod over Søen, som med vestlige Vinde bryder med overordentlig Hastighed mod dens Fod. Den østre Side falder derimod jævnt af og danner mange Bugter. Længden af Øen fra Syd til Nord er henved 7 Mill, og Bredden omtrent $2\frac{1}{2}$ Mill.

„Denne Ø er mærkværdig derved, at den i 2 Aar var Opholdsstedet for den amerikanske Capitain Barnard, med hvis Skib Mandskabet fra et strandet engelsk Skib, som han havde optaget, løb bort i 1814. Capitain Barnard var paa sin Reise for at søge en Ladning Sølfsind, med sit Skib ved New Øen; paa Sydsiden af denne traf han sammen med Mandskabet af det strandede engelske Skib. Dets Antal beløb sig til 30 Mand, hvoriblandt adskillige Passagerer og Fruentimmer. Han modtog dem kjerligen og viste dem at den Gæstfrihed, som de i deres forladte Stilling trængte til, men da England paa den Tid var i Krig med Amerika, opstod der Tvivl hos de Engelske om hans Oprigtighed, skøndt han havde lovet at bringe dem til en af de brasilianske Havne.

„Formedelt det forøgede Antal Mennesker blev der ofte udsendt Jagtpartier, for at forsyne dem med Fødemidler, og da en Dag Capitainen med 4 af hans Folk vare paa en saadan Tour, overmandede det strandede Mandskab de ombord værende Amerikanere, og løb bort med Skibet til Rio-Janeiro. Capt. Barnard, som ei havde ahnet et saadant Forsæt, blev meget forundret, da han fandt sit Skib borte; men han giettede snart, at Frygt for at blive bragte til Amerika, hvor de vilde være blevne Krigsfanger, maatte være Aarsagen til denne Handling,

„der var en slet Siengieldelse for det Tilflugtssted, han havde givet dem, der udførte den, og som hans Opførsel mod dem ikke gav ringeste Anledning til.

„Da de ikke havde efterladt det Ringeste til Capt. Barnard, og hans 4 Mands fremtidige Ophold, paa hvilket de dog burde have tænkt, blev han nødt til at see, hvorledes han bedst kunde hjælpe sig. Da han havde plantet nogle faa Kartofler, henvendte han sin Opmærksomhed hertil, og disse forskaffede ham ogsaa i Løbet af Tiden en betydelig Hielp; han havde en Hund med sig, der nu og da forskaffede dem et Evin; Albatros Æg; gene, indsamlede i rette Tid, tilligemed Kartoflerne, maatte tiene istedetfor Brød, og Skindene af Sælhundene til Klæder. De byggede et Huus af Sten, der endnu stod paa Ben, og som var tilstrækkelig stærkt til at modstaae Vinterstormene, og de kunde have fundet sig efter Omstændighederne ret vel tilfredse, naar de ei havde været adskilte fra deres Slægt og Venner, og ei havde været berøvede Udsigten til snart at blive forflyttede fra Ben.

„Capt. Barnard's Uheld blev endnu forøget derved, at hans Ledsagere, over hvem han ikke udøvede nogen Myndighed, men blot raadte, hvad han troede at være meest gavnligt for fælleds Bedste, bleve utaalmodige og benyttede en Leilighed til at bemægtige sig Vaaden, hvorved de gik bort, efterladende ham ganske alene. Han anvendte nu Tiden til at forfærdige Klæder af Sælsskind, og til at samle Føde for Vinteren. En eller to Gange om Dagen pleiede han at stige op paa en Høi, fra hvilken var en vid Udsigt over Havet — for at opdage, om noget Skib skulde nærme sig — men han vendte nedslagen tilbage, uden at opdage Noget. De 4 Matroser vendte imidlertid tilbage efter nogle Maaneders Forløb, i hvilken Tid de havde havt Erfaring paa deres Udygtighed til at sørge for sig selv.

„Han havde stedsse megen Umage med at vedligeholde Fred
 „mellem dem, og der var endog En af dem, der havde besluttet
 „at dræbe ham, hvilket dog heldigvis i Tide blev opdaget.
 „Denne Mand lod han sætte i Land paa en liden Ø i Uvæker
 „Havnen, og medgav ham nogle Provisioner; efter Forløb af
 „3 Uger, da Capt. Barnard tog ham tilbage, var han aldeles
 „nedslaaet og giennemtrængt af Fortrydelse over den Misgier-
 „ning, han havde villet udføre.

„Fra denne Tid af vare de Alle opmærksomme mod deres
 „Chef, og den Ovennævnte førte et meget religiøst og exemplarist
 „Levnet. Saaledes vedbleve de at leve, stundom besøgende de
 „nærliggende Øer, for at søge Provisioner, indtil de efter 2 Aars
 „Forløb i December Maaned bleve befriede ved en engelsk Hval-
 „sanger, der var bestemt for det stille Hav.

Den fornemste Havn paa Vst Falkland er almindeligst
 bekiendt under Navn af Port Louis, og ligger ved Enden af
 Berkley Sund paa den østre Side af Landet, paa 51° 32'
 Brede og 58° 3' 30'' Længde. Indløbet til Bugten, hvilket
 paa den nordre Side er dannet ved den nordøstligste Punt af
 Øen, vil let opdages i faa Miles Afstand, og op til Bag Øen
 er Farvandet aldeles reent.

Naar man kommer op mod denne Ø, vil man see tvende
 store Tangflader, mellem hvilke er et Løb i omtrent W. t. N. med
 fra 7 til 10 Favne Vand. (Capt. Weddell raader dog til ei at
 løbe der igiennem med Skibe, uden med tilbørlig Forsigtighed; thi,
 skøndt han har loddet der, kunne der dog ligge skjulte Klipper.)
 Omtrent 1764 har der været en fransk Colonie her, og Ruinerne af
 henved 30 Huse staae endnu; men denne Colonie blev af Spa-
 nierne, som reclamerede Landet, nødt til at forlade Stedet,
 hvilket disse dog ei videre benyttede. Capt. Weddell beklager,
 at den franske Colonie blev ophævet, da et Etablissement paa
 dette Sted vilde have været til stor Lettelse for Seiladsen i
 Sydhavet. Den store Udstrækning, der her findes af gode

Sydhavet. Den store Udstrækning, der her findes af gode Græsgange, og den Mængde af vildt Qvæg, som findes paa Øen, er tilstrækkeligt Beviis for, at dette Sted med Fordeel kunde blive bebygget. Vinteren er mild, da Temperaturen sjelden gaaer ned til Frysepunktet. Adskillige af hans Folk gif endog den største Deel af Vinteren uden Strømper. Søndenvind er imidlertid kold og stormfuld, men den kommer kun sjelden. De herskende Vinde ere mellem S.V. og N.V., som, da de blæse fra Patagoniens Kyst, ere temmelig milde.

Dette Climat synes at være meget mildere nu, end for 40 Aar tilbage, hvortil Marsagen formodentlig er den, at der den Tid aarliggen fandtes uhyre store Jismasser paa 50° Brede. Denne Jis, som drev Nord efter, mellem Falkland og Syd Georgien, maatte naturligviis bringe Temperaturen saavel af Luften som af Vandet lavere, og sølgelig frembringe en ugunstig Mening om Climatet; men paa de trende Reiser, Capt. W. har gjort i dette Farvand, har han aldrig seet Jis norden for Syd Georgien. Han formoder derfor, at der maa være foregaaet en stor Forandring med den sydlige Polar-Jis, og troer, at finde Grund til denne Formodning i den Tilstand, som Søen fandtes i ved de sydligste Grændser af hans Reise.

Det var i Berkley Sund at den franske Fregat Uranie, ført af Capt. Freycenet, forliste i Aaret 1820.

Havnen St. Salvador, der ligger paa den nordlige Kyst af denne Ø, er vanskelig for Ubekjendte at anløbe.

Under Capt. Wedell's Ophold her i 1820, ankom Fregatten Heroine fra de forenede sydbamerikanske Stater, for at tage disse Øer i Besiddelse.

Den 7de October forlode de Falklands Øerne, for at gaae til Syd Sutherland; efter en besværlig og stormfuld Fart vare de den 15de paa 61° 21' Brede og 64° 15' Længde, og bleve her meget ubehageligen overraskede ved at finde deres Fart standset ved den faste Jis, som de kunde slutte at være henved 95 Mil

fra Land. De vedbleve indtil den 16de November forgiæves at søge en Abning for at trænge igiennem denne, og vare i denne Tid flere Gange i stor Fare med begge Skibe. Blandt andre vare de den 12te November meget nær ved en stor Jisøe, som de trods alle deres Bestræbelser ikke kunde undgaae at nærme sig. Kl. 10 Formiddag vare de ei mere end to Skibslængder fra denne Æ, som ved sin særdeles Dannelse truede at styrte over dem, thi den øverste Deel af den Side, som vendte mod dem, var over 180 Fod høi, og hængte saa langt ud, at den kunde komme i Berøring med Briggens Master, og denne Deel havde en Kevne fra øverst til nederst. Da begge Skibe ved Isen vare satte tæt sammen, vilde de uundgaaeligen begge have undergaaet samme Skæbne. Alle deres Anstrengelser for at komme ud af denne Stilling, vare frugtesløse, og havde kun den Nytte, at de holdt Mandskabet beskæftigede, og derved drog disses Opmærksomhed fra den overhængende Fare. I en fuld halv Time havde de det gyselige Syn af denne uafhængende Masse over deres Agterffib, og det med den skrækkelige Følelse, at dersom deres Master kom til at røre den, vilde den falde over dem, og nedsænke begge Skibene; en Jisflade, der laa mellem dem og denne Æ, og derved hindrede Masterne fra at komme i Berøring med den, var det, der frelste dem, indtil den sammenpakkede Jis uden omkring dem skilte sig ad, og de heldigen slap omkring en Pynt af Æen. Ved en anden Leilighed fik Briggen, ved at støde mod en Jisflade, 3 Lømmere knuste og en Planke indstødt i Bougen; men de fik Skaden nogenlunde istandsat.

Den 16de November havde de James Æen (den vestligste af Syd Shetlands Æerne) i S. O. t. O. 16 à 17 Qmill; men da de endnu fandt Isen fast, var der ingen Udfigt for dem til at naae nogen Havn i rette Tid, for at fange Sæle: vhanter; de stode derfor N. V. efter mod Cap Horn.

Capt. Weddell anfører: „Da jeg har været ved Grønland, og er vel kiendt med denne Seilads og de Farer, den er underkastet, kan jeg bemærke, at Seiladsen paa de syblige Brede er langt farligere. Dette foraaarsages fornemmelig ved den vestlige Dønning, der sætter Isen i Bevægelse, og som næsten aldrig ophører ganske. Den store Udstrækning, Havet har vesten for Syd Shetland, og Virkningen af de herskende Vinde mellem S. B. og N. B., er Aarsag til denne næsten stadige Dønning, som da de sværeste Rulinger komme fra denne Kant, ofte er overordentlig svær.”

Over Syd Shetlands Øerne har Capt. Weddell ladet medfølge et Kort, og af hans Beskrivelse over disse Øer er følgende det mærkeligste: Den nordlige Række af disse Øer ligger mellem 61° og 63° Brede og mellem 54° og 63° Længde; den bestaaer af 12 større Øer, ved hvilke findes en utallig Mængde Klipper over Vandet. Disse Øer ere først undersøgte af Capt. Barnsfield fra Amerika, som var udsendt alene i den Hensigt. Deres Udseende vilde være ganske forandret fra hvad det nu er, naar de vare befrieede fra den Mængde Is, hvormed de ere besatte; saaledes ligger der et Isbjerg langs over Schmidts Øen fra Nord til Syd, og de fleste af dem ere saa omgivne, og Kysterne saa belagte med Isbjerge, at Jorden, eller rettere Klipperne, hvoraf Landet bestaaer, ere meget mindre i Omfang, end man maa antage ved at see dem i nogen Afstand. Den høieste og meest affrækkende af Udseende er den vestligste Ø, som Capt. W. i 1820 gav Navnet James Øen. Den høieste Deel af denne antages at være 2500 Fod over Vandet; den hele Ø er næsten utilgængelig, og bestandig bedækket med Sne, undtagen paa nogle Klipper, der ere saa steile, at Sneen ei der kan blive liggende. Paa ingen af Øerne findes andre Væxter end et kort, tyndtstaaende Græs, som findes paa smaa Pletter, hvor der er lidt Jord. Dette, tilligemed en Art Mos, liig den, der findes i Island, fremkommer i Midten

af Januar Maaned, paa hvilken Tid Herne for endeel ere frie for Ene.

Den østlig for Cap Melville beliggende saakaldte Bridgman's He er viensynligen vulcanff; thi da Capt. W. i 1820 passerede den i et Par Rabbellængders Afstand, saae han Røg opstige fra adskillige Kløfter, og fra nogle med megen Hefstighed; Den er næsten rund, omtrent $\frac{1}{2}$ Qmiil i Diameter, og henved 400 Fod høi. Ved disse Her findes adskillige gode Havne.

Da der næsten ingen Vegetation er paa disse Her, findes der ei heller noget Landdyr; derimod træffes der adskillige Amphibier. Af Søelephanter var der, paa den Tid Capt. W. besøgte dem, en stor Mængde, og ved hans Folk bleve over 2000 af disse dræbte. Af den Art Sælhund (Phoca Falklandica), som alene findes i Sydhavet, var der en endnu større Mængde; ligeledes var der ogsaa nogle Søleoparder.

Søelephanten er den største af disse; dens Dannelselse har meget tilfælles med den almindelige Sælhund, men den har en bruffagtig Udvæxt fra Næsen, af henved 6 Tommers Længde, der noget ligner Elephanternes Snabel, og har heraf faaet sit Navn.

Den største, som Capt W. saae, var en Han af 24 Fods Længde og 14 Fods Omkreds; Hunnerne er omtrent $\frac{1}{3}$ mindre. Hannerne søge til Stranden mod Enden af August og Begyndelsen af September; i denne Maaned og i den første Deel af October, følge Hunnerne dem, som da søge Landet for at kaste deres Unger. Den første Tid efterat Hannerne ere ankomne, ere disse saa fede, at af 3 eller 4 kan have et Fad Tran; men efter et Middeltal af baade Hanner og Hunner faaes kun een Tønne af 7. Da de, i den Tid de ere paa Landet, leve aldeles uden Føde, saa ere de mod Midten af December temmelig magre, og da Ungerne paa denne Tid kunne gaac i Vandet, saa forlader hele Troppen Stranden.

Imod Midten af Januar kommer en anden Trop til Stranden, for der at stifte Haar; i Midten af Marts kommer en Flok af fuldvorne Hanner til Stranden i samme Hensigt, og mod Enden af April have de alle igien søgt Søen. Det er en mærkelig Omstændighed ved disse Dyr's Levemaade, at de i over tvende Maaneder leve paa Landet, uden at søge nogen Føde, men blot tære paa deres eget Legeme.

Deres Uvirkomhed og Sløvhed, naar de ere paa Landet, er meget paafaldende mod den Livlighed og Virksomhed, de vise, naar de ere i Søen; man har seet dem hindre en Baad fra at lande, ved at stille sig mellem denne og Landet, og det har kun været ved Skydevaaben, at de lode sig drive bort; thi stukne med en Landse, angrebe de Baaden med megen Hefstighed.

Det er mærkværdigt, at Søelephanten, naar den ligger paa Stranden, ofte ikke søger at undgaane Døden, men bliver liggende stille, udgydende Taarer, alene hævende Hovedet for at see paa Den, der angriber den, og, skøndt ellers meget frygtfuld, roligere venter Kollen eller Landsen, der vil dræbe den. Ingen Menneskekraft vilde være istand til at modstaae dens Angreb, isald den gik frem og brugte sine Klævebeen; thi den har en saadan Styrke i disse, at den i Dødskampen ofte knuser Stene til Grus med Tænderne.*)

De Sælhundene, der her findes, ere alene af den Art, som kaldes *Phoca Falklandia* (fur-seal), og ere, med Hensyn til deres særdeles Dannelse, omtalte af de Naturkyndige, men hvad man ei finder omtalt, er, at de have en prægtig Pels, ligesom man ei heller finder omtalt dette Dyr's mærkværdige Levemaade.

Hvad Pelsværket angaaer, da er dette noksom bekendt af dets Anvendelse til Huer etc.; naar de Haar, der groe over det, ere borttagne, er det fint kruset og brunt.

*) Om Søelephanter see Archiv for Søvesenet 2 Bind Pag. 184.

Det Mærkeligste ved disse Dyr er den store Forskiel af Størrelse mellem begge Køn. En fuldvoren Han er fra Spidsen af Næsen og til Enden af Halen $6\frac{1}{2}$ Fod lang, da derimod en Hun kun er $3\frac{1}{2}$ Fod lang. Med Hensyn til Forholdet i Antal, da kan man antage, at Hunnerne er 20 Gange større.

De samles i Flokke til forskjellige Tider og i forskjellige Afdelinger paa Stranden. Hannerne af det største Slags komme i Midten af November paa Stranden, og vente der Hunnerne, der komme for at kaste deres Unger. I Begyndelsen af December komme Hunnerne, og de naae neppe Strandbredden, førend Hannerne tage dem i Besiddelse, hvorved der mellem disse opstaaer mangen alvorlig Strid. De vogte meget omhyggeligen de, de have taget under deres Beskyttelse.

Mod Enden af December have Hunnerne udført Hensigten med deres Landgang. Deres Drægtighed kan man regne at vare i 12 Maanedes, og de føde sielden mere end een Unge ad Gangen, hvilken de opamme med stor Omhu. Mod Midten af Februar ere Ungerne saa store, at de kunne gaae i Vandet; efterat Mødrene have lært dem at svømme, forlade de dem paa Stranden, hvor de forblive indtil de have erholdt deres Lød og Haar.

Mod Enden af Februar komme de unge Sælhund fra de foregaaende Aar, for at skifte Haar, hvilket skeer aarlig. Fra Slutningen af April, da dette er fuldført, og til Enden af Juni, sees sielden nogen Sælhund ved Stranden, men da begynder igien de unge Hanner stundom at komme paa Stranden; dette vedvarer saaledes 5 à 6 Uger, da Landet igien forlades til mod Enden af August, da Flokke af unge Sælhund af begge Køn komme paa Stranden og blive der omtrent 5 à 6 Uger. Efter disse komme de store Han-Sælhund, saaledes som forhen er sagt. Dette er saaledes det Samqvem, som de forskjellige Klasser af disse Dyr have med Landet hele Aaret igiennem.

Ungerne ere først sorte, faa Uger efter blive de graa, hvorefter de snart faae deres Lød og Haar. Efter Buffon ansættes Sælhundens Alder til 100 Aar; Hr. W. antager, at Hun:Sælhunden er fuldvoxen, naar den er 4 Aar, Hannen formodentlig i det 5 eller 6 Aar, og nogle antager han, i Sammenligning med andre af samme Størrelse, formedelsf deres gamle Udseende, at være over 30 Aar.

Denne Sælhund (fur-seal) kan skielnes fra de i det sydlige Ocean værende Sælhundede med Haar derved, at den er mindre, og at dens Snude er smallere og spidsere, end dennes.

Man kan regne, at i Aarene 1821 og 22 beløb Antallet af de Sælhundede, der ere tagne paa disse Øer, sig til 320,000, og Mængden af den, af Søelephanter erholdte Tran omtrent til 940 tons. Men da man ingen Hensyn har taget, hverken til Tiden, eller til Sælhundenes Alder eller Størrelse, saa ere nu disse Dyr næsten udryddede ved disse Øer.

Al Søfugle findes her adskillige Slags i Mængde. I Aaret 1820 forliste 4 Skibe ved disse Øer. Den Strækning af Land, der ligger 22 Mil Syd for de nordlige Øer, bestaaer af Øer; men da man for Jis fielden kan nærme sig dem, ere de kun omtrentligen aflagte paa Kortet; deres Bierge ere stadig belagte med Sne.

Den 21de November, om Eftermiddagen, fik de Sigte af Cap Horn i N. t. V., omtrent $7\frac{1}{2}$ Mils Afstand. Cap Horn er mærkværdig ved dens virkelig imposante Dannelse og Beliggenhed, og fordi den ender den længste Udstrækning af Land fra Nord til Syd paa Jorden. De mange Uheld, der ved dette Forbjerg er tilstødt Skibe, Banfeligheden ved at passere det vester efter, og fremfor Alt: Det Lord Ansons Flaade og Expeditionen under Pizarro her maatte lide, har bragt Folk til at betragte dette Forbjerg med meer end almindelig Interesse. Den 24de løbe de ind i St. Francis Sundet ved Tierra del

Fuego (Jiblandet), hvor de ankrede i St. Martinis Bugt i 16 Favne Vand, paa Sand og Mudderbund.

Capt Weddell undersøgte Farvandet, og fandt, at denne Samling af Ær er adskilt fra det egentlige Tierra del Fuego ved et seilbart Stræde.

Den 3die December gik de igien Seil, og stod mod Ildesonsos Ær, under hvilke Ær de holdt gaaende med godt Veir indtil den 7de, da de stode over mod Tierra del Fuego, efterat de imidlertid med deres Baade havde gjort en god Fangst af Sælhund, og ankrede her i en liden Bugt.

De havde her, ligesom i St. Francis Sundet, Samvær sel med de Indfødt, og det var temmelig sandsynligt, at disse ei før havde seet noget Skib. Af den Beskrivelse, der meddeles over de Indfødt, er det høist mærkeligt, at see den Liighed, der finder Sted imellem disse og Æstimoerne, som Parry ved den modsatte Ende af Amerika har beskrevet. De ere, ligesom disse, af liden Statur, have et bredt, fladt og rundt Ansigt, ere klædte i Skind og ligesom hine, Elskere af Spæk og Tran, have lignende Baaben til at dræbe Land og Sødyr med, saasom Slynger, Spyd, Bue og Pile, og disse ere forarbejdede paa samme Maade; de besidde den samme Lethed i at efterabe, hvad de see og høre; kort sagt, de ligne i alle Dele aldeles hine Æstimoer.

Det er mærkeligt nok, at det samme Tilfælde, skøndt i en mindre Grad, finder Sted paa den modsatte Side af det atlantiske Hav, i den Liighed, der findes imellem Hottentotterne paa den sydlige Ende af Afrika, og Kalmukkerne, Samojederne og de øvrige smaa Racer i det nordlige asiatiske Sibirien, hvilke alle ere beslægtede med de mere civiliserede Chinesere, hos hvilke allerede for længere Tid siden er bemærket deres Liighed med Hottentotterne, med Hensyn til Statur, Legemsbygning, Semyts-Beskaffenhed og Ansigts-Dannelse, isærdeleshed med Hensyn til det, for alle de nordlige asiatiske Nationer almindelige,

langagtige og flæve Hie. At Hottentotternes Skikke og Sæder ere forskellige fra de asiatiske Nationer, er en nødvendig Følge af den store Forskiel i Climaterne.

Den 9de December stak de igien i Søen: Rutteren sendtes til Syd Shetland, og Briggen stod over mod Ildesonso Øerne. Disse ere saa smaa, at de neppe fortiene Navn af Øer. Den største af dem er kun $\frac{1}{4}$ Qmiil lang. Den sydligste er den højeste, men den nordligste er egentlig kun en Samling af adskilte Klipper; man kan kun lande paa dem med meget smult Bunde. Der er vel en Canal mellem dem, men den er meget fuld af Klipper under Vandet. Den 10de vare de under Diego Ramires Øerne, hvor de sendte deres Fartøier i Land paa Fangst. Denne Gruppe bestaaer af 3de Øer, der strække sig N. og S., henved 4 Qmiil, og have mange Klipper rundt om sig.

Den 25de blev Capt. Meddel ei lidet forundret over at see Rutteren komme tilbage; Capt. Brisbane havde fundet Isen ved Syd Shetland omtrent ligesom de den 16de November forlode den, saa at han ikke kunde udrette noget der. Han meldte tillige, at da han, ved paa Tilbageveien at anduue Kysten, havde mistet sine Seil, var han løbet ind i en meget god Havn, der laa 11 Qmiil oppe i et Sund, som blev kaldet New Year's Sund. De stode nu samlede op i dette Sund og ankrede her i en Bugt, der fik Navnet Indian Cove. Her istandsatte de Briggen for den Skade, den havde faaet, da den stødte mod Isen.

Denne Skade var temmelig betydelig; de tvende nederste Ränge af Barkholterne om Dagbord og en om Styrbord vare knuste; det forreste Stykke af Stevnen var knækket; den Planke under Vandet, der var stødt ind, var heldigviis saaledes presset ind mellem Lømmerne, saa at den tilligemed den øieblikkelige Reparation, de havde foretaget, kun gav en liden Læk.

Blandt de Indfødte, der her besøgte dem, bemærkede Capt. Weddell Nogle, der havde et noget forskielligt Udseende; de vare høiere og havde en længere og høiere Næse; han formodede, at disse kunde nedstamme fra Spanierne, som for 244 Aar siden havde et Etablissement i Magellans Strædet.

Da det for deres Forretningers Skyld var nødvendigt, at Skibene adskiltes, fik Kutteren Ordre til at forblive i dette Fjervande til den 20de Januari, derefter at søge Falklands og Syd Georgien, og derfra at samles med Briggen ved Patagoniens Kyst i Marts Maaned. Briggen stod derpaa Øst efter til denne Kyst. Landet Tierra del Fuego har en Udstrækning i Øst og Vest af 360 Qmiiil langs med Magellans Strædet, og dets største Brede Nord og Syd hen fra Strædet og til Cap Horn er 160 Qmiiil. Saavidt Capt. Weddell har erfaret, findes der en stor Folkemængde især paa Kysterne ved Strædet.

Paa de fleste af de Øer, der danne dette Land, vare der ved Kysterne smaa Træer henved 24 Fod høie og 8—10 Tommer i Diameter; men de groe saa frogede, at det er sieldent at finde en Stamme af mere end 12 Fods Længde. Man byggede dog en Baad af dette Træ, som blev ret brugbar.

I det indre Land sees adskillige høie Biergtoppe, der bestandigen ere bedækkede med Sne, skjøndt dog det høieste ei ansees at være over 3000 Fod.

De lange Sommerdage have en oplivende Virkning, og naar Veiret er smukt og Søen smul, er Landets vilde Udseende aldeles romantisk.

Den Vulkan, som adskillige have seet ved at passere Cap Horn, var ei synlig paa den Tid Capt. W. var her; men han opsamlede flere Stykker porøs Lava, hvilke upaatvivleligen ere blevene udkastede fra den. Capt. Basil Hall saae den brænde, da han i Aaret 1822 passerede Cap Horn.

Disse Egnes Climat er bleven forskielligt beskrevet af de forskiellige Personer, der have besøgt dem, og det kan vel være, at Hver for sig har havt Ret; men Grunden til Forskiellen i deres Beskrivelser maa søges deri, at Climater er saa meget afhængigt af Vindens Retning; thi om Sommeren, naar Vinden blæser fra Syden og altsaa kommer fra Syd Shetland, kan Thermometeret ofte synke til 38° Færh, da derimod, naar Vinden er fra den modsatte Kant, Veiret ofte er ligesaa smukt som om Sommeren i England.

Af firføddede Dyr saaes der kun Hunde og Oddere, og der findes formodentlig ei heller andre Sænder for Magellanstrædet; derimod findes der i Søen Overflødighed af Fisk, som er de Indføddtes fornemste Næringsmiddel.

De passerede nu gennem Le Maire's Stræde og gik langs med Kysten af Patagonien, benyttende Leiligheden, efter: som den faldt, til at forsøge deres Ladning. Den 24de Januari løbe de ind i Santa Cruz Floden, for at foretage nogle Forandringer i deres Last. Indløbet til denne Flod kan ei sees i nogen betydelig Afstand, da Baglandet skjuler den. Landet paa venstre Side af Indløbet er høit, det paa høire Side derimod meget lavt; det ligger paa $50^{\circ} 12' 16''$ Sydbrede og $68^{\circ} 14' 30''$ vestlig Længde.

Omtrent 7 Qmiil fra Indløbet deler denne Flod sig i 2de Arme, af hvilke den ene løber mod NB. og den anden mod SW. Den nordligste er den mindste, og 12 Qmiil oppe i den er Vandet aldeles ferskt. Den Arm derimod, som løber mod SW., har Udseende til at være temmelig betydelig, og det kan formodes, at den staaer i Forbindelse med Magellanstrædet, da Vandet, der hvor Briggen laa, endog ved laveste Bunde, var salt.

Paa den østlige Kyst groer en lav Buskvæxt, der bærer smaa sorte Bær, noget mindre end Slaaen, hvilke, naar de

ere modne, have en behagelig Smag og ere meget gode mod Skjærbug.

Af Indsødtte og af Landdyr fandtes der intet Spor, undtagen af Guanaco's, men disse vare saa frygtsomme, at man ei kunde komme dem paa Skud nær. I Midten af Hovedsøen ligger en Ø, kaldet Søløve-Øen efter det store Antal af disse Dyr, der opholde sig paa den.

Dette Amphibium, som hører til Sælhund-Arten, har et meget passende Navn formodt den Liighed, det har med Løven. Forhovedet er ikke uligt en Løves, men det er i Særdeleshed den lange Man og den dristige og stolte Stilling, som den har, naar den reiser sig paa sine Forlapper, der giver den Liighed med dette Dyr. En fuldvoksen Søløve har en Længde af 11 Fod fra Spidsen af Snuden til Enden af Halen, og er 8 Fod i Omkreds; den er kun forskjellig fra den almindelige Sælhund ved de her anførte Særegenheder. Den kan virkelig ansees som et Monstrum blandt Sælhund-Arterne. De modstaae deres Angribere med megen Vildhed, men ere let dræbte ved at skyde dem i Forhovedet.

Bandet stiger ved Floden 32 Fod, saa at man kunde undersøge Bunden af det største Skib ved at lægge det paa Grund; og der er tilstrækkelig dybt Bunde paa Varren ved de $\frac{2}{3}$ af Floden i Springtiden for et Linieskib; en Bemærkning, der kan være vigtig for et Skib, der behøvede Reparation i Bunden. Det er høit Bunde med Ny; og Guldmaane Kl. 8, 40' om Form., og Ebben løber med 4 Meils Fart.

Paa den Strækning af Sydamerikas Kyst fra 39° til 50° S. og til Magellan Strædet finder man flere ikke ubetydelige Floder, saasom: St. Joseph, Colorado eller den røde Flod, Negro eller den sorte Flod, Desire, St. Julian og St. Cruz. I de fire sidstnævnte findes Ankerpladse, og af disse ere tvende for store Skibe.

De forbleve i Nærheden af Landet til den 21de, da de satte Cours efter Falklands Øerne, ved hvilke de ankom den 25de. Efterat have opholdt sig i forskellige Havne her, for at formere deres Ladning, affeilede de den 19de Marts igien til Kysten af Patagonien, og vare den 23de i Sigte af Cap Lobos paa 44° Brede, hvilket var det for Rutteren bestemte Samlingssted. Da de ikke fandt den her, formodede Capt. W., at de haarde, sydlige Blande, som i den sidste Tid havde fundet Sted, havde drevet den nord efter, og at den følgerigen havde fortsat sin Hiemreise.

De seilede nu langs med Kysten Nord efter, og da de havde sprunget en Læ, løbe de den 3die April ind til Monte Video.

Da der i denne Havn findes saa lidet Læ for Winden fra Syd om til Vest, og den kun i Almindelighed har 2 Favnes Dybde, saa er den langt fra at være god. Winden fra SW., som kommer over det flade Land, der næsten strækker sig til Andesbjergene, erholder en saadan Styrke i Platafloden og denne Havn, at de bedste Ankre og Touge ere nødvendige for at fikke Skibene.

De mangfoldige Grunde, der findes i denne Flod, og som ofte forandre sig, gjøre Seiladsen op til Buenos Ayres meget vanskelig; og mange Skibe ere forliste derved, at deres Førere, kommende ind med en gunstig Wind, have troet at kunne undvære Lods; men Windens Forandring og Østændernes Forskytning have bragt dem i Ulykke.

Den 4de Mai forlode de denne Havn, og ankom efter 59 Dages Seilads til Salmouth.

Capt. W. tilføjer i et Tillæg nogle interessante Bemærkninger over Seiladsen om Cap Horn, som vi i det Følgende skulle meddele. — Foruden de af ham foretagne saavel astronomiske som meteorologiske Observationer medfølger Kort over de Øer, han paa sine Reiser i dette Farvand har besøgt, tillige:

med Kortet over flere af Havnene, samt adskillige smukke Landtoninger.

Forinden vi slutte dette Uddrag af denne fordringsfrie og interessante Bog, ville vi endnu tilføie, at de af Forfatteren giorte Opdagelser og de flere Berigtigelser, hvormed han har berigtet Kiendskabet til disse Farvande, have vaakt den engelske Regjerings Opmærksomhed saaledes, at tvende Krigsfartøier ere blevne udsendte under Capt. King's Commando, for nøie at undersøge og optage Kysterne af Patagonien og de omkringliggende Øer.

Sketches of naval life, etc.

Skizzer af Sømandslivet med Mere, skrevne ombord paa de amerikanske Fregatter Brandywine og Constitution.

(Fortsættelse.)

Fregatten Constitution,
den 1ste Marts 1826.

Jeg er nu ombord paa et Skib, som er, hvad man kalder i fuldkommen Orden; Fregatten har ikke et saa formidabelt Udseende som Brandywine, ei heller er den udrustet med den Elegance som hin, men dens Bequemmeligheder ere langt bedre i enhver Henseende. Det er et tørt Skib. Høiden mellem Dækkene er flere Tommer høiere, og Officierernes Lukafer ere langt hyggeligere. Det er den gamle Constitution, der blev bygget i Boston 1797, og den har formodentlig seilet langt

mere end noget andet Skib, da den næsten bestandig har været i Activitet. — Dette Skib er i Henseende til vor Marine, hvad de første Anstrengelser undertiden er for Konstneren, Anstrengelser, der med Forundring sees tilbage paa, og hvilke ikke kunne gienerholdes. Dens Tegning kan ikke være bedre, og naar den ligger paa sin rigtige Anning og er i god Stand, kan ingen af de andre Skibe seile med den, ikke engang Brandywine; men dens Tilstand er for Øieblikket ikke god. For 7 Aar siden blev den kobberet, hvilket blev slet udført, da det skete om Vinteren, og med meget Hastværk. Kobberforhudningen er bleven meget tynd, og adskillige Plader ere løse, saa at Lod: Linen undertiden fisser disse; paa Reisen fra Gibraltar hertil blev den seilet udaf Sigte i tvende Dage. — Skraaget under Bandet er forblevet det samme, men fra Bandgangen og op efter er den bleven moderniseret. Kanonerne ere de samme paa tvende nær; nogle af disse bære Mærke af fiendtlige Rugler. — Du veed, at den var seierrig i 3de Affairer; den tog Fregatterne Guerrierre, Java, og i den 3die og sidste Cyane og Levant. Antallet af Skytset er 30 Stkr. 24^llbige paa Batteriet, 2 korte 24^llbige Kanoner og 18 Stkr. 32^llbige Caronader paa Skandse og Bak, i Alt 50 Kanoner.

Dette er altsaa det Skib, som jeg skal gjøre Dig bekendt med, og meget skulde jeg seile, hvis det ikke bliver et interessant Bekendtskab. Vi have seet Systemet af et indvendigt Politie, der netop var sat i Udøvelse paa Brandywine; her ville vi finde det fuldkommen modent og ordnet. Allerede den første Dag, da jeg var kommen ombord, bemærkede jeg en stor Forskiel. Jeg havde lyst til at forlade Skibet; den vagthavende Officier tilbød mig et Fartøi, hvorfor jeg takkede ham; men tilføiede, at jeg havde et Fartøi fra Land, der ventede paa mig langs Siden af Skibet. Øieblikkelig blev jeg irrettesat, fordi jeg havde ladet en Baad lægge til Siden uden hans Tilladelse.

Om Søndagen sendte Chefen Bud efter mig. Da jeg kom ind i Kahytten, sagde han mig, at Skibet havde ingen Præst, og ønskede at jeg vilde overtage dette Embede, hvortil jeg svarede, at jeg med Fornøielse skulde udføre det efter bedste Evne. Vi bruge den bisfoppelige Kirketieneste, især da Chefen foretrækker den. Han meddeelte mig hvad jeg skulde ublade, hvorpaa jeg gjorde mig færdig. Jeg valgte da passende Psalmer og Bønner, og saaledes forberedt begav jeg mig op paa Skandsen, i det Baadsmanden pib alle Mand op til Gebet. Spillet var mit Cathereder. Paa min venstre Side stode tvende Seledere af Marinere i fuld Mundering, og saa stive, som om de havde slugt en Jernstok, indtil Lieutenanten commanderede „Hvil,” hvorefter de toge en mageligere Stilling. De dannede Diametren af en Halvcirkel, hvis Due begyndte med Officierer, derefter Cadetterne, saa Underofficierne og endelig en tyk Masse af Matroser. — Da Alting var færdigt gik den Næstcommanderende ned for at hente Chefen, hvilken, saasnart han kom paa Skandsen, løftede paa sin Hat, og blev hilset igien af Enhver. Vi have et ypperligt Musik-Corps ombord, og Tienesten begyndte med en høitidelig Musk. Efterat gloria patri var forbi spillede de atter, og tredie Gang, da Gudstienesten var forbi. Auditoriet var naturligviis stille og ordentligt, men et mere høitideligt har Du aldrig seet i Land. — — —

Fregatten Constitution,
Port Mahon den 4de Marts 1826.

Ombord ligner den ene Søgnedag den anden, og naar jeg derfor omtaler een, saa har Du dem alle. Ved Daggry komme Tambourerne op for at slaae Reveille, men Mandsskabets Søn bliver først forstyrret ved Geværskud; det er nemlig Skildvagterne, der have staaet Post om Natten, som affyre deres Geværer, ligesom det første Slag slaaes paa Trommen. Naar Reveillen er forbi, staaer Baadsmanden med sine Mather ved

Stor-Lugen paa Batteriet, og giver et langt Brød i Piben, hvilket af Matherne gientages, hvorpaa han raaber „reis ud,” (all hands ahoy) der ligeledes gientages af Matherne i en dybere og mere langtrukken Tone; derefter bliver igien pebet paa samme Maade som forhen, og man hører nu deres barste Stemme raabe: „reis ud, Røierne paa Dækket” (all hands up hammocks). Mandskabet springer da ud af Røierne, surrer disse, og bringer dem op paa Dækket, hvor de bortstoves i Finfenettene; 12 Minutter tilstaaes til dette Arbeide. Vaadsmanden melder derpaa til den vagthavende Lieutenant, at Batteri: Dækket er klart, og denne modtager en lignende Melding fra Underofficieren paa Banjerne. Nu begynder den almindelige Reengjøring i hele Skibet, hvortil alt Mandskabet er fordeelt, undtagen Fartøisfolkene, der ere fritagne, da de strax maae reengjøre og pudse sig, og tillige eftersee deres Fartøier. To Gange om Ugen er en almindelig Vask af Mandskabets Tøi forinden Reengjøringen af Skibet foretages; Røierne blive vaskede en Gang om Maaneden. Naar Alting er klart, roer Vaadsmanden ud i et Fartøi, for at see om Røerne hængte horizontale, Tømmermændene roe rundt om Skibet, for at see om Alting er reent udenbords. Det løbende Redskab hales stivt og skydes op i Skiver, og Fartøierne fires i Vandet. Skibet fremviser nu Orden og Symmetrie overalt, og der hersker No i nogle faa Minutter.

Naar der er 6 Glas — men det er sandt, jeg glemmer, at du ei forstaaer, hvad der menes med 6 Glas. Døgnet's 24 Timer, har jeg allerede sagt dig, ere inddeelte i 6 lige Dele, hvilke kaldes Bagter. — Skildvagten ved Kahyt-døren har et Halvtimeglas under sin Opsigt. Naar dette er udløbet, melder han det til Quarteermesteren paa Skandsen, der strax besørger at Skibsklokken slaaer. Skildvagten melder ikke Klokkeslettet, men Antallet af de Glas, der ere udløbne, og saaledes regnes Tiden ombord. Kl. 12 $\frac{1}{2}$ er et Glas, Kl. 1 er to Glas, og saaledes

vedblive vi at tillægge Et for hver halve Time, til vi komme til Enden af Vagten, som er 8 Glas, da vi atter begynde forfra. 6 Glas om Morgenens betyder altsaa Kl. 7.

Naar der om Sommeren er 6 og om Vinteren 8 Glas om Morgenens, pibes der til Frokost, med de samme Ceremonier, som dengang der blev pebet til at purre ud af Røierne.

Frokosten bestaaer af Theevand, Skibstvebakker og koldt Risd.

Efter ethvert Maaltid blive Dækkene feiede. En Time tilstaaes Mandskabet til Frokosttid, og naar denne er forløben, bliver der gjort Signal med Piben, at Enhver skal gaae til Arbejde. Paa samme Tid slaaes der en lang Hvirvel. Flaget bliver heist, Skildvagterne afløste af andre, der ere i fuld Mundering, og Musikken begynder at spille. Vi have 20 Spillemand, af hvilke de fleste ere meget duelige, og ved deres Spil bidrage til, at mangen en Time forløber paa en behagelig Maade. Ved denne Tid kommer Officiererne paa Dækket, efterat have spist Frokost, og gjøre deres Morgenpromenade op og ned af Skandsen.

Naar der er 8 Glas (Klokken er da 12) melder Quartiermesteren det til den vagthavende Lieutenant, der sender en Cadet til Chefen, for at melde ham, at det er Middag. — Klokken slaaer derpaa, og man hører nu Vaadsmanden med sine Mather, ved tvende lange Stød i Piben, at give Signal til at ophøre med Arbeidet overalt ombord i Skibet. Mandskabet forsamler sig nu paa Batteriet, Baksjungerne gaae til Cabysen, for at hente Maden m. m. Derpaa tilkiendegiver en Hvirvel paa Trommen, at Grog skal uddeles, og Alle begive sig til Rancon:Gadet. Aldrig seer man dem lykkeligere end i dette Øieblik. Skraatobakken tages ud, de spytte og aftørre Munden, for at hver Draabe kan gjøre sin Virkning. Jeg har ofte staaet ved Rancon:Gadet, naar der blev uddeelt Grog, for at studere deres Miner og Geberder, der udtrykke den højeste

Grad af Nydelse, naar de synke deres Pægl, som er den Rancon, de erholde. Et Tong bliver trukket tværs over Skibet i Nærheden af Rancon-Gabet, Mandskabet mynstres Mand for Mand, og hver faaer sin Rancon, der maa drikkes ud paa Stedet. — I nogle Skibe tillades det at medtage Ranconerne, men dette foraarfager ofte, at Enkelte blive beskiænkede. Efterat der er uddelt Grog, bliver der pebet til at skaffe. Den hele Uddeling staaer under en Cadets Opsigt; han har tillige Sygelisten, hvorpaa der staaer anmærket, hvem af disse der maa faae Grog, og hvormeget. Denne Liste ere de meget bange for, og for at undgaae den, ere de ofte syge, uden at de melde sig, og dette skeer i Almindelighed ikke, forinden de ere meget haardt angrebne. Jeg erindrer at der paa Fregatten Brandywine engang var en Matros, der blev bragt ombord fra Land, og som var meget forslaaet af de spanske Soldater, især havde Brystet faaet adskillige Slag af et Gevær. Han trak sit Veir meget tungt; desuagtet sagde han til Doctoren: „sæt mig ikke paa Sygelisten, Doctor, det er jo ingen Ting.“ — Forglemmer Doctoren at sætte En paa Listen, vil han fremstille sig ved Rancon-Stedet, hvis det er ham paa nogen Maade muligt.

Det er mærkværdigt hvor opfinderisk de ere i at forskaffe sig Grog. Jeg har seet Pølser fyldte med Rum, istedetfor deres sædvanlige Fylдинг, ligeledes Æg, af hvilke Hviden og Blommen var udblæst, og derefter fyldte med et mere kjærkomment Fluidum; men jeg vender tilbage til Skibet. Cadetterne spise Kl. 12, og Officiererne Kl. 1; naar disse skal gaae tilbords, blæses der i Trompeter. — Dækkene feies nu, og Kl. 1 gaae alle Mand til Arbejde igien til Kl. 3½, da der atter bliver uddeelt det samme Quantum Grog. De faae altsaa en Pægl Whiskey om Dagen. I nogle Skibe gives en ¼ Pægl om Morgenen og Aftenen uden Vand, og ½ Pægl om Middagen, til hvilken tilføies ligesaameget Vand. Kl. 4 faae de Aftensmad, der er liig Frokosten. Derpaa bliver der feiet igien og

Altting klaret op; den øvrige Tid er Mandſkabet fri. De fordele ſig nu rundt omkring i Skibet. Nogle læſe, Andre ſpille Dam, Andre igien dandſe efter en Violin paa Bakken; Drenge mere ſig ved Lege, fort, der herſker en almindelig Munterhed. — Noget før Solens Nedgang givres klart Skib; naar det er forbi, begive alle Mand ſig paa Dækket, hvor Muſikken er beordret at være ſamlet. Tambourerne og en Piber ſtaaer ved Stormaſten. Derpaa befales der at ſlaae Apel (beat the Call). Den vagthavende Narteermeſter ſeer da efter at Altting er klart til at ſtryge Flaget og Vimpelen. Ved Solens Nedgang ſlaaes 3de lange Hvirveler; ved den tredie hales Flag og Vimpel ned, og en Vager heifes iſtedet. Skildvagterne afſeſes af andre, der ikke ere i Mundering, og Muſikken begynder at ſpille "Hail Columbia." Hvormange behagelige og varme Følelſer opſtaaer der ikke ved denne Melodie? Der muſiceres en halv Time, og naar den er forløben, afbrydes diſſe harmoniſke Toner ved Vaadsmandens Pibe og dybe Stemme: „Alle Mand til Køierne" (all hands stand by your hammocks ahoy). Vor Spadſering paa Skandſen er nu afbrudt, Mandſkabet kommer agterud; Jolle-Tallierne blivne huggede, og alle Fartøierne ophejſede. Sinkenet:Klæderne opluffes, og hver Mand ſtaaer ved ſin Køie. Naar der igien gives Signal med Piben, tager Enhver ſin, og gaaer ned med den til ſin Køieplads; de fleſte af Mandſkabet gaae ſtrax til Køis. Nogle Gaa ſamles i ſmaa Klynger paa Dækket, og jeg har ofte i Stilhed været Vidne til deres Luntevager:Paſſiar (Long Yarn), der meeft angaaer Skibbrud, Batailler, Tildragelſer paa Søen, Hærs:Hiſtorier m. m. Jeg har hørt nogle, der godt kunde ſammenlignes med Fortællingerne i Tuſind og een Nat; thi mange af deres Hiſtorier ere, liig diſſe, digtede paa ſtaaende Fod. Naar Kloffen er 8 ere alle de til Køis, ſom ikke have Vagt. Ved denne Tid om Vinteren, og Kl. 9 om Sommeren, ere Tambourerne atter paa Dækket og ſlaae da Tappenſtreg. Skildvagterne affyre

deres Geværer, og lade paany, hvorpaa der opføres Hornmusik, som lyder herligt i stille Veir.

Derpaa høres en dyb Stemme i Nærheden af Cabysen: „Sluk al Ild og Lys, Piber og Cigarer, undtagen Lanternen hos Skildvagten og Luntten ved Cabysen, hører I Røksmather.” „Alt er slukket,” svares der, hvorpaa the master-at-Arms visiterer og giver Melding til den vagthavende Lieutenant. Underofficiererne have Tilladelse at have Lys til Kl. 9½ om Sommeren og 8½ om Vinteren, og the master-at-Arms skal ligeledes eftersee, at disse blive slukkede. En Time tidligere sendes en Cadet ned i Messen, for at see Lysene her slukkede. Efter denne Tid hører man ikke Andet, end den vagthavende Officers Fodtrin, naar undtages, at et Fartøi nu og da bliver praiet, og at hver halve Time Skildvagterne, naar der slages Glas, raabe: „Alt vel.”

Fregatten Constitution,
den 28de Marts 1826.

Hvad tænker Du om en saaledes tilbragt Dag ombord? Jeg er bleven vidtløftigere end jeg havde foresat mig, og dog er jeg ikke færdig endnu.

Du vilde blive forundret ved at see den almindelige Reengjøring om Morgenens. Jeg kan forsikre dig, at der ikke findes et Huus i Land, som er reenligere i alle dets Dele, og det er meget sagt; vort Dæk er ligesaa hvidt, som noget Gulv i Land; Spyttebakker vil du finde overalt mellem Kanonerne, og paa en Mængde andre Steder i Skibet, fyldte hver Morgen med reent Sand. — Forleden hørte jeg Kanoneerens Stemme: „Brown, er det dig, der spytter saaledes udenfor Spyttebakken?” „Ja,” svarede han. — „Du vel, jeg kommer til at lade dig spytte efter et Mærke forud paa Bakken, hvis du gjør det oftere.” — — — — —

Jeg skal nu beskrive dig en Søndag, hvis din Taalmodighed ikke allerede er sat paa altfor stor en Prøve. — Morgenstunden er aldeles liig de andre Dage i Ugen til Frokosttid, men naar denne er forbi, gives Befaling at enhver Mand skal klæde sig paa. Hvor behagelig er ikke Virkningen af en saadan Morgen; vi føle at dette Liv er ikke blot til for idel Arbejde og Sorg, i det Mindste forarsager den hos Enhver bedre Følelser for sine Medmennesker. Naar Alting er klart vilde du fornøje dig ved at see vort Skib. — Matrosernes Mundering er om Vinteren blaa Klædes Trøje og Buxer, rød Vest, sort Halstørklæde, sort Seildugs Hat og Skoe. Deres Klæder ere i Almindelighed i god Stand, og blive vel udbankede og børstede. Musikanterne saavelsom Marinerne ere ligeledes i fuld Mundering. Officiererne begynde nu at samle sig paa Skandsen; man bemærker, at alle have draget en særdeles Omforg for deres Paaflødning; Musikken er opstillet agterud paa Skandsen. Kl. 10 bliver der ved Piben givet Signal, og Ordre udstedes at Mandskabet skal samle sig divisionsvís; hver Mand bliver da nøagtig efterseet, om han er reen og ordentlig. Kloffen bliver nu henimod 11, og Alting er nu klart til Gebet. Vor Guds tjeneste har jeg allerede forklaret dig. Naar denne er forbi, siger Chefen nogle Ord til den Næstcommanderende, denne atter til den vagthavende Lieutenant, der igien meddeler disse til en Cadet, som befaler Tambourerne at slaae klart Skib (beat to quarters). Naar Alting er færdigt, foretager Chefen, ledsaget af den Næstcommanderende, en almindelig Undersøgelse saavel af Skib som Mandskab. — — —

— — — Jeg formoder du ønsker at underrettes om andre Ting — nu vel, det er begribeligt, og dit Ønske skal vorde opfyldt; jeg har behageligt Nytt at meddele dig. Hele Eskadren glædes seilklar, Seillene underslaaes og Proviant indtages; der tales i Almindelighed om, at vi skulle til Archipelagus. Du kan i saa Tilfælde belave dig paa Nytt fra Grækenland. — —

Fregatten Constitution,
til Søes den 10de April 1826.

— — — Fregatten var aldeles seilklar og Alles Pine vare henvendte til Flagfibet. — Kl. 8 blev der givet Signal til at lette Fortøiningen og gaae under Seil, hvilket i samme Dieblif repeteredes fra hvert Skib. Nogle faa Minutters Stilhed her; fæde, derpaa hørte man igiennen hele Eskadren Lyden af en Mængde Piber og Naab, saavelsom gientagne Ordres. Jeg vilde inderlig ønske, at jeg rigtig kunde beskrive dig den hele Scene; men du maa tage Willen for Evnen. Den lille Porpoise, som var først under Seil, gif for smaa Seil ud af Havnen, og forsvandt bag en høi Pynt, der ligger ved Indløbet. Derpaa gif Flagfibet under Seil, men det blev først varpet op til den luve Side af Havnen. I et Nu bleve Nærne besatte med Folk til at gjøre Seil løs; derpaa hørt Commando:Ordet, og med samme faldt alle dets uhyre Seil. I nogle Diebliffe svævede disse frem og tilbage for Winden, men snart stode de Kant og satte den mørke, stolte Masse i Bevægelse.

Du skulde næsten have troet, at det havde Gjælfse, saa stolte og majestætiske vare dets Bevægelser. — Flere hundrede Tilskuere stode paa Manden af Fjeldene, og vi kunde see, at de beundrede alle dets Bevægelser. Da det passerede Pynten, skulde denne Skraaget og endeel af Rejsningen; men Boven: Seilene og Standeren med dens Stierner saaes tydeligt over Klippen. Ontario fulgte, hvorpaa Touren kom til os; vi gif under Seil med Musik og et fornøiet Sind. Da vi nærmede os Holland, et hollandsk 84 Kanonskib, spillede dets Musik „Hail Columbia”; vi svarede med deres Nationalsang; de sendte os alle deres Fartøier, hvis vi skulde behøve at buxeres.

Exeunt omnes (alle gaae bort); saaledes tænkte, formoder jeg, Mahons Indvaanere; thi vort Ophold har udentvivl her været til stor Gavn for dem. Jeg har i Almindelighed hørt,

at vor Ankomst forebyggede megen Traang iblandt de Fattige. — Da vi vare komne udenfor Havnen, blev der gjort Signal til Ontario. Denne styrede derpaa Syd efter; vi andre holdte Cours efter Gibraltar.

Bugten ved Gibraltar,
Mandagen den 24de April 1826.

Vi kom hertil den 17de, og fandt Stedet, saa smukt som Gibraltar vel nogensinde kan blive; med eet Ord, Foraaret var her i sin fulde Glæde; men selv paa denne Aarstid er Heden utaaelig. Det var Kongens Fødselsdag, og i den Anledning var der store Festsiteter i Land. Alle vore Skibe havde heist den engelske Gids paa Fortoppen, hvor det forblev vaiende til Solens Nedgang; nogle af de engelske Skibe slagrede. Vi gik i Land forinden Festsiteten begyndte. Jeg begav mig til Skibsværftet, for at see Franklins Statue; det var Gallionsfiguren af et af vore Coffardis-Skibe, der blev taget i Revolutionskrigen, og nu paraderer den gamle Philosoph i et Hjørne af Pladsen med Papiirsrullen i Haanden som sædvanlig, men med saadan en stor Papegøienæse og røde Kinder, at det er meget vanskeligt at gienkende ham. — Der fandt en stor Parade Sted. Tropperne vare alle opstillede paa Klippeveien, der fører til Paradepladsen. Gouverneuren befandt sig der med hele sin Stab. Kl. 12 blev der affyret en Salut fra den engelske Eskadre. North Carolina gav ligeledes en paa samme Tid; derpaa blev der givet en Løbelb af alle Tropperne, hvorpaa de kom ned af Fjeldet og passerede Revue paa Paradepladsen. Jeg troer det umuligt, at andre Tropper kunde exercere bedre end disse; deres Præcision opvækker Beundring.

Mandag den 1ste Mai. Vi begravede igaar en Chirurg. Det blev forlangt, at han maatte blive begravet paa Officierernes Kirkegaard indenfor Fæstningen; men da han var død af Typhusfeber, blev dette afflaet. Jeg havde ventet, at see

vore Flag vaie paa en halv Stang, men det lader, som det kun er en Vre, der bevises en Capitain. Næsten alle Officiererne i Eskadren fulgte Liget.

Torsdag den 18de. Vi ere atter under Seil og styre øster efter; man siger, vi skal til Algier. Igaar var der almindelig Kanon-Exercits, og idag fuldkommen klart Skib, det vil sige, at Alting bliver udført, som om Skibet var i Bataille. Paa Banjerne ere Alle beskæftigede med Krudt og Skarp-Langning. Paa Batteriet er Activiteten større, Kanonerne blive betiente med Hurtighed, der tages Sigte, fyres, lades, og Kanonerne sættes i Worde igien, saa at Sveden løber ned i store Draaber af Matroserne. — Dækket er endnu livligere; foruden Kanon-Exercitsen bliver der øvet med at afflaae Entring m. m. I Færstningen af en Reise bliver der eengang om Ugen gjort fuldkommen klart Skib; da disse Skibe have været saalænge ude, og Mandskabet er godt indercerceret, saa foretages dette sieldnere.

Lørdag den 20de. Hvor er I nu? siger du formodentlig; men giv Tid, og du skal faae Alting at vide. Igaar fik vi Kiending af Cap Ferrat paa den afrikanske Kyst, men vor Fremgang var kun liden, det blev Stille om Aftenen; under slige Omstændigheder er Opmærksomheden henvendt paa Søen; hvor begierlig er man ikke, naar en liden Brise opbages paa Vandets Overflade i nok saa lang en Afstand, og hvor behagelig er ikke dens Virkning, naar Seilene atter staae fulde og Skibet styrer Cours. Dette var altsammen Tilfældet med os; Rulingen tiltog da jeg gik til Røis; Vandets Nislen langs Siden af Skibet, i Nattens Stilhed, var en behagelig Buggevisse, og Roligheden foroven blev ikke forstyrret undtagen hver halve Time, naar der blev slaget Glas, ved Naabet af Udkiksmændene. Til Søes er der stedse 6 Mand paa Udkik, nemlig tvende Forud, tvende ved Galdrebene, og tvende Agter; disse tilraabe hinanden af og til: „Styrbords Kranbielke” (starboards Cathead), hvor til den Anden svarer: „Bagbords Kranbielke” (larboard Cat-

head), og derpaa de tvende Midtskibs: „Styrbords Galderet” (starboards Gangway), Vagbords Galderet” (larboards Gangway), og endelig de tvende Agterste: „Styrbords Skandse” (starboards Quarter), „Vagbords Skandse” (larboards Quarter); hvilket, enten blandende sig med Vindens Susen, eller dænde hen i Stilhed, ligesom denne, gjør et herligt Indtryk. Afsløsningen af Udkiksmændene skeer hver $\frac{1}{2}$ Time.

Om Morgenen vare vi tæt under den afrikanske Kyst; den er ikke saa høi og steil som den spanske, men har et langt frugtbarere Udseende, dog er den ikke saa tæt beboet som den spanske. Kl. 4 om Eftermiddagen vare vi tværs for Cap Taxis, den vestligste Pynt ved Algier. Dette Forbjerg er af en betydelig Hvide, med dybe Kløfter, der ere grønne, dyrkede og bebyggede med mange hvide Huse, af hvilke nogle ere temmelig store; hvilket alt tilsammen giver det et behageligt Udseende.

Østen for dette Forbjerg, og i den vestlige Deel af Bugten, ligger Byen Algier. Rulingen tiltog, saa at Søen skummede, det var derfor farligt at ligge i Havnen, der er aaben for denne Vind. Alt som vi seilede langs Landet, havende Skonnerten paa vor venstre Side og Commandeuren paa høire, kom Byen Algier meer og meer tilsyne, fri af en Vække. Mandsskabet tog Leiligheden iagt, naar Skibet slingrede Styrbord over, til enten over Melingen eller giennem Kanonportene, at faae en Udsigt af Landet; Officiererne stode ved Galderet og nogle paa Stormleiderne op til Bantet, for at nyde Udsigten, og vor Opmærksomhed var deelt mellem denne blodige Røver: Nede og det stolte Skib, der seilede paa Siden af os. Pludselig ophørte denne stille Scene ombord, og gav Plads til en af de larmende, men dog stedse store, som jeg saa ofte har beundret, og af hvilke jeg kun kan give Dig en svag Beskrivelse. Treende smaa Flag, heiste paa Commandeurens Skib, tildroge sig Alles Opmærksomhed; „Nr. 564” sagde Nogle sagte i Nærheden af mig, og Nr. 564 gif som en Løbeild blandt

Officiererne; Nogle tilføiede: „3de Reb i Mersseilene.” Signalbogen blev bragt frem, og strax derpaa givet Ordre til at tage 3de Reb i Mersseilene. Baadsmanden pøb alle Mand op, og hans dybe Stemme tilkiendegav, at Mersseilene skulde rebes. I eet Øieblik var hver Mand paa Dækket. Da Alting var klart, begyndte Manoeuvren. Mandskabet, der skulde rebe, stod færdigt, og paa givne Ordre entrede de op. Et Minut var neppe forløbet forinden Mersseilene vare fulde af Mennesker. Under Rebningen blev der atter heist 3de Flag paa Commandeurens Skib, hvilke strax bleve repeterede af Skonnerten Porpoise og vort Skib — „Nr. 640” hørte jeg nu sige overalt. Signalbogen tilkiendegav: „drej til Vinden med Bagbords-Halse, alle paa eengang,” Roret blev lagt ned, og Skibet dreiede med den venstre Side til Vinden. Fregatten slingrede meget i den svære Sø, da den ingen Seil havde til at støtte den. Mandskabet, der ligger paa Ræerne, have intet andet Fodfæste end et Toug, der gaar langs med Underkanten af Raaen, og da denne heftig bevæges, medens de anvende hele deres Kraft for at faae Rebet ind, er dette et af de farligste Arbejder i Matrosens Tjeneste, i Særdeleshed, naar dette, hvilket ofte finder Sted, foretages i en mørk Nat. Mandskabets Raab paa Ræerne, Commandoen igiennem Raaberne fra Dækket, der igientages af Cadetterne i Mersene, den forvirrede, og dog med Orden og Hurtighed udførte Bevægelse, det skumrende Hav, Matrosernes uforsagte Anstrengelser, Officiernes Koldblodighed, medens Skibet knager og brager i alle dets Dele; alt Dette forenet giver slige Scener en rædsom og ubeskrivelig Storhed.

Commandeuren har bestemt sig til ikke at løbe ind i Bugten under slige Omstændigheder; vi holdt derfor fra Kysten, og forinden Solens Nedgang tabte vi Algier af Sigte.

Fregatten Constitution,
den 23de April 1826.

Der er noget forunderligt ved den Tanke, om Aftenen at gaae til Sengs, uden at vide hvor man staaer op næste Morgen. Da vi lagde os sidste Løverdag, kunde Ingen ombord vide, om Dagbrækningen vilde finde os under Algier, eller paa Veien hen til Tunis. Det første Spørgsmaal jeg derfor gjorde om Morgenens, da jeg vaagnede, var: hvor er vi? Svaret lød: stedse udenfor Algier, med stiv Kuling, svær Søg og overtrukken Luft. Om Aftenen vendte vi fra Land, og stod til Søes. I Morges var Wind og Veir gunstig, vi stod derfor ind efter Havnen; men Commandeurens Manoeuvre gav Beviis for Urolighed. — Det er nemlig i Almindelighed Skik og Brug, naar en Orlogsmænd er udenfor Havnen, at Consulerne heise deres Nations Flag. Vi kunde see alle Nationers Flag, undtagen vort eget. Commandeuren holdt ned til os, og praiede, om vi kunde kiende vort Flag? Paa Svaret: „Nei“ drciede vi til Winden, og Skonnerten blev sendt ind. Det varede ikke længe, forinden den kom ud igien, og havde Consulen ombord, hvorpaa vi holdt ind, og ankrede. Vatteriet i Havnen saluterede os med 21 Skud, hvilke bleve besvarede med et lige Antal.

Saa snart det blev bekiendt, at der var tilladt frit Samkvem med Land, var der en almindelig Søgning hos den Næstcommanderende om Landlov, og Alle, som ikke havde Tieneste, erholdt Tilladelse. Byens Figur ligner Bogstavet A, hvis Basis er ved Strandkanten. Omkredsen er omtrent $\frac{2}{3}$ geografisk Mill. Den er omgivet med en Muur, og befæstet. Mod Søen er 2, nogle Steder 3 Lag Metal-Kanoner af svær Kaliber. Murene ere hvidtede, og da Solen skinnede klart, da vi nærmede os, var hvert Skydehul, med dets mørke Indhold, meget tydeligt. Havnen er kun liden, og der var faa Skibe i den. Vi landede

ved en Hoveddæmning, som var opført ved Christne Slavers Arbeide. — — — — —

Efter et Par Dages Ophold lettede Eskadren, og seilede til Tunis, fra hvilket Sted den styrede efter Archipelagus. —

Fregatten Constitution,
til Ankers ved Nilo den 13de Juni 1826.

— — — Da vi forlode Tunis havde vi god Vind, og Morgenen den 9de fandt os tæt under Cap Matapan, havende den høie Biergkæde Taygetus i Sigte. Om Aftenen den 10de ankrede vi i Havnen her. Du vil af Kortet erfare, at denne Ø er en af de vestligste af Cycladerne. Ved at nærme sig Øen bemærkes et høit og steilt Bierg (Bierget Elias) tillige; med et andet, der ligger noget østligere, har samme Dannelse, men er dog ei saa høit. Paa Toppen af dette sidste opdages en hvid Gienstand, der bliver større og større, som man nærmer sig Øen; tilsidst opdages det at være en betydelig By. Husene ere hvidtede, og da de ligge i Rækker, den ene over den anden, saa tager det sig godt ud. Havnen anløbes Nord fra, midt imellem steile Brinker af rød og hvid Jord, hvor man hist og her opdager en dyrket Plads. Bierget Elias, med sit hvide Kloster, forbliver paa høire Side, og Castro eller Sifour (den ovenmeldte, høitliggende By) paa venstre. Øen er omtrent cirkelrund, og 15 Mile i Omkreds. Havnen er stor og tillige meget sikker, men er, ifølge de herskende Vinde, vanskelig at komme ud af. — — — —

— — — Denne Ø forsyner alle Skibe, der beseile disse Farvande med Lodser, og dette er Aarsagen, hvorfor vi anløbe den. De duceligste Lodser komme ombord paa Orlogsmændene, de øvrige maae Cossardimændene tage tiltakke med, hvilke der for ofte erholde nogle, der ere aldeles ukyndige; thi hver Mand her er Lods, hvis han kan erholde et Skib, hvilket skeer paa en høist forunderlig Maade. Midt i Øen er opreist en Mast

eller Stang, hvor en Mand stadig opholder sig, og derfor bliver betalt af Lodserne; disse holde selv et skarpt Udkig med deres Riffelter. Saa snart En opdager et Skib, løber han hen til Stangen, berører den, og angiver i hvad Compasstreg Skibet haves. Den Første, der berører Stangen, er Lods paa dette Skib, hvis han vil være det. Jeg spurgte vor Lods, hvorledes de forholdt sig, naar Tvende berørte Stangen paa eengang for eet og samme Skib, da der ingen Dvrighed er. „J saa Fald,“ svarede han, „afgiøre vi det saa fredeligt, som muligt, og hvis „det ikke lader sig giøre, slaas vi; og den Stærkeste beholder da „Skibet.“ Jeg antager, vedblev jeg, at J blev overvunden, hvad vilde J da giøre? „Jeg vilde da samle mine Benner og „straffe ham, hvis vi kunde.“ Men hvis han dræbte Jer? „Saa ville mine Benner dræbe ham igien, hvis de ere stærke „nok, hvis ei, saa maae de finde sig deri.“

Torsdag den 15de. Vi forlode Mito igaar, i Følge med den engelske Fregat *Cambrian*, med hvilken vi havde en Seils Prøve, tæt ved Binden. I Førstningen havde vi Fordelen, til Slutningen troer jeg dog, at *Cambrian* havde betydelig vundet fra os; men jeg har allerede omtalt, at Constitutions Kobberforhudning ikke er som den burde være; men vor Opmærksomhed blev snart henvendt til andre Gienstande; Luften forud i Horizonten var tyk; en stor Gienstand syntes at bevæge sig i denne Rykning, fra hvilken noget Skinnende langsomt kom tilsynne; det varede ikke længe forinden vi opdagede, at det var en Orlogsmænd, der stod imod os, og i hvis Følge der var endeel *Coffardi*-Skibe. Det fandtes at være den engelske Fregat *Seringapatnam*, der kom med en Convoy. Vi forlode begge de engelske Fregatter, der laae opbraste, og fortsatte vor Cours. Intet kan være behageligere, end at seile i disse Farvande, man har her steds flere Øer i Sigte, af hvilke hver er bekendt i Historien, eller Poesien. — — —

Vi havde Modvind, hvilken flere af os vare vel tilfredse med, da det gav Anledning til, at Commandeuren gjorde Signal for at holde af, og vi ligge nu til Ankers i Læ af Den Paros, hvor vi agte at gaae i Land i Morgen. — — —

Torsdag den 30te. Du seer, at der er forløbet en lang Tid siden jeg skrev, men Du maa undskyld mig, og forestille Dig mig, deels som Lærer eller Præst ombord, deels tilbringende den meste Tid i Land, paa Biergene og i Dalene, nu i dybe Gølelser blandt Ruiner, nu søgende efter Conchylier, nu vadende over Elazomenæ Dæmning, nu kied af Eselets langsomme Gang, trækkende det efter mig opad Bakken, istedetfor at ride paa det, og nu meget alvorligen ryge en Pipe og drikke Kaffe med Tyrkerne. Du vil formodentlig sige, det er Forandringer nok for at tilbringe Tiden paa en behagelig Maade, og heller ikke vil jeg nægte, at det virkelig er Tilfældet. Jeg har været i Smyrna, men kun i saa kort Tid, at jeg nu for Tiden ikke vil tale om denne By. Commandeuren seilede op til Byen med Skonnerten Porpoise, paa hvilken han havde heiset sin Stander; jeg var saa heldig, at være ombord. Det var moersomt at see, hvor de franske, engelske, østerrigiske og hollandske Krigsskibe saluterede vort lille Fartøi, der næsten kunde sættes ind i disse; der kom Fartøier paa Siden fra dem alle, for at complimentere Commandeuren, og tilbyde Assistance. Dette er alletider Skik og Brug fra de i Havn liggende Orlogsmænd, naar en anden Orlogsmænd kommer ind.

Fregatten Constitution,
den 5te Juli 1826,

Hvor er J nu? spørger Du formodentlig. Jeg sidder i Skole-Lukaset paa Batteriet og skriver disse Linier. Fregatten ligger til Ankers ved Tenedos. Vi havde gjort Regning paa at tage vor Frokost den 4de i Priams Ruiner; men igaar frygtede jeg for, at vor Landgang aldeles skulde gaae overstyr.

Jeg ventede derfor med Længsel efter Signalet fra Commandanten, at Eskadren maatte have frit Samkvem med Land, da vi ved at see Nord efter, saae den rene Horizont afbrudt ved adskillige smaa, dunkle Gienstande, hvilke imidlertid dog vare tydelige nok for det vante Sømandssøe. Der kom stedsse flere, saa at Horizonten tilsidst var bedækket. De Forreste vare nu saa nær, at man tydelig kunde see det vare Orlogsmænd. Det var den tyrkiske Flaade, som just kom fra Dardanellerne. — I Førstningen styrede den ad Søen til; men derpaa holdt den lige ind paa os. Formanden var et 74 Kanonsskib, der førte en Stander; derefter kom en stor Fregat; Resten bestod af Fregatter og Corvetter af første Rang, naar undtages nogle Skonerter. En Cabot meldte nu, at North Carolina havde gjort Klartskib, Tambouren blev derfor kaldet og befalet at slaae Alarm, og i kort Tid var hver Mand paa sin Post, naar jeg undtager Forvalteren og mig selv, der fik Tilladelse at blive paa Dækket indtil videre. Nu fulgte der en meget levende Scene, Mandskabet mynstredes, Alt giordes klart til Slag; Kanontallierne løsnedes, Ruglerammerne fyldtes, Lunterne fordeeltes ved Kanonerne; Sablerne og Stormhuerne bragtes paa Dækket; Piquerne toges frem; Caronade:Sladerne smurtes; Patron:taskerne omspændtes; Skraasække langedes op; og da nu Alt var rede, fulgte der paa denne Tummel en næsten plinlig Stilhed — ikke en Lyd hørtes uden nu og da en Ordre fra den Næstcommanderende. Saaledes ventede vi de ankommande Skibe i spændt Forventning.

Det tyrkiske Admiralskib var netop passeret tværs for North Carolina, da vi saae en tyk Røgsky udgaae fra denne, fulgt af Tordenen fra en af dens 42de Kanoner; strax efter fulgte nok et og derpaa et tredje, og det varede ikke længe forinden Skydningen var almindelig over hele Eskadren. — Tyrkerne svarede øieblikkelig — men bliv ikke bange, det var

ikke noget Slag, ei heller ventede vi noget, skøndt det ikke havde været blandt de umulige Ting.

Forberedelserne dertil bleve kun giorte, ifølge hvad der er Skik og Brug, naar fremmede Orlogsmænd nærme sig, og Skydningen betyde ikke andet end vor almindelige Salut den 4de Juli, der stedse bliver affyret om Middagen Kl. 12. Tyrkerne antog det for en Salut, og vare sikkert ikke lidet smigrede ved, at hele Eskadren havde saluteret dem. En tyrkisk Fregat havde det Uheld at løbe paa Grund, hvilket forarsagede, at Flaaden gik til Ankers i Lø af Tenedos. Om Eftermiddagen sendte Commandeuren Skonnerten, med endel Officierer, for at have Samqvem med dem. Der var i alt 25 Seilere; 2 Linieskibe, 8 Fregatter og 2 Skonnerter, de øvrige vare Corvetter, og alle taklede ret godt. — — — —

Fregatten Constitution,
den 14de Juli, til Ankers i Strædet Mirylene.

Tidlig i Morgenstunden opdagedes den anden Afdeling af den tyrkiske Flaade, krydsende op af Strædet, kommende syd fra. Da de nærmede sig, befalede Commandeuren at vi skulde lette, og vi holdt under Seil blandt dem, indtil de alle havde ankre, hvorpaa vi igien ankrede paa vor gamle Plads. Afdelingen bestod i Alt af 30 Seilere; deriblandt 2 Linieskibe, 9 Fregatter, foruden Corvetter, Brigger og Skonnerter. Da vort Skib passerede mellem dem, kunde man see, at dette opvakte megen Nysgierrighed hos dem. Deres Kanoner, Rundholdter og Relling vare fulde af Tilsuere. Under slige Omstændigheder maa hos os ikke en Mand see over Finkenettene, eller vise sig i Kanonportene. Chefen, den Næstcommanderende og den vagthavende Officier, saavelsom Topgasterne i Mersene, ere de eneste, der sees. — — — —

Paschaen laa til Ankers tæt om Bagbordside af Commandeuren. Han er ombord paa en Fregat, der har et smukt

Udseende; men af hvad Karsag foretrækker han den for et 74 Kanonskib? Svaret er simpelt: De store Skibe udsøges stedse af de græske Brandere, og Benævnelsen Brander er en Skræk for Tyrkerne. Flaget paa Fregatten var af rødt Silke, og saa stort, at det naaede lige ned til Vandet i stille Veir; en stor rød Stander, med tvende dragne Sabler i Midten (hvilke de kalde Retfærdighedens Sværd) vaiede fra Stortoppen. Fregatten er af første Klasse, smagsfuldt udrustet, og seer reentlig ud, hvilket ikke er Tilfældet med de andre. Om Eftermiddagen aflagde Paschaen en Visit hos Commandeuren; da han forlod Skibet blev han saluteret med 21 Skud. Mandskabet, der var opstillet i Vandterne, raabte 3de Gange Hurra. — — —

Loverdag den 15de. I Formiddags giengieldte Commandeur Rodgers, ledsaget af endeel Officierer, Paschaens Visit; han blev saluteret med 21 Skud. Standeren paa Stortoppen blev halet ned, og en anden heist, der ligeledes var rød, men havde en Løve og et Sprog af Koranen, istedetfor Sablerne. Det blev Commandeuren betydet, at den endnu aldrig var bleven heist til Ære for nogen Christen. Der herskede en høi Grad af Orden paa Dækket og Batteriet; men de undskyldte sig for at lade Banjerne see, og saavidt man kunde skønne ved at see ned igiennem Lugerne, var der Intet, der skulde friste Nogen. Mandskabet opholdt sig der, medens Commandeuren var ombord. — — — — —

Mandag den 17de. Igaar Morges fik Skonnerten Ordre at gaae under Seil; Ontario var seilet nogle Dage iforveien, og Erie har været hele Tiden beskæftiget med at convoyere, saa at Flagskibet og vi nu alene ere tilbage. Ved Telegraf-Signal fik vi Ordre, at holde os seilklar om Eftermiddagen. Mod Aftensumringen gik begge Skibene under Seil, med nordlig Vind, og krydsede Nord efter; derpaa holdt vi ned paa den tyrkiske Flaade, og løbe flods om Styrbordside af Paschaens Skib. Han viste sig i det Styrbords Galleri, og hilste mange

Gange, da vort Mandſkab, ſom var opſtillet i Vandterne, raabte Hurra, i det vi paſſerede. Strax efter blev der ſat Læſeil til, og ſtyret Sønder efter. Officiererne ſamlede ſig i Grupper, og diſcurede om, hvorvidt det var paſſende, at viſe en tyrkiſk Paſcha ſlige Vreſbeviisninger. Det er et Spørgsmaal, ſom jeg ikke kan beſvare; jeg vil blot anføre, paa den ene Side, at Paſchaen havde anmodet om, at vore Skibe maatte paſſere mellem hans, for at de kunde ſee, hvorledes vi manoevrerede, og paa den anden Side, at Antallet af Skudene, ſom han erholdt i Salut, var ualmindeligt. Det ſtorſte Antal, en Officier ſaaer i vor Tieneste, eller ſom en Fremmed erholder, er 13. Marine-Secretairen ſaaer 17, og Præſidenten i de Forenede Stater 21.

Naar Mandſkabet, ſaaledes ſom i Dag var Tilfældet, er reenlig paaflædt, ſeer det godt ud, naar det giver Hurra. Dets Sommerdragt er hvide Seildugs Skoe, hvide Navndugs Buxer, hvid Skiorte med blaa Krave, der er udstafferet med hvid Syning, en hvid Seildugs Hat, og et blaåt Velte med hvide Stierne i. Naar denne Vreſbeviisning ſkal gives, blive alle Mand pebet op, for med Hurtighed at tage Plads i Vandterne, ſaa at de komme til at danne 3 Pyramider. De ſtaaer rækkviis over hverandre, med Anſigtet vendt ud efter. Naar der bliver givet Signal, tage de alle Hattene af paa eengang, ſvinge med diſſe og raabe Hurra. Officiererne raabe i Almindelighed med.

Fregatten Conſtitution,
den 10de Auguſt 1826 til Ankers ved Vourla.

Vi ere nu atter ſeilklare, for at gaae til Mahon, og ſkal formodentlig ſeile i Morgen. Du har ofte hørt omtalt Ordet Ration; jeg ſkal forklare Dig, hvad det er. Enhver Matroſ tilſtaaer daglig, foruden ſin maanedlige Gage, en vis Qvantitet Brød, Riis, Vand, Grønsager, Brændeviin m. m., alt

ifølge Episc:Taxten, der bestemmer for hver Dag i Ugen, hvad de skulle have. Hvad Thee og Sukker angaaer, holdes der en særskilt Regning med Forvalteren. Naar Skibet ligger i Havn, erholde de tvende Gange om Ugen ferst Risd og Grønt. Officierne have 8te Mands Ration, og Underofficiererne fra 2 til 3; hvilket bliver dem beregnet i Penge til 25 Cent. pr. Ration om Dagen, og for disse Penge forsyne de selv deres Messe enten fra Land, eller fra Skibet, i hvilket Tilfælde de hos Forvalteren antegnes for de Dele, de have modtaget. En af Officiererne udvælges til Messe:Forstander, eller pater familias, der forestaar den i en vis Tid. Han sørger for Huusholdningen, præsiderer ved Bordet, og har Koffen, Hovmesteren og Oppasserne under sin Opsigt. Messens Behagelighed, saavelsom dens Deconomie, er saaledes afhængig af ham. Det er et besværligt Embede; undertiden gaaer det tourviis, men som oftest vælges den, som er meest ducelig dertil, og liig de gamle Riddere, er Vren hans Løn. Hine Riddere bleve degraderede, ved at man fratog dem deres Hest, men vi affatte vor Helt, ved at brække en Skibstvebak over hans Hoved. Jeg har kiendt Messer, hvor hvert Medlems Part var 40 Piastre, men i Almindelighed er den 10 Piastre. Det beroer meget paa at have en god Hovmester, for at giøre Indkøbet i Land. Vi har en Italiener, der er meget siffig, tro og reenlig, men den største Knurrepotte, jeg nogentid har kiendt. Dernæst kommer det an paa, at have en god og oeconomist Kof. — — — — —

Fregatten Constitution,
under Seil den 14de August 1826.

Vi lettede den 11te, og have i dette Øieblik havt Nydel: sen af, hvad Lord Byron siger er den næst skønneste Udsigt i Grækenland. Jeg var tidlig paa Dækket i Morges, og Morgenstunden var, som den for det meste er her, klar med Solskin. Vi vare i Dora:Strædet, ret Syd for Negroponte. Sea,

en høi og frugtbar Øe, laa strar paa vor venstre Side. Siderne af Biergene ere bedækkede med Agerland og Wiingaaarde; agter ude til Venstre var Andros, og paa høire Side Negro: pont, hvis Havbugt laa aaben for os, og langt inde i denne opdagedes en eneste Seiler. Macronisi, en lang og ubeboet Øe, var paa vor Styrbords Bøug; ret forud laa St. Georg's Klinter, og over den speilklare Sø saaes i en Afstand Biergene Hydra, Poros og Argolis. Selve Skibet syntes at føle, at det seilede i dette classiske Farvand, saa majestætiske vare dets Bevægelser. Med en laber Bramseils-Ruling passerede vi den vestlige Deel af Macronisi, og fik da den sydlige Pynt af Attica ret forud. Det er et høit og steilt Forland, bedækket med megen Skov, men det Indre af Landet synes aldeles ubeboet. Et eenligt Huus, paa en langt fraliggende Høi, var det eneste Kiendetegn paa menneskelig Tilværelse. Vor Opmærksomhed var henvendt paa et hvidt Object, der laa paa Toppen, og paa den ydre Kant af Forbierget; altsom vi kom nærmere, viste det sig tydeligere mod den klare, blaae Luft; snart viste det sig at være det berømte Minervas Tempel paa Cap Colonne.

Mandag den 4de September. I Fredags fik vi Siciliens grønne Kyster i Sigte, men da det kun var en laber Ruling, var vort Fremskridt kun lidet. I Løverdags blev det Blik stille, og da jeg gik til Røis om Aftenen, var Søen aldeles speilglat; Seilene hang op og ned af Masterne, ingen Lyd hørtes, uden den vagthavende Officers Godtrin, der gik op og ned ad Dækket. Saaledes forlod jeg dette. Omtrent Kl. 12 vaagnede jeg ved en svær Overhaling, min Røte tog, paa hvilken fulgte et pludseligt Stød mod den anden Side. Vans det styrtede ned i Lukaset, og jeg kunde høre hvorledes det skyllede frem og tilbage paa Dækket, hvor Alt var i Bevægelse og Activitet. Jeg skyndte mig at komme i Klæderne; da jeg kom paa Batteriet, var dette ryddeligt. Røierne vare surrede

og bortstuvebe; en Mængde Lanterner vare her tændte, og viste, at Vandet flød over hele Dækket. Da jeg kom paa Skandsen, faldt Regnen ned, liig et Skybrud, men jeg søgte den ikke, saa spændt var min Opmærksomhed paa denne natlige Scene. Jeg vilde ønske, at jeg kunde beskrive den. Himlen var som i en vedvarende Ild; der gik ingen høi Søgang, men Havet var stærkt i Oprør, det var, som man siger, i eet Skum, og havde en unaturlig Farve ved Skinnets af Lynilden. Ovenover mig vare Nærne fyldte med menneskelige Væsener, der ved hvert Lynglimt kunne sees at arbejde haardt, for at blive Herrer over Seilene, og vedligeholde deres farlige Godsæfte. Skibet slingrede frygteligt. Læg nu hertil Stormens dybe og vedvarende Brusen, Naabene fra dem, der vare tilveirs, de gientagne Ordre, der gaves med Naaberne, og endelig det rædsomme Mærke, der fulgte paa Lynglimtene, ledsaget med den frygteligste Torden, der stundom overdøvede alt Andet. Næstcommanderende havde strax taget Commandoen Agter, da Weiret kom paa, og beordret Brown (den bedste Morgænger i Skibet) til Roret. Det varede ikke længe, forinden Skibet var under passende Seilsføring, og den stærke Fart, vi nu løb, gav Stormen et endnu vildere Anstrøg; pludselig blev der raabt fra Bakken: „en Seiler forud paa Styrbords Bøug” og strax efter: „en Seiler klods paa Bagbords Bøug.” Jeg skælvede, ikke for os selv, thi vi havde seilet dem i Sænk med den Fart, vi havde, men for de ulykkelige Mennesker paa det andet Skib, hvilke umuligen kunde blive reddede. Roret blev lagt klods i Vorde, og vi løbe dem tæt forbi; jeg trak mit Weir lettere, da En bad mig see tilveirs; jeg gjorde saa, og saae da, at paa alle Nockene af Boven Nærne og Toppen af Stængerne brændte der Glammer, af hvilke enhver var trende Gange saa stor, som Flammen af et Lys, og saaledes fløi vi giennem Havet, med et Ødelæggelsens Element over vore Hoveder.

Efter en halv Times Forløb sprang Vinden om fra S.W. til S.O., og blev varm, som om den kom ud af en Ovn; det var Sirocco-Vinden. Jeg erfarede af Nogle, der var paa Dækket, at den havde medført en Mængde fint Sand. Vi vare dengang nogle saa Mile fra Maratimo, 66 Qmiil fra Cap Bon, den nærmeste afrikanske Kyst, og 300 Qmiil fra nærmeste Land, i den Compasstreg, som Vinden kom fra. Den vedvarede omtrent en Time, og skøndt det blæste haardt, var Kulingen ikke saa stærk, som den, vi havde havt forinden.

Et lignende electrisk Phænomen, som ovenmeldte, fandt Sted paa det Skib, i hvilket Castor og Pollux vare ombord i den argonautiske Expedition; men Flammen var her tilsyne paa disse tvende Hjelms Hielme; Stormen ophørte, og de bleve antagne som Sømandenes Patroner. Siden seer man paa alle de gamle Medailler, at de ere fremstillede med en Stierne eller Flamme paa Toppen af deres Hielme.

Igaar havde vi haard Kuling og en svær Sø hele Dagen. Det truede mod Aften med Uveir; Søen var i Oprør og bedækket med Skum; Bølgerne kom rullende mod os, som om de vilde opsluge os; Skyerne stode som mørke Mure i Horizonten, og syntes at ville for bestandig indslutte os i dette falske Element, medens at en svær Masse rullede over vore Hoveder „noctem hiememque ferens” (bringende Mørke og Kulde med sig). Vi kunde Intet see, undtagen north Carolina i nogen Afstand fra os — ogsaa denne forsvandt indtil det sædvanlige Fyr viste sig fra dens Mesanmast, for at lede vor Cours. Men pludselig forsvandt ogsaa dette, og nu var der Intet at see. Vi viste en Lanterne fra vor Fortop, og Alle holdt Pibe med den Retning, vi skulde have Commandeuren i — da saaes pludselig et andet Lys, som et lidet Punkt — det blev større — blussede derpaa op, saa at det oplyste Agterspeilet og Seilene — og forsvandt — nu fulgte der et lignende, og efter dette nok et — derefter herskede Mørket i kort Tid, og nu fulgte der

trende Glimt kort efter hverandre. Vi halede vor Lanterne ned, Flaggibet viste igjen sin, og Mandskabet blev kaldet for at udsøre den modtagne Ordre. Dette er den første Gang, jeg omtaler Natssignalerne for Dig — der blev givet tvende Loverdags Matten i Stormen. De afgive til alle Tider et smukt Syn.

— — — — —

(Fortsættes.)

Bemærkninger angaaende Grækenland.

I Tidsskriftet *La Revue des deux Mondes* findes en interessant Afhandling om Grækenland, saaledes som det var 1829 (*la Grèce telle qu'elle est*), af hvilken vi ville forelægge vore ærede Læsere et Uddrag.

Den største Ø i Archipelagus er Candia, men de vigtigste, ifølge den Velstand, Sø-Handelen havde hævet dem til, vare Hydra, Spezzia og Ipsara. De tvende første have eens Oprindelse, og i Beboernes Aarer flyder albanesisk Blod.

For 40 Aar siden vare disse tvende Øer endnu aldeles ubeboede Klipper, hvor man i det Høieste kun opdagede hist og her en enkelt Fiskerhytte. Hydra, der er den mindste, mangler aldeles Vand, og dens Havn er kun tilgængelig for smaa Fartøier. Rheden er meget usikker; med norden og vesten Wind, og, naar det blæser stærkt, maae Skibene søge Læ under den lige overfor liggende Kyst af Argolis.

Spezzia er bedre; den er større, mindre ufrugtbar, og har en temmelig god Rheden; men ikke desto mindre vilde den have vedblevet ligesom Hydra at være Fiskeres udelukkende Eiendom, hvis ikke græsk Windstibelighed, forenet med albanesisk

Mod, havde vidst at overvinde alle Hindringer. Disse Hers uførdeclagtige Egenffaber har just været Marsag til deres Rigdomme. Tyrkerne lagde ikke meget Vægt paa disse ubeboede Her; Indbyggerne fra Nabo:Herne have derfor kunnet bosætte sig der, uden at der blev lagt Mærke dertil, og efterhaanden give sig af med Handelen. Der kom aldrig nogen Tyrk, og de havde dannet sig til smaa, uafhængige Republikker, hvis eneste Afhængigheds:Tegn bestod i en aarlig Afgift til Porten, der for Ræsten var ubetydelig, og i en Vels til Capudan Pascha, naar han gjorde sin aarlige Reise igennem Archipelagus. Som Følge af Friheden, blomstrede disse Her meget hurtigt op; de bemægtigede sig næsten hele Fragtfarten i Levanten, og den vigtige Handel i det sorte Hav. Det varede ikke længe, forinden en tredie De fulgte deres Exempel, og det var Ipsara.

Veliggende ved Udgangen af Bugten ved Smyrna, besidder Ipsara en god Ankerplads. Dens Veliggenhed er ypperlig for Handelen, og da den er ligesaa ufrugtbar, som de tvende andre, saa maatte de samme Marsager fremvirke de samme Følger. Besiddende langt flere Fortrin, end Hydra og Spezzia, vilde det ikke have været længe, forinden den havde kommet til at staae paa samme Trin, men da den havde begyndt sildigere, havde den endnu ikke opnaaet den Grad af Velstand, da Revolutionen udbrød.

I Begyndelsen af Krigen havde Hydra omtrent 25000 Indbyggere, Spezzia 18000 og Ipsara 15000.

Fornøiet med Lidet, og i et Land, hvor Skibsbyggeriet er mindre kostbart, end paa noget andet Sted i Verden, maatte disse Øboere, med Hensyn til Skibsfarten, have umaadelige Fordele over alle andre Nationer. Frankrig, der havde saa godt som Eneret paa Fragtfarten i Levanten, mistede den ved Krigen, og den kom, som ovenfor er sagt, i Grækernes Hænder; de seilede lige til Marseille, hvor de erholdt Capitainer og Matroser, der flygtede fra et Fædreland, sønderslidt af saa

mange Partier. Deres Gevinst maa have været overordentlig stor, og de benyttede den ogsaa, for at tilvende sig alle de Forretninger, Marseille havde paa Levanten. Paa samme Tid begyndte de russiske Besiddelser i det sorte Hav at tilbyde store Markeder for Handelen. Der var ingen Skibsfart meer i Middelhavet. Genua, Venedig og Livorno, der vare indlemmede i det franske System, havde seet deres Flag forsvinde fra Havet, og det engelske var ei tilstrækkeligt, for at kunne træde istedetfor alle disse.

Grækerne vidste at opnaae, igiennem den russiske Ambassade i Constantinopel, denne Regjerings Beskyttelse, og Tilladelse at føre dens Flag. Denne Beskyttelse var indbringende for Ambassaden, men den var det endnu mere for Grækerne, der verelviis vare russiske eller tyrkiske Undersaatter, altsom deres Interesse udfordrede det, og deeltog saaledes i alle hines og disses Fordele. Beskyttede overalt, betalende overalt de mindste Afgifter, takket være Tyrkernes Egegylbigheid, befandt de sig i den lykkeligste Stilling. Kornhandelen fra det sorte Hav udviklede sig snart i en overordentlig Grad. Grækerne provianterede Constantinopel, hele Levanten, Kysten ved det adriatiske Hav og den største Deel af Spanien, der stedse er blevet forsynet af Fremmede.

Med saamange forenede Aarsager, er det ikke forunderligt, at deres Velstand steg i en særdeles hurtig Progresion, men Grundvolden, hvorpaa det Altsammen hvilede, var, at Tingenes Orden forblev den samme, som den, hvilken de skyldte deres Opkomst. Den oplyste Deel af Indvaanerne paa Hydra og Spezzia var saa overtydet om denne Sandhed, at det var imod deres Villie, at Opstanden gik for sig. Deres Mening var, at man skulde vente med at tage nogen Beslutning, indtil man saae, hvorledes det vilde falde ud for det øvrige Grækenland; men den lavere Folkemængde drog dem med. Da Sagen engang var afgjort, vare de nødsagede til at understøtte

den for deres egen Sikkerheds Skyld, og de Nigeste saae sig tvungne til de største Opoffrelser for det Offentliges Bedste. Imidlertid er der Mange, der have sendt deres Formue til fremmede Steder.

Det varede ei længe, forinden deres Spaadom gik i Opfyldelse — Ipsara er ikke mere til; Hydra og Spezzia, der kun eksisterede ved Handelen, ere nu i den største Armød. Det er uden for al Tvivl, at hvis Tingene ei snart bringes i Orden, ville disse Her falde tilbage med større Hurtighed, end de have reist sig, og inden kort Tid atter blive ubeboede Klipper. Ophøre Urolighederne kunne de endnu blive lykkelige, men de maae ikke vente, at de nogensinde igien ville komme til at nyde de Fordele, som de i forrige Tider vare i Besiddelse af. De ville aldrig mere have den Fordeel, at kunne fare under tvende forskjellige Flag. Triest, Genua og Livorno have allerede bemægtiget sig den saa fordelagtige Handel paa det sorte Hav, i hvilken de allerede ere saa vel befæstede, at det vil vorde vanskeligt, at fordrive dem. Disse Stater ere ogsaa i Besiddelse af hele den tyrkiske Kystfart, i Forening med Englænderne. Disse ere de frygtelige Medbeilere, mod hvilke Hydra og Spezzia have at kæmpe, forinden de kunne tænke paa, at indtage den Plads i Handelen, de havde for 8 Aar siden.

Nogle kunde maaskee tænke, at Grækenland vilde være i Fare, hvis det tabte sin Marine, der i den nærværende Krig bedre har understøttet det, end alt Øvrigt. Elig en Formodning tilkiendegiver en fuldkommen Uvidenhed om hvad vi ville og kunne gjøre af Grækenland. Det er paa ingen Maade Hensigten, at gjøre den til en Stat, der kan modstaae det ottomaniske Rige. Denne nye Stat, dannet under de europæiske Regjeringers Beskyttelse, maa ogsaa forblive under disses Beskyttelse; deri maa den finde sin Sikkerhed og sit bedste Værn. Grækenland har desuden jo allerede erfaret dette. Dets Marine har

ikke kunnet forsvare det, og vare disse Magter ei traadte imellem, vilde Hydra og Spezzia kun have været en Hob af Ruiner. Hvad der er bedst tjenligt for Grækerne er, at de have saa faa Berørings-Punkter med Tyrkerne, som muligt, og ved en Marine ville de have mange. Overveies de her anførte Grunde, vil man let kunne dømme, om det vil være et stort Tab for dem, ingen Marine at have.

I Begyndelsen af Krigen havde Hydra 100, Spezzia 80 og Ipsara 50 Fartøier, og det er efter dette Antal, at man maa beregne deres Rigdom. Disse Fartøier bestode af Brigger og Skonnerter; deres Bygning er kun lidet bekostelig.

Skovene ved Pindus og Caramation afgive Lømmer i Overflodighed, og det sorte Hav, hvor Grækerne handlede, leverer Hamp, Jern, Mastetræer m. m., og paa deres egen Jordbund have de Bomuld, hvoraf de gjøre Seil.

De græske Matroser ere særdeles gode; fra deres Barndom Fiskere, bliver Søen deres Element, og Archipelagus, der ofte er farligt at beseile for Fremmede, ere de fuldkommen bekendte med. Driftige, driftige, oeconomiske, og i Særdeleshed gierrige, maatte Mandsskabet paa de græske Skibe, da de stedse havde Andeel i Skib og Ladning, snart berige sig. Den lavere Deel af Folkemængden begyndte Revolutionen, og strax blev Alt indrettet til en Kaperkrig, der snart udartede til Sørøveri. Skibene bleve bevæbnede med et lidet Antal smaa Kanoner; Mandskab havde de i Overflodighed, og Tyrkerne bleve overrumplede. Disse vare i den største Forlegenhed; deres Marine var saa godt som ikke til, da Kampen begyndte.

Tyrkerne, hvis Karakter er Eigegyldighed i Livets daglige Syssler, og som kun finde Lykke i Rolighed, affkye Sølivet. Sultanen har derfor aldrig fundet Matroser uden blandt sine græske Undersaatter.

Paa de tyrkiske Skibe vare kun Officiererne og Tropperne Tyrker, der aldrig havde seet Søen, og som derfor vare nød-

jagede til blindt hen at stole paa det græffe Mandskab. Det var alene paa denne Styrmænd, at Alles Sikkerhed beroede, og det var ham alene, der forestod alle Manoeuvrer. Imidlertid viste den keiserlige Flaade sig hvert Aar i Archipelet. Den 23de April forlod Capudan Pascha Dardanellerne, og lod af Forsigtighed almindeligen sit Skib, for hvilket han med sit Hoved var ansvarlig, blive liggende ved Tenedos. Med nogle Fregatter og mindre Fartøier gjorde han da sin Tour i Archipelet, for at indkræve Skat. En saadan Flaade kan man let tænke sig var kun lidet stiftet til at staaes.

Men hvorledes maatte den blive, da alle Grækerne pludselig deserterede, og Tyrkerne bleve overladte til sig selv, paa et Element, der var aldeles fremmed for dem? Ukyndige til at navigere deres Skibe, var den Glende, de i Særdeleshed frygtede, Søen. Hvorledes kunde man da vente, at de skulde endnu søge andre, saasom de skrækkelige Brandere?

Grækerne derimod, der vare duelige Mænd, iagttog i en lang Afstand de Mæsser, der vilde kunne have knust dem, hvis de vare i Nærheden; de vovede ei engang at nærme sig disse i en Afstand, hvor det endnu vilde have staaet i deres Magt at være Herrer over deres Bevægelser, selv under Slaget. Derfor er ogsaa, ved alle de Leiligheder, hvor de have truffet sammen, det forblevet ved, at de have beskudt hinanden i betydelig Afstand. Dette kaldte man et Slag, og det endte sig stedse til Fordeel for Grækerne. Giorde disse Miner til at affende en Brander, opstod der pludselig Uorden blandt Tyrkerne, der da flygtede til Dardanellerne, eller satte sig paa Land. Det er kun paa denne Maade, at det er lykkedes Grækerne at erobre nogle Krigsskibe fra deres Fiender.

Saaledes er med saa Ord Søkrigs-Historien mellem Tyrkerne og Grækerne, og naar undtages nogle saa Affairer, som de, Canaris havde med sine Brandere, indskrænker sig hertil alle de store Krigsbedrifter, der saameget ere blevne omtalte hos

disse. Hvorledes det end forholder sig, saa have disse været fordeelagtige for dem; men Sagen har ikke været saa let at afgjøre med Ægypterne. Disse forstode bedre at holde Søen, og havde Lyst til at slaaes; men de fandt ingen græsk Flaade, da den havde adspredt sig, for at udøve Særøverier. Lord Cochrane selv har ei kunnet opnaae, at de forbleve samlede under de meest fordeelagtige Omstændigheder, og den skønne Fregat *Hellas* er forbleven uden Nytte, indtil nu, hvilken tilligemed Resten af Laanet, hvoraf endeel blev brugt til dennes Bygning, nu er aldeles tabt for den græske Sag. Denne Fregat, Corvetten *Hydra* og nogle Brigger, der ere fratragne Tyrkerne, ere de eneste Skibe, der tilhøre Regjeringen; alt det Øvrige har aldrig været Andet, end en Samling af Kapere. Man seer, at dette er langt fra at kunne kaldes en militair Marine, men derimod er det en Handels-Marine, der kunde udvikle sig meget.

Begunstiget ved de sidste Uroligheder, er en farlig Rival fremstaaet ved Siden af *Hydra* og *Spezzia*, nemlig *Syra*, beliggende i Midten af Archipelaget. Dens Jordbund er ufrugtbar, Ankerpladsen middelmadig. Forinden Krigen hørte man ikke denne Ne omtale, formedelst at dens Indbyggere vare Chatolske, der levede adskilte i en slet Forstaaelse med de øvige Her i Archipelet.

Da Krigen brød ud, vilde *Syra* ei deeltage i de andre Grækernes Anstrengelser; disse gjorde endog nogle Forsøg for at tvinge dem, men de neutrale Magters Skibe tvang dem til at opgive dette Foretagende. Neutraliteten, som *Syra* iagttog, blev Nar sag i at mange Mennesker fra de omliggende Her søgte Tilflugt der, i Særdeleshed af de Handlende. En naturlig Følge var, at Folkemængden tiltog i en overordentlig Grad; den ansaaes nu at være 40,000, og var for 6 Aar siden ei større end 4 à 5000. Den hele græske Handel føres nu fra *Syra*; fra Europa, Tyrkiet og Ægypten samler Alt sig der, og da Krigen næsten har ødelagt alle Næringsveie i Grækenland, er

Syra ogsaa bleven Oplagsstedet for de fra fremmede Stæder sendte Levnetsmidler til Grækerne. Jeg skal længere hen omtale Organisationen af Sørøverterne, der med saa megen Frækhed ere blevne udførte over hele Levanten. Syra var ligeledes Oplagsstedet for disse; Varene, tagne af Sørøverne, bleve her solgte, og ofte sendte tilbage til de Stæder, fra hvilke de for saa Dage siden vare affendte med en anden Bestemmelse. Kjøbmændene paa Syra have ved denne nederdrægtige Handel havt langt større Gevinst, end Sørøverne. Ifølge disse Omstændigheder er Syra bleven den vigtigste Handelsplads i Archipelagus, og der er i visse Grene af Handelen mere Liv end i Smyrna, som for Exempel i Kornhandelen. Denne Artikel indføres endnu kun ved fremmede Skibe, og Kilderne til Syras Velstand begynde ogsaa at aftage. Altsom Ordenen igien bliver tilveiebragt, ville de Indvaanere, der have søgt et Tilflugtssted paa Syra, atter vende tilbage til deres Hjemstavn, hvilket de allerede have begyndt at gjøre, og naar Krigen engang er forbi, maa Hydra og Spezzia atter erholde de Fordele, deres Marine, deres Handelsforbindelser og deres erhvervede Kapitaler kunne forsikre dem.

Der ere flere Øer i Archipelagus, der have fortræffelige Havne, saasom St. Lyro, Myconi, Delos, Paros, Milo, Santorin, Stampalia etc., men uagtet de Fordele, disse have af Naturen, ere de stedse forblevne uden Vigtighed for Handelen, og deres Folkemængde er ikke meget forskjellig fra de øvrige Stæder i Archipelaget.

Det er Stedet her at sige nogle Ord angaaende en af den græske Revolutionens vigtigste Følger. I 5 Aar er hele den levantiske Handel bleven plyndret af Sørøvere. Det var blevet en Umulighed for et Skib, der ei var under Convoi, at undgaae dem; saaledes har man i Alexandrien seet hundrede Skibe ankomme, der ene efter det andet, og alle, paa et eneste Nær, vare blevne plyndrede undervejs. Sørøveriet gif for sig

paa tvende Maader, nemlig med store Skibe (Brigger og Skonerter) eller med Kofartsier; disse sidste vare ikke de mindst farlige. Søsrøverierne i det Store grundede sig paa forskellige Aarsager; de provisoriske Regjeringer, der have afløst hverandre i Grækenland, have først givet Anledning dertil; Handelsens Standsning, der bragte Befolkningen i Armod, har opmuntret dertil, og endelig har Gristelsen, let at erholde en Gevinst, fuldkommengjort den, medens Uorden og Bortfiernelse af al Lov og Ret beskyttede dem.

Alle Skibene fra Hydra, Spezzia og Ipsara gik paa Krydstog. Eskadren, som det var paalagt at modsætte sig nogle vigtige Foretagender af Tyrkerne, adspredte dem, for at udøve Søsrøveri. Dette har man blandt andet seet under den berømte Beleiring af Missolonghi. Den græske Flaade var samlet i Farvandet der omkring, og stod i Forblindelse med Byen, men denne Krydstour var paa ingen Maade indbringende, derimod var Søsrøveriet det meget, og i eet Øieblik adspredte Flaaden sig. Forstærkningerne og Levnetsmidlerne, der bleve sendte til dette Sted, faldt Tyrkerne i Hænderne, og Missolonghi maatte overgive sig nogle faa Dage efter.

Begunstiget af saamange Uroligheder, bevæbnede Heboerne i Archipelagus Kofartsier, for at plyndre uden Forskiel alle de Skibe, de mødte. Det var overordentlig vanskeligt at forstyrre disse Foretagender. Paa de Steder, hvor Skibene vare nødsagede at passere, holdt Søsrøverne Udkik fra et af Biergene; fik de Sigte paa et Skib, der laa i Stille, saa søgte de det med deres Fartsier, og manoeuvrerede saaledes, at det kunde skee om Natten; de søgte da stedse at angribe det enten for eller agter fra, for at undgaae Ilden af de smaa Kanoner, de muligen kunde have ombord. Der ere ingen Afstyheligheder, som jo disse Røvere have begaaet. Mandsskabet blev myrdet med den udsøgte Grusomhed, og der, hvor det blev mennesselig behandlet, lode de sig nøie med at martre deres Fanger, for

at de skulde angive, hvor deres Penge laae skjulte, hvorefter de borttog Alt hvad de eiede af Proviant, Klæder, Skibsinventarium, og overlode dem derpaa til Havets Barmhertighed.

Disse Beretninger ere langt fra at være overdrevne. De kunne alle bevises, ikke ved enkelte Tilfælde, men ved en Mængde Tildragelser, hvis udførlige Forklaring vilde udgiøre flere Bind.

Det er begribeligt, som forhen er anført, at det var vanskeligt at faae fat paa slige Nøvere. — De gik aldrig tilsæes, undtagen naar de ingen Orlogsmænd kunde opdage, og fierne sig sjældent langt fra Kysten. Forsøgte man at ødelægge dem i deres Smuthuller, trak de Fartøjerne paa Land, og skjulte disse mellem Bussene; Besætningen blev liggende i skjul bag Klipperne, hvorfra de fyrede med Geværer paa dem, der landede, og hvis de ikke kunde holde sig, flygtede de op imellem Biergene. Den eneste Trophæ, der vandtes ved en saadan Expedition, hvor der havde flydt meget kostbart Blod, var i det Høieste et daarligt Fartøj. — Lykkedes det at opbringe nogle af disse Nøvere, saa maatte de sendes til Europa, for at dømmes, og det har endnu ei været Tilfældet, at de ere blevene straffede efter Fortieneste. — Engellænderne dømte 7 til Døden i forrige Aar, men de bleve benaadede af Kongen. Fire af disse bleve sendte til Botany Bay, og dette var endog meget strengt i Sammenligning med den Maade, deres Medskyldige bleve behandlede paa i Frankrige, thi her har man aldeles frifundet dem.

Følgende er blandt Andet et Exempel paa, hvad der passerede forrige Aar i Toulon. — Et Nøverfartøj var taget ved Syriens Kyster. Flere Coffardisskibe gienkiendte det, og bevidnede, at de vare blevene plyndrede af det. Neppe ankomne til Toulon, bleve Nøverne strax frikiendte, af den besynderlige Grund, at de vare forsynede med Tillabelse af den græske Visp paa Scarpento.

Man skammer sig næsten ved at gjøre opmærksom paa, 1) at der ingen Bisp er paa Scarpento, og at der aldrig har været nogen; 2) selv om der var nogen, saa var han ikke bemyndiget til at udstæde noget Raperbrev; desuden har Scarpento aldrig deeltaget i Græernes Sag; 3) at det Raperbrev, der er blevet fremviist af Røverne, bestemte deres Krydstour til det Nordlige af Archipelet, og disses ebleve derimod tagne paa frist Gierning ved de syriske Kyster; 4) endelig er der intet Raperbrev i Verden, der kan tillade Sørøverier.

Efter alt Dette kan man endnu forundre sig over disses Røveres Frækhed?

Man har, til Fordeel for Græerne paastaet, at mange Banditter fra de Ioniske Øer have deeltaget i disses Røverier. Det kan ikke nægtes, at der jo har været adskillige af disses, og at der ligeledes blandt dem fandtes Udskubdet af alle Nationer, af hvilke der findes en stor Mængde over hele Levanten. Men Sørøveriet har været altfor vel organiseret, til at det kunde tilregnes alene dette Slags Røvere. Evertimod: en Mængde Kiendsgierninger bevidne, at det største Antal af Raperne vare græske. — Naar man har seet 10 og oftere flere Røverskibe (misticks) forenede paa eet Punkt, bemandede hver med 40 til 50 Mand, vil man vel indsee, at Tingen forholder sig anderledes, og at det kun er en megen liden Deel af disses Sørøvere, der bestode af Fremmede. Denne Udskyldning er den eneste, som fortjener at giendrives; thi de, som have paastaet, at det vare Tyrkerne, der hengave sig til Sørøveri, som de gave Græerne Skyld for, have fremsført en Taabelighed, hvilken intet Svar fortjener.

Jeg har fortalt til hvilken høi Grad det var kommet med Sørøveriet, forinden der blev taget kraftige Forholdsregler imod det. Jeg maa endvidere tilføie, at dette var fuldkommen ordnet og organiseret. De store Expeditioner vare udrustede fra de fornemste Steder. De, der udsærte dem, erholdte kun den

mindste Deel af Gevinsten; den største Deel tilfaldt Næderne, der modtog de røvede Vare, af hvilke de drog store Fordele. Syra var, som forhen er omtalt, Midtpunktet for denne Handel. Da man havde ødelagt den Banded Nævere, der havde nedsat sig i Grabouza, foresandt man der store Pakhuse, opfyldte med alle Slags europæiske Varer. Et mærkværdigt Exempel beviser desuden, at Sørøveriet var en Indretning, der var ordentlig organiseret; thi da man for Alvor tænkte paa at udrydde det, og den græske Regiering selv tog sig af den Sag, saae man det forsvinde langt hurtigere, end man kunde have ventet.

Skiondt det nu er ophørt, kan man dog ikke smigre sig med, at det er aldeles udryddet. — De Urdener, der endnu en lang Tid ville herske i dette ulykkelige Land, den Skaansomhed, der stedse er viist mod Sørøverne, Fristelsen, der er ligesaa stor nu som nogensinde, til atter at begynde et Haandværk, der har været saa indbringende, Mobbhydeligheden for at arbejde, hvilken er dem medfødt, og endmere er forøget ved den lette Maade, de havde fundet til uden Umage at berige sig, og endelig nogle Sørøverier, der nu og da gaae for sig — alle disse Grunde give Anledning til at troe, at det nu kun er undertrykket, og at det snart igien vil opstaae, dersom den Søstyrke, der for Øieblikket er i Levanten, bortfiernede sig.

Da man i det forløbne og i det nærværende Aarhundrede saae nogle Sørøvere forurolige Havet ved Antillerne, satte dette hele Europa i Uro. Flere Eskadrer giennemkrydsede de Farvande, hvor man frygtede deres Plyndringer, og betydelige Stridskræfter anvendtes mod dem. Her, i Centrum af Middelhavet, har i 6 Aar Sørøveriet fundet Sted i Egne, som vi uafbrudt giennemløbe, fra hvilke vi i faa Dage kunne have Efterretning, og med hvilke de europæiske Handelsstæder staae i nøie Forbindelse. Handelen taber Millioner, og de Tab, den

har lidt, ere utrolige; man anslaaer Frankrigs Tab til henved 20 Millioner, og Engellands til henved 30 Millioner Francs.

Det vil vare længe, førend Handelen forvinder den Skade, som disse Søkræfter have blibragt den.

Documents communicated to Congress by the President of the united States etc.

Documenter meddeelte Congressen ved Præsidenten i de forenede nordamerikanske Stater i 1829, hvilke, som Bilag, fulgte med Stats-Secretairens Rapport, Marinen vedkommende.

Af ovennævnte Documenter, der ere indbefattede under 15 Afdelinger, skulle vi her meddele vore ærede Læsere et Uddrag af de vigtigste.

Den 1ste Afdeling indeholder en Optegnelse paa de Skibe, der ere i Activitet, samt disses Stationer, nemlig:

Station.	Krigs- skibe.	Fregat- ter.	Corvet- ter. *)	Skonner- ter.
Middelhavet	1	2	4	„
Det stille Hav	„	1	2	1
Vestindien	„	„	5	2
Brasilien	„	1	1	„
i Alt	1	4	12	3

*) Briggen findes ei anført, da Amerikanerne have ophørt med denne Klasse af Skibe (see Archiv for Søværnet, 3die Deel Pag. 157, saavel som Slutningen af Pag. 163.

Den 2den Afdeling indeholder en Optegnelse paa de i de forstieklige Orlogshavne liggende Skibe, hvilke bestaae i 5 Orlogsskibe, 6 Fregatter og 3 Corvetter. Mærkeligt er det, at af hele denne Styrke var den 1ste December 1829 kun Corvetten Concord i en saadan Tilstand, at den gieblikkelig kunde gaae til søes. De øvrige Skibe befandtes i en saadan Tilstand, at de udfordrede betydelige Reparationer, forinden de kunde bruges. Af Orlogsskibene var Columbus det, der behøvede den mindste Reparation; men denne vilde dog medtage 75 Arbeidsdage, for at istandsætte Skroget. De øvrige kunde ei istandsættes i ringere Tid, end fra 90 til 180 Arbeidsdage. Fregatternes og Corvetternes Tilstand var endnu slettere, naar Corvetten Boston undtages. Flere af dem maatte have en total Hovedreparation, saasom Fregatterne Constitution, John Adams, United States, Macedonia og Corvetten Cyane.

Paa Stabelen stod der 5 Linieskibe og 6 Fregatter; alle disse Skibe kunde blive færdige til at løbe af Stabelen i et Tidsrum af 3—4 Maaneder, undtagen Orlogsskibet Pennsylvania, til hvilket vilde behøves 6 Maaneder.

Den 3die Afdeling er en Beretning fra Commandeur Rodgers til Stats-Secretairen for Marinen Hr. Branch, angaaende Orlogsværfterne i Amerika. Af disse findes der 6, nemlig: ved Portsmouth i New Hampshire, Boston, New York, Philadelphia, Washington og Norfolk. Desuden oprettes der nok et Værft i Pensacola.

Commandeuren opkaster det Spørgsmaal, om Antallet af Værfterne ikke er større, end fornødent, saavel i oekonomisk Henseende, som til Tienestens Færd.

Efterat have beviist det Urigtige i dette store Antal med Hensyn til hvad Oeconomien angaaer, anfører han:

„Boston kan kun anløbes med en aaben Vind. Dette „Steds Sne: Storme om Vinteren, dets taagede Veir om „For: og Efteraar, ere alvorlige og hyppige Vanskeligheder, der

„ere uovervindelige. Det Samme gielder om Portsmouth i
 „ny Hampshire. — New York, Philadelphia og Pens-
 „cola have alle Mangler, da ingen af disse kan anløbes med
 „Lethed, og i de tvende sidste kan ei engang Skibe af en svær
 „Dybgaaende komme ind, endog ved høit Vand.

„Det Spørgsmaal vil altsaa opstaa: hvor, og hvormange
 „Orlogshavne burde Amerika have, tagende den nærværende og
 „tilkomnende Tid i Betragtning?

„For at kunne besvare dette paa en tilfredsstillende Maade,
 „maa vi betragte vore Søkyster, og næie undersøge vore Havnes
 „locale Omstændigheder. Det vil blive befundet, at endstignende
 „disse's Antal er betydeligt, er der dog kun faa, der med Sik-
 „kerhed kunne besejles af Linieskibe, ja ikke engang af store
 „Fregatter, og sikkerlig vil man være enig med mig, at ingen
 „andre Havne burde vælges til Orlogshavn, end hvor disse For-
 „dele kunde opnaaes.”

Commandeuren udvifler sig derpaa angaaende tvende Steder,
 hvor alle Fordele kunde have, saavel i militair som oeconomic
 Henseende, og slutter med Følgende:

— — — — — „Revolutions-Krigens Historie og vor
 „Erfaring i den sidste Krig med England udviser disse tvende
 „Steder alt for tydelig, til at man kunde tage Feil af dem. Vore
 „forhenværende Lidelser lære os, at Chesapeak-Bugten og Far-
 „vandet omkring Rhode's Island ere de meest udsatte Puncter,
 „men i det vi tilstaae dette, er der stor Tilfredshed ved den
 „Tanke, at de ere anerkjendte for at kunne blive fuldkommen
 „besættede. Deres respective Veliggenhed mod hinanden, deres
 „Beskaffenhed, der tillader de sværeste Skibe til alle Tider at
 „kunne løbe ind, den større Ankerplads, de afgive fremfor nogen
 „anden Havn paa vore udstrakte Kyster, gjør dem efter Com-
 „missariatets Mening til de ønskeligste Steder for Orlogshavne
 „og Værfter, saavel i Krigs- som Fredstider.”

Efterat have omtalt, hvad der burde gøres med de allerede oprettede Værfter, slutter Commandeuren sin Beretning med hvad der angaaer Skibenes Bedligholdelse.

„I Henseende til Skibenes Bedligholdelse, ifølge Klimas, tets Indflydelse, naar disse ligge i Oplag, er der talt og skrevet meget af Folk, der have praktisk Kundskab, og en Mængde Læresætninger haves desangaaende. Det er antaget, at Klimatet østen for Chesapeak ikke er saa forskielligt fra de andre Orlogshavnens Klimat, at det skulde have nogen væsentlig Indflydelse, og at, hvis et Skib er bygget af gode og sunde Materialier, og i en god Tilstand, naar det kommer i Oplag, og det bliver holdt reent og tørt, samt luftet, vil det holde ligesaa længe ud der, som i en anden Havn. Den væsentlige Årsag til vore Skibes tidlige Forraadnelse hidrører for det Meste derfra, at de ere blevne beklædte med Planker af Træer, fældede i en urigtig Årstid (skøndt man ved Contracterne stedse har søgt at sikre sig herfor) eller at Plankerne ikke ere fuldkommen tørrede, og ikke sielden findes begge disse Årsager forenede. Spanterne, der ere af live Oak, kunne næsten ansees som uforgængelige.”

„Man har bemærket, at et Skib, som er i Activitet, forraadner langsommere, end naar det ligger i Oplag, og ei er beskyttet for Veirliget, men at dette derimod vil vare længere i Oplag, hvis det er beskyttet mod Veirliget, da det her ikke er udsat for den Slitage og de forskiellige Klimaters Paavirkning, som et Skib, der er i Activitet. Det vilde i Sandhed være et vanskeligt Arbejde, at vurdere det Tab, vi have lidt under den nærværende Fremgangsmaade, i Henseende til Uvaliteten og Tilstanden af de Materialier, der bruges ved vore Skibsbyggerier. Næden har tvunget os til, ligesaa vor Marines Skabelse, at forbruge store Quantiteter Tømmer, der ei var tørret nok, til Skibs-

„byggeriet, hvilket har gjort det nødvendigt, saa ofte at reparere vore Skibe, og derved forarsaget umaadelig store Udgifter, og et Tab af Tiden, som i Krigstider ikke lader sig beregne.

„Det eneste Middel mod dette Onde er, at tilveiebringe et stort Oplag af Tømmer og Planker, at opbevare det saaledes, at det er vel tørret, forinden det bruges, og aldrig at anvende Materialer, der ei ere vel tørrede, hverken ved Bygningen eller ved Reparationen af Skibene. Commisariatet anseer det som en hellig Pligt, at anbefale dette Forslag til nærmere Overveielse, ligesom og at alle Skibene i Oplag erholdte et Skuur over hele Skibet, hvilket er aldeles nødvendigt for at forebygge Forraadnelse. I Sandhed, man havde forventet, at denne saa ofte omtalte Sag maatte have tiltrukket sig Congressens Opmærksomhed i den Grad, at dette værdige Samfund i denne Henseende vilde have truffet de fornødne Bestemmelser.

„Vi troe det passende at omtale Resultaterne af vore Bemærkninger og Undersøgelser angaaende Maaden at behandle Tømmeret paa til Skibsbyggeriet. Om hvilken der er den bedste Maade, ere der mange forskiellige Meninger, og dette er endnu en aldeles uafgjort Sag mellem de meest Kyndige og Dygtige i Faget. Efterat have undersøgt disse Meninger, og, i Henshold til vor egen Erfaring i denne Sag, troe vi, at kunne angive Følgende at være den virksomste Fremgangsmaade, nemlig:

„Egetømmer (Live Oak timber). Det bgr i 12 Maanedeg neder ligge nedsænket i Vand; efter denne Tid optages det og bringes under Skuur for at beskytte det mod Regn, Solskin og de skarpe Vinde. Denne Nedsænkning anbefales ved den Erfaring, man har, at det saa mindre er underkastet at revne eller splintre.

„Hvid Eg (white Oak timber) nedsænkes i 18 Maanedeg neder i fersk, og 2 Aar i salt Vand, hvorefter det optages og

„ruhugges i saadanne Dimensioner, som udfordres. Det henlægges under Tag i 2 à 3 Aar, og vil da være passende til Brug.

„Fyr (Yellow Pine) nedsænkes i 12 Maanedet og ruhugges da til de nødvendige Dimensioner, derpaa henlægges det under Tag i 2de Aar, forinden det bruges.

„Mastetræer nedsænkes i Vand og bedækkes med Mudder, og forblive saaledes indtil de skulde bruges.

„Alt Skibstømmer burde sælges, saavidt som det kan lade sig gøre, paa den Tid, at den største Deel af Gasterne ere standsede i deres Omløb (hvilket kan antages at være fra 1ste November til Slutningen af Februar) og efterat det er nedsænket i Vand, bør det aldrig optages paa anden Tid end tidligst om Foraaret, og det bør da snarest muligt ruhugges til de Dimensioner, det skal have, og saaledes henlægges i Skure, der maae være saaledes byggede, at der er frit Lufttræk, men at Sommeret tillige er beskyttet mod Solen og Vindens altfor stærke Indvirkning. Det antages, at hvis alt Tømmeret, der skulde bruges til Skibsbyggeriet, blev saaledes behandlet, da vilde Skibene være dobbelt saalænge, som nu.

„Commissariatet drager ikke i Tvivl, at meget Tab er opstaaet ved at lade Skibene løbe af Stabelen, forinden Tienesten gjør det nødvendigt. Skibe, staaende paa Veddingen, kunne vedligeholdes i en Række af Aar uden stor Bekostning, hvis de ere byggede af gode Materialier og blive godt udluftede.

„Skibe, som ere byggede under aaben Himmel, saaledes som man har været nødsaget til ved mange af vore Skibe, og som lades ubeskyttede mod Veirliget, efterat de ere løbne af Stabelen, ville tidligst begynde at forraadne, og denne Forraadnelse vil især vise sig ved deres Klædning.

„Hvad den Indflydelse angaaer, som Vandet har paa Kobberforhudningen paa de Skibe, der ligge i Oplag, kan det

„vel ikke nægtes, at Saltvand er mere ødelæggende end
 „fersk. I fersk Vand, hvor der ikke løber for megen Strøm,
 „ville saadanne Kobberplader, som der nu bruges til Krigsskibene,
 „formodentligen kunne vare i 20 til 25 Aar. I Saltvand er
 „dette afhængigt af den større eller mindre Mængde Salt, Van-
 „det indeholder, og som er forskjellig paa forskjellige Steder.
 „Paa nogle Steder bliver Bunden af vore Skibe i en kort
 „Tid besat med Skalorme, Langhalse, ja selv Muslinger og
 „Østers besætte sig paa Kobberet, hvilket er meget ødelæggende.
 „Paa andre Steder, hvor Vandet kun er lidet brakket, danner
 „der sig en Skorpe paa Overfladen af Kobberet, hvilken Nogle
 „antage at beskytte dette; muligt er det Tilfældet, men sikkert
 „i en ubetydelig Grad; men lad os antage, at Kobberet ved-
 „ligeholdes længere i fersk end i salt Vand, saa er Tilfældet
 „modsat med Tømmeret, og dette er et langt vigtigere Mater-
 „ial end Kobberet. Tienstdygtigt Kobber vil stedse kunne erhol-
 „des til alle Tider, men der udfordres Aar for at erholde
 „dygtigt Tømmer. — — — — —

Den 4de Afdeling indeholder ligeledes en Beretning fra
 Commandeur Rodgers, angaaende Havnen ved Pensacola.
 Commandeuren var Præsæs i en Commission, nedsat for at
 undersøge, hvorvidt denne Havn var passende til der at anlægge
 et Orlogs-Værst. Commissionen slutter sin Beretning til
 Statssecretairen for Marinen saaledes:

— — — — — „De vil finde, ved at eftersee Kortet
 „No. 1, at det er en nøagtig Fremstilling af Værftet i Pen-
 „sacola, med alle de Forbedringer, der ere blevne giorte indtil
 „Dato; ligeledes vil De der finde Dybderne nøagtigen opgivne
 „til en vis Afstand fra Land. Forinden jeg gaaer videre an-
 „gaaende de Forbedringer, der kunde gøres, maa jeg ærbø-
 „digst anmode Præsidenten saavelsom Dem selv om, næiere end
 „det hidindtil synes at være skeet, at undersøge Pensac-
 „colas geographiske Beliggenhed, med Hensyn til vor Handels

„Understøttelse og til Udryddelsen af Sorøverier i Mexico;
 „Bugten og Vestindien, og herved tillige at have i Erindring
 „den liden Vanddybde, der findes paa Warren ved Indløbet,
 „hvilken ikke er større end 22 Fod 6 Tommer (21 Fod 10 T.
 „Dansk); Vanskeligheden til alle Tider for at løbe ind og ud;
 „Jordbundens Ufrugtbarhed i en Omfreds af 40 Mill omkring
 „Byen, Umuligheden af længe at bevare salte Provisioner og
 „Brød, og i Særdeleshed den høie Dagløn saavel som alle
 „Levnetsmidlers høie Pris og Vanskeligheden i at erholde
 „Haandværkere, naar Tid og Omstændigheder gjør det nødven-
 „digt. Naar alle disse Omstændigheder nøie betragtes, og deres
 „Vigtighed rigtigheden bedømmes og indsees, leder det til den
 „Slutning, at Præsidenten saavel som De selv ved næriere at over-
 „veie denne Gienstand, vil indsee, at Pensacola, betragtet
 „som Orlogshavn, hverken besidder de naturlige Egenskaber, en
 „saadan udfordrer, eller ved Kunst kan bringes dertil i nogen
 „betydelig Grad. — — — —

Den 5te Afdeling er en Correspondence, vedføiet Attester angaaende Bomuldsseil. Vi have allerede i Archiv for Søvær- senet 3die Bind, Pag. 386, saavel som 4de Bind 2det Hefte, Pag 183, omtalt denne Gienstand; men vi troe dog at burde næriere omtale denne Sag efter de officielle Actstykker, vi have liggende for os.

1822 oprettede Hr. J. Colt en Fabrik i Paterson ny Jersey, hvor der blev forfærdiget Bomulds-Seildug. I de første Aar var Uffætningen kun liden; men alt som Nyttten af dette Material blev anerkjendt, tiltog den betydelig, saa at han nu sælger 3000 Ruller aarlig. — I Baltimore er der ligeledes oprettet en Fabrik, tilhørende Hr. C. Crook, der i det sidste Aar har solgt 2000 Ruller.

Der haves Bomulds-Seildug af 10 forskjellige Nummere, hvis Priser ere følgende:

No. 1, til 40 Cent. pr. Yard				} 22 Tommer bredt.
—	2, - 38	—	—	
—	3, - 36	—	—	
—	4, - 34	—	—	
—	5, - 33	—	—	
—	6, - 32	—	—	
—	7, - 31	—	—	
—	8, - 29	—	—	
—	9, - 28	—	—	
—	10, - 27	—	—	

Man har havt Fordom mod Bomulds;Seildug, grundet paa hvad Erfaring viser om det af Bomuld saakaldte Shirting; men dette bør ei sammenlignes med Bomulds;Seildug, i hvilket Traadene bestaae af 3, 4 og 5 finere Garn, som ere sammentvundne; ligeledes har man sagt, at det var lettere til at fænge Jld, end Seildug af Hamp; denne Paastand er ligesaa ugrundet som den, at det, naar der kom Jld i det, skulde brænde hurtigere, end andet Seildug. Baade Jslætten og Rendingen bestaae af tvundne Traade, og der bruges ingen Sletning *) ved Vævningen, hvilket gjør, at det er mindre udsat for at blive jordslaaet. — Det i Middelhavet og i Ostindien brugelige Bomulds;Seildug er gjort af 2 eller flere enkelte Traade, som ved en stærk Sletning holdes sammen, hvilket forarsager, at det let jordslaaes, og at det, naar det er udvasket, bliver aabent og løsere, og saaledes lettere fænger Jld.

Den store Opsigt, som Bomulds;Seilene gjorde, foranledigede, at Marine;Departementet lod gjøre en Prøve med Orlogsmænd. Fregatten John Adams og Corvetten Boston fik hver et Stor;Mersseil af Bomuld.

*) Sletning er det Klister, hvormed Væverne overstryge Rendingen, naar denne er sat i Væven.

Følgende Beretning fra Corvetten, der var 3 Aar ude, og stationeret paa Kysten af Brasilien, er given af Lieutn. Calhoun, som var Næstcommanderende.

„Jeg kan ikke andet end bevidne, at det Mersseil af Bomuld, vi havde ombord, var oftere underslaaet, end noget andet Seil i alt Slags Veirligt, og at ved Slutningen af Reisen var det det bedste Seil i Skibet. Chesen var af samme Mening som jeg, at det var stærkere, tog bedre Vindfang, varede længer, og ikke er mere tilbøielig til at blive jordslaaet end Seil, giorte af Hamp.”

Captain J. Wilkinson, Chef for Fregatten John Adams, indberetter fra Pensacola den 5te Februar 1827:

— — — „Mit Bomulds Stor:Mersseil blev underslaaet i Norfolk sidst i Marts Maaned, og har stedse været i Brug siden. Fregatten har været 240 Dage i Søen og seilet 18,587 Quartmil, i hvilken Tid Orkantiden indtraf, der var meget stormende, og da Skibet især behøvede Stor:Mersseil, blev det ført saalænge, som det var muligt. —

— — — „Bomuldsseil tage bedre Vindfang, ere langt handleligere i det Hele. Jeg antager dem for særdeles stikkede til Naaseil.”

J. Wilkinson.

Det blev derpaa befalet, at Corvetten Peacock blot skulde have Bomulds:Seil, da, som Marinesecretairen siger, de giorte Prøver ere saa tilfredsstillende, at det kan forsvares at fortsætte disse efter en større Maalestok.

Forinden vi forlade denne Materie, skal vi endnu tilføie følgende tvende Breve.

Udtog af et Brev

fra Commandeur Eliot til Statssecretairen for Marinen.

— — — „Jeg deeltager ikke i de Fordomme, der herske angaaende Bomulds:Seil, og anmoder Dem derfor paa det Indstændigste, at ethvert Skib, der hører til Eskadren under

„min Commando, maatte erholde et Storsæil, et Stor: Mersæil,
 „et Stor: Bramsæil og Boven: Bramsæil, 2de store Boven: Læsæil,
 „et Stormstagsæil, et Store: Stange: Stagsæil, en Storm: Åbe,
 „et Under: Læsæil, 2de Fore: Boven: Læsæil, et Fokke: Stagsæil, et
 „Forestange: Stagsæil og en Klyver; endvidere et Fore: Skonnert:
 „Sæil, en Bredsof, et Topæil og en Klyver tilligemed Finkenets
 „Klæder til hver af Skonnerterne. De omtalte Sæil ere næv:
 „nede, da de ere dem, der ere meest slidte. — — — — —

Statssecretairen svarede derpaa den 15de September 1829:

„Deres Skrivelse af den 9de d. M. har jeg modtaget, og er:
 „kiender fuldkommen Vigtigheden af de deri omhandlede Gienstande.
 „Jeg har desaaarsag ikke glemt alvorligen at tænke paa disse.”

„Man maa ei undre sig over, at Indførelsen af et nyt
 „Material i Marinen, hvis practiske Nytte ikke fuldkommen er
 „erkiendt eller stadfæstet ved Erfaring, finder Modstand, eller at
 „der mod samme hersker Fordom. Findes derimod det nye at
 „være en Forbedring, saa maa naturlig Fordommen vige for
 „Forsøgene, som bevise Værdien og Vigtigheden af Opdagelsen.”

„Det er mig særdeles behageligt, at jeg ved denne Leilighed
 „bliver assistet af Dem, hvor en upartist Undersøgelse skal finde
 „Sted angaaende Fordelene af det nye foreslaaede Seildug, istedetfor
 „det, der hidtil er bleven brugt i de forenede Staters Marine.”

„De kan være overtydet om, at Departementet skal gjøre
 „alt muligt, for at dette Forsøg kan blive foretaget under saadanne
 „Omstændigheder, der bedst ville svare til Hensigten. Hvad Deres
 „Requisition angaaer om Bomuldsæil, Røier etc. etc., da skal den
 „blive opfyldt saa hastig som muligt. Skulde Seilene ikke blive
 „færdige forinden Corvetten Peacock afseiler, da skal de blive sendte
 „til Eskadren med Corvetten Eric eller anden sikker Leilighed.”

„Ønsfende Dem en heldig Krydstour og lykkelig Hjemreise,
 forbliver jeg etc.

John Branch.”

Til
 Commandeur Elliot i New York.

De øvrige Afdelinger angaaer Deconomien, Regnskabsvæsenet med Mere. Det lader til, at store Uordener have indfærdiget sig i denne vigtige Gren af Forvaltningen.

Budgettet angaaende Marinen er anslaaet for 1830 til 3,556,547 Piastr. 34 Cent., og bestaaer i efterstaaende Contoer:

	Piastr.	Cent.
1. Gage for Officierer og Mandskab paa de Skibe, der ere i Activitet	1,239,220	47
2. Gage for Officierer og Mandskab, ansatte ved Bærsterne, Kyst-Stationerne og Hospitalet	224,229	25
3. Inspecteurer, Constructeurer og civile Betiente ved Bærsterne	57,680	„
4. Proviant	457,537	50
5. Reparation af Skibe i Oplag og Oltage af de Skibe, der ere i Activitet	590,000	„
6. Medicinal-Omkostninger for Skibene i Activitet	30,500	„
7. Artilleriet vedkommende	30,000	„
8. Reparationer, samt Forbedringer ved Bærsterne og Skure til Skibe, der ligge i Oplag	450,000	„
9. Jern-Kasser til Vand istedetfor Vandfæde 200,000 Pstr. derfra gaaer Over: fluddet for Haret 1829 47,619 — 88 Ct.	152,380	12
10. Forskiellige Udgifter	325,000	„
i Alt	3,556,547	34

1 Orlogsskib, 5 Fregatter, 14 Corvetter, 4 Skonnerter
 koste den amerikanske Regjering:

i Kost og Lønning 1,015,894 Pstr. 85 Cent.

Proviand 467,537 — 50 —

Slitage 300,000 — , —

i Alt 1,773,432 Pstr. 35 Cent.

eller circa 3,546,864 Rbd. i eet Aar, hvilket vilde være 3 Gange saameget, som sig en Styrke vilde koste i Danmark; Grunden dertil maa søges i den høie Gage, Amerikanerne erholde. En Lieutenant har 80 Piaastre eller 160 Rbd. om Aarslønnen, medens en Premierlieutenant i dansk Tjeneste har kun i Eet og Alt i vore Farvande omtrent 60 Rbd.; en amerikansk Matros, der er fuldbefaren, har 24 Rbd. om Aarslønnen; en dansk har 5 Rbd., o. s. v.; endvidere er en Mand's Kost i Amerika beregnet til 15 Rbd. om Aarslønnen, medens den hos os i det Høieste beregnes til 6 Rbd.

Forsøg med at anvende Bronze til Skibenes Forhudning.

Den korte Varighed af de til Skibenes Forhudning anvendte Kobberplader har allerede i længere Tid givet Anledning til mange Forsøg, dels med at forebygge disses hurtige Oxydation, dels med at anvende andre Materialier istedetfor Kobberet.

Den Haardhed og Stivhed, som dette Metal erholdt ved Tilsætning af Tin, og ved hvilken Blanding erholdes Bronze, har hidindtil forhindret, at man ei har kunnet udvalse denne Blanding i Plader.

Det lykkedes Hr. Francfort at overvinde denne Vanskelighed, og efter hans Begiering har Søministeren beselet at foretage Forsøg, af hvilke følgende Rapporter angive Resultaterne.

Første Rapport.

Det blev beselet, at anbringe, paa den ene Side af Kutteren *le Renard's* Skrog, Plader af Bronze, efter Hr. Francforts Forslag, og paa den anden Side af samme Skrog at anbringe sædvanlige Kobberplader.

Ifølge denne Ordre blev den Styrbordside kobberforhudet paa sædvanlig Maade. Den Bagbordside blev beklædt med Plader af Bronze, og Anbringelsen af disse gav Anledning til følgende Bemærkninger:

Ved de først tilsendte Plader bemærkede man, at de vare skjøre, og knækkede meget let, naar man bøjede dem. Hr. F. tilskrev denne Feil den uundgaaelige Uvisshed ved den første Tilvirkning, og man fandt ogsaa virkeligen en mærkelig Forbedring ved den anden *Leverance*.

Efter saaledes at have undersøgt Vækkelsen af de nye Plader, anbragte man dem paa Bagbordside, ligesom de paa den Styrbords, over et tyndt Lag Filt, og befæstede dem med støbte Søm, 23 Millemetre lange; de viste sig baade mere elastiske og haardere end de af Kobber; imidlertid medtog denne Sides Forhudning i det Hele et længere Tid, og var ei vanskeligere, end den af den anden Side.

Men man mødte dog nogen Vanskelighed ved at anbringe disse Plader paa enkelte Steder, som f. Ex. ved Spunningen ved Forstevnen (*la rablure de l'étrave*). Her revnede en Plade ved Arbejderens Uforsigtighed, da han vilde tvinge den, efterat den var paaspigret. En anden Plade kostede det megen Møie at anbringe, men dette kan tilregnes det uvante ved dette Arbejde for dem, der hidtil vare vant til at arbejde med det let bøjelige Kobber. Siden bøjede man Pladerne over en

Træklobb, for at give dem den fornødne Form, forinden de paa-
lagdes, og de fæstedes da uden Vanskelighed. Man kan derfor
ei ansee disse Pladers større Stivhed som nogen Hindring med
Hensyn til Paalægningen. Man finder endog ved denne Stiv-
hed, i Forening med Elasticiteten, Fordele, som det er vigtigt
at bemærke.

Ved Kobberpladerne, især naar disse anbringes paa Filt,
danner hvert Søm en liden Fordybning; Siden kommer der-
ved til at see ud, som om den var stukken som en Madras
(matelasse), og det er næsten umuligt at bringe Ujævnhederne
bort; thi dersom man med Røllen slaaer paa en Ophøjning,
giver dette Sted efter; Slaget frembringer en Fordybning, og
Fordybningen flytter sig blot nogle Centimetre længere bort.

Ved de nye Plader derimod udbreder, formedelst disses Stiv-
hed, Presningen af Sømmene sig paa en større Distance, og
Siden bliver derved mere glat; og da det er bekiendt, at dette
har en stor Indflydelse paa Skibets Seilads, saa er med Hen-
syn hertil, den nye Forhudning fordeelagtig.

Naar man dertil betænker det blandede Kobbers Haardhed
og Sammenhængningskraft (*ténacité*), kan man formode, at
dette vil bedre modstaae et Stød, eller om man rørte Grun-
den, end det sædvanlige Kobber.

Man har troet at opfylde Hs. Excell. Mening, ved at
angive Midler til at kunne sammenligne disse tvende Slags
Kobber til forskiellige bestemte Tider. Derfor er, uden at tage
Hensyn til den hele Vægt af alle de til Forhudningen brugte
Plader, valgt paa hver Side lige beliggende Plader. Disses
Beliggenhed blev bestemt ved Stæringspunkterne af trende
horizontale og trende verticale Linier.

De horizontale Linier ere tænkte at ligge:
den 1ste øverst paa Siden, noget under Vandgangen,
den 2den midt paa Høiden af Siden,
den 3die ovenfor Spundingen af Røklen.

De verticale Linier ere antagne:

den 1ste forud, 2 Metre fra Stevnen,
den 2den midt paa Længden af Fartøiet,
den 3die agterud, 2 Metre fra Stevnen.

Hver Plade blev betegnet med 2de Nummere, det ene angivende den horizontale, og det andet den verticale Linie, hvortil de henhørte. Ved Siden af Nummeret var paaflaget Pladernes Vægt, angiven i Grammer, saaledes som nedenstaaende Tabel udviser:

Kobber om Styrbord.			Bronze om Bagbord.		
Grammer.	Grammer.	Grammer.	Grammer.	Grammer.	Grammer.
(1-1)4010	(1-2)3937	(1-3)4061	(1-1) 3520	(1-2) 4077	(1-3) 3830
(2-1)3850	(2-2)3995	(2-3)3970	(2-1) 3770	(2-2) 3690	(2-3) 3932
(3-1)4700	(3-2)3907	(3-3)4070	(3-1) 3945	(3-2) 4035	(3-3) 3900

Disse 9 Plader af hvert Slags, placerede saaledes, som ovenfor er anført, og veiede med den største Nøjagtighed, kunne ansees som repræsenterende den hele Deklædning, og det vil derfor være tilstrækkeligt, til hvad Tid man vil bestemme, at aftage 2, 4, eller 6 af disse til hinanden modsvarende Plader, for at anstille Sammenligning mellem de Forandringer, den ene eller den anden har undergaaet.

Man har ligeledes troet det nyttigt, at angive Forskielligheden af Udgifterne ved Anvendelsen af disse tvende Slags Metaller, saavel med Hensyn til Forbruget af Materialierne, som med Hensyn til Arbejdslønnen.

Da saavel de ældre som de nye Plader vare af ligestore Dimensioner, saa er der medgaaet et ligestort Antal til hver Side (164), hvis Værdi, indbefattende de støbte Søm og Filtet, beløber til:

For den Styrbordside med Kobberplader 2,774 Fr. 69 C.

For den Bagbordside med nye Plader 2,883 — 91 —

Forskiellen 109 Fr. 22 C.

Denne ringe Forskiel hidrører deels fra Prisen, der for de nye Plader er henved de 10 Cent. mere for Kilsogrammet end for Kobberpladerne, og deels fordi de nye Plader have en noget større specifiqu Vægt.

Med Hensyn til Arbeidslønnen, da beløber den for hele Skroget sig til 91 Fr. (!?), Den ved Flod: og Ebbetiden forarsagede Uregelmæssighed i den Tid, som Arbeiderne have kunnet anvende paa Arbeidet, gjør det umuligt nøie at bestemme Tiden for hver Side; men Forskiellen vil her endnu være mindre, end ved Materialierne.

Disse ere de Bemærkninger, der ere giorte ved Forhudsningen af Rutteren le Renard. Dette Arbeide er blevet udført med særdeles Omhu, og i flere Søofficiers Overværelse, og disse have alle bemærket, at ved at bruge de nye Plader, erholder Siden af Skibet en jævner og glattere Overflade, end som med Kobberplader; de antage tillige, at dette nye Metal bedre vil modstaae Marsagerne til den nu brugelige Forhudnings hurtige Udelæggelse.

Den ligesaa simple som lette Maade, vi ovenfor have angivet for at prøve disse Plader, vil om fåre Tid vise, om de anførte Formodninger ere grundede. Vi troe at burde tilføie, at tvende af de første Kibmænd i Cherbourg og i Havre have ifinde at lade 2 Skibe paa 400 tonneaux Drægtighed, forhude med denne Art Plader.

Cherbourg, den 18de December 1829.

Bretocq,
Directeur for Skibsbyggeriet.

Pouyer,
So-Præfect

Anden Rapport.

Jeg har havt den Ære at indberette til Hr. Præfecten, at jeg havde benyttet det Ophold, som Rutteren le Renard har maattet gjøre i Cherbourg, formedelsf de den tilstødte Væfadi:

gelsker paa dens Reiskning, til at undersøge Tilstanden af dens Forhudning paa begge Sider. Jeg tilstiller dem herved Resultatet af denne Undersøgelse, der er anstillet med den største Omhyggelighed.

I Rapporten af 18de December 1829 er fremsat de Bemærkninger, der bleve giorte ved at paalægge Bronze-Forhudningen. Dette Arbejde var tilendebragt den 7de October. Rutteren gik derefter den 20de Januar til Søes, for at gaae til Granville. Den foretagne Undersøgelse fandt Sted den 1ste Mai, saa at Tiden for Prøven af begge Slags Plader er 3 Maaneder, 13 Dage, som den laa forstøiet i den yderste Havn ved Cherbourg, samt 3 Maaneder 10 Dage, i hvilke den har holdt Søen.

De betegnede Plader bleve aftagne med Omhu, derefter afvaskede og befrieede fra det Lag saltsuur Drydal (sous-chlorure), der bedækkede dem, hvilket meget let lod sig udføre.

Derefter bleve de veiede ligesom ved Paalægningen, og det fandtes, at de fra Styrbordside (Kobberpladerne) havde tabt 1323 Grammer, og de fra Vagbordside (Bronzepladerne) beris mod kun 757 Grammer. Forholdet mellem disse tvende Tal, der nærligen er som 7 til 4, viser hvad Kobberet har tabt i Forhold til Bronzen, og disse Tal vise sælgelig ogsaa nærligen Forholdet af Bronzepladernes Varighed mod Kobberpladerne.

Bemærkningen „nærligen” er af Bigtighed, da der endnu er en Ting, der bør komme i Betragtning ved Bedømmelsen af Forholdet i Varigheden, og dette er Pladernes Jævnhed. Erfarenhed har viist, at de Plader, der have ophøiede Steder, undergaae en meget hurtig Bedærvelse paa disse Steder, saa at de ofte blive hullede og ubrugelige, uden at have tabt Betydeligt af deres Vægt. Naar man derimod betragtede begge Sider af Rutteren, kunde det ei undgaaes, at man maatte bemærke, hvormeget glattere og jævnere Forhudningen var paa den Side, hvor Bronzepladerne laae, end paa den, hvor Kobberpladerne vare.

Denne Omstændighed, som allerede forhen er anført, afgiver nok en fordeelagtig Grund, uafhængig af Pladernes Forarbejdning.

Denne Forskiel, der allerede hidrører fra Paalægningen, er saa betydelig, at den efter al Sandsynlighed maa have Indflydelse paa Seiladsen. Chefen for Rutteren, som har gjort sig megen Umage for at befordre de af Ministeren befalede Undersøgelser, har lovet at foretage særdeles Prøver med Hensyn til Oplysningen heraf, og nægtigtigen at optegne Resultaterne.

Tiden, som dette Fartøj var i Activitet, har været kort, og har givet for liden Leilighed for Muslinger og Saa-
dant at fæste sig paa Forhudningen, til at man herom kan have nogen bestemt Mening, omendskiødt Chefen har været saa betænksom, ikke at lade Siderne reengjøre. Ved Undersøgelsen af Skroget fandt man paa begge Sider agterud smaa Skaldyr (broniques) især paa de Blyplader, som bedække Roerlykkerne, og paa den Deel af Stevnen, som ei var kobberet; men begge Slags Forhudningsplader vare for det Meste frie, og man maa efter Alt formode, at de smaa Skaller af Dryden (sous-chlorure), der Tid efter anden falde af, bortføre disse, forinden de have naaet en vis Størrelse, hvortil ogsaa den liden Bedhængningskraft, dette Dryd har, betydeligen medvirker.

Saa fordeelagtig som saaledes Resultatet af Sammenligningen mellem de tvende Forhudninger paa Rutteren Renard er for Hr. Francforts Bronze, saa kan man dog ei ansee disse som saa aldeles afgjørende, at man derfra kan uddrage nogen bestemt Slutning; men de angive i det Mindste en saa stor Fordeel ved Bronzens Anvendelse, at der er tilstrækkelig Grund til at forsøge Forsøgene med denne nye Composition, der synes at love store Fordele.

Cherbourg, den 14de Mai 1830.

Rigault de Genouilly,
Interims-Directeur for Skibsbyggeriet.

Efterretninger for Søfarende.

Underretning om Fyrene paa de joniske og paa Strophades (Stanfane) Øerne, samt Anvisning til Seiladsen igiennem Canalen ved Corfu. Med et Kort.

Paa Klippen ved det gamle Kastel i Corfu er et Fyr, som er 240 engelske Fod over Vandfladen; det kan sees fra det nordre Indløb af Canalen, og ligeledes til en vis Afstand Sønden for Pynten Lestimo. Det er især nyttigt for de Skibe, som søge Staden Corfu.

Ved Pynten Lestimo er henlagt et flydende Fyr. Det ligger paa 5 Favne Vand, og en Rabbellængde i N. 62° B. fra det Grundeste paa den Grund, der ligger ud for den N. Pynt af Lestimo. Fra dette Fyr have den S. Deel af Corfu i S. 25° O.; Den San Nicolo (Scivota) i S. 3° O. i 8 Qmill Afstand; Fyret ved Corfu i N. 35° $30'$ B. $10\frac{1}{2}$ Qmill.

Ved den østlige Deel af Den Paxo, paa en liden Klippe, der ligger ved Indløbet til Havnen Grayo, er et Fyr. Fra dette have den sydligste Deel af Grunden ved Den Paxo i O. 5° N.; den nordligste Deel af samme Grund i O. 11° N.; (Midten af denne Banke er $1\frac{1}{2}$ Qmill fra Fyret); den S. Pynt af Corfu i N. 19° B.; den sydøstligste Deel af Antipaxo i S. 53° O.; Den San Nicolo i Nord, lidet østlig.

Dette Fyr er især til Nytte for de mindre Kystfarere, som vil til Havnen Grayo, men tjener tillige for de Skibe, der søge Corfu Syd fra.

Paa Klippen Tignoso, i det nordre Indløb af Canalen, er et Fyr. Dette er af megen Vigtighed for alle de Skibe, der passere Canalen, da det tjener disse til at undvige Grundene Barchetta og Serpa. Fyret ved Corfu kan ei sees fra dette Fyr; men man har herfra den N. Pynt af Den Corfu i S. 4° B.. Grunden Serpa i Syd; den sydvest:

lige Pynt af Albaniens Kyst i S. t. O.; Grunden Bar-chetta i Øst, omtrent $\frac{1}{2}$ Miiil (mellem denne Grund og Tig-noso findes 16 til 20 Favne Vand); den nordlige Pynt af Den Merlere i N. 19° N.

Disse her nævnte Fyr vare tændte i 1825; senere ere endnu oprettede følgende:

ved Den Cephalonien, paa Grunden Lixuri (ogsaa kaldet Gardiens).

ved St. Maure, paa Revet ved den nye Havne-Dæmning, paa Havne-Dæmningen ved Tante; (det Fyr, der før var paa Fortet, bliver ei længer tændt), paa den nordvestlige Pynt af den største af Strophades-Øerne (disse Øer kaldes paa nogle Kortter Strivali eller Stanfane); dette Fyr er 127 engelske Fod over Havets Vandflade. Fra Fyret høves den vestlige Pynt af Tante i N. 28° W. Toppen af det sorte Bierg paa Cepha-lonien i N. $10^{\circ} 30'$ W., Bierget Scapo paa Tante i N. $5^{\circ} 3'$ W., Spidsen af Den Prodano i S. $62^{\circ} 30'$ O.

Strophades-Øerne ligge i Acadia-Bugten, henved 24 Miiil Syd for Den Tante, paa $37^{\circ} 5'$ NBrede, og $21^{\circ} 1'$ Øst for Grenw. Den største har en rundagtig Dannelse, og dens Omkreds er henved 6 Miiil. Da de ere meget lave, kunne de ei sees langt borte, og ere derfor farlige for Seiladsen, især i taaget Veir. Der findes ingen Ankerplads, hvor man kan søge Ly; Kysten danner mange Fordybninger, i hvilke smaa Skibe temmelig nær kunne nærme sig Landet, men de udsætte sig for at miste deres Ankere, da Grunden er meget klippefuld; Skibene, som søge Forfriskning her, ligge derfor almindeligen bak, og sende deres Fartøier i Land efter Vand. Her boe kun Munk, og ND. for denne ligger en liden, aflang Ø af omtrent 3 Miiils Omkreds; den er ligesaa lav, som den foregaaende, men den er ubyrket.

*) Paa Kortet er Pynten Lestimo kaldet Mestimo; ligeledes er Stanfane der skrevet Stamphano; begge disse Skrivemaader findes brugte paa forskellige Kort.

Anvisning til om Matten at løbe Nord fra ind i Canalen ved Corfu.

Naar man kommer Nord fra, og har faaet Kiending af Fyret paa Tignoso, bør man holde efter dette, og det anbefales alle Skibe, kommende med nordlig Vind, at løbe mellem Fyret og Den Corfu, for saaledes at undgaae Skiæret Barchetta. Dette Skiær er ei større i Vandforpen end en omvendt Baad; der løber en Pynt med Klipper ud fra det i N. 40° W., om trent paa 120 Favnes Afstand, hvor man finder fra 2 til 7 Favne Vand.

Canalen mellem Fyret og Den er $\frac{3}{4}$ Qmtil bred; i Midten har den 30 Favne Vand, men paa begge Sider ere Lodskuddene uregelmæssige.

Naar Skibene ere passerede Fyret, bør de holde S. D. t. D. eller D. S. D., indtil Fyret havest i N. 40° W., og ved da at holde S. D. $\frac{1}{2}$ S., vil man undgaae Skiæret Serpa, der ligger Norden for den nordøstlige Pynt af Corfu.

Dette Skiær er meget farligt om Matten, da det ligger lige i Vandforpen, og Grunden omkring det er saa uregelmæssig, at man ei kan nærme sig det paa Loddet.

Naar Fyret ved Byen Corfu sees, bør Skibene holde saaledes, at dette havest i S. t. W.; de have da Intet at frygte for, og styre saaledes lige paa den østlige Pynt af Den Vido. Naar da denne Pynt løbes rundt i $\frac{1}{4}$ Qmtils Afstand, kunne de ankre mellem Den og Byen Corfu.

Skibe, der anløbe Corfu:Canalen Nord fra, med omløbende eller Mod:Vind, bør foretrække at gaae Norden om Fyret paa Tignoso; men de bør rette deres Cours saaledes, at naar de have Fyret mellem W. 6° N. og W. 6° S., de da ere en god Qmtil fra det, eller at de kunne peile Fyret ved Byen Corfu i S. t. W.; hvilket vil være nødvendigt, for at undgaae Skiæret Barchetta. Naar Fyret paa Tignoso havest lidet

sybligere end i Vester, da er det i Linie med Skiæret Bar: chetta, og naar det havees i N. 6° N., da er man fri Sø: den for denne Grund. De Skibe, der maae krydse i Canalen, bør holde sig til den Albanske Kyst, som er reen, og naar de staae Vester over, bør de ei staae længere, end til lidet over Midten af Canalen, indtil de ere passerede Sønden for Skiæret Serpa.

De Skibe, der ville Nord efter, maae rette sig efter det Anførte, men i modsat Orden.

Anviisning for den sydlige Deel af Canalen ved Corfu.

Skibe, der komme Syd fra med syblig eller sydvestlig Wind, kunne enten løbe mellem Fyret og Grunden ved Paxo, eller Østen om Grunden.

For at løbe mellem Grunden og Fyret, maa man holde sig i passende Afstand fra Antipaxo, og saasnart man seer Fyret ved Paxo, styre saaledes, at dette peiles i N. V. eller i N. V. $\frac{1}{2}$ V., og da styre efter Fyret; man vil da passere Vesten om Grunden. Naar man er $\frac{1}{2}$ Mील fra Fyret, og peiler dette i V. t. S. $\frac{1}{2}$ S., da er man Norden for Grunden, og kan vedblive en Cours N. t. V. $\frac{1}{2}$ V. eller N. t. V.

Naar Paxo-Fyret havees i S. 6° D. beholdes det i denne Retning, som da vil føre Skibene Østen for den Boie*), der ligger paa den Grund, som er S. D. fra Cap Bianco.

*) I den franske Oversættelse er det italienske Ord grippiale oversat ved Boie; det turde maaſkee være rigtigere at oversætte det ved Vager; imidlertid har Smyth paa sit Kaart antegnet en Boie.

Naar dette Cap havees i N. t. S. $\frac{1}{2}$ S., eller Den San Nicolo i N. t. O., er man Norden for Væien, og kan styre N. eller N. t. N., eftersom Vinden er; man vil da faae det flydende Fyr ved Lestimo at see, hvilket ei tør komme nordligere, end N. t. $\frac{1}{2}$ B., for at gaae fri af Grunden ved Lestimo, som er en Fortsættelse af den ved Bianca, og som strækker sig langs med den østlige Kyst af Corfu, indtil det flydende Fyr.

Naar man er $\frac{1}{2}$ Mils Østen for dette Fyr, kan, som oftest, Fyret ved Corfu sees, og naar dette havees i N. t. $\frac{1}{2}$ N. eller i N. 42° B., kan man styre derefter, og løbe $\frac{1}{2}$ Mil Østen om Klipperne ved Cap Sidéro, og da ankre mellem Vyen og Den Vido.

For Skibe, kommende Syd fra, er det som oftest fordeelsagtigst at gaae Østen om Grunden ved Paxo. De bør da holde sig midt i Canalen, eller noget nærmere ved den Albanske Kyst, som er reen, og som man kan nærme sig til paa $\frac{1}{2}$ Mil. Naar da Fyret havees, som ovenfor anført, i N. t. S. $\frac{1}{2}$ S., er man Norden for Grunden.

Skibe, kommende Vester fra, og som søge Corfu-Canalen, bør holde sig midt i Farvandet mellem Den Paxo og Cap Bianca, eller noget nærmere ved denne Ø, og holde N. t. $\frac{1}{2}$ N., eller N. t. $\frac{1}{2}$ O., indtil de kunne peile Fyret paa Paxo i S. 6° O., og rette sig da efter hvad ovenfor er anført.

Krydser man i den søndre Canal, da kan man, saalænge man er sønden for Fyret ved Lestimo, og over en Mil fra det, staae Vester over indtil Fyret peiles i N.; men er man det nærmere, bør man, ved at staae Vester over, ei bringe dette nordligere, end N. t. B. $\frac{1}{2}$ B., for at undgaae den N. Pynt af Grunden.

Kysten af Albanien er fuldkommen reen sønden for Hviden af det flydende Fyr; Norden for denne bør man ei komme denne Kyst nærmere, end paa 2 Mil, for at undgaae Grunden

Baccante; men paa denne Strækning er Kysten af Corfu reen, og man kan med Sikkerhed nærme sig den.

Alle de her anførte Peilinger og Courser ere angivne med en halv Stregs Næagtighed og retvisende.

Den for kort Tid siden udfomne General-Beskrivelse over Fyrene, under Titelen Guide des marins pendant la navigation nocturne par M. Coulier, indeholder mangfoldige Feil. De Søfarende bør derfor kun med megen Forsigtighed benytte denne. Deels er i den flere Fyre aldeles ubeladte, og deels ere adskillige feilagtigen beskrevne.

Paa den Sandtunge, der i NO. skyder ind fra Mulffs-Land (ved Indseilingen til Reval), er oprettet 2de Varder, som staae i N 35° O. og S. 35° V. for hinanden. Retningen af disse tvende Mærker overet, viser Vesten for Grunden Dewils-Ly, og Hensigten med disse er, at vise de Skibe, der komme Øster fra, at de ere passerende denne Grund.

(Hand. og Ind. Tid. No. 70.)

Fra 1ste November 1830 vil blive antændt tre nye Fyr paa den franske Kyst, nemlig: ved Pynten Alpreck nær ved Boulogne, paa den sydlige Kyst af la Camargue, og ved Indløbet til Havnen Bouc.

Fyret paa Pynten Alpreck er paa Taarnet af den gamle Telegraph, $\frac{3}{4}$ danske Meil i SOV. fra Indløbet til Havnen ved Boulogne. Dette Fyr kan ved godt Veir sees i en Afstand af henved 3 Meil.

Det paa den sydlige Kyst af Camargue staaer paa den venstre Bredde af den gamle Rhone-Flods Munding, $\frac{3}{4}$ Meil

i S. d. t. S fra det gamle Taarn i St. Genesf. Det vil kunne sees i en Afstand af henved 3 Miil.

Fyret ved Havnen Bouc staaer paa Havne-Dæmningen ved venstre Side af Indløbet til Havnen, og 280 Metres (892 danske Fod) Nord fra Fyret paa Taarnet i Fortet. I godt Veir kan det sees i en Afstand af 9 Miil. Den egentlige Hensigt med dette Fyr er, at forhindre, man ei skal tage Feil af Fyret paa Fortet ved Bouc, der ligger paa høire Side af Indløbet til Havnen og det ommeldte Fyr paa Carmargue.

(Ann. Maritim. 1830.)

Fra 1ste November d. A. vil paa Den Wangeroog brænde et Lampefyrt istedetfor det forhenværende Steenkulsfyr. Det hertil opførte Fyrtaarn ligger paa $53^{\circ} 47' 30''$ N. Brede og $25^{\circ} 31' 30''$ østlig Længde fra Ferøe, eller $7^{\circ} 51' 55''$ østlig Længde fra Greenwich. Fyret er 61 danske Fod over daglig højeste Bunde, og er omdreielende, saaledes at det afvejlende viser sig i 1 Minut og forsvinder i 1 Minut, hvorved det kan adskilles fra de nærliggende Fyr ved Borkum, Helgoland, Neuwerk og Cuxhaven. Med 9 Fod over Bandspeilet, kan dette Fyr sees i 3 Miles Afstand; Vester fra vil det altsaa sees: foran fra den østfrisiske De Langeroog; Nord fra: midtvejs mellem Helgoland og Wangeroog; Øst fra: ved Fyrskibet for Weseren, hvor ogsaa Fyret for Neuwerk, vil være synligt, og Syd fra: paa hele Watten under Wangeroog. Dette nye Fyrtaarn ligger i misvisende D. $\frac{1}{4}$ N. 159734 danske Fod fra det høie Taarn med 2de Spidser, der ligger paa den vestlige Ende af Den Wangeroog, hvilket som Dagmærke kan sees langt til Søes.

(Hand. og Ind. Tid. No. 89. 1830.)

B l a n d i n g e r .

Om Expeditionen til Algier.

Om Styrken af denne Expedition bestod af:

	fuldt armeret.	armeret en flute.	ei arme- ret.	i Alt
Orlogsskibe	3	8	"	11
Fregatter	17	7	"	24
Corvetter	7	"	7	14
Brigger	27	"	"	27
Gabarer	"	"	9	9
Bombarderer	8	"	"	8
Dampbaade	"	"	7	7
Skonnerter	2	"	"	2
Transportskibe . . .	"	"	2	2
i Alt	64	15	25	104
Coffardi: Skibe for at transportere Armeen				347
Desuden mindre Fartøier, fladbundede Baade etc. til Udskibningen				220

Armeen, som var indskibet, bestod i Alt af 37,577 Mand og 3,984 Heste.

Den 9de Februar 1830 blev givet Ordre at tiltale Flaaden; de fleste Skibe laae dengang endnu under Tag i forskellige Havne.

Den 27de Marts sendte den sidste Afdeling af Expeditionen fra Toulon.

Den 14de Juni gik Landgangen for sig.

Den 19de Juni var hele Armeens Materielle i Land med to Dages Provision.

Den 5te Juli capitulerede Algier.

Statistiske Anmærkninger over de engelske Besiddelser i Ostindien.

De engelske Besiddelser i Ostindien ere, efter de Underretninger, man derom haver, af følgende Indhold, og med vedførte Antal Indbyggere:

	Engelske Amsl.	Indbyggere.
Bengalen har et Flade:Indhold af	528,000 med	57,500,000
Madras	154,000 —	17,500,000
Bombay.	71000 —	10,500,000
De, Comp. underkastede Territorier	555,000 —	40,000,000
Arracan	11000 —	100,000
Martaban, Ye, Tavoy, Terasseriu	21100 —	51,100
Nesam med Tilhørende.	45,000 —	150,000
Malacca	800 —	22000
Sincapore	210 —	14,709
Prinds Wales &c	160 —	51,207
	1,386,270	128,889,016

For at bestyre disse vidtløftige Egne, bruger det engelske ostindiske Compagnie henved 40,000 Englændere, af hvilke 2000 ere ansatte ved Regjeringen, 3000 ved Retspleien, 7000 Ridsmænd eller Søfarende, og den øvrige Deel for det Meste Militaire. Disse sidste danne kun Kiærnen af Armeen, hvis øvrige Deel bestaaer af 300,000 Hinduer.

Indkomsterne af de 3de Præsidentskaber Bengalen, Bombay og Madras, er henved 465 Millioner Francs om Aaret. Den Ceylon er ei indbefattet under Compagniets Besiddelser; den hører under den brittiske Regjering, som lader den bestyre for sin Regning.

(Ann. Marit. 1830.)

Medicinal-Optegnelser over Gibraltar, ledsagede med nogle Bemærkninger angaaende Sygdomme i denne By i 1828 ved M. Guyon.

(Et Uddrag af Annales maritimes.)

Klippen Gibraltars geographiske Beliggenhed er for bekendt til at jeg behøver at omtale den. Denne Klippe, det gamle Calpe, og en af Hercules-Støtter, danner et Forland, der strækker sig lidt over en halv geographisk Mill ud i Søen, og hvis største Høide ikke er under 1200 Fod over Vandets Overflade. Der findes ingen Moræser i Nærheden af den, og den er stedse udsat for Vindenes Paavirkning. Da den paa alle Sider ender sig med mere eller mindre stejle Afkald, findes der intet Sted paa den stillestaaende Vand, ei heller Ureenligheder fra Husene. Det er kun mod Norden, hvor den er landfast med Continentet ved en smal Strimmel Sandjord, at man finder nogle Laguner, der staae i Forbindelse med Havet, men som aldrig med lavt Vand ere udtørrede, eller afgive nogen slem Lugt.

Byen Gibraltar er beliggende paa den vestlige Side af Klippen. Fra den 9de til den 28de Juli 1828, som var en meget kort Tid forinden Epidemien udbrød samme Aar, undersøgte jeg med den største Omhu alle de locale Omstændigheder, og kan, ifølge heraf, give den Forsikkring, at den ikke indeholder nogen virkelig Aarsag til Smitte, men at den endog siden General Don's vise Bestyrelse, er bleven en af de reensligste Byer paa Halvøen. Ogsaa troede Indbyggerne, paa den Tid jeg var der, at de Foranstaltninger, der vare trufne, vare Aarsag til at de havde været frie for den gule Feber, hvilken siden den sidste der i 1814 herskende Epidemie, flere Gange havde vift sig blandt deres Naboer.

Generalen, der dengang selv var en Tilhænger af Infectionssystemet, var ogsaa af samme Mening. Sildigere er han frafalden denne Mening, og Sir G. Don's udbredte Rundskaber gjøre, at denne Omstændighed fortjener særdeles at bemærkes.

Byens Veliggenhed paa den vestlige Skråntning af Klippen er Marsag i, at den ei er udsat for Virkningen af østlig Wind. Man har i denne Omstændighed villet finde en stor Indflydelse paa Epidemiens Fremmskridt i 1828, men muligt vilde man have været mindre paastaelig, hvis man havde erindret sig den skadelige Virkning, som Østenvind (bekendt under Navnet Levant) udøver over hele Andalusien, hvortil jeg isøvrigt blot henviser, ifølge Beretninger fra Reisende. — Hvorledes dette nu end forholder sig, saa vil jeg blot fremlægge det Spørgsmaal, om det kun er i 1828, samt i 1804, 1810, 1813 og 1814, som ere de Aar, i hvilke den gule Feber har yttret sig i Gibraltar, at Byen ikke har været udsat for Virkningen af østlig Wind. Jeg vil ved denne Leilighed bemærke, at Byen ikke er aldeles berøvet Virkningen af den østlige Wind, men den modtager ikke denne umiddelbar, og jeg har gjort den Bemærkning, at der stedse, og især med østlig Wind, hersker en stærk Luftstrøm mellem Toppen og den vestlige nedre Deel af Klippen. Dette Phænomen er forresten en naturlig Følge, og de første Elementer af Physikken ere tilstrækkelige til at formode Oligt, men jeg skal dog meddele, hvad der bragte mig til at gjøre Bemærkningen.

Den 9de Juli seilede jeg fra Algésiras til Gibraltar; Winden var dengang østlig. — Da jeg forlod Rheden ved Algésiras, var Varmen særdeles trykkende; neppe var jeg kommen midt paa Bugten, forinden jeg følte en saa heftig Kulde, at jeg var nødsaget at indsvøbe mig i min Kappe. Søfolkene, der ligeledes klagede over Kulden, sagde, at Marsagen til denne var, at vi nærmede os Klippen, og at dette stedse var Tilfældet, særdeles naar Levanten blæste. De tilsvøbede endvidere,

at Matroserne stedse forsynede sig med varme Klæder, naar de seilede over Bugten, og at de Passagerer, der ei brugte denne Forsigtighed, udsatte sig for stærke Forkølelser, ja selv for Inflammation i Brystet, i hvilken Henseende de nævnte flere Exempler.

Koldfeberen (*fièvre intermittentes*) er ubekendt i Gibraltar; de der komme hertil med denne Sygdom blive meget hurtigen helbredede. Dette blev daglig bemærket i den Tid, jeg var der, i et Regiment, hvor denne Sygdom var meget almindelig. Det var det 43de Linie-Regiment, der var kommet fra Portugal, hvor det havde ligget i Garnison ved en sumpig Kyst. Den remitterende Galdefeber (*rémitente bilieuse*) findes temmelig hyppig om Sommeren, medens den stærke Varme hersker. Dette er Aarsagen til at nogle Læger, som i denne Sygdom see den 1ste Grad af den gule Feber, antage denne Febers aarlige Tilværelse i Gibraltar. Catarrhal- og Lunge-Sygdomme (*catarrhales et parenchymateuse*) ere almindelige, Øien-sygdomme (*ophthalmie*) ere ikke sieldne. Dr. Gillschrest, en Læge af mange Fortienester, har viist mig flere alvorlige Tilfælde blandt de Militaire i Garnisonen.

Ringorme (*herpétiques*) ere temmelig almindelige blandt Indvaanerne. Udslet (*Lèpre et éléphantiasis*) findes undertiden. Da jeg besøgte det civile Hospital den 9de Juli, viste Hr. Doctores Wilson og Frazer mig et Tilfælde af den sidste Sygdom. Patienten døde næste Dag af Lunge-Sygdom, (*pneumonie*) der som sædvanlig havde forenet sig med den første Sygdom. — — — —

En Sygdom, kendt under Navnet *cholera morbus*, viser sig ofte i Gibraltar, særdeles blandt de Militaire. Denne Sygdom er, efter min Formening, den samme som den i Madrid under Navn af *polique de Madrid* kendte, hvilken er den i Indien bekendte Sygdom *barbiers*, som Dr. Lind har beskrevet. — — — —

Jeg veed ei, om den cholera morbus, som viser sig i Indlen, nogensinde har viist sig i Gibraltar, men denne Sygdom er isvrigt aldeles forskiellig fra den, vi kiende her under dette Navn.

Under de mange Beleiringer, Gibraltar har maattet udholde, har der ofte viist sig Typhus, og den hersker ofte paa begge Sider af Strædet.

Saa ofte som Spanien har været hiemsøgt af Pesten, har denne næsten ogsaa viist sig i Gibraltar, og i Aaret 1350 var den især ødelæggende. — — — —

Den gule Feber viste sig i Gibraltar 1804, og efter den største Almelighed var det første Gang. Siden har den atter hersket i 1810, 1813, 1814 og sidste Gang i 1828.

Epidemien i 1813 afgiver et mærkværdigt Exempel, med Hensyn til et fremmed System, og som, ifølge dette, uden Tvivl kunde vente at gjøre nogen Lykke, jeg mener Infections-Systemet.

Hvis der er noget Sted i Gibraltar, hvor der kunde være Aarsager til Smitte, da maa det være i de laveste Dele af Byen. Bærstet er just beliggende i en af disse Dele. Men i 1813 vare 500 Mennesker der indsluttede, uden at have det mindste Samkvem med den øvrige Deel af Byen, og ikke en Eneste blev syg. Derimod i 1814, da der ikke var spærret imellem Bærstet og Byen, bleve de der Boende ligeledes et Offer for Sygdommen.

Denne Kiendsgierning, som man talte meget om under mit Ophold der, findes i Dr. Gilpin's (Stabs-Lægen i Gibraltar) Correspondance med sin Regiering. Sildigere er den bleven bekiendtgjort ved Hr. Moreau, i det Værk, han i 1820 har udgivet, angaaende den gule Feber.

Epidemien i 1828 fremviser os et omtrent lignende Tilfælde. Da næsten hele Befolkningen havde begivet sig til den neutrale Grund, viste Sygdommen sig kun blandt dem, der kom fra Byen.

Men Husene i Gibraltar ligge paa den nøgne Klippe, og mere eller mindre ophæiede over Havets Overflade, da deri mod den neutrale Grund, den Sandtunge, der forbinder Klippen med det faste Land, kun er lidet over, eller næsten i Linie med Havets Overflade, og fra hvilken derfor Fugtighed, om end ei giftige Dunster, kan udvikles.

Bemærkninger om Oprindelsen til Sygdommen i Gibraltar 1828.

Var Sygdommen i Gibraltar i 1828 local eller fremmed? eller med andre Ord, har den udviklet sig af sig selv, eller er den bleven indført? det er det Spørgsmaal, som er blevet opkastet, da Sygdommen viste sig, og det gientages ved ethvert nyt Udbrud af denne Landeplage paa Halvøen.

Jeg vil aldeles ikke afgive mig med nogen Undersøgelse angaaende Sygdommens Natur. Det var uimodsigelig den gule Feber, og der har ei heller været nogen forskjellig Mening herom, hvorfor jeg forbigaaer denne Materie.

Lad den gule Feber endog være smitsom, saa forhindrer dette ikke, at den jo kan udvikle sig af sig selv, da, som saa mange Andre har sagt før mig, den første Gang en smitsom Sygdom har udviklet sig, kunde dette ikke stee paa nogen anden Maade. Antages der, at den gule Feber kan udvikle sig selv, har Sygdommen i Gibraltar da udviklet sig paa denne Maade?

Fordi at den gule Feber kan udvikle sig selv, følger ikke deraf, at den udvikler sig selv paa alle Steder. En Mængde Læger antager, at dette kun kan stee paa denne Maade i Amerika. Forresten, paa hvilke Punkter af Jordkloden den gule Feber end kan udvikle sig, saa ere vi dog aldeles uvidende om, hvilke Omstændigheder der har Indflydelse, naar dette Phænomen gaaer for sig. Vi vide vel, at dette ikke kan være Tilfældet uden under en vis Temperatur, men hvilken Andeel har Temperaturen paa Phænomenet, for at den udvikler sig selv; det veed

man ei heller. De, der antage, at den gule Feber udvikler sig selv, lade dog Temperaturen spille en betydelig Rolle, og Mogle gaae endog saa vidt, at de alene antage denne som Marsag dertil. Jeg skal i den Henseende anføre en Kiendsgierning, som til en vis Grad angaaer Sygdommen i Gibraltar.

I Maene 1827 og 1828 var jeg ansat ved Divisionen, der laa i Cadix. Da Sygdommen brød ud i Gibraltar, var Cadix og Byerne omkring Bugten (San-Fernando, Chiclana, Puerto-Real, Sante-Maria og Rota), hvor min Division laa fordeelt, udsat for den samme Temperatur, som Gibraltar, hvis Maximum var i det Høieste 23 à 24 Centigrader. Det var under denne Temperaturs Indflydelse, at vi erholdt Ordre at marschere tilbage til Frankrig, og maatte giennevandre hele Andalusien. Den første Colonne af vor Division satte sig i Marsch den 23de September, den anden, ved hvilken jeg var ansat, den 24de; den tredie den 26de, og den fjerde den 27de. Paa denne Tid herskede Sygdommen i Gibraltar i sin fulde Styrke. Vor Division bestod af 7595 Mand, blandt hvilke en stor Deel Rekrutter, der nyligen vare komne fra Frankrig, og som en Følge deraf meget udsat for det nye Klimats Indflydelse. Fra den 24de September til den 12te October, da vi passerede Sierra-Morena, vare vi udsatte for saa brændende en Sol, at der daglig faldt Soldater omkuld i Geleberne, uden Bevidsthed. Intet Træ afgav nogen Skygge, og Solvarmen, vi hele Dagen var udsat for, var ei under 36 à 40° Centigrader. Desuagtet viste der sig ingen alvorlig Sygdom mellem os, og nogle Soldater, der forbleve i Hospitalet i Carmona og Cordova, kom tilbage til Frankrig kort efter at Divisionen var ankommen der.

Muligheden af, at den gule Feber udvikler sig selv i Europa, er isvrigt blot grundet paa den Mening, at den har lignende Egenskaber med den remitterende Galdefeber. Det er en Mening, jeg en lang Tid har antaget, men hvilken jeg efter

mit Ophold i Spanien er frafalden, og da jeg her finder Læi ighed, skal jeg i faa Ord meddele Aarsagen, hvorfor jeg har antaget en modsat Mening.

Den 7de Juli reiste jeg fra Cadix, for at undersøge Gibraltar-Strædet, da jeg længe havde ønsket at gjøre mig bekendt med dets Localitet. Jeg vilde desuden forskaffe mig nogle Oplysninger om den sidste Pest i Tanger, saavelsom om den Typhus-Epidemie, der i Begyndelsen af Aaret havde begyndt at vise sig blandt Fangerne i Ceuta og Tariffa. Jeg var neppe kommen tilbage, forinden mine Venner i Gibraltar (blandt disse Dr. Adennar, der siden blev et Offer for Sygdommen) meldte mig Begyndelsen af Epidemien. Da efter min Mening den gule Feber og den remitterende Galdefeber vare hinanden saa lige, saa var det at formode, at det ikke vilde vare længe, forinden denne ogsaa viste sig paa flere Steder i Andalusien. Jeg henvendte derfor min hele Opmærksomhed paa denne sidste, hvilken hvert Aar viste sig blandt Divisionens Mandskab, og som efter min Formening maatte i Aar vise sig under en anden Skikkelse, eller med andre Ord give os, om ikke en Epidemie af den gule Feber, saa dog nogle Tilfælde af denne Sygdom. Min Forventning opfyldtes ikke. Blandt de alvorligste Tilfælde af Galdefeberen vare der nogle, der meget nærmede sig den gule Feber, og det i den Grad, at jeg næsten kunde sige: „der er den“, men det kom ikke dertil. Resultaterne af de alvorligste Tilfælde af Galdefeberen vare de samme, som de, der i det foregaaende Aar havde fundet Sted paa denne Aars-tid; men dengang havde vi ikke i Nærheden af os en Sygdom, hvilken kunde lade os formode, at de atmosfæriske Omstændigheder, som der fandt Sted, ligeledes maatte finde Sted hos os. Det er ikke fordi jeg, uagtet den store Lighed, der efter min Mening var mellem den gule Feber og den remitterende Galdefeber, jo havde bemærket meget tydelige Afvigelser mellem disse Sygdomme; men jeg maa oprigtig tilstaae det, saa stor var

Indflydelsen af den forud antagne Mening, at jeg kun saae de Tilfælde, der med Hensyn hertil indtraf, fra den for min Mening gunstige Side. Afvigelserne mellem disse tvende Sygdomme ere talrige. Jeg tager mig den Frihed, i Forbigaaende at udpege nogle, som jeg vil tage af de Symptomers Egenheder, der nærmest synes at burde forene dem, nemlig Brækningen og Hudens Farve.

1. I den gule Feber saavel som i Galdefeberen kunne Brækningerne i Førstningen kun bestaae i Opkastelsen af Mæringsmidlerne, derpaa af slimagtige og galdeagtige Dele, men i den første antage de som oftest en sortagtig Farve, hvilken aldrig finder Sted i den anden, og da bestaae Opkastningerne af Blod, der er bedærvet ved Opholdet i Maven.

2. I den gule Feber ligger Aarsagen til Hudens Udseende ene og alene i Blodets Standsning i de yderste Blodkar (capillaires), eller undertiden i dets Udtrængen igiennem disse, medens Blodets Standsning derimod ved Galdefeberen er forårsaget ved Galdens Tilstedeværelse, hvilket selvfølgelig frembringer en virkelig Gulsot (ictère).

Vi have seet, at den gule Febers Udvikling af sig selv i Europa endnu er et Problem; men lad os endog antage, at den gule Feber kunde udvikle sig paa den Maade, og dersom dette har været Tilfældet i Gibraltar, hvorfor har den da ikke paa samme Tid, som den viste sig i Gibraltar, ogsaa vist sig i de nærliggende Byer, saasom Estepona og Marbella, der ligge Østen for, i Algesiras og Tariffa, der ligge Vesten for, hvilke foruden deres nære Beliggenhed ved Gibraltar, ligesom denne, ere beliggende ved Havet og udsatte for de samme atmosfæriske Indflydelser. *)

*) Jeg forbigaaer en anden By, der er endnu nærmere Gibraltar, nemlig St. Roch, formodentlig dens høiere Beliggenhed over Havets Overflade, hvilken høiere Beliggenhed dog

Harde det endda været Tilfældet, at Sygdommen i Gibraltar kun havde angrebet et lidet Antal Mennesker — men der herskede en frygtelig Sygdom, og i Nærheden fandtes intet Tilfælde af samme Sygdom.

Denne Kiendsgierning bliver aldeles uforklarlig ved at antage locale Aarsager, uden Hensyn til Infections-Systemet, og den bliver endnu uforklarligere efter dette System. Og hvorledes skulde ogsaa dette Systems Tilhængere kunne forklare det, uden ved at sige, at der i Gibraltar fandtes Aarsager til Infection, skøndt der ingen saadanne fandtes i de nærliggende Byer; men netop det Modsatte finder Sted, thi i Gibraltar findes ingen Infections-Aarsager, da saadanne derimod findes i de nærliggende Byer.

Jeg vil ikke gjentage, hvad jeg forhen har sagt om den store Reenlighed, der finder Sted i Gibraltar, men blot holde mig til, at man vel ikke vil finde Grund til Infection i nogle enkelte Aflednings-Render (égouts), der findes i den laveste Deel af Byen, Noget, der forresten ikke kan undgaaes i en nogenlunde befolkert By. Hvad de omkringliggende Byer ved Gibraltar angaaer, da vil man derimod i disse, uden megen Banskælighed, opdage mange Gienstande, der kunde give Aarsag til Infection. Jeg vil blot nævne een Bye, nemlig Tariffa; men den udmærker sig ogsaa i denne Henseende. De fleste Gader i Tariffa ere smalle, ei brolagte, og opfyldte med Ureenlighed af alle Slags. Kanalen, der gaaer igiennem hele Byen, har et meget daarligt Afløb i Havet. Denne Kanal, eller rettere sagt, denne Cloak, staaer i Forbindelse med alle Vandløbene i Byen, og dens

kun er meget liden i Sammenligning med de Stæder, hvor den gule Fieber har viist sig, ikke alene i Amerika, men ogsaa i Europa. Jeg vil blot anføre, at hele dens Befolkning nød den bedste Sundhed under hele Sygdommen; ligeledes ogsaa de Familier, der flygtede til den fra Gibraltar, forinden Spærringen gik for sig.

Bredder ere stedse bedækkede med Dyr i Forraadnelse, der til alle Tider, men især i den varme Tid, udvikle en qvælende Lugt for de Forbigaaende, og er til Besvær for hele Befolkningen. Det er ingen Usandhed, naar man siger, at Tariffa er den meest inficerede By i Verden. — Og desuagtet har der ikke viist sig mindste Spor til den gule Feber i Tariffa paa den Tid, da denne Sygdom herskede baade i Cadix og i Gibraltar, skøndt denne By ligger mellem begge disse Stæder, hvilket endnu er uforklarligere efter Infections-Systemet. Derimod vil det lettere forklares af de, der antage, at Sygdommen er kommen udenlands fra, da Tariffa ikke har det Samkvem med Amerika, som Gibraltar og Cadix. — Jeg vil tilføie angaaende den sidste By, at den med Hensyn til sin Beliggenhed har meget tilfældes med Gibraltar, dels ved at den ligesom denne ligger paa en i Havet fremspringende Pynt, dels ved dens Høide over Vandets Overflade, m. m. Denne By er endnu mere luftig end Gibraltar, da Vindene fra alle Kanter frit kunne bestrøge den, og det kan vel ikke nægtes, at dette er særdeles fordeelagtigt for Infections-Systemet; men det har dog ikke forhindret, at den gule Feber har viist sig lige saa ofte i Cadix som i Gibraltar. *)

Skulde man paa den anden Side ikke formode, at da Sygdommen har viist sig i Gibraltar, men ei i de nærliggende Stæder, den var bleven indbragt i hiin, men ei i disse? Vi vide desuden, at Sygdommen, da den viste sig i Gibraltar, ei alene ikke viste sig i Nabobyerne, men at den endog tidligere ei har viist sig i disse. Eller skulde Aarsagen til at Sygdommen ei viste sig i disse være den, at man fra dens

*) Siden Begyndelsen af det 19de Aarhundrede har den gule Feber hersket 6 Gange i Cadix, nemlig i 1800, 1803, 1804, 1810, 1813 og 1819, og 5 Gange i Gibraltar, 1804, 1810, 1813, 1814 og 1826.

første Begyndelse her tog Forholdsregler for at forhindre, at den ei blev indbragt. Man veed, at den gule Feber har anrettet betydelige Ødelæggelser langs Spaniens sydlige Kyster, men hvad man, saavidt jeg veed, ikke har bemærket, er, at paa den ligeoverfor liggende Kyst, nemlig den nordlige Kyst af Afrika, hvor der findes den samme Jordbund, de samme Producter, og hvor Atmosfærens Tilstand er den samme, har den gule Feber aldrig viist sig. *)

Denne Riendsgierning taler ikke alene for at Sygdommen i Gibraltar var oprindelig fremmed, men tillige for, at det Samme har været Tilfældet med alle de andre Epidemier i Spanien. Man kan kun forklare sig dette ved at erindre, at Spanien staaer i Forbindelse med Amerika, hvilket ei er Tilfældet med den afrikanske Kyst.

Jeg skal nu slutte disse Bemærkninger om Oprindelsen af Sygdommen i Gibraltar, ved at giøre opmærksom paa:

1. At det var den almindelige Mening blandt Lægerne i Gibraltar, saavel de engelske som de spanske, at Oprindelsen var fremmed, og at de mest oplyste Mænd i Byen vare af samme Mening, blandt hvilke jeg blot vil nævne Gouverneuren, General Sir George Don, og vor General/Consul Hr. Sylvestre de Sacy, Søn af den bekjendte Lærde af samme Navn.

2. At fra Begyndelsen af Aaret herskede den gule Feber paa Antillerne og paa det faste Land af Amerika; at et stort Antal af de Skibe, der kom fra disse Egne og passerede igiennem Strædet, havde haade haft Døde og Syge, og at Syg-

*) Pesten og Typhus-Feberen have ofte udøvet deres Ødelæggelser paa denne Kyst, men den gule Feber aldrig. Jeg har skaffet mig Overbeviisning herom paa min Reise i 1828 — Alligevel ere der nogle engelske Læger, der angive at den gule Feber skulde have viist sig i Penon de Velez i 1804.

dommen havde vedligeholdt sig ombord paa forskjellige, saa at de endnu havde Syge ombord ved deres Ankomst til Strædet, hvilket blandt Andet var Tilfældet med to eller tre af de fire Skibe, som den 8de September maatte forlade Cadix, under Bevogtning af Orlogsbriggen *Le Lynx*.*)

3. At et Skib, der kom fra Havanna, hvor det havde haft Syge og Døde ombord, i Almindelighed er blevet beskyldt for at have indført Sygdommen; at dersom det er Tilfældet (hvorom jeg dog er uvidende), at Sygdommen eksisterede før end dettes Ankomst,**) da vil det sikkerligen ikke være vanskeligt at

*) Disse Skibe vare Rosela fra Havanna, Louise fra Martinique, Bernard og Auguste fra Guadeloupe.

Rosela ankom den 3die, Bernard og Auguste den 2den; de havde haft Syge og Døde deels i Havnen, de kom fra, deels ombord paa Dverreisen; Louise ankom den 7de, og var den eneste, der blot havde Syge. Dr. Ameller, som blev sendt ombord paa disse Skibe fra Quarantaine-Commissionen, fandt flere af de ombord værende Syge befængte med den gule Feber. Da denne Læge har seet alle de Epidemier, der have hersket i Cadix siden Aaret 1800, kan man ikke antage, at han har taget Feil af Sygdommen. — Det er den samme Dr. Ameller, som allerede, da den første Commission af vor Regjering blev sendt til Spanien, nød en velfortient Berømmelse, og som bemeldte Commission omtaler med saa megen Ros i det, af et af dens Medlemmer (Profesor Barthe) udgivne, Skrift.

**) Skibet, der blev beskyldt for at have indført Sygdommen, seilede fra Havanna den 12te Mai, og ankom til Gibraltar den 28de Juni. Dets Sundheds-Pas var af den Bestaaffenhed, at det maatte udholde en fuldkommen Quarantaine, og fik ei Practica for den 6te August. Lægerne i Gibraltar, med hvilke jeg var i Correspondance under Epidemien, vare enige i, at den først viste sig i Slutningen af August Maaned; men antager man, at den havde viist sig forinden den 6te August, kan man da ogsaa formode, at fra den 28de

bevise, da Gibraltar staaer i en saa stor Handelsforbindelse med hele Amerika, at andre Skibe vare komne fra de samme Steder, forinden Sygdommens Udbrud.

4. Og endelig, hvis den gule Fieber er smitsom, og altsaa kan indføres ved et Skib, saa er det aldeles ikke nødvendigt, at der er Syge ombord, ei engang at det har havt saadanne ombord; men det er tilstrækkeligt, at det har været i de Farvande, hvor Sygdommen hersker, har hersket eller kan herske; og at det følgerigt er urigtigt, saaledes som man har gjort, at nægte at Sygdommen kan være indført ved et Skib, fordi dette ei havde Syge ombord, eller ei har havt Syge, eller fordi der ingen Sygdom hersker paa det Sted, det kommer fra.

Juni, den Dag Skibet ankom, og til den 6te August, da Quarantainen ophorte, at Mandskabet intet Samqvem skulde have havt med Byen? For Den, der kiender hvorledes Quarantainerne i Almindelighed holdes, og endnu mere for dem, der kiende, hvorledes de holdes i Gibraltar, hvis hele Tilværelse næsten er afhængig af contrebande Handel, vil Svaret ei være tvivlsomt, og i denne Henseende skal jeg fremføre, at en Kiobmand i Cadix i et Aften-Selskab, han gav, uddeelte til sine Venner Cigarer, der vare komne med et Skib fra Havana, hvilket samme Dags Morgen var blevet lagt under den strengeste Quarantaine.

Sketches of naval life, etc.

Skizzer af Sømandslivet med Mere, skrevne ombord paa de amerikanske Fregatter *Brandywine* og *Constitution*.

(Fortsættelse.)

Fregatten *Constitution*,
til Søes den 7de September 1826.

Klokken 10 i Formiddags fik vi det hvide Kloster i Sigte, der ligger paa Bierget Toro paa Minorca; vi havde en gunstig Vind, og Kl. 3 om Eftermiddagen vare vi uden for Havnen og gjorde Signal efter Lodser, hvis smaa Baade vi fort efter saa ride paa Toppen af Søerne. Altsom disse kom nærmere, udbredte Forvalteren sig til mig i en vidtløftig Tale, angaaende det kostelige Maaltid, han skulde gjøre i Aften i Land, men vi begyndte allesammen ængstelig at see ud efter nogle mørke Skyer, der stode lige over Havnen. Lodsen var kommen ombord; der var netop givet Ordre til at brase fuldt, og vi holdt af, da Vinden pludseligen sprang om og kom os ret i Stevnen. Indgangen til Havnen er meget smal med Reev paa begge Sider. Vi bleve derfor nødsagede til at holde tilføes igien, og toge tiltakke med et Aftensmaaltid af salt Kiød.

Løverdag den 9de: Nu vel — vi have endnu maattet gjøre fire Maaltider paa saltede Provisioner; thi Vinden vedblev til i Morges at blæse lige ud af Havnen. Proviant-Beholdningen ombord var kun liden, thi nattet Commandeuren havde forsynet os tvende Gange siden vi forlod Mito, havde vi dog kun Brød for trende Dage; sandtnok vi havde tilstrækkelige saltede Provisioner; men hvem vil tale om salt Kiød nu? Vi ligge i Havnen Mahon og leve i Oversflodighed af Fierkreaturer, Gist og Frugter, og hvad der endnu er Bedre end alt Dette, ere ven-

venstfabelige Breve fra Hjemmet, samt Aviserne. Imidlertid bringe disse os bedrøvelige Tidender, nemlig Adams og Jeffersons Død.

Corvetten *Erie* og tvende Transportskibe laae i Havnen. Nogle smaa Tildragelser, langs Siden af Skibet, gjorde et behageligt Indtryk paa mig. — Blandt vore Musikantere vare der adskillige, der vare fra Minorca, og blandt disse nogle af god Familie. Det var første Gang de fleste af disse havde forladt Hjemmet, og medens Touren havde været, havde der ingen Leilighed været for dem til at skrive hjem til deres Familier. Da vi nu kom seilende ind i Havnen med en laber Brise, kom deres Benner ud i smaa Baade og laae omkring Skibet, til hvilket de kastede mangt et længselsfuldt Blik. Jeg har forhen sagt dig, at naar vi seile ind i en Havn, maa Ingen vise sig, men Venstfabelighed er undertiden stærkere end Disciplinen, og da der nu og da stak et Hoved frem over Finkenettene eller igiennem en Kanonport, var det behageligt at høre Udraabene og være Vidne til den Lykke, det forarsagede. Nu reiste sig en liden Dreng op i Baaden, for at vise hvormeget han var voret, eller nu blev et lidet Barn løftet i Veiret, hvilket da igjen udbredte Glæde ombord i Skibet.

Jeg var Vidne til et lignende Optrin, da Fregatten *Bran-*
dywine løb ind iflor. Vi havde en Matros ombord, der var født i Mahon og havde været flere Aar i Amerika. Hans Moder kom paa Siden af Skibet, da vi ankrede, og i det Øieblik hun bemærkede ham, da han stak Hovedet ud igiennem en Kanonport, blev hele Skibet foruroliget ved Udbruddet af hendes moderlige Følelser. Chefen gav ham Lov til at gaae ned i Fartøiet til sin Slægt og sine Benner. Noget efter kaldte Chefen atter paa ham, og sagde, at han kunde gaae ned til Forvalteren for at faae Penge, hvorpaa han erholdt Landlov. — — — — —

Vi have erholdt 30 Dages Quarantaine. Veed du hvad Quarantaine betyder? Det er, i vor Tilstand, at have et reent, smukt og sundt Skib, hvor der neppe er En sengeliggende blandt 460 Menneſker, at have Bagtbaade, deels forſæiede ved vore Bøier, deels nu og da roende rundt omkring Skibet; hver af diſſe med en uſſel Figur, der godt kan ſammenlignes med gamle Charon, hvis enefte Beviis for Sundhed er et bredt Bælte over Skulderen, paa hvilket der ſtaar paaslyt Ordet Sanidad (Sundhed); det er, at gaae i Land i Lazarettet karſt og ſund, ſtadigen fulgt af en Vægter, med hvilken du vilde være meget uvillig til at bytte Skikkelse, der ſtedſe holder ſig i en Afſtand af 3 Alen, haſtigt trækker ſig tilbage, hvis du nærmer dig ham, og lydeligen advarer om, at man ikke maa nærme ſig; det er, at Provianten, du erholder, bliver ſat paa en Muur, hvilken du ikke maa underſtaaе dig til at paſſere; hvis du ønsker at ſende et Brev til en Ven, ſaa modtages det paa Enden af en lang Stang, hvorpaa det bliver dyppet i Eddike og vel giennemrøget, og undertiden giennemſkaaret med en Maſſine i alle Retninger, for at ingen Smitte ſkal følge med det. Seer du: dette er, at være i Quarantaine. — Der kan være nogen Grund til denne Fremgangsmaade, men naar man fiender til Udførelſen, og hvorledes Quarantainen holdes, ſaa er det en latterlig Cereemonie, ſom er ſærdeles beſværlig i diſſe Farvande. For Skibe, der komme fra Tunis og Algier er Quarantainen kun 14 Dage, medens den er 30 fra Levanten, der er meget ſundere end Algier, foruden at Reiſen er meget længere. I Livorno ſaaе alle Skibe, der komme fra Spanien, 7 Dages Quarantaine, og i Genua paalægges dem ingen. Det Samme er ogſaa Tilfældet i Livorno med Skibe, der komme fra Genua.

Mandag den 17de. Corvetten Erie ſeilede idag til Amerika. Du kan begribe, at vi betragtede den med melankoliſke Følelſer, da den ſtod ud af Havnen og ſeilede til et Land,

efter hvilket vor egen Længsel begyndte at stige. Adskillige Officerer ere blevne ombyttede, og vi have erholdt nogle fra den. Da den seilede raabte de Hurra og saluterede med 13 Skud, hvilket blev besvaret med 7 fra Commando:Skibet.

Torsdag den 3die October. — — — Det hollandske Dr. logsskib Holland kom tilbage idag efter en kort Krydstour, og førte Contre-Admirals-Flag. Da den passerede Commandeuren strøg den Flaget under Gaffelen trende Gange, en Hilsen, der blev besvaret. Denne Fremgangsmaade er ikke almindelig; vort Reglement forbyder den, med mindre det er til Gienfvar paa en lignende.

Fredag den 6te. Endelig ere vi blevne løste af vor Quarantaine. Sanitads-Baadene have forladt os, og vort Skib blev i et Dieblig fyldt med Bekjendtere, Skrædere, Skomageve, Baskere m. fl.

Mandag den 9de. Vi tørrede Sæll idag, og da de skulde beslaaes, faldt en Quarteermester ned fra Stor-Kaaen paa en Rapert og slog sig tilbøde. Dette er den første ulykkelige Hændelse af det Slags, vi have havt paa hele Reisen, skøndt vi have havt nogle meget alvorlige. Blandt de Passagerer, vi sendte med Lrie, var der en Dreng, der en Morgenstund blev sendt op tilligemed en anden Dreng paa store Stenge Sahling, som Straf. Han faldt ned fra denne store Høide, tørnede op i Røstet, faldt derpaa ned i et Fartsøi, der laa paa Siden, og fik adskillige Been brækkede; da han forlod os, havde Mandskabet skudt sammen og givet ham en Gave af 100 Piastre. Enhver, der bliver alvorlig kvæstet i Tienesten, beholder sin halve Gage for Livstid. — — —

Løverdag den 14de. Et andet Transportskib ankom igaar med Fornødenheder for Eskadren. Det synes at Officiererne almindeligen beklage sig over, at Regjeringen, istedetfor at fragte Skibe til flige Expeditioner, ikke heller selv købte eller byggede nogle dertil. Foruden at det vilde være mindre koftbart, saa

vilde det være en særdeles god praktisk Skole for de Officiere, der ei kunne komme til Orlogss. Dette skal være Brug hos andre Nationer.*)

Vi modtog de officielle Beretninger angaaende Adams og Jeffersons Død, tilligemed Ordre at heise Flag paa halv Stang og give Minut:Skud, hvilket derpaa blev befalet; men da det just var Kongen af Spaniens Fødselsdag, kom der Contra:Ordre, og vi heiste det spanske Flag paa Toppen. Orlogss:flibet Holland gjorde det Samme, og saluterede om Middagen.

Torsdag den 26de. Commandeuren seilede igaar til Gibraltar, og idag have vi „æret dem, som æres burde.” Flagget var heist paa halv Stang hele Dagen; om Middagen fyrede vi 21 Minut:Skud, og da vi vare færdige, blev Saluten gientagen af Skonnerten Porpoise. Dette var for Ex:Præsidenten Jefferson; efter 30 Minuters Forløb blev det samme Antal givet for hans Landsmand, som ved saa forunderlige Sammenstød af Omstændigheder fulgte ham saa nær, baade i Livet og i Døden. Ved det første Skud bleve Ræerne brast i Kryds og Pik. Jeg skal give dig en Forklaring desangaaende, saavidt det staaer i min Magt. Til daglig Brug blive Ræerne stedse holdte horizontale, saaledes, at de gjøre rette Vinkler med Masterne, og Intet støder et Sømands:øie mere, eller bringer et Skib hurtigere i Miscredit, end naar dette ei er saaledes. Ved det første Skud bleve Ræerne bragte i hældende Stillinger, saaledes, at de gjorde en Vinkel af 70° mod Horizonten. Stor:Maanen hængte ned om Styr:bord, Fokke:Maanen og Virgine:Maanen derimod ned om Bagbord, medens at Boven:Ræerne gaves en modsat Retning af Under:Ræerne. Denne Fremgangsmaade er almindelig i vor Marine

*) Hvorvidt det forholder sig saaledes vides ikke, men i Danmark er det ei Tilfældet.

ved Sørgø: Høitideligheder. De franske og østerrigske Skibe ere saaledes hvert Aar i de 3de sidste Dage af den stille Uge.

Fregatten Constitution.

Port Mahon den 30te October 1826.

Tre Aar er den almindelige Tid, paa hvilken Mandskabet lader sig antage til Tienesten. Denne Periode er udløben med de fleste af vort Mandskab i Juli 1827; men man erfarer, at Skibet først skal seile hjem i Foraaret 1828. Det var den almindelige Mening ombord, at der vilde blive gjort et kraftigt Forslag, for at faae Mandskabet til at forhyre sig endnu eet Aar; men at disse alle vare enige om, ikke at ville gjøre dette. Aarsagen var ikke, at de vare misfornøiede med Officiererne eller Skibet, men deres Fremtids-Planer bleve derved forstyrrede, og derfor vare de uvillige til at forlænge deres Tienestetid. De opmuntrede hverandre til at være standhaftige, og bestyrkede deres Beslutning ved Eder. Nogle gif endog saa vidt, at de holdt op med at drikke Grog, for at de ikke skulde blive angrebne fra deres svageste Side. En Forandring i Disciplinen kunde tydelig bemærkes; offentlig Straf fandt sieldnere Sted, skøndt Flere havde fortient at straffes.

Igaar kom endelig Dagen, hvor Prøven skulde gaae for sig. Efter fuldenbt Substieneste, besteg Capitain Patterson en Geværkiste, og da Mandskabet havde samlet sig rundt omkring ham paa Skandsen, tiltalte han dem med følgende Ord:

„Matroser! Tienestetiden for de fleste af Eder er udløben „i næste Juni eller Juli Maaned. Regjeringen kan ikke ret „vel sende et andet Skib ud, for at afløse os, forinden næste „Efteraar eller Foraar, og det er nødvendigt, at The Consti- „tution forbliver her imidlertid. Jeg er desaaarsag bemyndiget „til at spørge Eder, om I vil forlænge Eders Tienestetid til „Juli eller August 1828. I ville derved forlænge Eders Ophold „her i nogle Maaneder, og istedetfor at gaae hjem i en stor:

„mende og kold Aarstid, vil Reisen stee i den bedste Aarstid.
 „Jeg foreslaaer Eder, at tage Tieneste paany i dette Skib,
 „tilligemed mig, hvis Gud den Almægtige lader mig leve.
 „Den Næstcommanderende vil give enhver Mand 1½ Maanedes
 „Gage i Forskud, tilligemed Tid til at kunne fortære det i
 „Land. Jeg haaber, at I alle ere villige — lad det ikke blive
 „sagt, at den gamle Jern-Side (that old iron sides) maatte
 „gaae hjem, af Mangel paa Folk til at bemande den.

Det var interessant, som jeg allerede har omtalt, at see den meest despotiske af alle vore Indretninger, opløsende sig selv tilsidst til en republikansk. Det var ligeledes interessant at bemærke Matrosernes Lader og Miner medens denne Tale varede. En Matros er let overtalt; men de vare standhaftige her, og da Capitainen berørte den 1½ Maanedes Gage, Frihed til at gaae i Land, og omtalte „den gamle Jern-Side,” blev der en almindelig Mumlen: „det var et skarpt Skud, men det hjælper ikke” (that's a hard shot, but it wout go down).

Da vor Oppasser Dominice kom ned, sagde han „jeg maa sige, Capitainen er en ret god Prædikant, men han opmuntrede mig dog ikke til at blive.” Stakkels Dominice, det varede ikke mange Timer, forinden han atter var bunden. Den Næstcommanderende satte sig nu udenfor Kahytbøren ved et Bord, paa hvilket var opstabledt Dubloner, og da nogle Enkelte kom ud, med det gule Metal i deres Hænder, og paa en cavaleermæssig Maade kastede sig i Bøgebaadene ved Siden af Skibet, befallende liig smaa Fyrster, at roe dem i Land, bortdunstede den halve Besætnings Beslutning til Intet; Exemplet gjorde Næsten, man trængte sig om Bordet, og forinden Solens Nedgang var Skibet næsten tomt.

Der vil forløbe en heel Uge, inden vi have Skib og Orden igien ombord. Alt Dette kunde forebygges ved strax at forhyre Mandskabet for saalænge Touren varede. En Matros, der længe efter at komme tilses igien, og er led af Landlivet,

hvilket stedsø er Tilfældet, naar vore Hvervings-Officerer faae fat paa dem, er det ligegyldigt, om han forhyrer sig for 4 eller 3 Aar, eller for en Krydstour. God Orden og Disciplin vilde meget forbedres ved denne Fremgangsmaade.

Mandag den 9de. Mandfæbet begyndte at komme ombord lidt efter lidt i Fredags; deres Frihed var forbi igaar. 5 à 6 Cadetter ere blevne sendte i Land, for at faae fat paa dem, der ere blevne tilbage, en Forretning, som de have megen Ulyst til.

Mandag den 13de. I dag var der Straf ombord. Tvende af Synderne vare anklagede for at have været i Slagsmaal ombord, og blevo dømt til at klatte hverandre paa Ryggen. Det var et moersomt Syn. Den, der slog, gjorde det saa sagte, at den anden neppe kunde føle det, medens han, for et Syns Skyld skreg og jamrede sig forfærdeligt, som om han leed store Smerter. Under slige Omstændigheder bliver der i Almindelighed kaldet paa Vaadsmandsmathen, der da viser dem, hvorledes Slagene skulle anbringes, som har til Følge, at de da skriger for Alvor; men Capitainen var i godt Humeur idag, og lod Sagen gaae hen. Jeg glemmer aldrig, at engang bleve ligeledes tvende Matroser bragte paa Dækket for den samme Forseelse, og den Første begyndte Comedien paa den Maade, jeg nyligen har omtalt, i den Tanke naturligtvis, at den Anden vilde gjøre det Samme, naar Touren kom til ham; han blev nu bunden op, og lavede sig til at begynde at skrige, men da slog den Anden til med stor Kraft, og bragte ham til at brøle af al Magt for Alvor. Aldrig har jeg seet noget Menneske saa forundret og bedraget; thi ethvert Skrig blev ledsaget af en undertvungen Latter fra den anden. — — —

Lørdag den 23de December. I den sildigere Tid er ofte foreskaldet Straffe ombord; man kan i Almindelighed regne at om Vinteren stæer dette een Gang i 10 Dage; om Sommeren derimod, da der gives færre Leiligheder til at faae Spi-

ritus ombord, er det meget sielbent. I Almindelighed gives der et Dofin Slag Kat; Mere er det ikke tilladt at give for en Forbrydelse, undtagen efter Krigsbrets-Dom; men hvis en Chef vil det, da kan han let finde flere Marsager til Forseelser. Saavidt jeg veed, har kun en eneste Mand her faaet mere end 12 Slag; men jeg har kiendt en Mand, der beed sig i Armen af Smerte, blot ved at erholde disse 12 Slag. Straffen udsæres i Almindelighed efterat Forbryderen har været arresteret i 8 Dage, og Chefen har undersøgt Forseelsen.

Straffen for de forskiellige Forseelser er almindeligen: Desertion afgjøres ved en Krigsbret, Straffen meget svær. Drukkenskab: Arrest i Voien eller Kul-Kielderen, enten med enkelt eller dobbelt Jern, og i Almindelighed faae de 12 Slag Kat i Mandskabets Paashyn.

Beskændede (Half corned): Arrest fra 1 til 5 Dage.

Sove paa Bagten: 6 Slag Tamp.

Ikke svare til Mønstring: dito.

For at have slidne Klæder.

Ei giemt deres Løi.

Lege til urette Tider.

} ingen Grog i en vis Tid.

Forinden nogen Straf udsæres, bliver Forbrydelsen offentlig bekiendtgjort inden Synderen bliver bunden op, og jeg har steds bemærket Mildhed og Overbærenhed i Dommen. I nogle Skibe har Chefen forbeholdt sig alene Ret til at straffe, og det er et Spørgsmaal, der ofte er bleven omhandlet, om det burde tillades den vagthavende Officer, at straffe eller ei. Jeg er af den Mening, at det burde tillades ham, da Straffens Gavnlighed i de fleste Tilfælde ligger i, at den følger hurtig. Desuden er han i Almindelighed den bedste Dommer i Sagen, og det bør kun forebygges, at der ei anvendes Straf for enhver Ubetydelighed.

Jeg tilstaaer, at dette er vanskeligt; det er raade og haardnaktede Mennesker, han skal styre, og Disciplinens Tømme maa

holdes stram, men det bør aldrig forglemmes, at blandt disse Folk ere der Nogle, som besidde en fin Følelse, og at disse udgøre den bedste Deel af Besætningen; at naar sig en Mand bliver fattet, vil han ansee det som en Skam for hele sin Livstid; og at Enhver, han være nok saa forhærdet, dog i sine egne Tanker anseer sig for bedre end den hele øvrige Verden.

Jeg veed at Skammen ved offentlig Straf føles stærkt, thi jeg kiendte en Matros, der var af en særdeles raa Charakter, men som græd, naar han talte om den Skam, der var overgaaen ham.

Jeg vil tilføie min Samtale med en gammel Matros, af hvilken en nyttig Læresætning kan drages.

Jeg. Nu vel, Russel, er du aldrig bleven fattet?

Matrosen. Jo engang ombord paa Orlogsskibet Independence. Jeg havde fortient det længe iforveien; endelig fik jeg hvad mig tilkom.

J. Naa, hvorledes smagte det?

M. O! det brændte; men jeg blev dog ikke straffet offentlig. Ombord paa nogle Skibe afgjør den Næstcommanderende sigte Sager om Morgenens paa Dagvagten, forud under Vasken; der blev jeg fattet.

J. Formodentlig for Drukkenskab.

M. Ja; jeg havde taget en Taar formeget. Jeg var da Quarttermester, og blev derfor degraderet. Da jeg havde udstaaet min Straf, blev jeg igien ansat, og den Næstcommanderende sagde da: Naa! drikk dig nu fuld igien, saa skal du faae et andet Dosis.

J. Nu vel, hjalp det?

M. Nei, den næste Dag drak jeg mig endnu fuldere.

J. Og blev atter fattet?

M. Nei, Herre, den Næstcommanderende befalede, at man skulde bringe mig ned om Læ. Dagen derpaa sendte han Bud efter mig, og talte med mig besangaaende. Dette virkede

mere end al Verdens Straffe; at blive irettesat, er undertiden større Straf, end at blive fattet. Jeg drak mig aldrig mere fuld ombord i det Skib. Ratningen var intet, men Naar den, jeg blev irettesat paa, afværgede dens videre Brug.

Jeg vil slutte denne Materie med Fortællingen om et karakteristiske Tilfælde, der mødte mig forleden Dag, da jeg kom forfra i Skibet. Tvende Matroser laae imellem de forreste Kanoner om Styrbord, plat ned paa Dækket, og vare saa tæt sluttede til hinanden, at det vilde have været vanskeligt at sige, hvem de forfællige Arme og Been tilhørte. Den Underste kunde jeg see var i stærk Affect, og da jeg troede de sloges stod jeg stille, for at faae dem fra hinanden. Men Alt foregik i Stilhed, og Mandskabet rundt omkring tog ingen videre Notise deraf; jeg spurgte derfor Den, som stod mig nærmest, hvad det skulde betyde. „O! det er Intet“, svarede han „det er kun Jack Møller, som er fuld, og Bill M'Allister som forsøger paa at faae ham til at være stille.“

Fregatten Constitution,
Port Mahon d. 12 Jan. 1827.

Jeg morede mig i Morges over en gammel Matros — der havde været en almindelig Køle og Pose;Bastning; da Alt var færdigt fandtes der en skiden Pose, der tilhørte den gamle Switzer — han blev kaldet for at aflægge Forklaring, og sagde da, at det var en gammel Pose, og at hans nye hang paa Jollen med de øvrige til Lørring, samt at han ikke havde havt Tid til at vaske dem begge. Men denne Undskyldning blev ikke antagen for gyldig, og der blev derfor givet Ordre, at han ingen Grog skulde have næste Gang. Den stakkels Karl gav i Stilhed sit Mishag tilkiende, men som dog blev hørt, hvorfor han blev kaldet op paa Skandsen og dømt til at miste sin Grog i 3 Dage. Han forsøgte at retfærdiggjøre sig, men fik Befaling at gaa forud og tie stille. Det er en gammel Mand og næsten tandløs. For nogle

Nar siden blev han efter en lang Krydstour afmynstret i New York, gik i Land, blev fuld og tabte sine Penge, lod sig strax atter paamynstre, og den hele Tid, han var i Land, varede neppe 1 Time.

Mandag den 5te. Algiererne have i nogen Tid havt Krig med Spanien. En Brig, hiemmehørende i Mahon, men under sardinisk Flag, kom ind i Havnen med endeel løsladte Slaver fra Algier, der alle vare i den største Elendighed. Bort Mandskab skød sammen, saa at de fik over 100 Piastre, og derved Midler til at komme hjem. En spansk Officier kom ombord den næste Dag og takkede Mandskabet for deres Handling.

Torsdag den 13de. Fem bleve fattede idag; blandt disse var en af vore Musikantere fra Mahon. Disse havde alle Tilladelse til at gaae i Land hver Aften, og da vi havde Tiltro til deres Ærlighed, bleve de aldrig visiterede ved deres Bortgang fra, eller deres Ankomst til Skibet, hvilket ellers er Tilfældet med Matroserne. Men der var gjort en Angivelse til Master of arms, formodentlig ved den „hvide Muus,” (et Ægenavn, Matroserne har givet Den, de troe at have givet saa: danne Underretninger). Han visiterede dem derfor denne Aften, og fandt hos En, at han havde tvende Par Buxer paa, for: uden et Par, snoet omkring Draven, samt en Sø:Kiole. Disse Ting skulde have været solgte, for at forskaffe Eierne Brændes: viin. Nu blive alle Musikanterne derfor ogsaa visiterede.

Torsdag den 27de. Commandeuren løb ind i Havnen i Eftermiddag. De have udstaaet meget Ondt; først gik de til Toulon, for at overbringe vor Consul Dkt. Reap med Familie til Tunis. Strax efter Afsællingen udbrød Koppe:Sygen ombord og udstrakte sig over hele Skibet. De landsatte Consulen, men kunde ingen Communication have med Land. Derfor seilede de til Mahon; men efter en vedvarende Storm af 17 Dage, befandt de sig kun lidet vestlig for Sardinien. Mand:

Skabet havde allerede i flere Dage været paa halv Mænde, og efter holdt Skibsraad gav Commandeuren Befaling til at holde af til Malta, og de havde, saavidt jeg veed, kun 1 Tønde Riis, da de ankom der. Her blev dem paalagt Quarantaine, og efter flere Gange at være blevne skuffede i de dem givne Løfter, om at erholde Practica, seilede de til Mahon, uden at have erholdt denne. Her have de faaet 8 Dages Quarantaine. 7 Mand ere døde af Sygdommen, men nu er Skibet atter sundt og karsk. Paa Reisen hertil har Lynilden slaaet ned i Skibet, uden at gjøre synderlig Skade.

Mandag den 12te Marts. Ildag begyndte en Krigsret over 2 Matroser, der vare beskyldte for at have mishandlet en Underofficier i October Maaned, siden hvilken Tid de havde været arresterede, da de, formedelt Commandeurens Graværelse, ikke kunde blive satte under Krigsret.

Torsdag den 22de. Alle Mand bleve kaldte op paa Dækket, og Krigsrettens Dom blev oplæst; den Ene blev frikendt, men den Anden funden skyldig i alle Anklagelses-Puncterne, undtagen een. Der stod i Dommen, at paa Grund af hans lange Arrest, blev Straffen formildet til 70 Slag Kat. Han blev derpaa beordret op paa Kobryggen, hvor han modtog sin Straf, uden at give mindste Lyd fra sig.

Fregatten bliver nu atter gjort klar til at gaae tilsøs. Vi have faaet Ordre at gaae til Archipelagus, og indtage desaaarsag 6 Maaneders Proviant. Vi komme ikke til at ligge under Nogens Commando, saa at vi forvente en interessant og behagelig Sommer. Mine egne Tilberedelser bestaae blot i at faae saamegen Sølv Skillemynt som muligt; en Artikel, hvis Savn jeg følte meget forrige Sommer. Vi faae sædvanliggen vor Gage i Guld, men dette er ingen Courant-Mynt i Archipelagus, ogielden erholder man fuld Valuta. Gangbar Mynt findesielden at være eens paa tvende Her. Spanske

Penge ere derimod giældende overalt, og gaae for fuld Værdi. Jo mindre de ere, desto bedre.

North Carolina seiler om kort Tid til Amerika, og vil blive erstattet til Efteraaret ved et andet 74 Kanonsskib.

Torsdag den 29de. Skibet er fuldkommen seilklart; vi have varpet os ned til Mundingen af Havnen; Lodsen er ombord, Fartøjerne indsatte. Vi vente blot paa god Wind.

Fredag den 30te. Det varede ikke længe før vi fik søielig Wind. En frisk Brise af N. sprang op imorges. Selv Skibet syntes at være utaalmodigt efter at komme tilsøs. Ankeret blev lettet, men i det vi søviede sprang Varpet, som vi havde i Land, hvorpaa der hurtigt blev tilsat nogle Seil, som bragte os ud i aaben Sø. Vi salutede Commandeuren med 13 Kanonsskud, men forinden vi erholdt Svar, vare vi i en saa lang Afstand, at vi ikke kunde høre Skuddene. Vi løb en 10 Mills Fart, og efter saa Timers Forløb havde vi tabt Minorca af Sigte.

Fregatten Constitution,
under Seil den 16de April 1827.

— — — — Sidste Lørdag lettede vi og gik Seil fra Milo om Morgenens. Udenfor Havnen traf vi Corvetten Ontario, der blev sendt til Mahon, og vi styrede efter Golphen af Smyrna. Igaar laae vi i Stille mellem Cycladerne, der stedse ere de samme skønne Cyclader, som i Horatses Tider.

Du kan ingen Forestilling gjøre dig om den pragtfulde Scene, vi her vare Vidner til ved Solens Nedgang. Rundt omkring og i Sigte af os var Nicaria, Mycone, Delos, Naxia, Paros, Antiparos, Siphno, Syra, Thermo og Joura, foruden en Mængde smaa Klippeøer. Vi ere kun en halv Mil fra Delos; Tino med dens 65 Landsbyer laa os endnu nærmere, og af disse, deels paa Biergenes Skræntning, deels mellem grønne Marker liggende Øyer, fremskinnede mange ved Aften solens Straaler. Midt i dette store

Amphitheater af Her laa vort Skib aldeles uden Bevægelse. Musikcorpsen musicerede paa Dækket, nogle enkelte Seilere saaes i en Afstand, og vi bemærkede tydeligen den godmodige Tone, der herskede blandt Folkene, naar de talte med hverandre, og den Stilhed, der var i Skibet; thi Mandstabet ophørte med deres plumpe Løier, og saae ud over Skibets Sider, for at beundre Naturen. Den vestlige Himmel var af en skinnende lyserød Farve, der lidt efter lidt forandrede sig til en Purpurfarve, som gienfskinnede fra hver Klippe og hvert Bierg. En gylden Gudssti stød sig frem over Søen, og Purpuret, der var udbredt over Skyer, Hav og Land, sank gradviis dybere, og midt blandt disse pragtfulde Farver af dens egen Skabelse gik Solen langsomt og majestætisk ned.

Torsdag den 24de. Vi gik omkring den nordre Pynt af Scio om Aftenen den 17de, og passerede Kara-Bournon med en særdeles forunderlig Vind. Skibe, der komme fra Smyrna, vil finde det fordeelagtigt med en sydlig Vind, at holde sig vel nordlig for disse Steder. Jeg har seet Skibe 8 Miiil fra Land med en stiv Brise, medens andre, der var Landet noget nærmere, laae i et fuldkomment Stille, og jeg har seet disse sidste med deres Ræer, braste firkant, at seile i alle Retninger. Vi passerede Landet i en Afstand af 2 Miiil, og det indtraf stundom, at Ugterseilene stode fulde, medens paa samme Tid Officieren paa Bakken meldte: „bak Seil overalt forud.“ Vinden var stedse omløbende, og Rulingen høist forskielig. Da jeg gik ned for at spise til Aften, laae vi Kours, og løb over 10 Miiils Gort. Jeg forblev kun en kort Tid fra Dækket. Da jeg kom op igjen, var der ingen Skibsmagt, og Fregatten laa nord an. Høie Bierge, der reise sig paa Landet, ere adskilte ved Afgrunde og Kløfter. Kara-Bournon har Sneer paa sin Top; dens Sider ere grønne. Jeg talte 5 Landsbyer paa den nordre Side.

Bed Yourla laae vi nogle Dage for at fylde Vand og male Skibet, og idag holdt vi vort Indtog i Smyrnas Havn, men jeg maa ikke gaae saa hastig frem med dig. — — —

Da vi nu havde forladt Vandfyldingsstedet og seilede øster efter, udbredte sig til Høire Yourlas frugtbare Sletter med dens Byer og Haver. Den endes ved en Strækning af høie Bjerge, fra hvis østre Side man overseer Havnen. Paa disses Toppe og i Nærheden udmærke der sig trende graaagrige Toppe, der i Oldtiden kaldtes Ravnene (Corax), men nu Brødrene (the Brothers). Ved Foden af Biergene og nogle Qmiil længere hen udskyder sig en flad Landtunge, der danner Havnen og næsten stopper Veien dertil, da der intet seilbart Farvand er paa den modsatte Kyst, som du vil kunne opdage af Vandets guulagtige Farve, der strækker sig langt ud fra de lave Sandbanker paa den venstre Side. — Paa den nordre Pynt af Landtungen, du har tilhøire, opdager du en hvid Bygning. Ved at nærme sig den opdages denne at være et Fort, med tvende af de umaadelige Kanoner, du formodentlig har hørt omtale. Jeg krøb ind i en af disse: dens Løb er to Fod i Diameter, og Tyrkerne fortalte mig, at der behøvedes 86 Pund Krud til en Ladning. Kuglerne ere af Granit. De kan ikke baxes eller stilles, men de ere stillede i Waterpas mod det smalleste af Strædet, og ere i den Stilling indmurede paa en solid Grundvold. De paa dem fra Hvalvingen over dem nedfaldende Draaber have givet dem Udseende af Marmor. Dette Fort kaldes Sangiak. Efterat have passeret det, beholdes tilhøire det flade Land, der er bedækket med Haver og Oliven-Træer. Havnen udstrækker sig da ligesom dig i en Afstand af 6 Qmiil.

Fregatten Constitution,
til Ankers i Bugten ved Smyrna
den 30te April 1827.

Naar man besøger Levanten, forundres man over den Sammenblanding af Nationer, Sprog og Dragter, der findes paa alle Steder. I Smyrna har denne Blanding naaet det høieste Maal, og det er neppe muligt at nævne et Folkeslag, der ikke her har deres Repræsentanter. — — — —

Dragerne opvække dernæst den største Forundring. Gaderne ere saa smalle, at der ikke kan gøres Brug af Vogne. Hiulbøre kiendes ei her, saa at al Transport skeer ved Menneskekraft. Tyrkerne have tiltaget sig Eneret, hvad dette Arbejde angaaer. Et stort Antal er dermed beskæftiget; du møder dem overalt, og kiender dem strax paa deres kraftige og muskuløse Lemmer og en Indretning, de bære paa Ryggen, i hvilken der er en Nabning foroven, hvoriglennem Hovedet stikker; den tiltager i Tykkelse ned efter, saa at naar Bæreren hviler med Hænderne paa Knæerne, da ligger Dragten i en horizontal Stilling. Saaledes bære de Vægter, der ofte ere overordentlig svære.

Jeg har erfaret af troværdige Kilder, at en Vægt af 560 Pd. (omtrent 498 Pd. dansk) er en almindelig Dragt, men at de ofte bære 840 Pd. (omtrent 750 Pd. dansk). Naar de først ere komne i Gang, er det dem umuligt pludselig at stoppe, og derfor maa Enhver søge at komme af Veien for dem, hvilket undertiden er vanskeligt nok, hvor der er meget smalt. De tilkiendegive deres Ankomst ved en knurrende Lyd, som dog ikke stedse bemærkes. Vor Forvalter blev kastet overende ved en saadan Dragt af Planker, der traf ham lidt over Diet, og han havde meget nær mistet det.

Blandt saadan en Forsamling, i hvilken der findes Mennesker af alle Nationer, Religioner, Sæder og Skikke, kunde man med Næmhelighed formode, at Opløb og Oprør ofte maatte finde Sted; men det er ikke Tilfældet. Den Omstændighed, at Paschaen er Loven og Dommer tillige, bidrager meget dertil. Ingen veed hvorvidt han kan gaae med Sikkerhed; de vide desuden, at Straffen kommer uiebliffelig og uden Rettergang, og finde derfor deres Regning ved at styre fri af alle Farer. I andre Lande gaae de dristigen saavidt de kunne, uden at overtræde Loven, og blive ustraffede, fordi de ei have overtraadt denne; men her tillands veed Ingen hvorvidt han med Sikkerhed kan gaae. — Vi havde nogle Exempler paa deres hurtige Rietspleie. En haardhjertet Græker blev fornærmet ved tvende af hans Landsmænd; han truede dem med Hævnen, forandrede Religion og blev en Mahomedaner, for ustraffet at kunne udføre denne. Han myrdede dem begge. En frugtommelig græsk Kone, der i det Samme kom forbi, barslede, og baade hun og Barnet bleve ogsaa myrdede. Morderen blev strax bragt for Paschaen, hvor han forsvarede sin Ret som Mahomedaner, og erklærede, at de christne Hunde havde udfieldt ham for en Die-negat. „Bort med dig,” var Paschaens hurtige Svar, „et Menneske, som du, er hverken Mahomedaner eller Christen!” hvorpaa han blev ført bort og strax halslugget udenfor det Huus, hvor Mordet var begaaet.

Seg var en Dag paa Gaden og saae en Procession eller noget Lignende komme. Først kom der en Mand, bærende Noget, der var omtrent 6 Fod langt og indsvæbt i et rødt Klæde. Derpaa kom tvende Andre, bærende en Bænk og en Bægtstaa. Efter disse kom en rig klædt Mand til Hest, der blev fulgt af en dobbelt Række Soldater. De gjorde Holdt paa den modsatte Side af Gaden, hvor der boede en Væger. — Bænken blev sat ned og Bægtstaaen ovenpaa; forskjellige Brød bleve nu veiede. Da Prøven var forbi, begav Toget sig til

den næste Bager, og saaledes hele Byen rundt. Jeg fulgte med overalt; stundom kunde et Brød for et Øieblik holde Ligevægt, men det sank dog stedse ned tilsidst. I det omtalte røde Omslag vare der Stofke, for strax at anvende Bastonade, ifald Brødet ei holdt den Vægt, det skulde. Man sagde mig, at denne Fremgangsmaade har forarsaget, at Brødet stedse veier mere end det skal. — — — — —

Fregatten Constitution,
i Strædet ved Scio den 5te Mai 1827.

Vi forlode vor Ankerplads ved Smyrna og seilede til Scio den 3die d. M., men naaede først Strædet igaar Morges. Da jeg kom paa Dækket, havde vi denne Dags høie Bierge til Høire, Kara-Bournon til Venstre, og ligesom en Gruppe af smaa Øer, der paa Kortet staae anførte for Spal-madores, hvilke syntes at danne en Forhindring for vor videre Fremseiling. Jeg stod just og overhængte en af vore Lodser med Spørgsmaal. Blandt Andet spurgte jeg ogsaa hvad Navn disse Øer havde. „Å! vi kalde dem Ariginusø," svarede han og forlod mig. Ere disse de Gamles Ariginusø, der i Almindelighed ere beskrevne at ligge i Strædet ved Mitylene, hvor jeg forgiæves søgte dem? Ariginusø ere blevne berømte ved et stort Søslag, som Athenienserne vandt i Nærheden af dem. Russerne vandt en stor Seier over Tyrkerne i dette Farvand i Maret 1770, og den tappre Canaris har for ei længe siden udført en Heltedåd, hvis Lige neppe findes i det gamle Grækenlands Annaler. Jeg mener da han brændte Capudan Paschas Skib strax efter Blodbadet paa Scio. Paschaen havde landet sine Bøddeler, der udsprede Skræk og Rædsel over hele denne skønne Ø, og laa nu til Ankens her med sit Skib propfuldt af Bytte og Fanger, liig en blodig Tiger, der ventede paa et nyt Rov. Hans Styrke bestod af 7 Linieskibe og næsten 4 Gange saa mange Fregatter og mindre Fartøier. —

Canaris havde tvende Brandere; den ene blev ført af en hydro: tisk Capitain, og den anden af ham selv. Om Aftenen naaede han den nordre Pynt, hvor han, da det var blevet tilstrække: lig mørkt, stussede nogle af de tyrkiske Brandvagter, og holdt ned af Strædet. Da de af Fiendens Campagne-Lanterner op: dagede disses store Antal, begyndte Mandskabet at vakle, og samlede sig agter ud, for at overtale ham til at opgive sit For: sæt. De fandt her ved hans Side Præsten Joasaph, hans Ledsgager i alle farlige Foretagender, og hans diærve Medhjælper i dette. — Vedblivende at gaa fremad blev Briggen stedse utydeligere, eftersom de store Masser af fiendtlige Skibe om: fring dem tiltoge, og da der hørtes megen Støi ombord i disse, vare de forsikkrede om, at de vare blevne bemærkede. — Ombord i den dristige Brig var der ligeledes travelt, men det var Mandskabet, der gjorde Alting klart til en stræffelig Hævn. De bleve anraabte, men gave intet Svar, og der styredes lige paa Capudan Paschas Skib. Entredrækkene fik strax fat; og da Lede-Ilden var tændt, kastede Besætningen sig i et lidet Fartøi. I et Øieblik vare begge Skibene i lys Lue, og den lille Helteflokk roede bort af alle Kræfter. En tyrkisk Fregat forsøgte, at felle dem under, men de undgik den, og kort efter bleve de optagne af et større Fartøi, der bragte dem hjem til Ipsara. Deres Daad var gaaen forud, og de bleve modtagne med Jubel, Kanonskud og Ringning med Klokkerne. Paschaen mistede Livet tilligemed hver Mand ombord.

Lørdag d. 12 Mai. — — — — I Morges blev der sendt et Fartøi i Land, for at høre Nytt. (Fregatten laa til Ankers ved Egina.) Da det kom tilbage, fulgte den berømte Canaris med det. Du formoder vel, at finde en stolt, arro: gant og indbildst Mand i hans Gebærder, men Canaris er det Modsatte af alt dette; det er umuligt at være mere beskedn og tilbageholden, end han er. Bysskriveren (secretary, or town Clerk) af Egina fulgte ham i albanesisk Dragt, og vi

troede allesammen i Førstningen, at denne var Helten, vi saameget havde beundret. Canaris er omtrent 40 Aar, og af Hvide mindre end Middelsørrelse, men af en stærk muskuløs Bygning, med et overordentligt godmodigt og beskedent Udtryk i sit Ansigt.

Han havde et lidet Anstrøg af Melancholie, muligt i Følge Grækenlands sørgelige Stilling, hvilken for Diebliffet i Sandhed er fortviolet. Hans Klædebragt var yderst simpel, uden nogen Prydelse, og der er aldeles intet isinesalbende den første Gang, man seer ham, endskiøndt det synes, som man vilde blive ham meget hengiven, naar man lærte ham næiere at kiende. Jeg gik i Land med ham, og fulgte ham til hans Bopæl. Da jeg siden talte om ham paa et Kaffehuus, var det almindelige Udraab. „Det er en ærlig Mand — Ja det er en ærlig Mand.“ Hvilken Ros! thi en ærlig Mand er en Sielendhed i Grækenland. Han er næsten den eneste af alle Ansørerne, der ikke har benyttet sig af Regjeringens svage Tilstand til sin egen Fordeel; han er fattig! Da Ipsara blev plyndret mistede han Alt, hvad han eiede. Hvad han siden har fortient, har han brugt til at anskaffe Brandere, der ere anvendte mod Fienden, indtil dette Navn er blevet en Skræk og en Rædsel blandt Tyrkerne. Hans Huus ligger ved Enden af Byen, og er meget simpelt meubleret. Hans Kone vuggede just et Barn i Søvn, da vi kom ind, hvilket hun forlod, for at tillave Kaffe, hvorpaa der blev bragt Piber. Deres ældste Søn, som er 10 Aar gammel, opdrages i Frankrig, under Hertugen af Angoulemes særdeles Beskyttelse. Den næste skal Commandeuren Hamilton have; han er meget elsket af Ipsarioterne, og fortjener dette ogsaa med Rette.

Fregatten Constitution,

den 14de Mai 1827.

Vi lettede og gik Seil fra Egina i Morges; efter at være passeret Piræus, ankrede vi lige norden for den lille Ø

Psyttalion, paa samme Sted, hvor den græske og persiske Flaade leverede det berømte Slag ved Salamis. Acropolis er i Sigte, og skøndt i en Afstand af 7 Lmiil er det et deiligt Syn. Marmoret paa Toppene af dens Bierge skinnede klart i Solen, og i Eftermiddag saaes der af og til imellem dem hvide Røg-Skyer, ledsagede med Drønnet af svært Skyt. Vi kunde ogsaa opdage de græske Forstandninger ved Phalerus, og nogle Linier tyrkiske Redouter norden for Sletten. Dette vare Ting, som de Fleste af os endnu ei havde seet, og vi betragtede dem med den største Deeltagelse.

Der ligge 9 Orlogsmænd af forskjellige Nationer omkring os, nemlig engelske, franske og østerrigske, hvilke alle vente hvorledes Begivenhederne ville falde ud.

Jeg vilde have ønsket at du havde været Vidne til, da vi i Eftermiddags kom tilankers imellem dem. At gaae tilankers er stedse en interessant Manoeuvre, der i Almindelighed glæder Mængden, ved Haabet om at komme i Land og see nye Natur-Begivenheder, Søder og Skikke. Er det et Sted, der bliver meget besøgt, saa befales Mandskabet, at klæde sig reenligt paa, som til Parade om Søndagen. Maatterne blive tagne af Ræerne og Taffelagen; der bliver taklet saa fint, som Leiligheden tillader, og Skibet gøres saa smukt af Udseende, som muligt. Et Skibs gode Navn og Rygte beroer meget paa, med hvilken Kløgt og Activitet denne Manoeuvre udføres, da der nøiagtig bliver lagt Mærke til Alting. Tanken om, at alles Øine ere henvendte paa En, spænder Opmærksomheden, eller vækker i det Mindste større Interesse for Handlingen. Enhver Tildragelse bliver af Vigtighed, og skøndt jeg ei er Sømand, saa har jeg dog lært at være Kritiker, og opdager strax enhver Feil, ved saadan Leilighed.

Ingen tør da lade sig see; er det en Matros, der vill see ud af en Kanonport, bliver han jaget bort; er det en Officer, der staar op paa en Mappert, faaer han først et vredt Blikkast,

og derpaa et Bud om, at have den Gødhed, at staae ned. Saaledes glide vi hen paa Overfladen af Søen i dyb Stilhed, der kun afbrydes ved Lodhivernes Udraab fra Røstene. „9 Favne — Bund” — „smaa 9 Favne” etc. etc.

Den Næstcommanderende har Raaberen, men han bruger den ikke; der staae Officerer og Cadetter i Nærheden af ham, der bringe hans Befalinger overalt omkring i Skibet; de følge Exempel, og alle Yttringer saavel af Tilfredshed, som af Forundring, stæer med en sagte Stemme. De træde sagte, og en almindelig Stumhed synes at være kommen over hele Skibet. Men paa eengang hører man Commando:Ordet: „Klar overalt” igiennem Raaberen, der som en Torden lyder over hele Skibet — „hal ned Rlyveren” — „gie og gaarde Seilene”, og naar Farten er standset, „lad falde Ankeret”; et svært Plump i Vandet er Svaret. Mandskabet forsamler sig nu ved Banderne; de Forreste staae paa Stormleiderne, færdige til at entre, og naar Comando:Ordet „Entre” er givet, følger en af de active Scener, jeg forhen har omtalt. Mandskabet paa Ræerne kappes om, hvem der først bliver færdig, og hvem der faaer deres Seil bedst bestaaet, og hvor denne Rappelyst mangler, afhjælper Baadsmandens Tæmp den.

Bemærkninger over Seiladsen omkring Cap Horn. Bed Capitain Weddel.

Mange Skibsførere, der have været heldige i at udføre deres Seilads omkring Cap Horn vester efter, have med usfortient Haan omtalt den Beretning, Commodore Anson har givet om denne Seilads.

Jeg er, ved egen Erfaring, fuldkommen overbevist om, at man i Marts Maaned kan erfare alle de Uheld, som ovennævnte Forfatter har anført. Capitain Porter, som i Marts 1814 passerede Cap Horn med den amerikanske Fregat Essex, siger: „I Sandhed, skøndt vor Passage var kort, har vi dog lidt saameget, at jeg vil raade alle dem, der ere bestemte til Sydhavet, aldrig at forsøge Passagen om Cap Horn, isald de ad nogen anden Wei kan naae did”.

Banskeligheden ved denne Passage kan imidlertid hæves ved at vælge den passende Aarstid, som naar man iagttager den, i det Mindste vil spare megen Tid og Slitage paa Skib og Reising. I Begyndelsen af November begynder Vinden at trække nordlig, og vedbliver almindelig at være saaledes til henimod Midten af Februar, da den gaar om til det sydvestlige Hjørne; i disse Maaneder ere de vestlige Vinde ikke vedvarende, og Passagen kan derfor let udføres. Fra den 20de Februar og til Midten af Mai, er Vinden almindelig mellem SW. og NW., og blæser med megen Voldsomhed. I dette Tidsrum maa intet Skib, der ei i alle Henseender er godt udrustet, vente at kunne passere Cap Horn. Fra Midten af Mai til Enden af Juli herske østlige Vinde med godt Veir. I disse 6 Uger kan man gaae rundt Cap Horn i Sigte af Diego Ramires. I Juli, August, September og October herske igjen Vinde fra SW. og NW.; men August og September ere i særdeleshed stormfulde. Med Hensyn til den Wei, et Skib bør følge for at gaae rundt om Cap Horn, da er dette meget afhængigt af Aarstiden, da denne har megen Indflydelse paa Styrken af de herskende vestlige Vinde.

Jeg foretrækker til alle Tider at gaae vesten om Falklands Øerne, og i Sommer-Maanederne at gaae giennem Le Maire Strædet, da derved vindes at være 50 til 60 Qmiil længere vester efter, og der Intet er at befrygte derved, naar man har tilstrækkelig Dagslys, for at kunne løbe tilbage igiennem Strædet,

ifald man ved det sydlige Udløb skulde møde syblig, haard Kuling.

Cap Horn ligger i SØ. $\frac{1}{2}$ V. omtrent 23 $\frac{1}{2}$ Mil fra Cap Good Succes, og i denne Retning ligger Hornavelts Øen. Har man i Sinde at søge Ankerplads omkring Cap Horn, saa vil man, ved for Natten at styre S t. V. $\frac{1}{4}$ V., være sikket mod den nordvestlige Strøm, der stundom trækker ind mellem Øerne ved Indløbet til Nassaire Strædet; har man derimod ikke til Hensigt at søge Havn, da vil en syblig Cours fra Le Maire Strædet, trækkende noget vester efter, og passerende sønden om Diego Ramires i nogle faa Omkørs Afstand, være den bedste Wei.

Skibe, der krydse vester for Cap Horn, skulle i Sommermaanederne staae ind mod Kysten af Tierra del fogo mod Aftenen; de vil da ofte finde Vinden mere nordlig under Landet, hvilken om Morgenen igjen trækker sig vestlig.

Disse Bemærkninger gielde kun med Hensyn til de Kars-tider, jeg har anbefalet for at passere Cap Horn; for de Maanedene derimod, i hvilke de heftigste Vinde herske, nemlig i Marts, August og September kan jeg kun anbefale den af Com. Anson givne Forholdsregel, at staae Syd efter til paa 60° Brede, hvor Søen er mere regelmæssig og Vinden mere stadig.

For et Skib, der ved denne Passage vil følge Kysten, og skulde behøve at søge Ankerplads, kunne følgende Bemærkninger være af Nytte.

Den fremspringende Beliggenhed af Cap Horn viser strax den i Nærheden værende Bugt St. Francis, i hvilken findes tyende fuldkommen sikke Havne for Skibe af hvilkensomhelst Dybgaenhed. Disses Andvuning er saa let, at det blot er fornødent at bemærke, at Wigwam Cove er den anden Abning paa den vestre Side i Bugten, og vil let findes ved at styre langs med den vestlige Kyst, omtrent N. t. O. hen.

Med Hensyn til de heftige Windkast, der komme ud fra denne Havn med stiv Kuling af vestlige Vinde, gjøre Skibene bedst i at ankre i Indløbet, hvor der er 21 Favne med Sand og Mudderbund, og der at vente Leilighed, for at varpe op i Havnen, indtil Syd-Pynten skjuler Cap Horn, hvor da vil findes en fuldkommen sikker Ankerplads.

Den anden Havn i denne Bugt er i Kortet kaldet Maxwills Havn, hvis Indløb er paa den nordlige Side mellem Saddle og Jordans Øerne, men dette er saa smalt, at med Modvind maa Skibet ankre i Indløbet, og varpe op til Ankerpladsen, som man kan vælge, hvor man vil, da den overalt er god. Søen er her saa smul, at man med stor Lethed kan reparere et Skib. Der er Overflodighed af Brændsel paa den sydlige Side, og der findes Vand paa flere Steder.

Gaaer man vester efter, da er Newyears Sound det næste Tilflugtssted, der frembyder sig, og i dette Sund ere der flere Ankerpladse, blandt hvilke Indian Cove kan ansees for den bequemeste. Indian Øen, som ligger ud for Mundingen af Havnen, ligger i V. N. V. 16 Mil fra Sandersons Øen ved Indløbet til Sundet. Ankerpladsen i denne Havn er ved dens øverste Ende i det sydlige Hjørne 3 Rabbellængder fra Land paa 14 a 15 Favne Vand; paa de fleste øvrige Steder er der Klippebund og dybt Vand. Da Indløbet kun er 2 Mil bredt, er det nødvendigt, at et stort Skib, som med en stiv sydvestlig Wind (hvilken blæser ud af Havnen) vil arbejde sig op, maa manøvreres hurtigt for at benytte de Windkast, der falde ved Indløbet. Grunden og de Steder, hvor denne er ureen, vise sig ved det Tang, der ligger over dem, hvorved man derfor kan vogte sig for dem. Ved Indløbet og paa den sydlige Side af Midten af Løbet, ere der tvende smaa Flekker; paa den inderste af disse er der 3 Favne, og paa den yderste 8 Favne. Det er høi Vand med Ny- og Fuldmåne, Kl. 3

t. 50', og Floden stiger omtrent 7 Fod. Brænde og Vand er der i Overflødighed, og let at bekomme.

Clear bottom Bay er en Ankerplads, hvor det kan være beqvemt for Skibe, der ere nær under Kysten, at stoppe, for at tage Brænde og Vand. Naar man vil løbe herind, bør man bringe den østlige af Ildesonso's Øerne i S. $\frac{1}{2}$ O., og styre N. $\frac{1}{2}$ V. efter Turn Point.

Den bedste Ankerplads er omtrent O. N. O. $1\frac{1}{2}$ Milla fra denne Pynt, i en Afstand af 3 Rabbellængder fra Land paa 22 Favne Vand, Sand og Leerbund. Paa den vestre Side af Duffa Bay, seer man et særegent dannet Bierg, som jeg har kaldet Leading Mountain, der fra Søen kan sees i en Afstand af 6 à 7 Milla, og strax viser Indløbet til Bugten.

Lodskuddene ere jævnt aftagende omkring Diego Ramires, og paa $\frac{1}{2}$ Milla's Afstand fra den sydligste Ø er der paa dens østre Side en Dybde af 30 Favne, med en fin grøn Sandbund. Naar Kulingen er jævn, da er der regelmæssig høi og lav Vande, og med Ny- og Fuld-Maane er det høi Vande Kl. 2 t. 15, der stiger henved 5 Fod.

Floden sætter, tvertimod de ældre Beretninger, mod N. O., og den løber bestemt østlig mellem flere af de største Øer. Strømmen, eller de ved de herskende Vinde frembragte Strømninger, blande sig saameget med Flodens naturlige Retning, at der er Tvivl om disses egentlige Retning.

Paa Staten Land findes adskillige Havne; af disse er St. John's paa den nordre Side, nær ved den østlige Ende, den, med hvilken jeg er bedst kiendt. Efter den Fortøining, jeg har givet af Landet, vil Indløbet let findes. Den mest passende Tid for at seile derind er med stille Vande, fordi at Vinden ved Indløbet, som kun er smalt, er saa ustadig, at det er forbundet med nogen Fare at løbe ind, naar Floden løber haardt tværs for Indløbet. Havnen løber WSW omtrent $1\frac{1}{2}$ Milla

ind, og Ankerpladsen er i den øverste Deel i 12 Favne Vand, Mudderbund; paa de fleste andre Steder er Dybden 20 Favne, og Bunden klippeagtig.

Vand og Brændsel findes i Overflødighed tæt ved Stranden. Den største Deel af Træerne ere af samme Slags, som de, der findes ved Terra del fugo; ingen af dem ere tjenlige til Skibsbygning. Ved den østre Ende af Den er der en svær Strømfobling, som man særdeles bør vogte sig for, naar det blæser frisk.

Seilende langs Kysten af Patagonien Syden for St. Cruz: Gloden, bør man ei komme Kysten nærmere, end paa en Dybde af 10 Favne Vand, da der mange Steder ligge store Samlinger af Klipper over 1 Qmiil fra Land.

Santa Cruz:Gloden kan ei sees i nogen stor Afstand, men kan naturligviis anløbes paa Bredden. Der har dannet sig en Banke ved Indløbet, paa hvilken der ved lavt Vand kun er $\frac{1}{2}$ Favn Vand. Ved Sydpynten af Indløbet ligger der et Reev af Klipper, som med lavt Vand kan sees; og paa den nordlige Side af Løbet er der en Grund, der skyder ud fra Warren, der formodentlig er foranderlig.

Mærket for Indseilingen er at holde en brat Pynt, midt over Indløbet i N. t. V. $\frac{1}{2}$ V. (efter Compasset). Naar Pynterne af Indløbet ere passerede, vil man see tvende Forbygninger paa den sydlige Kyst, og i den anden af disse er den bedste Ankerplads paa 5 Favne Vand, Gruus og Leer:Bund. Paa den nordlige Side af Gloden ere Grunde, der for det Meste ere tørre med lavt Vand. Naar det er Flodtid løber Vandet Nord efter paa Kysten, og med haard Ruling fra Sønden vedbliver den at løbe Nord efter i 2 Timer, efterat det har været Høivande ved Kysten.

Bemærkninger om Vinden og Veiret.

I Nærheden af Cap Horn ere de sværeste og længst vedvarende Storme fra Syd, stundom trækkende sig en eller to Streger til en af Siderne. Disse Storme har jeg ofte seet at komme pludseligen, og i de stormfulde Maaneder at vedvare i 30 til 40 Timer. Naar der opstaae mange tunge Skyer paa den sydlige Horizont, som vise sig hvide mod den blaae Luft, er dette et sikkert Tegn paa en vedvarende Storm med Sne og Byger. Efter denne Kuling følger ofte et fuldkomment Stille. Vinden fra Øster begynder ufravigelig steds med en let Brise, der jævnt tiltager til en stiv Kuling; trækker den sig fra øster og sydlig, kan i Almindelighed ventes Storm med Sne og Regnbyger.

En Storm fra Norden er ogsaa jævn tiltagende, varer almindeligen i 30 Timer, og trækker sig mod dens Slutning til NW. med Regn, hvorfra den springer om til SW. uden at opføre, og vedbliver nu fra denne Kant i 12 til 15 Timer. Alle Storme vare kortere om Sommeren end om Vinteren, og det bør bemærkes, at et Skib kan ankre, hvor det vil, for at søge Læ for Sydvest-Vinden, uden at frygte for at denne skal gaae nordlig; men derimod maa man vogre sig for det Modsatte, thi Nordvest-Vinden springer om til Sydvest, vedblivende at blæse med stor Hefstighed.

I de Maaneder, hvor det blæser meest, er NW Vinden meget haard og stiger meget hurtigt, til en Storm, der almindeligst vedvarer 12 til 14 Timer. Sydvestlig for Cap Horn ere disse Storme ikke saa haarde, men mere vedvarende. I Sommertiden komme ofte Windstød fra SW og NW, der vedvare i 6 à 8 Timer med en stiv Kuling; de falde af til en jævn Kuling, og trækker sig nordlig.

Om Sommeren har jeg bemærket de østlige lette Vinde og smukt Veir at træffe sammen med Dymaane, naar denne har

sydlig Declination, og at det blæser stivt fra Norden ved Fuldmaane. Da der naturligviis maa findes mange Undtagelser med Hensyn til Vindene, foranledigede ved Landenes Beliggenhed, saa har det ei været mig muligt at give nogen fyldestgørende Beretning om Vind og Veir, men jeg har maattet indskrænke mig til, saavidt muligt, at nærme mig det Sande.

Forklaring over de Explosioner, der kunne følge efter Aabningen af Sikkerhedsventilen, eller ved at Dampene erholde en større Frihed (ou d'un affranchissement dans le ressort de la vapeur). Uddrag af en Notice af Hr. Arago om Dampmaskinernes Explosion.

Marestier's og Gensoul's Theorie.

En af vore duedigste Constructeurer, Hr. Marestier, har angivet en Theorie for de særegne Explosioner, hvormed Hr. Perkins har beskæftiget sig, som i Grunden har nogen Liighed med denne Ingenieurs Theorie; men der er imidlertid en Punct, i hvilken disse tvende Herrer ere væsentlig af forskiellig Mening.

Hr. M. antager ligesom Hr. P., at nogle Stieblif før Explosionen har der for en Deel været Mangel paa Vand i Riebelen; at en Deel af de Yderflader, der af Maskinbyggeren ere bestemte til directe at modtage Jldens Paavirkning, da have været blottede for Vand, og derfor have antaget en høi Warmegrad, og endogsaa kunnet være blevene gloende; at i det Stieblif, Sikkerhedsventilen aabnes, eller at Dampene faae en tilfældig Udflugt, da stiger Vandet, enten formedelst den larmende Opkog:

ning, der er en Følge af den indre Spændings Formindskelse, eller formeldst den Væining, Kiedelens Glader i samme Øieblif liber udvendigfra indefter, og hvorved uundgaelig en Formindskelse foraarfages i dens Indhold. Hr. M. forudsætter endvis dere, at Vandet, der faaledes bringes til at ftige, derved kommer til at berøre de Glader, fom Jlden har gjort gloende, og da pludseligen forvandles til Damp, og det i faadan Mængde, at Sifferhedsventilen ei længere er tilstræffelig for deres Undvigelse. Ved Kiedlerne paa Fartøjerne, ere de Bevægelser, der ved Søgangen foraarfages, en særegen Marsag, der tilligemed de andre medvirker til at bringe Vandet i Berøring med de gloende Glader.

Efter Hr. P. var det det Vand, der udbredes i den, i en meget høi Varmegrad værende, fortyndede Damp, fom foraarfager en pludselig og stor Udvidelse i Spændkraften, da det deris mod efter Hr. M. var ved at Vandet kommer i Berørelse med de gloende Dele af Metallet, der frembringer en overordentlig Mængde af Damp.

Intet synes ved første Øiekast mere fornuftigt, end denne sidste Slutning; men naar man ftuderer de naturlige Phænomenner, maa man vel erindre, fom Fontenelle sagde: „at naar en Ting kan ftee paa tvende Maader, fteer den sædvanligft fra den Side, der synes mindft sandsynlig.”

Det hændes virkelig, faa underligt dette end synes, at et Metal, fom er gjort hvidgloende, synes lidet fliffet til at frembringe Damp. Dersom man kommer en Draabe Vand i et hvidgloende Metal-Kar, da medgaaer der meget lang Tid inden denne fordamper, da derimod naar det samme Kar kun er maasdeligen opvarmet, en Draabe Vand øiebliffeligen forsvinder.

Ved et af Hr. Klapproth foretaget Forsøg, behøvede en Draabe Vand, kastet i en hvidgloende Jernfke 40 Secunder for at fordampe; da man efter dette Tidsforløb lod nok en Draabe Vand falde i Sken, fom da allerede var afkølet, medgif der

til denne Fordampning kun 20 Secunder. Den tredie Draabe, man lod falde i Skeen, forsvandt efter 6 Secunders Forløb; den fjerde Draabe forsvandt efter 4 Sekunder; den femte efter 2 Secunders Forløb, og den siette Draabe fordampede næsten øjeblikkeligen.

Uagtet disse mærkelige Jagttagelser, synes det, som den umiddelbare Virkning af de gloende Dele af en Riedles Overflader, spiller en Hovedrolle ved Vandets Forvandling til Damp, hvilket er det, der forårsager Explosionen; men man maa tilstaae, at Hr. M., for at fuldende sin Theorie, maa forklare hvorfor Vandet i Riedlerne viser sig anderledes, end de smaa Draaber ved ovennævnte Forsøg af Hr. Klaproth. Finder man f. Ex., at en Draabe Vand, kastet med Force mod en gloende Metalslade, fordamper strax, da ere alle Tvivl hævede, og Explosionen ved Pitsburg*) vil ikke længere være en Anomalie, for hvilken man behøver at søge nye Grunde. Iøvrigt maa det bemærkes, at Dhrr. P. og M. kun ere forskiellige i en theoretisk Punct. Da den Kiendsgierning af Vandets pludselige Forvandling til Damp, der ved Forsøg er bekræftet af den Første, ogsaa er antagen af den Anden, saa ligger der, med Hensyn til de Sikkerhedsregler, der bør antages, kun liden Vægt paa, om de gloende Overflader have bevirket denne Forvandling, enten saaledes, som Hr. P. antager, eller saaledes, som Hr. M. forklarer det.

Saa vel ved den ene som ved den anden af disse Hypotheser bør man forhindre Riedlen fra at blive gloende, og detsom dette skulde indtræffe, da undgaae alle pludselige Abninger af Ventilerne. Hr. Gensoul, hvis Navn er saa hæderligen kiendt fra de lyonske Fabrikkers Forbedringer, forklarer paa en ganske anden Maade, end Dhrr. P. og M., de sørgelige Følger, som en pludselig Abning af Ventilerne stundom kunne forårsage. Følgende er en Oversigt af denne duelige Praktikers Idee derom.

*) See Archiv 2 B. Pag. 350.

Naar et Metalkar indeholder et Fluidum, der er meget stærkt sammenpresset i det, da behøves der, for at sønderbryde dette, kun et haardt Slag mod dets Overflade, da derimod end ogsaa en meget stærk Forsøgelse af Sammenpresning ikke vil kunne frembringe noget Brud paa det, naar denne skeer gradvis og uden Stød.

Denne Kiendsgierning er fuldkommen bekræftet, og Hr. G. troer ogsaa at kunne anvende den paa Kiedlerne. — Han antager, at naar Yderfladerne af disse store Kar ere blevne meget spændte indvendigfra og udefter ved Dampen, da vil det mindste Stød kunne sønderbryde dem, saaledes som om de vare fyldte med et Fluidum, der var meget stærkt sammenpresset: han troer desuden at kunne sammenligne den heftige Tilbagevirkning paa de hverandre ligeoverfor staaende Dele i Kiedelen, der fremkommer ved pludselig at give Dampen Udgang, med et Stød. Dersom det f. Ex. er Ventilen i Laaget, der pludseligen aabnes, da vil det være Bunden af Kiedlen, som modtager Stødet; dette vil derimod skee paa den høire Side, dersom det er paa den venstre Side at Dampene slippe ud.

Denne findrige Forklaring er dog underkastet Tvivl; thi for det Første synes det dog ei klart, at ved lige stærk indvendig Sammenpresning, et Stød skulde forårsage den samme Skade paa tvende Kar, af hvilke det ene var fyldt med Vand, og det andet med Damp. Fluidets Usammentrykkelighed synes virkelig her at være af nogen Bigtighed. For det Andet antager Hr. G., at de i Kiedelen indesluttede Dampene havde en meget stor Spændekraft, forinden Explosionen foregik, og vi have tvertimod seet, at slige Sprængninger ofte finde Sted i det Øieblik, hvori Maskinens langsomme Gang synes at indgyde en fuldkommen Sikkerhed.

Med Hensyn hertil er den givne Forklaring i det Mindste ikke fuldstændig; man maa ikke nægte, at jo, saaledes som denne

duelige Mekaniker antager, Dampens tilbagevirkende Kraft spiller en meget vigtig Rolle ved alle pludselige Sprængninger.

Hr. Arago bestrider dernæst Nogles Mening, som troer, at Kiedelens Sprængning i visse Tilfælde kan være bevirket ved at der har dannet sig en Portion Vandstof ved Vanddampenes Decomponering mod de gloende Flader af Kiedelen. Han tilstaaer, at Vandstoffet under disse Omstændigheder kan dannes; men han spørger, hvorledes Vandstoffet alene eller blandet med Vanddampene, er istand til at detonere. Hvorfra skal da Vandstofgasset modtage den til Detonation nødvendige Deel Sauerstof? og antages endog, at denne Blanding eksisterede, hvilket Vægele skulde frembringe den høie Varmegrad, der er nødvendig til dens Antændelse.

Hvordan dette nu er eller ei, hvad enten man antager den ene eller den anden af de af Hr. Arago givne Forklaringer, saa da man i alle Tilfælde maa antage, at Overfladerne ere bragte til Rødgulohede, eller for stærkt ophebede, saa er det til at forebygge dette, at man maa anvende al Opmærksomhed. Man bør da formode, at Tilfælde, foranledigede af denne Årsag, vilde blive fældnere, især dersom Muurværket, der omgiver Kiedelen, forhindrer Ilden fra at naae en vis Høide, og dersom Forsyningen skeer ved Hielp af et ret og aabent Rør i Forbindelse med Kiedelen.

De Dampfartøier, hvor Forsyningen skeer ved en Trykpumpe, og de Maskiner, der bruges paa Jernvejene, ere mere udsatte, fordi Pumpens Virkning ved en eller anden Årsag i enkelte Tilfælde kan blive standset.

Denne Årsag til Sprængning synes i Øvrigt at anbefale Brugen af Watt's udvendige Kiedler.

Hr. Arago, som ei antager, at der i Kiedelen kan danne sig en detonerende Blanding, antager at denne kan finde Sted i Ildstedet, og antager dette som Årsag til adskillige af de fleste Sprængninger. Den Sprængning, der fandt Sted paa

Dampbaaden Union de Bordeaux, anseer Hr. Clement at være forarsaget paa denne Maade.

Hr. Arago siger, at nogle Mechanikere antage, at kulholdig Vandstofgas udvikles af Steenkullene, ligesom ved Gasapparaterne, og reen Vandstofgas, dersom denne er nødvendig, ved Decomponeringen af det Vand, der trænger gennem de ufuldkomne tæt sluttende Plader af Kiedelen, og falder paa Kullene. Hvad Suurstoffen angaaer, uden hvilken der ingen Detonation vil finde Sted, da kan den affondres fra den temmelig store Luftstrøm, der opstiger gennem Afsekket, uden at være decomponeret, (og denne Luftstrøms Mængde er saameget desto større, eftersom Ilden vedligeholdes paa en mindre rigtig Maade).

Naar man har seet, siger Hr. Arago, de Ildflammer, der stundom vise sig ved Udgangen af de hæieste Skorstene ved Bærkstederne, kan man ikke tvivle om, at den Gas, som Trækken fører med sig, jo stundom kan tilveiebringe en exploderende Blanding; og det er tilstrækkeligt at antage, at en saadan Blanding kan have dannet sig i en eller anden af Ildstedets Bugter, for at man maa frygte Alt af dens Antændelse; er denne Detonation af nogen Styrke, synes det virkelig vanskeligt at Kiedelens Glader kunne modstaae denne, uden at blive sønderlagne.

Det er anført, at det er muligt, at der i selve Ildstedet kan danne sig en betonerende Blanding; det kan tilføies, at visse Tilfælde klarligen kun kan være fremkomne paa denne Maade, f. Ex. de Sprængninger, der have fundet Sted ved Fordampnings Kiedler aldeles aabne foroven. Hr. Gay-Lussac anfører, at en Ovn i Salpeteraffineriet i Paris nyligen blev aldeles ødelagt ved en saadan Explosion; Kiedelen blev aldeles ubeskadiget.

For at forebygge dette Slags Tilfælde, foreskriver Hr. Arago, at man saavidt Saadant kan skee, ifølge de særegne Omstændigheder ved de forskiellige Etablissementer, skal søge at undgaae Anvendelsen af de opad og nedadgaende Bøininger

i Canalerne for Røgen. Det er i disse Væininger at han formoder den betonerende Gas kan samle sig. Han anseer det desuden som en væsentlig Forsigtighedsregel, ei at lukke Skorstenene fuldkommen; og endelig for at undgaae, at Kulgasset skal udvikle sig uden at forbrænde, er det vigtigt at vedligeholde Nabningerne mellem Stængerne i Risten; uden denne Forsigtighed brænde Kullene sammen, og Ildstedet kan da sammenlignes med et virkeligt Destilleer-Apparat, der afgiver megen fulholdig Vandstofgas og kun liden Varme. Hr. Arago anseer det derfor ei alene som en oeconomisk Forholdsregel, men endog som en Sikkerhedsregel, at bedække Ildstedet med et Lag Kul af liden Tykkelse, men jævnt udbredt.

Endelig angiver han endnu en Årsag til Sprængning, som han synes ei er af mindre Vigtighed.

„Det er sieldent,” siger han, „at det Vand, hvormed Riedlerne forsynes, er reent, (man kan maaskee tilføie, at dette aldrig er Tilfældet). Men det i større eller mindre Mængde saltagtige Bundfald, der finder Sted under Røgningen, danner efterhaanden en steenagtig Skorpe paa Jnderfladerne, hvilken med Tiden tiltager i Tykkelse. Naar denne Skorpe bedækker Riedlen, kommer Varmen, som kun langsomt kan giennemtrænge denne ikke ledende Materie, kun meget langsomt til Vandet; de metalliske Flader, der hvert Øieblik modtage mere Varmestof fra Ildstedet end som dette steenagtige Lag tillader Vandet at borttage, ophæves stundom herved til at blive gloende; og vi have seet at i denne Tilstand er Metallets Sammenhængningskraft betydelig formindsket; Hr. Arago anseer derfor da en Sprængning at kunne forestaae. Man maa desuden frygte for, at Vandet ved at trænge giennem Sprækker i dette steenagtige Lag, kan udbrede sig paa de gloende Flader, der vanskeligen ville modstaae denne pludselige Paavirkning. Han tilføier, at de Dele af Metallet, der blive gloende, ruste og svækkes meget hurtigen; han anfører som Exempel, at den til Vørsens Opvarmning bestemte

Riedles indvendige Glade blev fuld af Huller paa det Sted, hvor en af Arbejderne havde forglemt en Lap (chiffon).

Han foreskriver, at Dampbaadenes Riedler, i hvilke denne Saltforpe er saa betydelig, bør i det Mindste hver 24 Timer renses, (hvilket skal være Brug paa de amerikanske); men for de Maskiner, hvor man bruger ferst Vand, kan denne Tid være forskjellig efter de locale Omstændigheder, og efter den Grad af Reenhed, det Vand har, der bruges.

Hr. Arago bringer i Erindring den Egenkab, Kartofler og Malt siges at have til at forebygge dette Salt-Lag at danne sig, og han troer at dette Middel ei er almindeligen kiendt.

Det er vigtigt her at tilføie, at det ei er af Uvidenhed om Middelet, at man ei anvender det, men at man paa flere Steder har opgivet Brugen af det. Alle Mechanikere erklende Uleilighederne af at blande nogen af de hidtil anbefalede Substantser i Vandet i deres Riedler. Disse Substantser forhindre ikke Dannelsen af Bundfaldet, de afværge blot at det ei hænger fast; men da Røgningen holder Blandingen oppe, bortføres der af denne stedse nogle Partikler ved Dampen, som snart ville hindre Gangen, fæste sig paa Pistonen og opfylde alle Gienemgangene for Dampen. Vi have seet hos Hr Benoit i St. Denis store Mængder af denne flydende Substant, der siden fortættedes under Pistonen i Rørene og mellem Ventilerne, hvis Gang den forhindrede. Disse Mængder havde Udseende af en kalkagtig Søbe, og der maatte ei anvendes liden Kraft for at bortrense den, der havde samlet sig ved Pistonens Gang i Cylindren.

Hr. Arago slutter sine Bemærkninger med at erklære, at det paa ingen Maade er beviist, at Riedler med høit Tryk oftere ere sprungne end de med lavt Tryk; det Modsatte er endog fremsat af Dhrr. Perkins, Evans og flere saavel som af Videnskabernes Academie.

Om at ødelægge hvide Myrer, Kaffelaffer, Rotter og andet Utøi ombord paa Skibe ved Hielp af Damp*).

De skæffelige Ødelæggelser, som de hvide Myrer forarsage, naar de i Ostindien engang komme ombord i et Skib, har længe været et Onde, der end mere forsøges derved, at disse Dyr ikke sielden vedblive deres Ødelæggelser, uden at Saadant strax bemærkes. Eiendomme af 100,000 Rupiers Værdi have undertiden aldeles tabt deres Værd, naar det er blevet opdaget, at de vare angrebne af disse ødelæggende Insekter; og vare disse engang komne ombord i et Skib, kiendte vi hidindtil intet Middel, der kunde udrydde dem aldeles.

Saadanne Skibe ere ikke alene komne i Miscredit, men de ere endog blevne udsatte for meget betydelige Reparationer, og det er næsten umuligt at angive den Skade, der ved dette Utøi er forarsaget. Et Skib kan være blevet repareret med stor Omhyggelighed og Bekostning, og alle ForsigtighedsMidler anvendte for at sikke sig, saa er det dog ikke sieldent, at der, efter saa Ugers Forløb, opdages nye Ødelæggelser, skete ved disse Insekter i en anden Deel af Skibet, der da udfordrer nye Reparationer.

Ende Midler ere blevne brugte, som ere blevne anseete for de virksomste, nemlig: Anvendelsen af en streng Kulde, eller at nedsænke Skibet.

Det første af disse kunde naturligvis kun iværksættes ved at sende Skibet til et koldt Klima, og lade det overvintre der, men foruden det Tab, der forarsagedes ved at Skibet laa saa

*) Findes i Gill's technolog: Repository, uddraget af Gleanings in Science, et Tidsskrift, der nylig er udkommet i Calcutta og af „the Edinburghs Journal of Science”.

længe i Uvirkksomhed, saa har dette Middel dog ikke været aldeles fyldestgørende efter den Erfaring, man har. Det har vel bevirket en Standsning i Ødelæggelsen, men naar Skibet atter er kommet i et varmt Clima, saa har det viist sig, at Insekterne ikke vare blevne aldeles udryddede, det være sig, at disse enten have været i en bedøvet Tilstand, eller hvis de levende Insekter ere blevne dræbte, saa ere dog deres Æg ikke blevne ødelagte.

De samme Bemærkninger ere giorte ved at sænke Skibet; Omkostningerne og Vanskeligheden ved denne Fremgangsmaade gjør, at Fordelen, der vindes, er høist ubetydelig.

Det er mærkeligt, at man paa en Tid, hvor Damp anvendes paa saa mangfoldige Maader, ikke har bragt et saa virksomt Middel, som dette, mod Utøi ombord, isærdeleshed da man i mange Aar har anvendt Røg til at udrydde Røtter.

Ødelæggelsen, der forarsages af Røtter, staaer langt under den af Myrerne; disse have ikke sieldent ædt sig heelt igennem Skibets Bund og Dækkene, og desforuden anrettet næsten utrolig Skade paa Skibsmaterialier, Proviant og Ladning. I disse Climater ere Skibene ogsaa udsatte for flere Arter af Utøi, saasom Kaffelatter, sorte Myrer, Tusindbeen m. fl., som, om de end ikke ligesom ødelægge Skibet, dog ere til en stor Uleilighed for Menneskene, der ere ombord. Anvendelsen af Damp, til at ødelægge disse Insekter er en Gevinst, der er uberegnelig. Det er klart, at kun det meest giennumtrængende, og tillige det kraftigste Middel, kan udrydde et Insekt, som en Myre. Det første Forsøg blev giort i England paa Capitain Forst's Anmodning ved et ham tilhørende Skib, og, som vi erfare, med Held. Vi troe ikke, at Dampen, der blev anvendt i dette Tilfælde, havde sin fulde Styrke; men Capitain Forst har i Bekjendtgjørelsen om dette sit heldige Forsøg i England, meddeelt, at Styrken af den Damp, der blev anvendt, var saa stærk, som Forsigtigheden tillod det. Udfaldet var saa til-

fredsstillende, at der, efter den Tid, med Held er foretaget flere Forsøg i denne Anledning.

Det første Forsøg, der blev gjort i Ostindien var med Compagniets Skib Investigator, under Opsigt af Ingenieur Capitain Forbes, og Hr. Ryd, Constructeur i Compagniets Tjeneste. Forsøget blev, som man kunde vente det af saa due- lige Mænd, udført med al mulig Omsorg, saa at det kan ansees som en sikker Veiledning for slige Foretagender i Fremtiden. Efterstaaende er et Udtog af deres særdeles interessante Rapport.

1. Compagniets Dampbaad Irrawaddy var fortoiet langs Siden af Skibet Investigator, i hvilket der blev anbragt tvende Bly-Nør, der gik igiennem For- og Stor-Lugen ned i Lasten.

2. Alle Luftporte, Lugerne, Klydsene, Kabyts- og Gallerie- Vinduerne og hele Forsiden af Hytten var tæt tilsluttet; tillige blev der boret Huller i Skudderne mellem Lukaserne og i For- ringen, for at Dampen kunde trænge op af Lasten og udbrede sig overalt.

3. Der var anbragt et Nør i Storlugen, i hvilket der var en Hane, som blev aabnet af og til, for at forvisse os om Dampenes Tilstand, at der ikke skulde opstaae Fare, hvis den beholdt formegen Spændekraft.

4. Da alle Forberedelserne vare færdige, blev der gjort Ild under Dampbaadens Riedler Kl. 11 Formiddag, saa at Dampen kunde ledes over i Skibet, om Middagen samme Dag. Kl. 6. om Aftenen viste Dampen sig ved Lugerne og Luftportene. Dækket og Hytten begyndte at blive varme. Vi vedbleve at ud- vikle Damp i 48 Timer, efter hvilken Tids Forløb hele Dækket, Siderne og selv den udvendige Side af Kobberforhudningen (lige ned til Vandgangen) var saa varm, at man neppe kunde berøre den med Haanden.

5. Ved at aabne Lugerne, for at overbevise os om For- søgets Udfald, havde vi den Tilfredshed at see, hvor kraftfuldt Dampens Indtrængning havde virket. De hvide Myrer syn-

tes forvandlede til en Materie, liig Sæbe; Rotterne og Raffelakerne vare forvandlede til en blød Deig, som lod sig spule bort.

6. Den raadne Lugt af døde Dyr kom efter 24 Timers Forløb, men vedvarede kun i een Dag.

7. Malingen skallede af overalt, og hvor der var beklædt med Læder, var dette forvandlet til Kul.

8. Vi have med Willie tøvet med at indsende vor Rapport, indtil vi kunde meddele hvad Indflydelse, Dampen havde vlist paa Ralsfakteringen, en Sag, vi vare meget begjærlige efter at faae Kundskab om; thi hvis den var bleven beskadiget, vilde denne Fremgangsmaade i Fremtiden kun være at anvende paa Skibe, der skulle repareres i Dokken. — Det er behageligt for os at kunne meddele, at Ralsfaktringen ikke har taget nogen Skade. Et Skibs Uddampning for at ødelægge Utsi kan let udføres, hvad enten det ligger i Dokken eller i Vandet, om det skal have en Reparation, eller det er klart til at gaae tilsvæ. Det Eneste hvad der er at bemærke, er at Skibet maa males om igien i det sidste Tilfælde.

9. Endskiøndt Ødelæggelsen af Utsi ved Damp kan stee til alle Tider, saa er dog den bedste Tid for et i Dokken værende Skib, strax forinden det undergaaer den almindelige femaarige Reparation af Ralsfaktering og Kobberforhudning.

10. Et Skib i en Dok har desuden den Fordeel, at Dampen kan ledes nedensfra op efter, og da der ingen Fortætning af Damp vil finde Sted, saaledes som naar en Deel af Skibet er i Berørelse med Vandet, saa vil Dampen gjøre sin Virkning i $\frac{1}{2}$ kortere Tid.

11. Nærværende Forsøg har sat os istand til at stadfæste Nytten af en simpel Fremgangsmaade, for at ødelægge Utsi ved Hielp af Damp. Det er vor Overbeviisning, at i alle Skibe bør Master og Bongsprydet udtages, naar de skulle uddampes.

12. Malet Seildug paafæstet med Lægter langs Dækkene, og udenbords vilde være gavnligt, for derved at indeslutte Dampene bedre.

13. Ved at løfte Pomperne omtrent 3 Fod, kan den ene indrettes med en Damp-Ventil og den anden til en Sikkerheds-Ventil, og saaledes forskaffes en hurtig Forbindelse med den nederste Deel af Lasten. Dampprørene bør være saa lange, at de kunne lede Dampene lige ned i Bunden af Lasten, da det i modsat Tilfælde vilde være længe, forinden Dampen og Heden kom til de nedre Dele af Skibet.

14. Saadanne Dampbaade, som skulle anvendes til med dem at uddampe Skibe, kunne let og for en ringe Omkostning forsynes med et Reservedæksel til Mandehullet (Spare boiler man-hole cover).

15. Det hele Apparat til Dampning kan, uden megen Vanskelighed, forflyttes til hvilket som helst Dampskib, og saaledes blive brugbart for ethvert Skib. Foruden Dækslet til Mandehullet, vil det Hele bestaae af 2de Robberrør med Stophaner af 5 Tommers Diameter, tilligemed et Rør, forsynet med en Sikkerhedsventil til det Skib, Operationen skal foretages med.

16. Naar et Skib skal uddampes, medens det ligger i Vandet, er det nødvendigt at Dampbaaden ligger langs Siden af det, og saaledes fortsat, at hverken Skibet eller Dampbaaden kan bevæge sig særskilt, da Rørene i modsat Fald let vilde beskadiges.

17. Naar Dampen er kommen ind i Skibet, (enten det ligger i Vandet eller i en Dok) maa man have en Kiedel af kogende Vand i Beredskab, for at dræbe de Insekter, der ville forsøge at undflye. Ligeledes vil det være nødvendigt at have nogle Folk til strax at tætte de Steder, hvor Dampen tilfældigvis skulde vise sig, samt til at have Opsigt med Rørenes Tilstand og deres Virkning.

18. Vi komme nu til Betragtningen angaaende den store Vigtighed for Skibsfarten i de tropiske Climater, som dette heldige Forsøg har afgivet, for at ødelægge hvide Myrer. Den hurtige Tilintetgjørelse af Rotter, Rattelakker, Skorpioner og Tusindbeen vilde alene være af Vigtighed. Den Skade, de tvende første anrette, er meget betydelig; Røg er ofte anvendt for at udrydde dem. Denne Fremgangsmaade er farlig, da flere Skibe ere brændte under Forsøget, men skøndt Røgen dræber Rotter, saa har den ikke samme Virkning paa Myrer; ei heller har det den mindste Virkning paa disses Æg, saa at naar det større Udsæt fordrives paa denne Maade, forblive dog de mindre og langt farligere hvide Myrer tilbage i Skibet.

19. At sænke et Skib er undertiden et kraftfuldt Middel til at ødelægge disse Insekter, men det er et Middel, der kun kan anvendes ved de mindre Skibe, og ikke uden Fare for aldeles at miste dem, og er stedse forbunden med stor Omkostning og Tab af Tid for at bruge Skibet. Desuden har denne Maade den Feil, at ved det Mudder, der kommer i Skibet, lægges Grunden til et nyt og meere skadeligt Angreb. Det er en Kiendsgierning, at man i Almindelighed har fundet, at de Skibe, der ere blevne sænkede, for i disse at dræbe de hvide Myrer, sidenefter hurtigen ere befængte, og i en kort Tid ødelagte.

20. Muligheden at kunne udrydde de hvide Myrer af de indiske Skibe, maa have den Virkning, at Værdien af denne Slags Eiendomme forhøies. Det er overensstemmende med Sandheden, at endeel af Regjeringens Skibe ere blevne aldeles ødelagte af hvide Myrer, hvilket flere Embedsmænd i Marine-Departementet vilde kunne bevidne, tillige at det Offentlige haver lidt et betydeligt Tab ved den Ødelæggelse, disse have forarsaget; man kan desaarfsag ikke noksom anbefale Anvendelsen af Damp under slige Omstændigheder. —

21. Det lykkelige Udfald, som det sidste Forsøg har havt, vil udgiøre en ny Tidsregning i Skibsfartens Historie, og Brugen af Damp, til at udrydde Utsi, maa snart blive almindelig. Man maa forundre sig over, at man, da Damp er bleven anvendt paa saamange forskjellige Maader, ikke før har brugt den, istedetfor at ryge Skibene."

Det vilde næsten være unødvendigt at tilføie et eneste Ord til ovenstaaende tydelige Forklaring. Befostringen af Forsøget, iberegnet Kærene, beløb sig til circa 800 Secca Rupier, og Reengjøringen til 100 Rupier. Et fuldkomment Apparat, som forhen er omtalt, vilde, efter derover giort Overslag, beløbe sig omtrent til 1500 Rupier. Udgifterne, der siden vilde have, bestod da blot i Forbrugen af Kul og Dagløn til nogle Folk.

En Forsigtighedsregel synes at maatte iagttages, nemlig: naar et Skib bliver uddampet, maa man være opmærksom paa, at intet af Utsiet kommer fra Skibet ombord i Dampbaaden, hyllket synes at have været Tilfældet med Dampbaaden Terrawaddy.

Den første Dampfart fra Indien over det røde Hav.

Da det længe havde været Gouverneuren i Bombai, Sir John Malcom's Ønske at etablere en Postroute mellem dette Sted og England, over det røde Hav, Suez og Alexandria, blev i Aaret 1829 bygget et Dampskib, kaldet „Hugh Lindsay" af 400 Tons Drægtighed, og med 2de Maskiner af 80 Hestes Kraft hver. Omkostningen herved var omtrent 40,000 £.

Skiondt bygget med saa store Omkostninger, havde man dog begaart den ubegribelige Feil, ei at give dette Fartøi Plads til at rumme Kul for mere end 6 Dage, og det er umuligt at række fra Indien til Kysten af Arabien paa mindre end 8 à 10 Dage. Havde Alt været ordentligt indrettet kunde Brevsækkene have naaet Alexandria paa 23 Dage; derfra til Malta vilde have medtaget 4 Dage; derfra til Marseille andre 4 Dage, og herfra til England 5 Dage, og Touren fra Bombai til England kunde da, under gunstige Omstændigheder have været udført i 36 Dage. Saaledes som nu Tingene vare ordnede, rækkede the Hugh Lindsay, ført af Capt. Wilson fra Bombai til Suez paa 33 Dage, efterat have spildt 12 Dage i Havnene Uden, Mocha, Judda og Cosseir, hvor de maatte opholde sig for at supplere deres Kul. Alligevel kom de, med den sendte, Breve, til England hurtigere end nogensinde forhen var skeet. Oberst Campbell var den eneste Passager med den, formodentlig fordi der ei var Plads til flere, da man var nødsaget at afbenytte ethvert Rum til Kul.

Da de forlode Bombai var Skibet saa dybt ladet, at dets Hiul kun med Besværlighed kunde gaae.

Afstanden mellem de forskjellige Pladse paa dens Wei, ere følgende:

fra Bombai til Uden	1710	Qmiil
— Uden — Mocha	146	—
— Mocha — Judda	556	—
— Judda — Cosseir	430	—
— Cosseir — Suez	261	—

i Alt 3103 Qmiil,

hvilket med 20 Dages Seilads vil være 155 Qmiil for hver Dag, eller omtrent 6 Qmiil i Timen.

Ved Dampbefordring burde derfor Brevene kunne gaae fra Bombai til Cosseir i 15 Dage; derfra directe til Alexandria, med Kameler, uden at opholde sig ved Cairo, i 7 Dage; fra Alexandria, saaledes som forhen er sagt, og derved naae England i 36 Dage; eller, ved at regne tilfældige Ophold, maatte Brevsækken godt kunne naae sin Bestemmelse i 40 Dage.

Af efterfølgende Brev fra en af Officiererne paa Zug Lindsay, vil erfares de nærmere Omstændigheder ved det med dette Skib gjorte første Forsøg paa at oprette en Dampfart paa dette Hav, et Foretagende, der maa have megen Interesse, ei alene for England, men for alle europæiske Nationer.

Compagniets armerede Dampbaad, Zug Lindsay,
Suez, d. 22 April 1830.

„Min Herre! Det fornøier mig meget at kunne underrette Dem om Zug Lindsay's Ankomst hertil i Dag fra Bombai, som den forlod den 20 Marts. Reisen har medtaget længere Tid, end der var beregnet, hvilket er foranrsaget ved det Ophold, den maatte gjøre i Uden og Judda for at faae Kul. Ved det første Sted bleve vi opholdte 6 Dage, og ved Judda 4 Dage. Vi anløbe ogsaa Mocha, hvilket opholdt os en Dag.

Da nærværende Reise blot er et Forsøg, havde jeg Ordre til at besøge Dem i Alexandria, om Tiden vilde tillade dette, for nærmere at tale med Dem om Dampfarten paa det røde Hav; men da Vårstiden er rykket saa langt frem, vil det være nødvendigt, at vi haste saameget muligt med vor Tilbagereise, for at naae Bombai, forinden Sydvest-Monsonen begynder, og vi ville derfor forlade Suez, saasnart vi har indtaget hvad Kul, vi kan faae her. Vi skal ligeledes anløbe Cosseir, for at faae hvad Brændsel der kan være at faae der, og frygte for, at det skal blive lidt nok, for at bringe os til Bombay.

Dampfartøiet *Hugh Lindsay* har 444 Tons Drægtighed, og 2de Maskiner, hver paa 80 Hestes Kraft.

Det synes at have været Constructeurs Plan at den skulde kun føre for 6 Dage Kul. For at gjøre Reisen fra Bombay til Aden, blev den derfor ladet til dens Varkholdter vare i Bandsforpen; og alligevel havde vi ved Ankomsten til Aden, elleve Dage efter, kun Kul tilbage for 6 Timer; denne Omstændighed viser tilstrækkeligen dette Fartøis Ubrugbarhed for denne Fart. Denne større Dybgaenhed hindrede ogsaa dets Hastighed. Jeg mødte flere Vanskeligheder for at faae Kul i Aden og Judda, end jeg havde ventet.

Man vilde vel kunne træffe Foranstaltning for at befordre Indskibningen af Kul paa disse tvende Steder, men jeg er nu af den Formening, at jo færre Stationer man er nødsaget til at have, desto bedre; og at dersom Dampfartøierne vare saadanne, som kunde bringes frem ved Maskiner, der ei behøvede mere end 9 tons Kul i Etmaalet, og at de kunde, med Hensyn hertil, føre Kul for 15 Dage; da vilde Dampfarten paa det røde Hav være bedst indrettet med tvende Stationer, nemlig en fra Bombay til Aden, og en herfra til Cosseir, eller lige til Suez. Jeg anseer det isvrigt ikke for nødvendigt, at gaae op til Suez, da Hensigten ligesaa let kan opnaaes fra Cosseir. Forsaavidt det angaaer Passagererne, skulde jeg troe at de fleste vilde foretrække at gaae i Land paa dette Sted, fordi de da kunne bese Mindesmærkerne fra Oldtiden paa Veien til Alexandria, og Brevsækkene vil kun blive meget lidet forsinkede, naar man vil betænke den Tid, en Dampbaad behøver, for at gaae fra Cosseir til Suez, som, naar Nordvest-Vinden hersker, ei vil kunne udføres i kortere Tid, end $2\frac{1}{2}$ Dag."

My first Action. Min første Batallie.

Erobringen af den franske Fregat l'Etoile ved den engelske Fregat Hebrus.

I Marts 1814 havde Orlogsskibet Hannibal, paa 74 Kanoner, ført af Capt. M. Seymour, og Fregatten Hebrus, 42 Kanoner, bemannet med 284 Mand, og ført af L. Palmer, Station ved de 7 Øer i den sydlige Deel af den engelske Canal. Lørdag Morgen den 26de gjordes Signal for Hebrus at jage en Brig, der var 7 à 8 Miiil ret forud.

Beiret blev paa denne Tid meget tykt og taaget; Kl. 7 tabte vi Sigte saavel af Briggen, som af Orlogsskibet, men vedblev med Force af Seil i den Retning, vi havde den første. Mandsskabet fik Frokost paa sædvanlig Tid, Kl. 8, og vare næsten færdige med denne, da vi til vor store Forundring giennem Tykningen opdagede den Brig, vi havde jaget, omtrent 1½ Miiil paa vor Styrbords eller Læ-Voug, hvor den laa mellem tvende store Fregatter, der førte fransk Flag; Skodderne bleve nedtagne, Kanonerne gjort klare, og i mindre Tid end 5 Minutter blev givet tvende Lag. Dette var ret godt for en usøvet Besætning, thi ved denne Tid havde vi neppe havt den i 2 Maanedes, men de 3de Uger, vi havde krydset i Canalen, vare blevne godt anvendte med Exercitier og klart Skib 6 Timer daglig, undertiden ogsaa om Natten.

Fienden fyrede 5 eller 6 Skud efter Briggen (det var den engelske Brig the Sparrow paa 10 Kanoner) og stak derefter til Vinden for en værdigere Modstander, en engelsk Fregat. De passerede os i en Afstand af ¼ Miiil, og gav deres Lag uden Virkning, da deres Rugler faldt 50 til 100 Yards fra os; saasnart vi havde dem vel Agter for tvers, vendte vi, for at forfølge dem, vedblivende at skyde skarpe Skud med vore Luvkanoner, til

Signal for Commodoren, at vi vare engagerede, men nu tyknede det, til vor store Værgrelse, saaledes til, at det ei blev muligt paa 100 Yards Afstand at skielne nogen Gienstand.

Kl. 10 ^t 15' klarede det pludseligen op, og en herlig og klar Dag straaede frem; Briggen var 6 M ill agter ud, begge de fiendtlige Fregatter omtrent 3 M ill forud, og Hannibal 1 $\frac{1}{2}$ M ill fra vor Styrbords Bøug. Til denne gjorde vi Signal: „vi have været engagerede” og dette blev strax besvaret med: „forceer Seil, og jag den forreste Fregat” — Denne Fregat havde mindsket Seil, for at tale med den anden, som havde Nøds-Master.

Denne blev nu staaende ved Vinden, som da var nordvestlig, med Vagbords Halse og Force af Seil; den, vi jagede, holdt næsten plat hen, og løb med 9 à 10 M ills Fart i en Afstand af henved 2 $\frac{1}{2}$ M il fra os. Kl. 2 Eftermiddag tabte vi Hannibal og den Fregat, han jagede, af Sigte; Kl. 3 $\frac{1}{2}$ hørte vi Kanon-skud i den Retning, og sluttede deraf, at den havde været heldig i at erobre den.

Dette var et meget interessant Tidspunkt: begge Skibene vedbleve under Force af Seil, og uden at forandre deres Indbyrdes Afstand; Fienden udførte med udmærket Præcision de Manoeuvrer, som Vindens Forandring gjorde nødvendige, og hans Officierer kunde tydeligen sees over Sinkenettet, opmærksomt at betragte vort Skib med deres Riffelter; vor egen brave Besætning stod paa deres Poster — spørgende, og koldblodigen beregnende den Andeel, de kunde vente af Priispenge, for dermed at gjøre en liden Krydstour med deres Hjertenskiære eller Koner.

Solen gik overordentlig smukt ned; dens sidste Straaler beskinne Briggens Toppe, som nu var henved 16 M ill agter ud, og som vi nu for stedse sagde Farvel til. Eftersom Matten skred frem, friskede Kulingen, og det var med megen Vanskelighed vi kunde føre vor Boven-Bramseil og Bramlæseil, da vi ofte vare nødsagede til at hale dem ned, for at skaane Rund-

holdterne. Kl. 10 forandrede Fienden Cours, ved lidt efter lidt at dreie til over Bagbord, indtil han havde Vinden næsten tvers; hans Bevægelser bleve hurtigen efterfulgte af os, uden at vi dog synderlig halede ind paa ham; vor Afstand afvekslede mellem $1\frac{1}{2}$ og 2 Miil, alt eftersom det ene eller det andet Skib havde fordeelagtigere Ruling. Vi vare nu ved Indløbet til the race of Alderney*) og skændt vi havde tvende franske Lodser ombord, nægtebe de dog begge at paatage sig Lodseringen af Skibet, der nu syntes at flyve forbi Landet, begunstiget af Strømmen, som satte nordlig hen. Desuagtet, følgende gammel Sømands Maxime, at hvor et Skib kan løbe, kan det andet følge efter, holdt vi ind under Anvisning af vor Master M'Gowan's, som stod forud paa Dækken og holdt Die med Fregatten; vi havde hidtil havt Fordeel af Maanen, men nu Kl. $11\frac{1}{2}$ gik den ned, saa at vi slet Intet havde at rette os efter i dette temmeligt vanskelige Farvand, undtagen den dunkle Skygge af Landet og det fiendtlige Skib.

Af og til kastede vi Raketter, eller brændte Blinkfyre af, til Signal for en eller anden Krydser, der maatte findes i Nærheden. Saaledes vedbleve vi til efter Midnat Kl. $1\frac{1}{2}$, da Masteren pludselig raabte: „Den har dreiet til;“ vort Mandskab var strax paa Benene, for at mindske Seil, og medens de toge Læseilene ned og opgave Undersællene, sendte Fienden os meget hurtigen tvende Lag; vor Chef befalede Goltene ei at fyre, for vi vare flods paa Siden.

Blandt de første, som faldt, var stoffels Crawley, en raff Midshipman, 18 Aar gammel.

Vi nærmede os nu hurtigen vor Modstander, der var løben saa tæt omkring Pynten Joburg, at vi, der fulgte ham, næsten vare i den, ved Brændingen af Søen forarsagede, Dønning, og, forunderligt nok, skændt vi 5 Minutter før løb med 11 Miils

*) Passagen mellem Den Alderney og Cap la Hague.

Fart, var det nu blifstille, og begge Skibene laae her aldeles uden Skibsmagt, noget mere end 100 Yards fra Land, paa 8 Favne Vand. Denne Stilling var i sig selv slem nok, men hvad der endnu gjorde den værre for os, var, at istedetfor at komme langs paa Siden af den fiendtlige Fregat (hvilket var Capitainens Hensigt), saa bragte dette uventede Tilfælde denne lige tvers for vor Bøug, saaledes at vor Jagerbom næsten rørte dens Stor-Reisning; i flere Minutter laae vi i denne Stilling, i hvilken Fiendens ødelæggende Ild borttog Alt, paa vor øverste Dæk, og bogstaveligen aftaklede os, bortskød vor Forstang, Merseraa etc. etc. Al vort løbende Redskab faldt hurtigen, det ene efter det andet ned, og viste, at vi vare i en meget kritisk og farlig Stilling; Skibet drev lige ind mod Land, og hidtil havde vi neppe skudt et Skud, da vi ingen Kanoner kunde bringe til at bære. I denne Forlegenhed blev der givet Ordre til at lade Ankeret falde; men forinden dette kunde blive udført, sprang der en let Brise op; vi faldt hurtigen af, og vor Chef, som hidtil havde viist det koldeste og roligste Mod, raabte nu med overvættets Glæde: „Stand by, my lads, to stick it into her” (Vær nu klar, mine Gutter, til at give Laget); dette blev ligesaa hurtigen som bogstaveligen udført, thi da vore Raa:Røffer næsten berørte Fiendens, gik Skuddene fra Kanonerne om bagbord, alle de paa Batteriet ladte med dobbelt Skarp, og Karonaderne fyldte til Mundingen; Braget var frygteligt; endog det giennemtrængende Skrig fra de Saarede hørtes blandet med det overdøvende og entusiastiske Raab af „Vive l'Empereur”, hvormed vi hilstes af Fienden. Den franske Capitain har siden udsagt, at han formodede, at henved 60 eller 70 af hans Besætning faldt alene ved dette Lag, og det viste sig snart, at Fienden ei længere fægtebe med den Iver, han hidtil havde viist.

Man vil let forestille sig, at for en Yngling mellem 14 og 15 Aar, var denne Scene frygtelig stor og imponerende; de levende Glimt fra Kanonerne, der oplyste den mørke Horizont,

de høie Skrig og Hurraraab af de stridende Parter, som døde bort blandt den grove og bragende Lyd af Skuddene, hvilke næsten umærkeligen forårsagede at Skibene vege fra hinanden.

Jeg troer at vi i denne Strilling laae længere end en Time, i hvilken Tid Jlden fra Fiendens Mers var særdeles ødelæggende for os, da de havde 6 Svingebæsser baade i deres Forre- og Store-Mers, hvilke de meget hurtigen brugte mod vort Dæk, ladet med Rugler og Cartesker, af hvilke hver holdt 20 Musfets kugler; havde det været ved Dagen, maatte hver Mand paa vor Skandse og Bak være bleven dræbt, thi disse vare besaaede med Rugler, og de fleste af Kæerne fludt i Stykker, men tilsidst lykkedes det os at bringe denne fordærvelige Jld til at ophøre, ved at elevere vor flyttelige Karonade (traversing carronade) i denne Retning, ladet med Skraa og Cartesker.*)

Fægtningen vedvarede stedse med haardnakket Modstand, men henved Kl. 3½ faldt vi af og kom tværs for hans Agterstevn, hvorved vi, efterat have givet ham adskillige Lag langskibs, og bortfludt hans Mesanmast tæt over Dækket, fuldendte Striden paa en hæderfuld Maade.

Vi bleve praiede paa engelsk af en tydsk Vaadsmandsmath: „for Guds Skyld, hold op at skyde, hvis I ei vil myrde os Alle.”

Capitain Palmer (som skøndt han godt forstod det franske Sprog, dog kun ufuldkommen talede det) spurgte mig, der stod ved Siden af ham „Hvorledes siges det paa Fransk: „Har I strøget?” Jeg svarede „Avez vous amené votre pavillon”. Han gjorde derpaa dette Spørgsmaal til Fregatten, og fik et bekræftende Svar. Vi assendte derpaa Jollen med den Næstcommanderende og 4 eller 5 Mand til den. Capitainen, som var

*) Dette er et blandt de mange Exempler paa en saadan monteret Karonades store Nytte.

haardt saaret, kom tilbage med Jollen, og efter Capt. Palmers Ønske bragte jeg ham ned til Doktoren for at blive forbundet. Paa Batteriet saae jeg et heroisk Træk, der fortjener at bringes i Erindring. Daniel Crawley, som var anden Mand paa For- toppen, laa paa Dækket dødelig saaret; han havde mistet en Arm, og en Kugle havde borttaget den nederste Deel af Ryggen; i denne ynkkelige Stilling hørte han Hurraraabene af hans Kammerater, og da han havde faaet at vide, at Fienden havde strøget, svingede han tre Gange med sin tilbageblevne Arm, og ledsagede dette med et mat Hurraraab for sin Konge og sit Fædeland; 5 Minuter efter var han død.

Det begyndte nu at dages, og endnu laae vi tæt under Landet, med alt vor løbende Redskab nedskudt, kun to eller tre Hovedtøuge af Undervantet stod paa hver Side, vore Master gien- nemboiede med Huller lige fra Toppen til Dækket, Seilene aldeles forskudte, 14 Mand døde og 26 svært og farligen saarede.

Det fiendelige Skibs Tilstand var ei synderlig bedre, undtagen med Hensyn til dets Reising; men en Følge af at vore Kanoner vare blevne særdeles lavt stillede, var, at det havde mere end 4 Fod Vand i Lasten, og at dette stedse tiltog; dets Agterdeel var næsten skudt ind; der var neppe en Kvadratfod paa den, der var uden Kuglehuller; da der imidlertid kom en let Brise fra Land, lykkedes det os, til trods for Batterierne der, at bringe begge Skibene ud af Kanonskud, hvor vi ankrede og forvissede os da om, at det var den franske Fregat *P'Etoile*, førende 44 Kanoner, og bemandet med et udvalgt Mandskab af 320 Mand; af disse havde den 42 døde og 70 saarede, nogle af disse meget farligen.

Den havde det Uheld i denne Affaire, at alle dens Officierer og Underofficierer enten vare dræbte eller saarede, undtagen den 3die Commanderende. Den var løbet ud fra Nantes med 350 Mands Besætning, men 30 af disse vare blevne gjort utienst- dygtige i en meget levende og haard Fægtning, som den tillige

med den anden omtalte Fregat havde havt i Januari Maaned med Fregatterne *Creole* og *Astrea*.

Hele denne Dag blev anvendt til at lægge Skaaler paa Maasterne, istandsætte vor Skade, modtage Fangerne, hvilke vi bragte ned i Forlasten, efterat have kastet Bandsadene overbord, og henved Midnat gik vi Seil, efterat have anvendt utrolig megen Anstrengelse for at blive klar paa saa kort Tid, og ankom til *Hamoaze* om Torsdag Morgen; hverken Officierer eller Mandskab havde forladt Dækket fra den Tid, vi begyndte Jagten.

Der er nu forløbet $16\frac{1}{2}$ Aar siden denne Affaire, men aldrig har jeg i mit, med Uheld og Omverlinger tilbagelagte, Levnetsløb, ophørt at erindre den Følelse af dyb Henrykkelse, som opfyldte mit unge Bryst, da vi løb ind i Havnen blandt tusinde af vore os lykønskende Landsmænd, ja! ogsaa Landsmænd: inder med det engelske Flag, vatende stolt over vor tappre, men overvundne Fiendes trefarvede Flag. Da vare mine Følelser ikke dæmpede af denne Verdens falske Handlinger, og jeg sølte den glødende Fædrenelskærlighed i min Siæl, der, som jeg fast troer, kun eengang — ligesom den første Elskov — kan søles, ublandet med de lavere Følelser af verdslige Ønsker og Attraaer.

Det var en stor Triumf for vor Chef, Capt. Edmund Palmer; han blev belønnet med en Guldmedaille, og silbigere med Bath's Ordenen. Skøndt den franske Capt. Philibert havde været uheldig, mistede han derfor ei Napoleons Yndest, thi da Reiseren, efter Slaget ved Waterloo, ønskede at gaae til Amerika, førte Philibert Commandoen af de tvende hertil bestemte Fregatter.

Der kan fra Resultatet af denne Affaire uledes adskillige nyttige Bemærkninger; det er upaatvivleligt at den franske Fregat var den engelske overlegen med Hensyn til Besætningen; thi denne var endnu oplivet ved sin foregaaende Seir, da det var noget Nytt for de Franske at udholde en ordentlig Fægtning

i Søen, og dette havde været Tilfældet i deres Affaire med Creole og Alfrea; desuden anseer et Mandsskab, som engang har været sammen i Slag, sig for uovervindeligt; men formeget indtagen af deres foregaaende Seier, bortdslede de deres Kræfter under det første Angreb, ved at give deres tvende første Lag i en for lang Afstand til at gjøre nogen Virkning, uden mod vor Reisning. Der kan et være nogen Tvivl om, at, hvor det ei er muligt at manoeuvrere, og især ved Affairer om Natten, der vil det Skib, som tilbageholder sin Pls, til det er paa 50 eller 60 Yards fra sin Modstander, i Almindelighed være heldigst. Paa denne Distance kan, naar Kanonerne ere stillede lavt, Intet staae imod.

Vor Seir tilskrives isærdeleshed den beundringsværdige Maade, paa hvilken vore Kanoner bleve brugte; der var blevet taget særdeles Hensyn ved Valget af 1ste og 2den Mand ved Kanonen, og skal vi slutte fra Drabet ombord i Fienden, vare disse ikke uværdige til deres Poster. Dette, i Forening med Capt. Palmers og Officierernes koldblodige og sindige Opførsel paa en Tid, da et usorudseet Tilfælde havde gjort Affairen halv tabt, bekræfter en nyttig og indlysende Sandhed, at Bataillen aldrig er tabt, saalænge den ei er vundet (that a battle is never lost till won) eller, at man aldrig under nogen Omstændighed bør fortvivle, saalænge der endnu kan være Udsigt til en Forandring, hvorliden denne endog kan være; og dette kan ingen Officier for dybt indprente sig.

Lad derfor alle de, der endnu ere uheldige i deres Stilling, ikke fortvivle, men betænke, at med vedvarende Standhaftighed kan de endnu opnaae, at vorde en Prydelse for deres Stand og en Ære for deres Fødeland; thi lad dem erindre, at Lord Collingwood ei blev Lieutenant før han var 30 Aar gammel.

A. J. B.

Efterretning for Søfarende.

I Archivets 2det Bind Pag. 167 have vi meddeelt en Underretning om Grundene og Ankerpladsene omkring Bucken-Island ved St. Croix i Vestindien, forfattet i 1825 af Hr. A. Lang, Ridder. Til denne Underretning har Hr. L. havt den Godhed, at lade os tilstille nogle Berigtigelser og yderligere Oplysninger, grundede paa de sildigere af ham foretagne Undersøgelser; Hr. L. har ved samme Leilighed tilstillet os nøiagtige Bestemmelser for Seiladsen mellem Bucken-Island og de nordenfor liggende Grunde; hine saavel som disse meddeles herved vore ærede Læsere.

Disse Bemærkninger ere Resultater af Opmaalinger og Lodninger, foretagne af Hr. L. i April 1830, og vil efter disse ethvert Skib af Middelsstørrelse, kommende Øster fra, t paa kommende Tilfælde, især tænkellige i Krigstider, kunne gien- nemseile Løbet mellem Bucken-Islands sydløstlige Pynt og de fra Long Point udløbende Coralgrunde og Skær, hvorved und- gaaes at løbe Norden om bemeldte Øe, og hvorved man tidligere kan naae sin Ankerplads enten under denne Øe eller i Christi- anstads Havn.

Berigtigelser og yderligere Oplysninger til det i Archivet 2det Bind Pag. 167 anførte, om Grundene og Ankerpladsen omkring Bucken-Island.

Side 170 — Linie 5 f. o. om Skorstenen — Da bemær- kes, at denne Skorsteen blæste ned i Orkanen 1827, og skiondt igien opbygget, er den nu for lav, til at tjene som Mærke.

Samme Side, Linie 19 — „15 Fods Dybgaaende” — ved de næiere Undersøgelser er befundet, at dette kan gielde for indtil 20 Fods Dybgaaenhed.

Side 171 — 1ste Linie „ikke styre høiere end S. t. S. — herved bemærkes, at, især med Hensyn til de større Skibe, bør

der ikke styres højere end S.E.D., indtil man bringer den lave sydlige Pynt af Bucken-Island i Ost, hvorpaa man kan styre S.D. eller højere efter Omstændighederne. Samme Bemærkning gielder ved Side 172, 2den og 19de Linie, og 173, den 4de Linie.

Side 172 — 4de Linie. Abningen mellem Rams Bluff og Barons Bluff maa i det Mindste være $\frac{1}{2}$ Streg; thi nærmere sammen bringer det paa Kanten af Bucken-Islands nordre Reev.

Samme Side 15de Linie — et 3die Mærke for Indseilingen er: at bringe Pull and be damned Point overet med Baaningshuset paa Green Kay's Plantage (disse tvende Mærker ligge omtrent Syd og Nord for hinanden). Dette Mærke bringer Skibet noget vestligere end begge de andre, og altsaa mere fra Bucken-Islands vestre Reev.

Bestemmelser for Seiladsen mellem Bucken-Islands sydøstlige Pynt og de nordesten fra Long-Point udløbende Coralgrunde og Skær.

„Antages, at et Skib, som er i S.D. fra St. Croix, enten sønster eller seer sig nødsaget til at søge anmeldte Løb eller Canal, da kan dette med Sikkerhed nærme sig Ost-Enden af St. Croix paa 4—6 Kabellængder, og ved da at styre N.B. hen, vil det meget snart bringe den lave nordlige Pynt af Grøn-Kayen overet eller i Linie med Mount Eagles runde Bakketop, hvorpaa Skibet øjeblikkeligen maa holde af, og vil da, ved nøjsagtig at holde dette Mærke, med Sikkerhed gennemseile Canalen. Skibet kan paa dette Mærke vedblive sin Cours omtrent Vest paa Compasset og lade Omstændighederne bestemme:

1. „Enten det, efterat Canalen er passeret, vil gaae „noget nordligere til Ankerpladsen under Bucken-Island.

2. „Om det vil vedblive sin Vej forbi Grøn Kayen ind „til Christianstad giennem det indre, eller sydlige Lob (hvorved „dog bemærkes, at dette kun kan passeres med Skibe, indtil 14 „Fods Dybgaaende, og paa Tider da der ingen Dønning finder „Sted).

Eller for det 3die: „Om det vil søge ud i Farvandet „Vesten om Bucken-Islands Grunde, da det i dette Tilfælde „ikke bør løbe længere Vester hen, end til Coakly Bay*) — „ja endog til Pull and be damned Point (en sort klippeagtig „Pynt, som danner Vestsiden af Coakly Bay) haves tvers. „Det maa imidlertid usigtigen overholdes, naar Skibet holder „af til ovennævnte Mærke for at giennemseile Canalen, ikke „at komme Syd for det; thi Mærket bringer Skibet allerede „meget nær den farlige Grund, som løber ud fra Long Point. „Nimeligviis vil Bunden kunne sees naar man passerer Canalen, „og endskiøndt der aldrig fandtes mindre end 5 til 6 Favnes „Dybde, saa kunde der dog, fordi Grundens Bestaaffenhed i „Sandhed baade er ureen og corallagtig, lettelligen opstaae nogen „Uro; men i saa Fald havde Skibet kun for et Øieblik at „skære Nord hen, men dog strax holde af igjen til Mærket; thi „Løbet er smalt og Grunden paa den nordre Side meget farlig. „Til alle Tider vil man fra et ophøiet Sted i Skibet kunne „see Grundens Dannelse, og altsaa skielne Løbet, menieldnere er „Tilfældet at bemærke Brænding paa disse Kæev og Skær.

*) Det bemærkes, at Navnene Coakly Bay, Pull and be damned Point og Long Point ei findes anførte paa det Kort, vi have for os; men man vil ved at sammenholde Kortet med denne Beskrivelse, let kiende disse Punkter.

„Et Skib N.D. for St. Croix, der havde samme Hen-
sigt som hint i S.D., maatte styre fra Ost-Enden af St.
Croix, og derpaa følge samme Mærke.

„Dette Mærke, nemlig den lave nordlige Pynt af Grøn
Kayen, overet med Mount Eagle's runde Bakketop, kan,
naar det eengang er seet og kiendt, ikke tages Feil af. Grøn
Kayens nordlige Deel vil man letteligen opdage; Mount Eagle's
rundagtige Top er det høieste Land paa St. Croix, og tæt Syd
for dette ligger Blue Mountain af næsten samme Høide
og Dannelselse foroven. Tilsyneladende Norden for Mount
Eagle viser sig en Top, som staaer i Forbindelse med Clair-
monts Pyramidehøi, fra hvilken sidste pyramideformede Banke
Landet falder af ned imod Salt River.

„Mount Eagle's Brede er 17° 45' 52''

„Bredden af den nordlige Deel af Grøn Kayen 17° 46' 14''

„Suffertoppen er en meget kiendelig spids Vække, omtrent
S.D. t. S. fra Long Point.

Havnedæmningen ved Leith er i Foraaret 1829 blevet forlænget
henved 500 Fod; der er derfor opført et nyt Fyr paa den, om
hvilket der fra Edinburg er givet følgende Underretning.

Fra den 19de December er der placeret et Fyr med et rødt
Skin paa det Yderste af den østre Dæmning, efter samme Regler
som det paa Pynten af den gamle Dæmning. For de, som vil
løbe ind i Havnen, bemærkes, at de maa holde det røde Fyr
aaent østlig for det paa den gamle Dæmning, naar de skulle
være midt i Løbet, og nær ved den nuværende hvide Bøle.

Annales Marit. 1830.

I den, i Archivets 2det Bind, angivne Underretning om Ind-
seilingen til Para er omtalt den i Nærheden af Maranham

liggende farlige Grund *Manoel Luiz*. Af den i *Connaissance des Temps* 1830 givne Underretning, om de ved Capt. *Baron Roussin* foretagne Opmaalinger ved denne Kyst, sees, at denne Grunds Beliggenhed nægtigere er blevet bestemt saaledes: den vestlige Punt af Grunden paa $0^{\circ} 51' 25''$ Ø. Br. og $46^{\circ} 34' 59''$ vestl. Lgde fra Paris. Ligeledes sees af samme Beretning, at denne Grund ei er den eneste der i Nærheden, men at der skal ligge en lignende Grund paa $0^{\circ} 32'$ Ø. Br. og omtrentlig paa $46^{\circ} 37' 11''$ vestlig Længde fra Paris. Den har omtrent en Udstrækning af 400 toiser, og bestaaer af spidse Klipper, der staae i Vandforken, og mellem hvilke der skal være dybt Vand. Da Bestemmelsen af denne Grunds Stilling ei er fuldkommen prøvet, maa man raade de Skibe, der passere dette Farvand, at bruge megen Forsigtighed i Nærheden af det her angivne Sted.

Capt. *Bayfield* har gjort den Bemærkning, at paa næsten alle Kort over *St. Lawrence Bugten*, er Compassets Misviisning feilagtigen angiven. De fleste Kort ere, med nogle faa Forandringer, Copier af Major *Hollands* og Admiral *Saunders* for henved 60 Aar siden ndgivne Kort. De angivne Misviisninger vare paa den Tid formodentligen rigtige, men disse har siden den Tid saameget forandret sig, saa at det kan formodes flere Skibe, vildlebede herved, ere forliste paa Kysterne. Dersom f. Ex. et Skib befinder sig nær ved Puntten des *Montes*, og vil søge sønden for *Anticoste*, saa finder Førereren, at Misviisningen er angivet $7\frac{1}{2}^{\circ}$ istedetfor at denne er $23\frac{1}{2}^{\circ}$. Han vil altsaa rette sin Kurs noget mere end en halv Streg nordligere, og Følgen vil være, at dersom det er en mørk Nat og ondt Veir, han da vil staae Fare for at forlise paa Kysten af denne Ø. Dette er ogsaa Aarsag til, at de til *Quebec* bestemte Skibe, holde formegent syblig, og derfor ofte strande paa den syblige Kyst.

Capt. Bayfield angiver følgende Misviisninger, som kunne ansees tilstrækkelig nøiagtige for Seiladsen, nemlig:

Brandy Pots. $16\frac{1}{2}^{\circ}$ Vestlig.

Den Bic. $17\frac{1}{2}^{\circ}$ —

Cap Chat. 21° —

Bugten ved de 7 Øer. . . 23° —

Vestlige Pynt af Anticoste $23\frac{1}{2}^{\circ}$ —

Østlige — — — $24\frac{1}{2}^{\circ}$ —

Annal. marit. 1830.

Efter derom indgiven Beretning fra den franske General-Consul i New York, ere de paa Black-Island opbyggede tvende Fyr tændte fra 10de December 1829.

Disse Fyr ligge paa den NB. Pynt af Øen, omtrent 30 Fod fra hinanden, i Retningen Nord og Syd.

Denne Pynt af Øen løber ud i N. $8^{\circ} 26'$ D., og saa langt, at det vil være farligt for Skibe af større Dybgaende, at nærme sig Fyrene paa mere end en halv Mill.

Fra disse Fyr have Montuck Pynt SW. t. V. $\frac{1}{2}$ B; Huset paa Pynten Judith i NO.t.N; Fyret paa Watch Gill i WNW., Clai-Head (paa Black-Island) SO. t. D.; Klipperne udfor Clai-Head i SO.t.D. $\frac{1}{2}$ D. og den SW. Deel af Black-Island i SW. $\frac{1}{2}$ B.

Da der har dannet sig en Banke ved West-Calloot, saa er der skeet en Forandring ved Øsiernes Placering i det Løb, der gaaer mellem Elbovn og West-Calloot, langs med Rheden ved Vlisfingen. De Forandringer, der have fundet Sted, ere følgende:

1. Den røde Bøie, der laa paa Vestenden af West: Calloot, er borttagen.

2. Der er derimod 3de nye Bøier, nemlig:

En sort Bøie er udlagt paa den sydlige Deel af Elbovn paa 4 Favne Band ved lavt Bunde; Mærket for denne Bønde er Taarnet i Middelburg østen for Tollen.

En anden sort Bøie er lagt paa den sydlige Deel af West: Calloot paa 4 Favne Band ved lavt Bunde; Mærket for denne er Taarnet i Vlissingen paa den østlige Deel af den lille røde Caserne og Taarnet i Ritthem udenfor Brohovedet af Vassinet.

En hvid Bøie er lagt paa den nordlige Deel af West: Calloot paa 4 Favne Band ved lavt Bunde; Mærket for denne er Taarnet i Vlissingen paa den vestlige Deel af den røde eller lille Caserne.

Ifølge disse Forandringer bliver Løbet for de Skibe, der komme fra Wielingen, syd om de omtalte tvende sorte Bøier; og for de Skibe, der komme fra Deurlo eller fra Vostgate, norden for den hvide Bøie.

Den 27de September d. A. inddrev paa den vestre Kyst af Jylland (omtrent paa 57° Brede) en forseglet Glaske, hvori fandtes en skreven Seddel, saaledes lydende: Thrown overboard Sept. 16, 1830 at 4 P. M. 25 miles north of Helgoland Lighthouse, Wind at the S.W. M. Gardner M. D., Passenger, pr. Hambourg, Packet from Leith. (Kastet overbord d. 16de Sept. 1830 Kl. 4 om Eftermiddagen, 25 Mil nord for Helgolands Fyr, Vinden S.V.) Denne Glaske er altsaa i 11 Dage dreven en Strækning af henved 144 Mil N.N.O. hen.

Om at forebygge Lømmereis Foraadnelse ombord i Skibe, ved E. Carey.

Det er Enhver bekendt, at alle de Træer, der kaste deres Løv, ere saftfulde fra tidligen om Foraaret, og indtil de aldeles have tabt deres Blade. Hvis man i dette Tidsrum afhugger en Green, eller borer et Hul i Stammen, vil en Udgydning af Saften finde Sted i en større eller mindre Grad. Barken vil ligeledes i dette Tidsrum let adskilles fra Stammen i store Stykker, og enhver Deel af Træet er saa at sige giennemtrængt med Fugtighed. En chemisk Undersøgelse af Saften udviser, at det er en vandagtig Bædsse, indeholdende noget Sukker, Slim og extractivt Stof.

I adskillige Træer, som f. Ex. Birken, findes der en saadan Overflødighed af Saft, og denne er saa sukkerartet, at den afgiver en glærende Bædsse, af hvilken en svag, men dog aldeles reensmagende Vin kan tillaves. Naar Bladene om Efteraaret falde af, er Veddet af et Træ, der staar paa Roden, langt tørre end det var om Foraaret, og Saften indeholder da et mindre Quantum Sukker og andre let adskillelige vegetabiliske Stoffer.

Det synes som at den gamle Fremgangsmaade med at tilberede Ege-Lømmere til Skibsbyggeriet, har været: at fælde Træerne om Vinteren, og efterat Grenene vare afhuggede, at lade det ligge paa Stedet, hvor det er fældet, til den næste Sommer, uden at afskarfe det. Næste Foraar begyndte Knopperne i Barken, og de, paa de Qviste, der endnu var tilbage, at vegetere paany, og indsugedel, fortærede og forflyttede herved endeel, om ikke al den Saft, der endnu var tilbage i Stammen, da Træet blev fældet. Veienes flætte Beskaffenhed, som gjorde det umuligt at transportere svært Lømmere, undtagen om Sommeren, forarsagede ikke sjældent, at Træer, fældede i

Skovene i Sussex, ofte ikke naaede Værftet i Portsmouth, før i det andet Aar efter Fælden. Her blev Barken først aftagen og Tømmeret oplagt, enten under aaben Himmel eller Tag, indtil det, efter stadigen at have været udsat for et frit Lufttræk, var beqvemt til Brug, det vil sige: var tørt.

Saa længe denne Fremgangsmaade vedvarede, blev der neppe fundet Forraadnelse, fremkommen ved Svamp, i vore Orlogsskibe eller Loffardlmænd.

I de sidste 50 Aar har et meget større Forbrug fundet Sted i vor Marine, og Leverancen af indenlandsk Egetømmer har ikke kunnet stee i samme Forhold; desuden er i den Tid Prisen paa Egebark til Garverterne bestandigen stegen. Disse Omstændigheder have forledet til at sælge Egetræer om Foraaret, da disse Træer, formedelst deres større Saftfuldhed, paa denne Tid lettere ere afbarked; men ved saaledes at aftage Barken finder den Vegetation ikke Sted, der i modsat Fald vilde have foregaaet Sommeren efterat Træet var fældet, og hvilken sandsynligen var saa fordeelagtig, for at gjøre Tømmeret dygtigt til Skibsbyggeriet. Det saaledes afbarked Tømmer, der er fuldt af Safter, er udsat for de skarpe Foraarsvinde og Solens Varme om Sommeren, hvilket forarsager at det spalter og tager Skade ved en utallig Mængde Rævner, der fremkomme ved den partielle Tørring, hvilke tillader Regnvandet og høist rimeligt Sæden til Svamp (the microscopic seeds of fungi) at trænge ind i Hjertet af Træet. Som Følge af det umaadelige Forbrug af Skibstømmer, der fandt Sted paa vore Værfter i de sidste Krige, fulgte nødvendigviis, at Tiden for at tørre Træet blev fortere. Derfor har det Tømmer, der er blevet anvendt ved Skibsbyggeriet, formodentlig været af mindre Godhed, ikke alene formedelst dets ufuldkomne Tørring, men ogsaa fordi det indeholdt Sukker, Olium o. s. f. Bestanddele af Saften, hvilke naar de ikke paavirktes af Vegetations-Kraften, ere udsatte for

en syrlig Glæring, og tilsidst ville overgaae til en Substantz, i hvilken Sæden til Svamp vil groe med megen Kraft.

Under saadanne Omstændigheder, er Tømmerets Varighed ombord i et Skib særdeles mislig. Dets udvendige Overflade, baade forinden og foruden, er bedækket med Beg, Tiære eller Maling, hvorved Uddampningen af den endnu tilbageværende Fugtighed er aldeles forhindret. Andre Dele af Tømmeret ere udsatte i Mærke for Virkningen af en varm, fugtig og giftig Luft. Det er med andre Ord: at det er i en Stilling, som er den gunstigste for Forraadnelse, hvis Hurtighed, efter al Sandsynlighed, bliver ti-fold befordret ved Værten af Svampen, hvis fine Rødder indtrænge sig i Porerne af Tømmeret, og forarsage at Ødelæggelsen af dets indvendige Bestanddele skeer langt hurtigere, end den paa dets Overflader.*)

Det er en vel bekiendt Sag, at en mættet Opløsning af almindeligt Salt er ødelæggende for alt vegetabilt Liv, selv for de Planter, der blot vore i salt Vand, og at en meget svagere Opløsning ligeledes er ødelæggende for alle Planter, undtagen for dem, der vore i Saltvand. Heraf maa man drage den Slutning, at Skibs-Tømmer vilde blive sikket for Forraadnelse (saavidt det fremkommer som en Følge af Svamp), naar i Gæstkarrene kunde indgydes en Opløsning af Salt, og Praksis har bekræftet, at denne Fremgangsmaade er gavnlig og svarende til Hensigten. Coffardi:Skibe, der fare med Salt, ere ikke udsatte for Svamp.**)

En Fregat, der var temmelig angreben af Svamp, sank tilfældigviis i Middelhavet; efter to Maaneders Forløb blev

*) Saavel theoretiske som practiske Mænd, hvilke vi herom have adspurgt, have tiltraadt denne Formening, og det vilde være ønskeligt at Forsøg hermed maatte blive anstillede paa en saadan Maade, at Resultaterne tilstrækkeligen kunde afgjøre, om den anførte Fremgangsmaade med Trærnes Fælbning var at foretrække for den nu brugelige. Udg.

**) See Archiv for Søvesenet 1 Deel Pag 160.

den igien optagen; den blev da befunden, at være aldeles fri for Svamp, og vedblev at være det.*)

I de forenede amerikanske Stater, blive mange Skibe byggede af aldeles grønt Tømmer, og ved disse er det ikke ualmindeligt, at Nabningerne imellem Spanterne opfyldes med Salt, og det siges, at Skibe, der saaledes ere saltede, holdes i høiere Priis, formedelsk deres længere Varighed.

Man kan ligeledes anføre, at Olie eller Tran vilde være et ligesaa kraftigt Middel, naar det bringes ind i Træets Saftkar, og derved spærres Fugtigheden Afgang, og til Beviis herfor kan fremføres, at Grønlandsfarere eller andre Hvalfangere aldrig have Svamp. Ifølge denne Kiendsgierning har der nu i over 45 Aar hersket den Skik i Boston, at udhule Enderne og fylde disse med Olie eller Tran, medens at Skibet bliver bygget.

Nytten af Olie, blandet med Salt, kan sees af den bekjendte Kiendsgierning, at Skibe, brugte ved New Foundlands Fiskeri, hvor den saltede Fisk stuvés lagviis i Lasten, aldrig ere udsatte for svampagtig Forraadnelse, og at Underskibet af slige Skibe vil udholde to eller tre nye Overskibe.

Ifølge ovenmeldte og lignende Kiendsgierninger, var Hr. Carey overtydet om, at en Blanding af Olie og Salt, anbragt paa Tømmeret, vilde være et kraftigt Middel mod Forraadnelse. — Han troede det ligeledes gavnligt til denne Sammensblanding at føie et Quantum af pulveriseret Trækul, i den Hensigt at forsøge Massen uden stor Bekostning, og uden at blande den med, for Sundheden skadelige, Bestanddele, og som

*) See Archiv for Søvesenet 1 Deel Pag 162., angaaende Skibet Edens Nedfænkning, hvorved man dog bør bemærke, at den ringere Virkning, der her sporedes af Skibets Nedfænkning end som i ovenanførte Tilfælde, kan sandsynligviis for en Deel tilskrives, at Vandet her var mindre salt, end i Middelhavet.

tillige havde den Fordeel, at være saa let, at den paa mindst mulige Maade betyngede Skibet.

I Aaret 1785 byggede han tvende Skonnerter hver paa 80 Tons Drægtighed paa Den Cap Breton for en Hr. Simons, og opfyldte overalt mellem Tømmerne med en Blanding af ovenmeldte Bestanddele.

Aaret derpaa flyttede han til Gut of Conso, hvor han byggede en Brig paa 200 Tons, af aldeles grønt Tømmer, der kom lige fra Skoven. Forinden Plankerne kom paa dette Skib borede han et Hul i Enden af hvert Tømmer, saa dybt han kunde uden at beskadige Naglerne.

Disse Huller fyldte han med en Blanding af Olie, Salt og pulveriseret Trækul, sammenblandede til en saa tyk Materie, at den netop var flydende. Nabningerne mellem Tømmerne bleve ligeledes opfyldte med ovenmeldte Sammenblanding, men med den Forskiel, at den var saa tyk som Muurkalk. Maaden den blev anbragt paa, var følgende: Naar Nabningen var opfyldt, blev der lagt et Stykke Træ ovenpaa, der var smallere end Nabningen, og dette derpaa drevet ind, hvilket forarsagede, at den mindste Kevne i Tømmeret blev opfyldt med denne Sammenblanding. Træstykket forblev siddende, og hvor det gjordes nødvendigt bleve Trækiler inddrevne, for at holde det Hele fast; da Briggen saaledes var opfyldt overalt, løb den af Stabelen, og blev brugt i den vestindiske Fart.

Da Hr. Carey kom til Amerika, paa sin Hjemreise fra Vestindien i 1816, reiste han til New York, hvor han tilfældigvis traf Hr. Williams, som var Briggens Rheder. Denne underrettede Hr. Carey om, at den Brig, han havde bygget for ham, for 30 Aar siden, var nu i New York, og at han for kort Tid siden havde haft Leilighed til at udtage endeel Planker, og havde fundet, at Tømmeret var lige saa friskt, som den Dag, den løb af Stabelen. Hr. Carey blev anmodet om at komme ombord, og erholdt Tilladelse til at bore, hvor han vilde, hvil-

fet han ogsaa gjorde, men fandt, ved alle Boringer de ved Boret udbragte Spaaner fuldkommen friske.

Alle engelske Orlogsmænd blive efter Sigende nu opfyldte mellem Tommerne med en Sammenblanding af Kridt, Olie og svensk Tiære, der ved en Trykpompe indsprøites mellem Tommerne.

Forbedring ved Tilberedelsen af Filt og andre Materier til Skibenes eller andre Gienstandes Beklædning. Af R. Williams.

Patenthaveren lader Fæhaarene, Ulden, Bomulden, Hampen etc. føres mellem tvende Netter af Metaltraad giennem Veget eller Tiæren, saaledes at disse Materier tilbørligen kunne gienemtrænges af denne; for Papir, Klæde etc. etc. kan man istes detfor Tiære bruge Viim eller Stivelse (*de la glu ou de la colle*).

Det Apparat, der hertil bruges, bestaaer i et Kar, indeholdende Veget eller Tiæren, stillet saaledes, at det kan opvarmes enten ved Ild eller Damp. I den ene Ende af Karret er anbragt en Valse, saa lavt, at den staaer ned i den flydende Materie; under denne gaaer et Net af Metaltraad, bestemt til herpaa at bringe Filten giennem den flydende Masse og derfra mellem tvende andre Valser, placerede ved den anden Ende af Karret; disse Valser staae saa høit, at de ere over den flydende Materie.

Et lignende Net, der gaaer under den øverste af disse Valser, bringer, ved dets fælleds Omdreining med det forhen nævnte

Net, Filtet mellem disse Valse, hvor den overflødige Tiære udpresses, som falder i Karret; Filtten bringes derimod ud paa et Bord, hvor den kan affæres i Stykker, eller gives hvad passende Form der er fornøden.

Forbedring ved Bradspillet. Af Skibsbygger Georg Straker.

Denne Forbedring bestaaer i en ved Spillet anbragt mekanisk Indretning, ved hvilken man kan anvende Haandspaden (som dertil er dannet paa en egen Maade) med mere Kraft og mindre Tidspilde, end ved de forhen brugte.

Paa Plade 3 Fig. 5 a, b, c, d, er denne Indretning viist.

Fig. a er en perspektivisk Tegning af Bradspillet, seet forfra, hvor denne Indretning er anbragt paa den Styrbordside.

A er Palskotten; B er Beddings-Knæerne; C er Spilstammen; D er en Ring med Tænder, anbragt rundt om Stammen; E er et Drev, som griber Ind i Tænderne paa ovenmeldte Ring; F er en Arel, hvorpaa dette Drev er fæstet; denne Arel hviler i Palskotten og i Beddings-Knæet; g, g, g, g ere fire runde Metalplader med Knager eller Bryster, sæbte eller nettede paa en af deres Sider, saaledes som i Fig. b er viist ved H, H, H, H; disse Plader ere parviis fæstede paa Axelen F med 4 til 5 Tommers Afstand mellem Pladerne, saaledes at et Par er henimod hver Ende af Axelen; Pladerne stilles saaledes, at Brystene komme næagtigen ligeoverfor hverandre; Fig. b og c viser i større Vestik en af disse Plader med dens Bryster, samt Axelen F med Pladerne og Drevet.

Fig. d viser Dannelsen af Haandspaden; den nederste Deel af denne, fra M, er af Jern, og ender sig i en togrenet Gaffel L; paa hver Side er, tæt oven for Gaffelen, et Bryst r.

Naar denne Haandspade bringes ind mellem de tvende omtalte Plader gg, og med sin Gaffel L griber om Axelen F, saa vil den, naar man skyder den heelt ind, med de paa Siderne af den anbragte Bryster, r, hvile mod de fra Pladerne mod hverandre udstaaende Bryste H,H, og ved at trykke ned paa den, dreies Drejet E, og derved Spilstammen; for at skifte Haandspaden, trækkes denne blot saa langt ud, at Brystet r kommer udenfor Brystene paa Pladerne; den lettes i Belæret, og naar den er passeret de næste Bryste, skydes den igien ind, og kan da atter virke paa samme Maade som før. Man anvender paa denne Maade stor Kraft paa Spillet, og da Haandspaden, formedelst den Længde, Gaffelen har, ei behøver at forlade Axelen, spares den Tid, der altid, og især i Mørke, medgaaer, for at skifte Haandspaderne i Hullerne paa Spilstammen, og da den kan anvendes samtidig med disse, søges Spillet's Kraft betydeligen. Vil man ei bruge Indretningen, kan den ganske borttages.

Repertory of Patent Inventions No. 58.

En ny Ophængnings-Maade for Under-Ræerne.

Man har i den sildigere Tid, i hvilken Jernet paa saa mange Steder er blevet anvendt, ogsaa benyttet dette Metal til at træde i Stedet for Borgene og Rækkene ved Underræerne; og det er allerede nogen Tid siden, at os blev meddeelt Tegning af en saadan Ophængningsmaade for Underræerne; men vi have

tøvet med at fremlægge den, indtil vi havde erholdt nogen Kundskab til hvad Erfaring man havde om dennes Nytte; da det nu synes som at denne Maade meer og meer vinder Bifald, og den naturligtvis ogsaa er bleven forbedret, vilde vi her fremstille en, som vi paa flere Skibe vide at være brugt.

Paa Plade 3, Fig. 1, 2 og 3 er vist denne Indretning, der stedse holder Raaen paa en bestemt Afstand fra Masten. Bøilen A, der bærer Raaen, kan bevæges til Siderne om de tvende Bolte a, a, der gaae giennem de fra den svære Jern: Skinne E udstaaende Pline b, b, og c, c; denne Jernskinne er boltet paa Forkanten af Masten paa passende Høide; Midten af Bøilen (A) er dannet med et Pje, hvori er en Ring eller et Led B; i den nederste Ende af dette Led er et Hul og ved Bolten d, herigennem forbindes dette med de tvende Bøiler C, C, hvori Raaen hænger. Paa Raaen er, omtrent 9 Tommer paa hver Side af dens Midte, en Ring D, der omfatter Raaen; denne Ring er med et Led paa dens Underkant, og samles foroven med en Skruebolt (e). Disse tvende Ringe DD ere indbyrdes forenede med 4 Tverstykker FF, af hvilke de tvende ligge lige for Midten af Raaen, og de tvende andre mellem dette og Ledet paa Ringene; paa det Agterste af disse Tverstykker er fæstet Bøilen G, der er dannet af de tvende Arme f, f, forenede med Stykket g, i hvilket er et rundt Hul; giennem dette Hul og et Hul i Tverstykket F, vandrer en svær Jernarm H, der indenfor Tverstykket er forset med et Hoved, og i den anden Ende har et horisontalt giennem den gaaende Hul, ved hvilket den med Bolten h forenes med det Stykke I, hvilket igjen vandrer mellem de tvende forhen omtalte Pline cc om samme Bolt a, om hvilken den nederste Arm af Bøilen A vandrer.

Paa Forkanten af Raaen er ligeledes paa det øverste Tverstykke mellem Ringene en Bolt K, omkring hvilken den ene af de forhen omtalte Bøiler C vandrer; denne Bolt er støttet ved

en fra Ringene udgaaende Arm L; den anden af de omtalte Bøiler C vandrer paa den forhen nævnte Arm H.

Kaaens horizontale Bevægelse skeer saaledes, ved at saavel denne, som Bøilen A, der bærer den, kan dreies omkring Boltene aa; dens vertikale Bevægelse skeer derimod om Boltene K og Armen II, og denne tjener den tillige til Rakke.

Mellem de tvende Ringe DD er under Kaaen anbragt et af Jern støbt Blokhuus med tvende Skiver til Mersesskibderne.

Man veed hvor vanskeligt det er at forhindre Roret fra at slaae, naar håndelsessviis Noerpinden brækkede, eller naar man er til Ankers; for at afshielpes dette har man foreslaaet at lade det Øverste af Noerkoppen være rund, og lade denne vandre i en elastisk Jernbølle, der paa den ene Side er aaben, og der med en Skrue kan sammenklemmes; denne Ring hviler med tvende Arme eller Fødder mod Lister/Dielken, og af Fig. 4 sees let denne Indretnings Anbringelse, og at man ved at sammenstrue Ringen kan fuldkommen standse Rorets Bevægelse.

At sprænge Jsen ved de saakaldte Kanonslag (marrons), opfundet af Hr. Glück i Mühlhausen.

Allerede i 1789 har Hr. Glück anvendt denne Maade for at sprænge den Jis, der ved Flodgangen ofte samler sig ovenfor Broerne, og denne Maade er indtil nu oftere med Held bleven anvendt i lignende Tilfælde, og derved Broer blevene bevarrede, der ellers sandsynligvis vilde have været ødelagte ved Jsen.

I 1823 blev i Paris, af en dertil udnævnt Commission, gjort Forsøg paa denne Maade; men skøndt disse et afgive noget særdeles gunstigt Resultat, formodentlig fordi de have været feilagtigen anstillede, saa synes dog 40 Aars Erfaring og heldige Brug at vidne til Fordeel for denne Fremgangsmaade, der desuden anbefaler sig ved Lethed i Udførelsen og Anskaffelsen af de fornødne Materialier.

Det er bekendt, at et Kanonslag (marron) bestaaer af et af stærkt Papir gjort Hylster, der fyldes med Krud og omvikles stærkt og fast med flere Lag Sellgarn. Dannelsen af Hylsteret gløres almindeligst som en Tærning, eller og som en Cylinder. Et saadant Slag, der rummer 3 Lod Krud, kan sprænge en Jisflade af 2 Fods Tykkelse; et med 4 Lod kan sprænge en Jisflade af 3 Fods Tykkelse, og et med 6, en Jisflade af 4 Fods Tykkelse.

For at bringe Slaget under Jsen, betiener man sig af en Stang, paa hvis ene Ende er fæstet en krumbojet smækker Jernstang; den spidse Ende af denne stikkes fast i Omviklingen paa Kanonslaget, saaledes, at dets Brandrør viser ind imod Stangen. Dette antændes nu, og Slaget bringes med Stangen ind under Jsen, hvor det efter en kort Tid springer og bryder Jsen i mindre Stykker. Brandrøret kan gløres af Papir, og gives $1\frac{1}{2}$ à 2 Linier i indvendig Abning, og de fleste almindelige Antændingscompositioner, som Fyrværkere bruge, brænde, naar de ere vel sammenpakkede, godt under Vandet. En Blanding af 1 Deel Krudt, 1 Deel Salpeter og $\frac{1}{2}$ Deel Kul, er meget brugelig, naar disse Dele pulveriseres fint og vel sammenblandes; begge Enden af Brandrøret fyldes med Meelkrud, ansugtet med Brændevin eller Spiritus.

Paa Plade 3 er ved Figur 7 vist en saadan Stang med det paasatte Kanonslag.

Forsøg over den Kraft, hvormed Jis udvider sig, foretagne paa Arsenalet i Warschau, Vinteren mellem 1828 og 1829.

De ved disse Forsøg brugte Granater vare preussiske 10 Lbige af Støbejern, og concentriske. Deres Diameter var 6 Tom. 8 Lin.; Diametren af Brandhullet 1 Tom. 2 Lin., og Tykkelsen af Jernet 1 Tom. 2 Lin. (engelsk Maal).

Ved de 4re første Forsøg var, efter Reaumur, Luftens Temperatur $\div 20^{\circ}$ og Vandets $+ 4^{\circ}$; ved de tvende sidste var Luftens Temperatur $\div 23^{\circ}$ og Vandets $+ 6^{\circ}$.

1ste Forsøg: Indholdet af Granaten var 46,²⁹⁶ Cubic: tommer Vand; Brandhullet aldeles aabent. Det frosne Vand steg op af Brandhullet i Form af en Cylinder af samme Diameter som Hullet: Cylindren tiltog, og havde efter 2 Timers Forløb naaet sin største Høide, som var 2 Tom. 2 Lin. Vandet havde saaledes, ved at overgaae fra sin flydende Tilstand til en fast, tiltaget $\frac{1}{3}$ i Volumne.

2det Forsøg: Indholdet af Granaten var 48,⁸⁶⁵ Cubic: tommer Vand; Hullet var lukket med en Træprop. Jsen hærvede Proppen og traadte i dennes Sted; Vandets Volumne havde tiltaget omtrent $\frac{1}{3}$ Deel.

3die Forsøg. Indholdet af Granaten var 51,⁹² Cubic: tommer Vand; Hullet lukket med en Træprop, inddreven med Kraft. Efterat Jsen havde slaget Proppen ud, steg det, i Form af en Cylinder af samme Diameter som Hullet, i Veiret til en Høide af 1 Tom. 7 Lin.; Vandets Volumne var omtrentlig tiltaget $\frac{1}{3}$ Deel.

4de Forsøg: Indholdet af Granaten var 50,³¹¹ Cubic: tommer Vand; Hullet lukket med en indfriet Metalprop, i hvilken var en Aabning af 3 Lin. Diameter. Efter 7 Kvarttimers Forløb, blev Granaten sprængt i tvende ulige store Dele.

Den mindre Deel blev kastet 10 Fod bort fra det Sted, Granaten laa; den større Deel derimod kun 1 Fod bort; Vandet var kun frosset til en Skal af 6 Linters Tykkelse; det Underste var flydende.

5te Forsøg: Indholdet af Granaten 44,⁵²⁹ Cubictommer Vand; Hullet, lukket paa samme Maade som ved forrige, men med en Åbning af 6 Lin. Diameter. Granaten sprang i tvende ulige Stykker, af hvilket det ene kastedes 4 Fod bort, det andet blev liggende i Nærheden. Tykkelsen af Ijskorpen var 13 Lin., i det indre Rum var Vandet flydende.

6te Forsøg: Indholdet af Granaten 50,³¹⁶ Cubictommer Vand; Hullet paa samme Maade lukket, men uden nogen Åbning. Granaten blev sprængt i 2de Stykker, af hvilke det mindste blev kastet 1 Fod bort; Isens Tykkelse 5 Linier.

Den Forskiel, der fandt Sted i Indholdene af Granaterne, hidrørte fra Ujevnheder i Støbningen, Rust og det i dem smeltede Bleg, som man ei kunde bortskaffe.

Ijsaug paa en forbedret Maade.

Følgende Beskrivelse over en Ijsaug, saaledes som Hvalfiskefangerne bruge dem, findes i Dinglers polytechniske Journal 35te Bind. Der behøvedes kun 3—4 Mand til dens Brug.

AA er en liden Slæde paa Isen.

BC en Vægtstangs Arm, der har sit Støttepunct i B.

E er Forbindelsen mellem denne og Saugen F.

G en lignende Forbindelse mellem Saugen og Vægten D.

I er en Jernstang med en Klo i den nederste Ende, med hvilken den griber i Isen.

K er det Punct, hvor denne Stang med en Volt vandrer paa Bægtstangen BC, Stangen er her gaffeldannet, og griber ned en under Bægtstangen.

L er en anden Bægt, som ved M er forbunden med Stangen I.

N Opstandere, mellem hvilke Bægtstangen BC vandrer.

Man seer let, at Stangen I med Kloen, der har samme Bevægelse som Bægtstangen BC og Saugen, stedse bringer Slæden frem paa en eensformig Maade, eftersom Saugen arbejder sig længere frem.

B l a n d i n g e r.

Mærkværdigt Phænomen, iagttaget i Juli 1829 fra Skibet l'Harmonie i Mozambique Canalen.

Skibet l'Harmonie fra Bourdeaux, Capitain Darlan, som var afgaaet fra St. Denis (Bourbon) Natten den 28 Juni, blev nødt til at anløbe Port Louis (Isle de France) den 1ste August formodentlig det Havarie, det havde lidt.

Paa sin Reise til Bourdeaux maatte det Natten den 11te Juni udholde en Gren af en orkanagtig Storm tværsfor Canalen Mozambique (33° Ø. og 35° østl. Længde), i hvilken det nær var forliift. De nærmere Omstændigheder ved denne Hændelse, hvis Beskrivelse stedse vil staa langt tilbage for Virkeligheden, meddeles herved:

Den 10de Juli var Veiret smukt, Luften og Søen fuldkommen stille. Henimod Aften kom der Ruling fra VSB., og denne var saa stærk, at Capitainen lod indtage Neb i Seilene. Da der viste sig Tegn til ondt Veir henimod Kl. 10 om Aftenen, bleve Mersseilene klossrebede. Kort efter at denne Forsig-

tighedsregel var iagttaget, syntes nogle Tordenstrald at forandre Atmosfærens Tilstand, der snart var fuldkommen stille og snart medførte heftige Windstød fra forskjellige Kanter. Tordenen vedblev endeel af Natten at lade sig høre i en saa nær Afstand, at den ligesom syntes at følge Skibet; henimod Midnat var der nogle overordentlig stærke Lynglimt; de efterlode paa alle Punkter af Skibet Spor af deres Nærhed ved en phosphoragtig Lue, almindeligen kaldet St. Elms Ild, som vedblev at skinne længe efter at Glimtet var forbi; et af disse Glimt var saa voldsomt, at Capit. Amanica, som var Supercarge ved Skibet, fik et saa heftigt Slag af det electriske Fluidum, at hans Arm i nogle Nieblkke var aldeles død. Matroserne, som vare paa Dækket, følte ligeledes Stødet, men de lede mere af den Svovls lugt, som bespændte hele Dækket, og som endog trængte ned i Passagerernes Kamre under Hytten.

Denne Samling af electrisk Materie omkring l'Harmonic, saavelsom de andre observerede Phænomener, bebudede en nær; forestaaende Crisis i Atmosfæren. Capitainen lod derfor alle Seilene bierge, undtagen Stagfokken, samt Store; og Forre; Mersseil, i hvilke alle Nebene vare inde.

Lynildasfeberen blev efterseet og fandtes i Orden; der syntes i nogen Tid at herske den fuldkomneste Rolighed i hele Naturen; men Luften var saa tyk, at det ikke var muligt at see i den allermindste Graastand. Kl. 3 $\frac{1}{4}$ om Morgenen kom pludselig med Lynildens Gart, og med en skræffelig Allarm, en Windcol: lonne mod Skibet; alle Seilene bleve i samme Nieblik frarevne; Stødet var skræffeligt. Dette smukke Skib, nu uden Seil, frængede over for Weirstøtten; allerede var den Styrbords Reling under Vand, og det lystrede ei længere Roret; Capitainen gav Ordre til Tømmermanden at kappe Mesansmasten, for at bringe Skibet til at falde af, men medens denne hentede sin Øre, reiste Skibet sig, og syntes ligesom at komme op af Vandet, for igien at nedsænkes i en ny Strøm af flammende Materie. Det var

umuligt at tænke paa noget Slags Manoeuvre; Takkelagen, reven ud af Hænderne paa Mandskabet, flød omkring i alle Retninger; det vilde endog have været umuligt at forlade Skandsen, hvor Mandskabet var tyet hen. Capitain, Officier, Mandskab, Alle vare betagne af Skræk ved denne voldsomme og fremmede Naturbegivenhed.

Denne skrækkelige Beir støtte sønderrev alle Seil, knækkede Fokke og Storraaen (den sidste lige paa Midten); Takkelagen, Blokværket etc. etc. var Altsammen i samme Tilstand, og frembragte, da Draeserne vare sprungne, saa frygtelige Rystelser, at det var som om hele Rejsningen skulde falde. Lynildafskederens Epidse blev afbrudt, hvorved det electriske Fluidum med større Hurtighed kunde udbrede sig til alle Punkter i Skibet.

Lynilden frembragte ved sine tusindfold gjentagne Udbrud ved denne Leilighed et eget Phænomen. Harmonie, som laa i et Svælg af Flamme, syntes ligesom hævet mod de høiere Regioner, ved Skinnets af det electriske Fluidum, der tilbagekastedes overalt og opfyldte Atmosfæren. Dens Master og Takkelage syntes at være Ledere fra en uhyre Maskine, udbredende overalt Gnister og Flamme, til hvilke Kilden var uundtømmelig. Neppe har Dødens Nærmelse viist sig for Nogen under en frygteligere Skikkelse. Disse uhyre Skrald vare ledsagede af en metallisk Lyd, ligesom den man hører, naar en Metal-Kanon affydes.

Det er meget mærkeligt, at Skibet, som over en halv Time var i denne flammende Masse, ikke blev opbrændt, og at Ingen ombord blev Offer for denne natlige Naturscene.

Fragmenter af en afdød Søofficiers Dagbog.

I Aarene 1756 og 1757 krydsede en forenet svensk og dansk Eskadre i Nordsøen; Commandoen over den forenede Styrke afvekslede mellem begge Nationers Admiraler.

1757 forenede den svenske Eskadre, under Commando af Schoutbynacht og Ridder Lagerbielte, sig med den danske, der commanderedes af Schoutbynacht Rømeling.

Slagordenen var.

Forte 6. d.	Fregatten Sjöde 30 Kanoner. Capitain Fontenau.	Seiren	60 Kan.	Commandeur Glensborg.	Schoutbynacht Rømeling.
		Neldeblad	50 —	Capitain Hogland.	
		Slesvig	50 —	Comd. Capt. Thorbiørnsen.	
		Ditmarsken	50 —	Capitain Mufie.	
		Doquen	30 —	— Ruhmohr.	
		Fregat			
Søstrikke Flot.	Fregatten Høfildon 26 Kanoner, Capitain S. Nøberg.	Siælland	60 —	Comd. Capt. Gyldencrone.	Schoutbynacht og Ridder Lagerbielte.
		Dronning			
		Juliane Marie	70 —	Capitain. Reiersen.	
		Hessen Cassel	70 —	Comd. Capt. Brangel.	
		Ilbrim	36 —	— D. G. Siøstierne.	
		Fregat			
		Upland.	50 —	— Breitholz.	
		Dronning			
		Louise Ulrika	72 —	— B. Falkengren.	
		Sødermanland	50 —	— J. A. Siøstierne.	
		Drotningholm	42 —	— Nøberg.	
		Friheten	66 —	— Krusenstierne.	

De danske Orlogsskibe paa høire Floi, eftersom den danske Schoutbynacht havde Commandoen.

Medens at den herværende Eskadre laa til Ankers i Flekkerøes Havn, udgav Schoutbynacht Rømeling følgende Parol og Feldtraab.

	Parol	Feldtraab,
den 29de September.	Svenske	Esfadre
— 30te —	Omfavnæs	fierligt
— 1ste October.	Imellem	Norske
— 2den —	Stenede	Klipper.
— 3die —	Forenede	Magters
— 4de —	Uryggelige	Velstand
— 5te —	Bestandigt	Benfæst
— 6te —	Fortrolig	Omgang
— 7de —	Begge	Kroners
— 8de —	Langvarig	Fred.
— 9de —	Handelens	Opkomst
— 10de —	Undersaatters	Flor.
— 11te —	Overrigs	Glæde
— 12te —	Danmarks	Haab
— 13de —	Tiltage	Forsremmes
— 14de —	Ønskes	Opriktigt.

Det var til Giengield for et lignende Galanterie, som Aaret i Forveien var viist af den svenske Admiral, thi i Aaret 1756, da den svenske Schoutbynacht, Grev Taube, havde Commandoen over den forenede Esfadre, udgav han følgende Parol og Feldtraab, medens Esfadrene laae til Ankers.

	Parol	Feldtraab.
den 15de September.	Länge	Önskad
— 16de —	Lyckelig	Rådt
— 17de —	Godt	Wöte
— 18de —	I Goed	Hamn.
— 19de —	Til kárlig	Förening
— 20de —	Imellan	Evánne
— 21de —	Goda	Grannar.
— 22de —	Hvartil	Önskas,
— 23de —	All	Lycka.

	Parol,	Seldtraab.
den 24de September	Så	Länge.
— 25de —	Blott	Nødt
— 26de —	Hvitt	Gult.
— 27de —	Wejer	Uti.

Ostindiefareren Den gode Hensigt's Brand paa Kiøbenhavns Rhed.

Den 27 Februar 1780, om Aftenen Kl. 11, blev giort Alarm og fludt Nød-Skud paa Ostindiefareren Den gode Hensigt, formedelt at der var brudt Ild ud ombord.

Ilden lod sig først mærke igiennem Aabningen ved Spillet, og da Ugter-Lugen blev aabnet, for at komme til at bruge Spræiterne, brød Luen frem og tog saaledes Overhaand, at Mandsskabet, efter forgiæves at have søgt at slukke Ilden, maatte for at frelse Livet forlade Skibet, hvilket laa indefrosset indenfor Trekroner, ved Castels Pynten. Omtrent en Rabbellængde indenfor laa Chinasfareren Sophie Frederikke, indenfor den igien Fregatten Bornholm, under Capitain Schønning's Commando, og inderst, et Par Rabbellængder fra Toldboden, laa Fregatten St. Jan, under Capitain Lieut. Herbst's Commando.

Foruden disse tre ovenmeldte Skibe, laae endnu hist og her imellem og tæt ved dem adskillige Vestindiefarere og andre Skibe, hvoraf intet var ganske uden Fare. Ilden brændte hele Natten og hen paa Formiddagen. Veiret var godt, stiv Vind:

*) Den 24de November 1771, blev Titelen af Contra-Admiral indført i Danmark istedenfor den af Schoutbynacht.

seils Ruling. Vinden var i Begyndelsen Østen, løb siden om til N. O., og blev tilsidst Nord. Chinafareren og Fregatten Bornholm kastede Krudet i Søen; det Samme gjorde en Konge- Baad, som laa ved den saakaldede røde Pæl; men Fregatten St. Jan, der var ladet med 500 Centner, og ei saa let kunde blive sligt et Quantum qvit, turde ei aabne Lugerne, for at begynde med at tage det op; man stillede tvende Kanoner til at skyde ned i Lasten igiennem Forlugen, for at sænke Skibet, hvis Jlden skulde antænde flere Skibe.

Capitain Schiøning vilde med Bradbænks Skipperen, Lars Svensen, have gaaet hen til Ostindiefareren med Tømmermændene, for at hugge Hul i den ved Vandgangen; men disse vare ikke til at formaae dertil, eftersom de hvert Øieblik troede at Skibet vilde springe i Luften. Chinafareren, som laa dette i Brand værende Skib nærmest, skød med Skarp paa det hele Natten, for at forsøge om det var muligt, at skyde det i Søen. General Zuch blev anmodet om, at der maatte skydes paa det fra Kastellet, som laa beleiligt og havde lave Batterier med svære Kanoner; men saasom der regnede Jld og Gløder ned overalt, turde han ikke aabne nogen af de Steder, hvor Krudet laa i Forvaring.

Om Formiddagen Kl. 9 $\frac{1}{2}$ kom Jlden til Krudet, og Skibet sprang i Luften. Saasom Ingen kunde troe, at et Skib, en Bygning af Træ, opfyldt med saamange brændbare Materialier, skulde næsten i 11 Timer staae i Brand, forinden det kunde komme til at springe, allerhøjest da Jlden fandtes saa nær det Sted, hvor Krudet laa giemt, troede Folket i Almindelighed, at Chinafareren maatte have givet nogle lykkelige Grundstød, hvorved Vandet kunde være trængt ind i Skibet, og Krudet derved gjort vaadt. Stolende derpaa vovede en Mængde nysgierrige Mennesker sig ud paa Isen, ganske tæt ved det i Lue staaende Skib.

En stor Deel maatte bøde for denne Nysgierrighed, thi da Skibet sprang i Luften gik Ijen i Stykker, og Mange druknede, Andre bleve dræbte af Tømmer, der flød omkring, eller og saa haardt saarede, at de ikke kunde vente at leve. Besynnerligt var det, at af alle de Folk, som vare ombord i den saa nær liggende Chinafarer, og som af Pligt maatte være der, kom ikke en Eneste til Skade. Ulykken ramte alene dem, som intet havde der at bestille.

Den tykke Røg, som opsteg, drev som en Sky med Vinden, og førte adskillige lette Ting med sig, saasom Stykker af Seilbug, Papir, Linned, Kort m. m., hvilket faldt ned igien efterhaanden, saa at man baade paa Nyholm og paa Amager ved Sundby, langs hen over Markerne lige til Holmländer: Byen fandt Meget deraf. Årsagen til Ilden er man endnu uvidende om, thi paa det Sted, hvor den udbrød, havde Ingen været paa 3die Dag, og Publikum gietter efter Sædvane snart paa Et, snart paa et Andet, Rimeligt og Urimeligt.

Fordeel af at anvende Damp ved Skibsfarten.

Pittsbourg (Virginien) 21 Marts 1830.

Dampfartøiet *Talisman* afgik fra denne By om Aftenen den 22de Februar, henimod Kl. 6, for at gaae til Nashville med fuld Ladning og mange Passagerer. Det kom tilbage til Quaien om Aftenen den 13de d. M. med en Ladning Bomuld etc. Det har saaledes i 19 Dage, (i hvilken er indbefattet Tiden for dets Udloosning og Ladning,) seilet en Distance af 2500 Qmill, (625 danske Mil). Dette er et mærkeligt Exempel paa den Fordeel, som Dampens Anvendelse giver. For 20 Kar tilbage brugte man 90 Dage til denne Reise. Fragten er frem og tilbage 1 Dollar 50 Cent. pr. 100 *W*; denne var for 20 Kar siden 8 Dollars.

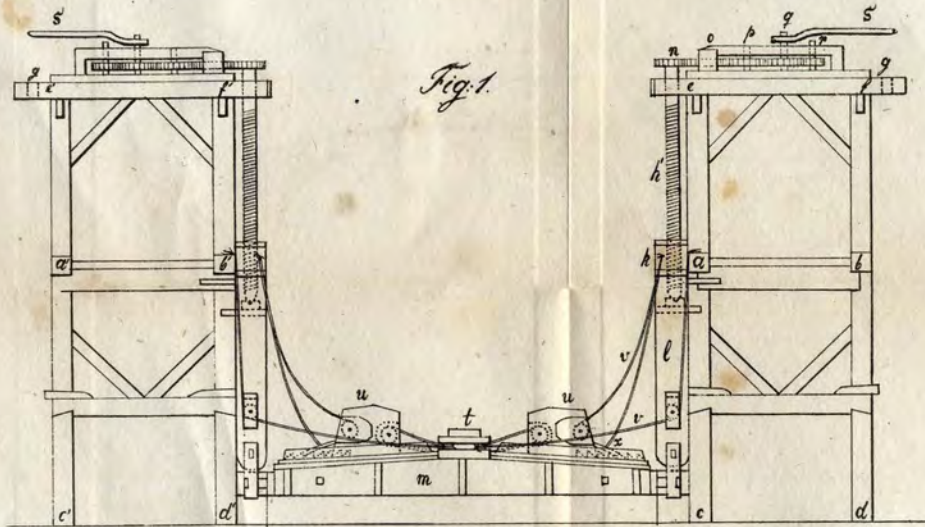

Fig. 1.

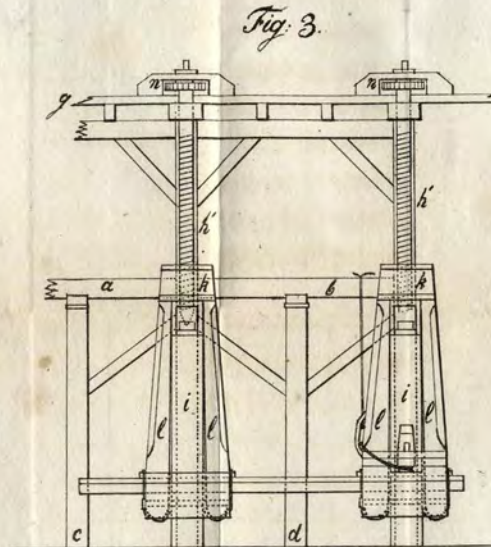

Fig. 3.

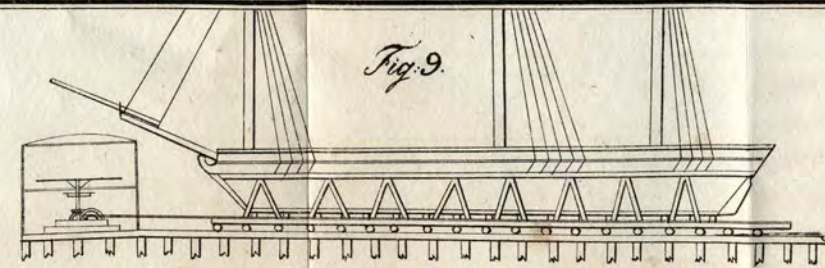

Fig. 9.

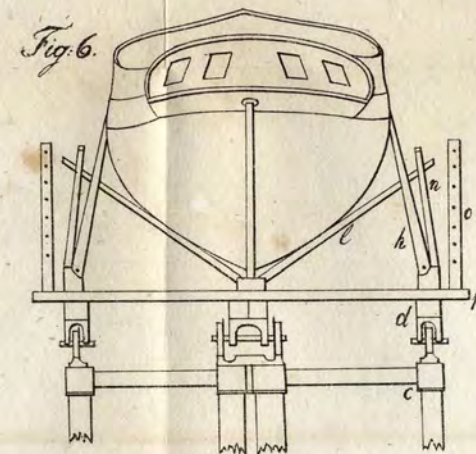

Fig. 6.

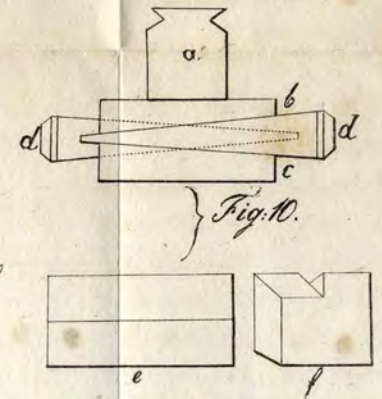

Fig. 10.

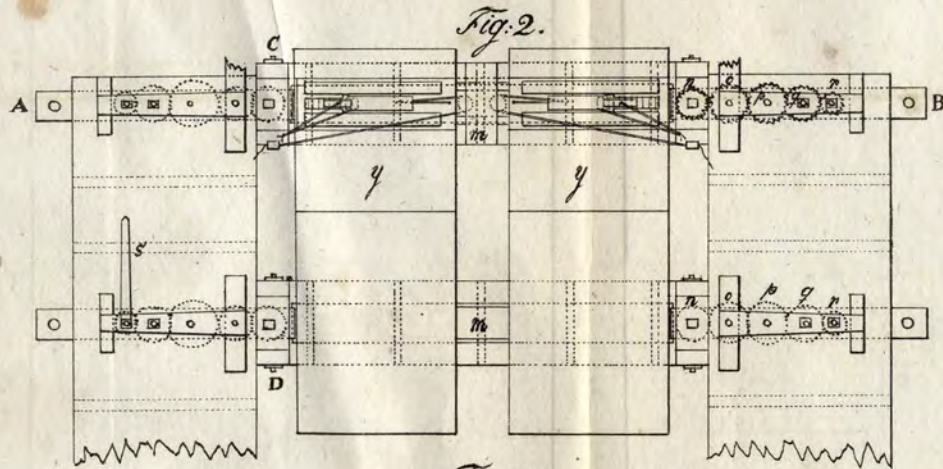

Fig. 2.

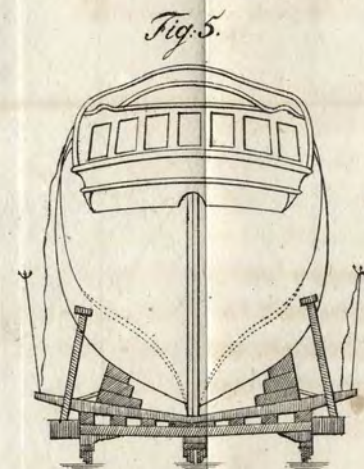

Fig. 5.

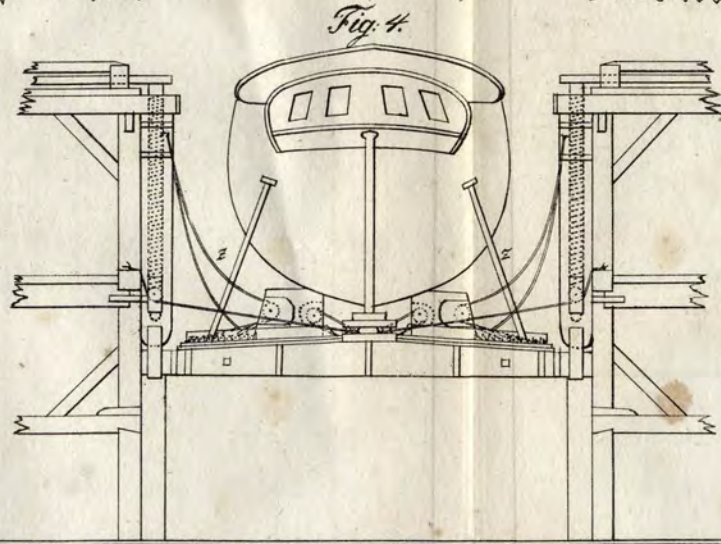

Fig. 4.

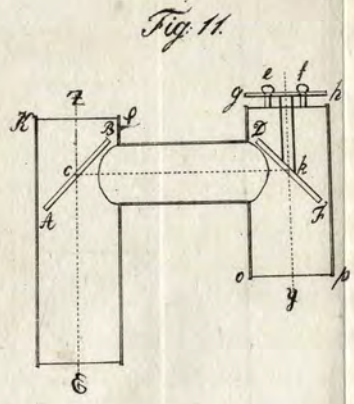

Fig. 11.

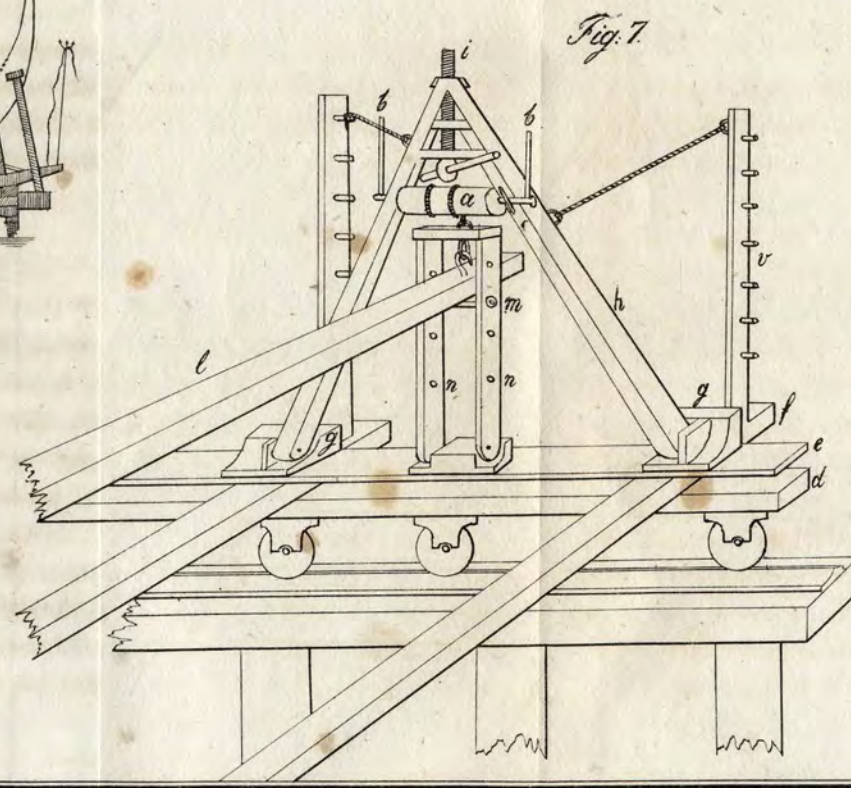

Fig. 7.

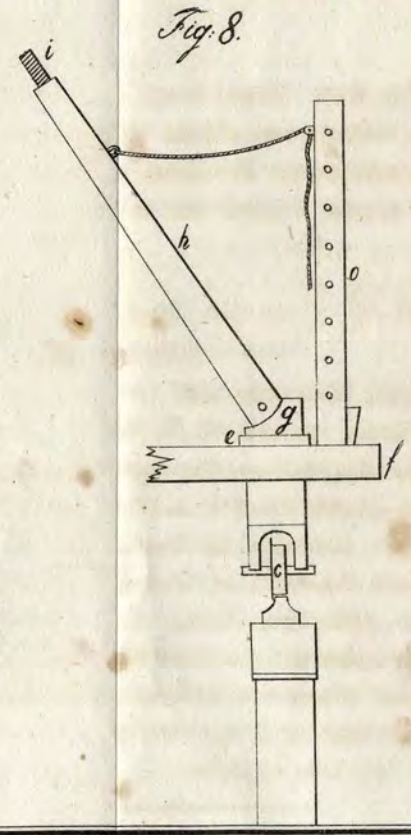

Fig. 8.

